

2004

136

1 - Page, 744/10
1820

ՆՈՐ ԿՏԵԿԵՐԵՆՆՆ

ԱՂԼԱՆՈՒՆ

ԻԼԿԱՄԻԻԼԷ ՎԵՐԻԼՄԻՇ ՕԼՏՈՒՂՈՒՆԱ

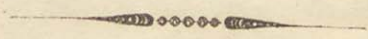
ԻՍՊԵՌՈՒԼԵՐ

Printed in Turkey

Ինկիլթերաաա՝ Կոստոյթ նաւ շէհրինտէ
պուլունան մէտրէսէնին ըէյիսի Տալիտ Պօղէ
ալիմին թէլիֆի օլուայ՝ Ֆրանսրդ
լիսանրնտան թէրձիւմէ
օլունմուշ տուր :

136

ԻՂՄԻՐՏԷ

ԽԱՉԱՏՈՒՐ Յ . ՄԷԼԻԳՍԷԼՈՒՄԵԱՆԸՆ

ՊԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

1847

265

225

(136-4.1.)
89-ԱԶ

«Եմնա պատնչար Էսպըլար, Ռաֆիճ Շխա-
 սան Ելահրն Օղլու Վրիպուս օլտուղանա
 Բնանսարնը, Է Բնանճաղլու ճնան սարնարս
 Էօժ-բէ ճաղէ օլտարնը»: (Յովհ. Խ. Յ) :

34-2013

Ֆ Ի Հ Բ Ի Ս Թ

ՍՅՆԻՓԵ

Մ Ո Ւ Գ Ե Տ Տ Է Մ Է Ժ Գ

Տ Ի Պ Ե Ճ Է Ի Բ Է Լ Ե Մ 1

Գ Ը Ս Մ Ը Է Վ Վ Է Լ

Նոր կրօնաւարանին ալեւէ ու իսկիւնքի
 ելէ կելպի թեւ լեքիւրպէն էսպլընը
 օլը-տ' ինանըմաղա շայեւնէ օլթո-ղո-
 նա՛ կսի Բրիտանիայ լէ ժո-ւփերեւն
 ճո-սաննիքիւրպէն լէ սայիք Կարաֆ-
 լարթան շէհապէնիւր լէ իսպանիար . . . 21

Բրիտանիայ ճո-սաննիքիւրն պիւր
 նեղ՝ շէհապէնի 24

Հերանիճոս — Ե-սեբիոս — Որոգիէնէս
 — Ախարիանոս — Տերթո-ղեանոս — Աղէ-
 ճէս Լ. դէ-սանդրայի — Լըրանոս — Յո-ս-
 արիոս լէայ — Փափիսա 25

Հերեպիկոսլարթան օլան իսպանի . . . 26

Պօղոս Սամոսաթայի՝ Սապէլո՝ Մար-
 ցելոս՝ Փոնիկոս լէ 'Նոզանիան' Տոնո-
 Նիան լէ Սանիթիան հերեպիկոսլար . . . 26

Սերեանի Լաւին զէ Լայսց լեան- լարն Ներճի-Ջէլերինն Էսթի օլմալարն- րան իսպախ	29
Ըփօփրիճա՝ Էանի Գալա Կոր Կրա- կարան իննասպար	30
Փո-Ըփերէսն Տո-ասանիճէլերէն իս- պախլար	32
Վերտոս	32
Փօրճերիտ	33
Մ-ըննար Յո-լեանտո կայար	34
Պնարայի Պիղարատ	35
Մ-Էրոնիտ	36
Թաթիտ	36
Էլեօ Լաճերիլիօ	38
Լ-ո-իանտ	39
Մարիկալ	40
Պղնիօ	41
Պղնիօտոն Տրայիանտո կայսերէ Ջէ- րո-պո	42
Տրայիանտո կայար	46
Եպիկրէտ	47
Մարիտ Ընդոնիտո կայար	47
Կաղնիտ հէթիճ	48
Եհո-պի Տո-ասանիճէլերն շէհարէլի	50
Յոլէփ պարճագրիլ	51

ԳՐՍՄՐ ՍԱՆԻ

ՊԼՊ 1 :

Սոր կրօնականներն Լլահրանն զարտադրանա պերտանինպէ պարտանան ըստ շեմախիբրբէն ալընճա իսպախիպար . . . 59

ՓԱՍԼ 1 : Լլահրանն Սոր կրօնականացա ըստ շեֆ զարտարտարտ Տինճալ է-զէն՝ փիսախի ու ճախարտարտ յէլիլիլի . . . 61

ՓԱՍԼ 2 : Սոր կրօնականացա զլանն Յիսուս Քրիստոսանն փիսախի ճախարտարտ 66

ՓԱՍԼ 3 : Սոր կրօնականներն ինչպէս դաստիարակներն նախ ռ ըստ շեֆի . . . 80

ՓԱՍԼ 4 : Սոր կրօնականացա պարտանան պիբ Սեանճրնըն զէ զնոնն զարտարտարտ էլէ իէլան պարտանալընըն ըստ շեֆի 84

ՓԱՍԼ 5 : Լլահրաններն էպիպ ու էրտեանն (Բարոյականն) ըստ շեմախիլ . . . 95

ՓԱՍԼ 6 : Սոր կրօնականներն արտիլի հապարտան պիպէ նէ կեանա ճալըն

Տաճի վերնօր 102

ՓԱՍԼ 7 : Մոր Արամիարանին Վր-
բնասան գապուլ էնձէ՛ ինն իգ-
րամ էնթիյի աեղեղէր 108

ՓԱՍԼ 8 : Մոր Արամիարանն նէ՞ ար-
վատիւր ինաս էնձէ՛ Ռա՛յին օլմա-
րուր 112

ՓԱՍԼ 9 : Պէօլէ արիւտա՞ր ու մը-
րեղէ պայիս օլան Ա-էրարանին Ռեօ-
րինթին նեղար էրէն հասանա՛ն . . . 119

ՓԱՍԼ 10 : Ալլահարանն կըլիշ պի-
րկամօրա մեթու էրէ պիլէ՛ճէթիթը շե-
լիին ճեմըէն Մոր Արամիարանիս
պուլանարուր 126

Պ Ա Պ 2 :

Մոր Արամիարանին իննթէ պուլա-
նան շեյլէրէ մեւահասլա էնձէ՛դէն՝ օ-
նան Ալլահ դարափրնարան վերիւր
օլրոնդանաս սարըր օլան խոպանլար . 131

ՓԱՍԼ 1 : Մոր Արամիարանն զինն ու-
ա՛գլէ պէօլէ պի-ր գո-վէն վերի-թի,
աթի-ր թեւապլարն էլ պիթի-թի վերեմը 133

ՓԱՍԼ 2 : Մոր Արամիարանիս սո-
լա էանդըլլ գանսանլար էօգ րուր . 139

ՖԱՍԼ 3 : Մոր Արամիարանն ինասն
 դասիախնարան օլան հեր պեր Ֆենալըլա
 լէ աօլա-գլա-ղա զըր արը . . . 144

ՖԱՍԼ 4 : Ա'գըլա Մոր Արամիա-
 րանարան ի-սինն օլմագ' ինասն իլէ
 րէյել րեր . . . 149

ՖԱՍԼ 5 : Մոր Արամիարանն րօլ-
 զանըլա-ղա . . . 154

ՖԱՍԼ 6 : Մոր Արամիարանն Ռա'
 ըֆ էրիյի Ռ-ճի-պինճէ Ալլահըն րի-ն-
 էայր իրարէ էրի-սի Ռերիիյի կիյի ա-
 զն՝ Ռերիիյ օլմասլ . . . 157

ՖԱՍԼ 7 : Տե-նէանըն Բարդուխան
 իսիիարանարան Քրիստոսէ-ալըլան ու-
 սուլէ սասլի Օլանար . . . 160

ՖԱՍԼ 8 : Մոր Արամիարանն ին-
 սանըլա իիդասլընըն դարըլ . . . 167

ՖԱՍԼ 9 : Մոր Արամիարանն ճի-ճ
 լէ Ռ-էլլէֆէրէնն էրիֆագը . . . 170

Պ Ա Պ 3 :

Մոր Արամիարանն Ալլահ նո-ճա-
 զա- իլէ էալըլըլ օլմասընա՝ Արա-
 տեալըլըն շհարէլիյնընն ալընճա ի-
 պսիլար . . . 182

ՔԱՍԼ 1 : Երկրորդին նիճէ աստեճ-
 լէր օլորոդոր զէ ասլար 188

ՔԱՍԼ 2 : Քրիստոս շէհասթել-
 երձե+ իջնն իգնիլա էպէն շարդլար
 Եւստեալարբա մեզնոր իպի 191

ՔԱՍԼ 3 : Եւստեալարբն +էնպի
 շէհասթել երպի+լէրի մարպէլէրէ Ռե+
 թիլէն գանձը օլմալարը զէ հեյլէտիլ
 ասթլեթլարը 195

ՔԱՍԼ 4 : Եւստեալարբն Քրիս-
 տոս հատգերնա շէհասթելլէ+լէրնիպէ իգ-
 պամ ու պէլամը 196

ՔԱՍԼ 5 : Եւստեալարբն Քրիս-
 տոս իջնն երպի+լէրի շէհասթելն՝ շն-
 լարը ասլմ արգլէլէ զէ իննիպէյէ
 պի-շե-րպի 201

ՔԱՍԼ 6 : Եւստեալարբն մարպի-
 րոս օլմալէրի՝ շէհասթելլէրնիին թի-հի-
 ըն-պի-ր 205

ՔԱՍԼ 7 : Եւստեալարբն մերամ
 ու մագսոտպի՝ պիս +էօնի- Ռարեթ իլէ
 իարբը նէլիճէյէ էրձե+ օլմալար թի-մ-
 թի-ն պէլիլ պի 208

Առաքելաւարըն շեհապելիինէ զէյա-
պէ ճեմանէն վերայէ գապար պա'զէ
Տեղապալարքան ալմա՝ Աոր Արապիա-
րանըն Աշխարհքան օլմասընը հազէ իս-
պախլար 211

ՓԱՍԼ 1 : Առաքելաւարըն եկնի պիւր
պին իմապ ելի՞շ օլմալըն ինիմալ պե-
յեւ պիւր 212

ՓԱՍԼ 2 : Աոր Արապիարանըն հեր
պեր սահեճէսինպէ իցհար օլմանն իս-
նի'րապ պո-Վիխապըն Աշխարհ քա-
րաճընքան օլրո-ղո-նո- սապիլն էպեր 215

ՓԱՍԼ 3 : Աոր Արապիարանըն Տե-
եւ լեճէրէ հեր պիւր մապպէ ի-զէրինէ
Գօլայլըլաւ էաղընլար պըր 218

ՓԱՍԼ 4 : Առաքելաւարըն լեզե-
ճալլըրինպէ իցհար օլմանն աղըր պաշ-
լեճ րո-հո-՝ օնլարըն շեհապելիինէ զէ-
յապէ գո-վիլն վերէր 220

ՓԱՍԼ 5 : Աոր Արապիարան Տե-եւ-
լեճէրինպէ սալա պիւր ալլաճ վէ կե-
նահ սայրլաճաճ իրրո կեօրն-նեղ . . . 222

ՓԱՍԼ 6 . Աոր Արապիարանըն Տե-

Էլ չլինի ինչն ճակատագրաց . . . 224

ՓԱՍԼ 7 : Երեսուցարանն ա՛յլ
 ու հարստեմէր ինչո՞ւն պէլ չէր պէր թե՛
 սեփարեմէր ինչն ճակատագրաց թէ՛ ինչ
 պատի ինչն ճակատագրաց թէ՛ . . . 229

ՓԱՍԼ 8 : Երեսուցարանն ինչն ճակատագրաց
 թէ՛ պէլ չէր պէր թէ՛ ինչն ճակատագրաց
 թէ՛ . . . 235

ՓԱՍԼ 9 : Երեսուցարանն թէ՛ ինչն ճակատագրաց
 թէ՛ ինչն ճակատագրաց թէ՛ . . . 240

ՓԱՍԼ 10 : Քրիստոսն ինչն ճակատագրաց
 թէ՛ ինչն ճակատագրաց թէ՛ . . . 243

ՊԼՊ 5 :

Երեսուցարանն ինչն ճակատագրաց
 թէ՛ ինչն ճակատագրաց թէ՛ . . . 247

ՓԱՍԼ 1 : Երեսուցարանն ինչն ճակատագրաց
 թէ՛ ինչն ճակատագրաց թէ՛ . . . 249

ՓԱՍԼ 2 : Քրիստոսն ինչն ճակատագրաց

նին սասայելն օլոնմասալ իլին իծրա օ-
լոնան Տեճի-ղանլարըն զօգլո-ղո-
պի-րլե- պի-րլե- նէվէ վէ իծրա օ-
լոնմասլարընըն դարպը 252

ՓԱՍԼ 3 : Մոր կրասիարանդա նազլ
օլոնան Տեճի-ղանլարըն մագսո-պո-
. 255

ՓԱՍԼ 4 : Մոր կրասիարանըն նազլ
էնպիյի Տեճի-ղանլարըն մահալէ վէ
վագլը՝ Քրիստոնէալըըն սահիհլէյինէ
խապալ վէրօլէլէլէ 258

ՓԱՍԼ 5 : Մոր կրասիարանդա նազլ
օլոնան Տեճի-ղանլարըն սահիհլէյի 262

ՓԱՍԼ 6 : Մոր կրասիարանըն նազլ
էնպիյի պա'ղը մախոո-ս Տեճի-ղանլա-
րըն ա'յրըմա լէֆլէլէ 267

Պ Ը Պ 6 :

Մոր կրասիարանըն լ'լան իլամալըլա
էաղըլըլ օլոո-ղա-նա մարգարէլէլըպէն
խապալ 275

ՓԱՍԼ 1 : Մարգարէո-լի-նլարըն
հէյէլի 277

ՓԱՍԼ 2 : Մարգարէո-լի-նլարըն
դասպալը՝ իսպէր վէլէլէն շէլէլէն՝
էն ինճէ +էյֆիյէլէլէլէն պէլէ պեգգալ

ըլա Ռեֆնիշ օլո-նճաար զէ իսպեր զէ- րելէն ճահալ լէրին կէնիշ լէյե	280
ՓԱՍԼ 3 : Մարգարէո-նի-նչարըն րո-հո- զէ ճերաս առ ճագոո-պոո	283
ՓԱՍԸ . Մարգարէո-նի-նո-ն ա- լըգլըղըն պերէճէտի	287
ՓԱՍԼ 5 : Քրիստոս իլն-ն օլան ճարգարէո-նի-նչար	291
ՓԱՍԼ 6 : Երո-սասլէճին շոոլճա- լըլար էլէ ելէ իսարսպ օլանճաղը	294
ՓԱՍԼ 7 : Եւհո-պի լէրին հալ ո- հիյեկի , զէ աիեր թլլէն լէրպէն այ- րըլըշ թէնպի պաղընա պեր թլլէն օլմալէրի	299

ՊԼՊ 7 :

Նոր Կրահարանըն Ըլահ իլհաճը օլմար պասլընորա Ը-եպարանըն զա- ճեր պո-լմարնորան ալմա իսպալլար	306
ՓԱՍԼ 1 : Նոր Կրահարանա կէօրէ Քրիստոնէալըղն նէ՞ օլմար	308
ՓԱՍԼ 2 : Քրիստոնէալըղ ալէճի նէլը էպէն թիմալէր	309
ՓԱՍԼ 3 : Ը-եպարանը պի-նէաթէ Էայճագ իլն-ն գո-րո-լան Ռեֆնիշիլէր	312

ՔԱՍԼ 4 : Ա-եփարանն գարշէ օ-
լան իս-սո-ձե՛ն և էր 315

ՔԱՍԼ 5 : Ա-եփարանը գապո-ւ
էրէն և էրէն շէ-ձեյէ՛ զէ ճահրո-ճ գալ-
ճապա ճեճոյո-ր օլրո-գլարը շէյէր 321

ՔԱՍԼ 6 . Ա-եփարանըն զաֆէր զէ
ճէյրանն պո-լճաոյ՛ զէ օնո- գապո-ւ
էրէն և էրէն սայրը 325

ՔԱՍԼ 7 : Քրիստոնէս լագ էյէր Ֆել
հագիգի սահիհ պին օլճասայրը , զա-
ֆէր պո-լճաոյ ճե-ճի՛նսիլ իրի 331

ՔԱՍԼ 8 : Քրիստոնէսայրը պէլէն-
լէրպէ՛ պիր շօղո-նո-ն ճշէպէ պօլո-գ
ի-էն պաիի՛ Քրիստոնէս լագ պո- զա-
նիֆէյէ պագճայրոյ ճե-պալէ՛ն և էրպի 338

Պ Ա Պ 8 :

Ապո-սճեանն ճեղհեպինէ զահիպ օ-
լան լարըն Ֆէր ո- հարս-էնիինն ճո-ի-
նասար լի-ֆիինէ 345

ՔԱՍԼ 1 : Ապո-սճեանն լար պօղ-
րո-լո-ղո- ուէլէր սպաճար կեպ Քր-
րիստոնէս լար լի-ֆիինէ և էրպի 346

ՔԱՍԼ 2 : Ապո-սճեանն լար՛ +էն-
պէ պին և էրէննն սիլիլիլիլ զէ օնո-ն

ա՛լէ՛ն արարելուսը խոստատուսն արար
 պիտացար լի կօտնէրէրէր 350

ՓԱՍԼ 3 : Քրիստոնէական լուս-
 անոնէն էպէն լէրին ծնա գարըն մէջ-
 լէրիւն շէրնին զէտ ալ օլմարը՝ պիտ-
 գաւիէ շայեմիէ պիտ հալ արը . . . 357

ՓԱՍԼ 4 : Լսարոսաժեան լար՝ Լե-
 արարանա գարըն արարմարըն՝ զէ ծնան
 ինանը լմարընը զե-րի-միւյէ կօտնէրիւն
 լէրի ըս-հոան մեպէպիտէն զէտ գա-
 պա համագաւի լարա պի-շէր լէր . . . 362

ՓԱՍԼ 5 : Լսարոսաժեան լարին լուս-
 լմարըն ինանոս ապիտի ա՛սարէնէ պա՛խ
 օլմարըն իրէն՝ Լեարարանըն էրիւն
 դո-մա՛մար 367

ՓԱՍԼ 6 : Լսարոսաժեան լարին մագ-
 պա-լ դո-մարո-լա- լուպի՛ն պին (Բը-
 նական կրօն) ոսոս-լէ՛ Լար Արարա-
 րանարան ալմարըն արը զանն էրիւյէ
 գո-լիէն լէ մեպէպիտէն զար արը . . . 372

ՓԱՍԼ 7 . Քրիստոնէական լարըն զէ
 սարոսաժեան լարըն էն մէշո-ր զէ
 մի-մեպէր լէրի՛ պի-շէմ զէ Բարոյա-
 կան հագգընա պիտ պիտ յէ ըս-պար
 օլմարո-ր 377

ՓԱՍԼ 8 : Լօջիմ աստիւղ եագ-
 շաշարղընորս ունայ իստասանորս
 էն ղեշոր Վրիստանեալար ըստ աս-
 տասանեանլար քոպար օլանորլար . 381

ՊԼՊ 9 :

Թեւրէն ղեղատեքէլեր , լէ նե-
 րէճէի ինսայ 391

ՓԱՍԼ 1 : Վրիստանեալըն էնժա՛յե
 իսպախլարընը պեր պերէլէ իմնեաճլարը 393

ՓԱՍԼ 2 : Ղե՛թե՛ երեյե Ռեթղ
 ասեճլեր՝ Լեպարանըն ասհիհ զգ-
 մասընը արդուսմալը արքլար . . . 396

ՓԱՍԼ 3 : Վրիստանեալըն իսպախ-
 շարընը Ռեթիել եպէն իմեպե՛՛ Լոր
 Կրասիարան ղեճիպիճե՛ մախլար օ-
 լանան ինթիյե՛լէր 398

ՓԱՍԼ 4 : Պե՛նի՛ն էօթըլերինպե
 Լոր Կրասիարանըն Ռեթիել էլէ ղեշ-
 զուլ օլանլար՝ Վրիստանեալըն աս-
 հիհլէյե՛նէ ինանարլար 403

ՆԻԹԻՃԻՒ ԲԻԹԱՊ 409

Մ Ո Ւ Գ Ե Տ Տ Է Մ Է :

Տալիս Պօզէ ա'լիմին իշպու ըիսալէսի՝ պու միսիլլիւ մատտէլէր իւղէրինէ թէլիֆ օլունմուշ ըիսալէլէրին զայէթ Փայտէլի վէ միւթէպէր ա'տա օլունանլարըն սըրասընտա ի'թիպար պուլմուշ օլուպ' իլք տէֆա' թապ' օլունտուղու վագըթաան պէրու վաֆիր թէրծիւմէլէր իլէ ճէմի' Լըրոփատա շէօհրէթ պուլմուշ տուր : Իպթիտա' Ֆրանսատա օդունմագ իշիւն թախսիս օլունուպ' պա'տէհու պիր 'Նափօլիթան Լպիսկոպոսունտան Իթպիտան լիսանընա' անաէն իքի տէֆա' 'Նէմչէ լիսանընա' վէ Ֆիլէմէնք' Ս'սոգով' Բսփաննօլ' վէ Լէհուտի լիսանլարընա տախի թէրծիւմէ օլունմուշ տուր :

Պու քիթապըն մէնֆաաթը յէ տէրէճէլէրէ պալիղ օլտուղունու թատգիդէն թա'րիֆ էթմէսի հայլը միւշքիւլ տիւր : Օ իրա' ընու օդույանլարըն շօղունոան գիհնի ույանըպ' Ֆիքիլէրինի

Թէպտիլ էթմէյէ վէսիլէ օլմասը հէր նէ դասար սահիհ վէ շիւպհէտէն արի իսէ , ա՛ճապ օլմամագ մը քի պու ըիսալէ քէնտի ըշըղը՛ը օնլարտան մա՛տա՛ սայիր քիմնէլէրին զիհնինէ տախի չալմաղըլա , օնլարը զալաթ իթիգատլարընտան եախուտ իմանսըղըղլարընտան սարսմըշ օլտուղունուն խապէրի՛ վէ պու մէնֆաաթըլը հասըլաթըն միւժտէսի կէրէք միւէլլիֆէ վէ կէրէք օնուն տօսթլարընա մալիւմ օլմամըշ օլա : Իշպու քիթապըն միւէլլիֆի՛ քէնտի եափտըղը մուգատտէմէսինտէ՛ չէքտիյի զահմէթինին Փայտեմնտ օլմասը իւղէրինէ սէօյլէյիպ՝ սալիհան թէշէքքիւրինիւ տախի իպրաղ էթմիշ տիր : Ե՛նճագ պու քիթապ՝ մա՛լիւմաթ թահսիլ էտիպ՝ Աոր Ատաւկարան քիթապլարընըն նուֆուզ վէ հիւքմի իլահիսինէ տայիր օլան իսպաթլարը պիշարէզանէ թէֆթիշ էթմէյէ իսթէյէն զաթըն աիդգաթը մախսուսէսինէ շայան օլմասընը միւթէղէմին աշաշատէ նաղլ էտէճէյիմիզ մատտէ՛ օլ էսնատէ տահա միւէլլիֆինին մալիւմիւ օլմուշ տէյիլ իտի :

Պրանսանըն մէշուր իմիէրաթօրու Աափօլէօն Պօնափարթէ՛ Վէնթ շէլէն ատասընտա նէֆի վէ մահֆուզ պուլունտուղու էսնատէ՛ Պօղէ միւէլլիֆին մախսուսէն օնա կէօնտէրտիյի պու քիթապ էլինէ թէսլիմ օլունտուղտա , օնու հալվէս իլէ օգույուպ մէմնունիյէթինի իզհար էթմիշ

Իսի : Ա է ոչ վազը թտա մեղքիւր ատանքն միւ-
 թէ մէքիւն լերինն զիհնի՝ տինէ միւթա՛լիգ մատ-
 տէլէքտէ ույանմըջ օլուպ՝ պէքճի վէ դարավուլ
 ասքէրլէրինն տախի չօղը ոյու պապտէ ախէր-
 լերի կիպի օլմուշար ըտը : Պու թէպտիլ ու թահ-
 վիլին մահսուլարընն պիրի օ՝ օլտու քի՝ Աղիգ
 Վիթապլարը օգոյոուպ միւթալաա էթմէք՝ վէ
 պիր պիրլէրինէ էյի ի՛պրէթ վէրմէք՝ վէ կերէք
 քէնտիլէրի իչիւն կերէք քէնտի գարտաշարը օ-
 լան ախէր ինսանլար իչիւն տուա՛ էթմէք զըմնըն-
 տա ասքէր զապիթանը վէ ախէր Վրիստոնեալար
 մապէյնինտէ պիր շիրքէթ ու ախլանիէթ ադա
 ու րապթ օլունմուշուտու :

Վափօլէօնուն միւտտէթի էօմրիւնիւն սօնկ իբի
 սէնէսի զարփընտա՝ ա՛սքէր զապիթանը թաղը՛ը
 օնուն միւթէմէքիւն օլտուղու խանէնին Կանընտա
 պիր մէճլիսկեա՛ թախսիս էթալլէր . վէ օրատա
 վաղի՛ տերէնին օ պիր դարաֆընտան՝ ոյու ուֆագ
 էվտէն պիր գուրշուն ալըմը միգտարը ուղադտա՛
 թարիֆի մեղքիւր իւղրէ տինէ միւթալիգ Վասլար
 իչիւն ճէմ՝ օլուպ՝ Վեատարանըն էմրինէ միւվա-
 Փրգ օլան մուհապպէթ թէնպիհնի տիյնէյերէք՝
 քէնտիլէրինէ հըֆղ օլունմադ իչիւն թէպիմ՝ օ-
 լունան զաթըն ճանը խէլատը իչիւն տայիմա Վե-
 լահա սըտղը պիւթիւն տուա՛ էթմէքտէն կերի
 տուրմապլար ըտը : Ա է մերհամէթբեանի Վըահ

Խառնակայէ՝ պու զաթը՝ ուղուն խասթելիյնտե
 շէքտիյի ա՛ղտպըն հաֆիֆլէնմէսինի՝ վէ քէնտիլէ-
 րինին տէ՝ օնուն ճանընըն սելամէթի վէ բահաթը
 հագգընա իշէ եարար օլմալարընը տուա՝ վէ նի-
 յաղ էտէրլէր իտի : Պու սէպէպտէն՝ Վափօլէօ-
 նուն էպէտիլիյէ եագլաշտրղը վագըթլարտա՝
 Փիքրի վէ խուլեասը նէ օլտուշունու անկրամադ
 քէնտիլէրինին զայէթ արզուլատրղը մատտէ օ-
 լաճաղը աշեքեար արը : Պու սուրէթտէ օնա նե-
 ֆինտէ արգատաշըղ էտէն մի՛լմէպէր զաթլար-
 տան ալտըղլարը ախէր խապէրլէր իլէ՝ պունու
 տախի էօյրէնմիշ տիրլէր քի , Պօղէնին պու բի-
 սալէսինի զայէթ հէվէս ու մահզուղիյէթ իլէ օ-
 գումուշ իտի : վէ Մ՛ղիղ Վիթապլարը տախի օ-
 գուր՝ վէ օնլարըն հագգընա սէօլէտիլիյնտէ բա-
 յէթ էթմէսինի անկլատըր՝ վէ խասթելիյի էսնա-
 սընտա՝ Վոր Ատակարան քիթապլարընտա թէպ-
 շիր վէ պէյան օլունմուշ Վուրթարըճը Վֆէն-
 տիմիղին խսմի շէրէֆի տայիմ աղղընտա իտի :

Վափօլէօնուն էօլմէսինտէն սօնկրա՝ օնուն
 մութասարըրթ օլուպ իսթի՛մալ էթտիյի իշպու-
 քիթապըն ճիլտի՝ օնուն տօսթլարընըն էվլատլա-
 րընա Ննկիլիղ լիսանընտա տէրս վէրէն՝ պալտաէ
 զիքր օլունաւ : Ճէմա՛աթըն մէմուրլէրինտէն պիրի
 օլան պիր զաթէ վէրիլտի , քի օ՛ իլիա վէ տինաար
 պիր քիմնէ պէլլիլէնմիշ իտի , վէ թապուրուն

Ինկիլթերայէ կէրի տեօնտիւլիււտէ՝ ապէր զա-
պիթանընտան պիրիսի պու քիթապը միւէլլիֆէ
իթա էյլէյիպ՝ օլ տախի ալմասընտա գալպի զա-
յէթ թահրիք օլտու , վէ պէօյլէ պիր մէշհուր
քիմսէնին տիգգաթընա շայէսթէ կէօրիւմիւշ
քիթապըն թէլիֆինի Հագ (Թա՛ալէա պէնիմ
Ֆիքրիմէ տօղուրմուշ տէյիւ տայիմ Ալլահա
համա ու սէնա էտէր իտի . շիւն տիւշիւնիւրիւտիւ
քի , կէրէք Ֆիքրինէ՝ վէ կէրէք ճանընըն սէլա-
մէթինէ եարար սուրէշտէ իհթիմալ քի պու
քիթապըն քէլամլարը օնա թէսիր էթմիշ օլա :

Պունու նագլ էթմէմիլտէն մէրամլմըզ՝ պու
քիթապը օգույաճագ քիմսէլէրին զիւլմիւ եա-
խուտ իթիգատընը պէ՛տ ու ագտ էթմէք տէյիլ
տիր . Փագաթ եալը՛ըշ պու միւթալաա օլունտու
քի , իշպու նագլիմիլէ մէպնի՝ օգույանլար պու
քիթապը պիղարազանէ վէ տիւշիւնէրէք օգու-
մաղա մէյլ ու մէրամ էյլէսինլէր . հաթթա՛
միւէլլիֆ քէնտիսի տախի՝ Տիպաճէի քէլամընտա
սէօյլէմիշ տիր քի , “Պու ատէմլէր ինանմըշլար
տէյիւ ինանման . խայրը . պէնիմ սիլտէն մագ-
լուպում պու տէյիլ տիր , անճագ՝ սահիհի պու
տուր տէյի օնլարըն պէլլիլէտիյինի թէֆթիշ
էթմէնիզի իսթերիմ” : Պու մահալտէ պիզէ տա-
խի միւնասիպ կէօրիւմիւշ տիւր քի՝ միւէլլիֆ պու
թէլիֆաթընըն մէրամը վէ գարղը հագղընա քի-

Թապըն պաշընտա գօտուղու մազատտիմէաէ
 զըբբ էթտիյն շէյլերին էն իգթիղալը օլանլարը
 պու մահալէ իշար էտէլիմ :

«Պու քիթապը հէր քիմլեր իչիւն թէլիֆ էթ-
 միշ իսէմ , օնլարը ասլա Ֆիբբիմտէն չըգարմըշ
 տէյիլիմ , օնու՝ նալընըզ Ատուածեան տէնիլէն
 մէյհէպին թէվապիսինէ խիթապ էտիպ՝ անասու-
 ածլարը քիւլլիէն միւպահասէլէրիմտէն խարիճ
 դութմուշում : Ազա՝ ճէմի՝ քեաինաթտա պու-
 լունան մախուզլարտան խալիֆ Ալահըն վարը-
 ղընը ֆէհմէ իտրագ էթմէյէն քիմսէլէրէ՝ Վը-
 ռիստոննալըդ տինինին իսպաթլարընը թափսիլ
 էթմէք՝ էմէք թէլէֆ էթմէք տէյիլ մի :

Ալպահասէ օլունաճագ մատաէլերի սէշտի-
 յիմտէ՝ Արր Ատակարան քիթապընը օգույան
 ճէմի՝ նասըն ֆէրդ էտիպ գուվլէթինի անկլայա-
 պիլէճէք իսպաթլարը ախէրինտէն էվլա դութ-
 մաղա մախսուսէն տիգգաթ էթմիշիմ : Ախանէ
 վէ թէվարիսէ կերէյի կիպի աշնա օլան օգու-
 մուշլարըն անկլայըշնա միւնասիպ կէլէճէք իս-
 պաթլարը շիմտիքի հալտէ իսթիմալէ միւնասիպ
 կէօրմէտիմ . վէ պու ռիսալէ կերէք ալիմլէրէ վէ
 կերէք պայաղը նասէ պիր խիթապ միսալի եա-
 զըլմըշ օլտուղու իչիւն , էքսէրի պայաղը նասըն
 զէհնինէ ույղուն սայըւան իսպաթլարը գուլան :

մըջում , քի՛ Նոր Ատակարան քիթապարընը
 էլէրինտէ հազըր դութուպ օգուամագտա օլան
 քիմսէլէրին իտրագ ու զամիրինէ ույղուն կէլէ :

Իհիմիմալ տըր քի՛ աստուածեանլար ըւա միւ-
 ճատէլէյէ ալըջան՝ մէ պիր քելամըն իպիթիտա-
 սընը տոյտուգլարը կիպի՛ զինճիրլամէ նիհայեթի
 նէրէյէ գարար վէրէճէյինի Ֆէհմէ գատըր օլան
 քիմսէլէր՝ հէր պիր մատտէ իւղէրինէ ուզուն
 ուզատը սէյլէտիյիմէ շէքվա էտէլէր . վէ սէյ-
 լէնմէյէ պաշլանան մատտէնին միւմքինի միգտարի
 թափսիլինի արղուլայան քիմսէլէր՝ գապիլ տիր
 քի , օլազը մատտէյի լայըզը վէճհի իւղրէ թափ-
 սիլ էթմէտիյիմէ պէյէնմէյէլէր : Պէն՝ պիր պիրինէ
 մուղայիր օլան պու իքի նէվ՝ միւթալէպէնին օր-
 թասընը գու.թմուշում : Այէր մուսթասար իս-
 թէյէնլէրէ միւվաֆըզ հափմըշ օլայըտըմ , պու
 քիթապըն քելամլարընը խիթապ էթտիյիմ քիմ-
 սէլէրին էքսէրիսի մատտէյէ վուզուֆ օլմատըզ-
 լարը իչիւն՝ մէրամըմա էրէմէյէճէք իտիմ , Վուխ-
 թասարճա հաղմագ մէրամ էթտիյիմ քիթապ
 թափսիլան հազտըղըմը իսթէյէնլէրէ ուզուն օ-
 լարագ պիր գաչ ճիլտէ ըսպթ օլունմատը լազըմ
 կէլիպ՝ օգույանլարա օսանճ վէրէ պիլիր իտի :
 Աքին պէնիմ մէրամըմ պու օլտու քի՛ հէր պիր
 իոպաթըն հալընըղ էօղիւնիւ իյհար էտիպ՝ օ-
 գույանլարընըն էքսէրիսինին սապըգա պիր էյիճէ

պիլմէտիյի իսպաթլարը իգթիլա ելքտիյի գա-
տար թափսիլէն աչայրմ :

Գապիլ տիր քի՝ քելամլարըմը պապ ու Փասլէ
թագսիմ էթտիյիմ , պաղըլարընա փէք ուՓադ
աօլըամագ՝ վէ ֆէյլէսօֆճա ինճէլմէք կիպի
կէօրիւնէ պիլէ : Ընճագ պէնիմ թահմինիմճէ՝
պու միսիլլիւ պիր ըիսալէնին գօլայ անկլաշըլմա-
սընա եօլ պու տուր , վէ պէնիմ զաննըմճա՝ ու-
ղուն պիր պապ օգուամտան իւրքէն քիմսէլէր՝
օնու գըսա Փասլարա թագսիմ օլմուշ պուլ-
տուգտս օգուամաղա մերամ էտիպ՝ պիրի պիր ար-
գասը սըրա ճէմի քիթապը օգուամաղա րազի օ-
լուրլար : Աէյլէյիշինին թավըր պապընտա՝ այնէ
տայիր միւպահասէլէրէ ալըլամըշ քիմսէլէրին
անկլայաճաղը շէքլէ սէյլէտիքլէրիմի իտխալ
էթմէյէ շայրէթ էթմիշիմ , վէ գըսալըգտան
անկլաշըլմամագ զուհր էթմէյէճէյի գատար՝ ազ
լուղէթ իլէ գապիլի միգտարը չօգ անկլաթմաղա
մերամ էթմիշիմ :

Գապիլ տիր քի՝ պունուն կիպի պիր քիթապ-
տէ շին Ատակարան իւղէրինէ տախի սէյլէնէ-
պիլիւր իքէն՝ եալընըզ Աոր Ատակարանըն քի-
թապլարը հագգընա մուպահասէ էթմէմիպին
վէճճի նէ՝ օլա տէյի սիւալ օլունա : Պունուն ի-
շին վէրէ պիլէճէյիմ ախէր սէպէպլէրին պիրի
տէ պու տուր քի՝ պու Եզիզ Վիթապլարըն իքի

օրնըՔընը պիւր պիրինտէն այլըմագլա՝ հէր պիրի-
 նին թաստըդը հագգընա քէնտիլէրինտէն իզհար
 օլան իսպաթլար տահա աշիքեար կէօրիւնիւր ,
 վէ օգույանըն Ֆիքրինէ թէսիր էտէր . քի պու-
 լարըն ճիւմլէսինի պիր մուպահասէյէ ալմագտա
 պու միսիլլիւ գուվվէթ պուլունամազ : Աքսէրի՝
 վագթճէ էվվէլ օլան մատտէտէն մուպահասէյէ
 պաշլամագ միւնասիպ օլմազ . վէ պիզիմ շիմտիքի
 իշիմիզ տախի պու բրրատա տըր , Ազիզ Վի-
 թապլարը դանը հայըպ օնլարը ըէտտ էտէն քիմ-
 սէ օնլարը թէֆթիշէ պաշլամասընտա՝ էվվէլա
 Աոր Ատակարան քիթապլարընը էլէ ալմալը
 տըր . զերա Վրիստոնեալըգ էթվար ու նազիը-
 նըն լէքմիլի օնլարտա պէյան օլունուր . վէ օն-
 լարը օգուտուգտան սօնկրա՝ Հին Ատակարանըն
 Վիթապլարընը թէֆթիշէ ալտըղընտա , Յիսուս
 Վրիստոսուն կէլէճէյինէ թէտարիք զըմնընտա
 սատըր օլան մարգարէութիւնլարտա՝ Աւետարա-
 նըն հիւքմիւ խուսուսունտա պիր թագըմ իս-
 պաթլար տահա պուլուր . վէ պու դարգ թէճէս-
 սիւս իլէ Հին Ատակարան Վիթապլարը տահա
 գօլայ վէ տահա էյի անկլաշըլըր : Անճագ պիր
 աստուածեան Հին Ատակարանտան թէֆթիշէ
 պաշլաարըղընտա , էքսէրի՝ վէ խուսուսա Մովսէս
 մարգարէնին քիթապլարընտա՝ Վրիստոնեալըգ
 ուսուլինէ տայիր պիր թագըմ շէյէր պուլաճագ

տրը , քի էվվէլճէ 'Նոր կտակարանը օգուճագ-
 սրղըն՝ օնլարը անկլայրպ մէֆհումունա վուգուֆ
 օլմասը քենտիսինէ կիւճ օլմաղըլա՝ պու կիւճ-
 լիւքտէն իւրքերէք վէ օսանճ վէ իպա կէթիրերէք
 թէֆթիշի կերկէ պրագմագ թէհլէքէսինէ տիւշ-
 մէք տախի իհիթիմալ տրը : Պունուն մուղայիրի
 եօլու դութաճագ օլուրսա , իլէրի կիթտիքճէ
 հեր պիր շէյին սեպէպինի կէօրմէյիլէ , քենաի-
 նէ պունուն զահմէթի տախի գօլայ վէ խօշ կե-
 լիր : Պու թարիգէ Մուքեալլարըն տախի բաղ-
 պէթ էթմիշ օլտուղլարը՝ օնուն մագպուլ դու-
 թուլմասը միւնասիպ օլտուղունա զայէթ գուվ-
 վէթլի իսպաթ տրը" :

Իշպու մահալէտէք եաղտրղըմըղ՝ պու քիթա-
 պըն միւէլլիֆի Պօղէ ալիմին սեյլէտիքլէրի տիր :
 Պու ա՛գիլ քիմսէ՝ 1758 թարիխինտէ տիւնհայէ
 կէլիպ՝ 1825տէ վէֆաթ էթմիշ տիր : Միւտտէ-
 թի էօմրիւնտէ պիր գաչ սէնէ Ինկիլթերա քի-
 լիսէլէրինին պիրինտէ տինէ տայիր մէմուրիյէթի
 օլուպ՝ պատէհու փափաղըղա թալիպ օլանլարըն
 թերպիյէսի իչիւն ինշա օլունմուշ պիր աստուա-
 ճարանութիւն մէքթէպինտէ ըէյիս օլմուշ տուր :
 Ինճագ սօն երլլարընտա՝ Հինտիսթան ահալի-
 սինէ Մուտարան վա՛ղ էթմէք խուսուսունտա մե-
 մուրլար թա՛յինինէ մուպաշիրէթ էտէն մէճլիսին
 Ինկիլթերատա արթըպ մէօհքէմ օլմասընա տա-

յիք ա՛մէլ ու զայրեթ իլէ մէշղուլ զլտու : ()
 հայլք քիթապլար թէլիֆ էթմիշ օլուպ՝ ճիւմէ-
 սինտէն միւթէպէրի պու քիթապ դութուլմուշ
 տուր : Ալէ ՚՛ուսօ վէ Ա օլթէր նամ տինսիզէրին
 քիթապլարը Ֆիրանսատէ չալ օլուպ չօգ ի՛թի-
 պար պուլարագ նասըն այննա խալէլ կէթի-
 տիքէրի էսնալէրտէ՝ պու ա՛լիւմ իշպու քիթապըն
 թէլիֆինէ միւպատիրէթ էտիպ՝ օլ մուլիբ քի-
 թապլարտան ալտանան քիմսէլէրին անլընը պա-
 շընա չէվիբմէք իչիւն զայրեթի թամ էթմիշտիր :
 Ալէ մէքիւր մուգատտէմէնին խիթամընտա՝ միւ-
 էլիֆի մերգում շու քէլամը տախի իլավէ էտէր :

“ 1) Այէթ սըտգ ըսս տուա՛ էտէրէք՝ Ալլահըն
 պէրէքէթինի քիթապըմըն պու պէշինճի տէֆա՛
 պասմա օլմասընըն հագգընա տուա՛ վէ նիյազ է-
 տէրիւմ : Ալէ ճան ու տիլտէն մէմնունիյէթ իլէ՛
 արղուլատրղըմտան զիյատէ էմէյիմին մէնֆա՛աթլը
 օլտուղունա միւթէշէքքիւրիւմ : Օյիրա թասհիհ
 օլունմուշ տուր քի՛ էքսէրի հալտէ կէրէք ՚՛ն-
 կիլթէրատէ վէ կէրէք ախէր տիյարլէրտէ՝ շագ
 թա՛ա՛ալէանըն հիմմէթի իլէ՛ պու քիթապ՝ չօգ
 աստուածեանլար քէնտի ի՛թիգատլարընտա մու-
 զիբ վէ ետրամազ մատտէլէր պուլունտուղունու
 անկլայլպ՝ Վրիստոնեալըգ տինինին իման ու
 իգրարինէ ճէլպ էթմիշ տիր” :

Ինչպե՞ս քիթապը դաս՝ ու նեղը էթտիրեն՝ մու-
 սանիֆին՝ Աոր Ատակարան իլհամի իլահիյէ օլ-
 մասը խուսուսուհատա օլան պաշըրճա իսպաթլարըն
 պիրինի մուխթ սասարճէ կէշտիյինի կէօրմէյիլէ ,
 օլ իսպաթը՝ իւղէրինէ թաֆսիլէն պիր դաչ
 միւհաշալար թադտիմ էթմէսինի միւնասիպ կէօ-
 րիւպ՝ պու քիթապըն՝ Վըսօ էլվէլ իւնվանի իլէ
 դարաֆընը թէլիֆ էյլէմիշ տիր . քի օնտա՝ Աոր
 Ատակարանըն օլ իսիմէրի իլէ կէշտիյի մուսան-
 նիֆէրտէն եալըլմըշ օլմասը՝ էսքի Վրիստոննայ
 վէ վուժֆէրէսթ վէ սայիթ միւէլլիֆէր շէհա-
 տէթլէրի իլէ իսպաթ օլունույօր : Տիպաճէի
 քէլամ վէ քիթապըն պադը դարաֆընըն՝
 եանի Վըսօ սանիֆին ճիւմլէսի՝ ա-
 լիմ վէ տինասար մուսաննիֆ
 Պօշէնին թէլիֆկէրտէսի
 տիր :

ՆՈՐ ԿՏԵԿԵՐԱՆԸՆ ԱԼԼԵՆ-
ՏԵՆ ՕԼՏՈՒԳՈՒՆԸ
ԻՍՊԵԹՈՒԼԵՐ

ՏԻՊԵՆԴԻԻ ԲԵՂԵՄ

Եօլիւմսիւզիւք՝ ինսանըն շան ու իֆթիխա-
րը տըր : Օնու ինսանտան դալտըր , վէ օ՝ տեր
անգապ պայաղը զաթլարըն սըրասընա տիւշէր :
Ինսանըն վարըղընըն էնճամը էօլիւմ տիւր տէ-
յիւ դը յաս էթմէք՝ ինսան ճինսինին մէսնէտինի
ալչագլաթմագ վէ թահգիր էթմէքտէն իպարէթ-
տիր : Աքին պու դարղ հագարէթին՝ սալթ
ղէքրի պիւէ պիզի հիտտէթէ տիւշիւրիւյօր . վէ
պիզիմ եարատըմամըղն էնճամը էպէտիլիք օլ-
տուղունու խապէր վէրէն հագիգաթէ վէ անգիլէ
ինանմագտան խօշանըրըղ : Իմտի պու անգիմ
միւհաղայը ֆիքրիմիղտէն չըգարմայալըմ , վէ ճէ-
մի՝ արղուլարըմըղն վէ իւմիտլէրիմիղին սօնկ
մագսուտու՝ նիհայէթսիղ պիր սաստէթէ մալիք
օլմագտէ դարար պուլսուն :

Եւ այնիմ անդիզ տօսթլէրիմ՝ դանըմատըղընըդ պիր քիմսէյէ՝ սիղի դապիաթըն թէհամմիւլ էտէ պիլէճէյի մէրթէպէ քէմալիյէթէ դալտըրմագ՝ վէ Ելլահա տօղըու կէօթլըրմէյիլէ սաանտէթէ էրտիրմէք մէրամը իլէ, մէրամի սէմալիյէ իլէ եաղըլմըլ պիր Վիթապըն * իւղէրինէ տիգդաթէթմէյէ սիղէ թէքլիֆ էթմէսինէ ըուխսաթ քէրէմ էտէ՝ ըմիսինիլ : Իշ պու Վիթապ՝ սիղտէն թատգիգէն միւթալա վէ թէֆթիշ օլմասընը դալապ էտէր, վէ օնուն իս'պաթլարընը պիղարաղ անը ու ֆէհմիլէ վէյն էթմէսինի խօր կէօրիւպ՝ օնա մուսթահագգ օլան վէճհ իւղըէ դապուլ էթմէմէսինի սիղտէ պէօյիւք թէօհմէթ սայար :

Պու Վիթապը պիր շէյ եէրինէ դօմայարագ եիւղիւնիւ օնտան չէվիրիպ՝ Պէն օնու օգումաղա իսթէմէմ տէմէն, զերա պու՝ անըլըլ ատէմ սէօղիւ տէյիլտիր : Պու Վիթապ՝ «Ելլահ թարաֆընտան կէլմէ իմ, վէ մէրամը մագսուտում՝ սիղէ Ելլահ սէղա օլան ուպուտիէթին թարղընը էօյրէթմէք՝ վէ սանտէթին էն ա'լէասընա վասըլ օլմանըն թարիգինի կէօսթէրմէք տիր՝ տէյօր, վէ էյեր սիղ՝ օ տիւղմէ պիր քիթապ տըր տէյէճէք օլուրսանըլ, սիղէ ճէվապըմ պու

* Սոսանիֆին իշպա հանալթէ Վիթապ պէմէրինիլէն հէրաթը՝ Եսրոտաթաղտանը պոտը :

տուր քի, օնու պինկէրճէ պին քիմնէլէր օգույուպի՝
 օնու սահիհ ու սատրգ տրր տէյիւ իգրար էթտի-
 լէր • վէ օլ քիմնէլէրին արասընտա զամիր փադ-
 լողընտա էն միւ՛թէպէր՝ վէ ի՛լմ ու մա՛լիւմաթտա
 էն միւնէվվէր վէ շէօհրէթ պուլմուշ հայլը զաթ-
 լար պուլունուր, քի պու քիթապըն հալ ու հլյէ-
 թինի լաղըմ օլտուղու գատար թէֆթիշ էթմէյէ՝
 օնլարտան զիյատէ իգթիտարէ մալիք հիչ քիմնէ
 եօգ տուր, վէ Աւետարանը ինանըպ դապուլ
 էթմէլէրինտէ՛ ասլա պիր տիւն. եէվի միւրաճաա՛թ-
 լարը եօղուտու : Պարօն՝ Ռասքալ՝ Նէլթօն՝
 Պօյալ՝ Լօք՝ Լայպնից՝ Ռօլին՝ Միլթօն վէ Ֆի-
 նէլօն կիպի քիմնէլէր՝ Վրիստոնեայլըը թէֆ-
 թիշ էտիպ՝ սահիհլիյինէ գանմըշ օլմաղըլա,
 գապուլ էթմիշ օլտուգտան սօնրա, սիգ պու
 Վիթապը թէֆթիշ էթմէյէ իսթէմէտիյինիդ
 թագտիրտէ՛ հագըգաթա վէ սա՛ատէթէ տայիր
 մատտէլէրին պիղարադ թէֆթիշճիլէրիիգ տէյէ
 պիլի՞րմիսինիգ :

Պու քիմնէլէրին ինանտըգլարը իչիւն՝ սիգ աէ
 հէման օնուն իչիւն ինանմաղա պօրճլուսունուդ
 տէմէյօրում. խայլըր, մէրամըմ պու տէյիւ տիր •
 անճագ իսթէրիմ քի՛ պու ա՛լիմ ա՛գիլ զաթլարըն
 սանին վէ կէրէ՛՜ վէ կէրէ՛+Լէ+լէրն էն ֆի-հի՛ վէ իգի-
 շուլը՛ Գըբ տէյի ինանտըգլարը մատտէյի՛ սի՛դ
 տախի թէֆթիշէ ալասընըգ : Սիգէ նիյադ էտէրիմ՝

քի , Նոր Կտակարանը օգույուն : () նու օգու-
մատըդճա՝ օնու թէրք եախուտ դապուլ օլուն-
մաղա լայըդ օլտուղունու նա՞սըլ անկլայա պիլիր-
սինիգ , վէ պու դարարը վէրէ պիլմէք իչին՝ հէման
շէօլէ պիր եիւղտէն օգույուպ կէչմէք քիֆայէթ
էթմէզ , օնու պիր գաչ տէֆա օգումագ՝ վէ
տիգգաթ իլէ թէճէսսիւզ վէ միւլթալա՛ա էթմէք
կէրէք տիր , թաքիմ՝ մերամընա վէ էնճամընա
վէ քէնտիլէ մախսուս հագրգաթլարա էյիճէ
վուգուֆ օլասընըզ :

Պու թէֆթիշ՝ զայէթ տիգգաթլը պի դարաֆ-
լըդ իլէ օլմալը : Նլըշմագլըդ՝ վէ մէշրէպէ միւլթա-
ֆըդ օլմագլըդ խուսուսլարը հէր նէ գատար էյի
վէ խօշ կէօրիւնիւր խէ տէ , քրիստոնեայլըդ
տինի լա Ռեֆիկ զոհի՛ օլանարէ՛ օնլարը քէնտիէ
սէնէա տէյիւ գուլանմագ : () նուն եալընըզ պիր
մագլուպու վար , վէ օ՛ տախի հագգ տըր , վէ
մագլուպու պո՛ւ տուր քի՛ պու տինի թէֆթիշ
էթմէզտէն էվվէլ՝ օնա զըթ օլան հէր կէօնէ զիւ-
լ՛միւ պէր դարաֆ էթմէլի : () գումաղա պաշա-
տըզընըզտա՛ ա՛գլընըզն իսֆիլիկնի տէֆ՝ ու թէրք
էթմէնիզի իսթէր , օգումաղա մէշղուլ օլտուղու-
նուզտա՛ ա՛գլընըզ Ռեֆիկն՝ պաշընըա դօլմանըլը՝
վէ ճան ու ա՛գլինիզին հէփ գուլվէթլէրինի պո՛ւ
աճէլէ վէրմէնիզի՛ տիլէր , վէ սիղէ տէր քի , « Վի-
զին էպէտի սաատէթինիզ՝ պու թարիզիլէ վասըլ

օլաճաղընըղ էնճամ գարարէ մերպուծ տուր :
 Իմտի պու թէֆթիչէ պաշլամաղտան էլվէլ՝ ճէմի՞
 թէքթիլ իհասնլարըն փունկարը օլան՝ Աուրլարըն
 Պապասը Ալահա՝ սիղին զիննիղն մունէլվէր
 էթմէք վէ հաղըգաթը ֆերդ էթմէք իչին սիղէ
 եարտըմ էթմէյէ՝ վէ հաղդ հեր հանկը թարաֆ-
 տա օլուրսա պիղարաղ օնու գապուլ էթմէյէ
 գալլինիղն մայիլ էթմէք իչին տիւա էթմէօի
 մինասիպ տէյի՛լ մի տիր : Այքի զէմանտէ
 Վրիստոննայըգտան խարիճ հայլն ալիմ վէ միւ-
 թէպէր քիմսէլէր՝ իդթիղալը մատտէլէրին էն
 էտնասընտա տախի իլմի իլահիտէն եարտըմ
 պուլմատըրճա միյէսսէր օլաճագլարընը աղըլ-
 լարը քէսմէղ իտի : Պունուն իչին սիղէ՝ քէնտի-
 նիղէ մուղթաղի օլան գուլվէթլէրի օլ փունկար-
 տան մաթլուպ էթմէյէ թէքթիֆ էթտիլիմ իչին
 թաճիւպ էթմէն :

Թէֆթիչիմիղին էնճամը՝ ՍԸ ՀԻ Հ ՏԻՆԻ
 ՊՈՒՎՄԸՊ . տըր . վէ պէլի տիր քի , պու
 տին պիղէ Ալահըն նէ՞ օլտուղունու էօյրէթտիք-
 տէն մատա՝ օնա սէճտէ վէ ու՛ պուտիյէթ էթմէ-
 նին տախի թարղընը՝ հէմ քէնտիմիղէ Ալահըն
 քէրէմինի նասըլ ճէլպ էթմէյի՛ վէ նէ՞ թարի-
 զիլէ օնա մագպուլ օլաճաղըմըղը էօյրէթմէլի
 տիր : Պու աղիմ վէ մուղթաղի մատտէլէր իւ-
 զէրինէ զիննիմիղէ ըլըդ վէրմէյէն տին՝ պիղէ

Տիչ պիր վէճճիլէ քիՓաէթ էթմէզ : Պու մի-
 սիլլիւ ըշոգ՝ Հագգ թարաֆընտան սատըր օլ-
 մուշ պիր իլհամի իլահի մէյվէսի օլտուղու՝ վէ
 պու կէօնա իլհամի իլահինին պու խուսուստա
 զայէթ հոֆնադ օլմասը՝ իթիֆագ իւզրէ ճէմի՝
 ինսան ճինսինին իթիգատը՝ տըր : Պէյլէ պիր
 իթիգատը տօղըու վէ հագգ սայմաղա պօրճըու
 տէյի՞լմիլիզ : ()նու դապուլ էթմէյէ իսթէմէյէն
 քիմսէ՝ պիր տէֆա տիւննա ահվալինէ վէ ինսան
 թէվարիլսինէ նաղար էյլէսին : Աերէք էսքի դէ-
 մանտէ վէ կերէք շիմտիքի հալտէ՝ թէրպիլէլէ
 օլտուն թէրպիլէսիզ օլտուն՝ պիր միլէթ վա՞ր
 մը քի քէնտինի էն դապա փուլթիէրէսթլիք-
 տէն հըֆզ էտէպիլմիշ օլա : Տօղըու տինէ
 տայիր միւլահաղատէն քիւլլիլէն պիխապէր օ-
 լան հասպանի վէ սերսէմ վէ ահմագ դապի-
 լէլէրտէն մա՛տա՝ պու դանուստան տիշարը
 դալմըշ եօ՛գ տուր : Հէր նէրէտէ փուլթիէ-
 րէսթլիք պուլունուրսա՝ պէլլի պիր իս՛պաթտըր
 քի , օրանըն ահալիսի՝ հէման իպատէթխանէնին
 էշիլինտէ թէօքէղիպ տիւշտիլէր , վէ ի՛պատէթէ
 լայրգ օլան Օլթը անկլամագտա պիր ատըմ
 պիլէ իլէրի կիտէմէտիլէր : Ալլահըն դապիաթը
 խուսուստունտա ճէհալէթին հասիլաթը՝ տայիմա
 ինսանըն պօրճու վէ էպէտէն պադի դալմասը
 խուսուսլարընտա ճէհալէթ տիր , հէմ տալի

պունտոն պէօյլէ էն Ֆասիտ ախլադ վէ խույլար
 վէ հէր կէօնա Ֆըսգ ու Ֆիւճիւրին հիւքմ ու
 զալէպէսի տիր : Այքի տինեանըն փութփիէ-
 րէսթիք վագթինին թա՛րիֆինի՝ Պօղոս Առա-
 քեալըն Հոսվմայեցիլէրէ եաղտըղը մէքթուպուն
 պապի էվվէլինին եիրմինճի պէյթինտէն պապի
 մէղքիւրուն էնճամընատաք օգու . վէ էսքի վա-
 գըթտաքի իլէ՝ հալեա տինեատա պուլունան
 փութփիէրէսթ միւլէթլէրին հալ ու ախլէագլէ-
 րինի պիրի պիրինէ բուպար էյլէ , վէ պուլաճագ-
 սըն քի Առաքեալըն թարիֆինտէ , ապա միւպա-
 լեղա օլմայըպ թասվիր՝ օլ ալընարղը սուրէթէ
 քիւլլիէն միւթապըգ տըր :

Այէր շիմտիքի մուպահասէմիղ՝ սալթ Ֆիքք իլէ
 թութութուր պիր մատտէ հագգընա օլմուշ օ-
 լայըտը , ճէվապ տահա կիւճ օլուպ՝ հէր օգույա-
 նըն աճը օ գաթար գօլայ դանամազ ըտը : Ան-
 ճագ պահս էթտիլիմիղ մատտէ՝ վուգուա՛թէ
 մէպնի օլուպ՝ դատիմտէն պէրի հալէա պու կինե
 տէկին տինեա իւղէրինտէ պուլունան փութփիէ-
 րէսթ միւլէթլէրին ճիւմլէսինին հալի՝ պիր իլճամի
 իլահինին իգթիլալը օլտուղունու իլան էտէր :
 Սոկրատ՝ վէ Պլատոն սալթ ա՛գըլ գուլվէթիլէ
 տինէ տայիր պազը ալէա գանունլար վէ ա՛ղիճ
 հագըգաթլար պուլտուլար տէմէք՝ միւշքիւլիւ

հալը էթմէք տէյիլ տիր * : Վայէթ ա'գըլը պիր գաչ քիմսէլէրին նէյէ միւղթէտիր օլտուգլարընը անկլամասընը արամայօրուղ . իլլա՝ ճէմի ինսանէ տիւնեատէ կէչինմէյէ եարար իւմիւմի պիր գանուն՝ վէ Ֆաղիլէթէ պիր ասասի միւհքէմ՝ կէօսթէրմէյէ ճէհտ էտէյօրուղ : Պունու՝ ինսան գըսմը քէնտիլիյինտէն ասլա պուլամամըչ տըր . վէ պա'գըլարը օնա եագըն վարմըչլար ըսս տա՝ ա'գըլարընըն պու միսիլիւ մէյվէսինի՝ ալէմէ Ֆայտէ վէրէճէք դարղտա նէչը էտէմէյիպ՝ օլգատար եիւզ սէնէլէր զարֆընտա պիր այալէթտէն՝ եախուտ պիր շէհիրտէն պիլէ փուլթիէրէսթիլի գալարըրպ տէֆ՝ էտէ՝մէմիչլէր իտի : Եվվէլ զէմանտէքի Եունան վէ Հումա միլէթլէրի՝ վէ հալէա շիմտիքի զէմանտէ Ղին վէ Հին

* Պարտուն վէ Սիքրայ փոխմիլէրէտի իրիլը . վէ պուլամամըչլարը մանալիւ բաղլիլիլ իլլէ ինսանսամըչ պիլի՝ եա՝նի փոխմիլէրէտիլիլն էն գապասընա վէ ագըլ՝ հէփսինսինն շիտի մաղայիլ կէլնէնէ ույմալա՝ հէմ՝ փէնպիլիլիլ իրիլիլտայ էլիպիլիլ , հէմ՝ որէ տիլիլիլնէ պաիլիլ ույմալա նասնիլալ վէրիլիլիլ իրիլ : Սիքրայ՝ էվվէլ զէման փոխմիլէրէտիլիլիլն էն ա'գըլ վէ Ֆաղիլիլիլ պիր զալիլ կիպիլ ինսանսամըչլարըն՝ է՝օրիլնիլնն օնն տիլիլիլիլիլ պիրիլ Եմիլ զէպիլն նա՝ փոխա պիր իօրօլ գապայուն փոսիլիլ սըմարլամագ իրիլ : () Ը վապիլիլն էն ագըլըլարը վէ փոխմիլէրիլիլիլ մալիլ մալիլ օլամալարը պու պիլիլիլ փօրլարըն օլամալա մանիլիլիլն վէ ալմագլարըն հապընա նէ՝ ինսանիլիլիլիլ :

տիստան տէտիբլէրիմիզ մէմլէ.բէթլէր պունա
 թամ իսպաթ տըրլար : Իմտի՛ Ալլահը թանըյըպ
 սէվմէ.ք՝ վէ ի՛ պատէթ էթմէ.ք օլմայընճա , պէնի
 ստէմ ա՛ գըլը վէ Փաղիլէթլի վէ սաատէթլի օլա՛-
 մատըղը հալտէ՛ պիր իլհամի բէպպանի իգթիզայի
 մութլադատան օլտուղունա գարար վէբմէլիզ :

Ը ունա զիատէ թա՛ճիւպ էթմէյէ հագգըմըղ
 վար .բի , իլհամըն (յայտնութիւն) գապիւլլէ օլմաթը՛
 շիւպհէ արիզ էտէ պիլմիշ տիր : Վէ՛ տէբսին ,
 Ալլահ՛ ինսանլարա պիրպիրինէ Փիքիրլէրինի անկ-
 լա թմաք գուտրէթի վէրմիշ իբէն , քէնտի մէ-
 րամընը հիչ քիմսէյէ անկլաթմաղա գատըր
 տէյի՛լ մի , պիր ստէմ էլի իլէ պիր ախէր .բիմ-
 սէյէ՛ եախուտ պիր մէվճուտ ճէմաաթա խապէր
 կէօնտէրէ պիլլիյօրուզ տէ՛ Ալլահ .քէնտի իրատէ-
 սինի ինսանա պէյան էթմէ.ք իչիւն ինսանը պիր
 վասիդա իսթի՛մալ էտէ՞մէզ մի :

Ալլահըն թապիաթը խուսուսունտա պահս
 էթտիյիմիզ թադրիրտէ պիլէ՛ պիր իլհամի իլահի-
 նին ինիլի.մալը աշիքեար օլուր , վէ օնուն էյլիյի
 վէ ինսանըն սա՛տէթի պունու թէքմիլէն սապիթ
 էտէ պիլիր : Տիւնեա իւզէրինտէն իման քիւլլիէն
 զայպ օլսա տախի՛ Ալլահ օնու տէֆա եէնիտէն
 իճատ էտիպ մէթանէթ վէրէ պիլտիյինին իհթի-
 մալ օլտուղունու ինքեար էթմէյէ քի՛մ ճէսա-
 բէթ էտէ պիլիր : Էր նէ գատար եէնի իման

իճատ էտէնլէր զուհր էթմիշլէր իսէ , քէնտի
 թալիմլէրինի պիր իլհամ իւզէրինէ պինա էթ-
 միշլէր , վէ պու իտաիա՝ հէր տայիմ՝ օլ տէրէճէ
 մագպուլ օլունմուշ տուր քի , ինսան Փիքրինէ
 թապի՛ի զիւլիմլէրտէն պիրիսի տիր տէյիւ զանն
 էթմէյէ հագգըմըղ օլուր :

Իմտի պու հալտէ թէֆթիշ էտէճէյիմիղ պու
 տուր քի՛ Ալլահ Ֆելլահէ՛ քէնտի իրատէթինի ին-
 սանէ պիր իլհամի մախսուսէ իլէ պէյան էթիֆը-
 պիք , վէ պու իթիգատա մէպնի պու գատար պիր-
 պիրինէ մուղայիր իտտիալարտա՝ սահիհինի եա-
 ւանընտան Փէրգ էթմէնին նիշանէսինի գանըյա-
 լըմ : Հալէա էօնիւմիւղտէ՝ արատըղըմըղէ շա-
 միլ օլմագ իտտիա՝ սընտա պիր քիթապ վար : Ա-
 քին սէն տէյէճէք սին քի , “Պու էյի ամմա՝ պու
 իտտիա՝տա օլանլարըն ճիւմլէսինի տէ պիր պիր
 թէֆթիշ էտիպ՝ պու իտտիայը սապիթ էթմէք
 իչիւն պիղէ կէօսթէրտիյի իսպաթլարը եօղլա-
 մագ լարըմ կէլիր” : Փէք էյի . անճագ պու
 թէֆթիշ՝ հիւլեա էթտիյինիղ գատար կիւճ՝ վէ
 ատէթտէն աշըրը Փիքրի գուլվէթինէ միւհթաճ
 պիր զահմէթ տէյիւ տիր : Արայըպ թէֆթիշ է-
 տէճէյին մատտէ՝ պիր ումումի տին տիր , եա-
 խուտ ախէր թարղըլա թապիր օլունսա , ճէմի՛
 ինսան գավմինին՝ հէփսինին պիրտէն սաատէթի-
 նէ վէ իսթի՛մալինէ միւլաֆըղ պիղէ իղհար .

լունմուշ պիր թերթիպ տիր . վէ տխերի՝ հէր
 նէ գատար պիր սայրը վէճհ իլէ կիւղէլ իսէ ,
 պու նիշանկեհահէ վասըլ օլամաղ : Աերէք էպի
 վէ կերէք եէնի վադըթլարըն փութփերէսթլէք
 տինի թանղըմաթընտա՝ պու միսիլլիւ շանա շա-
 յէսթէ հիչ պիր տին պուլամայըղ : ()նլարըն
 քէնտի իգրարլէրի միւճիւպինճէ՝ հէր պիրիսի
 եալընըղ սէմթ վէ մէմլէքէթլէրէ մախսուս շու-
 բութլար տըր . վէ պունլարըն պանլիսի՝ իչլէրինէ
 տիշարըտան ատամ՝ ալմաղըղք քիւլլիէն մէն՝
 տախի էթմիշլէր տիր : Պունտան իճապ էտէր
 քի՝ պու տինլէրին ճիւմլէսի մուպահասէմիղտէն
 խարիճ տիր , վէ սէօլէտիքլէրիմիղ պունլարըն
 իւղէրինէ անկլաշըլամաղ : Ահհուտի մէղհէպի՝
 եալընըղ պիր միլլէթէ մախսուս օլուպ՝ տէվամը-
 նըն վաղթինէ տախի գարար վէրիլմիշիտի : Ալ-
 միւմի տիւնեա իչիւն վէրիլմիշ օլմաղ իտտիանը՝
 իլք իվվէլ Յիսուս Քրիստոսուն տինինտէ կէօ-
 բիլմիւշ տիր :

Իմտի պիղիմ տէ մերամըմըղ՝ Աւետարանը
 Ալահ թարաֆընտան իլհամ ու ինամ օլունմուշ
 պիր քիթապ օլմասը խուսուսունտա օլ քիթա-
 պըն վէրէճէյի իսպաթլարը թէֆթիշ վէ թէ-
 ճէսսիս էթմէք տիր . վէ պունա՝ օգույանլարըն
 տիգգաթի մախսուսէլէրի նիյաղ օլունուր : Մով-
 սէս վէ մարգարէլէր եօլու տիւղէթտիքտէն սօն-

բա՛ թային օլո՞ւնմո՞ւշ վազըթատէ Յիսուս Վրիստոս տիւնեա իւզէրինտէ զուհր էթտի , վէ կիւնաճքեարլարա գուրթարըճը՝ վէ պէնի առէմէ փէյլամպէր օլմագ իչիւն Ալլահտան կէօնտէրիլմիշ օլտուղունու պէյան էյլէտի : Վէնտինէ շայիրտ օլմագ՝ վէ էօյրէտէճէյի թայլիմաթը ասըլ քէնտի աղղընտան իշիթմէք՝ վէ հայաթընա վէ մէվթինէ վէ գըյամէսինէ վէ սէմայէ ուրօւճ էթմէսինէ (համըարձումունա) շէհատէթ էթմէք իչիւն օն իքի քիշի ինթիսապ էյլէտի : Վէ տիւնեատէն կէօճ էտէճէք էսնալէրէ եագըն՝ իւմի տիւնեայը կէզմէյէ վէ Աւետարանը ճէմի՝ քեալինաթա վաճ էթմէյէ վէ հէր միլլէթի տինէ տէօնտէրմէյէ օնլարը մէմուր էյլէյիպ՝ պու կիւճ վէ զահմէթլի իշտէ օնլարա իմտատ իչիւն օնլարա քէնտի Րուհունու կէօնտէրմէյէ վաճ էյլէտի : ()նլար տալի քէնտի Աֆէնտիլէրինին էմրինէ իթաաթ էտէրէք՝ մահալ պէ մահալ Աւետարանը վաճ վէ թէպշիր էթտիլէր , վէ օնլարըն զայրէթլէրի զայէթ չօդ , վէ մէյվէլէրի տահա չօդ օլտու :

Այէր Յիսուս Վրիստոսուն թալիմ էթտիլի տին՝ տայիմ թէպտիլ օլա պիլէն վէ պիր դարարտէ դալմաղ օլան ինսան սէսինէ թէսլիմ ու իհալէ օլունուպ՝ հըֆղ օլունմագ իչիւն ինսան զիհնինտէն մատտ մուհաֆազասը պուլունմատ

ըստ , իհնթիմալտէն միւսթէղնի տիր քի՛ ազ վա-
 գըթոա քիւլլիէն թէպտիլ օլուր՝ պէլքի տէ
 պիւթիւն պիւթիւնէ ունուտուլուր ուտու : Իմտի
 օլ թալիմի պու միսիլլի վուգուաթլէրտէն հըֆզ
 էտիպ՝ իմանը թէմիղճէ փէք ուզագ վագըթլարա՛
 տագ եէթիշտիրմէք իշիւն՝ օնու եաղըյա ալըպ
 դայտ էթմէք իճապ էյլէտի , վէ պունա մէպնի՛
 Լուաքեալար նէվ՝ պէ նէվ՝ ըիսսլէլէր ինշա էթ-
 տիլէր , քի օնլար՝ Յիսուս Քրիստոսուն նագլի՛
 Քրիստոնեայրղըն գուրուլմասընըն թէվարիսի՛
 քէնտի իհտաս էթտիքլէրի Եկեղեցիլէրէ մէք-
 թուսլար՝ վէ էն սօնկունտա պիր փէյլամպէրլիք
 քիթապը , քի պու՝ Քրիստոս Եֆէնտիմիղին
 մէվթիւնտէն տիւնեանըն սօնունա դատար Քրիս-
 տոնեայ իմանընըն իւղէրինէ զուհը էտէճէք վու-
 գուաթըն փիշինճէ նագլիյէթի տիր :

()նտան սօնկրա կէլէն դարլարտա պուլունան
 շայիրտլէրին էլլիլէ պու ըիսսլէլէրին ճիւմլէսի
 պիր ճիլտէ ճէմ՝ օլունուպ՝ պու ճիլտէ ՆՈՐ ԿՏԱ-
 ԿԱՐԱՆ իսմի վէրիլտի : Ա է պունու եաղան շա-
 հիտլէր տէրլէր քի , Քրիստոնեայլըգ տինինտէ
 հէր նէ վար ըսա՛ օնլար պու քիթապլարտա
 թէքմիլէն մէվճուտ տուրլար , վէ օնա պիր թէք
 առէմ օլսուն՝ եա պիր առէմլէր ճէմաթը օլսուն՝
 պիր հարֆարթըրմաղա եախուտ էքսիլթմէյէ ճէ-
 սարէթ էտէրսէ , աղիմ թէօհմէթ վէ դապահաթ
 սահիպի օլուր : Պունտան մա՛տա իգտամ էթտիք-

լէրի պիր քէօշէ տախի պու տուր քի՛ պու քի-
 թապլարըն թէլիֆ ու թէսնիֆի՛ իլհամի իլհասի
 իլէ նաղմ՝ օլունմուշ տուր : ()նլար տէրլէր քի ,
 Ալլահ քէնտի-ի օնլարըն զինհնէրինէ էօյլէ
 պիր թէսիր վէրմիշ իտի քի , օլ թէլիֆաթլէրտէ
 սէհվ ու զալաթ օլամաղ : ()նլարտա՛ ճէմի՛ նագլէ
 տայիր վուգուլաթլէր թըպզը օլմուշու կիպի նաղլ
 օլունմուշար տըր , վէ ի՛ թիգատէ տայիր տէրճ
 օլունան հէր պիր շէյ՝ Յիսուս Վրիստոսուն սա-
 հիհէն էօյրէթտիյինէ հէր վէճհիլէ միւվաֆըդ
 տըրլար , վէ թագտիմ՝ օլունան հէր պիր թէն-
 պիհ՝ օնուն քէնտի էմրի շէրիֆի տիր , վէ իշա-
 րէթ օլունմուշ հէր պիր փէյլամպէրլէք՝ օնու
 օնլարըն ֆիբրինէ իլհամ էտէն Աէհօլա Ալլա-
 հըն Րուհունտան տըր : Աէ լիսան խուսուսուն-
 տա՛ օնլարըն հէր պիրի քէնտի դապիաթինճէ
 ուսուլի մախսուսէսինի գուլանտը՛ իսէ տէ՛ Ալ-
 լահ օնլարըն գալէմլէրինի էօյլէ պիր թարզ ըւս
 նօրիւտիւրիւտիւ քի , գուլանտըզլարը հէր պիր
 լուղէթ՝ Ալլահըն իրատէթինի իլհամէն քէնտի-
 լէրինէ պէյան էտէն Րուհուն մերամընը անկ-
 լաթմաղա էն մինասիպ լուղէթլէր իտի :

Ազգա՛ պունլար զայէթ եիւքսէք թէքլիֆաթ-
 լէր տիր , անճագ Վոր Ատակարանը թանըթմա-
 ղա մախսուս օլան նիշանլար՝ եալընըզ պունլար
 տէյիլ տիրլէր , քէնտինէ մախսուս էթմիշ հալի

չու տուր քի՛ ինսան ճինսինի էպէտի սաստէթէ էրտիրէճէք պունտան պաշգա տէլիլ վէ եօլ կէօսթէրիճի եօգ տուր : ()նուն Ալլահտան օլտուղունու ինանմայանլարը՝ քէնտի ըհամէթէրինին գափուլարընը քէնտի էլէրիլէ գափայըպ՝ պաշարընա զաղէպ տանլէթ էտէն աղիմ գասպահաթա տիւշմիւշ քիմսէլէր սայար : Ապրին վէրտիլի թէնպիհլէրէ իգասթ էտէրէք օնլարըն մուճէպինճէ էօմիւր սիւրէնլէրէ՝ Ալլահըն տօսթուղունու՝ պու տիւնեատէ խուլգ փաքըղընը՝ Քրիստոնեայ է՛մրինին զէվքինի՝ վէ ախրէթտէ տախի էպէտի սաստէթ վատ էտէր : “ ()ղուլա ինանանըն էպէտի էօմրիւ վար . ամմա ()ղուլա թաաթ էթմէյէն՝ էօմիւր կէօրմէյէճէք , իլլա օնուն իւղէրինէ Ալլահըն զաղապը գօնար” : ({)է . գ . 36) :

Պու թէքլիֆաթլարին հագ օլտուղու խսպաթօլա պիլթր մի օլմաղմը , գարար վէրիլէճէք մատտէ պու տուր : Պու թէլիֆաթըն միւէլլիֆի՝ օնլարը հագ օլմալէրի խսպաթ օլուր զիւլմինտէ տիր . պունուն իչինն՝ օգույանլարտան նիյաղը պու տուր քի , էյիճէ տիգգաթ էթսինլէր , վէ սատէճէ պունու գալապ էտէր քի՛ խսպաթլարըն հէր պիրիսինէ՝ նէ տէրէճէ իթիմատ եագըջըրըսա՝ օնու վէրսինլէր :

Սատտէյէ կիրմէղտէն էվվէլ՝ իշպու տէֆասթ

րա իղճար օլունան մէսիլէյի թէֆթիշէ ալմադ
 մինասիպ կէօրիւնմիւշ տիւր . եանի «Ալլահ
 քէնտի իրատէթինի ինսանա իլան ու իլհամ
 էթմէք իսթէտիյինտէ՝ պու իլհամըն սահիհլիյինի
 թաստիգ էթմէք իչիւն նէ՞ նիշանէլէր վէ նէ՞
 իսպաթլար կէօսթէրիւր տէյիւ մէմիւլ օլունուր» :
 Այգա՞ իլհամ էթտիյի քիմսէնին Ֆիքրինտէ
 գաթան շիւպհէ էսէրի գալմայաճագ քոքոք իլ-
 համընը թաստիգ էթմէք զըմնընտա գուվլէթլի
 իսպաթլար վէրմէք՝ Ալլահա եադըշուր պիւ շէՅ
 տիւր . վէ էքսէրի նաս՝ պունուն պէյլէ օլմասընը
 արղուլատըղլարը իհթիմալտըր . անճագ՝ Ալլահըն
 մէրամի ալիյէսի պու իսպաթլարը վէրմէք մի տիւր
 եօխսա վէրմէմէք մի տիւր , էյլէ պիւ սիւալ տըր
 քի՝ ագլէն ճէվապընը վէրմէյէ իգթիտարըմըգ
 եօգ տուր . իլա նասըլ օլտուղունու եալընըգ
 վուգուաթտան էյրէնէ պիլիբիգ : Այյէր բու-
 պարէն վէ մինասիպինէ պադարագ՝ պահս էտէ-
 ճէք օլսայըտըգ , տէյէ պիլիբիտիք քի , Ալլահըն
 իլհամընա՝ մահճուլ վէ պիղարէգ վէ հիյլէսիգ
 տօղըու եիւրէք իլէ հագըրընը արայան հէր ատէմի
 գանտըրմաղա քիֆայէթ էտէճէք գատար իս-
 պաթլար վէրիւր . լաքին մաղըուր վէ տիւննավի
 Ֆիքրիլի ատէմլէրին վէվգէ ալաճագ վէ օնու
 րէտտ էթմէյէ վէսիլէ օլաճագ տէրէճէ իսպաթ
 վէրմէգ : Մախուլգաթ ամէլինէ նաղարէն վէ

Ալահըն մերամլարը՝ վէ տահա չօգ մուգթաղի մատտէլէր հագգընա վուգոն պուլանլար պունուն կիպի օլուպ՝ պու մատտէտէ տախի թըպգըսը օլաճաղը իհթիմալ տըրը : Ա է պունտան հասըլ օլան հասանաթ պու օլա պիլիբ քի՝ Արօչիուս նամ ալիմին թագրիբի միւճիւպինճէ՝ «Աոր Ատա-կարան ինսանըն եիւրէյինի թանըմագ վէ տէնէ-մէք իչիւն պիր մէհէնկ թաշը տըրը» : Այէր իս-պաթ՝ գադան գարշը տուրուլմագ օլաճագ օլսա , օ ղէման պու Ֆաիտէ ղայպ օլուր :

Քէզալիք պուլմաղա մէմիւլ էթմէյէ հագգը-մըզ օլտուղու իսպաթըն նէվի՝նի տախի Ֆիքրի-միզտէ գարարի վէրմէսի մինասիպ տիր : «Անղիսի՝ իլմի հէնտիսէյէ մախսուս օլան իսպաթլար կիպի իսթերլէր . ախերլէրի՝ կէօզլէրինին էօնիւնտէ միւճիւզաթ օլմասընը տիլերլէր . անճագ պիրիսի գալքըպ՝ «Պու մատտէ շու ճինս եախուտ պու ճինս իսպաթ ըլս պանա սապիթ օլունմատըզճա ինանմամ» տէյիւ իգտամ իտէրսէ , օնտան զիյա-տէ հագսըզ թէքլիֆ օլամագ : Աէմի մաթլու-պումուզ շու գատար օլա պիլիբ քի՝ թաստիգլինի էտէճէք օլան իսպաթլար՝ մատտէնին թապիս-թընա միւվաֆըզ օլսունլար , վէ պիզ օնլարը թէֆթիշ էթմէյէ վէ անկլամաղա գատիր օլա-լմ , վէ ազլըմըզը գանտըրաճագ գատար գուլ-վէթէ մալիբ օլսունլար , անճագ՝ պու գատարը-
 իս

34-2013

136

նա գաննաթ էտիպ՝ պուլնտան էթմէ կէզմէլի տէյիլ իզ : Զաշա , քի ՆլլաՏըն թուլթաճադ էօլուլու՝ օնա պիզ թարիֆ էթմէք իտտիաննտա օլալըմ . օ՝ պիէ խօշ կէօրիւնէնի էթմէզ , քէնդի ի՛լմինէ միւլաֆըզ օլանը էտէր : Ա է օնուլ էր-քեան խուսուսուլնտա ուսուլի իտարէսի տախի՝ պու թարզ հարէքէթ կէօսթէրիր : Վէնտի մախ-լուղլարընըն խայրը խուսուսուլնտա օնլարըն քէյֆինէ վէ ճահլանէ իսթիտալէրինէ պազմա-տըղընը՝ քէնտիսի պիզէ էօյրէթմիշ տիր : Ա է մատտէնին ուսուլի միւլապինճէ՝ իսպաթլարըն հէր վադիթտէ վէ հէր տէվրտէ պիր օլմասը տախի միմքին տէյիլ տիր : Յիսուսուն տիւնեա իւղէ-րինտէ կէղտիյի վադթըն ատամլարընա միւլթալիզ օլան իսպաթլէր՝ շիմտիքի հալտէ Վէնտարանը դապուլ էթմէյէ թէրլիֆ օլունան քիմսէէրէ միւլթալիզ իսպաթլէր կիպի օլամաղլար : Պիզիմ ումմաղա վէ տիլէմէյէ հազգըմըզ օլան՝ սատէճէ տօղրու եիւրէքլէրի գանտըրմաղա քիֆայէթ է-տէճէք գատար աչըզ իսպաթլար տըր . վէ պու խուսուստա ումուտուլուզ պօշա չըգար տէյիլ գօրգմայըզ , ղիրա՝ քէնտի հէյալլարընտան վէ ֆասիտ խըրսլարընտան այրըմայըզ օնլարըն հիւքմի ալթընտա գալմաղա ի՛նատ էտէն քիմսէ-լէրտէն մատա՝ ճիւմլէսինէ քիֆայէթ էտէճէք միգտարի աչըզ իսպաթլար վար տըր :

Օճանն օլունմասըն քի՝ Նոր Ատակարան քի-
 թասլարընըն՝ Նլաճ թարաֆընտան օլմալարընըն
 իսպաթլարը ազ վէ գուլվէթսիզ տիրլէր : Պու-
 միսիլլիւ թաճմին՝ մատտէնին սաճիճինէ տապան
 տապանա զըթը տըր : Ինսան գըսմը քէնտիլէ-
 րինին տիւնեաճա էն էլզէմ վէ մուճիմ մատ-
 տէլէրինտէ՝ պու ա՛ղիզ Քիթապըն քէնտի իթի-
 պարի զաթլիյէսի ճադգընա վէրտիյի իսպաթլար-
 տան չօդ զսյըֆ իսպաթլարա գանըպ՝ գօլայճա
 գարար վէրիլլէր : Ա՛գա՝ պու իսպաթլար էյի-
 ճէ վէզն օլունսա՝ կէօրիւնէճէք քի , զանի՝ վէ
 չօդ նէվտէն տիր , վէ պիրպիրլէրինէ գուլվէթ վէ
 մէթանէթ վէրիլլէր , վէ մատտէնին ճալի թա-
 պի՛իսինէ միւվաֆըգ օլուպ՝ լսզըմը գատար քէ-
 մալիյէթ վէ սատագաթըլա պու թէֆթիշէ էլ
 գօյանլարը գանտըրմաղա քէֆայէթ էտէրլէր :

The first part of the paper is devoted to a general
 introduction of the subject, and to a statement of the
 objects of the present inquiry. It is then divided into
 three parts, the first of which is devoted to a
 description of the nature and extent of the
 disease, and to a statement of the symptoms
 which attend it. The second part is devoted to
 a description of the nature and extent of the
 disease, and to a statement of the symptoms
 which attend it. The third part is devoted to
 a description of the nature and extent of the
 disease, and to a statement of the symptoms
 which attend it.

ՆՈՐ ԿՏԵԿԵՐԸՆՆԵՆ ԵՂԼԸ ՀՏԸՆ
ՕԼՏՈՒԳՈՒՆԵ ԻՍՊԵԹՂԵՐ :

ԳՐՍՄԸ ԷՎՎԻԼ

Նոր Կրօնագրանքն ալե՞ն օլ խնդիրն ինչ կէտի-
նէ հո-էլեֆլէրպէն եազլընը օլտայ՝ ինանընապա
շայեմէն օլտո-ղո-նա՝ էստի Բրիտանիայ վե
Փո-ն-վէրէնն հո-սաննիֆլէրպէն վե սայիբ դա-
րաֆրան շեհապէնըն վե խապաընըն :

էրբէս սիւալ էտէ պիլիր քի , ա՛ճապա
Նոր Կտակարանն քիթապլարը՝ ալեմտէ օլ ի-
սիմլերի ինչ կէտիբլէրի մուէլիֆլէրին եա՛նի Մ-
նաքեալարըն վե շայիրտլերին եազտըզարը սա-
հիհ թէլիֆաթլերի՞ մի տիր , շէյլէքի՝ օնլարը
սահիհ թէվարիտլեր իթիպարընտա թուլթարագ՝
պիր վոլգուա՛թի օնտա պուլունտուղու իչիւն գա-
պուլ էթմէյէ հագգըմըգ օլտուն :

Ե իմտի՛ էվվէլա Նոր Կտակարան Ղլահտան
լլհամ՝ օլտուղունու իսպաթ էթմէք խոսուսուն-
տան պաշասագ փէք միւնասիպ օլուրուտու , վե

պուշատար չօր քերրէ իսպաթ օլունան՝ իշպու
 զիքր օլունան մատտէյի պիր դարաֆա պրաղա
 պիլիրիտիք : Աքին մասլահաթըն թէմէլինտէն
 պաշամասը էյի տիր : Աէ տերիզ քի , պու քի-
 թապլարըն օլ իսիմլէրի իլէ կէչտիլքլէրի մուէլ-
 լիֆլէրին խասս թէլիֆաթլէրի օլտուղու՝ պագի
 քիթապլարըն ճիւմլէսինտէն էյի իսպաթ օլու-
 նա պիլիր : () իրա իսպաթ օլունա պիլիր քի
 800 սէնէտէն զկյատէ միւթթէտ էսնասընտա
 Աէհուտի վէ փութփէրէթ խասիմլէրին՝ պու
 քիթապլէրին խասս օլտուղլարընը ինքևար էթ-
 մէյէ ֆիքրլէրինտէն կէչմէմիշ տիր : Այնի Արիս-
 տոտէլին՝ Յովսեփոսուն վէ դայրի մուսանիֆլէրին
 թէլիֆաթլէրինին խասսլըղընը դրիթիգա ֆէննի
 վէ շէհատէթ վասիդասի իլէ թասհիհ էթտիյի-
 միզէ կէօրէ՝ Աոր Ատակարանըն խասս վէ սահիհ
 օլմասընը՝ տաիի էօյլէ՝ թասհիհ էտերիզ : ()ն-
 լարը՝ գապուլ էտերիզ , չինքի ճիւմլէ Արիս-
 տոնեալար հէր դարտա վէ հէր միլթէթտէ գա-
 պո՛ւլ էթտիլէր , օնլարը գապո՛ւլ էտերիզ , չին
 քի ճիւմլէ թէվարիս՝ օնլարըն Առաքեալլարտան
 վէ շայիրտլէրտէն եազըլմըշ օլտուղլարընա շէ-
 հատէթ էտեր , օնլարը գապո՛ւլ էտերիզ , չին
 քի էսքի էլեազըլարը վէ թերճիւմլէր՝ վէ սայիր
 պիր չօր շէյլէր՝ օնլարըն խասսլըղընա շէհատէթ
 էտերլէր , պու՝ վէ պունուն կիպի սայիր սէպէպ-
 էր ի չին օնլարը գապո՛ւլ էտերիզ :

() իմտի՝ Աոր Ատակարանըն օլ իսիմլէրի իլէ

կէջտիցի մոկէլիֆլէրտէն եաղըմը շ օլտուղուն
նու , կէօսթէրէն իսպաթլէրի իճմալէն թադտիմ
էտէլիմ , վէ օնտան սօնկրա ասըլ մաստէմիղ օ-
լան՝ ‘Նոր Ատակարանըն Ալաճըն ինճամը իէ
եաղըմը շ օլտուղունու իսպաթ էթմէյի էլէ ալը-
բըղ :

Իմտի իլք խոսոստա մա՛լիւմ օլան էսքի ֆոթ-
փէրէսթ վէ Նէհոտի վէ Վրիստոնեայ մոսա-
նիֆլէրին շէհատէթինի վէրէճէյիղ , վէ օնլար-
տան՝ հէմ ղայրի տիւրլիւ պուրհանլարտան աշի-
քեար կէօրիւնէճէք քի , ‘Նոր Ատակարանըն ի-
չինտէ պուլունան Վիթապլար վէ թա՛լիմլէր վէ
ճճմարտութիւնլար՝ թա Առաքեալլարըն կիւնլէ-
րինէ վարընճայտէք հէր սընըֆ մոսանիֆլէր-
տէն իսթիսրաճ վէ շահատէթ՝ եախօտ սայիր
պիր վէճհիլէ զիքր օլունուրլար : Վէ պու՝ ագ-
լըմըղը գանտըրա պիլեր քի , պու քիթապլարը՝
հագիգաթ Առաքեալեալա՛ր եաղմըլլար տըր ,
վէ օնլար՝ եաղտըգլարը շէյլէրի ինանըրլարըտը ,
վէ օնլարըն շէհատէթի գապուլ օլունմաղա լայըդ
տըր :

Ե իմտի ֆիքրիմիղտէ պաշայալըմ , վէ պու-
քիթապլարը՝ միլէթիմիղ Վրիստոնեալըղը իլք
գապուլ էյլէտիցի վագթէտէք իլէյէլիմ , վէ օլ
վագթլարըն՝ ղաթլարըն վէ քիլիսէլէրին վագթը-
նա եէթիշէլիմ քի , Աւետարանըն ըլըղը իւղէ-
րիմիղէ օնլարըն վաթիստը իլէ տօղմուշ տուր . վէ օլ
ղէման Աղիղ Վիթապլարըն լիսանըմըղա թէր-

Ճիւմէ օլուՆմուշ՝ վէ ալէմէ պուգատար տաղըլժը շ
 թէրճիւմէլէրի պուլուրուզ : Պու թագաիրտէ
 քէնտիլէրիմիղի՝ Մուաքեալարըն զէմանլէրինէ փէք
 եադըն պուլուրուզ . վէ պուլուրուզ քի , օլ զէ-
 մանտէ ճիւմէ Վարիստոնեայ միլէթլէր պու քի-
 թապլարը Մուաքեալարտան կէլմիշ ինանըր-
 լարըտը : (իմտի պագալըմ , իշպու թէրճիւմէ-
 լէրին վէ Մ'ղիզ Վիթապլարա Աանոնլար * թէր-
 թիպ օլուՆան զէման իլէ Մուաքեալարըն զէմա-
 նըն պէյնինտէ օլան վագթտէ արտը քէսիլմէմիշ
 շէհատէթլէր պուլա պիլի՞րմիլիզ : Պու խուսուս
 իչիւն հէր տիւրլիւ շէհատէթ իսթիմալ էտէճէ-
 յիզ . վէ իպթիտա Վախստոնեայ հասանֆլէրին պիր
 նէվ՝ շէհատէթինէ պագալըմ :

Պա'զը նէվ՝ վուգուաթլէր իչիւն՝ էաքի հայրա-
 պետլէրին շէհատէթի փուլթիէթէսթլէրին շէհա-
 տէթի գատար էյի՝ վէ օնտան տահա՝ էյիտիր ,
 ()նլար Վարիստոնեատըրլար տէյիւ՝ նի՝ չիւն օն-
 լարըն շէհատէթինի ըէտտ էտէլիմ : ()նլարըն
 զիբը էտէճէյիմիզ իլք շէհատէթի՝ էլիմիլտէ
 պուլուՆան տէօրտիւնճիւ գարտան իլէրի՝ օնլարըն
 թէրթիպ էթտիքլէրի Մ'ղիզ Վիթապլարըն է-
 սամէ տէֆթերլէրի տիր , քի օնլարըն ալթըսը՝

* Աանոն լուղլէի՝ նիղա՝ վէ սիճիլ տէօթէ էտտէ ,
 տէօրտի-նճի- դարտան պէրէ պիք լչիլէլլայալան լուղլէն թ-
 լուպ , Մ'ղիզ Վախստոնեայն էտտէ տէֆլէրին տտիլ տէ-
 օթէ օլու-յօր :

պիղի՞մ շիճտիքի դապոււլ էթախիմիզ Կանոնա
մուդապըզ տըր . վէ պագիլէրի՛ սատեճէ պիր . քի-
թապը ետխօտ պիր սայիր քիթապը թէրք էտիպ
զիքը էթմիշէր : Պու տէֆտերլէր 420 թարիխին-
տէ շերոնիմոս՝ 340 թարիխինտէ Կուսերիոս՝ 254
թարիխինտէ Որոզինես՝ 258 թարիխինտէ Կիպ-
րիանոս՝ 216 թարիխինտէ Տերտուղիանոս՝ 220
թարիխինտէ Կղեմես Լղեկսանդրացի՝ 202 թարի-
խինտէ Կրանոս՝ 161 թարիխինտէ Յուստիանոս
վկայ վէ Փափիասըն թէրթիպ էթախիքլէրի տիր :
Պունըարտան Փափիաս՝ Յովհաննէս Լուետարա-
նիչին վէֆաթընտան էվվէլ տօղմուշ տուր :

Վէ եէնէ պիրի պիրինտէն ֆարղը միլէթ-
լէրտէն վէ լիսանլէրտէն վէ մէրթէպէլէրտէն օ-
լարագ՝ 392 սէնէսինտէն էվվէլ եիւզ կիրմիտէն
ղեյատէ օլան Քրիստոնեայ մուսանիֆլէր՝ եազ-
տըզլարը թէլիֆաթլէրինտէ՝ Կոր Կտակարան-
տան օ՛լ դատար իսթիխրաճլէր կէթիրմիշէր քի ,
Կյեր շիմտի՝ Կոր Կտակարանըն քիթապլարը
պիղտէ օ՛լմասայըտը , օնուն սայքի թէքմիլինի
օնլարըն քիթապլարընտան չոգարա պիլիրիտիք :
Մէսէլա Տերտուղիանոսուն՝ Կոր Կտակարանտան
իսթիխրաճլէրի՝ պիր դապագա քեաղթ պօյուն-
տա օթուզ սահիֆէ տօլտուրուր , վէ Սուրբ Լ-
թանասիոսուն իսթիխրաճլէրի եիւզ կիրմի սա-
հիֆէ տօլտուրուր :

Կաքին Լուաքեալլարըն վագթընա տահա կագ-
լաշնճա՝ պէշ Լուստեալիան հայրապետլէրին՝ եանի

Բարնաբաս՝ Աղեմես հռովմայեցի՝ Հերմաս՝ Իգնատիոս վէ Պողիկարպոսուն եազտըզլարը թէլիֆաթէրտէ՝ Աոր Ատակարանտան պիր չօգ շէյէր զիքր օլունույօր : Սէսէլա Պողիկարպոսուն մէքթիւպէրինտէ գըրգ եէրտէ պունճիլէյին շէյէր զիքր օլունույօր . վէ պու պէշ հայրապետէրին թէլիֆաթինտէ իքի իւղ եէրտէ պէօյէ շէյէր զիքր օլունույօր : Պու Բրիստոնեայ հայրապետէր պու Աոր Ատակարանըն քիթապլարընը “Ալահըն իւհամը” վէ “Ալահըն քէլամը” իսիմլէրի իլէ զիքր էտէյօրլար : Վէ պունճիլէյին Առաքեալլարըն վագթընտան թա պիղիմ կինլէրիմիղէ կէլինճէյէտէք՝ էքսէրիա պիրի պիրինէ աշնա օլմայան պու դատար չօգ զայէթ ալիմ ատէմլէր պուլուրուգ քի , պու քիթապլէրի ճիւմլէսի պիր իթիպարտա դութարագ՝ ճիւմլէսի պիր թարդտա իսթիսրաճ էտէրլէր , ճիւմլէսի օնու քէնտի տին ու իմանլէրինէ գանուն սայարլարըտը : Վէ պունտան աշիքեար օլուր քի , պու քիթապլար՝ հիչ տէյիլ իսէ պիղիմ տէտիյիմիղ զէմանտէ՝ վէ օնլարտա՝ իսիմլէրի զիքր օլունուր պուլտուղուճնուգ ատէմլէրտէն եազըլմըլլար տըր , վէ Բրիստոնեայ տինի տիւնեայէ իլք վագ օլտուղու վագթէր պունլար տըր :

Բրիստոնեայ մուսանիֆլէրին շէհատէթինի՝ Հերեթիսլարդան օլան իսպալի սապիթ էտէր : Պուզոս Սամոսատացի՝ Սապէլիոս՝ Մարցէլոս՝ Փոթինոս վէ Աուլաթիան վէ Տոնաթիան հէմ Մանիքիան հերեթիկոսլարը՝ պու քիթապլարը ալէս-

սէվի Վրիստոնեալարըն գապուլ էթտիյի կիպի
 գապուլ էտերլէր իտի , վէ օնլարը՝ օնլար տախի
 Մաքէլահան թէլիֆաթլար իթիպարընտա դու-
 թարլարըտը : Աէ էյերչի օնլարըն պանղըսը քի-
 թապլարընտա՝ օնլարը իթիգաթլէրինտէ մուդա-
 պըգ կէլմէք իչինն քէնտիլէրի պօղուպ պանղը
 քէրրէ պիրազ Փարգլըճա իսթիսրաճ էտերլէր
 իսէ տէ , եէնի բնագիրլէրին մէլճուտ օլտուղու-
 նու իքրար էտերլէր , վէ Վրիստոսա իմանլարը-
 նը՝ պու քիթապլարըն իւղէրինտէ թէմէլէտիր-
 լէր :

Մտուածաշունչուն տօղըու՝ վէ օլ ատլարը
 իլէ կէչտիյի ատէմլէրտէն եաղըլմըլ օլտուղունա
 պիր շէհատէթ՝ տահա՝ հադրա կէլմէլի տիր քի ,
 մալիք օլտուղումուղ պէլ «ըր» էուլուր օլա պի-
 լիր . քի՝ Նոր Ատակարանըն խասս օլտուղունու
 սապիթ էթմէք իչինն՝ օնլարըն ճիւմլէսի Մաք-
 եալարըն ղէմանլէրինտէք եէթիչիը : Պու սը-
 րալարըն պիրի Հոովմանընքի տիր , քի Քրիգո-
 ռիոստան օլուպ՝ Աղեմես Հոովմայեցիյէտէք եէ-
 թիչիը : Աքինճիսի Քրանսատա՝ Հիլարիոնտան
 Աիոն շէհրինին 202 թարիսինտէ վէֆաթ էտէն
 Ապիսկոպոսու Արանոսատէք եէթիչիը : Ալչինն-
 ճիւսիւ Մ.Քրիգատա Ակեղեցականլար օլան Քուլ-
 ճէնթիոս՝ () կոստինոս վէ Աիպրիանոստան քի ,
 Աղեմես Աղեկսանդրիացինին ղէմանընատէք վա-
 րըր , քի 220 թարիսինտէ վէֆաթ էթտի :
 Տէօրտիւնճիւսիւ Սիրիատա՝ Ափրեմ՝ Էսորիտէն

քի , 108 թարիխինտէ տօղան Մնգիոք Ասիս-
կոպոսու Իգնատիոսատէք կէլիր : Պէշինճիտի Մ-
նատօլուտա Պամիիլոստան՝ 170 թարիխինտէ
վէՖաթ էտէն Իզմիր Ասիսկոպոսու Պողիկար-
պոս վկայէտէք վարըր : Պու սըրալարըն ճիւմ-
լէսի շէհատէթ էտէրլէր քի , պու քիթապլար՝
պու քիլիսէլէրին ճիւմլէսինտէն Մուքեալլար-
տան կէլմիշ վէ հէր պիր դարտա տայիմա իմանըն
վէ ամէլին կանոնլարը՝ տէյիւ դապուլ օլունմուշ-
լարըտը : Ալ է պունտան պէյլէ պէլի օլուր քի ,
պու քիթապլարըն սահիհլէյինին իսպաթը իջիւն
հիջ պիր մախսուս քիլիսէյէ պագմաղա մէճպուր
տէյիլիզ :

Աօգարլտա թաղտիմ օլունան ճիւմլէ իսպաթ-
լէրտէն փէք աշիքեար օլուր քի , Աոր Ատակա-
րանըն հէփ Վիթապլարը դապուլ օլունմուշու-
տու , վէ Մուքեալլարըն հայաթը դէմանընտա
տախի՝ Վրիստոնեալարըն արասընտա տէյը օ-
լունուպ օգունուրուտու , վէ էն էպքի զէմանլէր-
տէն պէրու վուգուաթլարըն վէ թալիմլէրին
սահիհ նագլիյէթլէրի՝ վէ եալընըղ սահիհ նագ-
լիյէթլէր պունլար տըր տէյիւ ինանըլըրըտը :
() Իրա՝ Աոր Ատակարանըն պի-մի-նի-՝ Վիկիա ժո-
ղովքունտան էյվէլ էն աղը օն ալթըր ուղլա-
փառ մուսանիֆլէրտէն զէքը օլունույօր , վէ օլ
ժողովքա պու խուսուստա՝ իգթիղալը օլան էտէ-
ճէք եալընըղ պու դալմըշըտը քի , պա՛ղը քի-
լիսէլէրտէ խալգա օգումաղա քէպէպսիզ ճայիզ

սայտըզլարը պա՛ղը եափմա քիթապլարը ըէտտ
էթսին :

Փէք էսքի օլան Սիրեանի՝ Վաթին վէ Հայոց
լիսանլէրին թէրծիւմէլէրինտէն՝ հէփիսիտէ շէ-
հատէթ էտէյօրլար իսէտէ՝ պիր պուրհան չըգար-
մասընը պիր դարաֆա պրաղարագ՝ պունո՛ւ իշտ-
րէթ էտէրիզ քի , էլէրիմիղտէ պուլունան Նոր
կտակարանըն Առնանի բնագիր էլեագըլարընըն
սայըսը վէ էսքիլիյի՝ օնլարըն իչէնտէ եազըլմըշ
օլան շէյլեր օլ ատլարը իլէ կէչտիքլէրի ատէմլէ-
րին թէլիֆաթլէրի օլտուղունա պիր իսպաթ տըր :
Իշպու էլեագըլարընըն պէշիւզ տանէսի տիգ-
գաթ իլէ թէֆթիշ օլունուպ՝ պուլունտու քի ,
օնլարըն եաղըլմաոր՝ սէքիլինճի՝ եէտինճի՝ ալ-
թընճը՝ պէշինճի՝ տէօրտիւնճիւ՝ իւչիւնճիւ՝ վէ
պէլքի իքինճի դարլարա գատար չըգայօր : Իմտի
էյեր պու Սիրեանի՝ վէ Առնանի էլեագըլարընը
էն էսքի հայրապետլէրին թէլիֆաթլէրինտէ պու-
լունան իսթիսրաճլէր իլէ բուպար էտէրսէք ,
պուլաճաղըզ քի , պիրի պիրինէ գըպգը գըպ-
գըյա ույղուն տուր , վէ պու օնլարըն՝ ատլարը
իլէ կէչտիքլէրի մուսանիֆլէրին թէլիֆաթլէրի
օլտուղունա պիր գավի իսպաթ տըր : Օ իրա
պիրի պիրլէրինէ ույղուն վէ մուգապըզ կէթիր-
մէք մէրամը իլէ Նղեզ Վիթապլարըն վէ հայ-
րապետլէրին թէլիֆաթլէրինին պինլէրճէ վէ
պինլէրճէ էլեագըլարընը պօղմասը՝ հէր վէճհիլէ
միւմիւնսիւզ պիր շէյ տիր :

Առօրինակ՝ եանի քաղաք՝ Նոր կապույտներն ինտուզարը՝
 մեսէլա (Յովսէփին մասուճուղու՝ Նիկողէմոսուն
 աւետարանը՝ ևայլն , ևայլն , Նոր կտակարանըն
 խասսըղը եախօտ սահիճիլի հագգընտա մալիք
 օլտուղու խսպաթէ մալիք տէյիլ տիր : Ա է պու-
 նու՝ պու վուգուա՝ թէրտէն սապիթ էտէ պիլի-
 րիզ : 1 Պու աւետարանլար վէ մէքթիւպլէր տէ-
 նիլիպ՝ շիմտի՝ Նոր կտակարանըն իչինտէ պուլուն-
 մայան քիթապլար՝ իլք դարըն ատէմէրինտէն
 պիրինէ մա՛լիւմ օլտուղլարընա հիչ պիր խսպա-
 թըմըլ եօգ տուր : 2 ()նլար՝ Նոր կտակարա-
 նըն քիթապլարը օլտուղու կիպի՝ Առաքէլական
 հայրապետլէրտէն ասլա շէհատէթէ կէթիրիլմէ-
 տիլէր : 3 Հալա օնլարըն էսքի էլեաղըլարը փէք
 աղ պուլունուր , վէ պա՛ղըլարընըն հիչ պիր էլ-
 եաղըսը պուլունմաղ : 4 ()նլար՝ Նոր կտակա-
 րանըն պագի քիթապլարը օգունտուղու կիպի՝
 էսքի ղէմանըն Քրիստոնեալարընտան քիլիսէ-
 լէրտէ օգունմաղըտը : 5 ()նլար՝ Նոր կտակա-
 րանըն պագի քիթապլարը իլէ պերապէր պիր
 ճիլտէ գօնուլտսւղլարը եօգ տուր : 6 Հայրա-
 պետլէրին թէրթիպ էթտիքլէրի Մղիզ Քիթապ-
 լէրին էսամէ տէֆտէրլէրինտէ պուլունմաղլար :
 7 ()նլար՝ Քրիստոնէութիւնուն խասիմլէրին-
 տէն ղիքը օլունմուշ տէյիլէր տիր : 8 ()նլար՝
 Քրիստոնեալէրին պէյնինտէ վուգու՝ պուլան
 մուճատէլէլէրին հիչ պիրինտէ հիւքմ ու նու-
 ֆուլէ մալիք տէյիւ գուլանըլմատը : 9 ()նլա-

րն իւզէրինէ թէֆսիրէր վէ մէկնուծիւնլար
 Տիչ ասլա եաղըմատր : 10 Վք դարլարտա օն-
 ւարն հագդընա եա հիչ պիր շէյ սէջլէնմէտի ,
 եախօտ պիւծիւն պիւծիւնէ բէտտ օլունտուլար ,
 վէ օնտան սօնկրաքի դարլարն Վրիստոնեալա-
 րնտան սայքի ո'ւմնմէն գապուլ օլունմատը-
 ւար :

Վքին օնլարն խասս վէ սահիհ օլմալերի խու-
 սուսունտա օնլարն դաշրուէն իսպաթտէն պիւ-
 քիւլլիյէ ա'րի օլտուգլարնտան դագը'նաղար ,
 օնլարն գալպ վէ եափմա օլտուգլարնա միւմ-
 քինի մերթէպէ դավի պէրուի իսպաթէր վար :
 Մէսէլա , 1 ()նլար՝ հէր վէ ճհիլէ սահիհ պիլին-
 միշ օլան թալիմ ու ա'մէլէրէ զըտտ թա'լիմէր
 վէ ա'մէլէր թագտիմ էտէրլէր : 2 ()նլար՝ ոս-
 զուն ուղատի մա'նասըզ վէ ա'պէս նագլիյէթէր-
 տէն տօլու տուր : 3 ()նլար՝ Փայիտէսիզ վէ իհ-
 թիմալէ մուղայիր մասալարը միւ'ճիղաթէր
 տէյիւ նագլ էտէրլէր : 4 ()նլար՝ էջլէ շէյլէր
 նագլ էտէրլէր քի , օնլարը նագլ էտէն քիթա-
 պըն կէօթիւրտիյիւ խիմնէ օլան մուսանիֆ՝ օլ
 շէյլէրին վուգուը'նտան չօդ էվլէլ վէֆաթ էթ-
 միշ տիր : 5 ()նլարն իսդիլահը՝ Աոր Ատակա-
 բանըն խասս Վիթապլարն իսդիլահընտան
 փէք Փարդը տըր : 6 ()նլար՝ էջլէ շէյլէր թաս-
 տըզ էթմէյէ ճէհտ էտէրլէր քի , օնլար կերէք
 Վ'զեզ Վիթապլարն վէ կերէք դաշրէքի մու-
 սանիֆլէրին թէվարիթ ու պատմուծիւնլարնա

զըտտ տրր: 7 ()նլարտա Ա՛ղիզ Վ՛իթապէրին-
քիւէրինէ մախսուսէն ույտուրուլմնուչ չօգ խանե-
լէր պուլունուր: Պու մինլալ իւզըէ պու քիթապ-
լար Ա՛ստուածաշունչուն կանոնաւոր քիթապլարը-
նա պէօյլէ զըտտ օլմալէրի իլէ, օնլարըն խասս
վէ սահի՛ճ օլմալէրինի պէյան էտէրլէր:

Փո-թիէրէ-թի հո-սանիֆլէրպէն խապլար:

Պէլքի ա՛ճայըպ կէօրիւնիւր քի, պու դատար
քիմաէլէրին ինտինտէ Փո-թիէրէսթ մուսանիֆ-
լէրին շէճատէթի Վ՛րիստոնեայ մուսանիֆլէրին
շէճատէթինտէն մու՛թէպէր սայըլըր: Աքին օն-
լար Տէր նէ ի՛թիպարտէ թու-թուլույօր իսէլէրտէ
օլարտան չօգ շէճատէթլէր կէթիրէ պիլլիրիզ,
քի օնլարտան աշիքեարէ կէօրիւնիւր քի, օնլար
էյէրչի Վ՛րիստոնէութիւնու Ալլահանի վէ Տէր
քէսին պօյնունա պօրճ օլան պիր տին օլտուղու-
նու ինքեար էտէյօրլար իսէտէ, օնուն Վ՛իթապ-
լարընըն խասս վէ սահի՛ճ թէլիֆաթլէր օլտու-
ղունու ինքեար էթտիքլէրի ասլա եօգ տուր:

Ա, Աւետարանլարըն նէշը օլմասընտան եիւզ
սէնէ սօնկրա Վ՛րիստոնէութիւնա դարըը եազան
Վ՛ԱՅԱՍՈՍ՝ նամ փութիէրէսթ՝ Աոր Ատաղա-
րանըն քիթապլարընտան պիր չօղունուն իսիմէ-
րինի զիքր էտէյօր: Աւետարանլարա՛պատմութիւն
քի թապլարը նազարը իլէ՝ Տիչ շիւպճէ կէօսթէր-
տիյի եօգ տուր վէ Տազիգաթ օնլարըն իչինտէ զիքր
օլունան վուզուա՛թլարտան պիր չօղունու՝ իլք

Վրիստոնեալարըն շէքտի չալածումու՝ օնլարըն
 էհլի էտէպ օլմալէրինի՝ դանաաթլէրինի վէ էզկյ-
 էթլէրէ թէհամիւլէրինի իգրար էտէյօր : Ա է
 էյէրչի պաղըլարընըն եանի Հերետիկոսլարըն
 իւղէրինէ Մւետարանը թէպտիլ էթմէք թէօհ-
 մէթինի աթայօր իսէ տէ , օնլարըն՝ եանի օլ Մ-
 ւետարանը թէպտիլ էտէնլէրին Մւետարանըն-
 տան հիւ պիբ պէֆա՝ շէհատէթ իչիւն իսթիսրաճ
 էթտիլի եօգ տուր , իլլա տայիմա դապուլ օլուն-
 մուշ վէ շիմտի էլիմիգտէ օլան Մւետարանլար-
 տան ալըյօր : Պու քիմսէ՝ Վրիստոսուն թէն
 պլմասընը՝ պիր պիքիր գրգտան տօղտուղունու
 վէ օնուն Մըսրոա դաշմասընը՝ մասումլարըն
 գաթլինի վէ Մ'զիզ Րուհուն կէյէրճին շէքլին-
 տէ էնմէսինի զիքր էտէյօր , հէմ Վրիստոսուն
 էօ՛մրինիւն վէ էօլիւմինիւն վուգուաթլէրինտէն
 պիք չօղունու տախի իշարէթ էտէյօր : Վրիս-
 տոսուն միւճիգաթլէրինի հիչ ասլա ինքեար էթ-
 մէդ , իլլա օնլարը պիւյիւճիւլիւյէ վերիյօր :

Բ , Փ(Օ)ՐՖԻՐԻ(Ս) . 233 թարիխինտէ օւօ-
 ղուպ՝ պիր ղայէթ ա՛լիմ Ֆէյլէսօֆ՝ վէ Վրիս-
 տանէութիւնուն վիւճիւտէ կէլմիշ խասիմլէրինին
 էն պէյիւյիւ իտի : Ա է պէյլէ իքէն , եազտըղը
 թէլիֆաթլէրինտէ՝ Վոր Ատաղարան պիր գալպ
 քիթապտըր տէյիւ իտտիա սիւրմէսի՝ ասլա խադ-
 րընա կէլմէմիշ տիր , իլլա պէր ա՛քս՝ Վրիստո-
 սուն միւճիգաթլարընը սահիհ վուգուաթլէր
 սայարըար , վէ ինանըրըար քի , Վրիստոս պիր

բարեպաշտ զատ իտի , քի ալլահըն օնտան խօշ-
 անմալէրի իլէ՛ օնու կէօյէ ալտըլար : Վրիստո-
 նէու թիւնտան օնուն գատար չօգ իքրահ էտէն
 պիր քիմնէ՛՛ Նոր Ատակարանը եափմա վէ գալպ
 իքրար էտէճէք ազ պիր սէպէպի օլայըտը , պու-
 վէճհիլէ Վրիստոնեայ տինինի պագըլ չըգար-
 մագտան էլպէթտէ կէրի տուրմազըտը :

Գ . Սուրթատ տէնիլէն () փատիշահ
 331 թարիխինտէ տօղտու , վէ թախթա ճիւլիւս
 էթտիյինտէ՛ Վրիստոսուն տինինի ինքեար էյ-
 լէտի : Վրիստոնէու թիւնա գարըը եազտըղը քի-
 թապընտան պէս պէլի կէօրիւնիւր քի , Վե-
 տարանըն իշինտէ տէրճ օլունան պատմութիւնու
 ինքեար էթմէյօր , վէ էյերչի Վրիստոսուն Վ-
 րահըղընը ինքեար էթտի իսէ տէ , Վետարա-
 նըն իշինտէ զիքր օլունան պաշըրճա վուգուաթ-
 լէրի՛ վէ Գուրթարըճըմըղըն հէմ օնուն շայիրտ-
 լէրինին միւլճիւղաթլէրինի իգրար էտէր : Պու-
 քիթապընտա՛ Վետարանըլարը իսիմլէրի իլէ վէ
 Գործք Վուաքելոցուն իշինտէ տէրճ օլունան
 վուգուաթլէրի պիր չօգ եէրտէ զիքր էտէյօր :
 ()՝ պաշտան պաշա օնըրը խասս վէ սահիհ թահ-
 մին էտիպ՝ օնըրը գալպ վէ եափմա տէյիւ ասլա
 ազ պիլէ պիր շիւպհէ կէօսթէրմէյօր , իլլա պու-
 քիթապըլարըն էրքէն եազըլարըլարընը ափ աշի-
 քեարէ իգրար էտէյօր : Վէ էյերչի օ՛ Վրիս-
 տոնեայ տինինի երգմաղա մերամընտա իտի իսէ
 տէ , քէնտիսի իսթէմէյէրէք րասթ կէլէ թագ-

տիմ' էթտիլի' օնուն պու շէհատէթլէրի իլէ օնու
տահա' էյի սապիթ էտէր : Օ իրա օնուն Վրիս-
տոնեայ տինինէ գաշը էթտիլի իտտիալէրի' կիւն-
լէրիմիզտէ հիչ քիմնէնին աճլընա քեար էթմէզ :

Դ . ՊՈՒՆՏԷՅԻ ՊԻՂԱՏՈՍ՝ շՕԼ Բոմալը
Փութիերէսթ վալի իտի քի , Լ;Փէնտիմիզ օնուն
վասիգասը' իլէ խաչա չըգարըլտը : Հայրապետ-
լէրտէն Լ,Լսէրիոս' Յուստիանոս վկայ վէ Տեր-
տուղիանոս' թէլիֆաթլէրինտէ' «Պիղատոսուն
Լ'մէլէրի» իսմինտէ պիր քիթապ զիքը էտիպ
տէրլէր քի , «Պիղատոս քէնտիսի' զամիրինճէ
Վրիստոնեայ օլմասը իլէ' Վրիստոսուն խուսու-
սունտա վուգո'Լ պուլան շէյլէրին ճիւմլէսինին
թագրիրինի Տիբերիոս Այսէրէ կէօնտէրտի . վէ
պունու' «Պիղատոսուն Լ'մէլէրի» քիթապընտան
էօյրէնէ պիլիբսին» : Իմտի օլ դէմանլարըն ատէ-
թի պու իտի քի , հէր պիր վալի' օլտուղու մէմ-
լէքէթտէ զուհր էտէն պաշըլճա մասլահաթլա-
րըն թագրիրինի սէնէտէ պիր տէֆա' Բոմայա
կէօնտէրիրտի . վէ Պիղատոս տախի էօյլէ էյլէ-
տի : Պու թագրիրլէր' օլ շէհրին տէֆտէրլէր
խաղինէսինտէ հըֆզ օլունուրուտու : Ե իմտի
կէլէլիմ' քի , Յուստիանոսուն վէ Տերտուղիա-
նոսուն Վրիստոնեայ տինինին հիմայէթի խու-
սուսունտա եազտըգլարը պու էօղիւրլէրի' օլ
փատիշահըլըն էն պէօյիւք զապիթլէրինէ պիլէ
թագտիմ' օլունմալէրի իլէ , օնլար պու «Պիղա-
տոսուն Լ'մէլէրինին» պուլունտուղունու վէ օն-

լարըն իչինտէ նէ օլտուղունու էյի պիլմէսէլէր շէհատէթէ կէթիրմէլէր իտի : Պու «Ղմէլէրտէ» Պիղատոս՝ Քրիստոսուն միւճիլաթլէրինի խաչա չքարըմասընը վէ էօլտիւրիւլտիքտէն սօնկրա տիրիլմէսինի խապէր վէրիրիտի :

Ե . ՍՈՒԿՏՈՆԻՕՍ իլք դարտէ սօզմուչ Րօմանըն պատմագրիչի եազարըը պատմութիւնունտա տէր քի , «Ղղղիոս կայսէր՝ Նէհուտիլէրի Րօմանտան սիւրտիւլ , չիւնքի օնլար Վրիստոսուն Փիթնէսի սէպէպինտէն տայիմ՝ վէլվէլէլէր գօփարըրլարըտը» : Պու՝ 52 թարիխինտէ վագի օլմուչ տուր . վէ պու մուէլիֆին Նէհուտիլէր տէմէսի իլէ՝ Վրիստոնեալարը անկլաթմագ իսթէտիյինէ շիւպչէ եօգ տուք . զիրա Րօմալըլար՝ օնլարը պիրի պիրինտէն Փարգ էթմէղէր իտի :

Վէ եինէ պու մուէլիֆ պիր դայրի մահալտէ տէյօր քի . «Վրիստոնեա քի օնլար պիր նէվ՝ եէնի վէ աւելորդապաշտութիւնա եափրըմըլ պիր ճինս օլան քրիստոնեալար տախի չօգ ազապ ու ճէզա չէքտիլէր» : Պու Րօմատա 65 թարիխի խուսուսունտա սէյլէնտի , քի Եռաքեալարըն պիր չօղու տահա հայաթտան իտիլէր :

Ծ . ԹՎ՝ԲԻԹԻՕՍ . 110 թարիխինտէ օլուպ՝ Րօմանըն ճիւմլէ մուէլիֆլէրինին էն մէշհուրու տուր : Պու քիմնէ՝ Նէրօն կայսէրին պատմութիւնունու եազըպ՝ Րօմանըն պէյիւք եանղընընը զիքք էթտիյինտէ տէր քի , Նէրօն փատիշահ՝ շէհրի աթէշէ վէրմէք գապահաթըն .

առանձն քէնտինի փառ չըգարժագ իչիւն , պու գա-
 պահաճաթը Վրիստոնեալէրին իւզէրինէ աթաթը :
 Իմտի մուէլիֆի մէրգում տէր քի . “Եսալգըն
 զիհնինաէն պու զիւիւ՛մի՛ էյէր միւմքին իսէ տէֆ՛
 էթմէք իչիւն՝ պու գապահաճաթ պէհանէսի իլէ
 ‘Աէրոն փատիչահ ազիմ իսքէնճէլէր իլէ ախէր
 քիմսէլէրէ ճէղա վէ ա՛ղապ էյլէտի , քի օլ քիմ-
 սէլէր՝ քէօթիւ իլէրի իչիւն մէքրուհ իտիլէր .
 պուսլար՝ իաւլէրն պէյնիպէ Վրիստոնեայ ապը իլէ մա՛-
 վա՛ օլուպ՝ օնլարըն պինի իճարէնի ապը Վրիստոնե-
 պի , ի Տիքերիոս Ապսերին զէմանընպա Պոնոպի Պի-
 զապասան լասիպաս իլէ էարամալէտը պէյն ճէղասը
 ինքիլէպ օլուսոպ էօլպիւրէլպի : Աքին պու մուհ-
 լիք աւելորդապաշտութիւնու՛ էյէրչի էվվէլա պիր
 ազ էօնիւ ալընտը իսէ տէ՛ սօնկրա եինէ թա-
 զէտէն մէյտանա չըգտը , վէ տէյիլ եալընըզ՝
 պու մուսիպէթին պիթտիլի եէր օլան Աէհու-
 տիսթան մէմէքէթինտէ , իլլա տիւնեանըն հէր
 պիր դարաֆընտան հէփ մուրտար վէ մէքրուհ
 օլան շէյլէրին ագտըղը ո՛ւմումի հալուղու օլան
 Բօմատա տախի եայլտը : Իպթիտա՛ պու իմա-
 նը աչըգ աչըղա իգրար էտէնլէր թութուլտու .
 օնտան օնկրա՛ օնլարտան պիր փէ+ պէյն+ ճիւմի-
 ճիւրանա չըթարըլը , քի ճիւմէսինին ճէղասը
 թէրթիպ օլունտու : Աքին օնլարըն չէքտիլէրի՛
 շէհրի եագմագ գապահաճաթը իչիւն օ գատար տէ-
 յիլ իտի , իլլա ինսան ճինսինէ օլան տիւլմէնլիք-
 կէրի իչիւն իտի : Օ իրա օնլարըն ճէղասը՝ շէյլէ
 է
 է

պիւր վէճ՛ իլէ թէրթիպ օլունտու քի , օնլար ա-
լէմէ րեղիլ պէտնամ կէօրիւնսիւն . . . շէօյլէ
քի նիհայէթի՝ պու քիմսէլէր՝ էյէրչի Փէնաքեար
վէ ի՛ պրէթի ա՛լէմ՝ իչիւն ճէզայէ մուսթաճագդ
իտիլէր իսէտէ՝ խալգըն մէնֆաաթը իչիւն տէյիլ՝
իլա պիր ատէմին զուլու՛մքեարլըղընը տօյուրմագ
իչիւն էղիլէթ ու էօլիւմ չէքէն պիր ճէմաա՛թ
կիպի օնլարը հէր քէս աճըմաղա պաշլատը՛ :

Պիզ՝ թաքիթօսուն՝ օլ իլք Վրիստոնեալարըն
խուսուսունտա զիւի՛ւմինի վէ օնլար իչիւն սէօյ-
լէտիլի սիթէմլէրի պիր եանա պրաղըրըղ , վէ սա-
տէճէ՝ օնուն Մլետարանըն շէհատէթինի նի՛ճէ
սապիթ էթտիլինէ՝ վէ օնուն պու իգրարընտան
անկլաշըլան Մլետարանըն էրքէն չօգ տաղըլմասը-
նա պագարըղ : Վէրօն փատիշահըն կիւնլէրինտէ
էսքի Վրիստոնեալարըն չէքտիլի պու հալածուլմ՝
շաի՛ր Նուվէնալ նամ՝ պիր սայիր փութփէրէսթ
մուսանիֆտէն տախի սապիթ օլունույօր :

Ի . ԻԼԻՕՍ ԼԵՄՓՐԻԹԻՕՍ պիր
փութփէրէսթ պատմագրիչ՝ 222 տէն 235 թա-
րիսինէ դատար փատիշահըղ սիւրէն Րօմա իմ-
փէրաթօրու Մղեկսանդրոս Սէրէրոս իչիւն նագլ
էտէր քի , օնուն՝ պիրի օ պիրինտէն մի՛լթէպէր իքի
փութխանէսի վարըտը . վէ մի՛լթէպէրինտէ՝ ալ-
լահ օլմուշ փատիշահլար վէ պա՛ղը զայէթ մէշ-
հուր էյի ատէմլէր՝ վէ օնլարըն արասընտա Մ-
պուլոնիոս՝ վէ օլ զէմանըն պիր մուկլիֆինին
սէօյլէտիլինէ կէօրէ՝ Վրիստոնեալարըն ()ը-

Ֆէոս վէ քէնտի աթալարընըն փուծլարը վար-
 ըտը : Անտէն սօնկրա իշպու պատմագրիչ տէր
 քի , մէղքիւր իմիէրաթօր՝ «Քրիստոսա պիր
 Տէյքէլ պինա էթմէյէ՝ վէ օնու պագի ալահլարըն
 արասընտա գապուլ էթմէյէ իստէտի . լաքին
 փուծլարա տանըռնլար օնու պու մերամընտան
 քէստիլէր . զիրա տէտիլէր քի , էյէր պու օլուր-
 սա , պիւծիւն խալք Քրիստոնեայ օլաճագլար ,
 վէ պագի փուծլանէլէրի թէրք էտէճէքլէր» :

Ը . ԼՈՒՎՐԻՆՆՈՍ . 180 Թարիխինտէ
 էօլտիւ : Պու Քրիստոնեալարըն պիր պէօլիք
 տիւշմանը իքէն , եազտըլը թէլիֆաթլէրինտէ
 Քրիստոնեայ տինինին պաշըճա վուգուա՝ թլէ-
 րինէ վէ թէմէլէ մատտէլէրինին պա՛ղըլարընա
 շէհատէթ էտէր , վէ իգրար էտէր քի , պուտի-
 նի իճատ էտէն զաթ՝ Պաղէստին մէմլէքէթինտէ
 խաչա չըգարըլտը , վէ Քրիստոնեալար օնա ի-
 պատէթ էտէրլէր . վէ պու Քրիստոնեալար՝ պիր
 էպէտի էօմիւր ումուտուտա օլուպ՝ պու տիւն-
 եանըն ըահաթըլընա վէ սաատէթինէ ի՛թիպար
 էթմէղլէր : Ա է պու մուսանիֆ տէր քի , «()ն-
 լարըն արասընտա տօղրուլուգ վէ կէրչէքլէք օ-
 գատար գավի տիր քի , պիրի պիրինէ էմանէթ-
 սիզ քէֆիլսիզ ինանըպ իթիմատ էտէրլէր . օնլա-
 րըն Աֆէնտիսի՝ օնլարըն ճիւմլէսինէ պիրի պիրինի
 սէվմէք թէնպիհ էյլէտի» : Քրիստոնեալարըն
 քիթապլարընը՝ իմանլարընը վէ ա՛մէլէրինի՝ վէ
 ա՛լէլ խուսուս Արրորգուծիւնա ինանմալարընը

զէվթլէնիւր , վէ պու մինվալ իւզրէ Վրիստոննայ տինինտէ պու Նորորդուծիւն թա՛լիմի նէ գոտար էպի օլտուղոնու պէյան էտէր :

“()նունն ևաղտըղը շէյլէրին պիրի տէ պու տուր ,
 “()նլարըն պիր տօսթու սըղընթըտա օլտուղու զէման՝ հարաքէթլէրինտէ գուլանտըղլարը շա-
 փուքուգ ա՛գըլս սըղար շէյ տիլիլ տիր . սէօզիւն գըսասը՝ էօյլէ զէմանլէրտէ հիչ պիր շէյ էսիր-
 կէմէզլէր : Օխրա պու ալչագ քիմսէլէր շիւպհէ-
 սիգ ինանըրլար քի , էօլիւմսիւզ օլուպ էպէտէնն եաշյաճաղլար , պու սէպէպտէնն էօլիւմիւ հիչ սայարլար , վէ չօղու՝ քէնտիլէրինի էղիլէթլէրէ թէսլիմ էտէրլէր : Պունտան գաղը՛նաղար օնլարըն նօմօս վէրիճիսի օնլարա էօյրէթտի քի , օնլար պիր քէրրէ աէօնիւպ՝ Նունանիլէրինն ալւահ-
 արընը ինքնար էթմէյիլէ՛ խաչա չըղմըչ օլանն օնլարըն Սահիպինէ ի՛ պատէթ էթտիքտէն վէ օնունն նօմօսլարընճա եաշամաղա իգրար էթտիքտէն սօնկրա՛ օնլարըն ճիւմէսի գարընտաշլար տըր : Հէմ պու տիւննանըն շէյլէրինի տախի թահգիր էտիպ պայաղը՛ սայարլար” :

Թ . ՄԱՐԹԻՒՆ . 29 թարիխինտէ տօղմուչ թօմալը փութ փէրէսթ հիճվի պիր շայիր թօմա-
 տա՝ Նէրօն փատիշահըն Վրիստոննալարա էյլէ-
 տիլի հալաճուճու՛ վէ ա՛լէլիսուսուս Վրիստոն-
 նայլարա՛ օնլարը ևաղտըղլարը զէմանն կիյտիր-
 տիքլէրի զիֆթտէն գաֆթանը զիքր էտէյօթ : Պուրատա օնունն պիր գըղա՛ շիյրինին թէրճիւ-

Մէսինի վերերիզ , քի օնտա էյերչի Վրիստոն-
 եալերին չէքտիքլերի էղիյէթլերի մեղադէ ալը-
 յօր իսէ տէ , եէնի կէօսթէրիյօր քի , օնլարը
 քէնտի կէօնիւլ իրատէթլերի իէ չէքերլէր իտի-
 եա'նի' ալլահլարա գուրպան սունմաղըլա' օնլար-
 տան գուրթուլա պիլերլէրիտի : Իմտի օ' տէր .
 «Պէլքի մէյտան տիւյիւնիւնտէ Մուսէուս տէնի-
 լէն օյունու կէօրտիւնիւզ , քի օրատա մերգում'
 էլինի աթէչէ սալար : Լյէր էյլէ պիր քիմսէյի
 սապրը վէ ճէսուր զանն էտէյօր իսէն , տիվա-
 նէսին . զիրա' Լյէնի եագ տէյիւ էմրէ իդաաթ
 էթմէքտէն' օլ «բէնիւլը գաֆլան իլէ թէհտիտ օ-
 լունտուղուն զէման Վուրպան էիւթ» տէմէսի չօդ
 զիյատէ պէյիւք պիր շէյ տիր» : Մարիէալ , Վիլիոյ
 Ժ . գլխա' 25 :

Ժ . ՊՊ ԻՆԻՕՍ . ալէսսէվի կէնճ Պղի-
 նիօս տէնիլէն' քիմսէ' 61 եախօտ 62 թարիխինտէ
 տօղուպ' 106 տէն 108 սէնէսինէտէք Րօմանըն
 Տիւքմիւ ալթընտա օլան պիր էյալէթին վալիսի ի-
 տի . քի օլ էյալէթին պաշ շէհրի Պրոսս իտի :
 Րօմա փատիշահը Տրայիանօսուն Վրիստոնեա-
 լարա գարշը գալտըրտըղը պէյիւք հալաճում'
 100 թարիխինտէ պալսնտը , վէ Պղինիօս օնուն
 վալիսի օլմաղըլա , Վրիստոնեալարա գարշը հէր
 կէօնա սէրթ վէ շէտիտ հարաքէթի գուլանմապա
 մէճպուր օլտու : Լաքին քէնտիսի պիր ագըլը վէ
 էյի դապիաթըլը քիմսէ օլմաղըլա , տիւշիւնտիւ
 քի' թա փատիշահա եաղըպ օնտան պիր խապէր
 ալմայընճա' Վրիստոնեալարա գարշը սատըր

օլմուշ օլան ֆերման մուճէպինճէ դըպղը դըպ-
 գըյա ա՛մէլ էթմէսի ազըլ տէթիլ տիր : ()նուն
 եազտըղը իշպու մէքթիւպիւ՝ էյերչի փէք ուզուն
 իսէտէ՝ օլշատար իգթիղալը պիր շէհատէթ տիր
 քի , օնուն պուրատա թէքմիլ իսթիսրաճ օ-
 լունմասընը միւնասիպ կէօրտիւք : (Պշն . Սէ+ .
 Քիւսայ Օ . Սէ+ . 97 :)

“Պէնիս” Իսթիւրաթօր Տրայնանօսուն աղլըղը վե
 րէվէնն ու սաս՝րէնէ իւնն րոսա՛ երէր” :

“Պէնիմ էֆէնտիմ . տայիմ ա՛տէթիմ պո՛ւ
 տուր քի , շիւպհէտէ օլտուղում ճիւմլէ մասլա-
 հաթլարտա սիզէ տանըշայլմ : Օ իրա վէսվէսէ-
 տէ օլտուղում զէման՝ սէնտէն տահա էյի պէնի
 քիմ իրշատ էտէ պիլիր , վէ պիլմէտիյիմ վազըթ՝
 քի՛մ պանա սէնտէն տահա էյի էօյրէտէ պիլիր :
 Քրիստոնեալարըն շէրաա՛թը կէօրիւլտիւյիւ զէ-
 մանտէ հիչ պիր տէֆա հաղըր պուլունտուղում
 եօգ տուր . շէօյլէ քի՛ թէֆթիշ օլունաճագ
 մատտէ եա ճէղանըն սէպէպի՛ եախօտ պունլարըն
 պիրինտէ տէ օպիրինտէ տէ՛նէ՞ դատար տիզգաթ
 վէ շիտտէթ կերէք օլտուղունու էյիճէ պիլմէմ :
 Հէմ տախի չօգ խուսուսլարտա նէ էտէճէյիմի
 պիլմէմ . մէսէլա տին խուսուսունտա՛ կէնճ վէ
 թաղէ օլաւլէրէ՛ պէօյիւմիւշ վէ իրի քէմսէլէրէ
 վերիլէն ճէղա վերիլիպ՝ հէփիսի պիր թութուլ-
 մալը՞մը . հէմ աճապա թէվպէ էտէնլէրէ ա՛վֆ
 վէրիլմէլի մի , եօխսա պիր քերրէ Քրիստոնեայ
 օլանլարըն ճիւմլէսինէ էյերչի շիմոի էօյլէ տէյիլ-

լէր իսէտէ՝ ճէզասընը թէրթիպ էթմէլի՞մի, եա-
լընըզ պու առ իչիւն՝ էյէրչի զայրի պիր գապա-
հաթ Եօգ իսէ՝ եախօտ եալընըզ ատտան օլան գա-
պահաթ իչիւն ճէզա թէրթիպ էթմէլի՞մի, պուն-
լարըն ճիւմէսի շիւպհէտէ գալտըղըմ շէյլէր տիր :

“Վաքին պու էսնատէ՝ պէնիմ հուզուրումա
Վարիստոնեայ թէօհմէթի իլէ կէթիրիլէն ճիւմէ
քիմսէլէրէ պունճիլէյին ամէլ վէ հարաքէթ էյ-
լէտիմ . օնլարա՝ Վարիստոնեայըմըսընըզ տէյիւ
սօրտում , վէ օնլար Վարիստոնեայըզ տէյիւ իգ-
րար էթտիքլէրի թագտիրտէ՝ օնլարա էօլիւմ
թէհտիտ էտէրէք իքինճի վէ իւչիւնճիւ տէֆա՝
սիւալ էյլէտիմ . վէ պու վէճհիլէ ի՛նատ էտէնլէ-
րին ճէզասը վէրիլմէյէ էմը էյլէտիմ . զիրա օլ
թագտիրտէ՝ օնլարըն իթիգատլէրի հէր նէ օլուր
իսէ օլսուն՝ արթըգ պէնտէ շիւպհէ գալմաղտը
քի , պէյլէ տիք ի՛նատէ ճէզա մոլսթահագ իտի :
Պաղը պու թէօհմէթ իլէ միւճրիւմ օլանլէր տէ ,
Րօմա շէհիրլիսի հիմայէթինէ մալիք օլմալէրի
իլէ , օնլարը՝ Րօմայա կէօնտէրիլմէք իչիւն իշա-
րէթ էյլէտիմ :

“Մը վագթըն իչինտէ պա գապահաթն հալաթում
ալլէնպա իէն պիլէ՝ պու օխիլէ զուգուալլարպա էտէ-
րէ օլուղու կէպի՝ Եայըլու՝ տիւրլիւ տիւրլիւ քիմսէ-
լէր հուզուրումա կէթիրիլտի :

“Պանա պիր ի՛լմի խապէր թագտիմ օլունտու ,
քի օնու վէրէնին ատը զիքր օլունմամըըտը .
վէ օնտա չօք քիմսէլէրին ատլարը զիքր օլունմուշ-
լարըտը . օլ քիմէլէր թէֆթիշ օլունունճա :

Վրիստոնեայ տէյիլիզ վէ ասլա Վրիստոնեայ
 օլտուղուճուզ եօգ տուր տէյիւ թազրիր վերտիք-
 լերինտէն մա'տա , պերապերիմճէ ալլաճլարա
 նիտա էթտիլէր , վէ շարապ ճեմ պուխուր իլէ'
 ալլաճլարըն փութլարը իլէ պերապեր օնլարըն
 էօնիւնէ կէթիրթտիյիմ սէնին սուրէթինէ նիյազ
 էթտիլէր : Պունտան գազը' նազար' օնլար' Վը-
 րիստոսուն աարնա քէօթիւ սէօյլէտիլէր , քի թէ-
 վաթուր օլտուղունա կէօրէ պո- շէյլէրի դաննան
 Վրիստոնեայ օլանլարա հէր նէ գադար զօր օլտուղուճուզ
 իտեպէ' պեր վէճիլէ էլիպերօնի զի-ճիւն որէյիլ որի : Պու-
 սէպէպտէն պու քիմսէլէրի սալը վէրմէյէ միւնա-
 սիպ կէօթտիւմ :

“Պիր սայիր քիմսէ' պազը զայրի քիմսէլէրի
 խապէր վէրտի , քի օնլար' էվվէլա' Վրիստոնե-
 այ օլտուղլարընը իգրար էթտիլէր , լպքին
 սօնկրա ինքեա'ր էթտիլէր , պազիլէրի իսէ տե-
 տիլէր քի , պէլի էվվէլա Վրիստոնեայ իտիք լա-
 քին շիմտի իւչ երլ գատար օլույօր քի , Վը-
 րիստոնեալըը թէրք էթտիք . պիրի' եախօտ պիր
 գաչը տա տէտի քի , Վրիստոնեալըը թէրք է-
 տէլի իյիրմի երլտան զիյատէ օլմուշ տուր :
 Պունլարըն ճիւմլէսի սէնին սուրէթինէ վէ ալլաճ-
 լարըն փութլարընա ի'պատէթ էթտիլէր , վէ
 Վրիստոսա տէ քէօթիւ սէօյլէտիլէր : ()նլար
 իգրար էթտիլէր քի , օնլարըն պիւթիւն թէօճմէ-
 թի եա գապաճաթը պունտա' օլույօր քի , պիր
 թա'յին օլունան կիւնտէ սապաճլայըն այտընլըգ

օլմաղանս պիր եերէ ճէմ օլուպ' Քրիստոս Ըն-
 լահ Կոն պեր երգ օբոմապա՝ վէ քէնտիւերինի պիր
 եեմին իլէ պաղլամաղա առէթլերի վարըտը . քի
 պիր կիւնահ իշէմէյէ տէյիլ՝ իլա խըրսըզըզ
 եա քէսիճիլիք՝ եախօտ զինաքեարըզ թէօհմէթ-
 լերինէ սալա դիւշեմիլիք , ոհօլլէրիսիւ Էէլլէ Գ-ս-լ
 շահմասընլար , էմանէթէ խըյանէթլիք էթմէսինլեր ,
 վէ իսթէնտիյինտէ օնու ինքեար էթմէսինլեր : Ալու
 շէյէր պիթտիքտէն սօնկրա առէթլերի պու իտի
 քի , պիրի պիրինտէն այրըսընլար , անտէն եինէ
 պիր եերէ կէլիպ՝ պերապերճէ դասա՝ եեմիլիք , քի
 պունտա՝ նիղամըզ պիր հարաքէթլերի եօղու-
 տու : Լաքին սատըր օլան սէնին Ֆէրմանընա
 թաղպըզան՝ ճէմէյէթլերի եասագ էտէն պոյ-
 բուլթում սատըր օլալտան պերու՝ պունու էթ-
 մէ քտէն Ֆէրաղաթ կէլտիլեր :

«Ալու խապերլերի էյրէնտիքտէն սօնկրա՝ խըզ-
 մէթճի թա՝ պիր էթտիքլերի իքի գըզլարը էզի-
 յէթլեր վէ իսքէճէլեր իլէ թէֆթիշ օլունմատը
 պանա իգթիզալը կէօրիւնտիւ . լաքին պիր քէօ-
 թիւ վէ սըզը աւելորդապաշտութիւնտան մա՝ տա
 պիր շէյ պուլամատըմ :

«Ղամտի պու խուսուտա տա՝ վա կէօրիլլէսինի
 թա՝ թիլ էթտիքիպ՝ սանա տանըշմաղա մուպա-
 շերէթ էտերիմ : Օ իրա պու պանա՝ զայէթ
 մուհաղայէ լայըզ պիր մատտէ կէօրիւնիյօր , վէ
 ա՝ լլ խուսուս ա՝ զապէ դիւշեմէ + Էմանէլիլի սայը
 զայիլի շօթ օլմասը իշիւն մուհաղա օլունմալը . զիրտ

հէր սինտէն վէ հէր պիւր լո՛ւնդիտէն՝ էրքէ ք վէ գա-
րը օլարագ չօգ քիմնէլէրտէն շէքվա օլունույօր ,
վէ շէքվա օլանմագրոս օլանմագ արը : Ա շէ պու աւն-
լորդապաշտութիւնուն սիրայէթի եալընըզ շէ-
հիրլէրէ տէյիլ՝ իլլա քիւչիւք գասապալէրէ վէ
քէյլէրէ պիլէ եայլըմըլ տըր : շէր նէ իսէ ,
պանա կէօրիւնիւր քի , պունուն էօնիւ ալընըպ
տէֆ՝ օլունա պիլիւր : շագիգամ՝ սայքի պիւթիւն
պիւթիւնէ կիպի թէրք օլունմուշ օլան հէյքէլ-
լէրէ տէմլէր կէլմէյէ պաշայօրլար , վէ աճիզ
այինլէր՝ պիր ուզուն ղէման տուրտուգտան սօնկ-
րա՝ թէքրար իճրա օլունմաղա պաշլանըյօր :
շէմ տախի հէր եէրտէ գուրպանլար սաթուն
ալընըյօր , պունտան ադտէմ իսէ , սաթուն ա-
լանլար վէք ազ իտի : Իմաի պունտան գօլայ
թահմին օլունա պիլիւր քի , էյէր թէվպէ էտէն-
լէրէ աճիք իհսան օլունուրսա , ղայէթ չօգ քիմ-
սէլէր գազանըլա պիլիւր” :

ԵՆ . ՏՐԱՅԻՆՆՈՍ Րօմա Իմիէրաթօրու՝
Պղինիօսուն մէքթիւպիւնէ իշպու ճէվապը կէօն-
տէրաի :

“Տրայիանօս՝ Պղինիօսա սէլամ տուալէր էտէր :

“Պէնիմ Պղինիօսում , սէնին հուզուրունա
Վրիստոնեայ տէյիւ կէթիրիլէն քիմնէլէր խու-
սուսունտա ա՛մէլէ գօտուղուն ուսուլ՝ վէք տօղ-
րու տուր . զիրա ճիւմլէ ա՛լէմէ մուգապըզ վէ
ույղուն կէլէճէք պիր գանուն սապիթ էթմէսի
միւմքիւնսիւզ տիւր : ()նլարը՝ արտընա տիւշիւպ

արամալք տէյիլ տիր : Այէր սէնին հուղուղու-
նա պիրի կէթիրիլիպ օնուն իւղէրինէ հիւքմ օլու-
նուրսա , օնուն ճէղասընը՝ վէրմէլի : Աքին
Վրիստոնեայ օլտուղունու ինքեար էտիպ տէ՝ օ-
նու ա՛մէլ իլէ՝ եանի ալլահլարա դուրպան սուն-
մաղըլա իսպաթ էտէն՝ օլ քիմնէնին էվլէլտէն
Վրիստոնեայ օլմասընա շիւպհէ վար իսէ տէ՝
թէվպէ էթմէսի իլէ ա՛վֆ օլունմալը : Աքին հիւ
պիր թէօհմէթ վէ դապահաթ իչիւն ա՛րղ օլու-
նան պիր իլմի խապէր՝ արղ էտէնտէն իմլալը օլ-
մատըգճա դապուլ օլունմասըն . զիրա պու՝
ղայէթ թէհլէքէլի իպրէթ տիր , վէ տէվլէթիմէ
կազըլմաղ պիր շէյ տիր” :

ԺԲ . ԱՊԻԿԻՆՏՈՍ փութփերէսթ մու-
սանիֆ՝ իլմի էտէպ իւղէրինէ եաղըպ՝ 109 թարի-
խինտէ Վրիստոնեայէրի Վալիլիալըլար իսմի ի-
լէ զիքր էտէրէք՝ հալածում ալթընտա օնլարըն
սապըլարընը անկըպ տէր քի , ‘Սիւմքի՛ւնմիւ
տուր քի , պիր քիմնէ՝ Վալիլիալըլար Կիլի՝ տէլի-
լիք եա ալըլմագ սէպէպինտէն օլ ախլադէ էրիշ-
սին տէ՝ պու շէյլէրէ վազիֆէսի օլմասըն” :

ԺԳ . ՄԵՐԿՈՍ ԸՆԳՈՒՆԻՆՈՍ Բօմա
Իմփերաթօրու 161 թարիխինտէ օլուպ՝ թարիխ
մէզքիւրտէն պիր աղ տահա սօնկրաճա կաղըպ
Վրիստոնեալարըն էօլիւմիւ թահգիրէթմէնին պիր
նումունէսի տէյիւ կէօսթէրէրէք տէր.քի , ‘(Նուն
(էօլմէյէ) ա՛ղընը հաղըր էթմէսի՝ Վրիստոնեայ-
ւորն կիպի ի՛նատտան օլմասըն , իլլա քէնտինին

հիւսնիւ խորաքինաէն օլտուն՝ :

ԺԴ . ԿԸՂ ԼՅՆՈՍ Հէքիմ՝ 200 թարիխին-
տէ եաղքի՝ Վրիստոնեայլարքն քէնտի իթի-
գատլէրինտէ գալի օլտուգլէրինի իգրար էտէր :

Իմտի պու փուլթիէրէսթ մուսանիֆլէրաէն
զիքր օլունան ճշմարտուլթիւնլարը էյիճէ մուլ-
հապա էթտիյիմիգ թագտիրտէ կէօրէճէյիգ քի ,
օնլարըն շէհատէթլէրինին եէքիւնիւ՝ պիգ Վը-
րիստոնեայլար կիպի հալա ինանտըղըմըղը ազիմ՝
պիր գուլվէթ իլէ սապիթ էտէր : ()նլար կէօս-
թէրիյօրլար քի Վրիստոս տիւնեատա եաշատը ,
վէ միւճիւղաթլէր իշէտի , քի Պոնտացի Պիղու-
տոսուն եէտի իլէ խաչա չըգարըլտը , քի Վրիս-
տոնեայլար՝ ալարընը վէ իմանլարընը Վրիս-
տոստան ալտըլար , քի հալաճումուն օրթասըն-
տա օնուն տինի եայըլտը , վէ պու տինին՝ օնուն
խաչա չըգմասընտան սօնկրա աղ վազթըն իշին-
տէ Լ՛նատօլույու վէ Բուճէլիյի տօլտուրտու , քի
Բօմատա պիլէ՝ Նէրօն փատիշահըն 12 սէնէ-
սինտէ չօգ Վրիստոնեայլար վարըտը , քի գու-
տինի իգրար էտէնլէր Վրիստոս իջիւն թահգիր
օլունտուլար , վէ չօգ սըգլէթլէր վէ էզլիէթլէր
ալթընա տիւշտիւլէր , իմտի պունտան աշիքեար
օլուր քի , Լ՛ուքեալլարըն՝ Նոր Կտակարանտա
Վրիստոնէուլթիւնուն խուսուսունտա տէտիքլէրի՝
կէրչէք օլմալը տըր :

Պու շէհատէթլէր՝ վէ խուսուսա Պղինիօսուն
շէհատէթի՝ Նոր Կտակարանըն վէ օնտա տէրճ

օլունան թա՛լիվէր 106 թարիխինտէ՛ Եախօտ
 Յովհաննէս Ղևտարանիչին էօլիւմինտէն սօնկրա
 չօգ կէչմէգտէն մէվճիւտ օլտուղլարընը սապիթ
 էտէրլէր : Օ իրա օնտան ագտէմ վուգո՛ւ պոււ-
 մուշ պիր սէպէպ՝ վէ էլպէթթէ Նոր Ատակա-
 րանըն նագլ էթտիյի սէպէպ օլմասայըտը , պու-
 գատար չօգ խալզըն Վրիստոնեայ օլմասընա նէ՛
 մուճիպ օլա պիլիրիտի : Ղայրի հիչ պիր մուճիպ
 պէօյլէ Վրիստոնեալար փէյտա էտէմէզիտի . վէ
 Պլինիօս հէմ սայիր տիւշմէնլէր Վրիստոնեալըղըն
 պէօյլէ Եայըմասընա՛ խալզըն Յիսուս Վրիստոսա
 կէթիրտիքլէրի իմանտան մա՛տա պիր մուճիպ վէր-
 մէք՝ խաթըլարընտան պիլէ կէչմէտի :

Աչպու փութփէրէսթլէր՝ էսքի Վրիստոնեա-
 լարըն ախլագը թէքմիլէն էտէպ ու էքքեան գա-
 նոնլարընա մուգապըգ օլտուղունու շէհատէթ է-
 տէրլէր : Վրիստոսա ինանմագտա՛ ի՛նատ իլէ
 գավի տուրմագտան դայրի օնլարըն իւղէրինէ
 պիր թէօհմէթ իսպաթ օլունմատը : Իմաի օնլա-
 րըն շէհատէթի աշիքեսարէ իսպաթ էտէր քի .
 Վրիստոնեալարըն էյի օլմասը՝ պու տինէ ինան-
 մագտան հասըլ օլմուշուտու : Այյէր օնլար Վրի-
 թապլարընը պօղուպ գալպ էթսէլէրիտի՝ օնլար
 էլպէթթէ նէ էօյլէ ալիզ էօմիւր սահիպլէրի ա-
 տէմլէր օլուրլարըտը , նէ տէ պու թա՛լիվէրին
 սահիճլիինէ էօմիւրլէրինի Փէտա էտէրլէրիտի :

Պու փութփէրէսթ մուսանիֆլէր՝ պունտան
 մատա՛ շէհատէթ էտէրլէր քի , Վրիստոնեալար

Վրիստոսուն իմանընտա տեվամ իւզրէ գաւի ի-
տիւէր, քի օնլար՝ կէրէք պաթըլ ալաճարա վէ
կէրէք փատիշաճարա իպատէթ էթմէյէ իսթէ-
մեզէրիտի, քի օնլար՝ Վապարն կիւնիւնտէ ճէմ՝
օլուպ ի՛ պատէթ էթմէքտէ գաւի տուրուրլարըտը .
քի օնլար՝ Վրիստոսա Վլաճ նազարը իլէ պա-
գըպ՝ քէնտիւէրինի Փազիլէթ իշէմէյէ վէրմիշէր-
իտի : Ղիւմէ պու՝ վէ պուրայա կէթիրտիյի-
միզ իսթիսրաճլարըն իշինտէ պուլունա պիլէն
սայիր շէճատէթլէր կէօթէրիրլէր քի, Նոր Աը-
տակարանտա հէր նէ եազըլմըշ իսէ, վուգու
պուլմուշ շէյլէրին նազիլիլէթի տիր . վէ էսքի
Վրիստոնեալար՝ պու պիզիմ պու կիւն՝ Նոր Աը-
տակարանտա թաճրիր օլունմուշ պուլտուղումուզ
շէյլէրի ինանըրլարըտը :

Եւհուտի մասանիլիլէրին շէհաթիլի միւլթէպեր տիր .
ղիբա օնլար՝ պիր քիմէյի Վրիստոնեալգտա
սապիթ էտէճէք պիր շէյի իսթէյէրէք սէյլէ-
մեզէր . վէ էօյլէ իքէն՝ Նոր Ատակարանըն սաճէճ
վէ իօսս օլտուղունու սապիթ էտէն պիր չօգ
շէյլէր սէյլէյօրլար : Վ է պիլիմ ղէմանլէրիմիզէ-
տէք եէթիշէն փէք ազ Եւհուտի թէլիֆաթլէրի՝
էյէր Վրիստոսուն վէ օնուն տինինին խուսու-
սունտա հիւ պիր շէյ ղիբր էթմէսէլէրիտի պիլէ,
պու՝ Վրիստոնէութիւնուն սաճիճիլիլէնէ պիր
իսպաթ օլուրուտու . ղիբա օլ թագ տիրտէ
պու խուսուստա ղարաղէն սիւքիլէթ էտէյօրլար
տէյիլ տիւշիւնմէյէ հագգըմըզ օլուրուտու :

«Չիւնքի՛» օլ զէմանլարըն վէ մէմլէքէթլէրին մուսանիֆլէրինին պուգատար չօգ սէօյլէտիքլէրի շէյլէրի՛ պուռնլարըն պիլքիւլլէյէ սիւքիւթ էթմէլէրինէ՛ զայրի նէ՞ սէպէպ օլա պիլիբ իտի : Պուխուսուստա Վէհուտի մուսանիֆլէրտէն պիր շահիտիմիզ՝ օլ զէմանլէրին թէվարիսինի եազանն Յոյսէփ սլատմագրիչ տիր :

Ը . ՅՈՎ ՍԻՓ պատմագրիչ՝ Վէհուտի՛ վէ Վէհուտիլէրին ճէնքլէրինին պատմագրիչի իտի : Պու՛ քէնտիսի Վրիստոնեայ տէյիլ իքէն , Յիսուս Վրիստոսուն վէ օնուն թալիմլէրինին խուսուսունտա պէօյլէ շէհատէթ էտէյօր , վէ պու շէհատէթի՛ էյերչի պաղլարընտան շիւպհէլի սայրլըյօք իսէտէ , վագթլարըմըզա գատար նէթիշէն օնուն թէլիֆաթլէրինին հէր պիր էլեաղըսը նուսխասընտա մէվճուտ պուլունույօր . «Վմտի պու վագթլարտա՛ Յիսուս ատընտա՛» օնու ատէմ տէմէյէ շէրի՛ իսէ՛ պիր ատէմ վարըտը , քի օ՛ չօգ աճայըպ շէյլէր իճրա էյլէտի : ()՝ Ճշմարտութիւնու շաղլըղըլա գապուլ էտէն քիմսէլէրէ խօճա իտի . վէ Վէհուտիլէրտէն հէմ գաիֆէլէրտէն քէնտիսինէ ճէլպ էյլէտի : Վրիստոս պու իտի (Ο Χριστός οὐτός ἦν.) : Վ է պիզիմ՝ պաշլարըմըղըն ֆիթնէսի իլէ Պիղատոս օնուխաչա հիւքմ էթտիքտէն սօնկրա , օնու իպթիտատէն պերու սէվէն քիմէլէր՝ օնա եափըշմագտան կերի շէքիլմէտիլէր . զիրա իւչ կիւնտէն սօնկրա օնլարա թէքքար տիրի կէօրիւնտիւ .

չիւնքի օնուն խօստուտունտա պունլարը՝ վէ պուն-
լար կիսի տաճա պիր փէք չօգ աճայլայ վու-
գուաթլարը՝ Եւլաճըն փէյղամպերլէրի փէշին
սէյլէտիլէր : Վէ Վրիստոնեայ իսմինտէ պու-
կիւնէ գատար մէվճիւտ պուլունան գապիլէ եա-
խօտ Ֆըրգա՝ իսմինի օնտան ալմըլտըր : (Վրի-
թապ 18 , Պապ 3 :)

Պունտան մատա Հոլսէփին պատմութիւ-
նունտա՝ Վոր Ատակարանըն իչինտէ նագլ օլու-
նան պիր չօգ վուգուաթլար տաճա՝ մէսէլա Հոլ-
ճաննէս մկրտիչին էօլիւմիւ՝ Հերովէսին էօ-
լիւմիւ Լեն . Լեն , սապիթ օլուրլար : Պու՝ եանի
Վոր Ատակարանը սահիլիլինէ շէճատէթ էթմէ-
սի՝ օնուն խաթրընտան պիլէ կէջմիշ տէյիլ իտիլի
էրպապի թէլարիիսէ փէք աշիքեար տըր : Վէ
պու միսիլի իսպաթլէրտէն օնտան պիր իսթիս-
րաճ կէթիլէլիմ : «Վննաս՝ վիստոս վալինին
էօլմէսի վադթընը Փուրսաթ սայարադ՝ Վլպինո-
սուն տաճա կէլմէմէսինտէն արայըգ պուլմաղըլա ,
պիր ճէմաա՛թ ճէմ՝ էտիպ՝ օնուն հուզուրունա ,
Վրիստոս Կէնիլէն Հերստոն գարընպալը Հալիվթոս-
վէ պա՛ղը սայիր քիմսէլէրի իհզար էթաիրաի .
վէ օնլարտան օրէնքէ ա՛սը օլտուլար տէյիւ
չիքեայէթ էտիպ՝ դաշլանմաղա հիւքմ էյլէտի՛» :
Վրիթապ . ի . Պապ 8 :

ԹԵՂՍՈՒՏԻՅԻ՝ եախօտ Աշէհուտիլէրին օ-
րէնքլէրի վէ սըփարըլտարը թէֆսիլլէրինին քի-
թապլարը՝ էյէրչի Վրիստոսուն վէ վալիտէսի

պիքիր Մարիամըն վէ Քրիստոնեալարըն հագ-
 գընա միւմքիւնի մերթէպէ քէօթիւ վէ եարա-
 մազ եալանլար սէջլէյօրլար իսէտէ, օնուն մէվ-
 լուտունու իգրար էտէրլէր, Մըսըրա գաչմասը-
 նը նագլ էտէրլէր, վէ օնուն փէք պէջիւք միւ-
 ճիղաթլէր իճրա էյլէտիցինի ինքեար էթմէղլէր :
 Միւճի՛ղաթլէրի խուսուսունտա տէտիքլէրի պու-
 տուր քի, Ալահըն սըրը իսմինի էյրէնմէսի ի-
 լէ՛ եախօտ սիհիր սանաաթընը օնտան էվվէլ
 կէլմիշ կէչմիշ օլան հէփ ալտատըճըլարտան ղի-
 յատէ մա՛րիֆէթլէ գուլանմաղա մալէք օլտուղու
 իսթի՛տատը վասիգասի իլէ իճրա էթմիշ աիր :
 ()նլար՝ օնուն Պասեք կէճէսինտէ էօլտիւ թիւլտիւ-
 յինիւ՛ վէ Մատ . Ձկ գլուխունտա զիքը օլունան
 Արուսաղէմին խարապ օլմասընըն խուսուսունտա
 սէջլէտիցի փէյղամպէրլէյինի իգրար էտէրլէր :
 ()նլար հիչ պիր եերտէ՛ Աոր Ատակարանըն Քի-
 թապլարը գալպ վէ եափմա՛ եախօտ օնլսըն ի-
 չինտէ նագլ օլունան վուգուա՛թլէր տիւղմէտիր
 տէմէյէ աւլս խագրլարընտան կէչմէմիշ տիր :
 Աքին պասմա սանաա՛թը իճատ օլսը՛ վէ Քը-
 ռիստոնեալար Մպրոնիճէ էյրէնմէյէ պաշլայալ-
 տան պերո՛՛ Աէհուտիլէր եէնիտէն պասմայա
 վէրտիքլէրի թաւմոնտ քիթապլարընտա պու իս-
 պաթլարը տայիմա թէպլմիլ էթմէքտէ վէ պա՛ղը
 տէֆա պիւթիւն պիւ թիւնէ գալտըրմագտա օլուր-
 լար :

Աոր Ատակարանըն իչինտէ եազըմըշ վուգու-

ա՛թլէրին սահիհ օլմասընա՛ Վրիստոնեայ օլմա-
 յան մուսանիֆլէրտէ պուլունան պունճէ շէհա-
 տէթ վէ իսպաթլէրտէն մա՛տա՛ սայիր չօգ եկը-
 լէրտէ տախի շէհատէթ պուլունուր : Մէսէլա ,
 անթիդալարը՝ եա՛նի էսքի դաշար վէ սիքքէլէր
 իւղէրինաէ եաղըմը շ պուլունան էսէրլէրի թէֆ-
 թիշ էտէն ա՛լիմ քիմաէլէր՝ Մուսթաֆալարըն թահ-
 րիր էթտիքլէրի վուգուաթլէրին սահիհ օլմալէրի
 խուսուսունետա տայիմա իսպաթ ու շէհատէթլէր
 պուլմագտա տըրլար , քի ընլարտան աշիքեար օ-
 լունուր քի , Կոր Կտակարանըն քիթապլարը Մ-
 ուսթեալսրտան եաղըմը շար , վէ ընլարտան
 սօնկրա կէլէն ատէմլէրտէն վէ ալտատըճըլար-
 տան եաղըմը շ տէյիլէր տիր : Մէսէլա Լէրու-
 սաղէմին խարապ օլունմասընըն զիքրի իչին Տի-
 տոսուն շանընա Ռօմատա պինա օլունան վէ շիմ-
 տիյէ գատար տուրան զաֆէր քէմէրի , պու վու-
 գուաթէ շէհատէթ էտէր : Ա է եինէ Գործք Մ-
 ուսթիլոց (Ճթ , 35) քիթապընտա զիքր օլու-
 նան Լչիկսոսուլարըն Լրտեմիս փութունա ի՛-
 պատէթ էթաիքլէրի՛ շիմտիյէտէքին մէվճուտ
 պուլունան անթիգալարըն իւղէրինտէքի սու-
 րէթլէրտէն աշիքեար օլույօր : Հէմ տախի տի-
 քիլի դաշար վէ գափու քէմէրլէրի իւղէրինտէ
 պուլունան եաղըլարտան իսպաթ օլունույօր քի ,
 Լթինաաա Պիլիմիլ Մուլա՛ա իպատէթ էթմէյէ
 պիր ատէթ վարըտը : (Գործ , Ժէ , 23 պագ :)
 Պու մագուլէ շէհատէթլէրին էլիմիլտէ պուլունան-

լարըն տաճա պիր չօղունու կէթիրէ պիլիբրիզ Լար-
քին պուրատա եերիմիզ ևօդ տուր :

Նիհայէթի՛ Նոր Ատակարանըն սահիհլէյինէ
փէք պէօյիւք շէհատէթլէրին պիրի տախի պու-
տուր քի , օնտա վիքր օլունան պաշլըճա վուգու-
ա՛թլէր՝ պու կիւնէ դատար պա՛ղը այինլէր վա-
սիդասի իլէ զիքր օլունույօր , քի օլ այինլէր՝ Վը-
րիստոննալարըն պէյնինտէ օլ վուգուա՛թլէրին
վուգու՛ պուլտուգլարը վաղըթտէ թա՛յին վէ
թախսիս օլուշար տըր :

Ա Վթիզ՝ Րապպըն ախշամ դաա՛մը վէ Աի-
րակի կիւնիւ պու միսիլիւ էսէրլէրաէն տիր : Իմ-
տի պու էսէրլէր՝ օլ վուգուա՛թլարըն զիքրինի
տայիմ սագլատըգլարը կիպի՛ Նւետարանտա պու-
լունան օնլարըն նագլինի՛ տախի իսպաթ էտիպ
հէր շիւպհէտէն տիշարը գօրլար : զիրա Վրիս-
տոննալարըն՝ օլ վիքր էթմէք իչին թային օլուն-
մուշ այինլէրին զիքր էթտիքլէրի վուգուաթլէր
վուգու՛ պուլմամըշար իսէ , օլ այինլէր պիլիթիւն
Վրիստոննալարըն պէյնինտէ պունճիլէյին ալէս-
սէվի իսթիմալէ՛ կէլէճէքլէրի ա՛ղըս սըղար պիր
մատտէ տէյիլ տիր : Օ իրա էյեր Հիսուս Վը-
րիստոս ատընտա պիր զաթ տիւննայէ կէլմէմիշ՝
վէ միւ՛ճիլաթլէր իշէմէմիշ՝ վէ էօլմէմիշ վէ էօ-
լիւլէրտէն տիրիլմէմիշ օլսայըտը , տիւննանըն հէր
պիր թարաֆընտա տաղըլմըշ պուգատար միլնօն
ատէմլէր պու այինլէրի հըֆզ էթմէք իչին պուն-
ճլէյին ևալանլարը հըֆզ էթմէյէ սէօզ պիր է-

տէճէքլէրիննի՝ եախօտ պու եալանլարը էվլատտան էվլատա պագի պրագմաղա գատիր օլա պիլէճէքլէրիննի քի՞մ ինանա պիլիր :

Իմտի՛ Նոր Ատակարանըն սահիճլիյինէ վէ ինանըմաղա լայրդ օլտուղունա տայիր դաշրատէն պու գատար շէհատէթլէր վար իքէն , էն էյի շէհատէթ իլէ գանամայան պիր իմանսըգ սիւալ էտէ պիլիր քի , “Նի՞չին պունլարտան տահա զիյատէ շէհատէթլէր պուլունմասըն” : Լաքին օնա տէյէ պիլիրիզ քի . “Քիֆայէթ միգտարի շէհատէթլէր վար տըր” : Օիրա էյեր՝ Նոր Ատակարան տիննատէն զայպ օլսա իտի պիլէ՛ փութփէրէսթ մուսանիֆլէրին թէլիֆաթլարընտան տախի՛ Մոաքեալարըն կիւնլէրինտէ՛ Նոր Ատակարանտա զիքր օլունան տտէմլէրին մէվճուս օլտուղունու վէ զիքր էթալիյի վուգո՛ւաթլէրին վուգո՛ւ պուլտուղունու ինանմաղա քիֆայէթ միգտարի շէհատէթ պուլուրուտուգ : Լաքին տահա զիյատէ շէհատէթ պուլունմամաղըլա՛ իշ պու իւչ էյի սէպէպլէր վար :

1 . () Ը վագըթլարըն քիթապլարընըն չօղունա զայ՝ օլմուշ՝ եախօտ փէք նօդսան տըրլար : Մէսէլա Սօմանըն իւչ էն էյի պատմագրիչլէրիննի էօրնէք կէթիրէլիմ՝ : Տիօն Քասսիօսուն պատմութիւնունտան՝ Վրիստոստան պէշ եըլ էվվէլ վէ պէշ եըլ սօնկրա նագլ էտէն գըղա՛ զայ՝ օլմուշ տուր : Պէոյիւք Վիվիոսուն պատմութիւնուն՝ Վրիստոստան ազ վագըթ էվվէլէ գատար

կէլիպ պիթէյօր : Թաքիթօսուն պատմութիւնու
Վրիստոստան սօկրա օլան Տիբերիոս Այստրին
փատիշահ օլմասընտան պաշլայօր , վէ պէօյէ ի-
քէն տէ , եօգարըտա պէյան օլտուղու իւղրէ
Վրիստոսուն էօլմէսինին վուգո՛ւաթինի պիր գար-
շը սէօյէնմէզ թարզ իլէ նագլ էտէյօր . վէ պու-
մինվալ իւղրէ Վրիստոսուն տիւնեայէ կէլմէսի-
նին վուգո՛ւաթը էսքի զէմանտէն պէրու ինանըլ-
տըղընը իսպաթ վէ սապիթ էտէյօր :

2 . () Ը զէմանլէրին ազ օլան մուսանիֆլէրի՝
էքսէրի սայրի մատտէլեր իւղլէրինէ եազըպ
պաամու թիւն վէ թէվարիսլէր եաղմամըլար
տըր . վէ պունտան՝ քէնտի զէմանլէրինին վու-
գուա՛թլէրինի օլգատար զլէքր էթմէյօրլար : Պուն-
ճիլէյին Թաքիթօս՝ էյէրջի Աէհուտիլէրի զլէքր
էտէյօր իսէ տէ , մէշուր Ասսէնի Փըրգասընը
զլէքր էթմէյօր : Ա է Յոյսէփի պատմագրիչ պի-
լէ՛ էյէրջի պաղը քիթապլարընտա օնլարըն նաղ-
լիյէթինի թէքմիլէն վէրիյօր իսէ տէ՝ սայրը քի-
թապլարընտա օնլարըն ատընը պիլէ վէրմէյօր :
Հիչ պիր թէվարիս հէր շէյի նագլ էտէմէզ : Ա-
ւետարանիչլէր պիլէ՛ Վրիստոսուն խուսուսուն-
տա հէր պիր շէյի նագլ էթմէք իտտիասընտա
օլմատըզլարընտան մա՛տա , փէք ազ շէյ եաղ-
մըլար տըր : (Յոյվ , իա . 25 պադ .)

3 . Փուլթիէրէսթ մուսանիֆլէր՝ Աէհուտիս-
թանտա վուգո՛ւ պուլան մի՛ ճիղաթլէր վէ վու-
գուաթլէր խուսուսունտա իշիթմիշ օլսալարըտը

պիլէ՛ իՆթիմալ քի , օնլարը մասալ՝ եախօտ սի-
հիր ա՛լամէթլէրի սայարագ՝ էօյլէ կէչէրլէրիտի .
վէ էյէր եաղաճագ օլսալարըտը՝ մասլահամա
էյիճէ ալեհաճ օլմատըգլարը էճիլտէն , Վրիս-
տոնեալարը պիր Վէհուտի Փըրգասը սայարագ՝
Վրիստոնեալըղըն պատմութիւնունու Վէհուտի-
լէրին պատմութիւնու իլէ գարմագարը շըդ է-
տէրլէրիտի :

Պու Պապտէ պուրայա գատար Վոր Ատակա-
րանը՝ սայրը հէր պիր քիթապա էտէճէք օլտու-
ղումուզ վէճ՝ իւզրէ թէֆթիշ էյլէտիք , վէ
պէյան էյլէտիք քի , շիմտի էիմիլտէ պուլունան
Վիթապլարը՝ Վաքեալարըն եաղտըգլարը
Վիթապլար տըր , վէ օնլար տօղրու պտէմլէր
կիպի՝ եաղտըգլարը շէյլէրի կէրչէք տէյիւ ինա-
նըրլարըտը . վէ օնլարըն եաղտըղլարընը՝ սայրի
քիմսէլէր տախի սահիճ վէ տօղրու սայտըղլարը-
նը իսպաթ էթմէք իչիւն՝ փութփէրէսթ մուսա-
նիֆլէրտէն վաֆիր շէհատէթլէր վէ իսպաթլէր
կէթիրտիք : Վաքին շիմտի հէր պիր քիմսէնին
Փիքրինտէ պու ա՛լիմ սիւալ տօղա պիլիր “()ն-
լարըն պու էօյրէթտիքլէրի տին՝ Վլահատան իլ-
համ օլունմուշ պիր տի՞նմի իտի , վէ՛ Վոր Ատա-
կարան՝ Վլահանի հիւքմ ու նուֆուզէ մալիք պիր
քիթապ տէյիւ գապուլ օլունաճագ պիր քիթա՛պ-
մըտըր” : Իշպու սիւալին ճէվապը՝ պունտան
սօնկրա կէլէճէք պապլէրտէ վէրիլէճէք տիր :

ԳՐԱՄԻ ՍԵՆԻ

ԳԼԳ 1 :

Նոր կտակարանին լլահոսան օլտո-ղո-նա
տէրո-նինսէ պո-լո-նան Ռասալէճէրտէն ալլեմ
խոպանլար :

Քրիստոնեալըղն նէ օլտոլղունու պիլմէյէն
քիմնէլէրէ Քրիստոնեալըղն իսպաթլարը խու-
տուսունտա սէօղ սէօյլէմէսի՝ սայքի պօշ կիպի
պիր շէյ տիր . զիրա պու միսիլլիլ քիմնէլէր
պու իսպաթլարըն գուվլէթինի հէր հալտէ անկ-
լայամաղար : Տաղարըն իշինտէ պիր գաբանլըգ
մաղարատա տօղուպ պէօյիլմիւշ՝ վէ ասլա օլ մա-
ղարատան տիշարը չըգմամըշ պիր քիմնէ խէյալ
էյլէ . էօյլէ պիր ատէմէ լլահըն վարլըղընը իս-
պաթ էթմէյէ միւրատ էտիպ՝ օգումագ իշին
օնուն էլինէ իլք էվլէլ պիր բնական լստուածա-
բանութիւն քիթապը վէրսէն , օլ քիմնէ՝ իշպու
թաճմին էթտիյիմիգ հալտէ օլտուգձա՝ օլ քի-
թապ օնուն զիհնինտէ ասլա հիչ պիր թէսիր

էթմէզ տէմէյիզ . անճագ՝ օնուն իւղէրինէ պու-
 թա՛րիֆ էտէճէյիմ թարիգի տախի տէնէյէլիմ :
 Այլվէլա օլ ատամը օլ գարանըզ մաղարատան
 տիշարը չըգար , վէ էթրաֆտա օլան հէր շէյ
 թէքմիլէն բահաթ վէ սաքին իքէն , օնու օլ տա-
 ղըն էն եիւքսէք թէփէսինէ կէօթիւր , վէ կիւ-
 նէշին ա՛ղամէթիլէ տողմասընը՝ էթրաֆտան օլան
 եէշիլ թէփէլէրի վէ քեաղըտ կիպի տիւզ տէնիզի
 սէյր էթտիրէրէք՝ օնու օրալարտա ախշամատէք
 ալըգօ , վէ կէօյիւն դուպպէսինտէ տաղըլըշ օլան
 փարլազ վէ տօլըուն ըշըզ իլէ էթրաֆա նուր վէ-
 ըն մահիթապը սէյր էյլէսին . վէ սապահլայըն
 տանկ եէրի կէօրիւնտիւյիւ ղէմանտէ օնու պէրա-
 պէրինճէ ալըպ՝ տաղըն էթէյինտէքի պաղարա
 վէ չայըրլարա էնտիր , վէ օրալարընը կէզսին ,
 վէ օլ կիւղէլ մահալլէրին տիւրլիւ տիւրլիւ ղիյ-
 նէթլէրինի սէյր էյլէսին : () Ը վագըթ բնական
 աստուծարանու թիւն քիթապընը օնուն էլինէ
 վէր . պու հալտէ օլ քիթապըն վէրտիյի իսպաթ-
 աբ օնա՝ օն դաթ տահա ղիյատէ գուվվէթլի կէօ-
 ըրիւնմէ՞ղմի : Եւտի Վրիստոնեալըզ հագգընա
 տախի պու թէրթիպ իւղրէ ա՛մէլ վէ հարաքէթ
 էյլէ . ղերա Վլաճըն վարըղընա՝ օնուն եարաթ-
 տըղը ամէլլէրինտէ գավի իսպաթլար մէվճուտ
 պուլունտուղու միսիլլիւ՝ Վոր Ատակարանտա՛ տա-
 խի այնի օնուն կիպի Վրիստոնեալըղըն չօգ գավի
 իսպաթլարը մէվճուտ տուր :
 Պունուն իչիւն՝ Վրիստոնեալըզ նէ՞ օլտու-

զունու անկլամագ՝ վէ պուլմագ ումիտիլէ հագը-
 գաթը արամագ մերամ էտէն հէր .քիմսէ՝ Նոր
 կտակարանն քիթապլարնա վարմալը տըր :
 Պու պապտէ թափսիլէն թագտիմ օլունան մատ-
 տէլէր՝ սէնի՝ Մետարանն էյրէթտիլի պաշլըճա
 դանունլարը անկլամաղա՝ վէ Նոր կտակարանն
 պայաղը պիր քիթապ օլմատըղընը քիֆայէթ միգ-
 տարի գանտըրմաղա դուլաղուղլայաճագլար տըր :
 Պաղըլարը՝ վէ անլէլ խուսուս պու ախէր զէման-
 լէրտէ՝ պու Վիթապը խօր ու թահգիր էտէրէք
 սէնաաթմարդ կափըմըլ վէ զէվքլէնիլմէյէ լայրդ
 պիր մէճմանի կիպի կէօսթէրմէյէ ճէհտ էթմիլլէր .
 վէ հայլը քիմսէլէր տէ օնու օգումագսըղըն օն-
 լարն սէօղլենէ գափըլըպ՝ քէնտիլէրի տախի օլ
 զիւի՛ւմի գապուլ էթմիլլէր : Մնճագ՝ պունտան
 սօնկրա կէլէճէք Փասըլար տիգգաթըլա օգուն-
 տուգտա՝ հէր պիր պիղարաղ վէ պիղարաֆ քիմ-
 սէլէր Նոր կտակարանն տիւնեատէ զուհը էթ-
 միլ ճէմի՝ քիթապլարտան զիյատէ անճայիպ պիր
 քիթապ օլտուղունա գարար վէրէճէքլէրինէ անլա
 շիւպհէմ եօգ տուր :

 ՓԱՍԼ 1 :

Ալլահըն՝ Նոր կտակարանս խա՛րիֆ օլունարուղու մի-
 լալ է-ղրէ՝ սիֆաթն ու մախառանիլլէրի :

Պիր միւէլլիֆտէ՝ քիթապընտա զիքր ու նագլ
 6 խ

էթտիյի զաթընըն մէշրէպ ու քէլամ վէ հարէ-
 քէթէրինի քիթապըն պաշքնտան սօնունա գա-
 տար թէքմիլէն պիրպիրլէրինէ մէվաֆըգ կէօս-
 թէրիպ՝ պու իթթիֆադտէն ասլա շաշմամասը
 նատիր՝ վէ իճրասը զայէթ կիւճ պիր շէյ տիր :
 Ա է պիր զաթ հէր նէ՛ գատար անլիմ՝ վէ անէա
 օլուրսա , պիր քիթապտա օնու պէր գարար վէ
 պէր տէվամ հէման օլ շէրէֆտէ վէ օլ անգա-
 մէթտէ կէօսթէրմէսի տախի օլ գատար միւշքիւլ
 տիւր , վէ օլ քիթապտէ նագլ ու զիքր օլունան՝
 Մլաճ անլիմ իւշան իսէ , պու կիւճլիւք քէմալի
 մէրթէպէսինէ էրէր : Անսան պիր ախէր ինսան
 իշիւն սէօյլէտիյի վադըթ՝ ալէսսէվիյէ ինսան
 թապիաթընա մինասիպ դանունլարտան շաշմայա-
 րագ՝ նագլինի օլտուգէ սահիհինէ եագըն կէօս-
 թէրէ պիլիր , անճագ՝ ինսան դըսմընա Մլաճ
 իշիւն սէօյլէյիպ տէ՝ օնուն դապիա՛թ ճէլիլէսի՛
 վէ տիւնեայէ նիզամ ու իտարէսի խուսուսունտա
 օնու նիհայէթսիզ քէմալիյէթէ մալիք օլմագտէն
 նօգսան կէօսթէրէճէք պիր դարզ իլէ սէօյլէմէմէք՝
 տօղրուսու՝ ինսանըն էլ վուրաճարը ճէմի՛ մաս-
 լահաթլարըն էն միւշքիւլիւ տիւր : Աքին՝ Աոր
 Ատակարան քիթապլարլինը եազանլար պու մաս-
 լահաթա էլ վուրտուլար : ()նլարըն թէլիֆա-
 թընա Մլաճըն Վիթապը տէնմէք եագըշըր : Մլ-
 լաճ օլ քիթապըն իլք սագըրլարընտան կէօ-
 րիւնմէյէ պաշլար , վէ նիհայէթինէ տէք կէօզ
 էօնիւնտէն զայպ օլմագ , պու քիթապըն հէր

պիր սահիֆէսինտէ՝ վէ սայքի հէր պիր սաղը-
 րընտա՝ պիլէ օնու կէօրիւրսինն . օնտա օնուն էն-
 վա՛յի մասսուսիյէթլէրի թա՛րիֆ օլունուր . վէ
 օնու տայիմ՝ վէ պիր գարար գուտրէթի վէ ի՛լմի
 վէ ա՛ղիղլէյի վէ էյլէյի վէ ատալէթի իլէ միւ-
 ղէյէն կէօրիւր իւղ : Ալա՛հ պու Քիթապտա
 պիղէ քէնտինի՝ տայիմա ճիւմլէ ա՛լէմին Աարա-
 տըճըսը վէ Սի՛ւտիրի վէ կիւնա՛հ վասէթասըյլա
 հէլաք օլան պէնի ատէմին խէլաս էտիճիսի կիպի
 կէօսթէրիլեր : Ալա՛հ սէյլէր՝ վէ իշլէր . վէ պո-
 քիթապ՝ օնուն սէյլէտիքլէրինի վէ իշլէտիքլէրի-
 նի պիղէ նազլ էտէր . ինսան ճինսինի խէլաս
 էթմէյէ միյոնճը օլմասը մինասիպէթիյլէ նազլ
 օլունմազ իշլէտիլի միւճիւլաթլարը պիղէ պիր
 պիր նազլ էտէր , նէթիճէի քէլամ՝ տիւնեանըն
 սօնունատագ վէ էպէտիլէտէք տսիի էտէճէքլէ-
 րինին ճիւմլէսինի պիղէ էյրէտիր :

Պու քիթապը աչըպ՝ ինսան գըսմընըն գուտ-
 րէթինէ իճրասը իշպու էն կիւճ օլան մասլա-
 հաթտէ՝ շու Քալիլեալը ատամլար էլ վուրմազա
 ճէսարէթ էթմիշլէր իսէ , նէ՞ տէրէճէ պէճէր-
 միշլէր իտիլինի թէֆթիշ էթտիլիմտէ , կէրէք
 քէլամլաւտա վէ կէրէք ամէլտէ Ալա՛հ եագըշըր
 օլանտան նօգսան հիշ պիր շէյ պուլամատըղմա
 զայէթ թաճիւպ էտէրիմ : Ալա՛հ պա՛ղը շէյլէր
 ազըմտան իւթթիւն տիր . լաքին պունա թա՛-
 ճիւպ էթմէմ , զիրա սէյլէյէն ինսան տէյիլ՝
 Ալա՛հ տըր : Ալա՛հ Փիքրիմին անկայա պիլ-

տիյի հիւզ պիր շէյտէ՝ «Ալլահա պէօյլէ էթմէք
 եախուտ պէօյլէ սէօյլէմէք եագըշմաղըտը» տէ-
 յէճէք հիւզ պիր շէյ պուլա՛մայօրու՛մ , իլլա պա-
 նա՛ ճիւմլէսի Ալլահա եագըշըր կէօրիւնիւյօր :
 ()նուն թէտպիրլէրինին ճիւմլէսինտէ՛ , ճնլարը
 անկլամաղա գուտրէթիւմ եէթտիյինէ կէօրէ՛ պիր
 իլլի պինիհայէ նիշանէսի կէօրիւյօրու՛մ , քէնտի
 մախլուգլարընըն ա՛լէսսէվի միւհթաճ՝ օլտուղլա-
 րը սաատէթի հէր նէ իսէ , կէօրիւյօրու՛մ .քի ,
 Ալլահըն տախի էնճամ նիյէթի օրայա պագայօր :
 Ալլահ՝ .քէօթիւլիւքտէն պիլէ էյլէք չըգարըյօր ,
 վէ Փիլ վաղի՛ ճնու սէվէնլէրին վէ ճնա գուլլուգ
 էտէնլէրին տայիւմ սաատէթինի իլէրի կէթիրիյօր :
 Այէր պու մատտէտէ սէօզլէրիմին հատտէն զի-
 յատէ ուլանմասընտան գօրգմասայըտըմ , իշպու
 Ալլահանի Վիթապըն ճիւտի էվվէլի օլան՝ Հին
 Ատակարանըն տախի այնի պունուն էմսալի՛ պիր
 թարիֆինէ կիրէրիտիմ :

Աւետարանլարըն պու ա՛ղիւմ վէ ա՛լէա .քէմա-
 լիյէթինին սէպէպինի պուլմաղա թա՛ճիւպտէ
 գալմամ , զիրա ինանըյօրու՛մ .քի , Աոր Ատա-
 կարանըն միւէլլիֆլէրի՛ իլհամի իլահի թէսիրի
 վասէգասի իլէ եագըլմըշլարտըր : Ա՛նճաղ սիղ՝
 քրիստոնեալըղը գապուլ էթմէյէնլէր՝ պունա նէ՛
 սէպէպ վէրէ պիլիրսինիղ , պու օգումագտան՝ վէ
 Փէյլէսօֆ իլմինտէն պիխապէր ատէմլէր՝ Ալլահ
 Աղիւմ իւշան խուսուսունտա պէօյլէ սահիհ վէ
 ա՛լէա վէ եիւքսէք Փիլքր ու զիւլիւմլէրի՛ նէ՛րտէն
 ալտըրըր զանն էտէրսինիղ :

Աքբին պու իսպաթըմըզըն ճէմի՝ գուզվէթինի՝
 Նոր Ատակարանը ախէր միււկլիֆլէրին թէլի-
 ֆաթըլա բուպար էթմէտիքճէ թէքմիլէն անկ-
 լայամազըզ : Աքբի Արունանի վէ շուսուա շա՛յիր-
 լէրինին թէլիֆաթլէրի օլան շի՛րլէր՝ ճէմի ա՛լէմ
 ի՛նտինաէ մէշհուր վէ մէմուուհ տուր . վէ սիդ
 տախի օնլարը փէք չօգ պէյէնիրսինիդ : Քէ՛ք
 էյի . շիմտի սլադալըմ քի՛ պու էվվէլ զաման
 փութփէրէս՝ թլիյի վազթընըն աստուածաբան-
 լարը՝ Ալլահը պիզէ նա՞սըլ թարիֆ էթմիշլէր
 տի՛ր : Աքբին էյվահ՛հ . օնլարըն ալլահ տէտիքլէրի
 զաթլարըն էտէպսիդլիքլէրի՝ մարա՛զալարը՝ քէն
 սագլայըպ ինթիգամ ալմալէրի՝ ախլէագլարը վէ
 հարէքէթլէրի փաք վէ պիշարազ պիր ա՛ղըւա օլ
 գատար մէքրուհ կէօրիւնիւր քի , օնլարը Ալլահ
 իլէ բուպար էթմէյէ տայանա՛մադ : Պու միլլէթ-
 լէրին ալլահլարընը պիր եանա պրաղըպ օնլարըն
 ֆէյլէսօֆլարընա պազաճագ օլսագ , թէվարիս-
 տէ օնլարըն շան ու շէօհրէթինի միւմքիւնի մեր-
 թէպէ եիւքսէք պուլուրուզ : Անճագ պիր թագը-
 մընըն՝ Ալլահըն վարըղընը ինքեար էթտիքլէ-
 րինի տիյնէտիյիմիղտէ՝ վէ զայրըլարըն տախի օ-
 նու տիւնեսա իտարէսինտէն իխրաճ էթմէլէրինի
 կէօրտիւյիւմիւզտէ , վէ պու ա՛ղըլը սայըլանլա-
 րըն էն նամտարլարը մապէյնինտէ պիլէ՝ Ալլա-
 հըն հագգընա պիր թահդիգ վէ սահիհ իթիգա-
 տէ գարշըլըզ օն գատար տա ույղունսուզ վէ
 մինասիպէթսիզ մասալարա բասթ կէլտիյիմիղտէ ,

օնլարը քէնտիմիլէ իպրէթ դուժմաղա կէլմէյէ-
 ճէք : Տուրուպ շինտիլէրին Պրահմա վէ Պուտ-
 տա թա'պիր էթտիքլէրի ալլահալարըն թէվապի-
 սինի տախի թէֆթիշ էթմէսի պօշտուր , օնլար-
 տա' տախի' սէճտէ գըլորգլարը զաթլարըն թա-
 րիֆինտէ' հէման էսքի փուժփէրէսթլէրտէ
 պուլտուշումուզ իսթիտատը վէ Փէհմի պուլուր-
 ուզ : Ալլահը' լայրը վէճ' իւղրէ թարիֆ էթ-
 մէսի նալընըդ Աէհուտիստանըն վէ Պալիլիանըն
 էհալիսինտէն պիր գաչ Փաղիր քիմէլէրէ վէ-
 րիլմիշ տիր , վէ օնլար պունու օլ տէրէճէ էյի
 պէճէրմիշլէր տիր քի , էն ա'լիմ վէ օգումուշ միլ-
 լէթլէրտէ' շիմտիքի վադթտա' տախի' "Աիզ Ալ-
 լահըն սիֆաթլարընտան վէ մախսուսիյէթլէրին-
 տէն շու նախուտ պու մատտէի ունուժմուշ սու-
 նուզ , սիղին թա'րիֆինիզէ պիզ շու շէյլէրի'
 տէ ի'լավէ էտէրէք օնու քէմալիյէթէ էրտիրէ
 պիլիբիզ" տէյէճէք քիմէ պուլունմազ : Իմտի
 պու միւէլլիֆլէր' Ալլահտան թա'լիմ օլունմուշ
 տէյիլլէրմի :

 Փ Ա Ս Լ Զ :

Նոր Ատախարանը օլուն Յիտաա Քիտապուտան սի-
 ֆալի մախսուսիյէթի :

Նոր Ատախարանը ախէր քիթապլարտան Փէրզ
 էտէճէք պաշգա պիր շէյ օլմասայլտը պիլէ'

սալթ պունու՝ եանի Յիսուս Վրիստոսուն սփ-
նի հիստուսէն սահնէսինի թա՛րիֆ էթմէսինտէն սա-
յիր քիթապլարտան իւթիւն օլհասընը իսպաթ
էթմէյէ քիֆաէթ էտէր իտի :

Նոր Ատակարանտա թա՛րիֆի մերամ շլունան
ղաթ՝ հէյալտա տիւզմէ վէ ագըլտա իճատ օլուն-
մուշ պիր քիմսէ տէյիլ տիր , իլա ղաթէն վէ
սահիհէն տիւնեայէ կէլմիշ պիր ղաթ օլտուղու-
նուն իսպաթը՝ օնուն հագգընա օլունան նագլի-
յէթտէն աշիքեար տըր : Ինսան գաֆասընտա
պունուն կիպի պիր մասալ տիւղիւլիւպ չըգմասը
միւմքինսիզ շէյ տիր : Նվվէլ զէմանտան գալմա
թէլիֆաթլարըն հի՛չ պիրիսինտէ պունուն միսլի
կէօրիւնմէմիշ . Պլատոն՝ վէ Վրիստոսէլ՝ հէր նէ
գատար ինճէ ֆիքիրլի քիմսէլէր իտիլէր իսէ՛ պու-
տէրէճէ Լիւքսէքլիյէ չըգմաղա գատըր օլա՛մա-
մըշլար : Նջլէ տօշուշ՝ էօյլէ եաշամագ՝ վէ էօյ-
լէ էօլիւմ՝ ինսան պուլուշու սընըրընտան էօթէ
տիրլէր . զիրա ինսանըն պուլուշլարը ինսան խըրս-
լարընըն վէ թէսիրաթընըն հիւքմիւնէ կէօրի
թանղիմ վէ թէրթիպ օլունուրլար : Ա իւճիւտտէ
պուլունան սահիհ պիր ղաթտան ալոնըպ ըէսմ
օլունմուշ պիր թասվիրտէ՝ ասըսըզ վէ սալթ
թասվիրճինին հայալինտէն իճատ օլուպ ըէսմ
օլունմուշ պիր սուրէթտէն օնու ֆէրգ էտէճէք՝
պիր ալա ույլունլուղու՝ հայաթէ պէնկզէր պիր
լէհէ վէ սիմս դըպդըլըշը օլուր : Նշպու էմսալ՝
Նֆէնտիֆիզ Յիսուս Վրիստոսուն քօմրիւ նագ-

լինէ փէք ա'լէա ույար : () նու օգույան հէր ա'ղլ
 ու իտրաքէ մալիք քիմսէ՝ տիւղմէ մասալ զըմնըն-
 տա եափըւմը շ օլմատրղընը անկլամաղա զօր չէք-
 մէզ , իլւա կէօրիւր քի , պու քիթապըն իչինտէ
 նագլ օլունան զաթ՝ Ֆիլ վաղի՝ տիւնեա իւղէ-
 րինտէ էօմիւր սիւրմիւշ վէ սէրէնճամէ կիրիֆ-
 թար օլմուշ՝ վէ օնուն հագգընա սէյլէնէն հէր
 պիւր շէյ վաղի՝ օլմուշ տուր : Այկէր ինսանըն
 աղլ ու իտրաքիտէ տիւղմէ պիւր նագլիյէթի՝
 սահիհտէն ֆէրգ էթմէյէ գուտրէթ վարըսա , օ
 ֆէրգ պունտա փէք գօլայ անկլաշըլըր , զերա
 պունտա չօգ շէյլէր նագլ օլունմուշ տուրլար , քի
 սահիհի տիւղմէտէն ֆէրգ էթմէյէ ա'ղիմ գօլայ-
 լըդ վէրիւլէր : Այագա՝ իհթիմալ տըր քի՝ պիւր
 մասալ քիթապը տիւղէն միւկլիֆ քէնտի ա'շ-
 գի տէրունինէ գափըլարագ՝ օլ նագլ էթտիյի
 զաթըն հագգընա սէյլէյէպիլտիյի ճէմի՝ միւ-
 պալիղէտէն քէնայի նագլիէթլէրի՝ քէնտինէ
 թապիաթա միւվաֆըգ կէօրիւնսիւն , վէ օնու
 կէօսթէրտիյի հէր պիւր հալ ու հիյէթտէ՝ օնա եա-
 գըլըր տիւլեագ ու մէշրէպէ մուղայիւր հիւպիւր շէյ
 եօթ թահմինինտէ օլսուն : Այքին օլ տիւղտիւյիւ
 մասալ օգույանլարըն էլինէ կէչտիյի զէման , օնու
 օգույանլարըն պիրի՝ իհթիմալ քի , միւտտէ՝ թի
 էօմիւրն պա՝ղի հալինտէ զուհը էտէն վուգուաթ-
 լարա զիյատէճէ վուգուֆիէթի օլուպ՝ անիտէ
 թապիաթա մուղայիւր նագլըն պիւր գըթա՝ սընը
 մէյտանէ չըգարա , օնտան սօնրա պիւր զըթասը-

նը տա պիր սայիր օգույան վէ պիր դըթասընը
 տա պիր պաշգա օգույան մէյտանա չըգարա . վէ
 պունճիլէյին նագլին տիւզմէ վէ մասալ օլտուղու-
 քիւլլիէն աշիքեար օլուր : Ապինն Յիսուս Վը-
 րիստոսուն վարքընըն նագլինտէ՝ պունուն կիպի
 մինասիպէթսիզլիք ասլա եօգ տուր . հէր պիր
 շէյ՝ եագըշտըղը մահալէրինտէ նագլ ու թա՛րիֆ
 օլունմուշ տուր : Իմտի պու Վալիլիալը քիմսէ-
 լէր՝ ատամ՝ ալտաթմա մարիֆէթինտէ պու դա-
 տար մահի՛ր մի օլմուշ օլույօրլար : Հաշա . վէ
 պունտան պու նէթիճէ չըգար քի , օնլարըն եագ-
 տըղլարը նագլիյէթ սահիհ տիր :

Վոր կտակարանա՝ մասսուս պիր ա՛լէալըգ
 նիշանը տախի վէրէն՝ օնուն Յիսուս Վըրիս-
 տոսա ատտ էթտիյի սիֆաթի մախսուսիյէսի-
 նին փեմալիյէն տիր : ()նտա ճէմի՛ խաթատան
 փաք՝ վէ ճէմի՛ ճիւնհատան թէմիզ՝ թէքմիլէն
 ա՛լիմ՝ վէ քէմալի մէրթէպէ՝ էյի պիր քիմսէ
 թա՛րիֆ օլունույօր : Պու սիֆաթ՝ Մենտարանըն
 սօնունտա պիր դաչ սագըրտա ա՛լէա սէօլլէր վէ
 իսդիլահլէր իլէ իճմալ օլունմուշ տէյիլ տիր .
 իլա օնուն էօմրիւնիւն վէ էօլիւմիւնիւն ճէմի
 նագլինտէն աշիքեար օլունուր : Յիսուս պիզէ
 պու քիթապըն իչինտէ չօգ թարզ պիր պիրինտէն
 ֆարզը հալլէրտէ կէօսթէրիլիյօր . օնու օրատա՝
 պա՛ղը քէրրէ՝ տիւրլիւ տիւրլիւ մատտէլէր իւզէ-
 րինէ սէյլէր կէօրիւրիւզ , վէ պազը տէֆա
 տօսթլարըյլա ահպապանէ սէյլէշիր , պազը

քերթէ ճէմաաթա վազ էտէր , պա՛ղէն քէնտինի
 զէվքէնմէյէ կէլէնլէրէ ճէվապվէրիր պուլուրուզ ,
 վէ զայրէթքէշ պիր էօ՛միր շուղուլէրինտէ՛ վէ
 պա՛ղէն տէրտ ու էլէմտէ կէօրիւնիւր իսէ տէ՛
 ազըլ սընըրընտան խարիճ պիր թէք սէօզ եա-
 խուտ ատալէթ գանուլարընա մուղայիր պիր
 թէք հարէքէթ ասլա օնտա պուլունմազ , չօգ
 տէֆա՛ նազիր մատտէլէրէ տիւշիւրիւմիւշ , վէ
 զայէթ կիւճ պէլայէրէ օշրատըլմըշ վէ չօգ տէ-
 ֆա՛ զաֆիլէն օնա՛ հիլէլի սիւալէր սօրուլմուշ
 իսէ տէ՛ քէնտի հարէքէթլէրինտէ վէ ճէվապլա-
 րընտա . միւքէմէլ սայկը վէ Փիրասէթ զահիր
 օլուր , վէ հիշ քիմնէ Փէհմինտէ էքսիքլըք՝ եա-
 խուտ Փազիլէթինտէ պիր գուսուր պուլա՛մազ :
 Աէրէք Փէտէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ՝
 կէրէք Աէհուտի էրտէն թէրթիպ օլունմուշ ա՛-
 զիմ աղապ ու սէրէնճամէրտէ ա՛սլա Ալլահա գար-
 շը պիր շիքեայէթ եախուտ ինսանլարա պիր իդ-
 ր սհիլէթ եա քէն սագլամազ նիշանէսի՛ եախուտ
 աղըր սէօզիլէ տս՛ղի տէշուն էթմէք վուգո՛ւ
 պուլմուշ տէյիլ տիր : Ա՛նճագ օնուն Փազիլէթի՛
 քէօթիւլիւք իշլէմէ քտէն սագընմադտա գալմազ ,
 իլա էյլէք իշլէմէյէ տախի ուղանըր . օ՛ թէքմի-
 լէն Ալլահըն իրատէթինէ թէսլիմ ու թէվէք-
 քիւլ էթմիշ տիր : Յուգանըն խիլանէթիլէ զա-
 մալանըպ էլէ վէրիլէճէյի անտէ՛ մէրսումէ գուլ-
 լանտըրը թալուր՝ Պիղատոսուն հոգուրունտա
 հարէքէթի՛ էլիլէթլէրինէ ա՛ճըյըպ աղայան դա-

ըրևարա սէջլէտիյի .բէլամ՝ վէնէթիճէ՛ խաւըն խո-
ղէրինտէ .բէնտի տիւշմանլարը հագգընա Քէ-
տէրուլահէ արդ ու թագտիմ էթտիյի տուա՛
պունլարըն ճիւմլէսի՛ օնուն էյլիյինին .բէմալի
մէրթէպէ թէ.բմիլ օլմասընը կէօսթէրիը : Յի-
սուս Քրիստոստա կիւնահ սայըլաճագ պիր խըրս՛
եա՛ մինասիպէթսիզ պիր սէօղա՛լամէթի պուլմագ
հիւլեասըլա թէֆթիշ էթմէքտէ մէշղուլ օլմագ՝
նաֆիլէ զահմէթ տիր , օ պիզղաթ՝ աղըն վէ ֆի-
րասէթին վէ հագըգաթըն .բէնտիսի տիր : Պու-
ա՛ճայիպ զաթտէ՛ պագըլ զայրէթ վէ աւելորդա-
պաշտութիւնուն էսերի կէօրիւնմզ : ()նտա՛
էօմրիւնիւն իլք իպթիտասընտան սօն էնճամընա՛
տագ՝ պիր տիւղիյէ թէքմիլ ատալէթ վէ դու-
սուրսուզ էյլիքտէն մատա հիչ պիր շէյ պու-
լունմագ :

Տայիմ իշէ մէշղուլ՝ վէ հեր ան զուհր էտէն
վուգո՛ւաթլար միւճիւպինճէ ֆարզընա կէօրէ ա-
մէլ վէ հարաքէթ էթմէքտէ զայրէթ էթմէյիլէ
հեր թարաֆտան թիւրլիւ միհնէթ ու պէլալարա
սաթաշմատէ օլան պիր քիմսէյէ՛ հեր կէօնէ
ճիւնհատան վէ թագսիրաթտան .բէնտինի սա-
գընտըրմասը նէ՞ գատար կիւճ պիր շէյ տիր : Իհ-
թիմալ քի , զաֆիլտէն տիւշիւնմէյէրէք աղըն-
տան պիր ճէվապ գաչա , եա օնուն ագըլ լըլըղընա
տիւշմէզ պիր հարէքէթտէ պուլունա , եա էյի
միւլահազա էթմէյէրէք պիրինէ պիհուտէ պիր
թապիր էտէ , եա ճէվապընըն պիրի պիր աղ սօ-

գանադը օլուպ՝ տիյնէյէնին գալպինի եարալայա :
 Լնճագ Յիսուս Վրիստոսուն խըղմէթինին գըս-
 սա միւտաէթինտէ՝ ախէր քիմսէնին՝ չօճուգը-
 ղունտան պէրի Լլաճա խըղմէթ էտէրէք փիր
 իխթիար օլանա գատար՝ միւտաէթի էօմրիւնտէ
 էթտիյինտէն զիյատէ խայըր ամէլէր վէ ինսսնըն
 էյլիյի ուղուրունա չէ քիլիշ էմէքլէր պուլուրուզ ,
 վէ օնտա Տիչ պիր քիմսէ պիր գուսուր պուլա-
 մազ : Վէնտիսի՝ էն զալըմ տիւշմէնլէրինէ՝ “սիզ-
 տէն քի՞մ պէնտէ կիւնաճ իսպաթ էտէ պիլիր”
 տէմիշտիր , վէ պունու՝ Տէրքէսէ տախի սէօյլէ-
 յօք : Յիսուս Վրիստոսուն էօմրիւնիւն նագլինի
 տէօրթ քիշի եազմըլար տըր . օճու՝ էյի տիգգա-
 թըլա վէ միւլաճաղա իլէ՝ Տէր պիր մատտէսինի
 պիրէր պիրէր թէֆթիշէ ալըն . վէ իթիմատ իլէ
 տէյէ պիլիրիմ քի , օնուն մէշրէպինին վէ ախէա-
 գընըն քէմալիէթինէ խալէլ կէթիրէճէք Տիչ
 պիր գուսուր պուլաճաղընըզ եօգ տուր : Պունուն
 կիպի պիր էմսալ տաճա կէօսթէրէն պիր քի-
 թապ վա՞ր մը : Ալազա՝ մէտճնամէ զըմնընտա
 պիր գաչ սաճիֆէ եաղըլա պիլիր , քի օնու զայէթ
 ինճէ տիգգաթ սաճիպի օլան պիր քիմսէ պիլէ օ-
 գույուպ՝ մաճանա գօյաճագ պիր շէյ պուլամասըն .
 իճթիմալ քի , Տիչ պիր իշէ գաշըլմայըպ քէն-
 տի ըաճաթընտան շաշմայան պիր քիմսէնին էօմ-
 րիւնիւ՝ չօգ փէք պէօյիք թաքսիրաթլէրտէն
 փաք կէօսթէրմէք գապիլ օլսուն . անճագ Նոր
 Ատակարանտա Վրիստոսուն խուսուսունտա իղ-

հար օլունան պու գատար մէշղուլիյէթ վէ թէլաշ
 իլէ կէչէն պիր էօմիւր՝ հիչ պիր մահալտէ էմսալի
 պուլունմաղ , վէ պունուն իչիւն պէօյլէ գուսուր-
 սուղ պիր հալ կէօսթէրմէնին կիւճիւլիւ պին
 դաթ ղիյատէ արթար . վէ պու պէօյլէ իքէն տէ՝
 “Արր Ատակարանըն միւէլ լիֆլէրի պունու փէք
 ալէա պիր թարղ իլէ պէճէրմիշէր տիր , քի կէ-
 րէք էպի վէ կէրէք եէնի վաղըթլարըն հիչ պիր
 միւէլ լիֆինտէ էմսալինի պուլամաղղ : Պու միւ-
 էլ լիֆլէրին ղաթընը՝ թէրպիյէլէրինի՝ մէշրէպլէ-
 րինի՝ նաս պէյնինտէ պուլունտուղլարը փայէյի
 պիր միւլահաղա էյլէ , վէ միւթէհայիր օլուպ
 քէնտիլէրինտէն կէրէք էվիլէլ օլան վէ կէրէք
 սօնկրա կէլէն քիմսէնին էլ աթըպ ղահմէթլէրի
 պօշա չըղմըշ մատտէյի՝ եալընըղ պէօյլէ ատամ-
 լար նանըլ պաշա չըղարմըշլար տէյիւ սիւալ է-
 տէճէքսին : Պու սիւալէ՝ “օնլար Մլահատան թա-
 լիմ օլունմուշլար” տէմէտէն ղայրի ճէվապ պու-
 լամամ :

Աքին Վրիստոսուն ախլէագի մախսուսէսի
 խուսուսունտա ղիքր օլունաճագ պիր շէյ տահա
 վար քի , սէօյլէնէնլէրտէն աշաղը գալմաղ , վէ
 պէլքի տէ օնլարտան աճայըպ տըր : Մլետարա-
 նիչլէր պիլ իթիֆագ պու ղաթը պիր թարաֆ-
 տան ինսան թապի՝աթընա իղհագ կէօսթէրմիշէր
 իքէն , օ պիր եիւղտէն օնուն հագգընա քիսանդան
 “է” պիր ղաթ կիպի սէօյլէրլէր , ղիրա օնա՝ եա-
 լընըղ Մտէմ () ղու տէյիպ կէչմիշ տէյիլէր տիր .
 7 խ

Իլլա՝ Մ. Մ. Մ. () ղու. նամըլլա տախի միւշէրբէֆ է-
 տերլէր : Իմտի պու հալտէ՝ Յիսուսուն սիֆաթի
 մախսուսէսինի նաղշ ու թասվիր էթմէքտէ պիր
 կիւճլիւք տաճա իլլալէ օլունույօր : Պու թագ-
 տիրտէ՝ պիր նաղլին իչինէ հէմ ինսանէ հաղըշըր
 ճէմի՝ քէմալլիյէթի՝ հէմ իպթիտատէ Մ. Մ. Մ. ըն-
 գրթ ընտա օլուպ՝ քէնտիսի տախի պիլ զաթ Մ. Մ.
 Մ. շարագ՝ հէր շէյ օնուն վասիդասը իլէ հա-
 րատըլմըլ օլան Ք. էլամուլլաճա հաղըշըր (Յօվ .
 ա , 1 , 2) աճամէթ ու շանը պիր ետրտէ թագ-
 տիմ էթմէք լաղըմ կէլիր . վէ պէօյլէ պիր ալէա
 իմթիղաճը՝ Աոր Կտակարանտա արատըղըմըլտա՝
 էմէյիմիղ պօշա չըգմաղ : () նտա՝ ինսան թապի-
 աթ ընը միւղէյէն էտէր՝ էն սէվիլէճէք մէրհամէ .
 թիլլէ պերապէր՝ Մ. Մ. Մ. () ղու մէրթէպէսինէ
 հաղըշըր Փէհմ ու հարէքէթ աճամէթի կէօրիւ-
 նիւր , վէ իքիսի պիրպիրինի ալլա չիւրիւթմէլլէր :
 Յիսուս հիւքիւմէթ իլէ սէօյլէր , վասընըն իճ-
 րասընա դատիր օլտուղունա էյիճէ գանմըլ կի-
 պի վատ էտէր , վէ քերէմլէրինի պախշ ու իհ-
 սան էթմէյէ քէմալէն հագգը վար կիպի իհսան
 էտէր : Էր հալտէ՝ հէր մահալտէ վէ հէր վա-
 դըթտա՝ քիպը ու ղուրուրիյէթէ պէնլէր պիր է-
 սէր ու ալէամէթ ալլա կէօսթէրմէյէրէք քէնտի-
 նէ հաղըշըր էֆէնտիլլիինի վէ փայէսինին աղա-
 մէթինի տայիմ հըֆղ էտիպ՝ «կէօքտէն տիւն-
 հայէ էօմիւր վէրմէք իչին էնմիշ կիպի վէ լութֆ
 ու կերչէքլիք իլէ Ֆիտէրին հալընըղ տօղմուշ
 էվլատը կիպի ալլա ու հարաքէթ էտէր» :

Պատահաբար գուցե թվերէն պիր քէյֆիյեթ
 տախի պու տուր քի • Աւետարանիչէրին պիղէ
 թագաւմ էթտիքլէրի՝ խաւքըն հազը էնտէն պիր
 ախլէագտէ պիր զաթ տէյիլ տիր : ()նտա՝ ալ-
 տատըճըլըդ նիչանէլէրինին էսէրի կէօրիւնմէզ :
 Աէհուտի միլէթինէ խօշ կէօրիւնմէք իշին տիւ-
 զիւլմիւշ շէյ տէյիլ տիր : Աէհուտիլէր՝ քէնտի-
 լէրինէ տիւնեայը զապդ էթտիրէճէք ճէմի տիւշ-
 մէնլէրինի այագլարը ալթընա ալտըրաճագ՝ վէ
 քէնտիլէրինի հէր կէօնա սալգանաթ վէ ալամէթ
 իլէ միւշէրէֆ էտէճէք պիր Մէսիհ պէքլէյօրլար
 ըտը : Պու շէյլէրի ազիմ հէրարէթլի ումիտլէր
 իլէ պէքլէրլէր իտի • քի պու ումիտլէրի անալա-
 ըննն սիւտիւ իլէ էմիլլէր՝ վէ էսքի զէմանտէն
 պէրու պապատան էվլատա կէչէրէք իլէքլէրինէ
 իլէմիշ իտի : ()նլարը ալտատըպ մապէյնլէրին-
 տէ իթիպար գազանմագ մուրատընտա օլանլար՝
 օնլարա պու զիւլիւլէրինէ կէօրէ մուտահանէ է-
 տէրէք օնլարա տիւնեայի գուտրէթ ու ֆիւթիւ-
 հաթ վատ էտէր իտի • վէ զուհը էտէն եալան
 Մեսիհլէրին ճիւմէսի պու միւնվալ իւզրէ հա-
 ըքէթ էթմիլլէր տիր : կէօրիյօրուզ քի օնլար
 պիր թագըմ ա՛սքէր ճէմ էտիպ օնուն պաշընա
 կէչէրէք՝ Աէհուտի միլէթինէ գըլըճ էլինտէ ճէնք
 էտէճէք շան քէսպ էթտիրմէյէ չալըշտըլար : Ան-
 ճագ՝ Հիսուս Վաշովրեցիին տիւնեա իւղէրինտէ
 կէօրիւնմէսինին թարզը՝ Աէհուտիլէրին պու գա-
 տար վագըթտան պէրու եիւրէքլէրինտէ եափըշպ

Թէմէլէնմիշ՝ վէ օնլարլն ճանընը պիւթիւն պլւ-
 Թիւնէ զապդ էթմիշ շէտիտ վէ դավի արզուլարը-
 նը վէ ազիմ իթիմատ իլէ պէսլէտիքլէրի դաթլը
 ումուտլարընը .քէօքտէն սէօքիւպ հավայա տա-
 ղըթար : Աքիին մասլահաթ եալընըզ պու ումիտ
 .քէսիլլիյինտէ գալմայօր . պունուն պէթէրի վար .
 Տիսուս Քրիստոս .քէնտի փատիշահլըզը խու-
 սուսունտա՝ պունուն ղըտարընը վազ էյլէտի . վէ
 օնու դապուլ էտէնլէրէ՝ եիւրէքլէրինտէ դապա-
 նը դապանընա պունուն ղըտարը շէյլէր արզու-
 էմէք վէ ումիտ էթմէք՝ վէ ա՛մէլ ու հարաքէթ-
 լէրինի օնա կէօրէ ույտուրմագ էմր էթտի . վէ
 պունու .քէնտի ի՛պրէթի իլէ սապիթ էյլէտի :
 ()նլարըն խաղրընը էլէ ալմագ իչիւն՝ պուգատար
 սէվտիքլէրի արզու վէ իւմիտլէրինէ ույարագ վէ
 “պայրագ գալտըրըպ՝ սիզի Փիւթիւհաթա վէ
 սալթանաթա կէօթիւրէճէյիմ տէյի ալընտըրա-
 ճագ եէրտէ , “Ատէմին օղու կիւնահքեարլարըն
 էլինէ թէսլիմ օլուպ՝ օնլարտան դամչը իլէ տէօ-
 յիլէճէք , վէ օնուն եիւլիւնէ թիւքիւրէճէքլէր .
 վէ էօլտիւրէճէքլէր : Աքիին պունտան մա՛տա՝
 Աէհուտիլէր սայիր միլէթլէրէ թէսալուդ էթմէք
 ումիտինտէ իքէն , օնլարը պագի դայիֆէլէրտէն
 ա՛լէա վէ իւսթիւն կէօսթէրիպ օնլարա ղայրէթ
 ու իհթիշամ վէրմէյէ պագաճաղը եէրտէ՝ ախէր
 միլէթլէր տախի Աէհուտիլէրէ ինամ օլունսն
 իհսանլարա իլհագ օլունաճագլանընը՝ վէ Աւետա-
 րանը ճիւմլէ միլէթլէրտէն ատէմլէր դապուլ է-

տիպ հէփիսի պիրի պիրինէ գարըշարագ պիր ա-
ղիզ գարտաշըրգտա պիր օլաճագլարընը էյիճէ
պէյան էտէճէք վաֆիր էմսալ ու նագլիյէթէր
սէյլէր, քի պու օնլարա էլպէթթէ քէնտիլէրինի
ալլապլաթմա'դ կիպի կէօրիւնիւր : Պու՛ պիր
սլտասըճընըն դութաճագ Եօլունա պէնկզէ'րմի,
կէրէք պու զաթըն՝ կէրէք պունուն նագլինի եա-
զանլարըն հագգընա «ալէմի ալտաթմաղա չըզ-
մըշար» նա'սըլ տէյէ պլիւրիզ :

Ընաքնալարըն՝ Վրիստոսուն էօմրիւնիւն
նագլինի էթմէլէրինին Նարզ Չէ ուսուլու տախի
ալէսսէվի գուլանըլան պիր թարզ վէ ուսուլէ
պէնկզէմէզ, վէ մախսուսէն տիգգաթ օլունմաղա
շայէսթէ օլան պուտուր քի, Պու խուսուսասա
տախի՛ ինսան Նլմի իլէ թէէլիֆ օլունմուշ ախէր
քիթապլարըն ճիւմէսինէ բուպարէն՝ «Նոր Ալ-
տախարան՝ միսլի օլմայրպ թէքտէն պիր քիթապ
տըր : Ընտարանլարը եազան քիմսէլէրին՝ քէն-
տի էֆէնտիլէրինի սէվտիքլէրի օգատար աշիքեար
տըր քի, ինքեար օլունա'մազ : ()նլարըն տիւն-
եանըն ճէմի՛ մէնֆաաթ ու սէֆաաթլէրինի վէ
ճէմի՛ շան ու շէօհրէթ գազանմանըն Եօլարընը
թէրք էտիպ՝ քիւլիէն օնուն իշինէ մէշըւլ օ-
լարագ՝ օնուն իշիւն օլ գատար սըրգլէթ վէ մէ-
շագգաթ վէ աղըր սէրէնճամլար չէքմէյէ իրթի-
քեապ էթմէլէրի՛ օնու ճանու կէօնիւլտէն սէվտիք-
լէրինէ աշիքեար իսպաթլարը տըր : Պու թագ-
տիրտէ՛ էֆէնտիլէրինին էօմրիւնիւն վէ էօլէսի-

նին նազլինի էթտիրէրինտէ , նէ՞ աշգ ու հէրա-
 րէթ իղհար օլունմագ պուլունմագ մէմիւլ օլունա
 պիլիր : Անճագ թէլիֆլէրինի օգույուպ թէֆթիշ
 էթտիրիմիդտէ , օնլարտա եիւրէք եա ֆիքիր գա-
 փըմասընա պէնկզեր հիշ պիր էսէր պուլամայըդ :
 Աէթուպլարը եազանլար՝ Յիսուսուն քէմալի-
 յէթլէրի՝ վէ օնուն ինսան գալմինէ կէօսթէրտիլի
 մուհապպէթ խուսուսունտա՝ մութէհայիր օլմուշ
 քիմսէլէր կիպի սէօյլէրլէր . լաքին մարգարէլէ-
 րին սէօյլէրիշի տախի պէօյլէ տիր . վէ ալէլ խու-
 սուս Ասայի մարգարէ՝ խաչ իւզէրինտէ թէքմիլ
 օլունմուշ գուրպանը թա՛րիֆ էթմէսինտէ , օ-
 նուն լիսանը՝ տէրունինտէ օլան աշգը իղհար է-
 տէպիլտիլի տէրէճէտէ՝ ճիմի մա՛րիֆէթինի իճ-
 րա էթմիշ տիր , վէ կէօրիւրսիւն քի , օնուն եիւ-
 րէյի հարաքէթէ կէլմիշ պիր սէյիրճի կիպի սէօյ-
 լէյօր : Անճագ աւետարանիչլէրտէ՝ պիր եիւրէք
 բահաթլըղը իլէ նազլ էթմէք վար , քի տիւնեա-
 վի հէրարէթ իլէ զապդ օլմուշ պիր քիմսէ՝ օնու
 պիգայտըդ սայա պիլիր . ()նլարտա օգույանըն
 գալպինի թահրիք էթմէյէ հալէս՝ վէ նազլ էթ-
 տիրէրի վուգուաթլարա մինասիպէթլի քէնտի
 ֆիքրլէրինտէն սատըր օլմուշ իլավէ միւզաքէրէ
 վէ մանէա՝ վէ Աւետարանըն պիր ուճունտան օլ
 պիր ուճունա թէֆթիշ վէ թէճէսսիւս էթտիլին-
 տէ՝ Յիսուսուն հազգընա պիր մէտհ սուրէթի՝
 եախուտ մէտհ ու սէնաօընը էտէր կիպի պիր թէք
 սէօյլէրիշ ապա պուլամալըն : ()նուն միւճիւ...

զաթլարընը վէ հիբմէթտէն ի պարէթ հարաքէթ-
 ւերինի՝ ասլա մէտհ գարըտըրմայարագ պիր սա-
 քին թալուր իլէ նագլ էտերլէր քի , ելք պա-
 գըտա օնլարըն պու դավուրունա հիչ պիր մանէա
 վէրէմէզսին , օնլարը ազիմ վէ մուշէրրէֆ կէօս-
 թէրմէք զըմնընտա ասլա պիր ճէհտ էթմէք էսէ-
 րի եօգ տուր : () նուն էղիէթինի վէ էօլմէսինի տա-
 ւսի հիբեայէթ էթմէլէրինտէ՝ վէ Աէհուտիլէրին
 զալըմլըղընըն թա՛րիֆինտէ՝ նէ՛ խըրս վէ նէ՛ աճը-
 մագ կէօսթէրիլէր : Ալլաալարընա գարը աղըր
 սէօղ՝ գաթլ օլունանըն հագզընա եիւրէք աղ-
 րըմագ էսիրի՝ Տուգայա վէ խախամ պաշըլարա
 տայիր տարղընըգ կէօսթէրմէք ասլա եօգ տուր :
 Ալլավէ պու վուգուա՛թլարը էօլէ պիր թարղըլա
 նագլ էտերլէր քի , կէօյա հիչ պիր վէճհ իլէ
 քէնտիլէրինէ տօգունուր պիր մատտէ տէյիլ
 տիր : Վսէնօֆօն ֆէյլէսօֆ՝ Սոկրատըն էօլիւ-
 միւնի նագլ էթմէսինտէ՝ օնուն չէքտիլի ալապ-
 ւարա եիւրէյինին աճըմասընը կէօսթէրտիլինտէն՝
 Փաղիլէթլէրինի մէտհ էթմէսինտէն վէ տիւշմէն-
 ւերինէ պէտտուա էթմէսինտէն՝ քէնտինտէ թա-
 պի՛աթըն ույանմըշ սէսինի իշիտիրիզ : Տիսու-
 սուն նագլինի իտէնլէրտէ՝ պունուն միսլինի նէ՞ ի-
 չին կէօրմէյօրուգ , վէ պունուն տա՞հա զիյատէ ա-
 ճայըպ օլմասը շունտան իլէրի կէլնօր քի՛ Փիքիր-
 ւերինի կիլէմէյէ ալըշմըշ ատէմլէր տէյիլտի-
 վէր : Այլէ իսէ՛ օնլարըն եաղտըղլարընտա դը-

լաւուղլարը թապիաթտան իւսթիւն պիր զաթ օլ-
մասը էմրի մուգարրէր տիր :

Փ Ա Ս Լ 3 :

Նոր Արախարանըն Ինսան թապիաթտանըն շաբլ ու Բարեթի :

Պու պիր մատտէ տիր քի , Մլահտան սատր
օլունմուշ պիր իլհամտա՝ օնուն խուսուսունտա
վերիլմիշ մախսուս խապէր արայա պիլիբիզ . վէ
պու ումիտիմիզ պօշ չըդմազ : Ինսան գալպինին
թէֆթիշի՝ էն մէշուր ֆէյլէսօֆլարըն շուղուլի
վէ թէֆէքքիւրիւ օլմուշ տուր , վէ օնուն ճէմի՝
ա՛մէլ ու հարէքէթլէրինին կիլլի սէպէպլէրինի
պուլմագ՝ տայմա քէ՛տի զեհինլէրինի եօրմազա
լայրդ էլզէմ մատտէլէրին պիրի տէյի թուլթ-
մուշար : Մնճագ ինսան թապիաթտանըն թէքմիլ
վէ սահիհ թարիֆինի Նոր Ատակարանտա
պուլտուղումուզ կիպի՝ ախէր քիթապլարըն հա՞ն-
կըսընտա պուլա պիլէճէյիզ : Ինսանըն եիւ-
րէյի՝ օնտա թէշրիհ օլմուշ կիպի օլույօր , վէ
օնուն հէր կիլլի քէօշէլէրի վէ տիւրիւմլէրի
վէ գաթլարը կէօղիւմիւզիւն էօնիւնտէ աշի-
քէար մէյտանէ չըքար : Ֆիքրին վէ իրատէ-
թին վէ խուլլարըն՝ վէ ինսանըն պօղուզլուղունուն
սէպէպի միւսթագըլը օլան ճէմի ուղունսուղուզ-
լարը պու Վիթապտա ա՛ճայիպ տիգգաթ վէ
սահիհլիլիլէ թարիֆ օլունմուշ տուրլար : Ինսա-

նըն՝ կերէք քէնտի գալպի թարաֆընտան վէ կէ-
 րէք խարիճտէն միւպթէլա օլտուղու հատարը հի-
 սապարը սադամէթլէր՝ օնտա աշիքեարէ թարիֆ
 օլունմուշ տուրլար : ()նտա ինսանըն հարէքէ-
 թինէ տայիր նասիհաթլար՝ սալթ թէնպիհաթ
 թարզընտա եազըլմըշ տէյիլէր տիր . իլլա պու
 նասիհաթլարըն մէթանէթ պուլմալէրի իչիւն՝ վու-
 դուաթտան իսպաթլար տախի գօնմուշ տուր . վէ
 թարիֆ օլունան շէյլէրին սահիհ օլտուղունու
 թաստիգ էթմէյէ՝ քիշիյէ եալընըզ քէնտի գալ-
 պինի եօզլամասը քիֆայէթ էտէր : Աու Վիթա-
 պըն՝ կիւնահաքեարըն ֆիքրինտէն կէչէնի թարիֆ
 էթմէսի՝ օլ գատար տօղրու վէ սահիհ տիր քի .
 քարոզ վէրմէյէ ատեանա չըգանլար՝ Աոր Ատա-
 կարանըն սէօզլէրինի ասաս էտէրէք՝ կիւնահա-
 քեարլարըն հարէքէթլէրինին սէպէպլէրինի վէ
 էզիէթլէրինի վէ խէվֆլէրինի վէ զամիրլէրինտէն
 նէշաթ էտէն ազապի տէրունլէրինի վէ արզուլա-
 րընը վէ նիյէթլէրինի հէր նէ զէման թարիֆ է-
 տէրլէր իսէ , տիգգաթ էտէն եարամազ քիմսէլէր
 քէնտիլէրինի քարոզիչ փարմաղը իլլէ կէօսթէ-
 րիյօր զանն էթմիլէր տիր : Աու Վիթապ պիզէ
 սալիհ քիմսէնին տախի թա՛րիֆինի վէրիյօր :
 ()նլարըն իթիտատը՝ վէ մէրամը՝ չէքտիքլէրի
 մէշագգաթլար՝ օլրաշտըղլարը պէլալար՝ ումիտ-
 լէրի՝ ազապլարը վէ թէսէլի՝ սուրէթլէրի՝ օնուն
 իչինտէ մէվճուտ տուրլար . վէ պու խուսուստպ
 էթտիյի թարիֆլէր օլ տէրէճէ միւքէմմէլ տիր-

լէք .քի , պէօյլէ պիր քիթապ եազմաղա՝ ինսանըն
 եիւրէյինի թէֆթիշ էտէ պիլէն զաթտան մա՛տա
 քիմսէնին գուտրէթի եէթէմէտիյի աշիքեար
 տըր : Վէզալիք՝ պու Վիթապ ինսան էօմրիւ-
 նիւն հէր պիր հալ ու քէյֆիէթլէրինի տախի
 թէֆթիշ էտիպ զէնկինի վէ ֆագըրը՝ կէնճի վէ
 իխթիարը՝ սահիպի իգպալ ու տէվլէթ օլանլարը՝
 վէ ֆէլէք սիլէսինտէն խէլաս օլմայանլարը՝
 սաղլըգտա օլանը վէ ճան վէրմէք սըղլէթինտէ
 պուլունանը պիրէր պիրէր մէյտանէ չըգարըպ՝
 էթտիյի թարիֆլէրինին սահիհլիյինէ ատամ թա-
 ճիւպ էտէր :

Պունտան գաթը՝ ննազար պու աճայիպ Վի-
 թապ՝ ինսան թապիաթընա մախսուս օլան զէ-
 վալլէրինի՝ վէ գուսուրլարընտան նաշի չէքտիյի
 գօրգուլարը վէ զարուրիյէթլէրինի իշար էթմէ-
 սինտէ՝ իլմ ու իհսանի իլահիտէն պիղլմ իչիւն
 թէտարիք օլունմուշ պիրիճիք ա՛լէա իլաճտէյի՝
 պիլէ Վւետարանը կէօսթէրիր , վէ Վւետարա-
 րան ինսանըն գալպիինի հէր քէտէրտէն խէլաս
 էտիպ՝ իման վէ աղիղլիք վէ սանտէթ ինամ էթ-
 մէյիլէ , իճրա էթտիյի խայր ու հասանաթը թա-
 րիֆ էտէր , օնուն իչինտէ ինսանըն գալպի պին
 թիւրլիւ հալտէ՝ վէ էնվա՛յի քէյֆիէթտէ իզհար
 օլունուպ՝ օնուն իւղէրինէ Վւետարանըն քէնտի
 մարիֆէթինի թէսիր վէ իճրա էթմէսինի հէր
 վէճհիլէ աշիքեարէ կէօրիւրիւղ : Վրիսատնեայ
 օլան՝ թէճրիւպէսի վէ միւթալասը իլէ էյիճէ

գանար քի , պու Վիթապըն պու խուսուստա
 էթտիյի թարիֆ հէր վէճհիլէ տողրու վէ հագդ
 տրը . վէ օնուն ի'նտինտէ պու տախի' օլ Վի-
 թապըն Վլահ թարաֆընտան իլհամ ու ինամ
 օլունմուշ օլտուղունա էօյլէ պիր իսպաթ տրը
 քի' օնա դարըը տուրա'մագ :

() Թուրուպ պու մատտէնին իւղէրինէ հէր
 տիւշիւնտիւլիւմտէ' թէաճիւպտէ վէ թէհայիւրտէ
 դա'լմամասը' պանա միմքինսիզ օլույօր : Պու
 Վիթապըն միւէլլիֆէրի քիմէ'ր իտի . օնլարըն
 էքսէրիսի' Քալիւնալը պայաղը պալըգճըլար' վէ
 օնլար ճիւմլէ իլք վագըթլարընը զօր զահմէթլի
 իշէրտէ կէչիւմիշ օլմաղիլէ , ինսան գալպինին
 թէֆթիշ ու մէշք էթմէսինի' նէ նիյէթլէրի վէ
 նէ վագըթլարը օլմուշ տուր . լաքին օնլարըն
 ճիւմլէսի' ինսան թապիաթընա տայիր տէրին
 մալիւմաթ կէօսթէրիյօրլար . վէ ճիւմլէսինին
 թէրթիպի պիր տիր : Պունտան գագը'նազար'
 օնլար Նէհուտի , եանի' ախէր միլէթլէրտէն վէ
 սխէր ինսանլարտան այրըմըշ քիմսէլէր իտիլէր .
 օնլարըն ախէր քիմսէլէրիլէ իւլֆէթ վէ ինսի-
 էթլէրի փէք ազըտը . լաքին պիղէ' հէր միլէ-
 թին վէ հէր վագթըն ասամլարընը թարիֆ է-
 տէյօրլար : Վիթապլարը' քէնտի վագըթլարըն-
 տա պուլունան քիմսէլէրին միւհթաճիյէթինէ ույ-
 տուղու միսալի' պիղիւմ ասիրիմիղտէ պուլունան
 քիմսէլէրին մուղայիգասընա տա զայէթ միւվա-
 Ֆըգ տրը : Նսքի զէման ֆէյլէսօֆլարըն պիղէ

պրագտողը քիթապլարըն հիչ պիւրիսի՝ կերէք
 թէճէսսիւսլէրինին տերինլիյլէ՝ կերէք թարիֆ-
 լերինին սահիհլիյլէ՝ կերէք մագսուտլարընըն
 վէ ֆէհմէրինին կէնիշլիյլէ՝ պու Վիթապըլա
 րաուպար օլունաճագ հիչ պիր միւնասիպէթ քէօ-
 շէլէրի եօգ տուր : Պու օգուճագտան պիլսապէր
 Վալիլեալլարըն պէօյլէ իւթիւն օլմալարը նէ-
 տէ՞ն սատըր էտէյօր : Մստուածնան օլան քիմնէ՝
 էյէր դատըր ըսա՝ պուենուն ճէվապընը վէրսին :

Փ Ա Ս Ը Լ 4 :

Նոր կրօնարանորս պուլունան պիր Սիյանճընը վէ ծնան
 վասէլիսալլա իելաո պուլմալըճըլըն Ռալիֆ :

Մըահը ճան ու տիլտէն՝ վէ ագրանընը քէն-
 տի կիպի սէվմէք թէնպիհի՝ եալընըղ տինին թէն-
 պիհ էթտիլի շէյ տէյիլ տիր . իլա աճըլ տալի
 պուենու էօյրէտիր : Մնճագ էյվահ՝ կերէք տին վէ
 կերէք աճըլ՝ ինսանըն եիւրէյինէ պուենուն իճ-
 րասընը հուսուլէ կէթիրէճէք միգտարի թէսիր
 վէրէմէյօրլար : Ինսան Մըահը կիւճէնտիրմիշ
 օլտուղու իշիւն՝ դապահասթլարընա պէտէլ ճէ-
 զայէ մուսթահագ ըտը . զիրա Մըահ քէնտի ա-
 զիզ օլմասը ճիհէթիլլէ կիւնահտան իքրահ էթ-
 մէլի տիր , վէ ատալէթինին իգթիպասընտան տա-
 լի իճրա էթտիլի ամէլլէրինտէ կիւնահտան իք-
 րահ էթտիլինի պէյան էթմէլի տիր : Ինսանըն

տախի Ֆէսատէ վարմաղիլէ Ֆէյլի պօղուլմուշ պիր մասլուղ օլտուղու՝ վէ Ֆիքրինտէ վէ իսթիտատընտա տայիմ պու Ֆէսատը պէյան էթմէսի՝ ճէմի պէնի առէմ դավմինին թէվարիսլէրինտէ պուլունան վուգուսթտէն աշիքեարէ իսպաթ օլունուր : Այէր տիւնեա իւղէրինտէ ճէմի՝ միլլէթլէրին թէվարիսի՝ օնլարաա եաղըլմըշ օլան ճիւմէ ինսանլարըն մէշրէպ ու հարէքէթլէրի՝ Ֆէյլի փէք Ֆէնա պօղուլմուշ զաթլար օլտուղունու իսպաթ էթմէզլէր իսէ , տիւնեա իւղէրինտէ իսպաթ տէտիքլէրի շէյ եօգ տուր : Ղաշըն աշաղայա տօղու ալւշմէյէ մէյլի՝ դապահաթըն վէ Ֆէսատ ու պօղուղուլուն մուսիպէթէ վէ պէլայէ կէօթիւրմէսինտէն զիյատէ թապիաթա միւվաֆըզ վէ սահիհ տէյիլ տիր :

Պու միսիլլիւ դապահաթը վէ եարամազ մասլուղլար՝ եարամազըղտան վէ աղապտէն նէ՞ վէճհիլէ գուրթուլուպ՝ էվմէլքի Ֆաղիլէթէ վէ սաստէթէ եինէ վասըլ ու նայըլ յլապիլէճէքլէր : Պու սիւալ՝ ինսան զիհնիսի եօրաճագ էն զօր վէ էն էլզէմ սիւալլէրին պիրի տիր : Ալաս՝ հազդիւղէ կիւճէնմիշ տիր , քէնտի եարաթտըղը զաթլար ըլա նէ՞ վէճհիլէ պարըմալլտըր : Ղապահաթը ինսան՝ Ալասըն հայֆ ալմասընտան գօրգար . օնտան պու գօրգույու նաւըլ տէ՞ֆ էթմէլի : Ինսան թապիաթը՝ Ֆէնալըգտա փէքլէշմիշ՝ Ալասա եաղլաշմայը հիշ պիր վէճհիլէ գապուլէթմէյօր . օնուն մէյլ ու իսթիտատլարընը նա՞

սըլ տէ յիշտիրմէլի : Իշթէ այնի թապի'ինին (բը-
նական կրօնքուն) հալլ էտէմէտիյի' վէ ինսան ազ-
լը քէնտի քէնտինէ եալընըզ գալտըղընտա հիչ
պիր շէյ սէշլէյէմէյիպ տիլտիզ գալտըղը' միւշքիւլ
մատտէլէր պունլար տըր :

Ալւնահտան թէվպէ' վէ կիւնահտան սագընա-
րարագ էօմիւր սիւրմէք' պաղը քիմսէլէրտէն' պու
պէլալարտան գուրթուլմաղա քիֆայէթ էտէր ի-
լաճլար սայըլըյօր . լաքին օնլարըն պու զիւ'ի'մի'
Մլահըն էրքեանճա տիւնեսայը իտարէ էթմէսի-
նին ուսուլինէ միւվաֆըզ կէլմէզ : (Թէրքի էտէպ
վէ Փահիշ պիր էօմիւր սիւրէն պիր քիմսէ'
մուրտար վէ խապիս ամէլլէրինտէն ճան ու տիլ-
տէն վէ եիւրէք աճըսը իլէ թէվպէ էտէր . լաքին
օնուն թէվպէսի' էվվէլտէն սիւրմիւշ մուրտար
էօմրիւնին վասըղասը իլէ գազանտըղը վիւճիւտ
իլլէթլէրինտէն օնու գուրթարամաղ . օնուն
«կէնճլիյի կիւնահլարընըն» էսէրլէրի' վիւճիւտիւն-
տէ պագի գալըրլար , վէ օնու էրքէն' մէզարա
էնտիրիլէր : 'Ղումարպագ' քէնտի տիվանէլի-
յինտէն թէվպէ էտիպ' ա'մէլ ու հարաքէթինի
տօղուլտուր . լաքին օնուն թէվպէսի վէ տօղ-
րուլմուշ հարաքէթի' գումարտա զայ' էթտիյի
մալ ու էմլաքինի օնա կէրի կէթիրէմէզլէր , վէ
էօմրիւնիւն պագի կիւնլէրինի մուհթաճըգտա վէ
զէրուրէթտէ կէչերիր : Ինսան գըսմը' շէրիա'թ
կէօրմէք վէ հագգը հագգ էթմէք խուսուսունտա'
Մլահըն գուլանտըղը ուսուլի մուճէպինճէ ա-

մէլ էթմէլէրիլէ , օլ ուսուլին տօղրուլուղունա
 շէհատէթ էթմիշ օլուրլար : Վատիլ քիմսէ
 թուլուլուպ հաքիմ հուղուրունա կէօթիւրիւլիւր ,
 նէտամէթ կէօսթէրիւր , վէ ճան ու տիլտէն փիշ-
 ման օլտուղունա շիւպհէ եօգտուր . լաքին օնուն
 փիշմանլըղը քեար էտէ՞րմի , օնուն իւղէրինէ շէ-
 րան թաղրիւր օլունաճագ հիւքմի շէրի՛ կէրի չէվի-
 րէ պիլի՞րմի : Ասայըր . սիճիլ քէսիլիւր , վէ օնուն
 իւղէրինէ հիւքմ օլունուպ դաթլ օլունուր : Վա-
 տի էյէր ինսանըն րէյի՛ Ալլահըն դուլլանտըղը
 ուսուլի թաստըղ էտէրէք՝ թէվպէնին կիւնահա
 պէտէլ քէֆարէթ օլամայաճաղընա շէհատէթ է-
 տէյօր իսէ , եայընըղ թէվպէ քիֆայէթ էտէր
 տէյիւ մէմիւլ էթմէսի՛ ահմաղըղըն վէ դաֆլէթին
 էն պէօյիւյիւ տիւր : Ալլամէթիմիղին չարէսինի
 պիւր դայրի թարաֆտա արամալըյըղ , լաքին օ-
 նու՝ հա՞նկը թարաֆտա արայալըմ :

Աղմ տէրտիմիղէ լաղըմ օլան ի՛լաճը քէնտի-
 միղտէ պուլամատըղըմըղ թաղտիրտէ , օնու պի-
 ղէ թա՛րիֆ էթմէյէ Ղիւմլէյէ Վատիրին ա՛ճա-
 յըպ իմտատը՝ օնուն իրատէթիւնին պէյան օլուն-
 մասը դայէթ իղթիղալը՝ կէօրիւնիւր : Ալլահտան
 կէլէն պիւր իլհամտա՝ նէ՞ շէյլէր օլմագ միւնասիպ
 օլտուղունու թահմինէն սէօյլէմէսի՛ էյէրչի պէօ-
 յիւք վէ ա՛վֆ օլունմագ ճէսարէթ սայըլա պիլիւր
 իսէ տէ , ի՛թիմատ էտէրէք տէյէ պիլիւրիղ քի ,
 Ալլահըն իլհամընտա՝ կիւնահըն ա՛վֆը՝ վէ կիւ-
 նահաքեարըն Ալլահ իլէ պարըմասը՝ թէքմիւ վէ

մութասալ պիր դարգ իլէ պէյան օլունմաքարը-
լար : Պունլար դայէթ մուհիմ՝ վէ փէք իգթի-
ղաք շէյլէր տիր : Նոր Ատակարան պու խուսու-
տա արդուլարըմըղը նախուտ իւմիւտլէրիմիղի պօ-
շա ըդարմայօր : Պու միւշքիւլլէրին ճիւմլէսինին
հալլինէ էլ դօր , վէ պիղէ՝ շէքտիյիմիղ հէր պիր
տէրտէ միւնասիպ տէվալէր կէօսթէրիր : Պիր
Շէֆաաթճընըն՝ վէ օնուն վասիգասի իլէ խէ-
լասըն թա՛լիմի՝ Նոր Ատակարանըն հէր պիր սա-
հիֆէսինտէ կէօղլէրիմիղլին էօնիւնէ կէլիր , վէ
Քրիստոննայ տինինին իլլյի վէ բուհու կէօսթէ-
րիլիր :

Պու Շէֆաաթճը՝ Հիսուս Քրիստոս տուր .
վէ Մուքնալար՝ օնուն զաթընըն ա՛ղամէթինի
վէ լիյադաթընը պէյան էթմէք իչիւն լայրգընճա
թապիր պուլամաղ կիպի տիրլէր : Փէտէրին «ճէ-
լալինին զիյասը վէ զաթընըն սիքքէսի տիր» :
(Լքբ . ա . 3 :

«Մլասըն սիմասընտա իքէն , Մլաս իլէ պէ-
րապէր օլմայը դափմադ սայմատը» : (Փկլ . բ .
6 :) «Ղիւն չօճուղլար թէնտէն վէ դանտան
հիսսէտար օլտուլար , քէնտիսի տախի քէղալլք
օ շէյլէրաէն հիսսէտար օլտու» : (Լքբ . բ . 14 :) :

Նոր Ատակարան պու միսիլլիւ թիւրլիւ պէ թիւր-
լիւ մախսուսիյէթլէր իլէ՝ օնուն Շէֆաաթճը-
լըգ միմուրիէթլինի թա՛րիֆ էտէր , օնու պիղէ
տիւննա իւղէրինտէ Փէյղամպէր՝ Քահանայա-
պետ վէ Սուլթան կէօսթէրիր , վէ պիղէ էօյրէ-

տիր քի , շիմտի կէօքտէ օլուպ պիղիմ իչինն տայիմա շէֆաաթ էտէն Շ էֆաաթճընըն խադրը իչինն Ֆէտէրուլաճ թէքմիլէն հադդ վէ ատիլ գալարագ Յիսուսա ինանանլարը արգարացուցանել էտէ պիլեր , հէմ պիղէ էօյրէտիր քի՝ պու Շ էֆաաթճընըն իսմինէ ինանմաղըլա կիւնասըմըղըն անփիլընը պուլուպ՝ Վլաճըլա պարըմաղա վէ օնուն քէրէմինէ նայիլ օլմաղա դատիր օլապիլիրիզ , վէ Յիսուս Վրիստոսուն շէֆաաթը իճապընտան տիւնեա,է կէօնաէրիլէն Հոդին Սուրը՝ ինսանլարըն մէշրէպ պօշուղուղույուլա ճէնը էտիպ եէնէճէք , վէ ինսանլարըն զիհնինի աչըպ՝ դալպէրինի անլիլէտէրէք՝ օնլարը Վետտարանըն վատ էթտիյի էպէտի վէ միքէմմլ սաատէթ հայինէ պու թարղըլա հաղրույաճագ տրը :

Պիր շէֆաաթճը հադդընա օլան թալիմ՝ քիւլլիէն իլհամէ տայիր մէվատտէն օլտուղու իչինն՝ պու թալիմին պիւթիւնիւնիւն եախօտ օնուն պա՛ղը դարաֆլարընըն իգթիղալը օլմասընը՝ օնտա պէյան օլունան իլմի վէ մինասիպ օլմասընը թէքմիլէն ֆէրդ ու ֆէհմ էթմէսի՝ տինի դապի՝ (ընական կրօնք) հուտուտինէ տախիլ օլան թալիւմաթլարը ֆէրդ ու ֆէհմ էթմէքտէն չօդ միւշքիլ տիր : Պունա միւթալիզ վէ մէրպութ օլան մատտէլէրին չօլունուն Վլաճտան պաշգա ֆէրդ ու ֆէհմէ միւղթէտիր հադիմի եօդ տուր . վէ պունլար՝ “կիւնասա իլամլէ օլան պէլա՝ վէ օ-

նուն էսերլէրի՝ կիւնասըն տիւնեայէ սօգտուղու
 ֆէնայլդ՝ Ալլահ քէնտի իտարէսինին շէրէֆի
 օլան աղիզլիյէ վէ ատալէթէ խալէլ կէթիրմէ-
 յէրէք կիւնասքեարըն կիւնասլարընը անփվ
 էթմէյէ նէ՞ լաղըմ՝ օլմասը՝ վէ անղըլ սասիպի օ-
 լան զաթլարու իգթիղա էտէն ի՛պրէթի վէ խա-
 պէրի վէրմէսի՝ միսիլլիւ մատտէլէր տիր : Ալլահ
 քէնտի իլհամը շալգըլա ատէմ էվլատլաթընա
 պու անլիմ մատտէլէր խուսուսունա նէ գատար
 պիլտիրմէք մէրամ էթմիշ իսէ , ինսանլարըն Տիչ
 պիրի օնտան զիյատէ սէօյլէմէյէ իգթիտարի եօգ
 տուր : Պու թալիմ՝ պազի խուսուսլարտա ին-
 սանըն աղըլ էրէճէք հուտուտունու կէչէր իսէ
 տէ՝ օնտա ասլա ադըլս զըտ կէլէճէք շէյի եօգ
 տուր . վէ հէր նէ գատար չօգ մատտէլէրին
 թաֆսիլի հադդընա աղըմլը թէքմիլէն գանմըշ
 տէյիլ իսէ տէ՝ պիզիմ հադդըմըղա պէյան ու
 աշիքեար տըր քի , Աոր Ատակարանտա թաֆ-
 սիլ օլունան թալիմաթ՝ տիւնեայը իտարէ էտէն
 Աղիմ Օթթըն էն էլլէմ թէտպիրլէրինին իճ-
 րասընա եարար մէվատտէն տիրլէր : Այլեր ա-
 լէաթ վասէթալարըլ ատէթտէն իարիճ իսէլէր ,
 օնլարըն էնճամընտա հասըլ օլաճագ մէրամ տա-
 իի քէլալիք ատէթտէն իարիճ տիր , վէ էյեր
 Շէֆաաթճը Աղիմ վէ Տիլիլ պիր զաթ իսէ ,
 օնուն շէֆաաթընըն իճրալէրի տալի պիլթիւն
 տիւնեանըն իտարէսինէ զայէթ մուաղղամ՝ վէ
 քէրէմ ու իհսան իլէ տօլու տուրլար : Պու Շէ-

Ֆառժըն ասէր մերամլարը տախի օլա պիլիը, քի պիզ օնլարը ֆերգ էտէմէյիզ . ինճիմալ տըր քի պունլարըն պիր վաֆիրի ինսան ճինսինէ տօղ-րու տօղըոյա մէնաֆի տէյիլ տիրէր . վէ պա-ղըլարընըն տախի շիմտիքի հալտէ սէպէպինի անկլայամատըղըմըզ էճիլտէն՝ Ալլահ տախի օն-լարը շիմտիլէք պիզէ պիլտիրմէսինի մինասիպ կէօրմէմիշ տիր :

Աու թալիմին՝ պու տիւննանըն կէրէք թապի'ի վէ կէրէք բարոյական իտարէլէրինին թամ իթ-թիֆագը՝ օնա մէթանէթ վէրտիլի մուգարրար տըր : Աիր ատէմ պիր ասէր ատէմին սէպէպի տէվլէթ ու սաստէթի օմազ՝ նէ՞ գատար չօզ տէֆա վուգու պուլույօր . վէ գաճ քէրրէ քէն-տիմիզ պիլլաթ էլէ կէշիրէմէտիլիմիզ նի՛մէթլէրի պիր տօսթ էլիլէ՛ եախուտ պիզէ թէսասհուպ է-տէն պիր ասէր զաթըն վասէթասըյլա էլէ կէ-շիրիյօրուզ : Վմտի՛ պու թալիմի թագտիմ էտէն քիթապըն քէնտինտէ՛ Ալլահ թարաֆընտան կէլմէ օլտուղունա քիֆայէթ միգտարի իսպաթլար պուլունույօր իսէ , տէրունինտէ պուլունան պազը անգլէ սըղմազ կիւճիլքէր տախի օնա գարշը կէ-թիրիլէ պիլէճէք պուրհանլէր օլանաղլար :

Շու տախի մախսուտէն տիզգաթէ շայէսթէ պիր մատտէ տիր քի , իշպու Շէֆաթմճըյէ տայիր թալիմ՝ Աւետարանա այրըճա պիր սու-րէթ վէրիպ՝ ինսանտան իճատ օլան ճէմի թան-ղըմաթտէն ֆերգ էթտիրիը : Այքի վութիլէ-

րէսթէրտէ՝ իլհամի իլահլիյէնին ճիւղի էսէրի
 դալմաղըլա , օնլարըն այնլարընտա պու իթիդա-
 տըն հէյալ միսալի պիր նիշանէսի կէօրիւնիւր
 իտի : Աշէհուտի թէօրէսինին նիղամը՝ օլ նիղամը
 դապուլ էտէնլէրին կէօղլէրի էօնիւնաէ տայիմա
 հաղըր դուլթարըտը , վէ օնուն սուրէթ պէ սու-
 րէթ իճրասը միւտալիմէթ էյլէյէն շուրու թ ու
 դայիտէլէրի՝ պիր Շ էֆաաթճընըն վէ օնուն ղա-
 սէթասըյլա խէլաս պուլմամըղըն պիր նուամունէ-
 սի իտի : Անճագ ինսանլար կէրէք դասիմի իպա-
 տէթ ու իթիդատը թէպտիլ էտէրէք , վէ կէրէք
 պիր եէնի տին իճատ էտէրէք՝ քէնտի ազըլլա-
 րըյլա զիւիւմլէրինի նիղամէ գօմագ սէվտասընա
 տիւշտիւրլէրի էճիլտէն , պու թանլիմին իգթիդա-
 սընը վէ մէնֆաաթընը թանըյաճատըլսը : Աս-
 քի Ֆէյլէսօֆլարըն էքսէրիտի՝ եէնի պիր իման
 միւճիտի օլմադ շէրէֆինէ արղուքէշ իտիլէր իսէ
 տէ , պէյլէ պիր Շ էֆաաթճըյա իթիդատ էթ-
 մէք միւգթալի օլտուղունու հիշ պիրիտի տիւշիւ-
 նէմէմիշտիր : Ալէա շիմաիքի աստուածեանլա-
 րըն այնի թապի՛ի նամըյլա շէրէֆ վէրտիքլէրի ի-
 թիդատ՝ հէր նէ գատար Աօր Ատաղարանտան
 ալընմըշ իսէ տէ , պէյլէ պիր խէլաս պուլմանըն
 իգթիդասընը ախէրինտէն զիատէ իտրագ էտէ-
 մէյիպ՝ եաղտըղլարը թէլիֆաթըն հիշ պիրիսին-
 տէ պու իթիդատըն ասլա էսէրի եօդ տուր :
 Աստուածեանլարըն էն ազըլլըլարը պիղիմ իլէ
 պէրասուլը շու դաստարընտա իթթիֆագ էտէլլէր

քի, կիւնահա տիւշէն սաատէթէ էրմէղտէն էվվէլ
 ավֆա մուհթաճ օլուպ Մլլահըլա պարըչըպ Փա-
 ղիլէթ սահիպի օլմագ՝ հէր քիմնէյէ միւսթադը-
 լէն վէ մութլագա լաղըմ՝ տըր ինանըրլար : Ան-
 ճագ՝ Մլլահ հագդընա միւշէրրէֆ վէ կիւնահ-
 քեար հագդընա էմին՝ վէ սէլամէթէ էրէճէյինէ
 միւհքէմ ումիտ վէրէճէք թարղըլա՝ պու ճէմի
 մաթլուպ օլունան շարթլարըն իճրասը խուսու-
 սունու թարիֆ էթմէսինի ունութմուշար . շիւն-
 քի (էֆաաթճիյի տախի ունութմուշար : Պու
 թարղ պիր իթիգատա րաղպէթ էթմիշ օլան
 ա՛ղիլ սահիպի քիմնէլէր՝ ղայէթ աղըր վէսվէսէ-
 լէրէ վէ շիւպհէլէրէ տիւշմէլէրի միւճէրրէա օլ-
 մա՞ղ մը :

Իմոյի Մաքեալլար՝ օնլարը ախէրինտէն Փերդ
 էտէն իշպու եիւքսէք մա՛լիւմաթլարը նէ՞րէտէն
 դաղանտըլար : ()նլար պիզէ՝ ինսան դապիաթը-
 նըն միւքէմմէլ թասպիրինի վէրտիլէր . ինսանըն
 մէշրէպ վէ խուլգ պօղուգլուղունու վէ թագսիրա-
 թընը վէ պիշարէլիյինի աշիքեար մէյտանէ չը-
 դարտըլար . անճագ պիզէ պունլարըլա պերապէր՝
 պու պէլարըն ճիւմլէսինտէն խէլաս պուլմա-
 մաղըն թարիգինի տախի էօյրէթտիլէր : ()նլա-
 րըն թանղըմ էյլէտիյի ուսուլինտէ՝ պիր եէնի
 վէ պինաղիր՝ վէ ինսան թապիաթընա ղայէթ
 միւվաֆըգ աճայըպ աղըլ կէօրիւնիւր , քի ին-
 սանըն շու պիչարէ հալինտէ՝ օնա մութլագա վէ
 թէքմիլէն խէլաս պուլաճագ եօլ կէօսթէրիր :

()նլար տէյօրլար քի , այնէ վէ իթիգատէ տայիր
 Հէփ թալիմաթլարընը՝ Յիսուս Վրիստոստան
 արմըշար , լաքին Յիսուս Վրիստոս քէնտիսի՝
 օնլարը նէ՞րէտէն արմըշ տըր : ()նուն ՄլաՏ
 թարաֆընտան եօլլանըլմըշ օլտուղունու ինքեար
 էտէնէր՝ օնտա պու տէրէճէ իլմ վէ ա՛ղըլ նէ՞-
 րէտէն օլտուղունու կէօսթէրմէսինի Ղայէթ միւշ-
 քիւլ պիր իշ պուլաճագլար : ()նուն թանղիմ
 էթտիյի ուսուլտէ էօլլէ պիր շէյ վար տըր քի ,
 օնա՝ ախէր ուսուլէրին ճիւմլէսինտէն նագլ օլուն-
 մաղ պիր իւսթիւնլիւք վերիր : ()նտա ՄլաՏըն
 հագգը վէ ինսանըն միւ՛Տթաճըղը քիւլլիյէն ի-
 շար օլունմուշ տուր : ՄլաՏըն միւշէրրէֆ քէ-
 մալիէթլէրինի քէմալի մերթէպէ միւնէվլէր կէօս-
 թէրիպ՝ ինսանը պիգուսուր սաատէթէ վասըլ
 էտէր : Աէրէք էսքի ղէմանտէ վէ կէրէք եէնի
 վագըթլարտա՝ պէօլլէ պիր կէնիշ թէրթիպ Փիքը
 էթմիշ պիր սահիպի գանուն կէօսթէրսինլէր :
 Մնճագ Յիսուս Վրիստոս ո՛ւլումի բլյաղլիյէ վէ
 քէլամտէ ասլա թէրպիյէ օլմուշ տէյիլ իտի ,
 վէ իՏթիմալ քի՝ Հին Ատակարան քիթապլա-
 րընտան պաշգա քիթապ թանըմաղըտը : Աէյ-
 լէսօֆ մէքթէպլէրինէ ասլա կիթմէմիշ , քահա-
 նայապետլէրիլէ վէ քեաթիպլէր իլէ վէ միլէթ
 իստիարլարըլա բէֆիքլիք էթմէմէշ իտի : Մս-
 տուածեան պունլարըն ճիւմլէսինի միւթալաա
 էթտիքտէն սօնկրա պիղէ Մւետարանըն էօլլէ
 ա՛լէա օլմասընըն սէպէպլէրինի անկլաթսըն : Մն-

ճագ Վրիստոնեայէ՝ պու սիւալէ ճէվապ վերմէք
 իչիւն ղիհնինի փէք չօգ Եօրմագ լազըմ տէյիւ
 տիր : ()նա՝ Հիսուս Վրիստոս «Մլահըն պիր
 թանէճիք ()ղլու» օլուպ՝ պունլարը պիղէ պէյան
 էթմիշ (Հուով . ա . 18) օլտուղունու անկլաթ-
 մագ իչիւն՝ Մղիղ Վրիթապտան պիր գաչ սագըր
 օգումագ քիֆայէթ էտէր :

Փ Ա Ս Լ 5 :

Մեհարանըն Էպեպ ու Էրէան (Բարայան) Ռախմիւն :

Չօճուղլուգտան պերի հէր պիր մատտէօինէ
 թէքմիլէն աշնա օլուճագ տէրէճէտէ Վոր Ատա-
 կարանը օգումաղլա թէրպիյէ օլարագ պէօյիւ-
 միւշ քիմնէլէրէ՝ ինսանլարըն մապէյնինտէ վա-
 գը՝ թիւրլիւ թիւրլիւ մինասիպէթլէրին անկլա-
 շըլմասը՝ վէ պիրպիրլէրինէ նազարէն հագգ ու
 շէրի օլանլէրէ գարար վերմէք իչիւն հուտուտ
 կէօսթէրմէսի օլ գստար կիւճ վէ միւշքիւլ մատ-
 տէ տիր տէյէմէղլէր : Մեհարանիչլէրին վէ Մ-
 ոաքեալարըն Եազտըղը քիթապլար պու հագգ
 ու Փարզարըն մալիւմաթընը տայիմ ազըտըր
 պիր փունկար միսալի տիր . վէ ալըշըլմըշ պիր
 շէյ օլտուղունտան՝ պու քիթապլարըն հագգընա
 միւթէշէքքիւր վէ մէմնուն օլմագ՝ ատամըն Փիք-
 րինէ նատիր կէլիր . վէ օնլար հէր քէս քէնտի
 ղիհնինին պուղուշու՝ վէ ինսան գալպինտէն քէն-

արևելյինտէն էմէքսիզ զահմէթսիզ տօղմուչ պիր
 շէյ գըյաս էտէր : Ապին՝ Սէնու նամ շինտիւ-
 թան անմինին ինշա էթտիյի շուրուժնամէյի՝ վէ
 էսքի փուժփէրէսթ վագթընըն կէրէք Առնան՝
 կէրէք Վթալիա անմէրինին թէլիֆ էթտիքլէ-
 ըր ըարոյական թալիմաթը քիթապլարընը պիր
 տէֆա կէօլտէն կէչիրտիյիմիլտէ , քէնտիլէ-
 ըրինին եանղըլը թահմին իլէ ալտանտըղլարընը
 գօլայ անկլարըղ : Առ քիթապլարըն իշինտէ ՚է-
 ըքը ասըլ վաթընտա վէ կէրէք տիշարիքի շէք-
 լինտէ չօգ անէա շէյլէր իզար օլունտուղու ճիւմ-
 լէյէ մանլում իսէտէ , չօգ պապտէ տախի գու-
 սուրտան իպարէթ՝ վէ ախէր մահալէրինտէ եա-
 լան զիւր՝ մէր վէ նահագ շէրիլէր՝ վէ տահա չօգ
 երլէրինտէ աւելորդապաշտուժիւնլար իլէ տօլու
 օլտուղունու տախի հիչ քիմսէ ինքեար էտէմէղ :
 ()նլարտա՝ պանի Փարղլարըն գարարը լայըղըն-
 ճա վէրիլմէմիշ , պանլարը գուսուր թարիֆ օ-
 լունմուչ , պիր վաֆիրի պիւթիւն պիւթիւնէ զէքր
 օլունմամըլ , վէ փէք չօգ շէյլէր ասլա Փարղ
 տէյիլ իքէն՝ թէքիտէն Փարղ տէյիլ էմր օլուն-
 մուչ տուր : ()նլարըն տիւղտիւյիւ ըարոյա-
 կան սիճիլէրի՝ ինսանըն ինսանա օլան պօրճ ու
 Փարղլար խուսուսունտա պիլէ չօգ եափրաք նօգ-
 սան արը : Ալէ պու քիթապլար՝ նիլամ ու շու-
 րուգուն էն իգթիլղալը մատտէսի օլան՝ ինսանըն
 Ելէսահ աայիր պօրճլարը վէ օնտան սատր օլան
 Փարղլար հագընտա՝ գօրգուլու պիր դարղ իլէ

էքսիք վէ գոււուր տուր • օնլարտա՝ բարոյական
Փարզարա պէտէլ՝ չիրքին աւելորդապաշտու-
թիւնլար վէ մանէասըզ առէթ ու այինլէրտէն ի-
պարէթ շէյլէր պուլուրուզ :

Նոր Ատակարանն՝ բարոյական շուրուղլա-
րնտա թէքմիլ նիզամ ու թէրթիպ պու-
լունուր : ()նտա՝ ինսանն քէնտի նէֆսիննէ
օլան պօրճու գուսուրսուզ վէ տիգգաթլը թարզ-
ըլա թա՛րիֆ օլունմուշ • քէլալիք՝ քէնտի ագ-
րան ու էմնալի օլան ինսանլարա թիւրլիւ թիւր-
լիւ մինասիպէթլէր իլէ օլան պօրճլարը աշիքնար
թապիր օլունուպ իճրասը օնուն իւղէրիննէ Տիւքիւ-
մէթ իլէ Փարզ օլունմուշ տուր : ()նու օգու-
տուգտան սօնկրա • Տիչ քիմնէ՝ «Պէտէրիմէ կա-
խուտ էֆէնտիմէ եախուտ թըզմէթքեարըմա եա-
խուտ էվլատըմա պէյլէ էթմէյէ պէնտէն մադ-
լուպ էթտիյի հագսըզ տըր տէյէմէզ : Ինսանն
Մլահա օլան պօրճլարննն գարարը՝ տահա
զիյատէ կիւճ օլուպ՝ պու խուսուստա փութփի-
րէսթ ա՛լլմլէրի չօդ եանղլըշլարա տիւշտիւլէր
խէ տէ՝ Մղիզ քիթապլարտա միւքէմմէլ վէ ա-
շիքնար պիր դարզ իլէ թաֆսիլ վէ պէյան օ-
լունուր : Ղէմի՝ տիւնեա ա՛լլմլէրինի տա՛վէթ է-
տէրիզ քի , պիլէ՝ Նոր Ատակարանտա էմր օ-
լունմամը շ կէրէք Մլահա վէ կէրէք ինսանա եա-
լնըզ պիր տանէճիք պօրճ կէսթէրսինլէր , եա-
խուտ օնտա պօրճ տէյիւ էմր օլունմուշ շէյլէ-
րին պիրի՝ ա՛գըլա մուշայիր օլտուղունու՝ վէ օ-

նուն իճրա օլունմասը ինսանա Փարզ օլմատըղը-
նը իսպաթ էթսինէր : () Լ պօրճլարըն թագրիը
օլունտուգլարը աչըգ՝ ասան վէ գօլայ անկլաշըլըլ
դարզ վէ օնտա իղհար օլունան նուֆուզ՝ կեր-
չէքլիյէ գուվվէթ վէրիպ՝ ալէսսէվի պօրճլարըն
մախսուս վուգուաթլէրէ ույտուրուլմասընըն սէ-
պէպինի կէօսթէրիը :

Վոր Վտակարանըն մուէլլիֆլէրինին բարո-
յականը՝ քէնտիլէրինտէն սատր օլուր . օնլար
օնու քիմսէտէն ալմըշ տէյիլէր տիր : () նլարըն
բարոյականը քէնտի փունկարընտան սատր օ-
լուպ՝ Փիքըլէրէ նօմոս վէրիը . վէ օնուն գօտու-
ղու գանունլար՝ եիւրէյին իլք հարաքէթլէրինէ
գատար եերիշիրէր : Ղան փագլըղընը ինսանա
պօրճ էտէր , վէ հէր պիր Փիքրի՝ Վրիստոսուն
իդաթընա էսիր էտէր (բ Վոր . Ժ . Ծ) : Ին-
սանէ հիչ պիր պօշ հիւլեայ Փիքր էթմէյէ՝ վէ
եիւրէյինէ հիչ պիր նափաք արգու կէթիրմէյէ
րուխսաթ վէրմէզ , եօղիսէ ինսանըն՝ ճանընը
մուրտարլայըպ թէօհմէթ ալթընա տիւշմիւշ
կէօսթէրիը :

Վունան վէ շումա անլիմլէրինին քիթապլա-
րընըն թանլիմ էթտիյի բարոյական՝ պուն-
տան նէ՞ գատար Փարզը տըր : Վութփէրէսթ-
լէրտէն պու խուսուստա եաղանլարըն ինտինտէ՞
պիր քիմսէնին նամ ու շէօհրէթի նէ՞ գատար
աղիմ պիր շէյ սայըլըր . օնլարտա՝ խալզըն խաղ-
րընը էլէ ալմագ՝ վէ օնլարա խօշ կէօրիւնմէք
ղըմընտա նէ՞ , գատար սայ ու ղայրէթ պուլուր-

ուղ : ()նլարըն իշպուլ պէյթինտէ՝ պունլարըն
 էքիսի տա կէօրիւնիւր , «Վարմաղիլէ կէօսթէրի-
 լիպ՝ «Պու տուր» տէնմէսի նէ՝ խօշտուր» :

()նլար փարմաղիլէ կէօսթէրիլիպ՝ «Պու պուր»
 տէնմէսինի խօշ պիր շէյ սայմը լէքէն , Վարի-
 սեցիլէր տախի այնի պունուն էմսալի բարո-
 յական մուճէպինճէ ամէլ վէ հարաքէթ էտէր-
 լէր իտի : ()նլարըն արղուսու՝ «ատէմլէրտէն
 կէօրիւնմէք իտի , վէ ատէմլէր ի՛ղզէթինի Ալա-
 հըն ի՛ղզէթինտէն զիյատէ սէվէրլէրիտի : Աւե-
 տարան պու շէյլէրի պիւթիւն պիւթիւնէ րէտտ
 էտիպ՝ օնա թապի՝ օլանլարըն ճիւմլէսինէ՝ քէնտի
 նէֆսլէրինտէն վաղ կէչմէք վէ քէնտիլէրինի ու-
 նութմաք ըսմարլար . օնլարա՝ ճէմի հարաքէթ-
 լէրինին գարարկեաճը կիպի՝ եալընըղ Ալահա
 մադպուլ օլանը արամասընը էմի էտէր . վէ ին-
 սանա մադպուլ կէօրիւնմէք խուսուսու տախի՝
 Ալահա մադպուլ օլարագ նէ գատար օլա պիլիլ
 իսէ՝ եալընըղ օլ գատարընա իզին վէրիպ՝ ինսան
 իթիպարընա թէմէլ՝ Ալահա մադպուլ ամէլլէրի
 կէօսթէրի : Յիսուս Վրիստոս շայիրտլէրինէ՝
 ըշղլարը ատէմլէրին էօնիւնտէ զիյա վէրմէյէ
 էմի էթմէսինտէ՝ մերամը նէ՝ իտի . անապա օն-
 լարա ատէմլէրտէն անփէրին՝ մաշալահ՝ իշիթտիր-
 մէք մի իտի : Ասյըր . Փագաթ մերամը պու իտի
 քի , անէմ «օնլարըն խայըր ամէլլէրինի կէօրիւպ
 կէօքլէրտէ օլան Վէտէրիմիղէ ի՛ղզէթ վէրսինլէր» :

Աւետարանըն բարոյական գայիտէլլէրի՝ օն-

տան կերէք էվլէլ վէ կերէք սօնրա նէշր օլուն-
մուշ ինսանի թանղիմաթըն ճէմիսինէ զիւլ կէ-
թիւէն պու միսիլլի Ֆէնա գարըզըզըզլարտան
փսք տըր : Աւետարան մէքրուհ զէվզ ու սէֆա-
աթլէրէ բուխսաթ վէրմէզ . ինսանէ բիյալէթ
եանի վիւճիւտէ իզթիղասըզ էղիլէթ վէրմէք էմր
էթմէզ . օնտա հիչ պիր աւելորդապաշտուծիւն
եօգ տուր . խաղըր սայմագ գապուլ էթմէզ :

Փուծփէրէսթլէր արասընտա նէ՞ գատար է-
տէպսիզ վէ լայըգսըզ հարէքէթլէրէ տէյիլ
սալթ բուխսաթ վէրիլմիշ՝ իլլա մագպուլ տախի
թուծուլմուշ տուր : Անճագ օլ միսիլլիւ հա-
րսքէթլէրտէն հիչ պիր թանէ եօգ տուր քի, Ա-
ւետարան օնու բէտա էթմէմիշ՝ վէ Ֆիքր ու խա-
յալտէն կէչիւմէսինի պիլէ եասագ էթմէմիշ օլ-
սուն : Փուծփէրէսթլէրին ճէմի՛ այն վէ նօմօս
քիթապլարընտա՝ Ալլահը լայըզընճա թանը-
մայանլարըն Ալլահ քէլամը տէյիւ պէլլէյիպ
թաշըտըզլարը քիթապլարտա վէ վազթի հալ
Աէհուտիլէրինին՝ Աստուածաշունչ իլէ պէրապէր
իթիպարէ լայըգ սայտըզլարը (Թալմուտ թապիր
օլունան քիթապտա նէ գատար պիհուտէ վէ ֆայ-
իտէսիզ թէնպիհաթլար կէօրիւրիւզ : Ապրին
Վոր Ատակարանը էյիճէ անկլայա պիլէն Յի-
սուս Քրիստոսուն էն պաշ տիւշմէնի պիլէ օնու
աչսըն , վէ էյեր գատըր ըսա , պիղէ պու թա-
րիֆ էթտիլիմիզ կիպի պի՛ր թանէճիք լէքէ կէօս-
թէրսին : Հալէա՛ տէյիլ սալթ կէչմիշ վազթըն

ի թիզատլարընա խըղմեթ էտէն ատամլարտա՝
 իլլա պիզիմ վագթըմըղտա տախի փուծփե-
 րէսթէր վէ Նէհուտիլէրտէն մատա՝ քրիստոն-
 եայ իզ տէյէնլէրտէն տախի ըիյաղէթ իսմի իլէ
 քէնտի վիճուտէրինի իգթիզասըզ վէ զարարլը
 էյիլէթէրէ գօշմասը վէ քէնտի նէֆսլէրինի էօ-
 միւրէ իգթիզալը օլան շէյլէրաէն մահրում գօ-
 մասը նէ գատար աղիմ պիր խայըր աճէլ սայը-
 լըյօր : Ընճագ՝ պու բարեպաշտ տիվանէլիքէրի
 Ըղիզ Վիթապլարըն ճայիզ սայտըղը պիր մահալ
 պուլուննըրմու : Պու միսիլլիւ ամէլէրին քիշիլի
 Ըլահա զիյատէ մագպուլ էտէճէյինէ՝ վէ ալէա
 մէրթէպէյէ վէ քէմալէ էրտիրէճէյինէ տայիր
 Ըղիզ Վիթապլարտա հիչ պիր շէյ սէօյլէնմիշ
 տէյիլ տիր : Տին խուսուսունտա թէվարիս քի-
 թապլարընը օշուտուղումուղտա՝ սատէճէ իճրա
 օլունաճագ կէօզէ կէօրիւնիւր այինլէրէ տայիր
 օլան թէնպիհլէրին՝ բարոյականէ տայիր օ-
 լան թէնպիհաթըն եէրինի տօլտուրմուշ օլտու-
 տուղունու վէ Փարզ օլան աճէլէրին պիրինին
 իճրասընա սարֆ օլունան հագտէն զիյատէ հիմ-
 մէթ ու զայրէթ՝ իհմալ օլունմուշ պիր սայիր
 Փսրզըն էճր ու պէտէլի սայըմըշ օլտուղունու
 պուլմաղա գաճ տէֆա Փուրսաթըմըզ օլմուշ
 տուր : Լաքին Ըւետարան պու միսիլլիւ սուհ-
 լարա՝ վէ պէտէլ ու գարշըղզլարա բաղպէթ էթ-
 մէզ : Ըւետարան իւմիւմի պիր իթաթ մաղլուպ
 էտէր , վէ աչըշ աչըղա սէօյլէր քի , “հէր քիմ

քի պիր թէնպիհէ դարչը կիւնաս իշէր իսէ՝
 թէնպիհէրին ճիւմէսինէ պիրտէն դարչը կիւնաս
 իշէմիշ օլուր” : (Հակ . բ . 10 :

Եւս պու քիթապըն միւէլլիֆլէրի՝ նանսըլ
 պէյլէ պիր բարոյական թանղիմի իհտաս էթ-
 մէյէ դատիր օլույօրլար, քի պին սէքիղ իղ երլ-
 տան պէրի ճէմի՝ տիւննա պու թանղիմաէն պիր
 շէյ դալտրբմազա՝ եախուտ միւճէտտէն պիր շէյ
 իլալէ էթմէյէ դատրը օլամայօր տէ՝ շինտ վէ
 Եունան վէ շումա անիմլէրինին թանղրմաթլէ-
 րինտէ հիսապօրղ զալէաթլար կէօրիւյօր, վէ
 զայէթ չօդ մահալէրինտէ թասհիհ օլունաճագ
 պիր չօդ շէյլէր պուլույօր : Եստուածնան մէղհէ-
 պինտէն օլան քիմսէ՝ պու սիւալէ աղլէ մուաֆրդ
 պիր ճէվապ պուլմազա պօրճու տուր . լաքին
 քրիստոնեայէ պունուն ճէվապը տայիմա հաղըր
 տըր . “Բրիստոսուն աւետարանիչլէրի վէ առա-
 քեալարը՝ շոգին Սուրբուն թահրիք օլունտուղ-
 լարընա կէօրէ սէյլէաիլէր” :

Փ Ա Ս Ը Լ 6 :

Նաբ Կրակարանը տիրելն հագրընա պիլէ նէ՝ կեռա
 հալիման վէրիյր :

Ինսանըն աղլը երիպ՝ տիգգաթ վէ միւլահաղա
 վէ թէճրիւպէ իլէ հէր քէսին ֆէրդ ու ֆէհմ է-
 տէ պիլէճէք պիր մատտէ իղէրինէ քիթապ եա-

զաճագ օլան քիմսէնին իշի՝ օգատար կիւճ տէյիլ տիր . ֆադաթ՝ ախրէթտէ հէր քէսէ պախշ օլունաճագ ի վազ ու ճէզա հազզընա եազմազա կէլինճէ՝ հէր հանկը ատէմ էլինէ դալէմ ալաճագ օլա , օլ քիմսէ դայէթ աղիլ վէ ֆիրասէթլի օլա պիլէ՝ եազաճազը մատտէնին եի . քսէքլիյինէ եէթ իշէմէզ : Աշպու մատտէնին իւզէրինէ եազըլմը օլանլարը թէֆթիշ էտէրէք եազտըզլարընը պիր տէֆա կէօզտէն կէչիրմէքլէ , պուսէօյլէտիյիմին սահիհ օլաուղունա հէր քէս իզլամ ու իսքեաթ օլա պիլիր :

Այսքի վագըթ միլլէթլէրին էն թէրսլյէլիլէրինին մապէյնինտէ փութփէրէսթլէք տիպինին ասուուաճարանութիւնու. նու թահրիր էտէն Արունանի վէ Հոոմալը շաիրէր՝ էօլիւմաէն օօնէրա էյիլէրին սաատէթինի վէ քէօթիւլէրին ազապընը թարիֆ էտէրլէր : Ալիզ նալընըզ էյիլէրին սաատէթի հազզընա եազտըզլարընը թէֆթիշ էթտիյիմիդտէ , օնլարտա էտնա վէ ալագ՝ վէ պու մատտէյէ լայըզսըզ պիր շօք շէյլէր պուլըրուզ : ()նլարըն գալլ լինճէ ախրէթտէ օնլարըն սաատէթի՝ տիւնեատէ էթտիքլէրի ճէնքլէրի սօնու կէլմէյէրէք թէքրար պէ թէքրար նագլ էթմէք՝ շաիրէրին եափտըզը շիրլէրի օգումագ՝ տայիմ պիր սիյագ իւզրէ մէտհ ու սէնա տիյնէյէրէք հէյրան օլմագտան վէ պու միսիլլի շէյլէրտէն իպարէթ իմիշ : Աու միսիլլի միւշէրրէֆ թարիֆլէրին մէրթէպէսինէ էրմէք իշլան պիր քիմսէյէ՝

տիւննա իւզերինտէ ատէմ օղուլարընըն հալ ու
հարաքէթլէրինէ վէ արզուլարընա աշնա օլուպ
ճիւզիճէ շնիրլէրէ մախուու օլան խայալ գուլվէ-
թինէ մալիք օլմագ քիֆայէթ էտեր : Տարտարոս
խամիլէ թարիֆ էթտիքլէրի ճիհէննէմ՝ պունտան
պիր աղ բապըթալըճա թարիֆ օլունույօր . լա-
քին օլ տախի նէ՛ գատար էտնա վէ ալագ պիր
շէյ տիր :

Աէօրիւնիւր քի , շիմտիքի աստուածեանլար
պու մատտէնին կիւճիւլիւնիւ կէօրմէյիլէ՝ օնա
էլ վուրմատըլար : ()նլարտան աղ պիր գաչ քի-
շի՛ էօլիւմիւ վարըղըն նէթիճէի մոթլագասը
տըր կիպի թարիֆ էթմիշլէր տիր : Ընճագ պու
թարիֆտէն՝ ինսան գապիաթընը ալագալատըր վէ
նգըլա մուղայիր էօյլէ պիր հալ անկլաշըլըյօր
քի օնլարըն սահիհ Փիքիլէրինի՛ հէր քէս քէն-
տի լիյագաթընա կէօրէ մուսթահագը վէրիլէճէք
պիր ախէր տիւննա վար տէմէքտէն խէվֆ էտէ-
յօրլար տէմէտիքճէ՛ ախէր թարըղըլա աննայա-
մայըղ : Սայըրլարը՝ վէ պէլքի օնլարըն չօղու՛
պիր ախէր տիւննա վար օլտուղունու իգրար է-
տէյօրլար . լաքին պու պապտէ՛ միւլահագա սա-
հիպի օլան քիմսէնին Փիքրինի գանտըրաճագ պիր
շէյ սէօյլէյէմէյօրլար : Այլիլէր սաատէթէ վա-
սըլ օլաճագ տէրլէր . վէ պնգըլարը քէօթիւ
քիմսէլէր ճէլա վէ աղապ չէքէճէք օլտուգլարը-
նը տախի իգրար էտէրլէր : Ընճագ պու սաատէթ
նախուտ ճէլա վէ նգապըն նէտէն իպարէթ օլ-

տուղոնու թարիֆ վէ պէյան էթմէյէ ճէսարէթ
էթմիշ պիր աստուածեան վանքը : Ասրէթ հագ-
գընա սէօղ աչըլընճա , ընլարըն մալիմաթը
տայիրէսինտէն տիշարը պիր մատտէ աչըլըն օլ-
տուղու փէք թէղ աշիքեար օլուր , վէ պու խու-
սուստա Փիքրիմիզի պիւթիւն պիւթիւնէ դարան-
ըգտա պրաղըրլար : Փութիէրէսթլէրին Աղիւ-
սեան դաշա վէ Տարտարոս թապիր էթտիքլէրի
մահալէր հիչ տէյիլ իսէ Փիքր անկլայա պիլէճէք
պիր շէյ նագլ էտէրլէր իտի , լաքին ընլար տախի
անըլ թէֆթիշինի թահամիւլ էթմէղ շէյլէր
տիր , վէ ընլարտա՝ Ալիմպեան տէնիլէն օյունլար՝
եախուտ Աիոնէսիոս նամ՝ զալըմըն մահպուսա-
նէսի կիպի դապա շէյլէր կէօրիւրիւղ :

Սոր կտակարանը աչտըղըմըլտա , ընտա կէօ-
ղիւմիւղիւն էօնիւնէ նագլ օլունան թասվիր՝ տէ-
տիքլէրիմիղտէն նէ՞ դատար Փարգը տըր , Փիք-
րիմիզ՝ աստուածեանըղըն կէօղ կէօրմէղ դարան-
ըղընտա էգրաֆը էլ իլէ եօղլամաղա՝ վէ սայիր-
լէրին ինճէ ինճէ Փայտասըղ վէ իգրահըղ կէ-
թիրէն թարիֆլէրէ արթըգ թէրք օլունմաղ :
()նտա՝ { }խուսուոն շայիրտլէրինին սաա՝տէթի՝
դապիաթէ մուլաֆըղ՝ սաֆ՝ պիկիւնահ՝ հալիմ վէ
ղայէթ շիրին պիր շէքլ իլէ նագլ օլունուր , վէ
ընտա պիղէ տայիմա խապէր վէրիլիւր քի , պուն-
լար՝ սալթ խայալ տըրլար , վէ զաթը միւքէմմէլ
իլիմ վէ միւքէմմէլ աղիղլէք օլան սաաատէթին
իպրէթլէրի վէ նիւմիւնէլէրի տիր , վէ օ՝ էօյլէ

պիր սաստէթ տիր քի , Ալլահա պէնզէմէք վէ
 օնուն ճէմի մասսուսիյէլէրինէ հիսսէտար օլ-
 մագ վէ ի'լիմտէ վէ ա'ղիզլիքատ պիգուսուր
 զաթլարըլա շէրիք օլմագտան հասիլ օլուր : Ա է
 ճէննէթտէն բէտտ օլունանլարըն ճէֆա վէ ա-
 զապը տախի' թապիաթըն ճիսմանի սուրէթլէ-
 րինին էն հիտտէթլիլէրինտէն թէմսիլ ալընըպ'
 Ֆիքրի սըգլէթ իլէ եիւքլէթմէյէրէք' սէլամէթ
 պա'իս օլաճագ պիր շէտիտ գօրգու կէթիրիլէր :
 ճէննէթտէն իխրաճ օլունանլարըն ազապը' իըրս
 վէ խղճմտանք իղթիրապը վէ ումիտ քէսիքլիյի'
 վէ հագգ իւզրէ զազապէ կէլմիշ Ալլահըն տար-
 ղընլըրը միսիլու պաշըճա ազապի տէրունտէն
 իպարէթ շէյլէր տիր տէյիւ թա'րիֆ օլունուր :
 'Նոր Ատապարանը հէր օգույանըն ճանընա' իշպու
 հէր մատտէլէրտէն կիւճ օլան պու մատտէ քեար
 էտէր : Արտգ իլէ պունուն սէպէպինի արայան
 պուլուր :

Պու մատտէնին 'Նոր Ատապարանտա թաֆսիլ
 օլունան պիր ախէր քէյֆիէթի տախի' մասսուսէն
 իշարէթ օլունմաղա շայէսթէ տիր : Ինսան գըս-
 մը' կէլէճէք էօմրիւն հագգընա պիր շէյ եազա-
 ճագ օլտուզլարընտա' տայիմա քէնտի խայալ-
 լարընըն նազլինէ բուխսաթ վէ մէյտան վէրմէյէ
 մայիլ տիրլէր : Պու վագթըն աստուածեանլա-
 րընտան մատա' պու պապտէ եազանլարըն ճիւմ'
 լէսի տայիմա պու հալէ' տիւշմիւշլէր տիր : ()
 գատար ինճէ վէ ուշուն' վէ օգույանա օսանճ կէ-

Թիրիր Թա՞րիֆլէրին սէպէպի պու տուր , միւ-
 սաննիֆ նէ՛րէտէ դարար վէրէճէքլէրիննի պիլէ-
 մէտլյինտէն , խայալը մէյտան պուլտուդճա՛
 ֆէհմի նօգսան պուլուր : Աքքին Վրիստոսուն
 Մռաքեալարը պու միւպալիղէտէն սագընմը շար
 տըր . օնլարըն քէլամլարընտա ազամէթ իլէ պիր
 սագընմագ կէօրիւնիւր . վէ հուտտուտի մախ-
 սուսէյէ էրտիքլէրի անտէ՛ դուսուրունուն իւղէ-
 րինէ փէրտէ չէքէրլէր : Այէր պու միւսաննիֆ-
 լէրին պիրինտէ եախուտ իքիսինտէ՛ պու միսիլիւ
 սագընմագլըգ՛ սայըլտան վէ ֆիրասէթտէն հա-
 սիլ օլմոնշ տիր շէյ օլայըտը , ախէրլէրինին միւ-
 պալիղէ էտէճէքլէրի իհթիմալ տէյի՛լ մի խտի :
 Հի՛չ տէյիլ իսէ օնլարտան պիրիսի պագիլէրտէն
 զիյատէ՛ աճայիպ նագլիյէթինէ մայիլ՛ վէ ֆիքրի
 պուլուշու օլուպ պէջլէ պիր սէօզ գալտըրըր
 մատտէտէ խայալընըն տիղկինիննի գօյ վէրմէ՞զ ի-
 տի : Պունու ումմաղա չօգ հագգըմըզ վար ը-
 տըր . զիրա օնլարտան պաղըլարը ախէրլէրինին
 եազտըղընը ասլա կէօրմիւշ օլմայըպ՛ սէջլէյէ-
 ճէքլէրինէ էմալ թութաճագ պիր նիւմիւնէլէրի
 եօղ ուտու : Պու միւլահազա վէ միւթալաայը
 Հին Ատակարանը եազանլարըն հագգընա տախի
 սահիհ պուլտուղումնը էճիլտէն , տահա զիյատէ
 գուլվէթլի պուլուրուզ : ()նլարըն գալէմիննի պիր
 իլահի էլ գուլաղուզար ըտը տէմէտիքճէ՛ պու ա-
 ճայիպ շէյի նա՞սըլ անկլայա պիլիրիղ :

ՓԱՍԼ 7 :

Նոր Արարանն Վրէստոս գապուլ էլնէր իշէն
 իգրատ էլնիսի սէպէպէր :

Մետարանն թա՛լիմաթը վէ թէնպիհաթը՝
 վէ կէլէճէք էօմր հագգընա քէշֆ էթտիյի ճէ-
 տիտ սուրէթլէր՝ պիղէ՛Նոր Ատակարանը պայա-
 ղը քիթապ սրրասընա դութմաղա գօմողար :
 ()նուն պիղէ իհղար էյլէտիյի սէպէպէր հէր նէ
 դատար տին թա՛լիմաթլարընն իշինտէ տէրճ օ-
 լունմուշարըսա տա՛ այրըճա մախսուս պիր միւ-
 թալապէ ալննա պիլիբլէր : Ա է պու մատտէյէ
 լայրը վէճհ իւղրէ տիդգաթ օլունտուղու հալտէ ,
 ինսանը շէրրտէն պերի էտիպ խայրէ բաղպէթ
 էթտիրիթ՝ եախուտ տահա՛ թահգիգի ինսանը՝
 պիհարէլիյինէ պա՛յիս օլաճագ հալտէն այրըրպ՝
 սատտէթէ տէլիլ օլաճագ հալէ կերիֆթար էթ-
 մէյէ կէօսթերտիյի սէպէպէրին հագգընա՝ Մետ-
 տարանն կէօսթերտիթլէրինտէն զիյատէ գուվ-
 վէթլի սէպէպ պուլամաղըղ : Պունտա՛ ինսան
 դալպինի հարէքէթէ կէթիրէն ճէմի զէնպերէք-
 լէր իշէ գօշուլմուշ տուրլար : Մետարան ումի-
 տէ՛ գօրգույա՛ մուհապպէթէ՛ խուսումէթէ՛ ա՛շ-
 դա՛ ա՛տավէթէ թէշէքքիւրէ՛ վէ ինսանըն ճէմի՛
 խըրսլարընա սէօղ սէօյլէր , վէ օնուն զըմըլ-
 տաթմատըղը եիւրէյին հի՛չ պիր ինճէ տամարը
 վէ սինիրի եօգ տուր : Իշ իլէրիլէմէք հագգընա՛

սէպէպլէրին պու միսիւլիւ էնվա'ի թիւրլիւ օլմա-
սընըն չօգ Փաիտէսի վար տրը :

Պիր ինսանըն գալպինէ զիյատէ թէսիր էտէն
սէպէպլէրին պիրիսի տէ՝ շերրտէն խեվֆ էթմէք
տէյի՛ւ մի տիր : Նիսուս վէ օնուն Մուքեալարը՝
“ատէմէրին ճէմի իմանսըզլըղլարընա վէ նա-
հաղըղլարընա Գարշը Մլահըն զազապընը” կէօք-
տէն պիղէ ի՛լան էտէրլէր , վէ Մլահըն օրէնք-
լէրինի թու թմայանլարա՝ պու տիւնեատա տախի
հեր ան օնլարըն այաղընա հեր տիւրլիւ սըզլէթ
վէ սէրէնճամ տօլաշմագտան հալի օլմայաճաղընը
պիրէր պիրէր օնլարըն էօնիւնէ գօյուպ՝ նէ՛ կէօնա
պէլալէրէ օղըսյաճագլարընը պէյան էտէրլէր :
Մնճագ՝ կէլէճէք էօմիւր պէտէլի մուսթահագ
վագթը օրմաղիլէ , մահշէր կիւնիւնտէ շերթաթ
թախտընտա օթուրաճագ օլան Օլթըն քէն-
տիսի պիղէ խապէր էթմիշտիր քի , քէօթիւլէր
տիշարըքի գարանլըղա աթըլըպ տիշլէրինի կը-
ճըրտատըպ աղսյարագ” էպէտէն ազապ չէքէ-
ճէրլէր : Ինսան գալպինէ տայիմ թէպէլէշ օլուպ
օնու քէօթիւյէ սիւրիւքլէյէն մէյլի զապդ էտիպ
գուլանմագ իչիւն՝ ինսան Ֆիքրի պու դօրգուտան
տահա նէ՛ գուվլէթլի սէպէպ պուլա պիլիր խտի :

Լարին Մւեաարանըն՝ պունտան տահա զիյատէ
իգտամ էթտիլի սայիր սէպէպլէրի տահա վար :
Վրիստոնեալըգ՝ էէսիր տինի տէյիլ տիր , ին-
սանը գօրգու իլէ հագարէթէ տիւշիւրմէյէ իս-
թէմէգ , օնուն թանգիմաթը սիղիմ վէ ճէլիլ

տիր : () նուն մուհապպէթէ տայիր վէսիլէլէրի՝ սաատէթ վանտէրի վէ շէրէֆ ու իհիթիշամ ու միտլէրի ղայէթ չոգ տուր : Պունտա էօնիւլիւլէ ղայէթ կէնիշ պիր մէյտան աչըլըյօր , լաքին էյերչի պու մէյտանտա չոգ էյլէնմէյերէք թէզ կէչմէյէ մէճպուր իսէք տէ , իլէրի կիթտիքճէ օնուն կիւղէլլիքլէրինի կէօրիւպ սէյր էտէրէք օնուն սէֆասընը սիւրէճէյիզ : Հագ թաալէանըն քէնտի ղաթինի պիզէ պէյան էյլէտիյի պու իքի իւչ լուղէթլէրտէ՝ «ԱԼԼԱՀ ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ՏԻՐ» քիթապլար տօլտուրաճագ մանալար վար : Հէր պիր սահիֆէսինտէ՝ կէօղիւմիւզ էօնիւնէ կիւնահքեար ատէմին նայիլ օլտուղու հատտէն աչըրը մերհամէթլէր կէլիր , ղայպ օլանլարը՝ վէ «կիւնահքեարլարըն սէրվէրինի» տախի գուրթարմագ իչիւն տիւնեայէ կէլէն () իսուս Նֆէնտիմիզին պիզի հատտէն ղիյատէ աճըմասը՝ վէ թիւքէնմէզ իհսան ու միւրիւվլէթի՝ վէ քէնտի շայիրտլէրինէ կէօսթէրտիյի թարիֆ օլունմաղ մուհապպէթի՝ տայիմ շիրին միւլահազալարա լայըգ մատտէլէր տիրլէր : Հոգին Մուրբուն գուարէթի՝ վէ պիզի բուշան վէ թագտիս վէ միւթէսէլլի գըլան թէսիրլէրի տախի տայիմա խաթըրմըզա կէթիրիլիր : Ալահըն՝ քէնտի ճէմանթընա գըլաղուզ վէ սահիպ օլմասը իլէ՝ կէօսթէրտիյի փէտէրանէ նազար ու հիմայէսի՝ հէր տէմ հազըր օլուպ՝ մէշագգաթլարը վագթընտա օնլարա թէսէլլի վէրմէսի՝ վէ ալէլ խուսուս՝ Քրիստոնեանըն սօն տէմի

իջիւն սազլանմըջ օլան փէտէրանէտէն զիյատէ մուհապպէթի՝ հիչ պիր ախէր քիթապտէ միսլի կէօրիւնմէմիչ թարգըւա թարիֆ վէ պէյան օլունույօր : Ա է պունուն ճիւմլէսինտէն մատա՝ կէօզիւմիւզիւն էօնիւնէ նիհայէթի կէլմէզ պիր տիւնեա թասվիրի աչըլըյօր , վէ թէմիզ վէ միւշէրրէֆ՝ վէ կերէք տէվամընտա կերէք Փազլա պուլմասընտա էպէտի պիր սատէթէ տավէթ օլունույօրուզ :

Մետարանըն պիզէ իհզար էթտիյի սէպէպլէր պունլար տըր , քի ճէմիսինին մագսուտու՝ տինիմիզէ վէ թէմիզլիյիմիզէ վէ Մլահըն իրատէթինէ թէվէք.քիւլ էթմէմիզէ մէթանէթ վէ Փազլա պուլմագ՝ վէ ինսանը Մլահա պէնկզէր էթմէքտէն իպարէթ տիր : Պունլարտան գուվլէթլի սէպէպլէր օլամազ : Մնճագ պու պալըզճըլար վէ չատըրճըլար վէ կէօմրիւքճիւլէր՝ պէօյլէ պիր մատէնի նաւըլ թիւքէտէ պիլտիլէր : Պիր տէֆա էսքի վէ եէնի փութփէրէսթլիք ի՛թիգատլարընը միւթալանա էյլէ . պագ քի՛ Ղիոսա վէ Պրահմայա վէ Ղոյա իպատէթ էտէն քիմսէլէր՝ քէնտի ալլահլարընա նէ՞ տիւրլիւ մախսուսիյէթլէր աւտ էտէրլէր : Պու պազըշ՝ ազլէ մուղայիր կէլիպ՝ պու միսիլլիւ ըուպարէ թէնէզըլիւ էթմէյէ ինսան զիհնի հիճապ էտէր : Մգըլ սահիպի օլան աստուածեանլար տախի՝ քէնտի թարաֆկիրլէրի օլան էհլի քիթապլարընըն՝ բնական կըրօնքուն թագտիմ էյլէտիյի սէպէպլէրինի կէօս-

Թերմէյէ իգտամ էթմէքտէն զեյատէ՝ աւելորդապաշտուծիւնա դարչը սէօյլէշմէք ատէթիմտէ օլտուղլարընը ինքնար էտէմէզլէր : Անճագ բնական կրօնքուն սէպէպլէրի նէ սայրտա՝ նէ գուվլիէթտէ վէ նէ աչըգ ու աշիքնար օլմագտա Վրրիստոննեալըղըն իզհար էթտիյի սէպէպլէրին տէրէճէսինէ էրէմէզլէր :

Ֆ Ա Ս Լ 8 :

Նոր Կրօնարան նէ՞ անլեռելը ինորսս էլեմէյէ Ռայնն օլմուշորոբ :

Ճիւմէմիզ պիր նիզամ ու թերթիպէ՝ մերամը մագսուտինտէն պահս էտէրէք՝ մահսուլունա կէօրէ էյի եախուտ քէօթիւ տէմէյէ դարար վերիրիզ : Աւետարանը՝ տախի պու գանուն իւզրէ թէճրիւպէյէ ալալըմ : ()նուն գանուն ու գավախտինի թարիֆ էթտիք . շիմտի օնլարըն նէ՞ կէօնէ ախլէագ իհտասս էտէ պիլէճէքլէրինի՝ վէ օնլարա կէօրէ ամէլ ու հարաքէթ օլունտուգտա թէսիրլէրի նէ միսիլլիւ օլա պիլէճէյինի թէֆթիշ էտէլիմ : Աիր նիզամ ու թերթիպին վասիգասը իլէ քէսպ օլունան ախլէագ՝ օլ թերթիպին գանուն ու գավախտինին պիր մահալէ ճէմ օլունուպ՝ օնլարըն ճիւմլէսինին պիրտէն վէրտիքլէրի մահսուլու տուր , քի մէշրէպտէ վէ ամէլ ու հարաքէթտէ պէյան օլունուր :

Այեր ֆիքրիմի ազ սեօզ իլէ պէյան էտէ պիլ-սէմ , տէրիմ .քի , “ Աոր Ատակարանըն մերամ ու մագսուտու պու տուր .քի , Յիսուս Քրիստոս տիւննա իւղէրինտէ օլտուղու վագըթ հէր նէ՝ շէքիլ իտի իսէ , օնուն շայիրտէրի տախի դըպզը օնուն կիպի օլմայը . հիչ տէյիլ իսէ՝ օնլարըն մագսուտ ու արղուլէրի օլ հալի .քէսպ էթմէք օլմայը տըր :

Անճագ իշպու մատտէյի պիր էյիճէ թէֆթիշ էտէրէք՝ օնուն թափսիլինէ կիրէլիմ : Քրիստոննայ տէտիյիմիզ էյլէ պիր .քիմնէ տիր .քի , ճէմի՝ ֆէնա օլան շէյլէրտէն իքրահ էտիպ՝ էյլէրաղպէթ վէ ալէագա էտէր . քէնտիինն տայիմ մէշգ էտէճէյի մատտէ՝ քէնտի ճանընըն հալի տիր . կիւնահա օլան թապիաթ մէյլինի միւտէմ զապթ էթմէքտէ օլուպ՝ զապթը ալթընա կիրմէտիք պիր թէք ֆասիտ հալվէս պիլէ օնտա դալսա , քէնտիսինի հիչ պիր շէյ էթմէմիշ կիպի թուլթար : Հէր պիր շէյտէն զլյատէ Ալլահը սէյլէր , վէ քէնտի էժմրիւնէ էն էլգէմ մասլահաթ՝ Ալլահա մագպուլ օլմայը սայըպ՝ վաղթի հաճէթտէ՝ քէնտի արղուլէրինի վէ ախէր ատէմլէրին իրատէթինի պու ազիզ արղու ուղուրունա ֆէտա էտէր : Ալլահ թարաֆընտան հէր կիւն ալտըղը նիյմէթ ու ի՛նայէթլէր՝ գալպինի թէշէք.քիւր իլէ ճէօշտուրուրլար , վէ օնուն դաամը վէ իչքիսի՝ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտիպ՝ օնուն թէնպիհլէրինի թուլթմագ տըր , վէ մէշագգաթ ու

րէնճիտէ իչինստէ տախի՝ Ալլահըն իրատէթի ու
 թէտպիրինին թէրթիպլէրինէ թէվէք.քիւլ էտէ-
 րէք սըղընըր : Տայիմ քէնտի կէօղիւ քէնտի
 Վուրթարըճըսը օլան Յիսուստա տըր , վէ խէ-
 լասընըն ումիտինի քիւլլիէն օնուն իւղէրինէ պի-
 նա էտէր . վէ նիհայէթ իւլ էմր՝ Յիսուսուն ի'պ-
 րէթինի՝ տայիմա կէօղիւնիւն էօնիւնտէ դութար .
 վէ օնուն Ալլահանի իղինէ միւսալիմէթ իւղրէ
 կիթմէյէ արղու էտիպ՝ եօրուլմագ վէ կէրի
 տէօնմէք պիլմէզ :

Պու ճիւմլէ իլէ քրիստոնեայ քէնտիսինի՝ տիւն-
 եա իւղէրինտէ հատտը հիսապը եօգ ազլ ու
 Փիքրէ մալիք մախլուգաթտէն թէրթիպ օլունմուշ
 ընկերութիւնուն պիր ա՛ղասը սայըպ՝ քէնտինի
 գարտաշլարընըն իչինստէ տույարագ ազրանընը
 քէնտի նէֆսի կիպի սէվէր : Ալէսսէվիյէնին խայ-
 րընը՝ եալընըղ քէնտի նէֆսինէ օլան խայըրտան
 էֆզալ թութար . վէ հէր նէ հալտէ պուլունսա՝
 հագգ ու ա՛տալէթի քէնտի էօմրիւնէ դանուն
 պիլիպ՝ կէրէք էվինէ՝ կէրէք տինինէ վէ կէրէք
 վիլայէթինէ օլան պօրճլարընը ինսաֆ իլէ էտա
 էթմէյէ տիգգաթտա գուսուր գօմագ . վէ ախէ-
 րինին քէտէրինի կէօրտիւքտէ մէրհամէթէ կէլիր .
 տայիմ Փագըրա եարտըմ էթմէյէ հազըր օլուպ՝
 տիւշմէնինէ տախի աֆիլ էտէր : Շէրրէ գարշը
 էյլէք էտէր . վէ քէնտինէ լա՛նէթ օգույուպ
 պէտպղա էտէնէ խայըր տուա՛ էտէր : Այլիք
 էթմէսինի քէնտինէ զէվք սայար , վէ մաւհապ-

պէթի ճէմի՝ ինսան գալմինէ եայր լըր : Ս՝ էմլէ-
քէթ՝ լիսան՝ տին վէ բէնք օնուն մուհապպէթի-
նին թանըմատըղը հուտուտլար տըր , զիրա օ-
նուն մուհապպէթի՝ ինսան գալմինտէն պէրլյէ
հուտուտ թանըմազ , վէ քէնտի կիպի պիր ին-
սան հէր նէրէտէ կէօրիւրսէ , օնու քէնտինէ
գարտաշ պէլլիլէյիպ՝ օնուն բահաթընը վէ սա-
ատէթինի իլէրի կէթիրմէսինի քէնտիսինէ զէվք
անտտ էտէր : Վ՝ է ինսանըն էն միւթէպէր գա-
րաֆը քէնտի ճանը օլտուղու իչիւն , օնուն ին-
տինտէ՝ ճանըն բուհանի էպէտի սաատէթի՝ գա-
յըրաճագ մատտէլէրին էն էլզէմի սայր լըր :

Վ՝ քէնտի կիպիլէրին հադգընա պու Ֆիքիրլէրտէ
իքէն , քէնտինին բարոյական ու ախլէագէ տայիր
մէնֆասա՝թընա տախի տայիմա սայ ու հիմմէթ
էտէր : Վ՝ քէնտինին ամէլ ու հարաքէթլէրինին
նիշանէլէրի՝ մուգայէթլիք վէ սատագաթ վէ էմին-
լիք տիր . վէ օնուն եիւրէյինտէ թէվազիւ՝ թէ-
միզիլիք՝ գանա՝աթ թէնէզգիւլ՝ բահաթ վէ Փէր-
րահլըգ սարլանաթ սիւրէր : Պունտան մատա՝
օնուն ճէմի՝ Փազիլէթլէրինի՝ ազիզ պիր եիկիտ-
լիք ճանլանտըրըր : Խայըրտա գայիմ տուրմա-
զա՝ վէ հագգ ու ստալէթ վէ մուհապպէթ թա-
րիյգինտէ իլէրույէ եիւյիւպ՝ ա՝սլա իղվատէն վէ
հագարէթտէն վէ խուսումէթտէն խէվֆ էտիպ
սարսըմամաղա՝ վէ հագգ եօլունտան՝ եալընըզ
գալսա պիլէ՝ սափմամաղա էյրէնմիշ տիր : Հագգ
եօլունտան սափմամագ վէ կէրշէքլիյին հէմ

խայրը ըն դարելին տէն չըգմամագ իչիւն՝ հէր տիւրլիւ մուհթաճըղա վէ ֆագըրըղա վէ ալըր էղիյէթ ու սէրէնճամլարա՝ վէ էօլիւմէ պիլէ հէր նէ շէ.քիւլ հլիպէթլի սուրէթտէ կէլսէ գաթլանըր :

Վրիստոնեան ըն մէշրէպ ու էթվարընը պէյան էթմէսինէ գուտրէթիմ եէթէմէտիյինի տուցուպ պունճիլէյին էտնապիր թա՛րիֆ վէրտիյիմէ ութանըյօրում . լաքին մատտէնին քէնտի զաթընպա օլան ա՛ղամէթի՝ թա՛րիֆտէ էթտիյիմիղ գուսուրուն եէրինի տօլտուրուր : ()նու պիր տէֆա թէֆթիշ էյլէ , վէ քէնտի քէնտինէ սիւալ էյլէ քի՝ «Պունա ճիւղիճէ եագըն օլա պիլէճէ.ք պիր շէյ նէրէտէ պուլա պիլքրիղ» : Փու.թփէրէսթ միլէթլէրին նօմօսունու թէրթիպ էտէն քիմսէլէրին պիր գաչը իլհա՛մի իլհալէ իլհաղըգ իտտի՛ասընտա օլմուշար ըսա տա , օնլարըն միւլահաղալէրի վէ ֆիքիլլէրի Վրիստոսուն Մ.ու.ա.քեալարընքինտէն փէք ֆարղը իտիլէր : Վայէթ ճէսուր վէ գուվվէթլի օլան Վիգուրկոս նամ քիմսէ՝ վէրտիյի նօմօսլարըյա Սպարտալըլարը եիկիտ վէ գուվվէթլի վէ մուհարէպէյի սէվէր պիր միլէթ էթմէյէ իսթէտի : Պիր ախէրի տախի քէնտի միլէթինի չիֆթճիլլէյէ վէ եէրի իշլէմէյէ մայիլ էթմէյէ մերամ էյլէտի : Պիր զայրիսի քէնտի հէմշէհրիլլէրինի մէշհուր թիւճճարլար էթմէյէ ճէհտ էթտի , վէ պիր պաշգասը օնլարը մա՛րիֆէթլի սէնաա՛թքեար վէ իլմ ու թէրպիյէտէ մէշհուր էթմէյէ թալիպ օլտու : Մնճագ

պիղիմ՝ ճիւղիճէ թարիֆինի էթտիյիմիզ միսիլլի-
 ախլէագ ու մէշրէպտէ ինսան եէթիշտիրմէք թէր-
 թիպլի՝ ճիւմլէսի պիր չոզին Վուրբուն թասրի-
 քիլէ եազմը շ օլան՝ Աոր Ատակարանըն միւլէլիֆ-
 լէրինտէն վէ Ազիզ Վիթապլարըն ճիւտի էվվէ-
 լինի թէրթիպէտէն Վոլսէս վէ ախէր մարգարէ-
 լէրտէն մա՛տա՛ հիչ քիմսէնին եազտըղը քիթա-
 պրնտա պուլունմազ : Պու իլհամի իլահլէ վասի-
 դասի իլէ եազմալէրի՝ Ազիզ քիթապլարը ախէր
 ճէմի՝ քիթապլարտան նէ՞ գատար զէյաաէ եիւք-
 սէք էաէր : Պու միսիլլիլ նիզամ ու թէրթիպտէ
 պիր կիզլի հիլէ օլմագ իհթիմալի միւմքիւն պիր
 շէյ մի : Պու թիւրլիլ ախլէագ ու բարոյականը՝
 եալընըզ տիւշիւնմէսի պիլէ քէօթիւ ատա՛նլարըն
 մէյլինէ դապանը դապանընա զըտ՝ վէ ազըլարը-
 նա սըղմազ օլտուլունտան մա՛տա՛ զայէթ էյի վէ
 Փազիլ քիմսէլէրին տախի դուտրէ թէրի հուտու-
 տինտէն տիշարը տըր : Ա է պունլարտան հագ-
 դան աշիքեարէ պէյան օլունուր քի , պունուն
 ճիւմլէսի եալընըզ Ալլահտան սատր օլմուշ օլմա-
 լը տըր :

Վապիլ տիր պիրիսի տէյէ քի , պու թա՛րիֆ
 օլունան ախլէագ՝ եալընըզ խայալի պիր շէյ տիր :
 Խայըր . Յիսուս քէնտի շայիրտլէրինտէն հէր
 նէ Փազիլէթ մաթլուպ էյլէտի իսէ , ճիւմլէսինի
 քէնտիսի պիլ Փի՛լ իճրա էթտի . վէ օնուն շա-
 յիրտլէրի տախի՝ զա՛իֆ ինսանըն էլինտէն կէլէ
 պիլտիյի գատար՝ օնուն իղինէ կիթտիլէր : Պետ-

րոս վէ Յովհաննէս վէ Յակոբոս վէ Պօղոս վէ
 ախէր պինլէրձէ զաթլար՝ պու մինվալ իւզրէ
 հարէքէթ էթտիլէր : Հալէա օնլարտա գուսուր
 պուլունա պիլտիլինէ շիւպհէ եօգտուր . վէ իղվա
 զաֆլէթինտէ՝ օնլարըն պա՛ղըսընտա ինսանձա
 զա՛իֆլիք էսէրի կէօրիւրիւզ : Ընձագ քէնտիլէ-
 րի պու թագսիրաթլարըն իւզէրինէ հէր կիւն
 նատիմ օլուրլարըտը , վէ քրիստոնեայըգ ախլէա-
 գընա նազարէն՝ քէնտի զայրէթլէրինտէն՝ վէ
 իճրա էթմէյէ պօրճլու օլտուգլարը գանունլարըն
 իճրասընտան կէրի գալմալարընը ձան աճըսը իլէ
 իգրար՝ էտէրլէր իտի : Ընձագ եօգարըտա զիքը
 օլունան ալահանի գանունլարըն ճիւմլէսի գալպ-
 լէրինտէ մոնգիմ վէ միւթէմէքիւն օլուպ՝ տէ-
 րունլէրինէ տայիմա հիւքմ էտէրլէր իտի , վէ
 ձէմի՛ թամուրլարընտա մոնայեան կէօրիւնիւրլէր
 իտի : ()նլարտա պուլտուղումոնզ պազը գու-
 սուրլար՝ եազըն միւֆէրրիհ կիւնլէրինտէ կէօյիւն
 իւզէրինտէ կէօրիւնիւպ՝ կեահիճէ կիւնէշին ըջը-
 ղընը ճիւզի գափատան պուլուտլարա պէնզէր .
 լաքին օնլարըն դարիգի՛ թա թէքմիլկիւն օլա-
 նատէք կիթիքէ ըջըզընը արթըրմատա օլան
 սատըգլարըն դարիգի տիր : Ընաքեալարըն
 վագթընտան սօնրա կէլէն վագթըն հէր պիր
 տէհրինտէ՝ պու բուհ իլէ էօմիւր կէչիրէն միլեօն-
 լարձա քիմսէլէր կէօրիւնմիւշ տիր : Ալէ հալէա
 պու կիւն տախի՛ քրիստոնեայըգ շուրութունու
 իճրա էտիպ՝ քէնտի իւզէրինտէ կէօսթէրմէյէ

համբար էտէն զայն շոգ քիմսէլէր վար տըր :
 Մնճագ սատըգ քիմսէլէր՝ քէնտիլէրինի կիւրիւլ-
 թիւ վէ շամնթա իլէ կէօսթերմէղլէր . պէօյլէ կիւ-
 րիւլթիւլէրի սալթ քէօթիւ քիմսէլէր էտերլէր :
 Շիմչէք՝ փարըտըսըյլա կէօղ գամաշտըրըր , վէ
 երըտըրմ հիւլէթիւ սէս չըգարըր , վէ իւմի
 տիւնեայը հէյրան էտերլէր . լաքին կիւնէշ սիւ-
 քիւթ իլէ քէնտի տէվրինի էտիպ՝ շիրին ըշըղը-
 նը վէ Փայտէլի սըճագլըղընը սէսսիղ կիւրիւլ-
 թիւսիւղ պիւթիւն ա՛լէմէ թէվլի՛ էտեր :

Փ Ա Ս Լ Գ :

Պէօյլէ ախլէագ ու մէշրէպէ պոխօ օլան Մեհարանըն
 ընտիլինսին նէշար էտէն հասանալն :

Թա՛րիֆ էթտիլիմիղ ախլէագ ու մէշրէպին՝
 ինսանլարըն պէյնինէ մոլթլագա նէշը էթտիլի
 թէսիրաթ էյիճէ միւլահաղա օլունտուգտա պուն-
 տան ագտէմքի Փասլտա թագտիմ օլունան ճըշ-
 մարտութիւնլարըն նէգատար իգթիզալը օլմալէրի
 տահա էյի անկլաշըլա պիլիր : Վէ էվվէլա՝ իշպու-
 ախլէագ ու մէշրէպի քէսպ էտէն քիմսէ՝ Մլա-
 հըն տօսթու օլմագ իւմիտինտէն վէ ճէմի եարա-
 մազլըղա մոլճիպ խըրսլարը թէրք էթմէ քտէն
 վէ ա՛ղիղ մոլհապպէթ հէմ էն էյի գա՛յիտէլէր
 իւղէրինէ թանղիմ օլունմոլշ էօ՛միւրտէն սատըր
 օլան ա՛ղիմ ըհաթլըղա վէ գանաթա վէ սէլա-

մէթէ մալիք օլաճաղընը՝ ինսան դապիաթընը էյի
անկկայան պիր քիմսէ ինքնար էտէմէզ : Պիր
Փամիլեատա պուլունան ատէմլէրին ճիւմլէսի պու
Փիքիւրլէրտէ վէ պու համվէսլէրտէ օլտուքլարը
թագաթիրտէ , Փամիլեանըն սաքին օլտուղու էվ՝
մուհապպէթին վէ Փէրրահլըղըն մէքեանը օլուր :
Պունուն կիպի՝ պիր մէվճուտ ճէմաաթտան ի՛ պա-
րէթ պիր շէհիր՝ էալընըզ պիր շէհրի քիսէլէր
պիրլիսի տէյիլ տիր , իլա քիշինին Փիքրինէ խօշ
կէլէճէք պիր իմթիղաճըն հիւքմ էթտիյի պիր
աղիղ գարտաշլըզ օլուպ՝ ճէմի գօնշուարըն վէ
ճէմի օլ ընկերութիւնուն ազալարը պիր պիրլէ-
րինին խըզմէթինտէ վէ թալթիֆ ու եարտըմ էթ-
մէքտէ գուսուր էթմէյէրէք՝ ճէմի՛ սինին իւզէրի-
նէ թա՛րիֆի միւշքիւլ պիր սաատէթ իզհար օ-
լունուր : Պու միսիլլիլ հալտէ պուլունան ինսան-
լարտան սաքին օլունուր պիր այալէթ ու մէմլէ-
քէթտէ՝ ազ վագթըն իշինտէ տիւնեատէ միսլի
կէօրիւնմէմիշ տէվլէթ ուսա՛ատէթ զուհր էտէր .
օնտա հէր քէս քէնտի հալինէ վէ մէսնէտինէ
տիւշէն Փարիզէի զիմմէթինի իճրա էտիպ՝ արա-
լարընտա՛ ինսաֆսըզ վէ հելլէ իլէ իշկէօրէն քիմսէ
պուլունմազ . հէր պիրի գօնշուսունուն վէ ամ-
մէնին խայրընա չալըշըր , էալընըզ քէնտի մէն-
Փա՛աթընը խալըն Փախտէսինտէն էլզէմ թութ-
մազ , հէր թարաֆտա սուլհ վէ մուհապպէթ վէ
իմթիղաճ վէ զանիմէթ վէ գանաա՛թ վէ շուրու-
թա վէ նիլամա բաղպէթ վէ խալըն սէլամէթի

իչինն գուրուլան ուսուլէ բայէթ կէօրինիւր, վէ զօրպալըգ վէ ի'սեան վէ բահաթսըղըգ վէ պէօ-
յիւք թանբմամագըղգ՝ օնտա նամալիւմ հալէր
օլմուշ օլուր :

Այլմահ . քեաշքի Աւրորա ահալիսինին ճիւմ-
լէսի պոնոն կիպի քիմնէլէր օլայըտըւար , օլ
վազըթ՝ ճէնկին տինեատէն տէֆ՝ օլունմասը՝ վէ
պիւթիւն ալէմին սուհ Վէ պարըզըգ իլէ կէչին-
մէսինէ քիմ սէպէպ օլուր տէյիւ արալարընա
պիր ազիմ ճէհտ ու զայրէթ տիւշէրիտի : ()
ղէման՝ պիր իւմիւմի սուհ ահտնամէսի եափմասը
վէ թէմէլէշտիրմէսի փէք գօլայ պիր շէյ օլուր-
ուտու , զերա քիպիր վէ թամա վէ քէնտույի
պէյէնմէք վէ մէսնէտ միւթալէպէսի վէ ինթի-
գամ՝ վէ շէօհրէթ գաղանմագ արզուսու միսիլլի-
խըրսլար՝ ճիհանտէն նապէտիտ օլուպ՝ մէճլիսլէր-
տէ ճէնքլէրէ գարար վէրիլմէղէտի , իլա օնլարըն
եէրինէ մէճլիս ու շուրալէրտէ տօղրուլուգ վէ
խայըրիսահըգ վէ պիչարէլէրի աճըմագըղգ հիւ-
քիւմէթ սիւրիւպ՝ պու մասլահաթա թէղլէյէ պիր
գարար վէրիլլէրիտի : Վէ միլէթլէր գարտաշ
կիպի պիրպիրինէ սարըլըպ՝ հէր քէսին տէրու-
նինտէ տիւշմէնլիք թօխումու չիւրիւր վէ գուվ-
վէթտէն տիւշէր իտի :

Անճագ պու միսիլլիւ միլէթ վէ խալգ՝ սալթ
քէօթիւ օլան շէյլէրտէն սագընմագ իլէ գա-
նասթ էթմէղլէր իտի : Պիհուտէ եէրէ վէն-
հոհոպլէթի (հայրենասիրութիւն) իսմիլլէ միւշէր-

րէֆ օլուպ՝ ախէր միլէթլէրինին՝ վերանէսինին
 իւզէրինէ քէնտի վէթանլարընըն շէրէֆ ու գուտ-
 րէթինի պինա էթմէք էօյրէտէն Փասիտ խըրսը
 րէտտ ու տէֆ՝ էտիպ՝ ախէր քիմսէլէրէ վէ միլ-
 լէթլէրէ էյլէք էթմէյէ չալըչմայը տախի քէն-
 տիլէրինէ Փարզ՝ վէ իճրասընը սէֆաաթ սայար-
 լարըտը : Ա է միլէթլէր՝ պու անէ տէկին կէօ-
 րինտիյիւ միսիլլիւ՝ պիր պիրլէրինէ պէլա վէ
 դազէպ օլմալարընա պէտէլ՝ պիրպիրինին սան-
 տէթինէ վէ խայրընա չալըչըպ՝ հէր միլէթ Մ-
 շետարան թայիմաթը մուճէպինճէ անէլ վէ հա-
 րաքէթ էտէրէք՝ քէնտի վէթանը հագգընա ար-
 ղուլատըղը խայրաթ ու հասանաթը ճիւմլէսի ի-
 չին տախի իսթէրիտի :

Աքին նէ՝ տէյօրում . պէօյլէ ալահանի շու-
 բութուն պայիս օլտուղու թէսիրաթ՝ պու միսիլ-
 լիւ տար սինօրլարըլա մահտուտ տէյիլ տիր :
 Արորա ահալիսինտէ օլան թէպտիլլիյին խայ-
 րընը՝ Ասիա վէ Աֆրիգա վէ Ամերիգա՝ ահալիսի
 շաղըզ իլէ կէօրիւյօր : ()նլար՝ հէր շէյէ էլ ու-
 ղատըպ զապթլարընա կէչիրմէք արղուսունտա՝
 քէնտի գուտրէթլէրինի արթըրմաղա վէ թիճա-
 րէթլէրինի տահա չօդ եէրլէրէ տաղըթմաղա հէր
 թարիգի մինասիպ կէօրէն թամայքեար զալըմ-
 լարըն եէրինէ՝ գարընտաշ մուհապպէթի իլէ
 իթթիֆագի թամ իլէ իշ կէօրմէյէ էլ վուրան
 գարընտաշլար կէօրիւյօրլար , քի էյլէք էթմէք-
 տէ՝ էյլէք գապուլ էթմէք գատար՝ վէ պէլի

սայրըլարըն մալինի զապդ էթմէքտէն՝ օնլարա
 էյլիք էթմէյէ տաճա զկյատէ հազըր տըրլար . վէ
 պէօյէ պիր նէվզուհուր քէյֆիյէթէ հէյրան վէ
 միւթէաճճիւպ դալարագ՝ ինսանըն պու տէրէճէ
 էվվէլքինէ զըտ տէօնմէսի եալընըզ Ալլահտան
 օլտուղունու Ֆէհմ ու Ֆէրգ էտէրլէր . վէ Ալ-
 բորանըն օնլարա էյլիք էթմէյէ՝ վէ օնլարըն
 սաատէթինէ չալըշտըղընը կէօրմէլէրի իլէ՝ արա-
 լարտա պու սիւալ արիզ օլունուր . «Պու աճայիպ
 տէյիշիքլիք նէ՞րէտէն սիրաաթ էթտի . սիզ պիր
 վագըթ պիզիմ տիյարըմըղըն զազէպի իտինիզ .
 կէմիլէրինիզ կէօրիւտիւքճէ՝ եիւրէյիմիզէ խէվֆ
 կիրիր իտի . սիզին կէլմէնիզին մէրամը եալընըզ
 ալթունլարըմըզը ալըպ եերլէրիմիզի զապդ վէ
 պիզի եէսիր էթմէքտէն ի՛պարէթ իտի . լաքին
 կէօրիւյօրուզ քի , շիմտիքի կէլմէնիզ պիզէ պիր
 տէվլէթ տիր . պունճա տէնիզլէրի եըրթըպ պի-
 զիմ տիյարլէրիմէզէտէք կէլմէքլիյի բազպէթ
 էթմէնիզ՝ պիզէ սալթ էյլիք էթմէք իչիւն տիւր .
 սիզի քիւլլիէն պէօյէ եէնի ատամ էտէն շու-
 բութլարը նէ՞րէտէն ալտընըզ» :

Վէ Ալբորթալըլար՝ օնլարա Աոր Ատակարան
 քիթապընը վէրիպ օնլարա տէրլէր . «Շ ու Քի-
 թապը օգույուն . սիզ տախի պունու մէշք էտէ-
 րէք վէ թէնպիհլէրինին իճրասընտա պուլունա-
 րագ՝ ագլէ վէ սաանտէթէ վէ Փազիլէթէ մալիք
 օլասընըզ տէյիւ օնու մախսուսէն լիսանընըզ
 թէրճիւմէ էթմիշ իզ տիր» : Վութփէրէսթլէր

տախի հալվէս իլէ պու գըյմէթլիւ Վիթապը
 էլէերինէ ալըպ օգուրլար , մութալա՛ վէ միւլա-
 հազա էտէրլէր , վէ օնլար տախի քէնտի սէլա-
 մէթ Եօլարընա մահարէթ քէսպ էտիպ՝ պու
 սիյադ իւզրէ պիւթիւն ալէմ Աւետարանըն վատ
 էթտիյի սաատէթէ հիսսէտար օլուր : Պունտան
 պէօյլէ սիլահ տէտիքլէրի հիչ պիր իշէ Եարամազ
 շէյլէր օլուր , ճէպհանէլէր վէ միւհիւմմաթի
 հարպիյէ ամպարլարը պօշ գալըրլար . վէ էօլիւմ
 վէ խարապաթ ալէաթլարը Եափրմասընա գուլ-
 անըլան քեարխանէլէր՝ ախէր Փայտալը շէյլէրին
 Եափրմասընա թային օլուրլար : Մէրգուլէր տէր-
 ւէր քի , “շու տէրունիմիզի գօրգու իլէ տօլտու-
 րան շէյլէրի կէօզիւմիւզիւն էօնիւնտէն տէֆ է-
 տին , շու թուճ վէ տէմիրտէն Եափրմըշ խարա-
 պաթ վէ էօլիւմ ալէաթլէրի օլան դօփլարը Եէրէ
 չիֆթ սիւրէճէք ալէաթլէրէ թէպտիլ էտին .
 շու կիւլէլէրի պօզուն վէ սապանլար իլէ չափա-
 լար Եափըն , շու գըլըճլարը վէ միզրագլարը
 թէքրար աթէշէ գօյուպ՝ օնլարը գըրփան տէմի-
 րի Եափըն” : Ինսան ճինսինին պէյնինտէ միւհ-
 քէմ պարըշըգ վար . կիւնտէն կիւնէ արթմագ-
 տա օլան իւլֆէթ վէ իւնսիյէթ վասիգասի իլէ
 Փամիլեալարըն վէ միւլէթլէրին մուհապպէթի
 Եայըլըպ՝ ալէմի պիր պիրինէ պաղլայօր : Ինսան
 հէր նէրէտէ պիր ախէր ինսան կէօրիւրսէ , օնա
 քէնտի գարընտաշընը կէօրտիւյիւնազարըլա պա-
 գար . Ալլահ մուհապպէթի վէ ագրանընը սէվ-

մէքլիք հէր քէսին գալպինտէ քէօքլէշիպ՝ հէր
 թարաֆտան հադգ ու ատալէթ վէ իմ թիզաճ վէ
 տօսթլուգ վէ բահատ էօմիւր իդհար էտէրլէր :

Խմտի պունճիլէյին տօղրու տօղրույա պէնի ա-
 տէմին սաատէթինէ պաիս օլուպ՝ հէր հալտէ ին-
 սանըն էյլլինի հասիլ էտէն շուրու թլարըն՝ պիր
 թագըմ քեաղիպ քիմնէլէր իշի օլարագ՝ Ֆասիտ
 վէ Ֆէյլի պօղուգ քիմնէլէրտէն տիւզիւմիւշ օլ-
 մասը միւմքի՞ն մի տիր : Խսայըր , շէյթանըն փա-
 տիշահլըղը պէօյլէ քէնտինէ գարըը քէնտի իշին-
 տէն Փըրգա չըգարըպ պէօլիւնմէգ . զիրա Փըրգայէ
 պէօլիւնէն տէվլէթին տէվամը օլամաղ : Պու-
 նիշանէլէր իլէ իշարէթ օլունմուշ շուրու թլարըն
 ասըլ զաթը կէօքտէն օլուպ՝ եէրտէն օլմատըգ-
 լարը աշիքեար տէյի՛լմի , օնլարըն ասըլ գալըպը-
 նը տէյիլ զուլմաթ վէ գարանլըգ էօլկէլէրինտէ՝
 իլլա ճէմի ըշըղըն վէ քէմալլիլէթին ասըլ մէ-
 քեանը օլան մահալտէ արամալը տէյի՛լլիլիգ :
 Պու թէրթիպին թանզիմինտէն անկլաշըլմա՞ղ մը
 քի՛ պունու ա՛սըլ իճատ էտէն՝ քէնտի եարաթ-
 տըղը մախլուգաթլարընըն բահատ ու սաատէ-
 թինտէն հազգ էտէն նիհայէթսիգ մէրհամէթ վէ
 քէրէմ սահիպի Մէվլատէն սայրըսը օլա՛մաղ :
 Պունտա հէր պիր շէյ՝ հէրքէսին հալինէ մուա-
 Փըգ կէլիպ՝ կերէք հէր պիրինի այրը այրը՝ վէ
 կերէք հէփսինի պիրլէքտէ սաատէթէ երտիրմէյի
 գարաը գըլմըշ ի՛լմիլէ թանզիմ օլունմուշ տէյի՛լ
 մի տիր : Լ՛ճապա՝ պու շէյլէր՝ իճրասը միւմքին-

սիզ պօշ հիւլեալար տըրլար տէյէն օլո՞ւր մու :
 Պարի՛ պու հիւլեա իսէ տէ՛ կէօյնիւմիւղէ զայէթ
 խօշ կէլէճէք հիւլեալարտան օլտուղունու քիմսէ
 ինքեար էթմէզ : Ա՛նճագ՝ Ա՛ւետարան շուրութ-
 լարընըն ինսան դալպինէ թէսիր էթմէսինաէն
 զուհուրա կէլէն հասըլաթլար տէյի՛լի : Ազիզ
 Վիթապլարա իման կէթիրէն ատամըն հագգը-
 նա թարիֆ էթտիյիմիզ քէյֆիէթլէր պօշ հիւլ-
 եալար տէյիլ տիր . վէ պունու ճիւղիճէ անկլաթ-
 մագ իչինն՝ վէրմէյէ չալըշտըղըմըղ ճիւղի նիւմիւ-
 նէ՛ շին վէ՛ Նոր Ատակարանըն վաղէրինէ թէ ք-
 միլէն մուաֆըշ տըր : Ազիզ Վիթապլար Յի-
 սուս Վրիստոսուն Աւետարանընըն տիւնեա իւ-
 ղէրինտէ մէթանէթ պուլմասըյլա՛ պիւթիւն ա՛-
 լէմին իւղէրինէ եայաճագ օլտուղու Փաղիլէթ ու-
 սաստէթին նագլի զայէթ բիւշան վէ միւնէվկէր
 թա՛պիրլէր իլէ թարիֆ էտէրլէր (Միքիա . դ :
 Ասայ . բ . վէ ժա : Յայտ . ի) : Վիթապլար
 օգոյանա րէճա էտէրիմ՝ քի ա՛գըլ վէյնէսինտէ
 պու միւլահաղալարը՛ տիգգաթ ըլա թարթըպ՛
 միւթալաա էյլէսինլէր :

 Փ Ա Ս Լ 10 :

Աւետարանի իւրեւ յիւր էլեամբոս միտալ էտէ պիլէճէյիլի
 շէյլիլի ճիւլէսէ՛ Ա՛ն Վրապարանոս ալուլունուրլար :

Աւահ քէնտի իրատէթինի ինսան ճինսինէ

պէյան էթմէզտէն էվվէլ պիր առէմէ՛ պու իլհամ՝
 օլունաճագ Ալլահըն իրատէթի նէյէ՞ մէպնի վէ
 նէյէ՞ միլթաալիգ օլմագ կէրէք իտիյի հագգընա
 թէրթիպ վէրմէսի՛ տիւնեայը եարաթմագտան
 էվվէլ պիր մէլէյէ եարատըլաճագ տիւնեանըն
 նէ տիւրլիւ պիր տիւնեա օլաճաղը հագգընա Այա-
 րատըճըյա թէրթիպ վէրմէսի գատար ահմագըլդ
 վէ տիվանէլիք տիր : Մէլէք՝ տիւնեա եարատը-
 ւըպ Ալլահըն գուտրէթքեանի էլէրինտէն չըդ-
 տրգտան սօնկրա օնու անկլայա պիլիպ՝ օնուն նի-
 զամընտա վէ էնվա՛յի անաորըլարընտա Ալլահըն
 ի՛լմ ու հիւնէրինի վէ քէրէմ ու ինայէթինի թա-
 մաշա էտէր : Ալհամի բապպանի հագգընա տա-
 խի պունուն կիպի տիր : Ալլահ ինսանա պիր շէյ
 իլհամ էթմէզտէն էվվէլ՝ զայէթ ա՛գըլը օլան
 ինսանլար տախի իլհամըն նէ՞ խուսուստա օլա-
 ճաղընը պիլէմէյիպ՝ գարանլըգտա գալմըշ քիմ-
 սէլէր կիպի շաշըրըլար : Ապքին շիմտի՛ ճան ու
 տիլտէն հագղիգաթը էօյրէնմէյէ արղու էտէն
 քիմնէ՛ պու իլհամ ինսանըն հէր պիր միսթա-
 ճիլէթինէ նէ՛ տերէճէ ոյյար՝ վէ Ալլահըն քե-
 մալիլէթինի նէ՛ գատար աշիքեար էտիպ օնա շէ-
 րէֆ վէրիր օլտուղունու անկլայա պիլիր :

Պիղէ անկլամասը իգթիղալը օլան հէր շէյ՝ իլ-
 համի իլսհի պիղէ օնու պէյան էտէր : ()նուն վա-
 սիգասի իլէ Ալլահ պիղէ քէնտի թապիաթընը վէ
 քեպինաթը իտարէ էթմէսինին թարղընը թա-
 րիֆ էտէր : Ալլահ իլհամը իտտիա՛սը իլէ չօդ

քիթապ եազըլմըշ , լաքին Ալահըն հագգընտա՝
 պու քիթապլարըն ճիւմլէսինին պիրտէն սէօյլէ-
 տիյինտէն զիյատէ շէյ եալընըզ 'Աոր Կտակարան
 սէօյլէր : ()նտա՝ ինսան թապիաթընըն հէր պիր
 թարաֆը վէ շուրութու վէ ուսուլարը վէ մուհ-
 թաճիյէթի թէքմիլ թաճիֆ օլունմուշ տուր .
 Վրիստոսուն ախէագ ու մէշրէպի՝ ազլ ու Ֆիրը
 սահապի ճէմի՝ մախլուգաթա ույաճագ պիր իպ-
 բէթ կէօսթէրիլիր : Պիր Շ էֆաճաթը վէ օնուն
 վասիգասի իլէ խէլաս պուլմանըն թալիմի՝ ինսա-
 նըն ճէմի՝ մուհթաճիյէթինէ վէ պիչարէլիյինէ չա-
 բէ կէօսթէրիպ՝ օնա էպէտի սաատէթին թարի-
 գինի տախի աչար : Աւետարանըն թէնպիհէրինտէ՝
 մէշրէպ ու հարաբէթի թէքմիլ նիզամա գօյաճագ
 գանունլար վար : ()նտա պիզէ պիր ախրէթ խա-
 պէրի վէրիլիպ՝ էյիլէր իչիւն սաատէթ՝ վէ քէօ-
 թիւլէրէ մախսուս շան անպա ու էզլիյէթ կէօ-
 զիւմիւզիւն էօնիւնէ գօնուր . վէ պունուն ճիւմ-
 լէսինտէն մանտա՝ եիւրէյէ թէսիր էտէճէք հէր
 պիր մուճիպի՝ պիւթիւն գուվլէթի իլէ էօնիմիւ-
 զէ գօր :

Խիւլասէի քէլամ , ինսանըն պիլմէյէ մուհ-
 թաճ օլտուղու իգթիղալը շէյլէրին ճիւմլէսինի
 Աւետարան էօյրէտիր : Տէմէմ քի օնտա՝ էօյրէն-
 մէյէ արղուլատըղըմըզ շէյլէրին ճիւմլէսի մէվ-
 ճուտ տուր . զիրա պիզիմ պիհուտէ մերագըմըզ
 միւճիւպինճէ՝ իլհամի րապպանիտէ պէյան օլուն-
 մամըշ էնվաի շէյլէր էօյրէնմէյէ արզու էտէ

պիլիբրիզ . լաքին անլա շիւպհէ էթմէյէրէք պու-
նու սէօյլէյէ պիլիբրիմ քի , թամ ազլ իլէ վէզն
էտէրէք՝ ամէլ ու հարաքէթիմիզէ նիզամ վէրմէյէ
վէ շիմտիքի հալիմիզէ սահիհ ըհաթ վէրմէյէ
իգթիզալը օլան հէր շէյ՝ օնտա էօյլէ պիր սաֆ-
լըղըլա վէ թէմիզլէյիլէ վէ տիգգաթըլա թարիֆ
օլունմուշտուր քի՝ էմնալինի պուլմասը միւմքին-
սիզ տիր :

Պէլքի՝ Աոր Ատակարանը պի տիգգաթ օգու-
յան պիր քիմնէ սօրա պիլիր քի , պու սէօհպէթ-
լէրին ասըլ մատտէյէ նէ՞ մինասիպէթի վար . վէ
պու Ֆիրատէ Ֆիրատէ թարիֆլէրտէն՝ օլ քիթա-
պըն իհնամի իլահի իլէ եազըլմըշ օլտուղունա նէ՞
իսպաթ չըգա պիլիր : Անճագ՝ հէր շէյին ասընը
արայըպ՝ Ալահ իհնամը օլան հէր շէյի տիգգաթ
իլէ թէֆթիշ էթմէյէ գավի նիլէթ էտէն անըլը
վէ միւլահազա էտէն հէր ճշմարտութիւն գալիպի
իհնամըն պու իարիմըն ալընան իսպաթլարընա
գաննաթ էթմէզ , իլահ հէփսինտէն էվլէլ՝ օնոս
օլան վէ սէմալի . ճշմարտութիւն տէյիւ իսգոթի՝ էնոթիյի
մատտէլէրի թէֆթիշ էտէր . շէօյլէ քի՝ իսպա-
թըն սապիթ էտէճէյի շէյ նէ օլտուղունու էյի
պիլսին : Պու ուսուլէ կէօրէ թէֆթիշ էթմէլի .
վէ հէր քիմ քի՝ թարիֆ օլունան գանունլարը
էյիճէ թէֆթիշ էթմէյէ ճէհտ էտիպ՝ օնլարըն
ըըզլարընը՝ ալիզլիքլէրինի՝ կէնիշլիքլէրինի վէ
թէքմիլիքլէրինի թամաշա էթտիքտէն՝ վէ ինսա-
նըն գապիաթընը թէքմէլլէյէ վէ սաանտէթէ էր-

տիրմէյէ իգթիգալը օլան հէր շէյ օնլարտա պու-
 լունտուղունու է յիճէ վէզն էթտիրտէն սօնկրա ,
 օնլարըն նիհայէթսիզ Ազիմ պիր Օլաթըն իլհա-
 մը իլէ վէրիլմէլէրի միւնասիպ վէ եագըշըր օլտու-
 ղունու՝ վէ ասըլլարը Ալլահտան օլտուղունա
 քէնտիլէրինտէ էն գուվէթլի իսպաթլարը օլ-
 տուղունու կէօրիւպ՝ խարիճտէն իսպաթլար տա-
 խի օնլարա իլավէ օլունունճա՝ օնլարըն Ալլահ
 դարաֆրնտան օլտուղունու ինանմաղա մէճպուր

օլուր :

Եւր Արարիւնքն ի ինչոք պատանան շէյլերն
 Թւահապա էլնէտքն՝ օնոն Լ շահ դարաքնն-
 ասն վերելիչ օլորդոնս սապը օլան
 իսպանլար :

Ի վկայի պապտէ պէյլէ պիր թերթիպ տին
 գանունլարը թագտիմ օլունտու քի , Վրիստոն-
 եալըղըն իսպաթլարընը Փայիտէ իլէ թէֆթիշ
 էթմէյէ հէր իսթէյէն քիմնէ՝ հէր վէճհիլէ օն-
 լարա վուգուֆ քէսպ էթմէք իգթիզա էտեր :
 Ա շա՛ փաք նիյէթ իլէ ճմարտութինն արամա-
 ղա մէյլ էտէն քիմնէլէրէ՝ օնլար թէքմիլէն
 գուվէթլէրինի աույուրա պիլէճէք իսպաթլար
 տըրլար : Ա է չօգ անէա քիթասլար օգույուպ հիշ
 պիրինտէն պիր Փաիտէ պուլմայանլարըն հալի՝
 իհթիմալ քի , պու գանունլարա էյիճէ աշնա օլ-
 մատըգլարընտան նէշադ էթմիշ տիր : Անճագ
 Վրիստոնեալըղըն բուհունա վէ թապիաթընա
 վուգուֆ՝ վէ ալէալըղընա իսքեաթ օլուպ՝ թալի-
 մաթը ինսանա նէ՝ տէրէճէ մուգթազի օլտու-

շունու Ֆէհմ էտէն քիմնէնին Ֆիքրի՝ իսպաթ
 թօխումունու գապուլ էթմէյէ էվվէլտէն հազըր-
 լանմըշ պիր թարլա կիպի տիր , քի մուգլադա
 պու թօխումուն՝ էպէտի էօմիւր մէյվէսինի հա-
 սրլա կէթիրէճէյինէ շիւպհէ էթմէմէյէ գուվ-
 վէթլի սէպէպիմիղ օլա պիլիր : Աքին Ֆիքիր Ա-
 լետարան ուսուլինէ էճնէպի օլտուգճա՝ իսպաթ-
 լարընըն իճմալինի օգումադ՝ ճատէ եօլ եախուտ
 գայա թաշ իւղէրինէ թօխում էքմէք կիպի նա-
 Ֆիլէյէ կիտէր :

Ալետարանըն թալիմաթընըն ա՛սրլ էօղին-
 տէն ալընմա իսպաթլարտան մատա՝ Աոր Ատա-
 կարանըն էլինի օլան շէյէրպին՝ օնուն բո-հո-նպան՝
 քո-րո-լա-շո-նպան՝ վէ մէրամընտան ալընմա մախ-
 սուսէն տիգգաթա շաէսթէ պա՛ղը միւթալալար
 վար տըր : Պու միւթալալար քէնտի զաթլա-
 րընտա՝ Աոր Ատակարանըն Ալլահտան իլհամ օ-
 լունմուշ պիր քիթապ օլտուգլարընա թէքմիլ
 իսպաթլէր տէյիլ իսէլէր տէ՝ հիչ տէյիլ իսէ
 պու անէ տէկին կէօրինէն ճէմի՝ քիթապլարտան
 ատէթտէն տիշարը աճայրպ պիր քիթապ օլտու-
 ղունու իսպաթ էտէրլէր , վէ օնուն հագգընա օ-
 լան իտտիա՛յէ գուվվէթ վէրէրէք՝ խարիճտէն
 ալընան իսպաթլարըն ասասընա զլյատտէ մէթա-
 նէթ վէրիլլէր :

ՓԱՍԼ 1 :

Նոր Արարարան շինն ու ուրիշ պատիւ տալու
 լինիլ է, որի տեսքով անշուք լինիլ է :

Պուք քիթապը թելիք վէ ինչա էտէն միւշ-
 փիլիքին էքսերիսի՝ քէնտի էօմիւրլէրինին կէնճ
 էյամընը սէննամ իշլէմէքտէ կէշիւրմիշլէր իտի :
 () նլար Վրիստոս իլէ եալընըղ իւչ սէնէ միգ-
 տարի պիրլէքտէ օլուպ՝ օլ դատար վագըթ օնա
 շայիրալիք էթտիլէր . վէ օնուն էօլմէսինտէն
 օօնկրա՝ օնուն տինինի էօրէթմէյէ պաշայըպ՝
 « Նոր Արարարան քիթապլարընը եաղտըլար :
 Վրէնտի թելիքաթլարըլա մէշնուր օլան Նու-
 նանի վէ շոմա ալիմլէրի՝ քէնտի ճէմի՝ էօմիւր-
 լէրինի ի՛լմէ վէ քիթապէթէ մէշղուլ օլարագ կէ-
 շիւրմիշլէր իտի : () նլար տախի քիթապլար եաղ-
 տըլար : Իմտի՝ Նաքեալարընը եաղտըղը իլէ
 օնլարընը եաղտըղը քիթապլար բուպարէ ալըն-
 սա , եալընըղ եաղանլարընը իլմտէ օլան իթիպար
 ու շէօհրէթինէ նաղաքէն՝ քիմլէրի՞ն քիթապլարը
 տաշա իսթիւն օլմագ մէմիւլ օլունա պիլիբ :
 Պու՝ սիւալէ կէլիբ պիք շէյ մի : Պունճուլայըն
 օգումագ եաղմագտան պիսապէր պիր թագըմ
 Նէհուտի պալըգճըլարընը գալէմինտէն՝ Նունան
 ալիմլէրինին ալէմէ հայրէթ վէ թէաճճիւպ կէ-
 թիլէն տէրին վէ ալէա քիթապլարընըն սըրա-
 սընա տախիլ օլմաղա շայէսթէ պիր քիթապ չը-
 լա

գաճաղը ագըլա սըղա՛ր մը : Աքին պու մատտէ
 Թէֆթիշէ այլնտըղը Թագտիրտէ պուլունուր քի ,
 սահիհ ի՛լմ ու մալիւմաթ խոսոսունտա ‘Աոր
 Ատակարան փութփէրէսթ մուսաննիֆլէրին էն
 ալէա քիթապլարընտան՝ կէօք եէրտէն եիւքսէք
 օլտուղու դատար իւսթիւն տիւր : Պէլի՛ հագգ
 իւզրէ սէօյլէյիպ իգտամ էտէ պիլիւրիզ քի , ‘Աոր
 Ատակարան իլէ Հին Ատակարան իքիսի պէրա-
 պէր պիր Վիթապ սայըլարագ՝ ալէմտէ Թէք պիր
 քիթապ տըր , քի օնուն այարընա կէլէճէք եա-
 խօտ իքինճիսի սայըլաճագ քիթապ պուլունմազ :
 Ալլահըն զաթը վէ քէմալլիլէթլէրի վէ քիայի-
 նաթը իտարէ էթմէսի հագգընա՝ վէ ինսանըն
 ասը վէ Թապիէթի վէ վաճիպէի զիմմէթի օլան
 պօրճլարը վէ սաատէթի հագգընա՝ վէ տիւնեա-
 նըն՝ վէ հէր քէս ամէլինէ կէօրէ մուսթահագընը
 պուլաճագ մահալ օլան օ պիր տիւնեանըն հագ-
 գընա՝ վէ խիւլասաի քէլամ՝ պիլմէսի պիղէ էլզէմ
 օլան ճէմի՛ մատտէլէրին հագգընա պու Վիթա-
 պըն պիղէ վէրտիյի ըջըլար՝ կէրէք էսքի վէ
 կէրէք եէնի քիթապ եազան քիմնէլէրին Թէլի-
 ֆաթլարընտա պուլունանլարտան օլ գատար ա-
 լէա տըր քի , ըուպար էթմէսի՛ մինասիպէթ պիլէ
 ալմազ :

()նուն ֆիքիր եիւքսէքլիյինէ վէ կէնիշլիյինէ՛
 Թապիր սաֆլըղը վէ աչքըղըղը իլավէ օլունուր :
 Ալէր քիթապլարտա իհթիմալ տըր քի , խայա-
 լըն պիհուտէ օյունլարը՝ ագլէ զիյատէճէ խօշ կէ-
 լէճէք էյլէնճէ վէրէ պիլիւր , օնլարտա՛ իսթիտա-

տէ տաճա ղեյատէ հազգ էտէճէք իսղիլահ կիւ-
 ղէլլելյի օլա պիլիը . լաքին ինսանա մուգթազի
 մատտէլէր իւղէրինէ մէնֆանաթլը ճշմարտութիւն-
 լար թագտիմ էտէն՝ պուճուճ կիպի քիթապ հիչ
 պիր մահալտէ պուլամազսրն . ինսանա կերէք
 շէհրի շիրքէթինէ իլհագ պիր ղաթ՝ վէ կերէք
 էօլմէզ պիր մախլուգ նազարը իլէ պագսան՝ ‘Նոր
 Պտակարանըն քէլամլարը հէր վէճհիլէ ինսանէ
 Փայտալը տըր . վէ օնուն հագգընա իֆատէ էթ-
 տիլի Փայտալը թալիմաթըն նիհայէթի կէլմէզ :
 Պու Վ. թիթապ՝ ախէր քիթապլարտան ղեյատէ
 ինսանըն Փիքրինի աչար . վէ օնու տէյիլ սալթ
 Փաղիլէթլու վէ ըարեպաշտ՝ իլլա ալիմ վէ ա-
 գըլլը վէ ֆէհմ ու խորաք սահիպի էթմէյէ
 գատիր տիր :

Բէտարանըն իչինտէ թագտիմ օլուճան պու
 գատար ճշմարտութիւնլար՝ ճիւժլէսի պիրտէն
 Փէքք օլունամամասը միւլահազա օլունտուգտա՝
 իշպու իսպաթ տահա ղեյատէ մէթանէթ պուլուր :
 Բէտարանըն եազըլտըզը կիւնտէն պիղիմ վադ-
 թ ըմըզա կէլինճէյէտէք՝ հէր պիր տէհիրտէ օ-
 նուն իչինտէ էօյլէ շէյլէր պուլունմուշ տուր քի ,
 օնտան էվիլէլ օլ շէյի Փէքք էտէն օլմամըտըր :
 Պախուսուս՝ շու իքի տէհրին իչինտէ՝ նէ՞ գատար
 մուգթազի ճշմարտութիւնլար պուլունտուլար ,
 քի օլ վադթէ տէք կիղլի գալմըշարըտը . լաքին
 օնտան պէրու կիւնիւն ըլըզընտան ղեյատէ միւ-
 պէյին վէ աշիքեար օլմուշար տըր : Վէ պէօյլէ

իքէն տախի՛ պու մատենին տիւքէնէճէյի Լօգ տուր : Ալիմ՛ վէ բարեպաշտ ատէմլէր պու պէրէքէթլի մատենի իհթիմամ իլէ թէֆթիշ էտէրէք՝ քէնտիլէրինին էմէքլէրինէ վէ սալիհ միւտա-վիմէթլէրինէ պէտէլ իւճրէթ օլարագ պուլաճագ-լարը զիյգըյմէթ խաղինէլէր իլէ տիւննայը զէն-կինլէտէճէքլէր տիր :

Անճագ տահա Աւետարանըն ախէր քիթապ-լարտան ալէա օլտուղունու թէքմիլէն իսպաթ էտէճէք գատար սէջլէնմէտի իսէ , պու աղիգ քիթապը ախէր քիթապլարըլա բուպար էթ-մէմիլտէ՛ իսպաթլարըմըղըն գուսուրու թէմամ օղըր : Ալ է Աւետարանըլա բուպար էթմէք իչին՛ քրիստոննայ միւլէլիֆլէրին քիթապլարընը էլէ ալմագ պօշտուր , զիրա օնլար՝ քէնտիլէրի տա-խի քիթապլարընըն իչինտէ իպրաղ էթտիքլէրի էն ալէա սէջլէյիշլէրինի վէ պուլուշլարընը՝ Ա-ւետարանտան ալտըգ տէյիւ էջլինիւրլէր : Աս-թէքմիսինիղ քի՛ բուպար էթմէք իչինն Եէնի վագթըն աստուածնանլարընըն քիթապլարընը էլէ ալալըմ : Անճագ՛ պու իմթիհանտա՛ տա նէ հագ վէ նէ սատագաթ օլա պիլիր : Ալ ագա՛ պու միւլէլիֆլէր տէ բարոյականա տայիր մալիւմաթ-լարընը Աւետարանտան ալմըլար տըր : Տիւննայէ պունունուլա ըշըգ վէրէճէյիղ տէյի՛ կէօսթէր-տիքլէրի շամայը պու կիւնէշին շալգընտան Եագ-տըլար : Աքին՛ էկէր օնլարըն քիթապլարընտա՛ Աւետարանտա պուլունմատըգ պիր թանէճիք

օլտուն էյի ուսուլ վէ շուրութ պուլա պիլիրսին ,
 օլ վազըթ օնլարա էմէքլէրինի մէտհ էթմէյէ
 բուխսաթ վէրիլէ պիլիր : Մնճագ՝ էնճամ գարա-
 րընտան ասլա դօրգմայարագ՝ պու իմթիհանէ տէ
 կիրէ պիլիրիմ : Պագաթ պունա եազըջըր կէնիշ-
 լիլէ թէքմիլ մէյտան վէրմէք իշին՝ Յիսուս
 Քրիստոստան կէրէք էվվէլ կէրէք սօնրա՝ շարդ-
 տա վէ զարպտա զուհր էտէն ճէմի՝ մէտհէ շա-
 յէսթէ կէօրիւլմիւշ քիթապլարը պու սըրայէ
 ալմադ մինասիպ տիր : Վմտի մէյտանա կէլին ,
 եւ Վունան վէ շումա անլիմլէրի՝ եւ Պրահմա
 վէ Պօ նամ փութլարըն խըզմէթինտէ պուլու-
 նան խատէմէլէր՝ սիզին քիթապլարընըզ մէյ-
 տանա կէթիրին . թէֆթիշէ գօմաղա ճէսարէթ
 էտին , գոյ վէրին քի , մէշղուլ օլտուղումուզ
 սուրէթտէ պիղարէզանէ օնլարը թէճէսսիւս է-
 տէլիմ , վէ պագալըմ քի , խասմիմիղտէ սատա-
 գաթ օլունճա՝ պու խուսուստա էօտիւլիւ շու
 Վալիւեալը միւլէլիֆլէրէ վէրմէմէյէ հագ վէ
 րաճօն պուլա պիլիր մի :

Վաքին նաւըլ օլուր քի , պէօլէ օգումագտան
 վէ իլիմ թէրպիլէսինտէն պիխապէր քիմսէլէր՝
 տինեատա պուլունան ճէմի՝ քիթապլարտան զի-
 յատէ մէնֆաաթը վէ թէրպիլէ վէրիր քիթապ-
 լար եազաճագ անլէ մալիք օլալէր , շէօլէ քի
 օնլարտան սօնրա հիշ պիր վազըթտա վէ հիշ պիր
 մահալտէ ասլա քիմսէ տէյիլ օլ եազտըղլարը
 քիթապտան պիր տահա էյիսինի եազմաղա՝ իլլա

օնլարըն՝ եազարդընա պիր շէյ ի՛լալէ էթմէյէ
 տախի գատըր օլամատը : Ալունու անկլաթմագ ի-
 չին պիր սեպէպ կէօսթերիլմէլի տիր : Ալունա
 աճըլ էրէճէք սուրէթտէ պիր ճէվապ վէրէճէք
 եերինէ՛ եիւզլերինի էօթմէյէ չէվլերիպ պու քի-
 թապը ղէվքլէնէրէք կիւլմէքտէն մատա մինասիպի
 եօգ տուր զանն էտէն քիմսէլէր կերիյէ չէքիլիպ՝
 սատագաթ վէ րաճօն իլէ միւճատէլէյէ կիրէն
 միւթէպէր խասիմլերիմիղէ մէյտան վէրմէլի տիր-
 լէր . զիրա օնլար պիլիմ՝ կէօզլումիւզէ՝ թահգիր
 օլունմագա լայրգ մուգալլիթլէր կիպի կէօրիւ-
 նիւյօրլար : ()նլար կերի չէքլիինճէ , քեամիլ
 քիմսէլէր՝ հանկըմըղ աճըլլըճա տավրանտըղընը
 ֆէրգ էթսինլէր . պու անէ տէք եազըլան քի-
 թապլարըն հէփսինտէն ղէյատէ ալէա վէ ֆայ-
 տէլի քիթապը պէյէնմէյէրէք րէտտ էտէնլէ՞ր
 մի , եօխսա իշպու կէօքտէն քէնտիննէ ինամ օ-
 լունմուշ ինայէթլէրին էն պէօյիւյիւ կիպի սայըպ ,
 ինքեար օլունմագ եիւքսէքլիլինի անկլայարագ
 դապուլ էտէն Վրիստոննայ մը : Հազգ պուն-
 լարըն հանկըսընըն եէտինտէ օլտուղունու օլ
 քեամիլ քիմսէլէր ֆարգ էթսինլէր :

Ֆ Ա Ս Լ 2 :

Նոր Արախարանդա սալա եանդլըշ գանուկար եօֆ որո-ր :

Այքի զէմանլարըն պատմագրիչներին՝ էհլի քէ-
լամլարըն՝ շայրլէրին վէ Ֆէյլէսօֆլարըն թէլիֆ
էթաիքլէրի քիթապլարը օգուտուղումտա , օնլա-
րըն իշինտէ րասթ կէլաիլիմ պիր չօշ խիլաֆ
գանուկար իշլնն իլուրէյիմ փէք զըրըլըյօր :
Պու քիթապլարտա՝ շէրէֆ ու մէսնէտէ արզու
էթմէք մէտհ օլունույօր . շէօհրէթ ու նամ դա-
ղանմադ իշլնն նասիհամ վէ էօյիւտ վէրիլիյօր ,
ճէնկ ու ճիտալտէ քէսպ օլունան շան ու իղզէթ
կէնճ քիսէլէրէ զայէթ կիւզէլ վէ սէվիէճէք
պիր շէյ կիպի կէօսթէրիլիյօր , գան լլա սօլու
օրտուլըգտա աննընա թէֆնէ եափրաղընտան
էօրմէ թաճ ալմաղա մինասիպ կէօրիւմիւշ քիմ-
սէլէր՝ ախէր ճէմի՝ ատէմլէրտէն պէօյիւք սայըլը-
յօր . քիթապէթ շէրէֆի հատտէն աշըրը մու-
պալիղէ իլէ ա՛ղիմ պիր շէյ սայըլըպ՝ թալիպ
քիմսէլէրէ մաղրուր օլմաղա սէպէպ վէրիլիյօր .
վէ սալթ մալ ու էմլաք վէ մէսնէտ պէօյիւքլիւյիւ
միւթէպէր թուլթուլուպ՝ պայաղը նաս հիչ եէ-
րինէ սայըլըյօր :

Աչպու միւթէպէր՝ վէ պէլքի փութ կիպի իթի-
պար պուլմուշ ա՛ղիմ միւէլլիֆլէրի պիր թարա-
ֆա պրագըպ՝ Նոր Արախարանը էլիմէ ալտըղմ-
տա , քէնտիմի պիրտէն պիրէ պիր եէնի տին-

եայէ գափըմբը շ կիպի պուլուրում: Աէրէք ա'գ-
լէ վէ կէրէք գալպէ տայիր՝ պունլարըն մապէյ-
նինտէ նէ՞ գատար Ֆարգ վար: Պունուն պիր ու-
ճունտան օ պիր ուճունատէք պիր թէք եանղը շ
գանուն պուլամայորում: Ա է կէր պէնի՝ թա-
րաֆկիր պիր հաքիմ եերինէ գոյան վար իտէ,
պու խուսուստա տինսիղէրին էն ինճէ զհհինլի-
սինէ մէյտան օգուրում. չըգսըն պու քիթապը
էլինէ ալսըն, վէ հէր պիր սահիֆէսինի տէֆա՝
տէֆա՝ օգուսուն, վէ էկէր օնտա մէտհ իլէ թագ-
տիմ օլունմուշ՝ եախուա ա՛մէլ ու հարաքէթէ
գանուն օլմագ իչին վերիլմիշ պիր թէք եանղ-
ը շ գանուն վէ շարթ վէ գախտէ պուլա պիլիրսէ,
պէն տէ պունտան պէօլէ՝ Աոր Ատակարան քի-
թապլարընըն Ալլահ իլհամըյլա եաղըլտըղընը
խսպաթ էթմէյէ չարշմագտան վաղ կէչէրիմ:
Ապքին օնտա էօլէ շէյ պուլունմաղ:

Պունտա ատէթտէն տըշարը պիր զուհուրաթ
վար. վէ ա՛գըլ գանաճագ վէճհ իլէ պունուն
սէպէպինի թա՛րիֆ էթմէյէ՝ ճէմի աստուածեան-
լարը տավէթ էտէրիմ: Պու միւշքիւլիւ հալ-
էթմէք իչին աճապա՝ «պու Քիթապը եաղան-
լար Աէհուտի իտիլէր» տէյէն օլո՛ւր մու: Ապքին
պէօլէ սէօլէմէյիլէ միւշքիւլ հալ օլմաղ: Աա՛-
սըլ օլուր քի, Աէհուտիլէր ախէր միլէթլէրին
ատամլարընտան զիյատէ ա՛գըլը օլսունլար:
(Օնլարըն եալընըղ Աէհուտի օլմասը՝ պու միւշ-
քիւլիւ հալ էտէմէղ: Տոլսեպոս տախի Աէհուտի

օլտուղունտան մա'տա՝ 'Նոր Ատակարանը եա-
ղանլարըն վագթընտա զուհր էթմիշ իտի . ան-
ճագ՝ եազտըղը կէրէք քէնտի միլէթինին էսքի
թէվարիխի՝ վէ կէրէք շուովմալըլարըլա էթտիք-
լէրի ճէնքլէրին նագլիլէթի քիթապլարընտա փէք
չօգ եանղըլը գունուն ու գավայիտ պուլունուր :

() նուն վագթընտա զուհր էտէն Աէհուտի փիլոն
տախի պունուն կիպի տիր . վէ էն ալիմ խախամ-
լարընըն մարիֆէթիլէ եազըլան (ձսլուտ նամ
քիթապլարընտա՝ պու միսիլիւ եանղըլ ու զա-
լաղլարըն հատաի հիսապը եօգ :

Աքին տահա ա՛ճայիպի պու քի , Վրիստոն-
եայ միւէլիֆլէր տախի՝ հէր նէ գատար ճշմար-
տութիւն վէ Փարզ ու պօրճ հագգընա սէօյլէտիք-
լէրինի 'Նոր Ատակարանտան ալտըլար ըսա տա ,
եանղըլը գանունլարտան հալի տէյիլ տիրլէր :
Պու քիթապըն իւզէրինէ՝ սայքի հէր գարտա
մէկնութիւնլար եազըլըլ տըր : Ալլէրինէ պիր
թէմիզ ընագիր իլէ՝ պու միւէլիֆլէրէ տօղու
վէ ալէա մանալար վէրմէյէ միւմքիւն իքէն , պու-
նու տա էտէ՛մէտիլէր : Ակեղեցի հայրապետլէրին
մէկնութիւնլարընա նաղար էտինճէ՝ օնլարտա
փութիէրէսթիլիքտէն վէ փիլիսոփայըգտան գալ-
մա նէ՝ գատար պագըլ գանունլար կէօրիւրիւզ .
սօնկրաքի զէմանլէրտէ՝ սիլսիլէճէ հիւքիւմէթ
սիւրմէնին պագըլ գանունլարընը պուլուրուզ .
վէ նիհայէթ իւլ էմր , սօն տէհրին իչինտէ
'Նոր Ատակարան իւզէրինէ եազըլան հէր պիր

մեկնութիւնտա պիլէ՛ հէր նէ՛ գատար օլ վագթըն
ատամլարընըն զիհնի էվվէլ զէմանտան զիյատէ
միւնէվվէր իտի իսէ տէ պու միսիլլի փէք չօդ
եանղըը. գանուն ու գավայիտ պուլուրուզ : Մա-
րոյականէ մէշղուլ օլան քիմսէյէ պու նէ՞ գատար
ա՛ճայրպ կէօրիւնմէլի տիր : Վալիլիալը պազը
պոյպազը պալըզճըլարըն եազտըղը քիթապտա՛
ասլա տիր եանղըը գանուն եօ՛գ տուր . վէ ախէր
հատսըղ հիսապսըղ քիթապլարըն հի՛չ պիրիսի՛
պու միսիլլիւ եանղըըլարտան հալի տէյիլ տիր :
Այսքի փութփէրէսթլէրին էն մէշուր ալիմլէրի-
նին քիթապլարը՛ պու միսիլլիւ զալէաթլարտայն
տօլու տուր : ()նլար՛ կէրէք Աւետարանը եա-
ղանլարըն վագթընտա վէ կէրէք օնտան սօնրա
օլան Աէհուտի միւլլիֆլէրին քիթապլարընտա
պուլունույօր . օնլար՛ Առաքեալարըն վագթըն-
տան պիլլիմ կիւնիւմիւզէտէք Վրիստոնեալար-
տան եաղըլան մեկնութիւն քիթապլարընտա վար-
տըր . վէ հալէա շիմտի Վրիստոսուն եկեղեցիսի-
նին շէրէֆի օլան Վրիստոսուն շայիրալէրի տա-
խի պու պապտէ հէր էօ՛ղիւրտէն քիւլլիէն փաք
տէյիլէր տիր : Այկէր պու կիւն օնլար՛ Աւետա-
րանլար կիպի պիր նագլիէթ եաղաճագ օլսալար .
օնուն իչինտէ նէ՞ գատար եանղըըլար պու-
լուր իտիք :

Այլլէ օլունճա՛՛ Վոր Ատակարանը գապուլ էթ-
մէյէն քիմսէ՛ պիլզէ պունուն սէպէպինի սէյլէ-
սին : Աճապա օ քիմսէ տէրմի քի , “էկէրչի

քրիստոնեայրւա քիթապլարընըն հիչ պիր եերի-
 նէ զալէաթ սօ՛գմատան եազըպ պիթիրէմէտիլէր
 իսէ , Հիւմ՝ Վօլդէր՝ Բուսօ վէ Ղիպպօն՝ կիպի
 տինսիզ պիր քիմսէ՛ մերամ էտէյիտի , եանլըշսըզ
 քիթապ եազա պիլիլըլէր իտի՞ : Պունու սէօյլէ-
 յէն քիմսէյէ պիր Վրիստոնեայ ճէվապ վէրէ
 պիլիլ քի , “Վտէ պիլէճէքլէրի՛ էթտիքլէրին-
 տէն պէլի տիր” Վազա՛ պունլարըն քիթապլա-
 րընտա պուգատար եանլըլը զանուն ու դայի-
 տէլէր վէ քէօթիւ նիյէթիէր պո՛ւլմայօրմուուզ :
 Վյէր պու խուսուստա պուրատա վէրտիյիմիզ
 եալընըզ պիր մուխթասար թա՛րիֆ օլմայըպ՝ օն-
 լարըն իւզէրինէ պէր մախսուս ըիսալէ օլա՛յըտը ,
 պու վիլիսոփայլարըն Վլահը վէ օնուն ի՛պատէ-
 թինի սայմատըզլարը իմանսըզը ըզա թէսահուպ
 էթմէլէրինի՛ զուրուրիյէթ՝ շան ու մէսնէտ ար-
 զուսու՛ շէհվէթ՝ ազրանըմըզա ըայէթ էթմէմէք՝
 վէ սայիր պունուն էմսալի շէյլէր էօյրէթտիքլէ-
 րինի քէնտի եպտըզլարընտան իսպաթ էթմէք
 նէ՞ գատար գօլայ պիր շէյ իտի : Հազիգաթ ազ
 պիր տիգգաթ իլէ թէֆթիշ էտէնէ մա՛լիւմ օ-
 լաճագ քի , բարոյական հագգընա թանզիմ օ-
 լունմուշ օլ գատար թէրթիպլէրին իչինտէ
 պունլարըն էօյրէթտիյինտէն ֆէնասը եօգ տուր :
 Իմտի ալտանըրըզ տէյիւ ա՛սլա գօրգմայարագ՝
 սէրպէսթճէ տէյէպիլիլիզ քի , պու նէվ՝ քի-
 թապլարտա՛՝ Նոր Ատակարան կիպի քիթապ եօգ
 տուր , միսլի պուլունմագ թէքլէրտէն տիր :

Պէտքէ պինազիր ա՛լէալըգ՝ սալթ իլհա՛մի բապ-
պանի իշի օլապիլիր : Պու՛նու գապուլ էթմէյէն՝
ա՛գլէ պու՛նտան տա՛հա եագըն պիր ճէվապ քէն-
տիսի պուլսուն :

Փ Ա Ս Լ 3 :

Նոր Կրօնարան՝ ինսան դաստիարակչութեան օլան հէր պեր Ֆե-
նալըգ վէ պօղո՛ւնըն զըր պըր :

Տէնմիշ տիր քի , նօմօս հա՛նկը ճէմաաթէ վե-
րիլիր իսէ՝ օլ ճէմաաթըն ախլէագ ու մէշրէպինէ :
մուաֆըգ օլմալը տըր : Լ՛նճագ Լ՛լահըն իլմինէ՝
պու սէօյլէյիշ մագպուլ տէյիլ տիր : ()նուն
սէօյլէտիլի պու տուր . « Ինսանըն քէօթիլիլիլ-
նէ՝ գատար չօգ օլուրսա օլսուն , էլինիղտէն կէլ-
տիլի գատար՝ վէրտիլինիղ նիգամ ու նօմօս քեա-
միլ օլսուն » :

Պու իքի ճէվագըն էվվէլքիսի ինսանճա փօլի-
թիքայէ մախսուս տուր , վէ ինսան գըսմը կե-
րէք էսքի զէմանտէ կէրէք պիղէ եագըն վա-
գըթլարտա՝ պու՛նտան տա՛հա եիւքսէք պիր Ֆիք-
րի քէնտիլէրինէ գըլավուղ ալա՛մատըգլարընտան՝
պու՛նա կէօրէ ա՛մէլ վէ հարաքէթ էթտիլէր :
Փուլթիքէսթլէր մապէյնինտէ միլէթլէրէ տին
վէ նօմօս վէրէնլէր՝ պո՛ւ ա՛գըլտա ըտըլար . վէ
պիղիմ վագթըմըգտա տախի շուրուլթտան անկլար
չօգ քիմսէ պուլու՛նուր քի , քէմալիլէթտէ գու-

սուրու վէ մէշրէպտէ պօղուղլուղու օլան պիր միլ-
 լէթէ՝ գուսուրսուղ նօմօս վէրմէյի՝ տիվանէ պիր
 Ֆիքիր սըրասընա դօրլար : Աւագա՛ էվիլէլ զէ-
 մանտան նօմօս վէրէն քիմսէլէր՝ տինի տաիի
 քէնտի թանղիմաթլէրինէ իտխալ էթտիլէր .
 լաքին տին օնլարըն թանղիմաթլինտէ՝ նօմօս եա-
 փուստունուն պիր փարչասը կիպի օլուպ՝ իքիսի
 պիր վիւճիւտ իտի , վէ շէօյլէ եափըլըր ըտը քի ,
 օլ վէրիլէճէք օլտուղու միլլէթլէրին Ֆէնա վէ
 պօղուգ մէշրէպինէ մու թապըգ վէ ույղուն կէլ-
 սին : () Լ նօմօսլար՝ աղ զահմէթլէր մաղլուպ է-
 տէրիտի . վէ օնլար տախի փէք աղըր տէյիլիտի .
 վէ գապա հափվէտէրէ վէ սըրասըղ իշթահլարա
 վէ արղուլէրէ ըսխսաթ վէրիլէրիտի : Ալալընըղ
 ինսան հիւքմիւ իլէ վէրիլէն նօմօսլարըն ճիւմլէսի
 պէօյլէ տիր :

Ֆազաթ՝ ինսան գալպինին ճիւմլէ քէօթիւ
 Ֆէյիլէրինէ գարշը սուլհ գապուլ էթմէղ ատա-
 վէթ՝ վէ աչըգ ճէնկ իլէ խուսումէթ կէօսթէրիճի
 տիննեայէ եալընըղ պիր տին զուհր էթմիշ տիր :
 Պու տին՝ գալպտէ կիղէնէ պիլիր գապիհ Ֆէյիլ-
 լէրին հիշ պիրիսինէ ըսխսաթ վէրմէղ . ճիւմլէ-
 սինէ պիրտէն լանէթ օգուր : Վէտէրէ վէ վալի-
 տէյէ իթաաթսըղըգ՝ հիյլէ՝ նահագըգ՝ ատէմ
 գաթլ էթմէք՝ վէ զինա միսիլլիւ մէքրուհ կիւ-
 նահլարըն հագգընա հիտտէթ իլէ սէօյլէր . վէ
 պոնլարըն հագգընա տէյօք քի , « Բրիստոն-
 եալար մապէյնինտէ պու միսիլլիւ կիւնահլարըն
 13 խ

իսմի պիլէ սէօյլէնմէլի տէյիլ տիր” : Աքբին սալթ
 պունուն իլէ գալմազ , գալպին էն տէրին եերլէ-
 րինէ տէք էնէր , էն կիզլի քէօշէսինի պուճաղընը
 արաշտըրըր , վէ Փիլիսլէնմէսիլէ ճանը փիսլէյիպ
 ճէմի էօմրիւն իւզէրինէ թէօհմէթ վէ րէզալէթ
 սաչաճագ մուրտար թօխումլարը վէ շախարը՝
 ասլա էսիրկէյիպ աճըմայարագ էլիլէ եօլար ա-
 թար : Մէսնէտ արղուսունու՝ էօլչիւսիւզ մալ
 երղմագ հալվէսինի՝ ղէվքէ սէֆայէ մէյլ էթմէք-
 լիլի՝ մաղրուրուղու՝ հասէտի՝ ինթիգամ ալմայը՝
 աղրանընը պէյէնմէյիպ թահգիր էթմէյի՝ գըղ-
 գանճըղը՝ վէ տիւննանըն պէյէնիպ գապուլ էթ-
 տիլի պունուն կիպի տահա պին խըրսլարը՝ Աւե-
 տարան ասլա գապուլ էթմէյիպ րէատ էտէր :
 Տիւնեա ի՛նտինտէ պունլար չօգ տէֆա՝ զարար-
 սըզ՝ վէ պանէն իգթիզալը սայըլըր : Աքբին օն-
 լար հէր նէ տէրէճէտէ վէ հէր նէ շէքիլէրտէ օ-
 լուրլարսա օլունլար , Աւետարան օնլարը մութ-
 լագա եասաղ էտէր : ()նլարը Փիքիրտէն կէչիր-
 մէյի պիլէ մէն էտէր , վէ արղույու՝ գալպտէ հէ-
 նուզ տօղտուղու տագիգէտէ թէլէֆ էթմէյէ էմր
 էտէր : Ալ վէ տիլ վէ պաշ վէ եիւրէք՝ ճէմի՝
 կիւնահլարըն փիսլիյինտէն փսք վէ թէմիզ օլ-
 մալը տըրլար : Տիւնեա՝ պիրինին պէհատըրանէ
 մէսնէտ արղուսունու՝ օ պիրինին շան շէօհրէթ
 սէվմէսինի՝ պիր ախէրինին հիսապսըզ վարիլէթէ
 մալիք օլմագ իչիւն գուլանտըղը աճըլը վէ չէք-
 տիլի էմէյի հէր նէ գատար մէտհ էտէրէք եիւր-

օճերէրէ դալարըրըսա , վէ մաղըուըլըուղըու անլա-
 մէթ իսմիլյէ միւշէրրէֆ գըլարագ պէյէնիր իսէ ,
 վէ էթրաֆտաքի պուլըւնան միլլէթէրինին ճիւմ-
 լէսինի քէնտի միլլէթինէ գուլ վէ եէսիր էտիպ
 էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւրմէյէ օլան խըրսը ազ-
 գասիրութինն իսմիլյէ մուղէյէն էտերէք՝ իւզէ-
 բինէ հէյրան դալըր իսէ , վէ զարարէ վէ աղըր
 սէօղէ ասլա տայանամայըպ ինթիգամէ չալըլմա-
 զա իյիտլէք ատընը վէրիր իսէ , վէ ինսանլարըն
 չօղըւնու հիչ պիր իշէ եարամազ գուրու գալա-
 պալըգ սըրասընա գօյան ֆօտուլըուղըու պէյիւք-
 լիւք սայար իսէ տէ , Վրիստոնեալըգ պունլարըն
 ճիւմլէսինի թէօհմէթ սայըպ թէքտիր վէ բէտտ
 էտէր , վէ Յիսուսուն շայիրտլէրինէ պունլարըն
 ճիւմլէսինի՝ ասլա չէքինմէյիպ հիչ պէքլէմէյէրէք՝
 խաչըն էօնիւնտէ գուրպան էթմէյէ թէնպիհ է-
 տէր : Աւետարան պու միսիլ լիւ եօլսուզ արզըւ-
 լարըն սաղ կէօղիւմիւզ կիպի մէնֆաաթը վէ
 պունճա զէվգ պաղըլայըճը՝ եախուտ սաղ էլի-
 միզ կիպի իշ իշէմէք վէ քէնտիմիզէ հըֆգ էթ-
 մէք իչիւն իգթիլալը օլսա պիղէ՝ հիչ պիրիսինին
 խաղըրընա ըայէթ էթմէյէրէք տէֆ՝ էթմէսինի
 նասիհաթ էտէր : Ա է պիր դարաֆտան ֆէնա
 գանուն ու գամայիտին հէլաք ու տէֆինէ իպրամ՝
 էտիպ՝ օ պիր դարաֆտան պիղէ՝ օնլարըն զըա-
 տը օլան մահճուպըուգ թէվէքքիւլ՝ հալիմլիք՝
 մուհապպէթ՝ ազրանըմըլըն գուսուրունա աֆիլ
 վէ քէմալիէթէ արզու՝ վէ պիզի պու քէմալիէթէ

էրտիրէճէք շէյլերին իճրասը միսիլլիւ շէյլերէ սիւլիւք էթմէյի էմր էտէր : Պիր նիւմիւնէ տէյի՝
 Կոր կտակարանը աչըպ Սատթէոս աւետարա-
 նիչտէ ե . 43 , 44 , 45 , 48 օգու վէ պադ
 նէ տէր : «Իշիթտինիզ քի , տէնիլտի . գօնշունու
 սէվէսին վէ տիւշմէնինտէն իքրաճ էտէսին . ամմա
 պէն սիզէ տէրիմ քի , տիւշմէնինիզի սէվին ,
 սիզէ պէտտուա՝ էտէնլէրէ խայրր տուա՝ էտին .
 սիզտէն իքրաճ էտէնլէրէ էյլիք էտին . վէ սիզի
 քնճիտէնլէր Տէմ սիզի գօլալայանլար իչիւն տուա՝
 էտին . Թա քիմ կէօքտէ օլան Պապանըզն ս-
 ղուլարը օլասընըզ , զիրա օ՝ կիւնէշինի ֆէնա-
 լարըն վէ էյլիերին իւղէրինէ տօղտուրուր , Տէմ
 Տաղգ վէ նաճաղ քիմսէլէրին իւղէրինէ եաղմուր
 կէօնտէրիր : Իմաի կէօքտէքի Պապանըզ քեամիլ
 օլտուղու կիպի՝ սիզ տախի քեամիլ օլուն» : Վէ
 Պօղոս առաքեալ տէր . (Հում . Ժբ . 19 , 20 ,
 21) . «Կա՛ սէվիլիւլիւլէր՝ քէնտի էօճիւնիւղիւ
 սիզ ա՛ման իմաի էյէր տիւշմէնին
 աճ իսէ . օնա եէտիր , վէ էյէր սուսամըշ ըսա
 օնա իչիր , զիրա պուճու էթտիյինտէ՝ օնուն պա-
 շընա աթէշ քէօլէրի երղաճագսըն : Քէմլիք-
 տէն եէնիլմէ . իլլա էյլիլիլէ քէմլիյի եէն» : Վէ
 Պետրոս առաքեալ տա տէր . «Քէմլիյէ պէտէլ
 քէմլիք՝ եախուտ սէօյմէք պէտէլինէ սէօյմէք էտա
 էթմէն . ամմա օնուն աքսիսի՝ միւպարէքլէյէնլէր
 օլուն . չիւն սիլիբրսինիզ քի պուճա տա՛վէթ օ-
 լունտուճուզ» : Պու՝ ճիւմլէ քէօթիւ օլանը դար-

չը դոյան վէ էն թէմիզ ֆազիլէթէ եօլու աչան նէ աճայրպ նիզամ տըր : Պունուն փունկար պաշընը նէ՞րէտէ արայայըմ : Պու միսիլլիւ ալլահանի ֆիքիրլէրին քեօքիւ վէ թէմէլի պու տիւնեատէն օլմասը միւմքիւն տէյիլ տիր , տիւնեատէ պունուն կիպի մէյվէ պիթմէզ : ()նլարըն թօխուսունու ինսանըն դալպինէ մութլադա Աարատըճը Ալլահ էքմիշ տիր , լաքին օրայա կիւնահ կիրմէյիլէ օլ թօխումլար քեօրլանմըշլար : Իմտի՝ օնլար կէօքտէն էնմիշլէր տիր տէմէմիզտէ ագըլը՞զ մը սայըլաճաղըզ :

Ք Ա Ս Լ Գ :

Աճըլէ 'Եր Կարախանյան իսթիւն Եւոգ'ինսան էշէ
որէյէլ որէր :

Պունճէ տէհիրլէրտէն պերու տիւնեա քէմալլիյէթտէ թարագա պուլմագտա օլուպ՝ շիմտիյէտէկին ի՛լմ ու քէմալլիյէթտէ կիւնտէն կիւնէ իլէրի կիթմէքտէ տիր : Ի՛լլիւմի մէնաֆիլլէ տայիր հէր պիր շէյտէ էվլէլ դամանըն էն մէշհուր անլմլէրի շիմտիքի զէմանտէ չօգ կէրի դալմըշլար : Աէնի պուլուշլար վէ իճատլար՝ օնլարըն էն մէմտուհ քիթապլարընըն իթիպարընը աշաղա տիւշիւրտիւլէր , խուսուսա Աֆէնտիմիզին 1700 թարիխինտէն 1800է տէք ինսանըն աղը չօգ իլէրիլէմիշ տիր : Իշպու զիքը օլունան եիւզ սէնէ-

նին էվայիլինտէ եաղըլըպ չօգ իժիպար պուլմուշ
 նէ՞ դատար քիթապլար վար արը քի , ելինէ օլ
 եիւղ սէնէնին էվախիրինտէ էպքի վէ պայաթլան-
 մըլ սսըլտարադ՝ պաթալ քիթապլար սըրա-
 սընա աթըլտըլար : Պիքիրլէրի էն միւնէվիէր՝
 վէ ադըլարը ալէա սիւնլէրճէ ֆէյլէսօֆլար
 զահմէթլէր արասընտա ոյդուլարընը թէլէֆ
 էտէրէք թապիաթտան եէնի էսրար քէշֆ էթ-
 մէյէ վէ քէնտիլէրինտէն էվիէլ քէշֆ օլուպ
 պուլունմուշ շէյլէրին գուսուրլարընը տօլտուր-
 մաղա ճէհտ էթտիքլէրինի միւթալաա էթտիլի-
 միլտէ , ի՛լմ՝ ու ֆիւնիւնիւն պու տէրէճէ պէր
 դարար իլէրի կիթմէսինէ թաաճճիւպ էտէճէք
 եէրիմիզ գալմազ :

Պու պէջլէ օլունճա , էօնիւմիւղէ՝ դապիաթը
 իլէ պու սիւալ չըդար քի , աճապա տին պու
 խուսուստա հանկը տէրէճէտէ պուլունույօր , վէ
 ‘Նոր Ատակարան նէ՞ հալտէ պուլունույօր : Տին
 վէ բարոյական գալայիտինին՝ վէ օ՛լար իլէ իլ-
 հազըղը օլան սալիր իլիւլէրին մէշքինէ վաֆիւր
 ալիմ քիմսէլէր մէշղուլ օլտուլար , լաքին շիմաի-
 քի ալիմլէրին սայիր իլիմլէրտէ էվիէլ զաման ա-
 լիմլէրինի կէչտիքլէրի կիպի՝ պունլարըն արասըն-
 տա ‘Նոր Ատակարանը կէչէն օլմո՞ւշ մու տուր :
 Ալահըն հազըղնա ‘Նոր Ատակարանըն զիքր
 էթմէտիլի պիր թէք մախսուսիլէթ պուլմուշաւը
 մը , եախուտ օնտա թէնալիհ օլունմատըգ ինսանա
 ֆարզ օլան եէնի պիր շէյ քէշֆ էտէ պիլմիլէ՞ր մի :

Խայրը, ոչ գատար թէֆթիշ վէ թէճէսսիւստէն
 սօնրա՝ պին սէքիշ եիւզ սէնէնինն ագլը պիր եէրէ
 թօփլանարագ՝ եալընըզ պիր ատըմ պիլէ պու խու-
 սուստա՝ Աոր Արտակարանտան տէյիլտիրլէր. իլ-
 լա օնուն զըտտը՝ Աոր Արտակարանա եէթիշմէք-
 լիքտէն հայլէ մէսաֆէ կէրի գալտըղլարը պիլէ
 պէտիհի վէ նոււայիանտըր :

Օչմանէտէ չօք քիմսէլէրին բէյի պուտուր քի,
 ատէմլէր՝ արալարընտա պիրի պիրինէ վէ ֆամիլ-
 եաճա՝ վէ ալէլ խուսուս միլլէթլէր պէյնինտէ
 թութուլաճագ ուսուլ վէ շուրութ խուսու-
 սունա մէրպու թ օլան բարոյական՝ պիզիմ կիւն-
 լէրիմիշտէ չօգ իլէրի կիթմիշ տիր. էվէլա պու
 եէնի զուհր պուլուչարը թասհիհ էտէլիմ. վէ
 սօնրա՝ Աոր Ատակարանը էլէ ալըպ պադալըմ
 քի, պու ալիմլէր վէ բարոյականըն իլէքիլէմէսի-
 նէ հիմմէթ էտէն քիմսէլէր պու խուսուստա՝ Աոր
 Ատակարանըն թա՛րիֆ էթտիլինտէն էյի պիր
 շէյ քէշֆ էտէպիլմիշէ՞րմի : Աքին պուլուրուզ
 քի, օնլարըն վէրտիլի ուսուլ ու գամլայիտին
 ճիւմլէսի՝ ոչ Ազիզ քիթապլարտա մէվճուս
 տուր, վէ պու խուսուստա օնլարըն էտէ պիլտիլի
 անճագ պու տուր քի, շիմտիքի վաղըթտա Ա-
 զիզ քիթապլարըն մէֆհուճու էվվէլքիլնտէն պիր
 ազ տահա էյիճէ վէ թաֆսիլանէ անկլաշըլա
 պիլիյօր. լսքին բարոյական իւզէրինէ քիթասլ
 եազան էն մէմտուհ միւէլիֆլէրին սէյլէտիքլէ-
 րինին ճիւմլէսի օնտա մէվճուս տուր, վէ պուն-

տան շու էյլիք հասըլ օլույօր քի , Հագ թարա-
 ֆընտան թային օլունմուշ գանուն ու գավայիտ
 տահա զիյատէ նուֆուզ վէ ի'թիպար քէսպ
 էտէյօր : Ա է աճայըպը պու տուր քի , բարոյա-
 կանճէտէ եէնիտէն պիր շէյ քէշֆ օլունմուշ գըյաս
 օլունտուղու հէր պիր զէման , օլ եէնի պուլուշ
 օլ վագթէտէք ֆէրգ օլունմամըշ իտի իսէտէ ,
 'Աոր Ատակարանըն իչինտէ մէվճուտ պուլունու-
 յօր : 'Աարտան դարա պու պէօյլէ օլմուշ տուր .
 վէ հալէա շիմտի պէօյլէ օլմագտա տըր , վէ աս-
 լա շիւպհէ եօգտուր քի պու 'Քիթապըն իչինտէ
 Հագ թարաֆընտան սէօյլէնմիշ չօգ բարոյական
 գանունլար վար քի ինսանըն ֆիքրի կիւնտէն
 կիւնէ ինճէլտիքճէ օնլարը վագըթ պէ վագըթ
 պուլուպ իճրասընա զայրէթ էտէճէքտիր :

(Շիմտի կէլէլիմ քի , 'Աոր Ատակարանըն' պու
 եալընը քէնսինէ մախսուս օլան քէյֆիէթի
 նէրէտէն նէշագ էտէյօր : ()նու իլհամ էտէն 'Ա-
 զիզ Րուհուն նիհայէթսիզ ի'լմինէ վէրիլմէտիքճէ'
 պու հիքմէթէ ա'գըլ էրիպ գանաճագ նէ' սէպէպ
 վէրէ պիլիրիզ : Այկէր քրիստոնեա ըգ ինսան իճա-
 տը օլա'յըտը , օնա տախի ինսան իճատը օլան ճէմի
 թէրթիպ ու թանզիմլէքէ վագըր' օլան վուգու'
 պուլմալըրաը , վէ եէնի վագըթլար իլէ իլիմ իլէ-
 րիլէտիքճէ' օ չօգ կէրի գալմալը ըտը :

Ղէմի փուլթիէրէսթ մէզհէպլէրինէ պէօյլէ օլ-
 մուշ տուր : Տէյէլիմ քի պու վագթըն ատամ-
 լարընըն պիրիսի աստուաճարանու թիւնա տայիր

պիր մատտէ իւզէրինէ պիր ըիսալէ Եազսա , վէ
 պու միւսաննիֆ՝ փէք մէշուր ուսթալարտան տա
 օլմասա , նէ՞ տէրսին , պու Եազտըղը ըիսալէյի
 օգուտուգտան սօնրա , կիթսէն քէնտինի պուլսան
 վէ օնտա՝ «մա՛շալլահ» քիթապընա չօգ պէյէն-
 տիմ , Ալլահ վէ տին իւզէրինէ Եազտըղլարընտա՝
 հէման Առնանիլէրին փութլար մէնգըպէսի Եա-
 զանլարընա տէնկ կէլմիշսին , հինտիլէրին Հաս-
 թա նամ քիթապլարընա՝ վէ չինլի Վօնֆիւսի-
 ուս ա՛լիմին թանղիմ էթտիլի քիթապա մէնէնտ
 պիր քիթապ ինչա էթմիշսին՝ տէսէն , սէնին պու
 սէյլէյիշինի՝ սահիհէն մէտհ էթմէք Փիքրիլէ
 սէյլէնմիշ տէյիւ ալը՞ր մը , Եօսսա պունու
 հիճվ ու հագարէթ սըրասընա թութարագ՝ գալ-
 պի գըրըլըպ՝ սանա ղիյատէսլլէ կիւճէնի՞ր մի :
 Անճագ օգումագ պիլմէղ սաֆտէրուն գայըգճը-
 լար վէ պալըգճըլար վէ կէօմրիւքճիւլէր վէ չա-
 տըրճըլար՝ Աէհուտիսթան վէ Քալիլեա այալէթ-
 լէրինտէն չըղըպ՝ պին սէքիզ իւզ Եըլտան պէրի
 հալէա պու կիւն՝ տինտէ վէ բարոյահանտա խօճա-
 լարըմըղտըր : վէ պուգատար վագթըն իչինտէ՝
 օնլարտան պիր ատըմ իլէրի կէչէճէք քիմսէ պու-
 լունմամըշ տըր : Այլլէ իսէ՝ օնլարըն Ալլահտան
 էյրէնմիշ օլտուգլարընը ինանմայան քիմսէ՝ օնլա-
 րըն պի նաղիր վէ պի էմսալ օլտուգլարընա ազը
 գանտըրաճագ պիր սէպէպ պուլսուն :

Փ Ա Ս Լ 5 :

Նոր Ատակարանն ԿՈՒՆՆԵՐՈՒՄ :

Տիւնեա քիթապլար իլէ տօլու օլուպ' օնլարն չօղու փէք ա'լէա տըր : Այէթ իսթիտատլու' վէ մարիֆէթտէ ա'լէա մերթէպէյէ էրմիշ չօք զաթլէր' տին իւզէրինէ քիթապլար թէլիֆ էթմիշէր տիր . վէ հէր պիր դարտա' ինսան ճինսինին թէրպիյէսինէ տայիր քիթապ կազան քիմսէլէր զուհր էթմիշ տիր : ()նլարն պիր չօղունու խօշանարագ օգույուպ' Փայտէսինի տախի կէօրմիշիւմ . Փադաթ պունուն տա Փարզնա էյի վարմըլմ քի , իւշ տէօրթ տէֆա պիր քիթապը օգուտուգտան սանրա' ճէմի մէզմունունա վուգուֆ օլա պիլիյօրում , վէ էնճամը օնլարը եինէ օգուտուղումտա' իսթէսէմ տէ իսթէմէսէմ տէ' օգումատա արթըգ լէզզէթ պուլմատըլմ իչինն' պիր թարաֆա պրագմաղա մէճպուր օլույօրում :

Սալթ Նոր Ատակարան քիթապը պու գանուն ալթընտա տէյիլ տիր : ()նուն պա'ղը մահալէրինի եիւզէրճէ տէֆալէր օգումունում , լաքին եարըն եինէ օգուտուղումտա , իլք տէֆա' օգուտուղում կիպի լէզզէթ պուլուրում : Ան ալլահանի քիթապը օգումաղա հէր գաչ տէֆա' մէշղուլ օլուրսամ , իչինտէ տայմա եէնի պիր շէյ պուլուրում , վէ նէ' գատար զիհնիմի պաշըմա թօիլայարագ օգուրսամ , օլ գատար զիյատէ

շէյլէր պուլուրում , վէ օնու օգուճագտան ա'սլա
 եօրուլմամ , փէք թէմիզ պուղտայտան եափըլ-
 մըշ էքմէք կիպի՝ հէր կիւն տիմաղա լէզզէթլի
 կէլիը . վէ օնու նէ՛ գատար չօգ օգուրսամ , օնա
 օլան աշգըմ՝ օլ գատար զիյատէ արթար՝ . վէ օնա
 նէ՛ գատար ալըշսամ , օնա օլ գատար պէնտ օլու-
 յօրում : Տին իւզէրինէ եազըլմըշ սէվտիյիմ
 քիթապլար վար , քի օնլարը էքսէրի օգույօր-
 ում , օնլարըն միւէլիֆլէրի հէր նէ գատար ա՛-
 գիլ վէ ալիմ վէ սալիհ ատամլար ըսա տա , շու
 Վալիլիալը պալըզճըլարըն եանընտա օնլարըն
 ճիւմէսի չօճուգ կիպի տիրլէր : Պու պալըզճը-
 լարըն եազտըղը քիթապտա պուլտուղում տօլ-
 կունլուգ վէ թաթլըլգ՝ ախէր քիթապլարըն հի՛չ
 պիրիսինսէ եօգ տուր :

Պու աճայիպ Փէրգ նէտէ՞ն նէշագ էտէյօր
 Վոր Ատահարանըն իհամը իլահի իլէ եազըլտը-
 ղընը գասուլ էտէրիսէն , պունուն սէպէպինի՛տէ
 պուլա պիլիրսին : Պու քիթապըն իչինտէ՛ Ինսան
 ա՛ղընըն միւթալա՛ալարընտան նիհայէթսիզ ու-
 զագ՝ տիւքէնմէզ Փիքիրլէր տօլտուրաճագ Ալա-
 հըն Աղիզ Ռուհունուն նիհայէթսիզ ի՛լիմինտէն
 մա՛տա ախէրի եօգ տուր : Պու Վիթապը հաֆ-
 ֆէն (Ճշմարտութիւն) վէ է՛ք վէ տիւքէնմէզ միւլա-
 հաղալար խազինէսի էտէն եալընըզ օ՛ տուր : Պու
 խազինէտէքի պուլունան մատտէլէր ինսանը թէ-
 սէլի էտիպ՝ օնուն հէմ գալպինի շիրինլիքէ հէ՛մ
 Փիքրինի այտընլըղըլա տօլտուրուրլար : Ա՛ է շի-

րինլիսի օ՛ր տէրէճէտէ տիր քի , ինսանրն ճանր-
նը տայմա հէյրան էտէր , վէ բուհանի շողը ըղը-
լա տօլտուրուր : Պու ա՛ճայիպ քէմալիյէթէ
վէրալիյիմ սէպէպ պունլար տըրլար :

Ընճագ սիգ՝ եա՛ Նոր Կտակարանը պայտղը
վէ տիւզմէ պիր քիթապ սըրասընա գօյանլար՝ պու
ա՛ճայիպլիյէ նէ՞ մա՛նէա վէրիրսինիղ : Պունուն
պէցէ օլտուղունու ինքեար էթմէքտէն հիչ պիր
մէնֆաա՛թ ընըղ օլամաղ : Պու մահալտէ զիքր էթ-
տիլիմիղ միւհազայը՝ հէր պիր դարտա կէրէք օ-
գումուշ՝ կէրէք իլմտէն պիհապէր չօդ քիմսէլէր
Ֆիքր էթմիչէր տիր : Պու դատար չօգ շահիտ-
լէրէ գարչը՝ եալընըղ իչինտէ գուսուր պուլուպ
թահգիր էթմէք Ֆիքրիլիյէ պու Քիթապը օ-
գույան պիր գաչ քիչինին թագրիրի՝ պիդարազ
ա՛գըլ ի՛նտինտէ թէրագինին օ պիր կէօղիւնիւ
տօլտուրամաղ : Եարասալար վէ պայգուշլար
տախի գարանլըղըն կիւզէլիլինի մէտհ էտիպ
կիւնէչին ըշըղընը տախլ էթմէլէրինտէ նաֆիլէ
չալըլըրլար , եէր եիւզիւնիւ վէ հավայը տօլ-
տուրուպ՝ քէնտի մէտհու սէնալարըլա օնլա-
րըն սէսինի պաստըրանլարըն իչինտէ՝ օնլարըն
զայիֆ ալագընը քի՛մ տիյնէր : Եա պանատա
պու միսիւլիւ պիր թէչպիհ գուլանմաղ եագը-
շը՛ր մը : Պէնիմ մէրամըմ՝ օղույանլարըն ա՛գ-
լընը գանտըրմագ տըր , օնլարը տարըլթմագ
տէյիլ տիր : Տիւշմանը ալթ էթմէք իսթէմէմ
տօսթումուն վէ գարընտաշըմըն կանղլըտա օլ-
տուղօնու աճըտըղըմ իչիւն՝ օնուն կէօղիւնիւա-

չնայ՝ հազիգէթ վէ սէլամէթ եօլուննա կէօթիւր-
մէյէ իսթէրիմ :

Փ Ա Ս Լ 6 :

Սր Վարդարանըն իտ'րիֆ էրդիյէ իմի-դինճէ Լ.Լ.Լ.Լ.
ընն իմի-նե-յըն իտ-րի էրդի-նի իերրի-նի կիտի աշխ
Իերրի-նի օլամազ :

Միւլահազալարըմըն վէ վագթըմըն պիր
միգտարինի կէչմիշ վէ շիմտիքի զէման իչին սարֆ
էտէր իքէն, պիր ազընը տախի կէլէճէք տէրին-
լիյինի էօլմէքտէ վէ շիմտէն սօնկրա նէ օլամա-
զընը տախի թահմին էթմէքտէ սարֆ էթմէսի
մինասիպէթսիզ տէյիլ տիր : Պու՝ գաճ տէֆա՝
էն ազըլ լը մուսանիֆլէրինն եազտըղը մատտէ օլ-
մուշ տուր : Լ'նճագ օնլարըն ճիւմլէ եազտըղլա-
րընտա՝ տայիմա ինսան զայիֆլիյինին տամղասընը
աշիքեար կէօրիւրիւզ : Լ.Լ.Լ.Լ. իլմինէ թային
էթտիքլէրի հուտուտ՝ վէ պու տիւնեանըն մաս-
լահաթլարընա օնուն դուլանտըղը թէրթիպ
խուսուսուտա կէօսթէրտիքլէրի էօլչիւ կիպի
տար վէ ույղունսուզ շէյ օլամազ : Պու խու-
սուստա եազտըղլարընտա՝ մատտէնին խիթամը-
նա էրմէյէ աճէլէ էտէր կէօրիւնիւրլէր : Օնլա-
րըն Փէհմէ էյլէտիյի թէտպիրին թէքմիլ օլմասը-
նա էրմէք իչին՝ միւլահազալարը պիր իքի եիւզ
երլտան՝ զիյատէ եէթիշտիյի փէք նատիր տիր :

Լաբին էքսէրի պու գատար վագըթն տախի եւ-
թիշէմէզէր : ()նլար ումաուղլարընը վէ հիսապ
էթտիբլէրինի ազ վագըթ իչինտէ իճրա օլմուշ
կէօրմէյէ իսթէյէն սապրսըզ քիմսէլէր տիր ,
վէ օլաճագ տէյիւ թաքիֆ էթտիբլէրի շէլին
օլմասընը՝ քէնտի կէօզլէրիլէ կէօրէ պիլէճէք
պիր վագըթ իչինտէ կէօսթէրիլէր :

Պու թէրթիպ իլէ՝ ‘Նոր Ատակարանը եազան
քիմսէլէրին թութտուղու եօլ՝ պիր պիրինտէն
նէ՞ գատար ուզագ տըրլար : ()նլար տախի կէր-
չի Ալահըն տիւնեայը իտարէ էթմէսի հագգընա
եազարլար , լաբին օնլարտա՝ պու տէտիյիմիզ
մինվալ իւլրէ գըսսա վագըթ քէսմէնին ասլա
էսէրի պիլէ կէօրիւնմէզ : ()նլարըն կէօսթէր-
տիլի թէրթիպին իչինտէ՝ ղայէթ չօգ տիւրլիւ-
շէյէր գափլանմըշ տըր , վէ օնուն իլէրի վար-
մասը՝ պիղիմ ղայէթ աղըր կիտիշ տէտիյիմիզ
պիր դարիգտէ կիտէր , վէ իչինէ պինլէրճէ սէ-
նէլէր ալմըշ տըր : շէր պիր շէյէ քէնտի վագ-
թընը թագսիմ էտէր , շին Ատակարանըն միւ-
էլլիֆլէրի օլան մարգարէլէր՝ Մեսիանըն կէլմէ-
սինէ տէք՝ տէօրթ պին սէնէ գարար վէրտիլէր :
Քրիստոսուն Առաքեալարը՝ Տէճճալըն (Սե-
ոին) զուհուրունտան օնուն եօղ օլմասընա տէք
սիւրէճէք հիւքմիւնիւն վագթընը պին իքի եիւզ
ալթմըշ սէնէ գարար վէրտիլէր , քի ինսանլարըն
հէ պիր սընըֆը պուսուն նէ գատար ղէման տէ-
վամ էտէճէյինի տիւշիւնմէյէ գատըր օլամատը :

Մէ պու փէք չօգ օլան վազըթտան սօնկրա՝
Վրիստոնեալըգ՝ օնլարըն գավ լինճէ՝ ճէմի՝
տիւշմանլարընը ալթ էտիպ պիւթիւն տիւնեայէ
եայըլաճագ տըր :

Պու թէտպիրին՝ տիւնեատէ կէօրտիւյիւմիւզ
կէրէք թապիւթ վէ կէրէք ինսան ահվալէրինին
եօրիւյիւշիւնէ մուաֆըգ օլտուղու՝ պունա ազ
պիր տիգգաթ էտէնէ աշիքեար տըր : (Թ)օխու-
մուն իշինտէ տիւրիւմիւշ կիղէնէն Ֆիլիսին աշը-
լըպ ֆիտան օլմասը՝ վազթէ միւհթաճ տըր : Ե-
ղաճ քէնտի պէօյիւքիւյիւնիւն դարարընը տահա՝
չօգ վազըթտա պուլա պիլիր . վէ էօյլէ ճինս ա-
ղաճլար վար տըր քի , քէնտիլէրինէ մախսուս
օլան դուլվէթին քէմալ տերէճէսինէ էրմէք ի-
չիւն եիւզ սէնէ՝ եախօտ տահա զիյատէ վազըթ
լազըմ տըր : Զէր պիր ինսանտա՝ Նէ+ պէր «պէ՛՛ ազ
վազթըն իշինտէ թէրպիյէ օլա պիլիր . լաքին ին-
սան ճէ՛՛ա՛՛ վէ ճի՛՛նի՛՛րճէ նաղար օլունտուգտա՝
պիր եապանի վէ բարբարօս միլէթին թէրպիյէ
օլուպ քէմալիյէթէ էրմէսինէ նէ գատար եիւզ
սէնէլէր լազըմ տըր : Պու քէյֆիյէթին ֆար-
գընա վարան քիմնէ՝ իգրար էթմէլի տիր քի ,
պու խուսուստա՝ Աոր Ատակարան ախէր ճիւմլէ
քիթապլարտան փէք չօգ վէ աճայըպ պիր դարզ
իլէ ֆարղը տըր . վէ՛՛ Աոր Ատակարանըն թա-
րիֆիլէ՛՛ Ելահըն ֆիլ հագիգէ տիւնեայը խտարէ
էթմէսի սուրէթի՝ պիր պիրինէ դայէթ մուաֆըգ
տըր : ()դույանա ըէճա էտէրիզ քի , պու մատ-

տէնին իւզէրինէ էյիճէ թէՖէքքիւր էյլէյիւ
պու մատտէյէ քէնտիսի գարար վէրսին :

Փ Ա Ս Լ 7 :

Տէնեանըն բարոյական խնդրարընտան Վրիստոնեայ-
լըլըն ուսուլի սապիլ օլունուր :

Մլաճ աղիմ իւշըսնըն ճէմի՛ իշէրինտէ աճա-
յիւ պէ խօշ պիր իթթիֆագ կէօրիւնիւր : Տիւն-
եայը Խտարէ էտէնին հարէքէթի՛ Վարատանըն
թէտպիրինէ մուղայիր տէյիլ տիր , վէ ինսան
ճինսինին Վ էլիյի նիյմէթի՛ ճիհանը թանգիմ է-
տէնէ զըտ տէյիլ տիր : Վկէր Վրիստոնեայլըգ՝
Մլաճըն ասըլ քէնտիսինտէն իլհամ օլունմուշ
պիր տին իսէ , մութլագա Մլաճըն իշէրիլէ
մուաֆըղ՝ վէ օնուն տիւնեայը իտարէ էթմէսին-
տէ գուլանտըղը թանգիմաթէ ույղուն օլմալը
տըր : ‘Նեւթոն ֆէյլէսօֆ’ քէնտի թէրթիւ
էթտիյի ֆէյլէսօֆլուդ թանգիմինտէ՝ դապիաթըն
դանունլարընը Մլաճըն քէնտի էլիյէ եէրին վէ
կէօյիւն էօլ չիւյէ ալընմազ խարդասընտա եազըլ-
մըշ պուլտուղու կիպի դայտ ու թաճրիր էյլէտի :
()նտան պերի եիւղ սէնէ կէչտի , վէ օնուն թա-
րիֆ էթտիյի կէօքտէքի երտըղարըն հարէքէթի
վէ տէվրի՛ վէ դապիաթըն սայըր տիւրլիւ տիւր-
լիւ սուրէթէ տախիլ օլմասը՝ օնուն թաճրիր էյ-
լէտիյի դանունլար իւզրէ վուգու պուլմագտա օ

լուսպ՝ օլ գանուենլար իլէ իթթիֆագտա տրր : Պու-
 իթթիֆագ՝ օլ ալիմին հիսապլարընըն ադլէ ույ-
 ղուն՝ վէ պանգլարընըն գավլինձէ սահիհլիյինէ
 իսպաթ տրրլար : Կամի՝ տիննատէ բարոյականէ
 տայիր օլան շէյլերին հալի վէ մէյլի վէ թանդի-
 մի՝ Քրիստոսուն Լեւտարանըլա սօղըուճա իթ-
 թիֆագտէ օլտուգճա՝ օնուն Լըլահ Նոֆուզըլա
 եաղըլմըլ օլտուղունտան իհթիմալ օլմասընա
 պիր գավի իսպաթ օլմա՞ղ մը : ()նուն տիննայէ
 նէշը օլուպ եայըլմաղա պաշլատըղը պին սէքիզ
 եիւզ գատար սէնէ կէշտի , վէ հալէա պունձէ
 սէնէլէր թէճրիւպէսինին թէքմիլ իսպինէսինտէ
 օնուն Լըլաստան օլմագ էթտիյի իտաիանընա
 տայիր գավի վէ աշիքեսը իսպաթլար արայա-
 պիլըրիզ :

Քրիստոնեալըգ՝ սօղըու վէ սահիհ տին պէնտէ
 տիր տէր , լաքին սօղըու վէ սահիհ տին տէտիյի-
 միզ նէ՞ տիր . սաանտէթէ էրմէքլիյէ Լըլահըն քէն-
 տի էյրէթտիյի թարիզ տէյի՞լ մի : Յիսուս տէր
 քի , հէփ եօրուլմուշար վէ եիւքլէնմիշէր՝ օնտա
 րահաթ պուլաճ սղլար . վէ օնուն պույունտուրու-
 ղու լաղիֆ վէ եիւքիւ հաֆիֆ տիր . Սապի . ժա .
 28—30ա տէք օգու : Քէզալիք՝ Լեւտարանա
 տիրգաթ ու իթաաթըն կիւնտէն կիւնէ արթ-
 մագ՝ վէ օնուն իրատէթինի բիղա իլէ գապուլ
 էթմէք՝ վէ օնուն իպրէթինձէ ամէլ վէ հարպէթ
 էթմէք տէվամ էտէնլէրէ էպէտի սաատէթ վնտ
 էտէր : Լագիգաթ՝ պու վատըն սահիհ օլմասընը
 անկլամագ եաղընըզ քրիստոնեալարա մախսուս

տուր , վէ պու խուսուստա օլան մարազայէ հիւք-
 մէն գարար վէրմէք տախի օնլարա տիւշէր : Իմ-
 տի՛ օնլարըն վէրտիյի գարար միւճիւպինճէ՛ “Ի՛լ-
 մին եօլարը լաթիֆ եօլար՝ վէ գարիգլէրի սէ-
 լամէթ տիր” (Լ. 12) : Ա է Լ. Լաճա
 շէրէֆ վէրմէյէ վէ ինսանլարա էյլէք էթմէյէ
 զայրէթլէրի արթտըգճա՝ սաատէթլէրի տախի
 արթմագտա օլուր : Աքին պիզ պու պապտէ Լ-
 էտարան տիւշմանլարընը՝ տախի շէհատէթ վէր-
 մէյէ տավէթ էտէրիզ , քի օնլարըն տախի վէրէ
 պիլտիյի շէհատէթ Լ. էտարանա մէթանէթ վէ-
 լիր : Ա ագա՝ մէշրէպ փազլըղընտան վէ ինսան-
 լարը պիր պիրիյէ պաղլայան պօրճլարըն էտա-
 ընտան իլէրի կէլէն բահաթլըգ վէ սաատէթէ՛
 օնլար տախի աշնա տըրլար , վէ օնլար մատտէյի
 տահա եիւքսէք նազարըլա պագմաղա մերամ է-
 տինճէ , ինսան գըսմընըն միհնէթ ու սըղլէթ-
 լէրինի աղաթմաղա վէ բահաթլըգ վէ էյլիյինի
 արթըրմաղա զայրէթ էտէն մուհապպէթտէն
 հասըլ օլան տէվլէթ՝ օնլարա տախի նամալիւմ
 տէյիլ տիր : Ա յվահ . մահճուպլուգ վէ հալիմլիք
 վէ թէհամմիւլ վէ ախէրինին ճիւրմիւնէ աֆվ
 վէ ինսան սէվիճիլիք վէ ախէրինին ճանը՛ ըն սէ-
 լամէթի եօլունա՝ քէնտիլէրինի ֆէտա էթմէք ,
 վէ հէփսինտէն զլյատէ՛ Լ. Լաճը վէ Գ. ուրթարը-
 ճըսընը սէվմէք՝ իճրա էտէն քիմնէլէրէ նէ՛ տէվ-
 լէթ կէթիրտիլլէրինի պիլսէ իտին , վէ ճէմի՛
 ֆազիլէթլէրին փունկարը օլան Լ. էտարան շու-

բուժլարընը պիլիպ օնլարըն գուլվէթինէ վէ
 հասանաթընա աշնա օլսա իտին , Վրիստոսուն
 թա'լիմ էթտիլի տին ատէմէ՝ տիւննա իւզէրին-
 տէ ինսանըն մալիք օլա պիլէճէյի սաա'տէթին
 էն պէոյիւք էօլչիւսիւնիւ վէրէճէյինի շիւպհէ
 էթմէյերէք իգրար էտէր իտին :

Իշպու պուրհանըմըզըն ա'քսի դարաֆը՝ եա'նի
 քէնտի քէյֆլէրինին պէյէնտիլի եօլա սիւլիւք
 էտէնլէրին պու տիւննատէ տայիմ մուսիպէթ
 էօմիւր կէչիրմէսի տահա աշիքեար տըր : Հէր
 պիր քէօթիւ ա'մէլին պիր խըշտը վէ պիր շիշե
 վար տըր , քի քիշինին եիւրէյինի սափլար , վէ
 դապիհ շէհվէթլէրին դալէպէսի՝ քիշինին գալ-
 պինի ճէմի սահիհ սէֆաաթէ գարշը գափար ,
 քի օնլար իչէրի կիրէմէլէր : Մաղրուրլուգ՝
 դամա՝ թէնճէ զէվքէ միւպթէլա օլմագլըդ ,
 խուսումէթ՝ իսլյանէթ՝ հասէտ՝ ինթիգամ՝ Ալ-
 լահը ունութմագ՝ պունլարըն ճիւմլէսի քիշինին
 սա'ատէթինին տիւշմանլարը տըր : ()նլար ճան-
 տէն ըահաթը գալտըրըպ օնու պիհուզո'րլուզ
 ուլա վէ թէէսսիւֆ՝ զամ ու քէտէր իլէ տօլ-
 տուրուրլար :

Ինսան գըսմը՝ կերէք կէլէճէք վաղըթտա պա-
 շընա կէլէճէքլէրինի՝ վէ կերէք ախրէթ հալինի
 անկլամաղա զիյատէսիլէ մէրագ էթմէյէ մայիլ
 տիր , վէ պու մէյլ՝ հէմէյի՝ հէմֆէնա ատէմտէ պիր
 սիյագ իւզրէ տիր : «Մատըղլար իչիւն ըշըդ՝ վէ
 տօղրու եիւրէքլէր իչիւն շալլըդ էքիլմիշ տիր»

(Սաղմ . ղէ . 11) . անճագ քէօթիւլէրին պու
 շէյլէրտէ ասլա հիսսէսի եօգ տուր տէյի՝ Վֆէն-
 տիմիզ քէնտիսի սէօյլէմիշ տիր : Վրիստոնեայ՝
 իման վէ ա՛ղիղլիք դարիգինտէ իլէրի կիթտիքճէ՝
 քէնտի կէօղիւնէ տահա՛ փարլագ պիր սէյրան
 կէօրիւնիւր . վէ “սատըղըն դարիգի տօղան ըլըդ
 կիպի տիր , քի կիթտիքճէ սյտընլանըր թա թէք-
 միլ կիւն օլունճայա տէք” (Մատի . ղ . 18 :)
 տէյիւ եաղըլան քէլամը սապիթ էտէր : Վօլիւմ
 կիւնիւնէ տէք՝ միւտէմ արթմագտա օլան սա՛ա-
 տէթ՝ ախրէթ վագթընտա վուգու՛ պուլաճագ
 զիյատէ ա՛ղիմ սա՛ատէթին սահիհ նիշանը օլմա՞ղ
 մը : Մանճագ՝ քէօթիւ ատամա նէ՞ սէյրան կէօ-
 րիւնէճէք տիր . կէրէք պու տիւննատէ վէ կէ-
 րէք ախրէթտէ՛ գուրթուլմասը միւմքինսիզ պէ-
 լալէր պէշարէթի տէյի՛լմի : Վսթիյարըզ վագ-
 թընատագ քէօթիւ Ֆէյլէ գուլ օլան քիմսէ՛
 սահիհէն շէյթան կիպի տիր . ճնա եագըլըր հալ
 եալընըզ՝ Վֆէնտիմիզ Վուրթարըճըմըղըր րէտա
 էտէնլէրէ զազէպ տէյիւ Մետարանըն կէօսթէր-
 տիյի ախրէթտէ վուգու՛ օլունաճագ ճէֆալէր
 տիր :

Թէք պիր ատէմ խուսուսոււնտա սէօյլէմէյի
 պըրա ըպ՝ ինսան գըսմընը ճէ-ճէ-բէ թէֆթիշ է-
 տէճէք օլուրսագ , պուլուրուզ քի , ա՛տալէթ պիր
 միլէթի ա՛լէա մերթէպէյէ էրտիրիր , վէ կիւ-
 նահ պիր ճէմաա՛թըն րէլալէթի տիր : Վէնտի
 ամէլ ու հարաքէթինէ տէլիլ վէ գուլաղուզ տիր-

նին գանուն ու գալայիտինի էտէն հէր միլէթ վէ
 ճէմաթ՝ օնտա ալէսսէվի ընկերութիւնուն խայրը
 քէմալ մէրթէպէյէ էրէր , վէ կէրէք ճէմա՛աթըն
 խայրը կէրէք կիթտիքճէ արթմասընըն ճէմի՛ ա-
 սասլարը վէ թէմէլէրի պուճուճ թէսիրինտէն ի-
 լէրի կէլբլէր : Աքին հէր նէրէտէ սահիհ տին
 րէտտ եախուտ թահգիր ու թէրք օլունմուշ ուսա ,
 եախուտ պուճտան իլէրի կէլէն մէշրէպ վէ ախ-
 լէադ պօղուգլուղու հէր նէրէտէ զուվլէթ պուլ-
 մուշ ուսա , զաղէպլէրին է՛ն պէօյիկիւ օ՛լ ճէ-
 մաա՛թըն պաշընտա տըր , վէ թալգըն րահաթը-
 նըն կիւնտէն կիւնէ էքսիլիպ՝ պէլալարընըն
 արթմասը պուճտան հասըլ օլուր : Պիր միլէթին
 գանունլարը տինին էտէպ ու էրքեանը իւզէրինէ
 մէպնի օլմատըգճա՝ էօրիւմճէք եուվասընըն թէ-
 լինտէն զիյատէ տայանմայըպ՝ հասիլաթլէրի ճէֆա՛
 վէ միլէթլէրէ զաղէպ ու պէլա տըր : Ճապիա-
 թը թանղիմ էտէնին թէրթիպ էյլէտիյի գա՛յի-
 տէ էօյլէ տիր քի՛ Նիսուս Քրիստոսուն տիւն-
 եայէ կէթիրտիյի տինին իճրալարը վէ մէյվէլէրի
 նէ օլտուղունու աշիքեարէ կէօսթէրէրէք՝ օնուն
 իլհամընը թէքմիլէն սապիթ էտէր :

Ալահըն պու տիւնեայը իտարէ էթմէսինին
 պու տէտիքլէրիմիզտէն կէնիշ՝ վէ սէօղլէրիմիզէ
 տահա՛ զիյատէ մինասիպէթլի պիր ախէր հասը-
 լաթընը տա ունութմայալըմ : Ալետարան՝ քէն-
 տի թա՛րիֆ էթտիյի ուսուլարըն վէ շուրութլա-
 րըն քէնտի թէսիրիյլէ ճէմի՛ ինսանլարա ա՛ղիմ

էյլլէ սէպէպ օլաճաղընը խապէր վէրմիշ տիր : Տիւնեանըն մէշրէպէ վէ ախլէագէ տայիր հալինէ նազար էթտիյիմիղտէ՝ պու ումուտլարը գուվ-վէթլէնմիշ վէ մէթանէթ ալմըշ պուլուրուղ : Ինկլիթերա վէ Ֆրանսա վէ պագի Այլուփա ահալիսինին շիմտիքի հալէրինի՝ քիմ քի պունտան իւչ իւղ սէնէ գատար ագտէմքի հալէրիյէրուպար էտէճէք օլուրսա , աղ վագըթտա պու գատար իլերի կիթմէլէրինի կէօրիւպ թաճիւպ չէքէճէք տիր : Պու աղիմ տօլապըն հեր պիր տէվրինտէն՝ իլերի կիթմէլէրինին հարէքէթի կիթտիքճէ չափուղլանմագտա տըր : Շ իմտի Վրիստոսուն շայըրտլարընըն եիւրէքլէրինտէ ֆիլիսլէնէն դանուն ու գալպիտ վար , խայրաթ վէ հասանաթ ֆիտանլարը հասըլ էտէրլէր , շէօյէ քի պէնի ատէմ գալմինին ալէսսէվիէսինէ ֆայտալը , վէ դայէթ աղիմ ու էլըէմ հաճէթլէրինի տօլտուրալար , վէ պու դանուն ու գալպիտին մէյվէլէրի եէթիշինճէ , տիւնեանըն եիւզիւնիւ թէպտիլ էտիպ պիր ախէր սուրէթէ գօյաճագլար , վէ տիւնեատէ ա՛գըլ վէ մուհապպէթ հիւքիւմէթլէրինին տէվրինի կէթիրիպ հերքէսին գալպինի Ալահըն վէ Վրիստոսուն հիւքմիւ ալթընա կէթիրէրէք՝ վէ ճիւմլէ ինսան ճինսինին սաատէթինէ սէպէպ օլաճագլար տըր :

Իշպու տիւնեանըն իտարէսիյէ քրիստոննայ տինինին պիր պիրինէ ալագասը՝ վէ օլ գատար պիր պիրինտէն Փարզը խուսուսլարտա իթթի-

Փաղը՝ վէ պու տիւնեանն խտարէսինին դարըը
 իլէ տինին էմր էթտլի շէյլերին իմթիղաճը՝
 Նոր Ատակարանն իսպաթլարընը պիղարազ
 թէֆթիշ էտէնլերին տիգգաթընա լայըգ միւլա-
 Տալալարտան էտէր :

Փ Ա Ս Լ 8 :

Նոր Արախարանն ինանլարա ինիսպընն դարըը :

Ընէր խոսոսլարտա օլտոլղու ցիպի՝ պու
 պապտէ տախի Նոր Ատակարան սայրը քիթապ-
 լարըն ճիւմէսինտէն Փարղը տըր : Պու տիւն-
 եանն պէջիւքլերիլէ Տի՛չ պիւ իւլֆէթլերի օլ-
 մայան Առաքեալար կիպի քիմնէլերտէ՝ էքսերի
 պայաղը խալգտա կէօրիւլէն Տատտինի պիլմէմէզ-
 լըք՝ վէ զէնկին վէ գուտրէթ սահիպի ստամլա-
 րա խոսոսմէթ՝ վէ քէնտի ագրանլարը օլան նա-
 սա թապի՛աթը իլէ թարաֆկիրլըք մէմիւլ իքէն՝
 օնլարտա պու միսիլլիւ Տի՛չ պիւ շէյ կէօրիւնմէղ :
 Ղարաֆկիրլըքտէն աղատ պիւ միւլլիֆ՝ Տէման
 պուլունմա՛ղ կիպի տիր : Միւլլիֆլերին պիրիսի՝
 պէջիւքլերէ միւտարայէ իրթիքեապ էտիպ՝ աշա-
 ղը թաղըմ՝ քիմնէլերի ատամ եէլինէ գօմայա-
 րազ թահգիր էտէր , պիւ ղայրիսի ճիւմ Տիւրտէն
 իմտատ ու ի՛յանէ պուլմագ ումիտ ու Տալվէսին-
 տէ օլուպ՝ քիպարլարը զէմմ էտէր , պիւ ախէրի
 ա՛լիմլերէ միւրայիլըք էտիպ՝ ճահիլլերի եէրէ

վորուր . վէ պա՛ղըլարը տէ պո՛ւնուն զըտտընը է-
տէրլէր : Ինսանըն Փիքրի իւզերինէ՛ վէ կերէք
ինսան իչիւն կերէք ախէր մատտէ իչիւն սէօյլէ-
տիքլէրի սէօյլէր իւզերինէ՛ տինին վէ վէթանըն
գոփվէթլի թէսիրլէրի վէ իտխալէրի վար տըր :
Պունա՛ էյէր պիրի պիրինէ զըտտ իսէտէ՛ Նէ-
հուտի վէ փութփէրէսթ միւէլլիֆլէր էօրնէք օ-
լա պիլիրլէր :

Ընճագ պունտա՛ պու ուսուլէ մուղայիր պիր
ուսուլ գուլանան միւէլլիֆլէր պուլույօրուզ :
'Սոր Ատակարանտա տայիմա ճէմի՛ ինսանլար
պիր պէօյիւք Փամիլէա սայըլըյօր : Առաքեալ-
լար ինսանտա էօլէղ պիւ շաֆ կէօրիւրլէր . վէ օնա
տայմա պու նազարըլա պագարլար . վէ պու իւն-
վանըն շէրէֆի՛ ինսան պէյնինտէ ախէր Փէրքլէ-
րին ճիւմլէսինի մահվ էտիպ՛ տիննեաճէ էօմրին
իչինտէ օլան սընըֆլար նապէտիտ օլուրլար :
Խալգըն պէյնինտէ պուլունան րութպէ վէ տէ-
րէճէ հագգընա սէօյլէտիքլէրինտէ՛ մերամլարը
անճագ՛ պու հալէրին հէր պիրիսինէ մախսուս
օլան պօրձ ու ֆարզլարը խաթրէ պրաղըպ՛ պու
տէրէճէլէրտէ պուլունանլարը կէլէ պիլէճէքի՛ զ-
վալէրտէն սագընտըրմագ տըր : Ըագ թաա՛լէ-
անըն ա՛լէա մէրթէպէյէ էրաիրտիյի քիմսէլէրին
խուսուտա հալի պու տուր . վէ Առաքեալլար
պէօյլէ քիմսէլէր իչիւն՛ ազիմ իղվա թէհլէքէսին-
տէն խալի տէյիլէր տէյիլ խապէր վէրիրլէր , վէ
պունտան պէօյլէ օնլարա թաթըլըղըլա նասիհաթ

վերիւրէր քի , տայիմ ույանըգ տուրսունլար . վէ
 հեմ տախի՝ օնլարըն քէնտի բուծպէլէրինին պէ-
 րէքէթլէրինի քեօթիւյէ գուլանտըգլարընը սէր-
 պէսթճէ խապէր վէրիւրէր : Այեր Փուգարալէրին
 հագզընա էյի սէյլէրլէր իսէ , օնլարըն իղվալէրի
 օլ գատար գուլվիթլի օլմատըղը էճիլտէն՝ օնլարա
 թէսէլլի վէրմէք վէ հալէրինտէն սատըր օլան
 էյլիքլէրի թանըմամաղա վէ պիր շէյ եէրինէ
 գօմամաղա մէյլէրի օլտուղու էճիլտէն՝ օլ էյ-
 լիքլէրի օնլարա կէօսթէրմէք իչիւն սէյլէրլէր :
 Անճագ՝ ինսան ճինսինին անղիմ մատտէլէրինէ
 տայրը սէյլէտիղլէրի թագտիրտէ՝ ճէմի՝ ինսան-
 լէրի պիր պիրլէրինէ միւսավի թուլթարլար , վէ
 գարտաշըլա սէյլէշիր կիպի սէյլէյէրէք՝ պէօ-
 յիւքլէրի գըզանմաղլար , վէ աշաղը պօյ ատամ-
 լարա հագարէթ կէօսթէրմէղլէր . հէփսինէ տէ
 պիր վագար վէ պիր մուհապպէթ վէ լուգֆ իլէ
 խիգպ էտէրլէր : Աագա՝ փէք աշիքեսար պիր Փարգ
 կէօսթէրիւրլէր , վէ օնու հիչ պիր վէճհիլէ ասլա
 մէյտանտան գալտըրմաղլար . լաքին պու Փարգ՝
 դաշրատէն սատըր օլուր պիր շէյ տէ յիլ տիր .
 պու՝ Եարամուղլար իլէ էյիլէրի՝ պէյնինտէ վագա՝
 պուլան Փարգ տըր : Պէյլէ՝ ճիւմլէ տիւննավի
 Փարգլարա պագմաղ՝ վէ ինսանտա՝ օնուն էօլմէզ
 օլմասընտան մանտա անղիմէթ վէ պէյլիւքլիւք թա-
 նըմաղ՝ վէ Փազիլէթտէն դայրը անէա վէ ի՛թիւ-
 պարէ լայըր՝ հեմ գապահաթտան վէ պէտխույ-
 տան պաշգա ալլագ վէ թահգիրէ մուսթահտգ

չէ՛յ սայճազ եիւճէ պիր ա՛գը՛ պունճիլէյին պիր
 թագըմ՛ գապա ատամլարտա վէ օդուճագ պիլ-
 մէյէն վէ ի՛լիմտէն պիսապէր քիմնէլէրտէ պու-
 միսիլլիւ ալէա վէ պինազիր ախէազ՝ Վրիս-
 տոնեալըղըն իսպաթլարը միզանընա գօնտուղուն-
 տա , զանն էտէրիմ՝ քի , կէրէյի կիպի աղըրը՛գ
 վէրէճէյինի իգրար էթմէլլիղ : Ա է պու՛ Վոր
 Ատակարանըն միւկլիֆլէրին ճիւմլէսինտէ տէ
 պուլունուօր :

Ֆ Ա Ս Լ 9 :

Վոր Արախարանն ճիւմլէ միւկլիֆլէրինն ինլիֆազը :

Պիր մատտէ իւզէրինէ քիթապ թէլիֆ էտէն
 պիր գաչ միւկլիֆլէրին թարիֆլէրինտէ՛ պիրինին
 սէջլէտիյի օ պիրինին սէջլէտիյինէ զըտ կէտիյի
 հալտէ՛ օնլար իչիւն իլհամի իլահի իլէ եազմըլար
 տէյիւ իգտամ էթմէք պօշ իտտիա՛ տըր , վէ օն-
 լարըն պիրի պիրինէ ույմամասը պու իտտիայը
 չիւրիւտիւր : Պու խուսուստա՛ իթթիֆագ մուղ-
 լագա իգթիզալը՛ տըր : Վմտի պուլունտուղու
 մահալտէ՛ վէ ալէլ խուսուս պու գատար ա՛զիմ
 պիր դարզ իլէ վէ տիւրլիւ տիւրլիւ պիրի պիրին-
 տէն ֆարզը պու գատար չօգ սուրէթլէրտէ վէ
 տօլաշըգ մատտէլէր իւզէրինէ եազըլմըշ թէլի-
 ֆաթտէ պու միսիլլիւ թամ իթթիֆագ պուլուն-
 տուղու թագտիրտէ՛ պու իտտիանըն սահիհ օլ-

մասընըն իհիմալինէ գաղի պիր պուրհան տըր :

Պու սուրէթտէն պահս էթտիյիմիլտէ հու-
զուրուճուղա իղհար օլան իլք սիւալ պու օլա պի-
լիր քի , Մւետարանըն՝ պէ՛նի Մապի՛ն էլէ (քնական
էրօն) նէ՞ գատար իթթիֆաղը վար տըր : Վայէթ
պիղարաղ վէ տիգգաթլը թէֆթիշ իլէ տէնէյէ-
րէք պուլուճուղ տուր քի , տինի թապի՛իտէ
հիչ պիր ալէա գանուճ ու գավայիտ եօգ տուր՝
քի Մւետարան օնու թագաթիմ՝ էտիպ սապիթ
էյլէմէյէ : Սյէր աստուածեան մէղհէպինէ թա-
պի օլան պու իբիսինի պիր պիրինէ զըտ պուլա
պիլիրսէ , հագգ իւզրէ տավայը գաղանմըշ օլուր .
անճագ պուճու պուլմագ իչիւն նաֆիլէ եօրու-
լուր : ()նլարըն իթթիֆաղը հէր պիր մատտէտէ
վէ հէր պիր խուսուստա թէքմիլէն թամ տըր ,
գանուճ ու գավայիտ՝ թէնպիհէր՝ արղուլար՝
իհիմալէր վէ միւրաճաթլէր՝ ծիւմլէսի իքի
թարաֆտա տա պիր տիրլէր : Վէ հաղիղաթ՝
Մւետարանըն ղէմինի տահա կէնիշ վէ տահա
ղէնկին տիր . ինսանա ղայէթ չօգ շէյլէր էյրէ-
տիր , քի օնլարըն հագգընա տինի թապի՛իտէն
խապէր իսթէմէք նաֆիլէ ղահմէթ օլուր : Մն-
ճագ՝ գապահաթլը վէ պօղուգ մախլուղաթա
մախսուս օլան իլհամտա՝ սէլամէթ եօրու կէօս-
թէրմէսինի միւթէղէմին հայլը ֆարգ պուլմագ
մէմիւլ տիր . չիւն տինի թապի՛ի տէնիլէն՝ պու-
նու ինսանա թարիֆ էթմէյէ գատըր տէյիլ տիր :

Սին կրակարան իլէ Նոր կտակարանտա պուլ-

տուղուսմուզ պիրի պիրինէ ի'թ թիֆագլարը տա-
խի միւլաճաղա օլունմալը : Հին Ատակարան 'Աոր
Ատակարանըն ճիւտի էվվէլի սայըմալը . վէ
պունլար պիրի պիրինէ էյլէ պիր իմ'թիզաճ իլէ
պաղըը տըը քի , օնլարը սյըըմագ իս'թ էյէն իքի-
սինի տէ սագաթլար : Պիր քի'թապ' թէքմիլէն թէք
պիր քիմսէնին թէլիֆաթը օլտուղու սուրէթ-
տէ , օլ քի'թապըն իչլինտէ եազըլը օլան շէյ-
լէրի թատպըգ էտիպ պիր պիրինէ իմ'թիզաճըլա
ույտուրմասը գօլայ աըը . լաքին պիր գաչ միւլէ-
լիֆին իչի օլուրսա , օնլաքըն պիր պիրինէ իթ-
թիֆագտէ պուլունմասը կիւճ տիւր : Պիր քի'թապը
թէլիֆ էտէն չօգ միւլէլիֆլէր' էյէր հէր պիրիսի
սյըը սյըը վագըթտա եազմըշար' վէ հէր պիրի
պաշգա պաշգա միւլէքէթլէրտէն' վէ տիւրլիւ
տիւրլիւ սանաաթլէրտէն վէ ֆարգըլը հալտէն վէ
խալք արասընտա կէօնա կէօն ըիւտպէլէրտէն օ-
լուրլարսա , օնլարըն ֆիքրի վէ ըէյլէրի պիրի
պիրինտէն չօգ ֆարգըլը օլաճաղընա շիւպհէ եօգ
տուր . վէ ալէլ խուսուս միւլպահասէ էթտիքլէրի
մատտէ կէնիշ վէ եիւքսէք պիր մատտէ իսէ ,
ֆարգ տախի տահա պէօիւք օլուր . վէ էյէր օն-
լարտա իթ թիֆագ պուլունուրսա , փէք աճայըպ
պիր շէյ տիր . վէ էյլէ սըրալար տախի օլուր
քի , իթ թիֆագ էթմէք' ինսան իլինտէն կէլէճէք
շէյ տէյիլ տիր : Մէսէլա , կէչմիշ գարլարըն
միւլէլիֆլէրի կէչմիշ վագթըն զուհուրաթլա-
րընտան մատա կէլէճէք վագթըն էնկինինէ տա-

խի տայրպ' տէվրանի զէմանտէն սօնրա օլաճադ
 վուգուլաթլարը՝ վէ պիր ախեր դարզ թէրթիպի
 իլահինին թէտպիրինէ էօրնէք վէ էմսալ օլաճադ
 տինէ միւթալիգ ատէթլէր խուսուսունա էվվէլճէ
 խապէր վէրիբլէր : Պու միսիլլիւ մատտէլէր ի-
 չիւն սէօլլէրինին պիր եէրէ կէլիպ իթթիֆագ
 էթմէսի միւմքինսիզ օլտուղու էճիլտէն՝ իլհամի
 րապպանիյէ իլհագ միւէլլիֆլէր իշի տիր տէմէք-
 տէն մատա պու իթթիֆագը անկլաթմանըն աղըլ
 եաթաճագ սուրէթի եօգ տուր :

Հին վէ 'Աոր Ատակարանը եաղան քիմսէլէ-
 րին տէ իթթիֆագը պու մինվալ իւղրէ տիր :
 Պու քիմսէլէր հէր պիրիսինին տինեատէ օլ-
 տուղու դարը՝ հալի՝ սանաաթը՝ տինեատէ
 րուտպէսի պաշգա պաշգա Թըր , վէ եաղտըղլարը
 զօր վէ չէրիէշիք մատտէլէր իչիւն իտի . հէփսի-
 նին գուրտուղու զէմին պիր իտի . վէ պունուն
 իճրասընա աղ չօք հէր պիրի քէնտի թարաֆըն-
 տան հիսսէսինէ տիւշէնի իճրա էյլէտի . էվվէլ-
 քիլէրին թէմէլ գուրտուղլարը պինայը՝ օնլար-
 տան սօնրա կէլէնլէր պիթիրիպ վիւճիւտէ կէթի-
 տիլէր : Ա է պու իքի ճիլտ՝ իթթիֆագլէրի իլէ
 պիրի պիրինի սապիթ էտիպ՝ թէքմիլէն պիրի
 պիրինէ մուլաֆըզ վէ մութապըզ տըրլար : Ա է
 մախսուսէն տիգգաթէ շայէսթէ օլան մատտէ
 շու տուր քի՝ ղեյատէ չէրիէշիք վէ կիւճ դա-
 րաֆլարը իլք ինշա օլունուպ մէյտանէ չըգան-
 Լ"ըր տըր , վէ օնտան սօնկրա զահիրէ կէլէն օն-

լարտան գօլայը տըր , շէօյլէ քի՝ աշիքեարէ պէ-
 յան օլսուն քի , պու իքի թանղիմաթ պիրի պի-
 րինէ էօյլէ մուդապըգ տըր քի , ինսան մարաֆէ-
 թի վէ հիւնէրի իլէ օլմաղա միւմքիւնսիւզ իտի :
 Պունու տախի պիլմէք կէրէք տիր քի , պու իթ-
 թիֆագ եալընըզ պիր խուսուստա տէյիլ տիր ,
 իլլա պինլէրճէ խուսուսլարտա կէօրիւնիւր , շէօյլէ
 քի՝ պիր թարաֆտան շին Ատակարանտա եազըլ-
 մըշ մարգարէութիւնլար վէ էմսալ վէ գուրպան-
 լար՝ վէ կիւնաս աֆլըղը իշիւն թային օլունմուշ
 այն ու ատէթլէր՝ վէ օ պիր թարաֆտան օնլարըն
 խաթմ ու թէքմիլի օլան Մեսիանըն զաթը վէ
 մէմուրիյէթի վէ սալթանաթը վէ քերէմլէրի վէզն
 օլունտուգտա՝ պիր տէրին թէրթիպ մարիֆէթի՝
 վէ իճրասը էզէլտէն գուրուլմուշ պիր կէնիշ
 թէտպիր օլմալը տէյիլ դարար գըլմագտան զայրի
 չարէ եօգ տուր : Վրիստոնեալըղըն պանը տիւշ-
 մանլարընա պու իթ թիֆագ էօյլէ պիր աճայիպ
 կէօրիւնմիւշ տիւր քի , մարգարէլէրին իսմիլէ
 եէտիմիզտէ օլան քիթապլար իշիւն՝ խապէր վէր-
 տիքլէրի վուզուէթլար՝ օլտուգտան սօնկրա եա-
 ղըլմըշար տըր տէյիլ իտտիա՝ էթտիլէր , անճագ՝
 շին Ատակարանըն զայէթ էսքի պիր քիթապ
 օլտուղու էօյլէ սաղլամ իսպաթլարըլա սապիթ
 օլունմուշ տուր քի՝ պունու չիւրիւթմէք իսթէ-
 յէնին զասմէթի նաֆիլէյէ կիտէր :

Վոր Ատակարանըն կէրէք Ֆէլլէթլէրինտէ վէ
 կէրէք Ֆիլապլարընտա՝ աճայիպ վէ օգույանընա՝ գ-

Լնը գանտըրըճը պիր իթթիֆագ վար տըր :
 Պու իթթիֆագտէ տիգգաթ իլէ Մւետարան-
 Լարըն նագլիյէթինտէ արանըր ըգան , օնլարըն
 մուպահիսէսինի շիմտիլիք պիր եանա պրաղարագ՝
 սատէճէ շունու իշար էտէլիմ քի իւղէրլէրինէ
 սէօղ պիր էտէճէք փէք կիւճ , վէ քիմսէնին
 տիգգաթա շայէսթէ կէօրմէսի ա՛գլէ կէլմէյէ-
 ճէք ճիւղի պիր շէյ մագուլէսի մատտէլէրտէ տա-
 խի՝ պու իթթիֆագ աշիքեար կէօրիւնիւր : Վը-
 րիստոնեայ ճէմաս՛թլարընա խիթապէն եազը-
 լըպ՝ Վոր Կտակարան քիթապլարընըն սըրասընա
 կիրմիշ օլան Մէ+Նուպլար՝ Վորճք Մուքիլոց քի-
 թապըլա դայէթ սըգը պաղանմըշ տըրլար . վէ
 պու Վորճոց քիթապընա պագարագ եափըլմըշ
 կիպի տիրլէր , վէ Վորճոց քիթապը պիր նէվ
 եկեղեցական պատմութիւն տուր : Մէքթուպ-
 լարտա էքսէրի՝ պու քիթապտա նագլ օլունան
 մատտէլէրէ տայիր շէյլէր զիքր օլունուր , վէ
 պու շէյլէր օլ գատար չօգ վէ հաֆիֆ վէ ճիւղի
 մագուլէսի՝ վէ օլ վագթըն վուգուաթլարընըն
 պատմութիւնունա տայիր շէյլէր օլուպ՝ սէօղիւն
 սըրասընտան էյլէ պիր կէլիշ իլէ կէլիւլէր քի ,
 էյէր եա՝ պու նագլիէթ քիթապը՝ եա՝ մէքթուպ-
 լար՝ եա՝ հէփսի պիրտէն եալան տիւղմէ շէյլէր
 օլայլարլար , պունուն կիպի թամ իթթիֆագ վէ
 իմթիղաճ ինսան մարիֆէթիլլէ օլա պիլիւր շէյ-
 լէրտէն տէյիլ իտի : Նյէր Մէ+Նուպլար տիւղմէ
 օլայլարլար մէմիւլ օլունա պիլիւր իտի քի , ալէս-

սէվի վէ մէճհուլ թա'պիրլէրտէն տօլու օլուպ' եալան մէյտանա չըգմասըն տէյիւ հէր պիր մատ- տէյի թափսիլ իլէ նագլ էթմէտէն տիգգաթի թամ իլէ սագընըրլարըտը : Անճագ' պու թէլի- ֆաթլարտա' մէյտանէ չըգմամաղա մէպնի հիլլէ- լէրտէն վէ ուսթալըգլարտան ասլա պիր շէյ կէօ- րինմէզ . իլլա' օնլարըն էթվարը' պու թարգ հիլլէյէ րասան րասան շըր րըր : ()նլարտա չօթ թափսիլլէր վար . տայիմա մուգթաղի մատտէլէր թագտիմ էտէրլէր . վէ պու քիթապլարըն հէր պիր դարաֆընտա մախսուս ճէմաա'թլէր' զաթ- լէր' մահալլէր' զուհուրաթլէր վէ մատտէլէր զիքր օլունույօր : Աշպու քիթապլարըն էօղինտէն ա- լընմա օնլարըն խասս վէ սահիհ քիթապլար օլ- տուգլարընը սապիթ էթմէյէ միւգթէտիր իս- պաթլարա' օնլարըն պու զիքր էթտիյի վուգու- աթլարընըն նագլինէ թէմամէն մուաֆըրգ օլտուգ- լարը տախի իլամէ օլունտուղու հալտէ' օնլարըն տօղրուլուղու իւզէրինէ զուհր էտէպիլէճէք ճէմի' շիւպհէ վէ իշքիլ քիւլլիէն մահվ օլուր :

Պու իթթիֆագըն պիր ախէր մուգթաղի սու- րէթի տահա վար : Հին վէ' Աոր Ատակարանլա- րըն միւէլլիֆլէրինէ պա'զէն ախէր ֆէլլէլլէրն թէ- վարիսինէ միւթաալիգ քէյֆիյէթլէր նագլ էթ- մէք մինասիպէթի օլուպ' օլ միլլէթլէր իլէ Վը- րիստոնեալարըն' եախուտ Աշհուտիլլէրին մապէյ- նինտէ զուհր էտէն պա'զի ահվալի նագլ էթմէյէ եճապ էտէր : Պու էօյլէ պիր սըրասը իլէ իճրա

օլունույօր քի, հիչ պիր շուպհէյէ եէր դամաղ,
 վէ ասլա հիյէ՝ եա ուսթալըգ՝ եախուտ րասթ
 կէլէ իթթիֆագ սուրէթի կէօրիւնմէզ : Պու մատ-
 տէ՝ իլք պագըշտա փէք պէօյիւք պիր շէյ կէօ-
 րիւնմէզ իսէ տէ, միւէլլիֆլէրին սահիհիյինէ վէ
 մա՛լիւմաթընա օլ տէրէճէ մինասիպէթի վար տըր
 քի, եազտըղլարընըն իչինէ եալան կիրմիշ օլա-
 ճագ օլսա, աշիքեար օլմամասը միւժքին տէյիլ
 տիր : Աքին՝ Վոր Ատակարանտա սէօյլէնէն հէր
 պիր շէյտէ՝ էթրաֆ միլէթլէրէ միւթաա՛լիգ ա-
 խէր միլէթլէրին թէվարիխի՝ Վոր Ատակարանըն
 միւէլլիֆլէրինէ լայրգ օլան էմնիէթէ քէֆալէթ
 վէրիպ՝ թէքմիլէն օնլարըն տօշրուլուղունա վէ
 սահիհիյինէ շէհատէթ էտէր :

Պէօյլէ պիր պիրինտէն ֆարգլը էնվա՛ի խու-
 սուսլարտա իշար օլունան իթթիֆագ՝ քէնտի-
 սէօյլէյէճէքլէրինի փէշին մէշք էթմիշ եալան շա-
 հտի իթթիֆագընա պէնղղէմէզ, իլլա՝ հէր քէս
 քէնտի կէօրտիւյիւնիւ վէ պիլտիյինի տօշրու
 տօղրույա նագլ՝ վէ քէնտինին միւթէհայիր օլ-
 տուղու մատտէյի թա՛րիֆ էթմէյէ թա՛յին սալիհ
 քիմսէլէր սէօյլէյիշի օլտուղու աշիքեար տըր :
 Աքսերի՝ օնլարըն պիրիսի պիր վուգուա՛թըն պիր
 խուսուսունու՝ վէ ախէրի պիր ախէր խուսուսու-
 նու նագլ էտէր : Այա՛յըր, ալէսսէվլիյէ ինսանլա-
 րը ալտաթմաղա սէօյլիւ պիր էտէն քիմսէլէրին
 իթթիֆագը պու վէճհիլէ օլա՛մազ :

Այէր պունուն կիպի պէօյիւք պիր քիթապըն

իչինտէ պաղէն սուրբիս պիւ պիւրնէ զւր կէօրիննիւր
 շէյլէր պուլունուր իսէ տէ, պու՝ հազգանիէթ իւզ-
 րէ մէմիւլ օլունմայաճագ պիր հալարը : Անճագ՝
 պիղարազանէ քիթապ օգույանլարըն՝ եօգ տէմէ-
 յիպ գապուլ էտէճէքլէրի հազգ սուրէթի պու
 քիթապէ վէրէճէք օլուրսագ, եանի պէօյլէ պիր
 էսքի զամանտա եազըլմըշ վէ չօգ տէֆա էլտէն
 էլէ կէչէրէք էօրնէքտէն էօրնէյէ եազըլմըշ պիր
 քիթապա եազըլըր միւսաա՝տէլէր օլունուրսա՝
 պու զըտըգլարըն չօղու էօնիւմիւղտէն զայպ օ-
 լուր : Այգա՝, պու գատար եազըլմըլարըն էլին-
 տէն կէչէն պիր քիթապ իչինտէ՝ խուսուսա ին-
 սան վէ մահալ իսիմլէրի թահրիրինտէ՝ վէ թէ-
 վարիս հիսապլարընտա զալէաթ պուլունմամագ
 միւմքինսիզ շէյ տիր : Հազըգաթ՝ միւէլիֆլէր
 մապէյնինտէ զայէթ ալիմ վէ էլգէմ վէ զօր
 մատտէլէրտէ քէմալի տէրէճէ իթթիֆագ կէօր-
 տիւքտէն սօնկրա՝ քիւչիւք վէ գօլայ վէ պայազը
 մատտէլէրտէ եանըմայաճագլարընը ֆէհմ ու
 իտրաք էթմէյէ փէք ինճէ տիւշիւնիւր պիր ա՝գըլ
 ազըմ տէյիլ տիր : Արունուն իչինն՝ պու միսիլ-
 լիւ շէյլէրտէ կէօրիւնէն զալէաթլարը՝ քիթապ-
 լարը եազըպ թէմսիլ էտէն եազըլմըլարա համլ
 էտէճէք եէրինէ՝ ասըլ միւէլիֆլէրէ համլ էթ-
 մէք՝ սէրպէսթ վէ պիղարէզ ա՝գըլա եազըլան
 պիր հարաքէթ տէյիլ տիր :

Ազիզ քիթապլարըն իչպու, պա՝ղի սուրէթան
 պիր պիրինէ մուղայիր կէօրիւնէն մահալէրինտէն

արիզ օլան սայիր կիւճիւքլէրի թագտիմ էտէն-
 լէրէ ա'գըլ գանաճագ ճէվապ վէրմէսի՝ ինսանըն
 զիհնինին ըջըղը զիյատէլէնմէսինտէն Ա'զիզ Վի-
 թապլարըն մէշք ու թէֆթիշինին արթմասըն-
 տան իլէրի կէլմիշ տիր : Տիւնեանըն եարատըլ-
 մասը՝ վէ Ալլահըն տիւնեայը իտալէ էթմէսի
 խոսուսլարընտա օգույանը միւթէհայիր էտէ-
 ճէք տէրէճէտէ միւնէվիլէր վէ աշիքեար վէ գարջը
 գօնուլմագ՝ վէ Ալլահըն քէմալիյէթինէ եագըջըր
 իսպաթ օլաճագ միգտարը սայըսըզ մատտէլէր
 վար իսէ տէ , պու քէմալիէթլէրին վարըղընա
 վէ հարէքէթինէ մուղայիր կէլէճէք պա'ղի տօղ-
 րու տօղրույա զըսըղլար տախի պուլուճտուղու-
 նու քիմսէ ինքեար էտէմէզ : Անճագ՝ պու զըտ-
 լըղլար պիլէ հէր նէ՝ գատար աշիքեար կէօրիւ-
 նիւրլէր իսէ տէ , պիզ սահիհէն պիլերիզ , վէ
 աստուածեան մէզհէպինէ թապի՝ քիմսէլէր տախի
 պու պապտէ պիլիմ իլէ իթթիֆագ էտէ պիլերլէր
 քի , պու միսիլիւ շէյլէրին ասըլ զաթը եօգ
 տուր , իլա եալընըզ սուրէթա տըրլէր , վէ պու-
 նուն կիպի շէյլէրին պէօյլէ օլտուղունու ի'լմճէ
 կիւնտէն կիւնէ քէշֆ օլուպ պուլունան եէնի շէյ-
 լէր ա'գըլ թէքմիլէն գանտըրաճագ տէրէճէտէ
 աշիքեարէ պէյան էտէրլէր : Ահամի բապպանի
 տախի ախէր խոսուսլարընտա օլտուղու կիպի՝
 պունտա տա այնէն Ալլահըն ախէր իշլէրի կիպի
 տիր : Տէրին վէ տիգգաթըլ թէֆթիշլէր՝ վէ էլ
 եազըսը քիթապլարըն պիրպիրիլէ բուպար օ-

լունմասը՝ վէ Վրեւելք թարաֆրնտա միւթէմէ-
 քին միլէթլերին ախլէագ ու մէշրէպլերի հագ-
 գընա կիւնտէն կիւնէ քէսպ օլունան մա'լիւմաթ՝
 վէ թէվարիսէ զիյատէ մուգայէթլիղիլէ աշնա
 օլմագլըգ՝ վէ Վ. զիգ Վ. իթապլարըն թէճէսսիւսիւ
 իլմինին արթմասը՝ վէ հալէա պիղիմ՝ կէօղիւմիւղ
 էօնիւնտէ օլան վէ կէչէն վուգուա՝ թլարը էյիճէ
 վէղն ու ֆերգ էթմէք իլէ, պու միսիլիւ սուրէ-
 թա օլան միւշքիւլէրին վէ կիւճիւքլերին չօղու-
 նու տէֆ էթմիշէր տիր, վէ պու զըտըղլարըն
 չօղու հագգընա՝ կիւն կիպի աշիքեար իթթի-
 ֆագտէն մա'տա՝ մէյտանտա կէօրիւնիւր հի'չ
 պիր շէյ գալմամը տըր : Պու կիւճիւքլերին
 պիր գաչը հալէա պու կիւնէտէք մէվճուտ տուր .
 անճագ պիղ օնլարը տախի՝ տիւնեանըն եարա-
 տըլմասը վէ իտարէսի հագգընա օլան կիւճիւք-
 լեր կիպի թուլմալմ՝ . վէ Վ. ւտարանըն զաֆէր
 պուլուպ գապուլ օլունմասընա օնլարըն հի'չ պի-
 րիսի էնկէլ օլա պիլիր շէյ տէյիլ տիր : Հալա-
 տէ պա'ղի հաֆիֆ վէ ինճէ պուլուլթար կէօրիւ-
 նիւր իսէ տէ, իլմին զիյատէլէնմէսի վէ թէճրիւ-
 պէ՝ օնլարը՝ տա կիւնտէն կիւնէ տաղըտըպ տէֆ՝
 էտէճէյինէ շիւպհէմիղ եօգ տուր :

Վ. րիստոնեալըղըն սահիճլիյինի վէ Վ. լահտան
 օլմասընը պիր պիրինտէն պըրմագ միւմքին օլմա-
 յըպ՝ օնլարըն իքիսինի պիրտէն ինքեար էտէն
 քիմսէլերէ՝ կէօղէրինին էօնիւնէ թա'րիֆ իլէ
 աշիքեար էթտիյիմիղ պու տէրէճէ թէքմիլ ի-

Թիֆագրն վէ իմ Թիղաճրն վէ պու գատար չօգ
 աշիքեար պէնտ ու պաղլարրն սէպէպինի կէօս-
 Թէրմէք հայլը զօր ու զահմէթլի պիր իշ օլա-
 ճաղը պէլլի տիր : Պու մատտէնին Թէֆթիշի
 խուսուսունտա՝ իշպու ըիսալէնին միւսաննիֆինին
 օնլարտան մաթլուպու եալընըզ պու տուր քի ,
 Լայլզը օլան վէճհիլէ միւլահաղա էթսինլէր :

Սոյր Արամիարանին ԼՂԼԿ նո-ժո-ղո-յլա Էա-
ղէլը օլմասունս՝ Լուսաբէալարըն շէհասթէլին-
թէն սընմա խոպաթ Լար :

Պանղի մատտէլէր վար քի , իլէ հէնդիսէ գա-
նունո- խոպաթլէրի իլէ սապիթ օլունա պիլիր :
Պանղի ախէր թարղ միշքիւլէր տախի վար տըր
քի , հէր նէ գատար ինսան սանատէթինէ զիյատէ
էլզէմ մատտէլէր իսէ տէ՝ խոպաթլարը եալընըզ
Բարոյակուն վէ ա՛գլէ շէհատէթ իլէ սապիթ օլա
պիլիրլէր : Աերէք նագլ ու թէվարիսէ՝ վէ կե-
րէք հիւքմի շէրի՛յէ տայիր մատտէլէր՝ հէր նէ
սուրէթտէ օլուրլար իսէ օլսունլար՝ պու սօնկ-
րաքի սընըֆտան տըրլար : Պու սընըֆ իս-
պաթլար՝ մուպահիսէյէ թամ գուլվէթ վերէն
պէյլէ պիր Բարոյակուն Խերիկոյ իւզէրինէ պինա օ-
լունուրլար քի , անղը թէքմիլէն գանտըրըր , վէ
պու թարիք իլէ պիղէ մանլիւմ օլան մատտէլէրի
տախի՝ ճէմի ախէր թարղըլա խոպաթ օլունանլար
կիպի սահիհ պիլիրիզ : Մէսէլա , Հումայ իս-

մինտէ պիր շէհիր վար օլտուղունա այնի օլ տէ-
 րէճէ գանմըլըմ քի , իլմի հէնտիսէ իսպաթը իլէ
 էօյրէնտիլիմ պիր՝ վէ պիր տահա վէ իքիտահա՝
 տէօրթ օլտուղունու պիլտիլիմ կիպի սահիհ պի-
 լիրիմ : Աքին պէն շուումայը ասլա կէօրմէմիշիմ ,
 վէ պէնիմ գանտըղըմ քիւլլիէն ախերին շէհա-
 տէթինէ մէպնի տիր : Անճագ՝ բարոյական վէ
 ազլի իսպաթ վասիգասը իլէ ազլըմ գանըպ սա-
 հիհ տէյիւ պէլլիլէտիլիմ շէյտէ ալտանմըշ օլա-
 պիլտիլիմ կիպի՝ իլմի հէնտիսէ եօլունտա տախի
 պիր շէյի թաստիգ էթմէյէ ճէհտ էթտիլիմտէ ,
 իսպաթլարըն զէնճիրինի թուլթարագ՝ հալգատան
 հալգայէ կէչէր իքէն , զիհիմ շաշըրըպ եանղըլա-
 պիլմէսի միւմքին տիւր : Այլէ իսէ՝ պու սահիհ-
 լիք նէ՞ իւզէրինէ պինա օլունուր : Այլ ճէվապ՝
 հալէա մուլթասարճէ զիքր օլունան բարոյական
 ազլի իսպաթը՝ն իւզէրինէ պինա օլունուր , վէ
 պունուն նէտէ գարարկիր օլտուղու՝ ազլի շէհա-
 տէթ իւզէրինէ իսպաթլարըն հագգընա միւպա-
 հասէյէ կիրմէզտէն էվվէլ՝ մուգատտէմէ վէ տի-
 պաճէի քէլամ թարղընտա մուլթասարճէ սէօյ-
 լէնմէսի մինասիպ կէօրիւնիւր :

Շագ թա՛ալէա պի-նէ-անըն կէօղէ կէօրի-նի-ր իւնդի-
 միսէ պազլի գանուշար սըրայէ գօշտու . մէսէլա՝ կէ-
 ճէ իլէ կիւնտիւզիւն պիրիպիր արգասընտան տէ-
 վամ իւզըէ կէլմէսի՝ գուվվէի ճաղիպէ (ճգողութիւն)
 վէ գուվվէի սագըլիէ (ծանրութիւն) տէնիլէն
 գուվվէթլէրին իգթիտարը ևն , ևն , ևն , քի

տայիմ պիր դարար վէ պիր մինվալ իւղըէ կիթմէլէրինի կէօրիւպ հիսս էտէյօրում : Պունլարա աշնա օլմամ ըլա՝ թապիաթտա կէօրիւնէն զուհուրաթլարը սահիհէն Փէրգ էտէր աննարըմ : Տիւնեանըն՝ բարոյական ուսուլինճէ վէ ինսանճէյէ մէպնի խուսուսլարընտա՝ տա պունա միւլթապրգ պիր նիզամ եօգ մու տուր : Աճապա պուպապտէ տախի սապիթ օլունմուշ էօյլէ քանուլար եօգ մու տուր քի , օնլարը պիլտիլիմիզ թագտիրտէ , պու պիլիիտէն հիչ տէյիլ իսէ շահիտ սէօղիւնէ հալալէ օլունա պիլիր մատտէլէրտէ պիլիմ դարարըմըգա վէզն օլա պիլէճէք գատար սահիհլէք տէրէճէսինէ մալիք օլալըմ : Պու սօնկրաքիլէր՝ էվվէլքի զլքր օլունան գանունլարտան շօգ իգթիզալը տըրլար . պունուն իչիւն վէրիլմիշ օլտուգլարընը իթիմատ իլէ մէմիւլ էթմէյէ հագգըմըգ վար :

Ինսանլարըն դալպինտէ պաղի ալէսսէվի դանուն ու գալայիտ վար քի , հէր քէսին էօմրիւնիւնիզամա գօրլար : Պունլար սաստէթ վէ տէվլէթ արամադ՝ իթիպար արղուսու՝ վէ ախէրտէն կէօրտիւյիւ էյլէյէ մէմնունիէթ՝ վէ տահա պունուն կիպի դայիտէլէր տիր : Պու պայաղը վէ ամմէյէ մախսուս ալէսսէվի գանուն ու գալայիտտէն մատա՝ հէր պիր քիմանին ախէադի մախսուսէսինտէն իլէրի կէլէն ախէր գանունլարը վար , վէ օնլարըն իչինտէ օ պիրլէրին ճիւմլէսինին իւղէրինէ զալիպ պիր գանուն վար , քի օ՝ ազլի դու-

բուլուշուն ղէնպէրէյի կիպի օլուպ՝ էօմիւրտէ հէր
 պիր քիմսէնին ամէլ ու հարաքէթիւնի նիզամա
 գօր : Վանըտըղըմ՝ ատէմլէրին պիրինտէ՝ ախէր
 ճէմի մէշըէպլէրինին իշինտէ գուվլէթլիսի՝ ալէա
 մէթէպէ քարէպարալիսն տուր . պու քիմսէնին
 ճէմի՝ էօմրիւ՝ Վլահը վէ ագրանընը սէվմէքտէն
 ի պարէթ տիր : Պիր ախէրի տախի՝ Պանէպ հալ-
 վէնիսի րիբ . պու հալվէսին թօխուսու օնուն
 գալպինտէ պուլունուպ չօճուգլուգ վազթընտան
 պերի իլք Փիլիպլէրի կէօրիննմիւշտիր , քի քէն-
 տիսի իլէ պէրապէր պէօյիւտիւլէր : Պիր սայրի-
 սինի՝ ղայէթ իսսիս իսսիս քէնմիշտիր , վէ
 էօմրինտէ էն ալլամ՝ վէ էլգէմ թութտուղու
 խըվմէթ՝ մալ գազանմագ տըր : Պիր պաշգասը-
 նըն ախէագընը տիգգաթըլա թէճէսսիւս էտիպ
 պուլտում քի , օնուն տա սէճտէ գըլտըղը ալլահը՝
 ղէլէ ու քէֆայըմը . վէ չօգ վազըթտան պերի պու
 մէմուրիյէթէ մէշղուլ օլտուղունա նաղարէն՝ օնու
 կէօրէն տէյէ պիլիր քի , եալընըգ տինեատէ
 ղէվք սիւրմէք իշինն եաշայօր : Չօգ սէնէլէրտէն
 պերի իւլֆէթ էթտիյիմ պիր էսքի տօսթուսուն՝
 հիշպիր շէյ իլէ պօղուլմագ սոփաթիւնը պիլիլիմ .
 էօյլէ քի սատագաթ տէտիքլէրի Փաղիլէթ՝ պիգ-
 ղաթ օլ քիմսէ տիր տէնիլէ պիլիր . պիր ատէմ՝
 աղճէսինի սա,մաղտան օնա պիր խաղնա ինանսա՝
 ալտանմագ , լաքին պունուն տա պիր գօմշուսո-
 վար , քի օ՝ օլ տերէճէ հիլէպուլ տըր քի , ախէ-
 րինի ալտատըպ մալինի չալմաղա էլինէ Փուրսաթ

կէշտիքտէ , պիր քիմնէ սատագաթ գուլանըրսա՝
օնուն՝ Փաղիլէթինի տիվանէլիք սայար :

Ինսան գըսմընըն պու էնվայի տիւրիւ ախլէադ
ու մէշրէպլէրտէն քէսպ էթտիյիմիզ մալիւմաթը՝
ատէմէն նէ էտէճէյինի պիր միգտար սահիհլիլիլէ
թահմին էտէ պիլիւրիզ : Այեր պիր ատէմ հագ-
դընա՝ աղա գանաթ էտէրէք արզումուզա էօլ-
չիւ գօմագ զըմնընտա օլան աղլէ իպրէթ օլաճագ
միգտարի աղըլը տըր տէյիւ սէյլէնիր իսէ , հիչ
պիր քիմնէ՝ “()Լ ատէմ Աղէքսանդրոս եախուտ
Յուլիոս Աեսար՝ եախուտ պունլարըն մէշրէպին-
տէն օլան պիր քիմնէ օլմալը տըր” տէմէզ : Քէ-
մալ՝ տէրէճէ գըյագլըզ վէ սէրթիլիք իլէ մահ-
պուսլարը գուլանան քիմնէ լագըրտըսը օլուրսա :
“()Լ ատամ մահպուսլարըն տօսթու Հօլարտ
օլմալը” տէմէք քիմնէնին աղընա կէլմիզ : Տիւն-
եալի խըրս ու համվէսլէրինի եէնմիշ պիր ատէմէ
թէշպիհ՝ Ալիոգարաղոս վէ ‘Աերոն նամ սէֆիհ
վէ զալիմ Հոմայ Աայսրլարընը կէօթէրէն
օլմազ : Տէյէլիմ քի պիր քիթապսա օգուրուզ
քի , կէճէ գարանլըղընտա պիր եէրէ խըրսըզ կի-
րիպ՝ եալընըզ խըրսըզլըզա գանաթ էթմէյէ-
րէք ատամ տախի էօլտիւրմիւշ , վէ պունու էտէն
Սոկրատ եախուտ Ապիկտետոս ումուշ : Պու
նաղլիլիլէթ պիթէր պիթմէզ՝ քիթապը տարղընլըզ
իլէ էօթէյէ Փըրլատըրըզ , աղղըմըղտան չըգան
իլք սէօղիւմիւզ շու օլուր քի , “Պու եալան տըր ,
պու օլմազ շէյ աիր” : Պու իուսուստա՝ հէր քէս

սանա իսթէտիյին գատար էմսալէր վէրէ պիլիւր :

Ինսան գալպինտէ գուլվէթ պուլմուշ պու միսիլիւ ալէսսէվի՝ վէ ալէլ խուսուս պիր ատէմի ախերինտէն ֆերդ էթմէյէ մախսուս օլան մէշրէպ վէ գայիտէ՝ ագրան ըմըղըն հարաքէթինի աննամաղա պիղէ գատիր էտէն բարոյական թանզիմիլին թէմէլի տիրլէր : Ալ է միւտտէթի էօ՝ մրիւմիւղիւն ատէթա մասլահաթլարընտա՝ վէ վազթի հալէ նաղարէն պիղիմ՝ ըհաթ ու սաատէթիմիղէ զայէթ մուղթաղի օլան խուսուսլարտա՝ պու՝ եախուտ շու ատէմին թութաճագ տէյիւ կէօրիւնտիւյիւ թավը ու հարէքէթի իւղէրինէ թահմինիմիղէ պու բարոյական թանզիմիլին գանունլարը միւճիւպինճէ գարար վէրիւրիգ , վէ իշ ֆիլան սըրայա տախիլ օլուրսա՝ նէ՝ եօլ թութաճաղընը խապէր վէրիւրիգ : Պու գաիտէյի՝ Վրիստոնեալըդ հագղընա վէ Վասքեալարըն շէհատէթի խուսուսունտա տախի գուլլանա՝ մազ մըյըդ : Ալ պէթ գուլլանա պիլէմէյիգ , վէ պու պապտէ տախի՝ ախեր խուսուսլարտա մա՝րաղայէ էնճամ գարար վէրիլտիյի կիպի՝ ա՛գլ ու իտրաքիմիղի վէ հէման օ գարդ իսպաթլարը գուլլանարագ գարար վէրմէլիյիգ : Ալ է հագղընը էօյրէնմէք արղուսունտա օլուպ՝ նաղսըղըմըղը պիղարաղանէ օգույան քիմսէնին տախի՝ պուլլարը ֆիքրինտէն ա՛սլա չըգարմամագ ֆարիղէ՛ի զիմմէթի օլուպ՝ (Իսուսա շահատէթիք էտէն քիմսէլէրին նա՛սըլ ատամ օլտուգլարընը՝ վէ օնլարըն շէհատէթինէ

նէ՞ տէրէճէ ինձիմաթ օլունա պլլտիյինի պու
Փիքրիլէ միւլահաղա էթմէլի տիրլէր :

Փ Ա Ս Լ 1 :

Եւստիւսի Վե՛ն արե՛ւել օլունա վէ սայլար :

Յիսուս Վրիստոսուն էօմրիւնէ շէհատէթ է-
տիպ՝ Եւահ թարաֆընտան տիւննայէ եօլանմա-
սընը ալէմէ չավ էթմէյէ թա՛յին օլան քիմսէլէ-
րին մէմուրիյէթինտէն զիյատէ՝ ատէմ էվլասու-
լարընըն սաատէթինէ մուգթաղի պիր մէմուրի-
յէթ տիւշիւնիւպ պուլմասը մլւփիւնսիւզ շէյ
տիր : ()նլարըն սէչիլմէսի եալընըզ Յիսուս
Վրիստոսա մախսուս իտի . վէ էյէր օնլարը՝
խախամլարտան վէ քեաթիպլէրտէն վէ Աէհու-
տի միլլէթինին մէշհուր օգու մուշլարընտան սէ-
չէյիտի , դապիլ տիր քի , եալան ու հիլէսինի
տիւննատէ կէչիրմէք մերամը իլէ ինսան իլմինի
քէնտի եարտըմընա ալտը տէնիր իտի : Եւճագ
օնուն էյլէտիյի սէչիլ՝ պու միսիլլիւ շիւպհէնին
կէօլլէսինի տախի նապէտիտ էտէր : Վէնտինէ
շայիրտ օլաճագ քիմսէլէրի՝ պայաղը խալգըն ա-
րասընտա էսնաֆլարըն վէ սէնաա՛թլարըն իչին-
տէն տս՛վէթ էթտի : Մէշրէպ ու թէրպիլէ
խուսուսունտա տախի՝ աշիքեար կէօրիւնիւր քի ,
աղըր պաշը վէ սաֆտէրուն վէ հիլէ պիլմէզ
քիմսէլէր օլուպ՝ շին Ատակարան քիթապլարը-

նը էփ էյիճէ տիգգաթ ըլա օգուճուչ՝ վէ մէզմունն
ու մէֆհուճուննա էյի վուգուֆ օլմուչլար ըտը :

(էհատէթ միւթէպէր օլուպ գապուլ օլուն-
մագ իչինն՝ շահիտլերտէն մագլուպ օլանն շարդ-
լար մէվճուտ օլունճա՝ էքի կախօտ իւչ շահիտ
քիֆաէթ էտէր , անճագ Վրիստոննալըգ հագ-
գընտա շէհատէթ՝ ատէթա շէհատէթ սըրասըն-
տա տէյիլ տիր : Պունունն իչինն Վրիստոս օն է-
փ թանէ շահիտ տա՛վէթ էյլէտի , վէ մութլագա
պու գատար շահիտ՝ քիֆոյէթ էտէճէք միգտա-
րինտէն զիյատէ իտի : Այեր էքի կախուտ իւչ
շահիտ հագգընա՝ հիյլէ իլէ սէօզպիր օլուրլար
շիւպհէսի օլա պիլերսէ , վէ կալան պիր շէյ
տիւննայէ չավ էթմէք իչինն իթթիֆա՛գի քէլամ
էթտիլէր տէյիլ զանն օլունուրսա , օն էքի օլ-
տուգլարը հալտէ՝ կալանճըլըք վէ հիյլէ գուր-
մասը՝ օլ գատար գօլայ շէյ օլմագ : Ապինն օն-
լարըն ճիւմլէսինն շէհատէթլերինն իթթիֆա-
գը՝ վէ պիր պիրինէ պէնկզէր օլմասը՝ օնլարըն
հէր պիրինն սէօյլէտիլինէ տահա՝ զիյատէ գուլ-
վէթ վէ մէթանէթ վերիր :

Վրիստոսունն սէչտիլի քիմսէլէր՝ շէհատէթ է-
տէճէքլէրի մատտէյէ քէմալէն վուգուֆ օլմաղա
հալիլէ տ՛էմ Ֆրէնէպէ ֆնաւիպ իտիլէր : ()նլարըն
ճէմի՛սինն քէնտի ֆամիլէասընա ալմըչըտը , վէ
իւչ սէնէ պիր տիւզիլէ օնուն ուլս պիրլէքտէ ի-
տիլէր . վէ Վրիստոս օնլարը քէնտիսինէ սատրգ
տօսթ էթմէյի մինասիպ կէօրտիւ . վէ օնլար տախի՝

Վրիստոսուն մէշրէպինէ վէ իսթի'տատընա նէ' գատար միւմքին իսէ' էյի վուգուֆ օլտուլար . էօմ-
 րիւնիւն հարաքէթլէրինի վէ էօլմէսինին թարղը-
 նը՝ վէ պունլարտան հուսուլէ կէլէն հիքմէթլի
 վուգուա'թլարը էօյրէնտիլէր , թա'քի էն նիհա-
 յէթինտէ կէօյէ չըգմասընը կէօրաիւլէր : ()ն-
 լարտան հի'չ պիր շէյ էսիրկէմէտի . հի'չ պիր
 շէյ կիզլի գօմատը : Առնան Փէյլէսօֆլարըն
 թա'լիմաթընտա էքսէրի սըրրան էօյրէտէճէք վէ
 աշիքեարէ աննատաճագ իքի նէվ' թա'լիմաթլա-
 րը վար ըտը : Աքին Վրիստոստա պունուն կի-
 պի շէյ Լօղուտու : Հէր պիր էթտիլինի՝ շայիրտ-
 լէրինին կէօլէրի էօնիւնտէ էտէր իտի . վէ օն-
 լարա՝ թալիմաթընը թէքմիլէն իֆատէ էտէր վէ
 էօյրէտիր իտի . վէ ըայէթէ խալէլ կէթիրմէյէ-
 րէք՝ տայիմա թէքլիֆսիզ տօսթլուգ իլէ կէչի-
 նիրլէր իտի , վէ պու տօսթլուգլարը ղայէթ սը-
 գը ըտը , շէյլէ քի , Վրիստոսուն հալինէ վէ
 մէմուրիյէթինէ աշնա օլմագ իչիւն Առաքեալարըն
 եէտինէ վէրիլէն Փըրսանտ կիպի՝ ախէր մասլա-
 հաթլարա աշնա օլմագ իչիւն՝ սայիր քիմնէլէրէ
 վուգո'ւ պուլմոլշ օլմասը ղայէթ նատիրաթտան
 տըր :

Ֆ Ա Ս Լ 2 :

Վրիստոսս շէհարէն ելնէր էլնն ի գրիշա ետնն շարդ-
շար Լաւաեալ շարդս Տէճնոր ուրդս :

Շէհարտէթ էթմէյէ մէյտանա կէլէնն քիմսէ-
լէրտէն իքի շէյ արանըր, պիրիսի՝ Ֆէրգէ գո-րդէն՝
վէ օպիրիսի ինչիյէ տիր : Պագալըմ քի պու իքի
իգթիզալը շարդար Լաւաբալարտա վա՞ր մը
իտի :

Նվվէլա պունու պիլմէք կէրէք տիր քի, պու
խուսուստա հիւքմ ու գարար վէրմէք իչինն փէք
ինճէ պիր զիհինն իհտիաճըմըզ եօգ տուր, ա-
տէթա պիր ա՞գըլ քիֆաէթ էտէր : Շահատէթ
օլունաճագ մատտէնէ՞ տիր, չօգ կիւճ պիր շէյ
մի տիր, ա՞գըլ էրմէսի սարփ վէ եիւքսէք պիր
մասլահաթ մը տըր : Խայըր, անճագ պիր գաչ
գօլայ անկլաշըլաճագ գանուն ու գայիտէլէրէ
թէմէլ օլաճագ պիր թագըմ վուգո՛ւաթլարըն
վուգու պուլմասը տըր, քի էյէր պու վուգու՛-
աթլար սահիհէն օլմուշ ուսա՝ օլ գանուն ու
գայիտէլէր տաիի հալի իլէ օնլարտան իլէրի կէ-
լիր : Իմտի՝ պիր քիմսէնին իտրաք ու իսթի՛տա-
տընըն գուտրէթ ու քէմալյէթինի աշիքեարէ
պէյան էտէճէք՝ օլ քիմսէնին թէլիֆ էթտիլի
քիթապտան էյի շէյ օլամագ, վէ Վրիստոսուն
էօ՛մրիւնէ շէհարտէթ էտէնլէր տէ պունու էթմիշ-
լէր տիր : Իմտի իճրասընա թա՛յին օլտուգլարը

մէմուրիյէթին էրպայը տէյիլ խտիլէր՝ վէ շէհա-
տէթլէրի միւլթէպէր վէ մագպուլ տէյիլ տիր
տէմէյէ գատըր օլմամագ իչինն՝ օգումագ պիլէն
հէր պիր քիմսէնին Փիքրինի գանտըրմագա՝ Աոր
Ատակարան քիթապլարը քիֆաէթ էտէրլէր :

Պագաթ՝ պու խուսուստա եալընըզ ա՛գըլ
թամլըղը քիֆաէթ էթմէյիպ՝ էէ-րէ+ իէ-իւլնէ
տախի արանըր , վէ հագիգաթ արանան շարդլա-
րըն էն իգթիզալըսը պուտուր : (Վ)էղքիյէսի թամ
օլմայան քիմսէնին շէհատէթի հի՛չ պիր վէճհիլէ
միւլթէպէր վէ մագպուլ օլմամագ : Ղան ու տիլ-
տէն հագըրգաթա թալիպ օլուպ՝ հէր պիր քէյ-
ֆիէթին գըյմէթ ու մէգատիրինի վէզն էթմէյէ
գատիր օլան ճէմի քիմսէլէրէ աշիքեար տըր քի ,
էյէր սէօյլէնէճէք պիր սէօզ փէշին հազըրլամագտան
սէօյլէնմիշ՝ եախուս թէտարիքսիզ եազըլմըզ պիր
շէյ՝ եախօտ պիր թագըմ հարէքէթ վէ չէքիլմիշ
սէրէնճամ վէ էզիյէթ՝ քիշինին հիլէտէն պերի
օլտուղընու թէղքիյէ էտէ պիլիր մէվատտէն իսէ-
լէր , տիւնեատէ Յիսուս Քրիստոսուն Առաք-
եալարընտան զիյատէ տօղրու վէ սահիհ քիմսէ-
լէր կէօրիւնմիւշ տէյիլ տիրլէր : Անճագ տէնիլէ
պիլիրքի՝ ա՛գըլարը թամ վէ հիլէսիզիքլէրի
մէշհուտ վէ մա՛լիւմ քիմսէլէրտէ տախի շարէ՛նէ
իմանիյէ փայալէլասը օլ տէրէճէ զալիպ պուլու-
նուր քի , խայալարը գըզըղըպ՝ աշգլարը Փիքիր
կէօզլէրինին էօնիւնէ տուման կէթիլմէյիլէ , օն-
լարը գարարտըպ՝ եալան սէօյլէմէք Փիքրինտէ

տէյիլ իսէլէր տէ , քէնտի քէնտիլէրինի ալտա-
 աըրլար : Առնուն իչիւն՝ Առաքեալլարըն քեա-
 զիպ վէ ալտատըճը օլմատըղլարընը դապուլ
 էթմէքտէ տախի՝ էյէր պու միսիլլիւ աճգ ու զայ-
 րէթի տինիյէլէրի զալիպ օլտուղու իսպաթ օլու-
 նուրսա , շէհատէթլէրի քիւլլիէն չիւրիւր : Աու
 քէլամ զաթընտա սահիհ իսէ տէ՝ պու խուսուսա
 ույմազ : Առաքեալլարըն էօմրիւնիւն թէվարիխ-
 լէրինի թէֆթիշ էյլէ , վէ հէր պիր շէյտէ օն-
 լարը ֆէհմ վէ թամ աճըլըլա տօնանմըլ պու-
 լուրսուն : Սօնկրա օնլարըն եազտըղլարընը էլէ
 ալ , վէ օնլարը էյիճէ եօզլա . օնլարտա աճգա
 վէ ճահիլանէ զայրէթի իմանիյէյէ մուպալիզասը
 պէնգէր ասլա պիր շէյ պուլամագսըն : Ալք սա-
 հիֆէսինտէն սօն նօգթասընատագ՝ պուրատա
 միւէլլիֆ աճըն վէզնինի պէր թարաֆ էտիպ՝
 քէնտինի աճգա դափտըրմըլ տէյէճէք հիչ պիր
 մահալ պուլամագսըն : Հագիգաթ՝ մատտէ զա-
 յէթ եիւքսէք տիր , վէ աճըլ մէշղուլ էտէճէք
 մատտէլէրին էն ալէասը վէ էն կիւճիւ տիւր ,
 անճագ օնլարտա՝ աճըլ շաշըրթմաղա նիշանէ օլ-
 մագ իւզըէ հիչ պիր շէյ պուլամագսըն : Աճըլ
 սէյլէյիլլէրինտէ՝ պիր զօրլու ճան դուլվէթի վէ
 շէտիտ մուհապպէթ վէ աճգ հէրարէթի պէյան
 օլունուր . լաքին պու սըրատա միւէլլիֆլէրին
 պու միսիլլիւ սէյլէյիլլէրինէ՝ զէքը էթտիքլէրի
 քէյֆիյէթին հալի թէքմիլէն հագ վէրիր , վէ
 պունտա աճըն թաշկընլըղը իսմ փլլտըր , վէ

Ճահիլանէ աչգ ու զայրէթի տինիյէտէն գաիրը-
մագ մուպալիղասը տէյիլ տիր : Հագիգաթ՝ է-
յէր Վրիստոնեալըղա տիւշմէն օլան քիմսէնին
տէրունինտէ ճիւղի սատագաթ էսէրի պուլուն-
սա , պունու՝ Մուքեալար տա պու միսիլլիւ էօ-
ղիւր սայմագ (*) :

(*) Աստեալար արեֆա՛տիւս Վրիստոնեան յարու-
նին ալմասընը սահնկ ինանարգլարընը իղհար էնտիւլէրէ
խստոստան մա՛րա՛ ա՛լք ու զայրէթի գաթըմագա պէն-
ղէր հալէ ինրիֆլար օլմուշ կէօրի-նմեղ : Այեր պէւլէյեն
սօլթալլարըն արտիյէ կիդէ՝ Վրիստոնեան էօլմուշ իննննի
օնլար զարըլար բաս , Ֆիտիլլէրինտէն օլ ալք արեֆ օլմու-
սընս էալլընըղ պոս քիֆայէլէ կարէր իտի : Այեր Տեղարտա
գալար բաս , յարու-նին ալար արտիւլէրէ՝ ա՛լք գաթըմ-
ագըլըս օլմագ , էալլանըլըղըլ օլմուր : Անմագ՝ սահն-
կին յարու-նին ալարըլընս գանձըլ օլթոգլարը՝ զէ տէն-
արիւլէրինէ կէօրի-նմեղի զէ կէօլլէրինին էօննարէ կէօյէ
չբմասընը ինանարգլարը օնտան սօնիրա հարաքիլլէրինտէն
պէլլէր արի : Սահնկին ալմուլ զալ էլմուլ զբմընտա օլան
զայրէթիլլէրի պոսնտան նեղադ կարիպ՝ օնտան սօնիրա պոս
զայրէթի ճիւլի՝ էօլմուրլլէրինին էօլիւ օլմուշ դասը , Ասիւր
խին պոսնա՛ ա՛լք գաթըմագ արե՛ . լաիին էնտիւլէրէ զէ
էպարգլարըլ ալիւտար կէօլլէրիլլէր քի՛ ա՛լք գաթըմագ արե-
նիլէն հալէ չիւրին մա՛նեպէ ալարգմա՛ Աստեալար կիպի
պոս հալպին ուղագ քիմսէ պոսլա՛մայըլ :

ՖԱՍԼ 3 :

Մտաբանական բանասեր շեղանքներն էմբոնիաներն հարուստներն
 Բեռնիան գանձը օլմաներն վե հեյլեֆիլ սաֆլեքարը :

Պիր ատէմին պիր խոստուս իւզէրինէ կէրէք
 սեօյլէմէսինտէ կէրէք եազմասընտա՝ սեօյլէմէսի-
 նին դարզ ու թափընտան հէր պիր Փէհմ՝ ու
 իտրաք սահիպի քիմէսնէ քէնտի սեօյլէտիյինի
 քէնտիսի ինանըյօրմու ինանմայօրմու Փէրգ էտէ
 պիլիր : Նոր Ատակարան դատար ինճէ տիգգաթըլա
 օգունմուշ քիթապ եօզ տուր . կէրէք տօսթըլարը
 կէրէք տիւշմանըլարը օնա էյիճէ տիգգաթ սարֆ
 էթմիշէր տիրէր : Ա է տիւշմանըլարընըն՝ հիչ
 տէյիլ իսէ Փիքր ու նիյէթըլերինին պիրի՝ մութ-
 լագա պու քիթապտա պիր գուսուր վէ սագաթ
 պուլմագտան իպարէթ օլմալը տըր , քի պու
 քիթապտա պիր հիյէ վէ քեազիպլիք նիշանէսի
 պուլուպ՝ միւէլըլիֆէրինին իթիպարընը գըրսըն-
 լար : Այի եա . պունա միւթմալիգ պիր գուսուր
 պուլա պիլմիշէր մի : Նոր Ատակարանըն միւէլ-
 լիֆէրինի տէ՝ սայիր տին մուճիտըլերինին էթ-
 տիքէրի կիպի՝ ատէմ էվլատըլարընըն պօղուգ
 գապիաթըլարընըն ճիսմանի հափվէսլերինէ խօշ՝
 վէ մէնֆաաթի նէֆսիյէլէրինէ մախսուս միւսաա-
 տէլէր պուլունըմու : ()նըլարըն թէլիֆ էթտիք-
 լերի քիթապըն հէր պիր սահիֆէսինտէ՝ միւէլ-
 լիֆէրինին սաֆտէրուն վէ ը՛րզէհլի վէ քէնտի

Փայտէլէրինի կէօղէթմէզ քիմնէլէր օլտուգլարը աշիքեար կէօրիւնիւր : Վէնտի զալաթլարընը վէ եանղըը թասմինէրինի վէ զսյիֆլիքլէրինի՝ զայէթ թէսիրլի պիր սատէտիլլիլէ նազլ էտերլէր . Վիթապըն պիւթիւնիւ՝ օնու սաֆտէրունլուղուլա օգույանըն անղընը գանտըրաճագ պիր ուսուլտա եազըլմըը տըր : Պու քիթապըն հէր պիր սաշիֆէսինտէ մուտէմ կէօրիւնէն շէյլէր՝ պինամուսլուգտան զայէթ իհթիրազ վէ խէվֆ էթմէք՝ Վլասըն ազիղլիլինէ տէրունի տիլտէն գանմագ՝ ճէմի՝ իմանսըղըղըն վէ հէր ճիւնհանըն մուսթահագ զազէպինի վէրէճէյինի ֆիքիրլէրինտէն չըգարմամագ տըր : Վաքին պու միւէլլիֆլէրին քէնտի զաթլարընըն սատագաթը վէ հիլէսիղլիլի՝ օնլարըն ճէմի՝ էօմրլէրինտէ աշիքեար պիր թարղըլա իղհար օլունմուշտուր :

Փ Ա Ս Լ 4 :

Աստեալարըն Վրիստոս հագգընա շէնտիլլիլէլէրինի
իգրամ ապէվմը :

Առաքեալարըն ճիւմէսի՝ Վրիստոսուն Վլաս թարաֆընտան մէմուրլիլէթիլէ կէօնտէրիլմէսինէ շէհատէթ էթմէք իչիւն մէյտանտա՝ տուրտուլար . վէ օնլարըն շէհատէթինէ զիյատէ գուլվէթ վէ մէթանէթ վէրէն՝ սէնէ պէ սէնէ քէնտի էօմիւր-

լէրրարս խիթամընա տէկին պու շէհատէ լօտէ միււտամիմէթ իլէ իգտամ էյլէմէլէրի տիր :

Ինսան գըսմը՝ քէնտիլէրինէ լսօշ կէօրիւնիւր պիր մասլահաթմա իլք կիրտիքլէրի թագտիրտէ՝ իհթիմալ տըր քի օնլարըն եէնի խըղմէթի՝ կէրէք մէշրէպլէրինտէ վէ կէրէք Ֆիքիրլէրինտէ պիր աղլմ թէպտիլիյէթ փէյտա էտէլէր , վէ պոււնտան մանտա՝ պէլքի պիր վաղըթ ախլէագի զաթլիյէլէրինի գապթ էտէլէր : Ընճագ պու իլէ հայըշ կէլինճէ՝ էվվէլքի մէշրէպլէրի տէֆան մէյտանէ չըգըպ՝ զաթի հալէրի նէ իսէ՝ օնա տէօնէրլէր : Ա է էյէր իլէ պաշատըղլարը վաղըթ եալընըղ անըղլարընըն էստիլինէ եախուտ խըրսլարընըն շիտտէթինէ գափըմըշար՝ եախուտ ասըսըղ պիր էյլիյէ իւմիտ էտիպ ալտանմըշար ըսա , օլ իլք էվվէլքի հէրաքէթ սօղոյոլպ ումուղլարը պօշա չըգտըղընտա՝ օնտան սօնկրա օլ հալաէ տէվամ էթմէլէրի քէնտիլէրինէ օսանճ կէթիրտիլի իչիւն՝ օլ Ֆայտասըղ իշտէն Ֆէրաղաթ էտիպ՝ քէնտիլէրինէ տահա մէնֆաաթըլը եախուտ տահա լսօշ օլան պիր մէշրուլիէթ արասընլար :

Իյէր Վրիստոսուն Եւաքեալլարընըն մէրամի մագսուտու եալընըղ տիւնեավի դէվգ ու մէնֆաաթտան իպարէթ օշայըտը , անըղլարը պաշլարընա կէլմէյէ շօշ ուղուն վաղըթ իսթէմէղ իտի :

Եիւրէքլէրինի գապարթտըրան՝ մէնէ պարընու մու իտի , լաքին օնլար տիւնեա ի՛նտինաէ ըէզալէթ ու հագարէթտէն մանտա հիչ պիր շէյ էլէ

կէջիբէմէյէճէքլէրինի չափուգ անկլամըշ օլմալը
 ըտըլար : ()նլարըն հարէքէթլէրինէ վէ զայրէթ-
 լէրինէ վէ ումուտլարընա սլայիս օլան՝ էօմիւրլէ-
 րինի զէճէ - ճիւղի-շ իլէ կէջիբմէ՞ք արղուսու
 մու իտի . էջլէ իսէ՝ Վրիստոս իչիւն շէհատէթ
 էթտիքլէրինէ պէտէլ՝ պու միսիլլիւ ումուտլար-
 տան հալի օլաճագլարընը՝ պիր գաչ կիւնլիւք
 թէճրիւպէ իլէ գօլայճա էջրէնէ պիլիւրլէր իտի :
 ()նլարըն կէօղլէրինի դամ²նը գարարթտը . լա-
 քին օնլար՝ մալ դազանաճագ պիր հօլտա օլմա-
 տըղլարընը փէք թէգ էջրէնէ՞իշ օլմալը տըրլար :
 Ֆագաթ՝ պունա անգըլարը էրտի իսէ տէ՝ հիւսնի
 րիլարըրլա սէչտիքլէրի թարիքտէն զերրէ
 միգտարը շայմատըլար , վէ թանհուտ էթտիքլէրի
 մէմուրիլէթտէն եիւզ տէօնտէրմէտիլէր , վէ պու
 սըզընթըլը խըղմէթլէրինին իճրասընտա՝ ասլա
 զայրէթլէրինէ սօղումաղլըդ նիշանէսի կէօսթէր-
 մէտիլէր : ()նլար՝ կէվլէմէսի միւճքինսիղ տէվամ
 իլէ վէ տայլամ պիր գարար հիմմէթ ու զայրէթ
 իլէ էօմիւրլէրինին սօնկ կիւնլէրինէ տէք ճէմի՛
 տիւննանըն խալըր էօնիւնտէ քէնտի Վֆէնտիլէ-
 րինին հագղընա շէհատէթ էթմէյէ միւտայլիմէթ
 էթտիլէր :

Աերէք ալէսսէվի խալգտան՝ կերէք պէլլի
 պաշլը քիմօէլէրտէն օն իքի քիշի տիւննատէ
 եալան պիր շէյ նէշը էթմէյէ՛ եախուտ ալէմ ի-
 շինտէ պիր նահագ վէ խապիս մերամ իճրա էթ-
 մէք իչիւն ատամ պարթմաղա սէօղ պիրլիլէ

Իթժիֆագ էտէճէք օլսալար , պու միսիլլիլ Իթժիֆագտէ հէր նէ գատար եէք տիլ եէք ճիհէթ օլուպ՝ պաշլանկըճտա հէր նէ գատար տօսթլուգլարը սըղը վէ Իթժիֆագլէրի թամ օլսա տախի , օլ մասլահաթըն տէվամը էսնասընտա պիր զէման կէլէճէք քի , էլպէթթէ պիրի պիրինէ զլտլաշըպ այրըլաճագլար . վէ պու օլ գատար ալէսսէվի պիր վուգո՛ւլաթ տըր քի , օնու՝ տիւնեանըն պիր բարոյական գանունու կիպի սայա պիլիրիղ : Վէ սըրըր գալմագ իչիւն անտ ու եէմինլէր իլէ՝ վէ մէրամ ու մագսուտ օլունան շէյին իճրասընը հուսուլէ կէթիրէնէտէկին տէվամ էթմէյէ ճան ու տիլտէն վէ մուհապպէթ իլէ պիրի պիրինէ պաղը գալմաղա ա՛հտ ու փէյմանլէր իլէ գուրուլուպ պաշլանան պիր մասլահաթ էլպէթթէ՝ հասէտ ու գըղգանճըգ եա՛ խուսուլմէթ՝ վէ շիքեայէթ վէ պիրի պիրինի գըրմագ իլէ օլ իշի գուրանլար պիր պիրինի պըրագըպ տաղըլըրլար . վէ զէնճիր սէօքիւմիլ կիպի փէրիշան օլուպ՝ թուլթտուգլարը իշ եիւզ իւսթիւնէ գալըր , վէ նիհայէթի ա՛լէմին կէօլէրի էօնիւնէ օնլարըն կիղլի վէ գարա միւրատլէրի վէ եիւրէքլէրինին ալլագլըղը աշիքեար օլուպ մէյտանա չըգար : Վոաքեալլարտա պունա էմսալ պիր հալ եօգ . իլք կիւնիւ նէ՝ սիյագտէ շէհատէթ էթմէյէ պաշլատըլար ըսա , սօն նէֆէսլէրինէտէք օլ շէհատէթ իւղըէ պիր գարար տէվամ էթտիլէր : Վագա՝ օնլարըն պիրիսի քէնտի Վֆէնտիսինէ խիյանէթ

էթտի . լաքին մէյտանէ չըդարաճագ պիր սըրր տախի պուլունմատը . վէ էնճամը փիշման օլուպ' ազիմ ազապի տէրուն իլէ' "Սուչսուղ գան էլէ վէրտիյիմ իշիւն կիւնաճ իշլէտիմ" (Սատ . իէ . 4 :) տէյիւ պաղըրտը : Պօղոս իլէ Ռառնաբասըն պէյնինտէ շէտիտ պիր մարազա զուհը էթտի , շէօյլէ քի պիր պիրինտէն այրըլտըլար , անճագ հէր պիրի քէնտի կիթտիյի թարաֆտա այրըճա եինէ օլ վաղթէտէ ք պիրլիքտէ էթտիքլէրի խըղմէթէ տէվամ էթտիլէր . իքիսիտէ 'Ապարէթլի Հիսուսուն Ալաճ թարաֆընտան մէմուրիյէթ իլէ կէլմիշ օլտուղունու շէհատէթ էթմէտէ օլտուլար : Պիր իտտի'ա՝ Պօղոս ուլա Պետրոս Առաքեալարը ճիւղի վագըթ պիր պիրինտէն այրտը , անճագ շէտիտ միւճատէլէլի արաօրնտա աւլս պիր պիրինին գապահաթընը եիւղիւնէ վուբմագ իւղրէ մէյտանէ պիր սըրր չըդարմագ վուգու' օլմատը , աղըլարընտան՝ Քրիստոսուն մասլահաթընա խալէլ կէթիրէճէք պիր քէլամ չը'գամատը : Աիրէք սըղլէթի իլէ գապահաթընը իգրար էտէն Հուգատան մա'տա՝ քի օնուն իգրարը պիլէ պահսըմըղա մէթանէթ վէրիր , օ պիրլէրին հէփիսի Հիսուսուն Քրիստոս օլմասընը ճէմի՝ ճիհանըն հուղուրունտա իգտամ վէ միւտալիմէթ պիրլէ շէհատէթ էթտիլէր :

Ֆ Ա Ս Լ 5 :

Առաւելաւ լարուն Վրիստոն իշխան երբոր լինի շեհաստեի՝ օն-
լարու ա՛ղիս սըգլէնի վէ բէնճիտեյե տիւշիւրտիս :

Եւ յէր Առաքեալար քէնտի իգրար էթտիբլէրի
խըզմէթին էրպապը տէյիլ իտիլէր իսէ , քէնտի
հազարընա պիր գարար սըգլէթ ու էղլիյէթտէն
ի՛ պարէթ էօմիւր կէչիրմէյէ օլ գատար ուղուն
վազըթ թէհամմիւլ էթմէղլէր իտի : Ախուրէքլէ-
րինտէ Ֆէսատը օլան՝ վէ տիւննավի սէֆաա՛թէ
արզուքէշ օլան քիմսէլէրէ՝ ճէմի իշլէրինտէ վէ
քէլամլարընտա վէ Ֆիքիբլէրինտէ վէ միւլթալա-
ա՛լարընտա քէնտի քէնտիլէրինի Ֆէտա էթմէսի՛
վէ սըգընթըլարա տալմաղըլա տայըմ ալահանի
վէ բուհանի մատտէլէրէ մէշղուլ օլմասը տայա-
նըլմազ պիր էիւք տիւր : Վրիստոննալըգ՝ քի-
շիյէ իսթէտիյի կիպի էօմրիւնիւ կէչիրմէյէ բուս-
սաթ վէրէն պազը Ֆէյլէսօֆլարըն գուրու մա՛-
լիւմաթ շուրուդ ու գալպիտտէն իպարէթ օլ-
մայըպ՝ ատէմէ տէյիլ սալթ հարէքէթինի վէ
Ֆիքրինի վէ մէշրէպինի իլա գալպինին է՛ն կիզ-
լի գըմըլտանըլարընը պիլէ նիղամա գօյաճագ դա-
նունլար վէ շուրուղլար վէրիր , վէ ինսանլարա՛
օնու գապուլ էտէնէ գատար օլտուղլարը բարո-
յական հիյէթլէրինի պրազըպ պաշգա տամ օլ-
մալարընը թէնպիհ էտէր : Առաքեալարըն էօմ-
րիւ կիպի սըգլէթ ու էղլիյէթտէն ի՛ պարէթ պիր

էօ՛ժրէ թէհամմիւլ էթմէսինի դապիւլի էտէն՝
 եալընըզ Աւետարանըն քէլամը վէ օնուն հէր շէյէ
 գատիր թէսիրի տիր : Աքին օնլար՝ քէնտի
 Աֆէնտիլէրինին Ռուհու իլէ աօլմուշ օլուպ՝ տին
 օնլարա տէյիլ պիր զահմէթ եախուտ եօրկուն-
 լուգ՝ իլա պիր զէվգ ու սէֆա կէլիր իտի , վէ
 Վրիստոսուն “սօյունտուրուղու լադիֆ վէ եիւ-
 քիւ հաֆիֆ” իտի , զիրա օնլար “մահճուպ վէ
 ալապ կէօնիւլիւ” օլտուղունու օնտան էօյրէն-
 միշէր իտի :

Աքին՝ էյէր պիր թարաֆտան Հիսուս Վր-
 րիստոստա խաղաղութիւն լարը վար իտի իսէ տէ ,
 օ պիր թարաֆտան տա՝ քէնտի շէհատէթլէրինէ
 պէտէլ տիւնեատէ սըգընթըտան վէ սէրէնճամ-
 տան պաշգա պիր շէյ պուլտուղլարը եօ՛ղ ուտու :
 Սէմուրիյէթլէրինին իճրասընա հիմմէթ էթմէ-
 լէրի քէնտիլէրինէ մալ ու բըզգ վէ տէվլէթ վէ
 իսթիրահաթ կէթիրէճէք եերինէ , պիւթիւն
 տիւնեայը քէնտիլէրինէ գարջը խասիմ էյլէյիպ՝
 օնլարը ա՛ղիմ սըգընթըյա վէ տէրտէ ու սէրէն-
 ճամլէրէ տիւշիւրտիւ , հէր տիւրլիւ բէզալէթ օն-
 լարըն իւզէրինէ աթըտը , հէր տիւրլիւ մէշագ-
 գաթա գաթլանըլարըտը , վէ օնլարա պու մի-
 սիւլիւ սըգընթըլար պիր իքի տէֆա՛ զուհր էտիպ
 կէշմէքտէ տէյիլ իտի : Վրիստոսուն շայիրտլէ-
 րինտէն պաշգա ճիւմլէ ախէր քիմսէլէրին ումի-
 տինի քէսէճէք պիր թէճրիւպէ օնլարա էօյրէթ-
 տի քի , Վրիստոս տիւնեանըն Վուրթարըճըսը

օլտուղունու շէհատէթ էթմէքտէ տէվամ էթ-
 տիքճէ՝ տիւնեա դարաֆընտան պիր տիւղլիէ է-
 ղիլիէթ չէքմէքտէն պաշգա ումաճագլարը եօգ
 տուր : () նլարըն հալինի էյիճէ անկլաթմագ ի-
 չիւն՝ օնլարըն պիրինտէն ղիքր օլունան՝ քէնտի
 չէքտիքլէրինին մուխթասար թարիֆի՝ օնլարըն
 պուլունտուղու հալին էն սահիհ թասվիրինի
 կէօսթէրէ պիլտիյինտէն՝ օնուն եազտըգլարընը
 իշպու մահայէ իսթիսրաճ էտէլիմ . « Քրիստո-
 սուն խըղմէթքեարլարը՞մը տըրլար , . . . պէն
 տահա ղիյատէ , զահմէթլէրտէ՝ տահա ղիյատէ ,
 քէօթէքլէրտէ՝ խադտէն ղիյատէ , հապսլարտա
 տահա ղիյատէ , էօլիւմլէրտէ՝ չօգ քերրէ , Աէ-
 հուտիլէրտէն պէշ տէֆա՝ գըրգտան պիր էքսիք
 (քէօթէք) եէտիմ . իւչ տէֆա տէօյիւլտիւմ .
 պիր տէֆա՝ դաշանտըմ . իւչ տէֆա կէմի իլէ
 դարայա տիւշտիւմ , պիր կիւն պիր կէճէ էնկին-
 տէ գալտըմ : Չօգ տէֆա՝ եօլճուլուգտա՝ ըր-
 մագլար թէհլիքէլէրի՝ խըրսըղլար թէհլիքէլէրի՝
 միլէթիմտէն թէհլիքէլէր՝ գայիֆէլէրտէն թէհլի-
 քէլէր՝ շէհիրտէ թէհլիքէլէր՝ չէօլտէ թէհլիքէ-
 լէր՝ տէնիգտէ թէհլիքէլէր՝ եալան գարընտաշլար
 արասընտա թէհլիքէլէր չէքտիմ : Օահմէթտէ
 վէ միհնէթտէ չօգ տէֆա՝ ույգուսուղուգտա՝ աճ-
 լըդ վէ սուսուղուգտա՝ չօգ տէֆա ուրուճտա՝ սօ-
 ղուգտա վէ չըփլագլըգտա օլտում : (բ . Ար՞ն .
 Ժա , 23—27) : Իշթէ հեր մահայլտէ Մ.ո.քեալ-
 արըն չէքտիքլէրի պու միսիլիւ աղապլարը Ը-

տը , լաքին պունլարըլա քէտէր էթմէլէրի , եա-
 խուտ օսանմալարը վագի՝ օլմամըլ տրըր : Աֆէն-
 տիմիզ էվվէլտէն պունու պիղէ խապէր վէրմիշ-
 տիր տէրլէր իտի . “Այէր պէնի գօվալատըլար ի-
 սէ , սիզի տախի գօվալայաճագլար” (Յ^ոֆէ , Ժե .
 20) : Վմտի օնլար գօվալանըպ սըղլէթ չէքմէյի՝
 մէմուր օլտուգլարը մասլահաթըն իճապընտան
 պիր շէյ պէլլիլէյիպ՝ խըղմէթլէրինէ էջլէ պիր
 ղայրէթ իլէ տէվամ էտէրլէր իտի քի , Տի՛չ պիր
 շէյ իլէ կէվլէմէլէրի միւմքին տէյիլ իտի : Վլա՝
 կէօրիւնիւրիւտիւ քի , Վրիստոսա վէ օնուն մաս-
 լահաթընա օլան ա՛շգլարը՝ սըղընթը իչինտէ օն-
 լարա տահա զէյատէ գուվվէթ վէ ճէսարէթ
 վէրիյօր : Յիսուս Վրիստոս էօլտիւքտէն սօնկ-
 րա պու մէմուրիլէթի իւղէրինէ ալանլարըն Տի՛չ
 պիրիսի եօրուլուպ օսանմաղըլա , մէմուրիլէթին-
 տէն եիւզ չէվիւրմէտի . ճանլարը պէտէնտէ գալ-
 տըգճա՝ Տիփիսի խըղմէթտէ թէքմիլ միւտավի-
 մէթ էթտիլէր : Վմտի օնլարըն պէջլէ էթմէլէ-
 րինտէն մէրամլարը՝ տիւնեայա պիր եալանը
 ինանտըրմագ իտի տէնիլէ պիլի՞րմի : ()նլարըն՝
 տօղրու վէ էյի վէ սատըգ ատէմլէր օլտու-
 ղունու իգրար էթմէսի՝ նէ՞գատար տահա գօլայ
 վէ մատտէնին թապի՛աթի հալինէ մուաֆըրգ
 տրըր :

Ֆ Լ Ս Լ 6 :

Առաւելաւ լինեն մարտիրոս օլմալերի՝ շահատէրիւններն
 զանհարկաւ որհար :

Այլեր պիր ատամ քէնտի րէյ ու ի՛ թիգատը
 ուղուրունա էօլմէյի իրթիքեապ էտէր իսէ , օնու
 զկյատէսիյէ սէվտիյինէ պիր ա՛ղիմ իսպատ տըր .
 վէ ագլը թամ վէ զիհն ու իտրաք սահիպի հէմ՝
 սայըր խոսուսլարտա ախլէագ ու մէշրէպիինն
 թէմիզլիյի ա՛լէմին իչինտէ մէշուր քիմսէլէր րէյ
 ու ի՛ թիգատլէրի ուղուրունա էօլտիւքլէրի թագ-
 տիրտէ , կէրչէքտէն էօյլէ ինանտըղլարընա պիր
 իսպատ տըր : Ապրին պու ի՛ թիգատըն նէնին
 իւզէրինէ թէմէլէնտիյինի թէճէսսուս էթմէսի՛
 զայէթ էլզէմ վէ մինասիպ տիր : Այլեր պու ի՛-
 թիգատըն թէմէլի ճիւմլէ ալէմէ մա՛լիւմ վէ սա-
 յըտա չօգ վէ էնվա՛յի թիւրլիւ վէ էլզէմ վէ նա-
 գիլէրինտէ հէր վէճհիլէ մուաֆըրգ վաֆիր քիմ-
 սէլէրին շահատէթիյլէ սապիթ օլուպ՝ ալտանմը շ
 օլմալէրի միւմքինսիզ վուգո՛ււաթլար իւզէրինէ
 թէմէլէնտիյօր իսէ , պու շէհատէթի էտէնլէրին
 մարտիրոս օլմալէրի շէհատէթլէրինն հիւքմիւ
 գարարը վէ մէօհիւրիւ կիպի սայըլըր : Վրիս-
 տոսուն Առաքեալլարը պու թարզ շահատէրին
 սըրասընտա տըրլար , վէ շէհատէթ էթտիք-
 լէրի մատտէլէրտէ՝ հօգարըտա զիքր օլունան
 շարղլարըն ճիւմլէսի մէվճուտ տուր :

()ն իքի քիչի իթթիֆագ էտիպ պիզէ տերլէր

իսէ քի , քէնտիլէրի իւչ սէնէտէն ղեյատէ Վճը-
 րիստոսուլա պիրլիքտէ գալտըլար , վէ սէոյլէտիյի
 քէլաւլարը իշիթտիլէր , վէ էթտիյի միւճիւղաթ-
 լարը վէ էօլմէսինի կէօրտիւլէր , վէ յարութիւն
 ալտըգտան սօնկրա չօգ տէֆա՝ օնուճուլա կէօրիւչ-
 տիւլէր , վէ կէօյէ չըգմասընը կէօրտիւլէր . վէ օ-
 նուն քէնտիլէրինէ վա՛տ էթտիյի մինվալ իւզըէ
 Հոգին Սուրբու ալտըլար , վէ ափանսըզ քէն-
 տիլէրինտէ տիւրլիւ տիւրլիւ լիսանլար սէօյլէմէյէ
 գուտրէթ տույտուլար քի՝ օնլարը գատիմտէն էօյ-
 րէնտիքլէրի եօղ ուտու , վէ միւճիւղաթլար իշ-
 լէտիլէր , խասթէլէրէ շիֆա՛ վէրտիլէր , էօլիւլէր
 տիրիլթտիլէր , վէ պու միսիլիւ միւճիւղաթլար
 վէ հիքմէթլէր՝ քէնտի էլէրիյլէ պիր գաչ տէֆա
 թէքրարլանտը . պու վուգու՛աթլարըն սահիհ օլ-
 մասընը ինքեար էթմէյէ մէճալ գալը՞ր մը : Պու
 միսիլիւ իթթիֆագը կէօրիւնճէ հիչ պիր շիւպ-
 հէյէ եէր գալը՞ր մը :

Վիպր ուղուրունա էօլէն ատամլար պուլունա
 պիլիլէր , քի օնլար էօլմէյի՛ սէօլէրինի կերու-
 ալմագտան էհվէն թութարլար , վէ սէօյլէտիք-
 լէրի իչիւն եալան տըր տէմէյէ մէճպուր օլուպ
 րէզալէթ չէքմէք հիւլեասընա թէհամմիւլ էտէ՛-
 մէյէրէք՝ քէնտի ի՛թիգատլարընը թէրք էտիպ
 սայըրլարըն ի՛թիգատինի գապուլ էթէ մէյթէ-
 նէզիւլ էթմէզլէր : Վիպր ուղուրունա էօ՛մրիւ-
 նիւ ֆէտա էթմիշ չօգ քիմսէլէր տախի վար քի ,
 օնլարըն էօլիւմիւ անճագ պու գատարընը սապիթ

Էտէր քի՛ օնլար խիւղիւսի փաք քիմսէլէր օլուպ՝
 քէնտի ի՛ թիգատլէրինի սահի՛ճ տիր տէյիւ ինա-
 նըրլարըտը : Պու միսիլլիւ մարտիրոսլար իլէ Ա-
 ռաքեալլաքըն մապէյնինտէ նէ՞ գատար չօգ
 Ֆարգ վար տըր : Առաքեալլար օպիր իքի սընըֆ-
 տան նէ՞ գատար իւսթիւն րիւլէր : ()նլար
 հազըգաթ իւզրէ՛ սահի՛ճ վուգուա՛թ մարտիրոսլարը
 տէնիլէ պիլիր : (Թաճմին վէ զիւ՛իւմ սըրասընա
 կէլինճէ՛ ալտանմասը գապիլլի տիր , Ֆիլ վազը՛
 վէ միւսթագիլէն զուհը էթմիշ վուգուա՛թլար
 խոսոսոսունա ալտանմագ միւմքին տէյիլ տիր :
 Պունտան տահա աղըր պիր ախէր միւթալա՛ա
 տախի պու տուք քի , օնլարըն պու ի՛ թիգատտէ
 իգտամ էթմէլէրինէ սէպէպ՝ օնտա տօղմուշ օլ-
 տուգլարը եա էվվէլտէն զիհինլէրի եաթմըշ օլ-
 տուղու՛ եախօտ տիւնեալիճէ պիր մէնֆաա՛թ իւ-
 միտի տէյիլ տիր , իլա էվվէլտէն քէնտի ի՛ թի-
 գատլարը քիւլլիէն պունուն մուղայիրի իտի , վէ
 կերէք քէնտի էվվէլքի ի՛ թիգատլէրինին՝ կերէք
 չօճուգլուգտան պերի ալըշտըգլարը թարիզին-
 ցըտտը ըտը : Իմտի՛ էյէր նագլ էթտիքլէրի վու-
 գուա՛թլար սահի՛ճ օլմասայըտը , վէ սահի՛ճլլինէ
 քէնտիլէրին տէ ա՛ղը էյիճէ գանմըշ օլմաղսայ-
 ըտը , օնլարըն քէնտի հիւնիւ րիգալէրի իլէ էյլէ
 աղըր էզիէթլէրէ վէ էօլիւմէ կէյիւս վէրմէլէրի-
 նէ պա՛խ օլան միսլի եօգ ճէսարէթ հա՛նկը գա-
 նունա վէ հա՛նկը ուսուլա մէպնի օլա պիլիր իտի :
 Պունա՛ ղիւլի եօգ ճէսարէթ տէրիմ , զիրա պու-

նունուլա պերապեր՝ Ալաճըն իրատէթինէ պիր
 ազիզ թէվէքքիւլ՝ վէ Ալաճա պիր դավի իթի-
 մատ վէ ախրէթտէ էպէտի սա՛ատէթէ նայիլ օլ-
 մագ իւմիտի վար ըտը , վէ քէնտիլէրինի դաթլ է-
 տէն ճէլատլարըն խայրընը ճանի կէօնիւլտէն
 արզուլէյիպ՝ օնլարըն իւզէրինէ քէնտի բիւրէք-
 լէրինին աճըսընը աննատըր սէօղլէրիլէ պէյան
 էտէրլէր իտի , վէ գապաճաթլարընը ճա՛նի կէօ-
 նիւլտէն ա՛ֆիլ էտիպ՝ Ալաճ {ճաալէայէ՝ օնլա-
 րըն պու գապաճաթլը կիւնաճ սայմասըն՝ իլա
 օնլարա մէրճամէթ էտիպ օնլարըն իւզէրինէ
 թէսիր էտէրէք դալպլէրինի էյիէ չէվիւրմէյիլէ
 սաա՛տէթէ էրտիրսին տէյիւ սըագ իլէ տուա՛
 էտէրլէր իտի : Պունուն կիպի առամլար եալանճը
 օլա պիլիւրլէ՞ր մի . օնլար “պիզէ սէլամէթ եօլու-
 նու կէօսթէրէն սաղ Ալաճըն գուլարը” տէյիլ
 մի տիրլէր :

Փ Ա Ս Լ 7 :

Առախալարըն Վերաճ ա մաքսուտի՝ պիր էէօնի- գաբեգ
 էլէ խայրըլէ նէլնէնէ էրսէտ՝ օլմասը թո՛սին րէյիլ րէր :

Յիսուս Քրիստոսուն Ալաճ թարաֆընտան
 կէօնտէրիլմէսի Տագըրնա Առաքեալարըն շէճա-
 տէթի իչիւն սէօյլէտիլքլէրիմիզ շէյլէրտէն՝ իման-
 սըզ սընըֆընա թութուպ ի՛նատ էտէճէք եա-
 լէնըզ պիր թաճմին գալըր . վէ օ՛ պու օլա պի-

լիր քի, դապիլ տիր քի Առաքեալար մապէյն-
 լէրինտէ իսթիշարէ վէ իթթիֆադ էտիպ՝ ճիւմլէ
 ալէմէ զիյատէսիյլէ Փայտալը վէ սաատէթ ու
 րահաթլըյա պանիս օլաճադ սուրէթտէ մլւ-
 ճէտտէն պիր տին իճատ ու իհտասս էթտիլէր, վէ
 օնու ատէմլէրէ դօլայճա դապուլ էթտիրմէք ի-
 չիւն՝ ճէմի՛ ալէմէ Ալլահտան տըր կիպի կէօս-
 թէրմէքտէն էհվէն թարիդ պուլամատըսը, վէ
 պու Ֆիքրիլէ՛ խիլաֆ միլճիւղաթ վէ փէյղամ-
 պերլէքլէր տիւղիւպ իյհար էյլէտիլէր, քի քէնտի
 մարիֆէթլէրիյլէ իճատ օլունան թէրթիպէ պիր
 անգամէթ վէրիպ՝ պաշանկըճը տահա զիյատէ՛
 Ալլահտան կիպի կէօրիւնէ, վէ պու իճատ էթ-
 տիրլէրի թէրթիպին Եօրիւյիւպ պաշա չըզմասը-
 նա օլան աղիմ զայրէթլէրինի պէյան էթմէք ի-
 չիւն աղիմ խուսումէթլէրէ վէ էօլիւմէ տախի
 դաթլանըպ՝ սօն նէֆէսլէրինէ տէք Վրիստոննայ
 տինինին սահիհլէյի վէ Ալլահտան օլմասը հագ-
 գընա շէհատէթ էթմէքտէն ասլա շաշմայարագ՝
 տէվամ էթտիլէր :

Աքին պու թահմին՝ բարոյական թէրթիպ
 գավայիտինէ քիւլլիէն մուղայիր տիր : Պու՛ Եա-
 խուտ ախէր քիմլէր՝ հանկըլարը օլուրսա օլտուն-
 լար՝ ատէմլէրին պէյլէ պիր տին՝ վէ օլ տինէ
 մէթանէթ վէրմէք իչիւն պէյլէ իսպաթլար ի-
 ճատ էտէ պիլէճէքլէրի միւմքիւնսիւզ օլտուղու
 խուսուսուտա սէյլէմէյի պիր դարաֆա պրա-
 ղարագ՝ Եալընըզ շունու տիգգաթ էտէլիմ քի,

Առաքեալար իզրար էտէրլէր քի , քէնտի մե-
 րամլարը՝ Ալլահա շէրէֆ ու ի՛ղզէթ վէրմէք տիր .
 վէ պուքէյֆիէթ կէրէք եազտըզարընտա՝ կէրէք
 ճէմի՛ միւտտէթի էօմիւրլէրինտէ թուժտուզլարը
 թավուրտա աշիքեար կէօրիւնիւր : ()նլար՝ Ալ-
 ւահհըն եալանճըլարտան վէ հլյլէքեար քիմսէ-
 լէրտէն ինթիգամ ալաճագ օլտուղունու պիլիրլէր
 իտի . վէ պու պապտէ օնուն զազապ ու խըշմընը՝
 թապիր օլունմաղ պիր դարղ իլէ հլյպէթլի տէյիւ
 թարիֆ էտէրլէր իտի . խայըր կէթիրմէք իչիւն
 շէրրէ իրթիքեապ էթմէք ուսուլինի մախսուսէն
 րէտտ էտէրլէր իտի , վէ պէյլէ էտէն քիմսէ՛
 մուսթահադընճա աղապընը չէքէճէք տիր տէր-
 լէր իտի . իմտի՛ պու սէյլէտիքլէրի թէքտիրի
 ասըլսըզ եէրէ՛ քէնտի իւղէրլէրինէ ալմալարընըն
 սէպէպի նէ՞ տիր . էօմիւրլէրինի ճէֆայըլա կէ-
 չիրմէլէրինին ասըլ նէ՞ տիր . սալթ տիվանէճէ
 ճէսարէթլէրիլէ Ալլահա զըտ հարէքէթ էթմէք
 իչիւն մի տիւրլիւ տիւրլիւ էղիյէթ ու րէղալէթ
 իլէ էօլմէյէ դաթլանմըշ օլույօրլար : Խայըր .
 պու դապիլսիզ տիր . օնլարըն կէրէք եաշամա-
 սընա վէ կէրէք էօլմէսինէ պիր պաշգա սէպէպ
 պուլմալըյըլ :

Առաքելալսարն շահաբեխինէ զէյաբէ Ռեւանէն
 Վերջէ Գապար պա'զէ Ռաւահապալարոսն ալմա'
 Նոր Արախարանն Ալահոսն օլմասընը Գաթէ
 Խապալար :

Առաքելալարն շահատէթինին ի'թիպարը
 պիր սաղամ թէմէլ իւզերինէ մլւհքէմ օլուն-
 մասընըն զայէթ էլզէմ օլտուղու' ամմէնին ֆէհմ
 ու իտրագ էտէճէյի պիր մատտէ' տիր : Պու- խու-
 սուստա ինսան Ֆիքրինտէ ճիւզի շիւպհէ վէ մէճ-
 հուլիէթ գալըրսա , Վրիստոնեալըզըն սայիր
 իսպաթլարը լայըզը վէճհ իւզրէ տիգգաթ վէ
 հիւրմէթ իլէ տինկլէնմէզ : Պէջլէ պիր մատտէյէ
 իճապ օլան տիգգաթըլա միւթալա'ա էտէնլէրի
 գանտըրմագ իջիւն' պունտան էվիլէլքի պապտէ
 թագտիմ էթտիյիմիզ միւզաքէրէ վէ միւհազա-
 լար քիֆայէթ էտէ պիլիր իսէ տէ , ախէր թարզ
 իսպաթլարը տախի վար տըր քի , էկէրչի տօղ-
 բու տօլըույա պու խուսուսա տայիր տէյիլէր
 իսէ տէ , եալանճը քիմսէլէրին ատէթա թուլթ-

տուղու եօլտան ուղագ օլմալէրի էճիլտէն (Յի-
սուսա շէհատէթ էտէնլէրին տօղրուլուղունու
տահա զիյատէ գուլվէթ իլէ սապիթ էտէրլէր ,
վէ օնլար իչիւն՝ պիլթիւն տիւնեայր ալտաթմագ
իսթէրլէր իտի տէյիւ զանն օլունան թահմինին
քիւլլիէն միւմքինսիզ օլմասընը տահա էյիճէ ա-
շիքեար էտէրլէր : Պու պապտէ էտէճէյիմիզ
սէօղլէր պու միսիլլիւ միւթալմալար զըմնընտա
օլուպ՝ պունլար տախի ագտէմճէ թագսիմ էթ-
տիլիմիզ իսպաթլարա իլավէ օլունտուղլարը
թագտիրտէ՝ Մուքեալլարըն հելլէսիզլլիյի վէ իս-
թիգամէթի հագգընա՝ սատագաթ պիրլէ ճշմար-
տութիւն թալիպի օլան քիմսէնին իսթէյէ պիլ-
տիլի սահիհլիքտէ գուսուր գալմամըշ օլուր , ես
հիչ տէյիլ իսէ՝ պարի պիղարագ քիմսէլէրին
Ֆիքրինի գանտըրմաղա մուգթաղի վէ թէքմիլէն
քիֆայէթ էտէճէք սահիհլիգ վէրիլմիշ օլուր :

Ֆ Ա Ս Լ 1 :

Մուքեալլարըն էեմի պէր րէն իճար էթիշ օլմալարը
էմիլիմալ րէյիլ րէր :

Պին տիւրլիւ պիր պիրինէ պէնզէմէզ թարիգ
իլէ՝ անլմի ալտաթմաղա թալիպ օլան քիմսէլէրին
նագլի իլէ թէվարիս քիթապլարը տօլու տուրլար :
Լյվահ , տին՝ փէք Փասիտ ալտատըճըլըգլարըն
տիւքէնմէզ փունկարը օլմուշտուր , վէ պու մի-

սիրլիւ Ֆէսատէ պայիս օլմամըշ պիր նիզամ տիննեա իւղէրինտէ պուլմագ՝ ղայեթ կիւճ պիր մասլահատ օլմուշ տուր : Աքինն՝ ալէմի ալտատմագ իչիւնն եէնիտէն պիր տին իհտաս էթմէսի՝ գատիմտէն պերու մագպուլ թուլթուլան պիր տիննի հիլէյէ ալէատ էթմէքտէն չօգ ղիյատէ կիւճ տուր : Անսան գըսմը՝ գատիմ վէ էսքի տիննէ րայեթ ու ի՛թիպար էթմէյէ մայիլ տիր՝ վէ օնու հիլէյէ ալէատ էթմէք՝ օնա օլան րայեթի արթըրըպ՝ ալտատըճը օլան քիմնէնին մէնֆաթընա չէվիրմէքտէն ի՛պարէթ սիր : Աքին միւճէտտէն եէնի պիր տին իճատ էթմէքտէ՝ պուրայեթ ու ի՛թիպարի տախի եէնիտէն իճատ էթմէք Փարղ օլուր , վէ պունտան տա միւշքիւլ շէյ օլամագ :

Իմտի՛ պիր գաչ պէլլիսիզ սէնաթքեար՝ վէ Աէհուտի Փագըր պալըգճը քիմսէլէր իչիւն՝ տիննեատէ օլ ա՛սիրէտէք ի՛թիպարտէ օլան տիննէրին ճիւմլէսինէ մուղայիր՝ վէ Աէհուտիլիյի ալթիւստ՝ հէմ փուլթիէրէսթիլիյի խարապ էս էճէք միւճէտտէն պիր եէնի տին իճատ ու իհտաս էթմէք խուսուսունու ազլէրի քէսէճէյի՛ իհթիմալտէն ղայեթ ուղագ պիր շէյ տիր : ()Նլարը պու միսիլլիւ պիր իչէ ճէսարէթ վէրէճէք՝ ղէմանի գատիմտէն պերու ալա պիր էմսալլէրի եօղուտու : Վուլթիէրէսթիլիյէ տայիր տիւրլիւ եէնի թանղիմաթըն պաղը միւճիտլէրի՛ փուլթիէրէսթիլիյի ի՛նտինտէ միւլթէպեր վէ նուֆուս սահիպի

քիմսէլէր իտի , վէ իտտիա՝ էթտիքլէրի շէյլէրէ
 մէթանէթ վէ գուլվէթ վէրմէք իչիւն գըլըճ էլ-
 լէրինտէ իտի : ()նլարըն պիր թագըմը տա դա-
 յէթ աճիլ վէ ա՛լիմ քիմսէլէր օլուպ՝ սէօյլէտիք-
 լէրինի ինանտըրմաղա իսթէտիքլէրի բարբարոս
 իալգտան տէրէճէսիզ իւսթիւն իտիլէր . վէ սէօյ-
 լէտիքլէրի սէօզլէր՝ իլհամի իլահի կիպի թուլթու-
 լուրլարըտը : Ապին Ալլահըն թէտպիրիլէ ին-
 սանլարըն է՛ն աշաղղ սընըֆընտա պուլունուպ
 գուտրէթլէրի վէ նուֆուսլարը վէ ի՛լմէ մահա-
 ղէթ իտտիալէրի օլմայան վէ քէնտի միլէթլէ-
 րինին մի՛ւթէպէրլէրինտէն տէյիլ վէ ի՛լիմտէն
 պիլսապէր գապա քիմսէլէր սայըլան պիր գագըմ
 Փազիր Քալիլեալըլարտան պու տէտլիմիզ շէյ-
 լէր նէ՞ գատար ուզագ տըր : ()լ կիւնէտէք պիւ-
 թիւն ալէմտէ պունուն միսլի ասլա կէօրիւնմիւշ
 տէյիլ իտի . վէ էյէր շին Ատաղարան թէվա-
 րիլէրինտէն պաշգա թէվարիլս քիլմապը օգու-
 մուշար ըտը ըսա տա , (քի պունու թահմին է-
 տէճէք եէրիմիզ եօգ տուր ,) իշլէրինին պաշա
 չըգաճաղընա Տիչ պիր թէվարիլստէ՝ եիւրէքլէ-
 նէճէք պիր էմսալ պուլամատըլար : ‘Աիհայէթի՛
 Քրիտոննայ տինինին ասըլ թապիաթը պու մի-
 սիլլիւ իշէ էլ գօմաղա ճէսարէթ էտէճէքլէրինի
 տահա ղիյատէ աճըլտան ուզագ պիր շէյ կէօս-
 թէրիր : Իմտի պու միսիլլիւ քիմսէլէրին աճը
 պէօյլէ պիր շէյ քէսէճէյի իհթիմալ տէյիլ տիր
 տէմէք՝ պու սէօզիւմիւզիւ զօրա չէքմէք վէ աղըր-
 լաթմա՞գ մը տըր :

Ֆ Ա Ս Լ 2 :

Նոր Կրօնագրանէն հեր պիտի Սահեֆեղինորէ իշխար օլտանան
 իսկեպոս' ր պոս Քիլիսայէն Ալլահ Բարաքընպոն օլտոս-
 զանոս սասիլն ետեր :

Փիլիսոփայութիւն իւզերինէ զայիֆ սէջլէյիշիլէ
 վէ տիգգաթսըզ եազըլմըշ պիր քիթապը՝ պանա
 պիրի՝ «Պու քիթապ ալիմ՝ Ալլաթոնուն թէլի-
 Ֆի տիր» տէյերէք պանա պիրի՝ սունաճագ օլտա,
 օլ քիթապը պիր տէֆա՝ կէօզտէն կէչիրտիրտէն
 սօնկրա՝ «Պու օնուն իշի օլա՛մազ» տէր իմ , վէ
 քիթապը պանա վէրէնէ՝ «Վէն դասպաճա ալ-
 տանմըշսըն» տէմէյէ ճէսարէթ էտէրիմ : Պիր
 ախերի՝ պանա զսյէթ տերին Փիքիրլէր՝ վէ եիւք-
 սէք միւլահազալար իլէ եազըլմըշ՝ վէ օլ կիւնէտէք
 էլիմէ կէչիպ օգուտուղում քիթապլարըն ճիւմ-
 լէսինտէն փէք չօգ իւսթիւն պիր քիթապ օգուր-
 պէն «Պու քիթապը քի՛մ եազտը» տէյիւ պիր
 դայրէթ իլէ սօրունճա , պանա՝ «Պունու պա՛ղը
 մէքթէպ շայիրտլերի եազմըշլարտըր» տէյիւ ճէ-
 վապ վէրիր : Պէն օնլարը կէօրմէյէ իսթէրիմ ,
 վէ օնլար կէլինճէ , օնլարա սօրարում , «Պու
 քիթապը սի՛զմի եազտընըզ : (Նլար՝ «Վլլվէթ՝
 պիզ եազտըզ» տէրլէր : Պէն՝ «Վնանմամ . պու
 մէքթէպ շայիրաի իշի տէյիւ տիր , զայէթ ա՛գիւ
 պիր ատամըն շանու ի՛թիպարընը արթըրա պի-

լէճէք պիր քիթապ տըր" տէրիմ : ()նլար պանա ճէվապ վէրիրլէր քի , "Տէտիյիմիղի անկլայա'մատըն , կերչի եաղըլար վէ սէյլէյիշլէր պիրլիմ տիր , լաքին իչինտէքի Փիքիրլէրի պիղէ խօճամըղ սէյլէմիշ , վէ պիղ օնա կէօրէ ետղմըշըղ" : Պու անիտէ մատտէյի աշիքեար էտէր , վէ պու իգրարըն սահիհլիյինէ ինանտըղըմ շունտան իլէրի կէլիյօր քի , օլ քիթապըն իչինտէ պա'ղի Փիքիրլէր վար քի , օնլար քէնտիլէրի տախիթամ անկլայա'մաղլար : Պու խոսուստա դապիաթտէն խարիճ վէ ա'ղլէ մուղայիր վէ բարոյական շուրուդա մուաֆըղ օլմայան հիչ պիր շէյ Լօգտուր :

Ը իմտի պիղլիմ մատտէյի տախի պու էմնալէթատալըղ էտէրիմ : Այնիւմիւզտէ եիւքսէք եաղըլըլը պիր քիթապ վար , քի իչինտէքի քէլամլարը' առէմ օղուլարընա զայէթ էլղէմ մատտէլէրէ տայիր միւքէմմէլ վէ կէնիշ թէրթիպ ութա'լիմաթտէն ի'պարէթ տիր , օնու եազանլար' Աէհուտիսթան ահալիսինտէն պիր գաչ սատէտիլ վէ ի'լիմտէն պիխապէր քիմսէլէր իտի իսէտէ , տիւնեատէ զուհր էտէն է'ն մէշհուր Փէյլէսօֆլարտան թէ'լիֆ օլունմուշ էն մէմտուհ քիթապլարը չօղ կերիյէ պրագմըշ աըր : Ապա' Փէյլէսօֆլարըն քիթապընը աչըպ պունուն պիր եանընա դօ' , վէ պու քիթապտա Ալլահըն վէ օնուն թապիա'թընըն վէ քեաինաթը իտարէէթմէսինին ուսուլինին , վէ ինսանըն զաթընըն

վէ օնա Փարզ վէ պօրձ օլան շէյլէրին վէ օնուն
 սաատէթինին հագգընա՝ վէ տիւնեա վէ ախրէթ
 էօմիւրլէրի իշին իքի թարաֆտան սէյլէնէնլէրի
 պիր պիրիլէ ըուպար էյլէ . վէ պու քիթապըն
 իւսթիւնլիւիւնիւ պու թարիգ իլէ գօլայ անկլար-
 սըն : Եւտի պու ատամլար՝ քէնտիլէրինտէն էվ-
 վէլ տիւնեատէ զուհր էտէն միւկլիֆլէրին հէփ-
 սինտէն պէյլէ իւսթիւն նաւսըլ օլա պիլմիշլէր
 տիր : Պու սիւալը՝ ասըլ ‘Նոր Ատակարան քի-
 թապլարընը եազանլարա սիւալ էտէրիմ՝ , վէ օն-
 լար ճէվապ էտէրլէր քի՝ “Սէյլէյէն պիզ տէյիլ-
 իզ . իլա պիզտէ սէյլէյէն՝ պիզիմ Ֆէտէրիմի-
 զին Բուհու տուր : Սէյլէյիշլէր պիզիմ իսէ տէ ,
 օնլարըն պէյան էթտիլի ճշմարտութիւնլար Ալ-
 լահտան իլհամ օլունմուշ տուր . օնլար՝ պիզիմ
 ազլըմըզըն գուլվէթինտէն տօղմուշ տէյիլէր
 տիր . իլա օնլարը եօգարտան ալմըշըզ տըր” :
 Եւտի՝ իլհամ օլունան մատտէլէրին սալթ Ալլահա
 եագըշըր օլտուգլարընը անկլատըգտան սօնկրա ,
 օնլարըն թագրիրինէ նէ՞ իշին ինանմամալը : Պու
 քիթապըն իջինտէ՝ ասըլ միւկլիֆլէրին անկլա-
 յըշլարը գուտրէթլէրինին եէթիշէմէյէճէյի պա-
 զը փարչալար պուլույօրսամ , վէ պու՝ օնլարըն
 սէյլէտիքլէրինի տահա զիյատէ ագըլա եագըն
 էտէյօր : Եւթր օնլարը ինանմազ իսէնիզ , իշպու՝
 բարոյական շուրուգլարընա մուղայիր կէլէն
 միւշքիւլէ տիւշէրսինիզ , եանի ասլա թէրպիլէ
 ալթընա կիրմէմիշ իլմտէն գադան պիխապէր

պիր թագըմ ատէմլէրին կէրէք քէնտիլէրինտէն
էվվէլ՝ կէրէք քէնտիլէրինտէն սօնկրա ի՛լմ ու
Ֆուննունտէ շէօհրէթ վէ իթիպար պուլմուշ ա-
տամլարըն քէնտի թերպիյէլէրի վէ մարիֆէթ-
լէրի գուլվէթիլէ եաղապիլտիքլէրի ճէմի քի-
թապլարտան անէա պիր քիթապ թէլիֆ էթմէյէ
միւզթէտիր օլմալարընա պիր մուճիպ պուլմաղա
մէճպուրսունուզ :

Փ Ա Ս Լ 3 :

Մըր Արահարանըն Ֆէլէլիֆլէրի հէր մարտէ իւզէրինէ
Գուլպուլուլու եպըլար պըր :

Պաղի մատտէլէր վար տըր քի , օնլարըն իւ-
զէրինէ շէյ եաղմագ ղայէթ կիւճ տիւր , վէ
ղայէթ գուլվէթլի աղըլար պիլէ՝ պու մատտէնին
աղըրլըղընըն ալթընտա եղիլիր կիպի օլուպ՝
թաֆսիլ վէ թարիֆ էթմէյէ կիւճիւք չէքէրլէր :
Ղաքին ինսանըն գալէմէ ալա պիլէճէյի մատտէ-
լէրին էն սարփընըն վէ եիւքսէյինին թաֆսիլ ու
թարիֆինէ՝ Մուքեալար էլ գօմուշար , վէ ա-
ճայիպի պու տուր քի , էլ սալտըղլարը հէր պիր
շէյ՝ օնլարա գօլայ վէ ասան կէլմիշ տիր , վէ կէ-
րէք Ֆիքիր՝ կէրէք թարիֆ պուլմաղա ասլա եօ-
րուլմուշ տէյիլ տիրլէր : Այէր պանղը տէֆան
քէնտի Ֆիքիրլէրինտէ օլանը անկլաթմագ իչիւն
պիրի պիրի իւզէրինէ թարիֆլէր զամմ էտէրլէր

իսէ , պու գուսուը քէնտի Փիքիրէրինին տէյիլ տիր . իլլա՝ Փիքիրէրինի վէ տիւշիւնտիւքլէրինի թէքմիլէն անկլաթմաղա իգթիտարը օլմայան գուլլանտըգլարը լիսանըն տըր : Աերէք Ալլաճ եախուտ ինսան իչիւն՝ կերէք կէչմիշ եախուտ կէլէճէք մատտէլէր իչիւն՝ կերէք ճէննէթ եախուտ ճիհէննէմ իչիւն՝ վէ կերէք Ալլաճըն տիւն-եայը իտարէ էթմէսի զըմնընտա թէտպիրի՝ եախուտ օլ թէտպիրին իճրասը իչիւն սէյլէտիքլէրի զէման աշիքեար կէօրիւնիւր քի , սէյլէտիքլէրի մատտէյէ թամ վուգուֆիէթլէրի վար տըր . վէ տայմա քէնտի պիլտիքլէրի շէյ իչիւն սէյլէյօր կիպի տիրլէր :

Ամէնին մալիւմիւ տիւր քի , պէյլէ պիր մա-րիֆէթ չօդ պուլունուը պիր շէյ տէյիլ տիր : Պու քիթապըն միւէլլիֆլէրինին՝ ալիմ խօճալար եա-նընտա օգուճաղըլա ֆէյլէսօֆլուգ մա՝րիֆէթլէ-րինի թէքմիլէն քէսպ էթմիշ ալիմ քիմնէլէք օլմայըպ՝ Աւետարանը վա՛ղ էթմէք իչիւն հէնուգ գայըգլարընը պրաղան Տիբերիա կէօլիւնիւն պալըգճըլարը օլտուղունու միւլաճաղա էտերէք էն կիւճ մատտէլէրին իւզէրինէ եաղտըգլարընը տիգգաթըլա օգույունճա , միսլի զուհուրա կէլ-մէք միւմքինսիգ թա՝րիֆլէրի կէյա օյունճագ օյ-նար կիպի գալէմլէրինտէն քեաղըտըն իւզէրինէ տէօքմիւշ օլտուղունու կէօրտիլիւմիւգ թագ-տիրտէ , նէ՞ տիւշիւնէպիլիւրիւգ : Հիչ տէյիլ ի-սէ պունու տիւշիւնիւրիւգ քի , օնլար ա՛տէթա-

տան իւսթիւն ատամլար տըր : Աքին Կեր քի-
թապը չօդ քիմնէլէր թէլիֆ էտիպ տէ՝ ճիւմլէ-
սի պիր միւսամի տէրէճէտէ պու մա՛գուլէ քիմ-
սէլէր օլտուղունու պուլտուղումուզ թագտիրտէ ,
դապիաթը իլէ թա՛ճիւպիւմիւղ տաճա զիյատէ
արթար : Աչ պու միւլաճազա՝ իսպաթըն միզա-
նընա գօնաճագ օլսա , փէք ճաֆիֆ պուլունմա-
յաճագ տըր :

ՓԱՍԼ և :

Առաքելաւարըն ինլիֆալիւրինտէ իշար օլունան ալըր-
պալըր րոհո՝ օնլարըն շէհարէնիէ զէյարտէ Բալլէն
Վերէ :

Աքսերի ինսան գըսմը կէրէք սօճպէթլէրին-
տէ վէ կէրէք եաղտըղը թէլիֆաթլէրինտէ՝ քէն-
տի դապիաթլարընա վէ մէշրէպլէրինէ մախսուս
օլան րուճու իղճար էտէրլէր : Պու ճալ՝ Առա-
քեալարըն գալէմինտէն չըզան թէլիֆաթլէրին
ճէր պիր սաճիֆէսինտէ կէօրիւնիւր , վէ սաճիպ-
լէրինին ախլէագընը թէքմիլէն պիղէ անկլատըր :
Պու պապտա տախի՝ Աոր Ատակարանտան իւս-
թիւն սայըլաճագ քիթապ պուլմասը միւշքիւլ
տիւր : Առաքեալարըն ասըլ ախլէագի զաթիյէ-
լէրինի անկլաթմագ իչիւն՝ Առաքեալարտան անկ-
լատաճագ միւլէլիֆիմիղ եօդ տուր : Թէլիֆաթ-
լէրինին ճէր պիր սաճիֆէսինտէ՝ օնլարըն ճանը-

նրն թասվիրի նագշ օլունմուշ կիպի տիր . ()ն-
 լարը տիգգաթ ըլա օգույանլարըն ճիւմլէսի՝ դօ-
 լայճա Փարգ էտէ պիլիր քի , եաղմագտա օնլարըն
 տայիմ պուլունտուղլարը հալ՝ աղըր պաշլէլէ
 տէմէ քտէն պաշգա պիր մինասիպ իսիմ պուլա-
 մատըղըմ հալ տըր : Այքի վագթին միւլէլիֆ-
 լէրինին հէր պիրիսի՝ քէնտի թէլիֆաթլարընտա
 տիրլիւ տիրլիւ հալէր տէյիշտիրիլէր : ()նլար
 պա՛ղէն լաթիֆ՝ վէ պա՛ղէն սէրթ կէօրիւնիւր-
 էր . օնլարտա՝ պա՛ղէն աղըր պաշլըլըգ վէ պա՛-
 ղէն հաֆիֆլիք կէօրիւրիւզ : Այքին պու Վալի-
 լեալը միւլէլիֆլէր՝ տայիմ վէ պիր դարար աղըր
 վէ խալիս տիրլէր : Աէօրիւնիւր քի , օնլար
 գալպլէրինէ Մլահ թարաֆընտան իշլէյէն թէ-
 սիրի տույայօրլար . վէ եաղտըղլարընըն հէր եէ-
 րինտէ միւտէմ ջերմեռանդ բարեպաշտութիւն
 հալի պէյան՝ վէ օգույանա թէսիր օլունուր :
 ()նլար Մլահըն թէրճիմանլարը օլուպ՝ թէլի-
 ֆաթլարընտա հիչ պիր սագըր պուլունմաղ քի ,
 Մլահա լայըգ օլան հիւրմէթտէ գուսուրու օլ-
 սուն :

Չօգ վագըթ տիգգաթ օլունմուշ տուր քի ,
 զայէթ աղըր թավը իլէ եաղան քիմսէլէր՝ սայիր
 քիմսէլէրին հագգընա էջլէ պիր շէտիտ սէրթ-
 լիք իլէ եաղմաղա միւպթէլա տըրլար քի , օնլարը
 պէյէնմէղէր՝ եախօտ իբրահ էտէրլէր կիպի կէօ-
 րիւնիւրլէր : Այքին Վոր կտակարանը եաղան
 քիմսէլէր՝ էթվարլարընըն աղըրըղը վէ խալիս-

լիցինէ՛ պիր թէմիզ վէ հելլէսիզ մուհապպէթ
 դամմ էտէրլէր : Տայիմ՝ գալպլէրինին էնկինին-
 տէ՛ պէնի ատէմէ օլան մուհապպէթլէրի աթէշ
 կիպի եանար : Ալլահանի մատտէլէրտէ՛ լայը-
 գընճա մա՛լիւմաթլարը օլմայան քիմսէլէրի եիւ-
 րէքտէն աճըրլար . Ալլահըն վէ ինսանըն մապէյ-
 նինտէ թանզիմ օլան պաղա մէյլի օլմայան քիմ-
 սէլէրի աճըրլար . քէնտի կիւնլէրինէտէք միսլի
 կէօրիւնմէմիշ՝ վէ քէնտիլէրինտէն սօնկրա սա-
 տէճէ օնլարըն շայըրտլարընըն քիթապլարընտա
 պուլունան սահիհ վէ ալէա ինսան սէվիճիլլիլին
 բուհոնու իզհար էտէրլէր : Խմտի պունուն կիպի
 քիմսէլէր սահիհ վէ սատըգ շահիտ օլմայընճա
 քիմլէ՛ր օլա պիլիր :

 ՓԱՍԼ 5 :

Նոր Արախարան Ռեւլլիֆիկէրինտէ սաւա պիր ալլաթ վէ
 կէնան սայըլաճագ իըրս կէօրիւնմէշ :

Ինսան գըսմը թէվարիխ եախուտ վարք քի-
 թապլարը եախուտ մէքթուպ եազտըղլարը զէ-
 ման՝ իչինտէ քէնտիլէրին պիզզաթ վաֆիր ալա-
 գալարը օլտուղու թագաիրտէ՛ քէնտիլէրի իչիւն՝
 վէ մասլահաթճա քէնտիլէրինէ տայիր օլան քիմ-
 սէլէր իչիւն եազտըղլարը փարչալարտա՛ կէօրիւ-
 րիւզ քի , եա տօսթճա վէ եախօտ տիւշմանճա՛
 քէնտի մէշըէպլէրինի վէ գալպլէրինին մէյլինի

նագշ էտերլէր : Պայտաղը համար կէչիրմէք սափ-
լըղընտա թերպիլէ օլան քիմսէլէր՝ տիւնեատէ
իզհար օլունտուզլարը մերթեպէյէ երտիքլէրի
տաղիգէյէ կէլինճէյէտէք՝ գալպլէրինի ափ աչըգ
պէյան էտերլէր : Անճագ՝ քիպար վէ պէօյիւք
քիմսէլէրին մէճլիսլէրինտէ թերպիլէ վէ իտման
օլան քիմսէլէր՝ ախերլէրին էսիրկէմէյէրէք սէօյ-
լէտիլի սէօզլէրի՝ էօրթիւլիւ սէօյլէմէսինի էօյրէ-
նիրլէր : Անճագ՝ օնլարըն ասըլ Ֆիքիրլէրինի
գափաթմաղա իսթէտիքլէրի փերտէնին ալթըն-
տան տախի՝ մէշրէպի զաթիլէլէրինին վէ տերուն-
լէրինտէ զալիպ օլան ախէհագըն չօղու աշիքեար
կէօրիւնիւր :

Վոր Ատակարանըն միւլէլիֆլէրի՝ պու իքի սը-
նըֆըն էվլէլքիսինէ միւթա՝ ալիգ օլուպ՝ եազ-
տըզլարընըն հէր պիր սահիֆէսինտէ քէնտի ճան-
լարընըն հալ ու հլիլթիլի թէքմիլ կէօսթէրիլ-
լէր : ()նլարըն էքսերիսի պայտաղը խալգտան
օլմալէրի իլէ , էյէր օնլարըն օլտուղու բութ-
պէտէն օլան սայիր քիմսէլէրէ պէնզէյէ իտիլէր ,
էքսերի օլ մերթեպէտէն ալէա տէրէճէյէ չը-
գան ատամլարա վուգո՝ օլան քէնտէլէրինի շա-
շըրմագլըղը պունլարտա տախի կէօրմէլի իտիք ,
վէ միւլէլիֆէ մախսուս օլան քիպր՝ պիր իշին
իճրասընը էտէ պիլմէքտէն արիզ օլան մաղրուր-
լուգ՝ քէնտիլէրինէ պէնզէմէյէն քիմսէլէրի պէ-
յէնմէմէք՝ քէնտիլէրինի գապուլ էթմէյէնլէրէ
խուսուլմէթ կէօսթէրմէք՝ քէնտինտէ պուլուն-

մայան ի՛լմէ մահիր օլան քիմսէյի թահգիր էտիպ
մահարէթինի խօրլամագ վէ պունլար կիպի էտ-
նատէն ալէա մերթէպէյէ էրմիշ քիմսէլէրէ
մախսուս օլան պէտ ախլէագլէրին Մուաքեալլար-
տա էսէրի պիլէ պուլունմագ : Մուաքեալլարըն
քիթապ եաղմալարընտա մերամլարը՝ եալընըզ
ճշմարտութիւնու ալէմէ իլա՛ն վէ պէյան էթմէք
տիր : Աիւզէլ սէյլէյիշլի քիթապլար եափրպ
շէրէֆ գազանմագ համվէսի օնլարտա ա՛սլա կէօ-
րիւնմէզ . շան գազանմանըն էնքսէսինէ տիւշմիւշ
տէյիլէր տիր : Ա է իշլէրինին պաշա չըգմասը՝
հէր քէսին ա՛ղլընա կէլէ պիլտիյի տէրէճէտէն
իւթիւն օլտույուսա տա , աղլլարընտան քէն-
տիլէրինի մէտհ էթմէք զըմնընտա ասլա պիր
սէօզ չըգմագ : ()նլարըն պիրի՝ Պունու էտէն
պէն տէյիլ իմ , պէնիմ իլէ օլան Մլահըն ի՛-
նայէթի տիր՝ տէր . վէ Մուաքեալլարըն ճիւմլէսի
տախի պու Փիքիրտէ տիրլէր : Պա՛ղը քիմսէլէրի՝
ղա՛յիֆ եախուտ քէօթիւ քիմսէլէր օլտուգլարըն-
տան օնլարը թահգիր էտէրլէր իսէ տէ , օնլարա
խըրսլանմըշ կէօրիւնմէզլէր . օնլար էն քէօթիւ
վէ էն զալըմ տիւշմանլարը հագգընա պիլէ մու-
հապպէթ վէ մերհամէթ իլէ տօլու կէօրիւնիւր-
լէր : ()նլար հէր պիր էյի շէյտէն՝ քիմտէ օլուր-
սա օլտուն՝ մէտհի էսիրկէմէզլէր . ինսանա Փայ-
տէլի ի՛լմ ու մա՛րիֆէթլէրին հէփսինին մէգատի-
րինի պիլիլլէր : Պունճիլէյին պիր քիթապ տա-
հա նէ՛րտէ պուլունուր :

Ֆ Ա Ս Լ 6 :

Նոր Արարանն ի-հ-լ-ի-ճ-լ-ի-ն-ն-ի-ն ճահճ-պլ-ո-ղ-ո-ս :

Միւէլլիֆլէրտէ՝ ի՛լիմ՝ վէ Փազիլէթ իչին
 քիպիրլէնմէք նէ՞ դատար ալէսսէվի պիր շէյ
 տիր : Իչինտէ նազլ օլունան մատտէլէրին էքսէ-
 րիսի միւէլլիֆլէրինին զաթընա տայիր օլան՝ Նոր
 Ատակարան կիպի պիր քիթապտա՝ պու իքի
 թիւրլիւ քիպրիյէթէ մէյտան վէրմէյէ զայէթ
 ույկուն պիր Փուրսաթ վար : Մնճագ պու հալի
 Վրիստոսուն շայիրտլէրինտէ արամագ՝ պօշունա
 եօրուլմագ տըր : Հիչ պիր քիթապ սահիպի՝ Մե-
 տարանը եազանլար դատար քէնտինի կէօսթէր-
 մէմէք թարիզինտէն ուզագ տուրմուշ եօգ տուր :
 Վէնտի հագլարընա եազտըզլարը նէ՞ դատար
 ազ շէյէ պալիզ օլտուղունու՝ վէ նազլ էթտիք-
 լէրինին չօղունու քէնտի նէֆսլէրինէ համլ էթ-
 մէյիպ՝ ախէրինտէ կէօսթէրտիքլէրինի Փարգ է-
 տէն քիմսէ՝ զլյատէսլյէ հայրէթտէ վէ թա-
 ճիւպտէ գալըր : Վէնտի գուսուրունու տահա՛
 զլյատէ սերպէսթիյէթ իլէ նագլ էթմէք վէ Ֆի-
 թուրսուզ սատէտիլանէ անկլաթմագ՝ քէնտի ճէ-
 հալէթլէրինի վէ զալէաթ պէլէյիչլէրինի վէ
 եանղըլմալարընը վէ թա՛զիրէ մուսթահագ հարէ-
 քէթտէ պուլունմալարընը՝ ասլա է՛ղիւրէ տայիր
 պէհանէլէր գօմաղտան եազմագ՝ Առաքեալարըն
 էթտիյինտէն զլյատէ օլամագ : Ա յագա՛ պա՛ղի միւ-

էլլիֆէր քէնտի իշլէտիքլէրի գուսուրլարըն վէ
 գապահաթլարըն նաղլինի գալէմէ ալըպ քիթասպ
 էթմիշլէր տիր : Աքին օնլարըն նաղլիյէթիսին
 թարղընտան քիմ անկլամաղ քի , օնլարըն մաթ-
 լուպու՝ քէնտիլէրինի մէտհ էթտիրմէք տիր : ()-
 գույան գօլայ անկլար քի , պու միսիլլիւ միւէլ-
 լիֆիլէր՝ օգույանըն գուլաղընտան աշաղը տէմէք
 իսթէրլէր քի , «Պագ պէնիմ նէ՞ գատար մահ-
 ճուպլուղում վար տրը» , եախուտ , «Աշթէ պիւ-
 թիւն պիւթիւնէ պէնտէ պուլունան գապահաթ-
 լար պունլար տրը , պունլարըն տա պէջլէ աղ վէ
 խաֆիֆ օլտուղունա մաշալահ տէմէ՞ զմիսինիզ» :
 Աշթէ պու միսիլլիւ քիմսէլէրին եիւրէք լիսանը
 պունտան ի պարէթ տիր : Աքին պէջլէ ուսթա-
 լըգ գուլանմագ՝ Առաքեալարտան զայէթ ուզագ
 տրը : ()նլարտա պուլտուղումուզ՝ տօղրուսունու
 թէտարիքսիզ վէ հլլէսիզ խուլուսի փարլըք օ-
 լուպ՝ մահճուպլուգ փէրտէսի ալթընա կիզլէնիպ
 մաշալահ աիլէնէն զուրուրիյէթ տէյիլ տիր :

Պու քիմսէլէր՝ Յիսուս Վրիստոսուն Առա-
 քեալարը օլմալարըլա՝ քէնտի մէմուրիյէթլէրի-
 նին իգթիզասընտան Ակեղեցիտէ աղիմ հիւքմ
 ու նուֆուզէ մալէք իտիլէր : ()նլար՝ ալէմի միւ-
 թէհայիր էտէճէք : Պիւճիւղաթլար իշլէրլէր իտի .
 խասթէլիք օնլարըն սէսինի իշխտինճէ տէֆ՝ օլուր
 իտի , վէ էօլիւմ պիլէ՝ թութտուղու ալը գօյ վէ-
 րիւ իտի : ()նլարըն զայրէթլէրիյէ կիւնտէն
 կիւնէ հաւատացեալարըն ճէմաթընա չօդ շա-

յիրտլէր զամմ օլունուրուտու : Պունլարըն
 ճիւմլէսի՝ նէ՞ գատար եիւրէյի շիշերիպ զուրու-
 րիյէթ իլէ տօլտուրաճագ շէյլէր տիրլէր : Աքին
 Առաքեալարտան , քիպրին էսէրի պիլէ չօգ ուղագ
 կէօրիւնիւր : ()Նլարըն պիրիսի՝ խաչըն տիւշման-
 ւարընա գարշը քէնտի մէսնէտինին իթիպարընը
 թութմաղա մէճպուր օլմաղըլա , չէքտիյի սէրէն-
 ճամ ու մէշագգաթլարը Տիսապա ալըր (բ Աորն ,
 ժա) : Անճագ՝ պու մէսնէտ ի՛թիպարընը թութ-
 մագտա կէօսթէրտիյի բուհտա՝ մահճուպլուղ մէ
 քէնտինի հիչ պիր շէյ եէրինէ գօմսմագտան
 մանտա շէյ պուլամագսըն , մէ կէօրիւնիւր քի ,
 Աֆէնտիսինին խըղմէթինտէ չէքտիյի ճէֆալարը՝
 մէ էթտիքլէրինի նաղլ էթմէյէ մէճպուր օլմասը
 քէնտի ճանընա պիր աղիմ սըգլէթէ պայիա օլ-
 մուշտուր : ()Նլար՝ մէմուրիյէթլէրինին պիր
 փարչասը խուսուսունտա սէօյլէտիքլէրի պու
 տուր քի , “Պիղ քէնտիմիղի վաղ էթմէյօրուղ ,
 իլա Վապպ Յիսուս Վրիստոսու , մէ քէնտիլէ-
 րիմիղի Յիսուս Վրիստոս իչիւն սիղէ գուլար”
 տէյիւ անկլատըյօրուղ . (բ Աորն , 4 , 5 :)
 մէ ճիւմլէսինտէ տէ պունու՝ հէման պունճիլէյին
 պուլուրուղ :

Առաքեալարըն մահճուպլուղու՝ Յիսուս Վր-
 րիստոսուն էօմրիւնիւն պա՛ղը խուսուսլարընը
 նաղլ էթմէլէրինտէ տախի կէօրիւնիւր , քի օն-
 ւարը թամ սատագաթ իւղըէ նաղլ էտէրլէր :
 Աֆէնտիլէրինին մէտհինտէ միւպալիղէսէօյլէյիշ

գուլլանըպ՝ օնու զիյատէ միւնէվլէր կէօսթէր-
 մէյիլէ՝ օնուն շավգընըն պիր միգտարընը քէն-
 տի շէրէֆլէրինէ գուլլանմագ մէրամընտա օլան
 ատամլար, Վրիստոսուն հագգընա սէօյլէնէ պի-
 լէճէք սէօլէրին հի՛չ պիրիսինի կէքի զօմազար
 ըտը: (Օ) Լ միսիլի քիմսէլէր՝ տինեանըն ի՛ն-
 տինտէ իթիպարա խալէլ կէթիրէճէք՝ եախուտ
 խալգըն կէօղինէ օնու խօր կէօսթէրմէյէ սէ-
 պէպ օլա պիլէճէք խուսուսլարըն իւղէրինէ պիր
 փէրտէ չէքէրէք կէչէրլէր՝ վէ օ քէօշէլէրտէ
 ուսթալըգ գուլլանըրլար ըտը: Աքին Առա-
 քեալարըն դութուղու եօլ՝ քիւլիէն պունուն
 մուղայիրի տիր: Չօգ շէյլէր նագլ էտէրլէր քի,
 կէլէճէք զէմանլէրտէն քիւլիյէն սագլանապի-
 լիրլէր իտի, զիրա պիւրլէր իտի քի, տինեալի
 ատամլարըն ի՛նտինտէ Վրիստոսուն շանընա զիւլ
 կէթիրէճէք շէյլէր կէօրիւնիւրլէր: Աթալարը-
 նըն հալու մէսնէտլէրինտէ էտնալըղը՝ Աղարէթ-
 տէ պէօյիւյիւպ՝ պայաղը վէ դապաճա թէրպիյէ օլ-
 մասը, վէ մէմուրիյէթինէ պաշլայաճաղը վագըթ՝
 քէնտի հէմշէհրիլէրինին վէ միլէթինին քէնտի-
 նէ խուսուսթէթ էտիպ՝ օնու րէտտ էթմէլէրի՝ օնու
 էօլտիւրմէյէ իսթէմէլէրի՝ քէնտինի Ալլահ էվ-
 լատը թէսմիէ էթմէսինի գապահաթ ա՛տտ էթ-
 մէլէրի՝ քէնտի ագրապալարընըն տախի օնու
 տիմանէ եէրինէ գօյուպ օնտան ուզագ տուրմալա-
 րը՝ հաքիմ վէ իւլամանըն պիր գարար տիւշման-
 լըղը՝ պաշընը գօյաճագ պիր մահալի օլմատըղընը՝

վէ ախերլէրին եարտըմը իլէ կէչինմէ տերէճէ-
 սինտէ ֆուգարալըղը՝ եէմէյէ վէ իչմէյէ միւպ-
 թէլա վէ կէօմրիւքճիւլէրէ վէ կիւնահքեարլարա
 ահպապ վէ Ռէեղգեբուղ շէյթանա վէ ասըլ
 իպլիսէ արգատաշ տըր տէյիւ ֆասլ օլունմասը
 Առաքեալարտան ասլա քէնտիլէրինէ այըպ սայ-
 մայարագ վէ կիզէնմէյէրէք Նագլ օլունույօրլար :
 Այէր մերամլարը անէմի ալտաթմագ՝ եախուտ
 օնլարըն ի՛նտինտէ քէնտիլէրինի պէօյիւք կէօս-
 թէրմէք օլայըտը , պէօյէ էտերլէ՞ր մի իտի : Պու
 միսիւլիւ շիքեայէթլէրին ճիւմլէսինի թաստիգ
 էթմէք՝ Աւետարան տիւշմանլարընա փէք գօլայ
 պիր շէյ իտի . չիւն օնլար քէնտիլէրի տէ՛ իշպու
 քէնտի թարիֆլէրինճէ ֆագըր վէ էտնա վէ հէր
 քէսին կէօղիւնէ խօր օլան քիմսէնին չըրագլարը-
 յըղ տէյիւ տիւնեատէ կէզէրլէր իտի : Պու շէյ-
 լէր մաղըրուրուգ իշի տէյիւ տիր . Առաքեալարըն
 ախլագը մախսուսէսի օլան մահճուպլուգտան ի-
 լէրի կէլըր շէյլէր տիր :

 Փ Ա Ս Լ 7 :

Առաւելալարըն ախլ ու հարաւելինտէն պէլլէ տիր է՛
 սէօյլէտիլէրինն աւելլէյինէ +էնտիլէրի տախի ինանը
 Ըրըլար :

Յիսուս Քրիստոսուն էթտիլի վէ չէքտիլի վէ
 սէօյլէտիլի շէյլէրի շէհատէթ էտէն շահիլէր՝ Յի-
 20 խ

սուսուն Մեսիա օլտուղունա վէ քէնտի էթտիր-
 լերի շէհատէթին հէր խոսուստա սահիհ օլտու-
 ղունա հէր վէճհ իլէ վէ ճան ու տիլտէն քէնտի-
 լերինի գանմը իգրար էտերլեր : Ապին պու
 շէհատէթին մէմուրիլէթինի նէ՛ վէճհ իլէ գա-
 պուլ էթմէյէ գարար գըլտըգլարը՝ իգթիղաէթ-
 տիլի միգտարի տիգգաթլէ միւլահազա օլունմա-
 մը տըր . պու մատտէ իսէ՛ եալընըղ քէնտի
 պաշընա դայէթ գուվլէթլի պիր իսպաթ տըր :
 (Նլար՝ քէնտի իլէրինէ կիւճլէրինէ մէշուլ
 քիմսէլէր իտի . օնլարըն չօղու՝ պայաղը պալըգ-
 ճըլար՝ վէ իլէրինտէն պիրի կէօմրիւքճիւ իտի :
 Վրիստոս օնլարա եաղլաշըպ «Վրտըմճա կէլին»
 տէտի . օնլար էվլէրինի վէ գուրտուգլարը թէր-
 թիպլէրի վէ էվճէ րահաթլըգլարը վէ հէփ պէնտ
 օլտուգլարը շէյլէրի տէր ագապ թէրք էտիպ՝ օ-
 նուն եանընա վարտըլար . վէ օնուն Ֆամիլեասըն-
 տան օլմուշ կիպի օնունուլա պիրլիքտէ եաշա-
 մաղա պաշլատըլար , վէ հէր նէ իլիմ վէ թա՛-
 լիմաթ էօյրէնտիլէր իսէ , ճիւմլէսինի օնուն աղ-
 զընտան էօյրէնտիլէր . վէ օնուն էօ՛մրինէ՛ էօլ-
 մէսինէ՛ յարութիւն ալմասընա՝ վէ համբարձու-
 մունա շահիտ օլտուլար :

Պու շահիտլէրին պիրի՝ քէնտի իթիղատինճէ
 սահիհ օլան տինէ տօղունանլարըն գանընը
 տէօքմէյէ հաղըր աղըն պիր սօֆու՝ վէ Վրիս-
 տոնեալըղա տիւշման իտի : Աէօրիւրիւղ քի ,
 պու ատամ՝ Շիսուսուն շայիրտլէրինէ գարը ա-

Թէշ փիւսքիւրէրէք՝ Տըմըշդ շէհրինէ կիթմէք
 իջիւն Արուսաղէմտէն չըգըպ եօլա տիւշտիւ :
 Աքին օլ վարտըղը շէհրէ եկթիշմէղտէն՝ եօլտա
 գութուլտու . վէ օնտան պիր աղ սօնկրա՝ կէօրիւ
 ըիւզ քի , օլ Վրիստոնեալարըն ճիւմէսինի եօ՛գ
 էթմէք Փիքրիյէ վարտըղը շէհրին իջինտէ Յի-
 սուսունն Սեսիա օլտուղունու քարողել էտեր ի-
 տի . վէ օնտան աղ էվմէլ՝ օլ հեր վէճհիլէ եա-
 լան չըգարըպ ինսանլարըն Փիքրինտէն զիքրինի
 պիլէ գալտըրմաղա չալըշտըղը մատտէլէքին շիմտի
 սահիհլիյինէ քէնտիսի շէհատէթ էթմէյէ պաշ-
 լատը : Պու տիւնեատէ՝ կերէք դապիաթ մուճի-
 պինճէ՝ վէ կերէք բարոյականճէ՝ դանուն ու գա-
 վայիտլէր վար . վէ իքիսի տախի նիզամ ու շուրուգ-
 լար իւղէրինէ մէպնի տիր . Կնսան գըսմը սէպէպ-
 սիզ պիրտէն պիրէ քէնտի դապի՛ աթընը տէյիշ-
 տիրմէզ , ինսան գատիմտէն պերի պէլիլէտիյի շէյ-
 լէրի՝ վէ Փիքրինտէ վէ գալպինտէ քէօքլէշմիշ ի՛-
 թիգատլէրի պիր տաղիդէ իջինտէ քիւլիէն քէն-
 տիլիյինտէն տէֆ էթմէք՝ վէ խուսուսա պու ի՛-
 թիգատլար միլէթճէյէ ա՛լադալարը օլուպ՝ թեր-
 պիլէ վասիգասի իլէ քէսպ օլունմուշ իսէ՝ օնլարը
 թերք էթմէք ինսանըն քէնտի էլինտէ տէյիլ
 տիր . վէ տինէ միւթա՛ալիք ի՛թիգատտէն վաղ կէ-
 չիպ՝ օնու թէպտիլ էթմէնին կիւճլիւյիւ տահա
 զիյատէ տիր : Պու՝ ճէմի՛ Մուքեալար իջիւն
 սէօյլէնէ պիլիրսէ տէ՝ ճիւմէսինտէն զիյատէ
 Պօլոս Մուքեալ իջիւն սէօյլէնէ պիլիր : ()նլար-

տա՛ մէ ա՛լէլ խոստուս Պօղոս Մաքեալտա պէօյէ պիր ա՛ղիմ թէպտիլիք իճրա էտէպիլմէք իչին՝ օլ գատար էնկէլէրի ալթ էթմէսինէ գատիր գուվիէթլի պիր սէպէպ օլմալը տրր : Վրիստոնեալըլըն սապիթ օլմասը՝ Ղործք Մաքելոցուն սօգուղունճու պապընտա նագլ օլունմուշ տուր : մէ օրատա Պօղոսուն տէճնմէսի՝ տախի գլէքր օլունուր , մէ Պօղոս Մաքեալ քէնտիսի տախի օլ քիթապըն իք մէ ին , պապլարընտա պու մատտէյի նագլ էտէր : Այգա՛ պու ա՛ղիզտէ՛ նէ՞ պէօյիւք տէյիչիքլիք վագի՛ օլմուշ տուր : Հոմալըլարա եաղտըղը մէքթուպունուն զն իքինճի պապընը՛ մէ Վորնթոսլուլարա եաղտըղը պիրինճի մէքտուպու օգո՛ւ : Գամաղիէլին էլի ալթընտա թէրպիյէ օլմուշ օլ սօֆու Սաւուղիլէ՛ Պօղոսուն մապէյիինտէ նէ՞ գատար չօգֆարգ պուլուրսուն , մէ պու գատար ախէագ ու թէրպիյէ տէյիչիլմէսինէ նէ՞ սէպէպ մէրէպիլիրսին : Սութլագա Մաքեալարըն ճիւմլէսի՛ Յիսուսուն մէ՛ Մլահըն հագգընա եաղտըլարը սահիհ օլտուղունա հէր մէճ՛իլէ գանմըշ օլմալը տրրլար , քի յնլարտա պու տէյիչիլմէքլիք օլա պիլսին :

Վրիստոս հագգընա շէհատէթ էթտիքլէրի խոստուսլարա թէքմիլէն գանմըշ օլտուղլարընը՛ Մաքեալըլա միւթաա՛լիգ խըլմէթլէրինին իճրասընտա տէվամ էթտիքլէրինին թարղը տախի կէօսթէրիր : Աֆէնտիլէրի յնլարա թէնպիհ էթ-

տի քի , կիթսինէր “Արուսաղէմտէն պաշլայա-
 րագ” հէր եէրտէ վէ տիւնեանըն հէր թարա-
 Փընտա պուլունան միւլէթլէրէ էօյրէթսինէր :
 ()նլար իթաաթ էթտիլէր , վէ ասըլ Վրիստո-
 սուն խաչա չըդտըը պէլտէնին իչինտէ ազ վա-
 գըթտան սօնկրա Յիսուսու՝ Աէհուտիլէրին ա-
 թալարընա վա՛տ օլունան Սեփա օլտուղունու
 շէհատէթ էթմէյէ պաշլատըլար : ()նլարըն վա-
 զը՝ Վրիստոսուն խուսուսունտա մուֆասսալ
 վուգուաթ նազլիյէթինտէն իպարէթ իտի : ()ն-
 լարըն մէրամը՝ օլմամըշ շէյլէրի նագլ էտէրէք
 խալգը ալտաթմադ օլսայըտը , Վրիստոս Քա-
 լիլեատա վէ Աէհուտիստանտա շէօյլէ էթտի տէյիւ-
 նագլ էթմէյէ՝ Ղսթանպօլ եախուտ շոոմա
 եախուտ Վարսիլեա կիպի ուզագ մէմլէքէթլէրէ
 վարըպ վա՛զ էտէրլէր իտի , քի օրալարտա եա-
 լանլարը օլ գատար զօլայ մէյտանա չըգամազ ի-
 տի : Աթին վազլէրինի Արուսաղէմտէն պաշլա-
 մալարը իլէ՝ սէօյլէտիքլէրինին սահիհլիյինի պիր-
 տէն պիրէ թէճրիւպէ ալթընա գօտուլար , զիրա
 Արուսաղէմին ահալիսինտէն հէր պիրի՝ պու մատ-
 տէնին իւլէրինէ սիճիլ քէսիպ՝ գարար վէրմէյէ
 գատիր իտի : Ամտի Ղուքեալլար՝ Վրիստոս
 իչիւն շէհատէթ էթտիքլէրի մատտէլէրի քէնտի-
 լէրինին տախի ինանըր օլտուղլարընա պունտան
 պէօյիւք իսպաթ վէրէպիլիլէրմի իտի :

Այէր Ղուքեալլարըն՝ իլմ ու Փունունտէ վէ
 թէրպիլէտէ շէրէֆ վէ շէօհրէթ պուլմուշ մա-

Հալէրտէ վէ տէհրտէ վազ էթմէլէրինի տախի
 միւթալա'ա էտէր իսէն, իսպաթ տահա' զիյատէ
 գուլվէթ վէ քէմալլէթ պուլուր : Աէհուտիլէրին
 տին հագգընա ճէմի' ա'սէր միլէթլէրտէն տէրէճէ-
 սիզ իւսթիւն օլտուղլարը ինքեար օլունմազ . վէ
 Առաքեալլարըն վազ էթմէսինին իլք պաշանկըճը
 օնլարըն իչինտէ օլտու : Ա'լիմտէ վէ սէնաա'թտա
 վէ էնվա'յի թիւրլիւ քիթապէթ սընըֆլարընտա'
 Աունանիլէր վէ Հուլմալլար զայէթ մէշուր վէ
 միւշէրրէֆ իտիլէր . վէ Առաքեալլար Աէհուտի-
 լէրտէն սօնկրա օնլարա վարըպ Շամտա վէ Ա-
 նատօլուտա վէ Աունանիսթանտա վէ Աթալեատա
 օնլարա վազ էթտիլէր : (Ոնլար հէր վարտըզ-
 լարը եէրտէ' խալգա խիւլիսի փաք իլէ Վրիս-
 տոսուն թէքմիլ Աւետարանընը վա'զ էտէրլէր
 իտի : Պու միսիլլիւ պիր հարաքէ'թ' մութլագա
 սատագաթ նիչանէսի տիր , վէ Առաքեալլա-
 րըն' քէնտի սէօյլէտիքլէրինին սահիհլլիյինէ գան-
 մըլ օլտուղլարընը կէօսթէրիր : Ալագա' էյէր
 գապա միլէթլէրին ալտանմասը օլ գատար կիւճ
 վէ զօր պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ , թամ թէրպլլէ
 թահսիլ էթմիշ պիր միլէթ իսպաթսըզ շէյէ ի-
 նանմազ : Առաքեալլարըն գութտուլու եօլու'
 սալթ սահիհլլիյին քէնտիլէրտէն գարաֆա օլտու-
 ղունու էյի պիլէնլէր գութար :

ՓԱՍԼ 8 :

Աստուծոյ լաւ ինսանլարն ոչ զիւրիւնէ վէ Ֆէնա
իւրալարնա զիւրիւնէ երեւելի :

Պօշ զիւրիւնէր՝ ատէմին Ֆէսատընա պէջիւք
պիր ալէաթ , վէ ինսան ճինսինին պէլալէրինէ
տիւքէնմէզ պիր փունկար տըր : Պու էջլէ պիր
զէնճիր վէ պէնա տիր .քի , Ֆիքիր պիր տէֆա օ-
նունլա պաղլանարգտան սօնկրա՝ տօղրուլուղու
արամաղա իլէրի վարա՛մաղ : Ինսանլարտա թիւր-
լիւ եանղլը ի՛թիղատլար վէ զիւրիւնէր վար , քի
օնլարն պա՛ղըսը քէնտի զաթլարընա վէ պա՛-
ղըսը չալէրինէ եախուտ միլէթլէրինէ եախուտ
տինլէրինէ մախսուտ տուր : Պու եանղլը ի՛թի-
ղատլար վէ զիւրիւնէր ինսան գըսմընըն պօղուգ
մէշրէպինէ վէ ախէաղընա չէր նէ գատար խօշ
կէլըրէր իսէ , օլ գատար տախի գալի վէ զօրլու
օլուրլար , վէ քէնտի Ֆասիտ մէշրէպինին արղու-
լարընը իճրա էթմէյէ չէր իսթէյէն՝ ինսանճա
սէջլէյինճէ՝ օլ պաղըլ զիւրիւնէրէ րայէթ էթ-
մէյինճէ մէրամընը իճրա էտէմէզ : Փութփէ-
րէսթլէրէ նօմօս վէ գանուն նիղամը գուրան ա-
լիւնէր՝ իչպու գայիտէ իւզրէ ամէլ էթտիլէր , վէ
պու տիւնեատա թանղիմ օլունան չիչ պիր նի-
ղամ եօգ տուր քի , օնու թէրթիպ էտէնլէր՝
պու գայիտէտէն սյըրլմը օլսուն : Ենճագ Ա-
ուսքեալար հիւր պօշ զիւրիւնէ միւտաչանէ

էթմէզլէր, իլլա օնլարը հէր քէսէ՝ էքսէրի զայէթ
Փասիտ վէ շիւպհէսիզ հէլաքէ կէօթիւրէն՝ վէ օլ
գատար Փէնա օլմայանլարը ատամըն զիհնինի
քէօրլէտէն վէ տօղրուլուղա էրէճէք եօլու գա-
փայան չօճուղճա շէյլէր կէօսթէրէրէք՝ ատէմ-
լէրէ օնլարտան իհթիրազ էտիպ սագընմաղա նա-
սիհաթ էտէրլէր :

Եւհնուտիլէրին՝ վէ մապէյնլէրինտէ զուհր
էթմիշ օլան Փըզրալարըն տիւրլիւ տիւլիւ պու
միսիլլիւ պօշ զիւիւ՛մ վէ իթիգատլարը նէ
գատար գամլի իտիլէր : Փութփէրէսթլէրին
պօշ զիւիւ՛մլէրի տախի քէօքլէնմիշ իտի . օնլա-
րըն հաքիմլէրի վէ Փէյլէսօֆլարը վէ այնլարընա
տայիր խըզմէթլէրէ թա՛յին օլունան մէմիւրլէր վէ
ճէմաաթ՝ ճիւմլէսինին քէնտիլէրինէ ույղուն պօշ
զիւ՛իւմլէրի վար իտի : Աւսթա վէ հիլլէպազ
պիր քիմսէ՝ ճիւմլէսինի՝ միւտահանէ իլէ քէնտի-
նէ պէնտ էթմէյէ չալըջըր . եախուտ հի՛չ տէյիլ
խէ պիր դագըմընա բուխսաթ վէրէրէք՝ օնլարը
գազանտըգտան սօնկրա՝ օնլարըն վասիդասի իլէ
պագիլէրինի տախի քէնտինէ պէնտ էթմէյէ
պագար : Աքին պիզ՝ Առաքեալարտա պունուն
զըտտընը կէօրիւրիւզ . հի՛չ պիրիսինի էսիրկէ-
մէյէրէք՝ ճիւմլէսինին տախի պօշ զիւիւ՛մլէրինէ
զըտ կէլիւրլէր , վէ կէրէք Եւհնուտիլէրին վէ կէ-
րէք փութփէրէսթլէրին պօշ զիւիւ՛մլէրինէ
գարըջ տուրուպ՝ պին սէնէտէն զիյատէ զէման
միւտտէթինտէ օնլարըն քէսպ էթտիյի գուլվէ-

Թի հիշ ասլա սայմազլար : Պէօյէ օլունճա ա-
շիքեար կէօրիւնիւր քի՝ օնլարըն Ֆիքրի ատամ
ալտաթմադ տէյիլ տիր , իլլա ալէմէ նիզամ վէ
ուսուլ վէրմէ.ք տիր , վէ պունտան պէօյէ օնլարը՝
տէյիլ փիւր հիւնէր ալտատըճըլար՝ իլլա հիլ-
լէսիզ խուրտասըզ միւթէպէր սաղլամ ատամ-
լար պուլուրուզ :

Խալգտա դուվվէթ պուլմուշ օլան պօշ զիւ՝
իւմլէրէ միւտահանէ էթմէտիքլէրի միսիլիւ՝ հէր
քէսին պէրիոյլարըն վէ ֆէնա Ֆէյիլէրէնէ վէ Երու-
րըն՝ տա կէօզ եուսուլ բո-խասի վէրմէլէր : Լսէ-
րինի ալտաթմադ իսթէյէն քիմսէլէրին էտէ-
ճէքլէրի իլք իշ պու տուր քի , ինսանըն զայրֆ
թարաֆընը դուսուլ խուլարընը քէնտիլէ-
րինէ թարաֆ գաղանըլար , վէ պու եօլ իլէ
օնլարըն Ֆիքրինի տախի գաղանաճագլարընա
շիւպհէ գալմազ : Ղիւմլէ ալտատըճըլարըն՝
հիշ պիրի տիշարըտա գալմայարագ՝ դուսուլ
դու եօլ պու տուր : Լաքին Վարիստոսուն Լուա-
քեալարը՝ Ֆէրիսանէ նէ՝ տէմէք օլտուղունու
պիլմէզլէր , վէ Կոր Ատակարանըն իշինտէ պու-
նուն զայէթ հաֆիֆճէ պիր էսէրինէ պուլուրում
ուսուլտուլա արայան քիմսէ՝ նաֆիլէ եօրուլմուշ
օլուր : ()նլար պիր թարաֆտան կիւնահքեար-
լարա վէ տէրտիլէրէ եիւրէքտէն աճըմագլըդ
կէօսթէրէրէք՝ ինսան թապիւթընըն զայրֆլըդ-
լարընը թաթլըլըլա վէ սապըլլա թէհամմիւլ
էտէրլէր իսէ տէ , օ պիր դարաֆտան ինսան զիւ՝

իւմէրինէ վէ եանդը ը ի թիգատլարընա միւտաճանէ էթմէքտէն զայէթ ուղագ տուրուպ՝ Տի՛չ պիրինէ բուխսաթ վէրմէղէր . վէ պէտ խուլարա ճիւղի պիր մէյլ Տէր նէրէտէ կէօրիւնիւր եա տույուլուրսա, օնու ափ աշիքեար ըէտա էտէրլէր :

Եւ հոս պիւրէ միւտաճանէ էթմէղէր . իլլա օնլարը ախէր միլէթլէրին սըրասընա գօրլար : Փարիսեցիլէրին խալգըն արասընտա մալիք օլտուգլարը իթիպարտան՝ Քրիստոսուն մասլաճաթընա օլա պիլէն եարտըմը դաշանմագ իչիւն՝ օնլարա միւտաճանէ էթմէղէր . իլլա օնլարա՝ պիր թագըմ՝ գարըչըգ վէ ասըլսըղ ինսան թէնպիճաթլէրի արասընտա՝ Մլաճըն թէնպիճաթընը վէ նօմսունու Փայտասըղ էթմիլէր տէյիւ թաղիր էտէրլէր : Աագուկեցիլէրէ տախի միւտաճանէ էթմէղէր . իլլա օնլարըն իմանսըղը ըգլարընը վէ Տիլէպաղը ըգլարընը ելլղէրինէ վուրուրլար : Խախալարա վէ էհանէլէրէ միւտաճանէ էթմէղէր . իլլա օնլարա՝ քիօրլարա գուլավուղլուգ էթմէյէ չըգմըչ քիօր գուլավուղլար տէրլէր , Խալէ տէ՝ միւտաճանէ էթմէղէր . իլլա օնլարա Տէր կէօնէ կիւնաճտան սագընմաղա՝ վէ Տէր պիր պօրճ ու Փարղ օլանը իճրա էթմէյէ թէնպիճ էտէրլէր :

Վէ Փոսիլէրէլէրէ՝ Եէճուտիլէրտէն զիյատէ միւտաճանէ էթմէտիլէր : Օպիդ ու հոսիլէրինն խադրընը էլէ ալմագ իչիւն՝ օնլարըն գուրտուղլարը թէրթիպլէրէ ըիզա վէրէրէք քէնտի

Խորհրդամասնքլարընա գարշը հարաքէթ էթմէտի-
 լէր : Փոփփերէսիւիտիսինն իւրմէննէ մեծոյ օլան-
 լարըն կէօզիւնէ կիրմէք իչիւն՝ օնլարըն ճէմաա-
 թընա՝ օնլարըն նէֆսինէ ի՛թիպար վէ սէօզէ-
 րինէ իթա՛աթ էթմէսինի թէնպիհ էթմէտիլէր :
 Պէյէօօֆլարը թարաֆ էթմէք իչիւն՝ օնլարա մաս-
 սուս օլան զիւ՛իւմէրին վէ թահմինլէրինին պի-
 րինի եա օ պիրինի գապուլ էտիպ՝ օնլարը քէն-
 տիլէրիէ սահիպ վէ արգա էտինմէսինի արամա-
 տըլար . պայրամլար վէ զիյնէթլէր վէ ալայըլը
 փանայիրլէր թէրթիպ էտիպ իսլէս տախի շիրին
 կէօրիւնմէք ֆէյլինտէ օլմատըլար : Հասըլը
 քէլամ , օնլար՝ կերէք տօսթլարընա վէ կերէք
 տիւշմէնլէրինէ միւտահանէ էթմէտիլէր : Տօստ-
 լարընը տահա զիյատէ ճէլպ էթմէք իչիւն տիւշ-
 մանլարընըն խաթըրընէ կէ ալպ խուսումէթլէ-
 րինի գըրմագ վէ քէնտիլէրինէ տօսթ էթմէք ի-
 չիւն՝ քէնտի հէմէհրիլէրինի վէ միլէթլէրինի
 գաղանմագ իչիւն վէ փութփէրէսթլէրի այար-
 տըպ քէնտի ճէմաաթլարընա կէթիրմէք իչիւն
 ասլա միւտահանէ էթմէտիլէր :

Շիմտի պու ատամլար՝ ալտատըճը՝ մը իտի .
 վէ մերամլարը՝ կերչէքտէն ալտաթմագ մըյըտը :
 Տիւնեա փօլիթիգասընըն ամէլ էտէճէք ուսուլ-
 լարը պո՛ւ մոլ , վէ պու փօլիթիգա ուսուլլարը
 միւճիպինճէ ա՛մէլ էտէնլէր՝ իշլէրինին պաշա չը-
 գաճաղընա պիր իւմիտ եէրլէրի օլա պիլի՛ր մի :
 Խա՛յըր . պունտա ինսանճատան իւթիւն . պիր

շէյ վար տրր , պունտա էջլէ պիր հարաքէթ
 ուսուլի կէօրիւնիւր քի , ճէմի պիղարազ քիմսէ-
 լէր՝ ատամ ալտաթմաղա չըգանլարըն պէջլէ եօլ
 դութմայաճաղընը՝ վէ պունտա՝ կէրէք քէլամ
 իլէ՝ կէրէք հարէքէթ իլէ կէօսթէրիլմէսի մլւմքին
 թամ տօղրուլուգ վէ սատագաթ՝ աշիքեար օլ-
 տուղունու իգրար էթմէյէ մէճպուր օլաճագլար :

Փ Ա Ս Լ 9 :

Նոր Արտակարան միւլէլիֆլէրինէ մախուս օլան կիւրիւմի
 իլէ սէջլէրիւ :

Ինսան դապի՛աթընա աշնա օլան քիմսէլէրէ՝
 Նոր Ատակարանըն միւլէլիֆլէրի ինսանլարըն էն
 մահճուպլարը սընըֆընտան կէօրիւնէճէքլէր :
 Լաքին պունտա՝ փէք աճայըպ պիր շէյ կէօրիւ-
 նիւր : Իշպու մահճուպ քիմսէլէր՝ հէր եէրտե
 ալահանի հիւքիւմէթ վէ նուֆուղէ մալիք պիր
 թավուր իլէ սէջլէրլէր : Վանտըրմագ մէրամըն-
 տա օլան ախէր միւլէլիֆլէրին առէթի՝ ազըլ
 եաթաճագ շէյլէր սէջլէրլէր , եախուտ վուգու՝
 պուլան մատտէլէր նագլ էտէրլէր : Պունլար՝
 պազի ազըլ եաթաճագ շէյլէր սէջլէրլէր , վէ
 էքսէրի վուգո՝լաթ նագլ էթաիքլէրինտէն մա՛տա՝
 տին թա՛լիմլէրի վա՛ղ էտէրլէր , վէ գանուն ու

դայիտէլէր թագտիմ էտէրլէր . վէ պունլարըն ճիւմլէսի իչիւն՝ Ալլահտան էմր օլունմուշ կիպի ատէմլէրտէն իման վէ իղասա՛դ մն գլուպ էտէրլէր :
 ()նլարըն ճէմի՛ քիթապլարը պաշտան պաշա պու էթվարըւա եաղըմըւ տըր , վէ հիչ պիր վագըթ օնու թէրք էթմէզլէր :

Պու միւթալաա՛յէ տալտըգճա՛ պանա պու տ- ճայիպ կէօրիւնիւյօր : Աոր Ատակարանըն թէլի- Փինտէ սէքիզ քիշինին իլհագըզը վար : Աազ- տըղլարը զէման՝ պիր պիրինտէն չօգ ուղադ ը- տըւար . վէ իհթիմալ քի , օնլարըն էքսէրիսի՛ քէնտի թէլիֆլէրինի թէքմիլէն եազըպ մէյտանա չըդարմազտան էվվէլ՝ ախէրլէրինին եազտըղլա- րընը կէօրմիւշ տէյիլէր տիր , վէ օնլարըն պիրի եախուտ իքիսի՛ քէնտի դասլի՛աթլարընըն եա- խուտ թէրյիլէրինին իղթիղասընտան պու հիւքմ ու նուֆուզ իղհար էտէր թալըր՝ գուլանտըւար ըսա տա , մէմիւլ օլունապիլիր քի , օ պիրլէրի ախէր թարգ սէօյլէյիշ գուլանմագ կէ- րէք իտիլէր . լաքին էօյլէ տէյիլ տիր : Աազա՛ ազլ ու զիհինլէրինին իճապընտան մէմիւլ օլան Փարգ՝ լիսանլարընտա վէ սէօյլէյիլէրինտէ զա- հիր օլունմուշ տուր , լաքին հէփիսիտէ պիր թալըտա՛ Ալլահըն ատընտա հիւքիւմէթ իլէ սէօյ- լէյիպ՝ սէօյլէտիքլէրի սէօլէրէ տիզգաթ վէ ի- դասա՛թ դալապ էտէրլէր :

Պու մատտէ պիզի պունուն կիպի պիր ախէր ա՛ճայիպ միւլհազայէ տախի կէօթիւրիւր : Պու

միւլէլիֆիլերին հիւստի պիրինտէ՝ քէնտի գուտրէ-
 թինին ազ օլմասը իչիւն շիքեայէթ էթմէք՝ եա-
 խուտ թափսիլ էտէճէյի մատտէնին եիւքսէքլիյի-
 նի վէսիլէ էտէրէք՝ գուսուրլարընա վէ զալէաթ-
 լարընա օգույանլարընտան էօղիւր վէ ա՛ֆվ տի-
 լէմէք կիպի շէյէր պուլունմազ : Պու իսէ՝ ախեր
 քիթապլարտա վիէք չօգ պուլունուր : Անոնա-
 ւոր օլմայան քիթապլարըն պիրինին միւլէլիֆի՝
 քիթապընըն պաշլանկըճընտա օգույանլարտան
 էօղիւր տիլէմէք թարղըյլա եազըլմըշ շու սէօզիւ
 պուլուրուզ . «Վյէր նագլիյէթէ եագըշըր վէճհ
 իւզըէ էյիճէ եազա պիլտիմ իսէ , արզումա էր-
 միշ օլուրում , անճագ՝ էյէր սէօյլէյիշիմ ալչագ
 վէ պայաղը րսա , էլիմտէն կէլէն պու գատար
 տըր» (բ . Սակար . ժե . 38) : Պիր ազ կիւճ
 պիր մատտէ իւզէրինէ եազըլմըշ՝ վէ մուգատտի-
 մէսինտէ օգույանտան էօղիւր տիլէմէյէ միւթա-
 ա՛լիգ խայը քէլամլարըլա տօլմամըշ պիր թէք
 քիթապ պուլմասը զայէթ միւշքիւլ տիւր : Ա-
 քին՝ Աոր Ատակարան քիթապլարընտա պունուն
 կիպի շէյ եօգ տուր : Անճագ միւլէլիֆի քէնտի-
 նի ասլա կէօսթէրմէմէք տէրէճէսինտէ մա՛ճուպ
 վէ ալչագ կէօնիւլիւ օլան պունուն կիպի
 պաշգա քիթապ պուլունմազ : Պէօյլէ ալչագ էէօ-
 նիւլիւլիւլիյիլէ՝ պէյլէ տայիմ պիր գարար եիւք-
 սէք հիւքիւմէթ իզար էտէր թավը՝ պիրի պիլի-
 նէ նա՛սըլ իմթիզաճ էտէ պիլիյօրլար : Ալսէն
 աստուածեան մէզհէպինէ թապի՝ օլան քիմնէ , վէ
 պու սիւալիմէ պիր ճէվապ պուլուն :

Փ Ա Ս Լ 10 :

Վրեխասնեալըըը կերէ՛ իճասո՛ւ ետէն շա՛ն՝ վէ կերէ՛
 օնու՛ որեւեայէ՛ էօյրէտէնէր՝ որեւեասո՛ւ նա՞սըը կեօրեւն-
 որեւէր :

Տիւնեա իւզէրինտէ պիր եէնի տին վա՛ղ օլուն-
 տողղու վագըթ՝ էյի տիր քի , ատէմլէրէ՛ օնուն
 մագլուպլարընը թէֆթիշ էտէ պիլմէքտէ միւմ-
 քիւնի մէրթէպէ գօլայլը՛գ վէրսին : Պու խու-
 սուստա՛ օնու վա՛ղ էտէնլէրին պուլունտողղու
 հալ ու մէրթէպէսինտէն պիր չօգ շէյ հասըլ օլա
 պիլիր : Ա՛լէա մէսնէտ՝ վէ պէօյիւք փայէ՛ վէ հիւ-
 քիւմէթէ մախսուս օլան նուֆուզ վէ շէրէֆ՝ հէր-
 քէսին ֆիքրինի պէնտ էտիպ՝ ճէլպ էտէճէք՝ վէ
 չօգ տէրին թէճէսսիւսէ մէյտան պրագմայաճագ
 հալէրտէն տիրլէր : Ա՛ կսպասիանոս Այայր՝ միւ-
 ճիւզաթ իշլէմիշ տիր տէրլէր . վէ էյէր պու միւ-
 ճիւզաթ իշլէյէն փատիշահ քէնտի միւ՛ճիւզաթընըն
 թէֆթիշինի պանա իհալէ էթսէյտի , ֆէյլէսօֆուն
 պիրինին պու փատիշահըն խալէֆլէրինին պիրինէ
 վէրտիյի ճէվապը վէրիպ՝ “Այիրմի պէշ լիվա
 ասքէրէ սէօղիւ կէհէն քիմսէնին իշլինի թէֆթիշ
 էթմէք պէնիմ խարճըմ տէյիլ տիր” տէրիտիմ :
 Այվիլէլ զաման փութ փէրէսթլէրինէ նօմօս վէրէն
 քիմսէլէր տախի պէօյլէ իտիլէր : Այալգ օնլարըն
 վէրտիյի նօմօս սիճիլաթընը դապուլ էտիպ նու-
 ֆուլլարընա պիյա՛թ էթտիյի կիպի՛ մէմլէքէթին

Ճէմի՛ հիւքիւմէթի թէքմիլէն օնլարըն եէտինէ կէչէրիտի : Ա իրգիլիոս շա՛իր քէնտի գասիտէլէրինտէ էսքի զամանըն Ա՛նիոս նամ պիր փատիշահընըն շէօհրէթինի իշար էտիպ տէր քի , «Ա՛նիոս ատէմլէրէ փատիշահ վէ Ապողոնուն քեահի՛նի շէրիֆի տիր» : Իմտի՛ եալընըզ Ապողոնուն քեահի՛նի շէրիֆի տէյիլ՝ իլլա ատէմլէր իւզէրինէ հիւքմի սալթանաթը օլան Ա՛նիոս տէյէլիմ քի , պանա քէնտի աստուածաբանութիւն թանղիմինի թէֆթիշ էտիպ՝ օնուն տէտիյինէ կէօրէ ճիւմլէյէ մագպուլ օլուպ սահիհ օլտուղունու անկլամաղա իղին վէրիյօր . լաքին պէն էգրաֆա պագըպ՝ ասասլարը վէ հապսը կէօրիւրիւմ , քի օնլար սէրպէսթ վէ աղատ թէֆթիշի օ գատար չօգ սէվմէղլէր . օ՛ սաաթ մասլահաթը անկլայըպ՝ էլիմտէն կէլտիյի գատար գօրգումու սագլայարագ՝ տէօնէր օնա տէրիմ քի , «Ա՛յ գուտրէթլու ա՛ղամէթլու փատիշահըմ՝ էվտէ զայէթ մուհիմ ա՛ճէլէ պիր մասլահաթըմ վար , քէրէմ ի՛նայէթ էտէրէք պու գուլունուղու մա՛ղուր պուլուրուն» :

Ը իմտի՛ Վրբիստոնեալըղը գուբան զաթա՛ կէլէլիմ : Յիսուս Աէհուտիլէրին իչինտէ պիր պայայը ատամ կիպի կէօրիւնտիւ , վէ իւզէրինէ տիւնեա հէօքիւմէթի ալմատը : Օնտան պա՛ղը ֆամիլեա մա՛րաղալարընըն սուլհունա միանճըլըզ էթմէյէ մաթլուպ էտէն պիր քիմսէյէ՝ ճէվապ վէրտի քի , «Ա՛ա ատէմ , պէնի սիղին իւզէրինիղէ գատը եա գասսամ քի՞մ նասպ էթտի» (Վ՛ուհ :

Ժբ . 14 :) () նուն նուֆուղունա տալիր ճիւմէ
ի' թիպարը՝ ադընտան վէ էյլիյինտէն վէ ալահա-
նի գուարէթինտէն իլէրի կէլմիշ իտի :

Պիղատոսա՝ «Վէնիմ՝ փատիշահըղըմ պու տիւն-
եատէն տէյիլ տիր» տէտի : Առաքեալար տալի
այնի խօճալարընա պէնկզէրլէրիտի , եէտլէրինտէ՝
տիւնեա փատիշահլարընըն հի' չ պիրիսինտէն պէ-
րաթ վէ պույրուլտուլարը եօ' ղ ուտու . քիթապ-
լարըլա ալադալարը եօղուտու . իլա Վօլիթիգա
րուսուլմինտէ թէրպիլէ օլմամըլ պայաղը ատէմ-
լէր օլուպ՝ տիւնեաճա պէօյիւք սայըլան ատամլար-
ըլա իւլֆէթ էթմէսինի էվէլտէն էօյրէնմէմիշէր
իտի : Աուֆուղ վէ ի' թիպար քէսպ էտէճէք սու-
րէթտէ տիւնեա դապիղլէրի իլէ մինասիպէթլէրի
եօլ ուտու : () նլարը՝ սէօյէտիքլէրինին վէ էթ-
տիքլէրինին հիսապ ու ճէվապլընը վէրմէք իչիւն
հուղուրլարընա ճէպր իլէ կէօթիւրիւլտիւքլէրի
զէմանտէն էվիլէլ՝ դանըմազլարըտը : Տիւնեամիճէ
լիսան պէլաղէթիլլէ տիյնէյէնլէրին դալպինի
ճէլպ էթմէք իլմինի տալի էօյրէնմիշ տէյիլ ի-
տիլէր . վէ օնլարըն չօղու՝ ինսանըն ա' գլընը չէլ-
մէք զըմնընտա օլան պու միսիլլիւ սանաա' թլարա
աշնա օլմատըղլարը՝ եազտըղլարը թէլիֆաթլէ-
րինտէն աշիքեար օլուր : Աքին՝ Աոր Ատակա-
րանտա պէյան օլտուղու կիպի՝ տին թա' լիմաթ-
լարընը սատէճէ վէ պայաղըճա իֆատէ էտիպ՝
օնլարը դապուլ էթմէղտէն էվիլէլ թէֆթիշի ի-
չիւն քէնտիլէրինի տիյնէյէնէ թէքմիլէն սէլա-

հրէթ վերիւրէր . վէ հէր քէսէ՝ կիւճլիւքլէրինի
 իղհար էտիպ՝ աղլընա մուղայիր կէլէնի եախուտ
 շիւպհէ էթտիյի մատտէլէրի ասլա դօրդմայարագ՝
 վէ պիր քէտէր մէմիւլ էթմէյէրէք սիւալ վէ
 թէֆթիշ էտէպիլմէյէ ֆուրսաթ վէրիւրէր : Ին-
 սան դըսմընա պունտան էյի պիր թէրթիպ օլա
 պիլի՞րմի իտի : Իմտի՝ էյէր Առաքեալար սայիրլէ-
 րին ի՛նտինտէ գատր ու նուֆուզ քէսպ էթտիլէր
 իսէ , ախէագլարընըն էյիլիյի վէ հիլէսիղլիքլէ-
 րի՝ վէ գուսուրսուզ մուհապպէթլէրի վասիգասի
 իլէ քէսպ էթմիշլէր . վէ պունա՝ զօրլու գուվ-
 վէթ եախարիճտէն զուհր էտէն պիր հալ եախուտ
 եալանճըլըգ մարիֆէթի ա՛սլա դարըմամըշ տըր :
 Սանա պրաղըրըմ՝ եա աստուածեան , շէրաթ
 էյլէ , քրիստոնեալըղըն տինեայէ կիրմէսի իչլուն
 պունտան էյի սատագաթ սուրէթի գուլանըլա-
 պիլի՞րմի իտի . վէ օնուն ի՛տաիալէրինի՝ իսթէտիյի
 կիպի սերպէստիյէթ իլէ վէզն ու թէֆթիշ էթմէյէ
 հէր քէսին միւմքինի մէրթէպէ ֆուրսաթը եօ՞ղ
 մու իտի :

Նոր կրօնականներն Ալահայան ինչամ օլլադուր-
նա՝ ճիւղ-պաշտարարուն խապաւնլար :

Ատեմլեր՝ կերէք քելամ իլէ վէ կերէք քի-
թապ իլէ՝ տիւննայէ Ալահ իլհամընը պէյան
էթմէք իտախ'սը իլէ մէյաանա չըգարգլարը
թագաիր տէ , օնլարա՝ «պու Պիսիլլիւ ա՛ղլմ պիր
մէմուրիլէթէ թա՛յին օլունտուղունուղու նէ՝ իս-
պաթ իլէ սապիթ էտէ պիլիրսինիղ» տէյիւ դա-
պիաթը իլէ սիւալ օլունա պիլիր : Պէլքի տէյէ-
լեր քի՝ «Ալահըն իրատէթինի ինսանլարա իֆա-
տէ էթմէք իչինն թա՛յին օլմուշ օլտուղումուղա
տէրունիմիղէ Ալահտան իլհամ օլունմուշ տուր ,
վէ պունա ա՛սլա շիւպհէմիղ եօգ տուր» : Աքին
օնլարա՝ ճէվապ վէրիլէ պիլիր քի , «Այէրլի պու
սիլէ քիֆայէթ էտէր իսէ տէ , պիղլմ Փիքրիմիղի
գանտըրմաղա քիֆայէթ էթմէյօր : Այէր Ալահ
քէնտի իրատէթինի պէ՛նի ատէմէ պէյան էտէ-
ճէք օլսա , օ՛ օնու տէյիլ սալթ իֆատէ էթմէյէ
ալէաթ օնլարըն , իլա օնլարըն քելամընը գա-

պուլ էտէճէք ատամլարըն տախի ա՛ղընը գանտը-
րապիլէճէք իսպաթլար վէրիր : Պու ճէվապ՝ քե-
մալի տերէճէ հագ տըր , վէ Վրիստոննալըգ տա-
խի պունուն գուլվէթինէ ասլանոգսանիյէթ վէր-
մէյերէք գապուլ էտէր :

Նոր Ատակարանըն միւէլիֆլէրի մեմուրիյէթ-
լէրինին սահիհլիյինի պիլմէյիլէ , քէնտի սէնէտլէ-
րինի էօնիւմիւղէ գոյուպ՝ պիլի տահա էյի գան-
տըրմագ իշիւն իքի նէվ՝ իսպաթ թագաիմ էտէր-
լէր . քի օնլարըն պիրի՝ Ալլահըն գուտրէթինի
աշիքնար օլունմասընը՝ վէ օ պիրի՝ Ալլահըն ի՛լ-
մինի պէյան օլունմասընը կէօսթէրիրլէր . եա-
խօտ տահա աչըգ սէյլէյէլիմ , պիրի Միտ՝ճիտ՝ՋԱԹ՝
վէ պիրի ՓէՅԱՍՊՊէրլիթ (մարգարէութիւն)
տուր : Պիր մեմուրիյէթին Ալլահ գարաֆլնտան
օլուպ՝ աճայըպ պիր գարգ իլէ Ալլահըն քէնտի է-
լի իլէ օնու միւհիւրէտիյինէ Ինսան ա՛ղընը
գանտըրա պիլիր պունտան էյի իսպաթ օլամագ :
Միւճիւղաթլար՝ իլհամի իլահլիյէնին մեմուրիյէ-
թի իլէ կէօնտէրիլմիշ զաթլարա մախսուս տուր .
լաքին միւճիւղաթլարտան հասըլ օլան իսպաթ՝
շէհատէթ իթիպարը իլէ սիլսիլէտէն սիլսիլէյէ
կէչերէք պագի տիր : Մարգարէութիւնլար՝ պիր
թագըմ զուհուրաթլարա տայիր խուսուլարըտա
օլտուգլարը թագաիրտէ , էվվէլտէն խապէր վէ-
րիլմիշ հէր պիր վուգու՛աթլարըն զուհուրի վագի՛
օլտուգճա տէհրտէն տէհրէ իսպաթ զըմնընտա ի-
թիպարլարը մէթանէթ պուլմագտա՛ տըր :

Պու իբի նէվ՝ իսպաթըն գուվվէթինի արթը-
 րըր պիր քէյֆիյէթ տախի պու տուր քի , ինսան
 դըսմը ալէսսէվի օնլարը դապուլ էտէրլէր :
 Վազա՝ պիր ինսան «պէն Վլաճ թարաֆընտան
 Եօլանըլըլըմ» տէյիւ մէյտանէ Տէր շըգաըղը
 վսգըթ , քէնտի իտտիա՝սը զըմնընտա թագաիմ
 էթտիյի իսպաթ՝ Եա՝ պիր միւճիւղաթ՝ Եա պիր
 մարդարէութիւն օլմուշ տուր , վէ պու միսիլիւ
 իտտիա՝ նէ՝ գատար քէնտի զաթընտան ի՛թիպա-
 րէ շայէսթէ օլտու իսէ , իսպաթլարըն տախի
 մագպուլ դութուլմասը տայիմ օնա կէօրէ ճալիղ
 կէօրիւմիւշ տիւր : Պու պէօյլէ օլունճա՝ Վրիս-
 տոնեալըղըն մէթանէթի իշէն էօնիւմիւղէ գօ-
 նուլան միւճիւղաթլարը թէֆթըլ էտէլիմ , վէ
 պու պասպ՝ պու մատտէ իշիւն օլտուն :

Ֆ Ա Ն Յ Լ 1 :

Նոր Վրաստանու նախ օլունան յի՛ճիւղաթլարըն գա-
 պիւլիյէ՝ վէ սանիւնի զո-գո՝ պուլուշ օլտուլըն :

Վլաճտա մէվճիւտ տէյիւ պիլտիյիմիղ քէմա-
 լիյէթլէրին ճիւմէսինտէն զիյաաէ՝ ինսան Փիքրի-
 նէ աղիմ գուվվէթ իլէ թէսիր էտէն՝ ճիւմլէյէ
 գատիր գուվվէթի տիր : Վլաճըն պու մախսու-
 սիյէթինին ատէթատան տիշարը պիր պէյան օ-
 լունմասը՝ իլճա՛մի իլաճինին զայէթ աշիքեար իս-
 պաթլարընըն պիրի տիր , վէ յի՛ճիւղաթ իսմիյլէ

թէսմիէ էյլէտիյիմիզ՝ իշ պու պէյան օլունմագ տըր :
 Պա՛ղի ֆէյլէսօֆլար եիւքսէք սէս իլէ չաղըրըր-
 ւար . «միւ՛ճիւզա՞թ մը . միւ՛ճիւզաթ տէնիլէն շէյ
 օլո՛ւր շէյ մի տիր . Ալլահ Տէր պիր շէյին ուսուլինէ
 վէ գաիտէսինէ գարար վէրմիշ տիր . վէ պու
 տիւնեայը քէնտի թանղիմինտէ՝ պու գարարկիր
 օլունմուշ շուրու թլար միւճիւպինճէ դու թար ,
 քի Տիչ պիր շէյ քէնտի սըրասընտան շաշմաղ ,
 վէ պու գաիտէլէրին մէքս՝ եախուտ թէպտիլ օ-
 լունմասը՝ միւմքին ու միւթէսավվէր տէյիլ տիր :
 Անճագ պու խաղրա կէթիրիլմէլի տիր քի , պու՛
 սատէ պիւ «էօլէնէշ տիր , վէ էպպի տէյիլ տիր :
 Ալլահըն վարըղընա վէ օնա մախսուս քէմալի-
 յէթլէրէ մալիք օլտուղունա ինանանլարըն Տի՛չ
 պիրիսի միւ՛ճիւզաթլարըն գապիլի օլտուղունու
 ինքեար էտէմէզ : ()նլար՝ իՏթիմալէ տախի զըտ
 տէյիլէր տիր : Աշպու ուսուլէրի վէ շուրուղլա-
 րի՝ քէնտի ա՛ղլ ու ֆիրասէթինէ մուաֆըզ թա-
 րիղիլէ թանղըմ ու թէրթիպ էտէն Ալլահ՝ ի՛լ-
 մինէ մինասիպ կէօրիւտիւյիւ վագըթտա՝ քէն-
 տինէ մա՛լիւմ վէ մագպուլ պա՛ղը սէպէպլէր ի-
 չիւն օնլարը պիր ճիւզի վագըթ մէքս էթմէյէ
 գատիր տիր : Ալէ բարոյականճէ եա՛նի քէնտի
 շանը վէ ինսանըն էյի օլմասը վէ էպէտի սաա՛-
 տէթի իչիւն մուգթաղի կէօրիւլէն պա՛ղի էլզէմ
 խուսուսլար իչիւն՝ ալէմ տիւնեա իչիւն թանղըմ
 էթտիյի ուսուլլարը վէ շուրու թլարը պիր վագըթ
 մէքս էթմէսինին իՏթիմալ օլմասը՝ կէրէք ա՛ղլ ու

Խորաքին՝ վէ կէրէք Փէյլէսօֆլուղուննէսինէ՞ մու-
 ղայիր կէլտիյինի ագլում էրմէյօր : Հագիգաթ
 պունտա՝ պու միսիլիւ մերամ Ալլահա եագըշըր
 պիր մերամ տըր . վէ տինեա ա՛լէմին թանզիմի
 վէ հալի իչիւն զայէթ աղիմ մէնֆաաթ վար :
 Այէր միւճիւղաթ էթմէքտէն մերամ՝ եալընըդ
 հերքէսի միւթէհայիր էթմէք՝ եախուտ մա՛րի-
 ֆէթ կէօսթէրմէք՝ եախուտ պու թարիգ իլէ
 պայաղը պիր շէյ էլէ կէթիրմէք կիպի շէյլէր օ-
 լայըտը , Փէյլէսօֆլարըն միւճիւղաթա գարշը
 սէօյլէմէլէրինտէ հագլարը օլուր ուսուր : Աքին
 Այէր միւճիւղաթլէր վասիգասի իլէ պունուն կի-
 պի պիր ա՛լէա վէ եիւճէ միւրատըն հուսուլէ
 կէլմէսի մերամ օլունույօր իսէ , օլ զէմանն օնլա-
 րըն միւճիւղաթլարա գարշը հէփ սէօյլէտիքլէրի
 սէօղլէր՝ սէպէպսիղ վէ մանէասըղ պօշ լաֆլար
 սըրասընա կէչերլէր : Պունտան գաղը՝ նազար՝
 ինքեար էթմէյէ քի՛մ ճէսարէթ էտէպիլիւր քի ,
 Ալլահ լծա՛ալէա տինեայէ հալէա կէօրիւնէն
 նիզամը վէ շուրութու թերթիպ վէ թանզիմ
 էթտիյի զէմանն՝ պա՛ղի վաղըթտա վէ պա՛ղի սը-
 րատա միւճիւղաթլար իճրա օլունմագ իչիւն օլ
 շուրութլարը մէքս օլունմաղա գարար գըլմատը-
 ղընը վէ ալէմին նիզամը օնա կէօրէ գուրմուշ
 տէյիլ իտիյինի քի՛մ թահգիգ էտէ պիլիւր : Ա-
 տէթճէ նիզամլար՝ ատէթճէ ճարի օլան մասլա-
 հաթլարա միւթապըգ օլունմուշլար . լաքին ա-
 տէթատէն տիշարը մատտէլէրտէ՝ մախսուսէն
 ատէթատէն տիշարը իճրալար լաղըմ կէլիւր :

ՖԱՍԼ 2 :

Վրբիսստոնէոսինն որիննինն սապինն օլուննասը իչինն իծ-
րա օլուննան մի՛ճիւղաթլարնն չօլուննա որիւրչինն՝ որիւրչին-
նէ՛վինն՝ վէ իճրա օլուննասլարննն դարգը :

Լ՛յէր Վրբիստոննեալըղըն մէթանէթի իչինն
իճրա օլուննան միւ՛ճիւղաթլար՝ եալընըղ պիր իքի
միւ՛ճիւղաթլէր օլայըտըլար , գապիլ տիր քի՛ պա՛-
ղէն մինասիպ վագըթտա բասթ կէլէ օլապիլիբ
օլան զուհուրաթլարտան սայըլա պիլիբլէր իտի :
Լաքին միւ՛ճիւղաթլարնն ՍԱՅԸՍԸ գաթը՝ չօդ
տուր : Լ՛ետարանլարտա՝ Յիսուս Վրբիստոսունն՝
պիրի պիրինտէն Փարգը էլի տէՓա՛ միգտարի
միւ՛ճիւղաթլէր իչէմէսի զիքր օլունուր , վէ սչուն-
տան պէօլէ միւ՛ճիւղաթլէրինն սայըսը չօլալտըղճա՛
օնլարը թէՓթիչ էթմէնին Փուրսաթլարը տախի
չօղալըպ՝ եալան օլմանըն իհթիմալի աղալմալը-
տըր : Պունտան մա՛տա՛ պա՛ղէն պիր թէք միւ-
ճիւղաթ իլէ՛ տիւրլիւ տիւրլիւ մարաղարտան խաս-
թա օլան եիւղէրճէ խասթալէր հէփիսի պիրտէն
խասթէլիքլէրինտէն շիՓա՛ պուլուրլար ըտը , վէ
պիր գաչ էքմէքլէր իլէ՛ պինլէրճէ աճ ատէմլէ-
րին գարընլարը տօյարըտը :

Վէղալիք Վոր Ատակարանըն նագլ էթտիլի
միւ՛ճիւղաթլարնն նէվլի՛ տախի չօդ տուր : Լ՛յէր
օնլար՝ եալընըղ պիր իքի տիւրլիւ օլսայըտըլար
գապիլ տիր տէյէն օլուր ուտու քի , պու միւ՛ճիւ-

զաթ տէնիլէն շէյլերի էտէն քիմսէլէր՝ պու շէյ-
 լերի էթմէյէ մասսուս պիր հիւնէրլէրի՝ եասուս
 Ֆիլան ճինս խասթէլիղէ վէ մարազա շիֆա վեր-
 մէք զըմնընտա պիր էսրար մարիֆէթլէրի՝ եաա-
 տէմլէրի ալտաթմագ իչինն մասսուս պիր ուսթա-
 լըզլարը օլմագ կէրէք տիր : Այլին միւ՛ճիւղաթ-
 լարըն տիւրլիւսիւ օլ գատար չօգ տուր քի , պու
 պասպտէ պու միսիլիւ սէօղլէր սէօյլէմէյէ հի՛չ
 պիր քիմսէնին հագգը օլամագ , Նիսուս Վը-
 րիստոսուն վէ Ասաքեալլարըն գուտրէթինէ գար-
 շը տուրմաղա թէհամմիւլ էտէմէյիպ տէֆ՝ օլան
 մա՛րաղլար՝ եալընըզ պիր տիւրլիւ ի՛լլէթտէն ի՛-
 պարէթ տէյիլ տիր . հէմ սալթ խասթէլիքլէր-
 տէ տէյիլ , թօիալլըգ՝ քիօրլուգ՝ սաղըրլըգ վէ
 տիլսիլիք՝ վէ ինսանըն գապիա՛թընա մէշագգաթ
 վէրէն տիւրլիւ տիւրլիւ մարաղլար օնլարըն սէսի-
 նի իշիտինճէ , նապէտիտ օլուրլար ըտը , վէ օն-
 լարըն գուտրէթի եալընըզ ճանը պէտէնինտէ
 օլան ատէմէ վուգու՛ էտէն պէլալէրէ տէյիլ՝ իլա
 էօիւմէ պիլէ թէսիր էտէր իտի , վէ էօլիւմ տա-
 խի օնլարըն սէօղլինէ իգաաթ էտիպ օնլարըն
 էմրինի իշիթտիյի անտէ՛ տէր ա՛գապ փէնչէօինէ
 ալտըղը շիքեարընը պրագըրըտը : Այիւլասէի
 քէլամ՝ եալընըզ ինսան տէյիլ՝ իլա հէփ մաս-
 լուգաթլէր օնլարըն հիւքմիւնիւն ալթընտա ըտը .
 վէ սալթ ճանլը մասլուգաթլար տէյիլ՝ իլա
 ճանսըզ մասլուգաթլար տախի Ալլահ (Թաա՛լէա-
 նըն գուտրէթինի տույարլար՝ վէ օնուն իրապէ-

Թինէ կէօրէ քէնաի դապիաթլարընա մուղայիք
 հարէքէթ էտէրլէր իաի . ըլւզկեարլար՝ գայա
 թաշար՝ եէր՝ կիւնէշ՝ կէօք՝ սուսլարըն հէփսի
 քրիստոնեալըն իք թէմէլինի պրագանլարըն
 միւճիւզաթ գուվլէթինէ իգաաթ էտէրլէր իաի .
 զերա Հագ Թասալէա օնլարա քէնաի գուարէ-
 թինի իհասան էթմիշ իաի :

Պու միւճիւզաթլարըն իճրասընըն ԳԱՐՁԸ տա-
 լսի տիգգաթի մախսուսէյէ շայան սիր մատտէ
 տիր : Աքսէրի դապիաթլըն հարէքէթլէրի ա-
 ղըր վէ սայքի տայիմա փէք եալաշ տըր : Աքին
 Աւետարանըն նազլ էթտիյի միւճիւզաթլար՝ էք-
 սէրի անի վահիտտէ օլուր պիթէր իաի , ամմա օն-
 լարըն հասըլաթը պագի գալըպ՝ չօգ սէնէլէր կէշ-
 տիքտէն սօնկրա , ատէմլէր՝ պու միւճիւզաթլար
 վասիգասիիլէ դարընլարը տօյմուշ՝ վէ էօլտիքտէն
 սօնկրա տիրիլմիշ քիմնէլէրի կէօզլէրիլէ կէօրիւպ՝
 օնլարա վուգո՛ւ օլան հէքմէթլէրին նազլինի ասըլ
 օնլարըն աղ զընտան գուլազլարըլա իշիտէպիլիթ-
 լէր իաի . վէ զէնկին իլէ ֆուգարանըն պէյնինտէ
 ֆարգը օլմայարագ՝ հէր ատէմ պու քերէմլէրէ
 նայիլ օլապիլեր իաի : Ալթ շուրասը վար քի՝
 Առքեալար՝ իսթէյէնլէրին խաթրընը խօշ էթ-
 մէք իչիւն եախուտ իմանսրզլըզա մէթանէթ վեր-
 մէք իչիւն միւճիւզաթ իշլէմէքտէն կէրի տուրուր-
 լարըտը : Ա է պու իշլէր՝ աի աշիքեար մէյտանտա
 վէ չօգ խալըրն հուզուրուստա իճրա օլունուրլար
 ըտը : Ա է էյէր պանզը տէֆա միւճիւզաթլար իճրա

օլունտուգտա՝ հաղըր պուլունան խաղըն չօղու
 Վրիստոսս միւթնալիգ ատամլար ըտըլար ըսա
 ատ, պազը տէֆա տախի՝ Վ. Ետարանըն էն ա՛ղիմ
 տիւշմանլարընքն կէօզէրի էանիւնտէ օլուրլարըտը .
 վէ պունունուլա եա իմանա կէլմէյէ՝, եախուտ
 հի՛չ տէյիլիսէ՝ կէօրտիւքլէրիսին հազգընա շէհա-
 տէթ էթմէյէ մէճպուր օլուրլար ըտը : Յիսուսուն
 գամլընտա՝ պիր հիւքիւմէթ վարըտը . լաքին օնտա
 քէնտինի կէօսթէրմէք իտտիւսընըն էսէրի պիլէ
 եօղուտու . վէ իշլէտիլի միւ՛ճիւղաթլարտա վէ օնլա-
 րա տայիր քէյֆիէթիւրտէ օնտա կէօրիւնէն հալ՝
 ազըլտան վէ ա՛ղամէթտէն վէ էտէպ ու էրքեան-
 տէն իպարէթ իտի : Լասըլը քէլամ՝ պու միւ-
 ճիւղաթլար քէնտի հալէրինտէ՝ ինսան հալին-
 տէն եօղարը պիր Օլմ իշի օլմալարընըն նիշան
 ու տամիլասընը աշիքեար կէօսթէրիլէր իտի :

Ք Ա Ս Լ 3 :

Եւր Սպտիարանդոս Զաֆլ օլունան միւ՛ճիւղաթլարըն հալ-
 տուտոս :

Յիսուս Վրիստոս վէ Վոաքեալարը՝ քէնտի-
 լէրինտէ օլան գուտրէթ միւ՛ճիպինճէ միւ՛ճիւ-
 ղաթ իշլէմէլէրինտէ ասլա շան ու շէօհրէթ գա-
 ղանմասընը արամատըլար : Վէնտի մէմուրիլէթ-
 լէրի վագթընտա հալիլիլէ զուհր էտէն քէյֆիէթ-
 լէր՝ իշլէտիլէրի միւ՛ճիւղաթլարա վէսիլէ օլտու-

լար , վէ օնլարըն ճէմի'սի' նասըն խայրընա միւ-
 թա'ալիգ ա'մէլէր իտի : Վուլթիւերէսթլէրին
 քեազիպ միւ'ծիւզաթլարը' տինլէրինին նագլինտէն
 էօյլէ պորըմը. տրըլար քի , օնլարը' իչինտէն չը-
 գարաճագ օլսան տախի , նագլիյէթ եինէ թամ'
 գալըպ օնտա պիր գուսուր կէօրիւնմէգ : Անճագ
 Վրիստոսուն միւ'ծիւզաթլարը հալիյէ օնուն
 էօ'մրիւնիւն նագլի սըրասընտան կէլիր , վէ պու
 նագլին էօ շինէ մերպուլթ վէ միւլթա'լիգ տիրլէր ,
 վէ էյէր օնլար օլ նագլտէն չըգարըլաճագ օլսա-
 լար , օնուն թէքմիլլիյինէ մուլթլագա խալէլ կէլիր :
 Հէմ տախի օնլարտան' ա'ղիմ խայրաթլար հա-
 սըլ օլուշ իտի իսէ տէ , օլ խայրաթլարտան' օն-
 լարը իչլէյէնլէրէ հիչ պիր վէճ'հիլէ պիր Փայխտէի
 նէֆսիյէ եօղ ուտու . զերա օնլարը իճրա էտէն-
 լէր'ասլա քէնտի քեարլարընա եախուտ րահաթ-
 լըղլարընա պագմաղլարըլ : Յիսուս Վրիստոս
 եախուտ Առաքեալար' հիչ պիր տէֆա' աճըղ-
 լարընը վէ սուսուղուղլարընը տէֆ' էթմէք ի-
 չինն եախուտ թէհլիրէտէ պուլունտուղլարընտա
 խէլաս պուլմագ իչիւն միւ'ծիւզաթ իչլէմէտիլէր :
 ()նլարըն քիւլիէն մերամ ու մագսուտլարը'
 սալթ Ալահըն շան ու շէօհրէթինէ մուլաֆըղ
 ինսանլարա էյլիք էթմէք իտի :

Աւետարանըն նագլ էթտիյի միւ'ծիւզաթլարտա
 այան աշիքեար գուտրէթ վէ ա'ղիլլիք վէ էյլիք
 կէօրիւնիւր , վէ էնճամ միւրատ ու մագսուտլէրի'
 Ալահըն ա'լէմի իտարէ էթմէսինի ինանմագտա'

ինսանլարա էյլիբլէր էթմէյիլէ սապիթ վէ գայիմ
 էթմէյիլէ Մլաճըն հիւքմիւնէ մէթանէթ վէրմէք ,
 վէ ինսանլարա քէնաիլէրինի եարատան Նաթի
 աղիմին նէ՞ վէ քի՞մ օլտուղունու էօյրէթմէք ,
 վէ Մոաքեալարըն հագ թարաֆընտան թա՛յին
 օլտուղլարը մէմուրլյէթի պու միսիլիւ հիքմէթ-
 լէր իլէ թաստիգ էտիպ , Մլաճըն շէրէֆինէ վէ
 ինսան գալմինին քէմալլյէթինէ վէ սաստէթինէ
 ա՛լէա եարտըմ՝ օլաճագ տօղրուլուգ վէ հագի-
 գաթ ուսուլինէ վէ թանգիմինէ գարշը գօնմասը
 միւմքինսիղ իսպաթլար ինհա էթմէք տիր : Պօշ
 վէ պայաղը շէյլէր իչիւն միւ՛ճիւղաթ գուտրէթի
 վէրմէք՝ Մլաճըն ա՛ղամէթինէ զիւլ կէթիրիր
 պիր շէյ սայըւա պիլիր : Վաքին ինսանըն էպէտի
 բաս՝տէթինի սաղլամաղա միւղթէտիր պիր իման
 թագաիմ էթմէք իչիւն միւ՛ճիւղաթ գուտրէթի
 վէրմէք՝ վսոգա՛ Մլաճա՛ ետիւլըր Պնր շէյ Պնր :

Սոր Ատակարանըն նաղլ էթտիյի միւ՛ճիւղաթ-
 լարըն մագսուաու հագգընա սէյլէտիյիմիղտէ՛
 պունու տախի մախսուսէն իշար էթմէք լազըմ
 կէլիր քի , պու միւ՛ճիւղաթլարըն իշէնէճէք
 օլտուղունու չօգ վաղըթտան էվվէլ մարգարէլէր
 խապէր վէրմիշ իտիլէր (Մաս , լն . 5 . 6) .
 վէ Մեսիա մախսուսէն շու նիշանէլէր իլէ թա՛-
 րիֆ օլունույօր . «օնուն էլլյէ քեօրլարըն կէօղ-
 լերի կէօրէճէքլէր , վէ սաղըրլարըն գուլաղլարը
 ալըլաճագ տըրլար» : Յիսոս Վրիստոս միւ՛ճիւ-
 զաթլարը՝ քէնաիլին Մլաճ գարաֆընտան կէլ-

միշ օլտուղունա ինքեար օլունմազ իսպաթլար
սայարագ՝ քէնտի մէմուրիյէթիմինն սահիհիլինի
օնլար ըլա իսպաթ էտէր . «Վմա պէն՝ Հոմհան-
նէսինքինտէն պէօյիւք շէհատէթիմ վար . զիրա
Պապանըն պանա վէրտիյի ա՛մէլէր՝ պու պէնիմ
իշլէտիյիմ ա՛մէլէր՝ պէնիմ իչիւն շէհատէթ Ե-
տէրլէր քի , պէնի Պապա կէօնտէրմիշ տիր . վէ
պէնի կէօնտէրէն Պապա պէնիմ իչիւն օ՛ շէհա-
տէթ էթմիշ տիր (Հ՝Ֆ . Ե . 36 . 37) : «Պա-
նա ինանըն քի պէն Պապատայրմ , վէ Պապա
պէնտէ՛ տիր , Եօղուսա ա՛մէլէր իչիւն պանա ինա-
նըն՝ . (Հ՝Ֆ . Ժգ . 11) :

Ք Ա Ս Լ Կ :

«Եր կարայարանըն հաշ ինտիյի մի՛ճիւղալարըն հանալի
վէ լաֆիլը՝ Վրէսարանէալըն սանկիլիլինն իսպաթ վեր-
մէլէրի :

Եյէր միւ՛ճիւղաթլար՝ հէր վագրթ գուհր էտէր
շէյլէրտէն օլա՛յտը՝ քէնտի դապիա՛թլէրի վաֆիր-
ճէ տէյիշիպ՝ իսպաթ սրրասընա կիրմէյէ գուվ-
վէթլէրի օլմազ ըտը : Պու սէպէպտէն օնլարըն
դուհր էթմէսինին վագթը մախսուստէ վէ զէմանի
մահտուտտէ պէքլէմէյէ հագգըմըզ վար . վէ էյէր
պու վագրթլարըն հագգընա ճիւղի միւթալա՛ա
էտէճէք օլուրսագ , Վլահըն իլմ ու քէրէմի վէ
ա՛ղամէթի կէօրիւնմէլի տիր :

Տիւնեա ա՛լէմ՝ եարատըւտըղը վագըթ՝ դապի-
 ւածըն շիմսի իշպու մէվճուտ օլան գանունլարը
 թանղիմ օլուպ եօլարընտա եիւրիւմէյէ տաճա
 պաշլամսղա գատիր օլմսղտան էվվէլ՝ պիլ իղթի-
 զա պիր շօղ միւ՛ծիւղաթլէր՝ եախուտ ճիւմլէյէ
 գատիր գուվվէթին ա՛տէթատէն խարիճ ամէլ ու
 հարաքէթլէրի իճրա օլմուշ օլմալը տըր : Վէզա-
 լիք իլհամի իլահինին պաշլանկըճընտա տախի
 միւ՛ծիւղաթլէր իղթիղալը՝ եա հիջ տէյիլ իսէ
 միւնասիպ օլմագ լաղըմ կէլիր , քի իշպու բարո-
 յական թանղիմաթըն գանունլարընը հարաքէթէ
 գօյուպ՝ ատէթա սէպէպլէրին թէսիր ու եարտը-
 մը վասիդասի իլէ՛ օնա տէվամ իւղրէ եօլունտա
 եիւրիւմէյէ քիֆայէթ միգտարի գուվվէթ վէր-
 սինլէր : Վապիաթ միւ՛ծէպինճէ տիւնեանըն
 թանղիմինտէ գուրուլան գանունլարըն նիյէթի
 ղէ՛ իսէ , բարոյական գանունլարըն տախի քէնտի
 էնճամ՝ մերամը օնուն կիպի տիր :

Մատտէյի քէօքիւնտէն թէֆթիշէ ալտըղը-
 մըղտա , կէրէք վագթէ վէ կէրէք մահալէ նա-
 զարէն պու միւ՛ծիւղաթլարըն փէք մինասիպ օլ-
 տուգլարընը կէօսթէրէն սայիր սէպէպլէր զու-
 հուրէ կէլիր : Տիւնեանըն կէլէճէք զէմանտէքի
 սաատէթինին թէմէլլէրինի գօյաճագ օլան օլ
 հաղըրլատըճը ալլահանի ճշմարտութիւնլարը
 սաղլամագ մերամը իլէ՛ Մլլահ (մաա՛լէա մախ-
 սուսէն պիր միլլէթ՝ եախուտ տաճա սահիհի՛ պիր
 աղիմ ֆամիլեա սէչմիշ իտի : Պու միլլէթ՝ միւ՛-

ճիւղաթ նէ օլտուղունու պիլմէզ տէյիլ իտի :
 կէրէք Մովսէս՝ կէրէք ասէր մարգալէլէր միւ՝
 ճիւղաթ իշէմիշ իտիլէր . վէ պունու տախի փե-
 շին խապէր վէրմիշէր իտի քի , քէնտիլէրինտէն
 սօնկրա կէլէճէք օլան Մեսիա չօք հիքմէթ վէ
 միւճիւղաթլարըլա գուտրէթինի իզհար էտէճէք
 տիր : Յիսուսուն զուհուրու՝ պու միլէթին իշի-
 նինտէ օլտու . վէ քէնտի մէմուրիլէթինի վէ հաք
 թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլտուղունու չօք
 հիքմէթլէր իլէ իսպաթ էյլէյիպ՝ քէնտինի թաս-
 հիհ էթմէյէ արլուլանա պիլիր եօլլարը վէ դօ-
 լայլըզլարը Աշուտիլէրին էօնիւնէ գօտու : Պու
 միլէթին մապէյինտէ իտի քի՝ Առաքեալար
 տա քէնտի մէմուրիլէթլէրինի իճրա էթմէյէ պաշ-
 լատըլար . վէ քէնտի խըլմէթլէրինի՝ վաֆիր ա՝
 զիմ միւճիւղաթլար ըլա սապիթ էթտիլէր : Վէ
 Առաքեալար պու միլէթտէն այրըլըպ փութ-
 փէրէսթլէրէ վա՛զ էթմէյէ պալլատըզլարընտա ,
 էօյրէթտիքլէրի տին թա՛լիմաթընըն սահիհլէյի-
 նի՝ Ալահըն էլի քէնտիլէրիլլէ օլտուղունու ա-
 շիքեար իսպաթ էթմէյէ մախսուս օլան՝ դապի՝
 աթտան իւսթիւն միւճիւղաթլար իլէ թասհիհ
 վէ թաստիպ էթտիլէր : ()նլարըն՝ կէրէք Աշ-
 հուտիլէրէ՝ կէրէք փութփէրէսթլէրէ կէօսթէր-
 տիքլէրի իսպաթ հէման պիլ իտի :

Միւճիւղաթլարըն սահիհ օլմասընը տիղզաթ
 ըլա թասհիհ էթմէյէ՝ պունտան զիյատէ մինասի-
 պէթլի հալ խաթըրա կէթիրմէսի զայէթ միւշ-

քիւլ տիւր : Իւք էվվէլ՝ Այէհուտիլէրին ա՛ղիմ՝
 միլէթի պիր եերէ ճէմ՝ օլմուշուգան , Վրիստո-
 սուն Ալլահ թարաֆընտան պիր մէմուրիյէթէ
 նասպ ու իրսալ օլունմասընըն թաստիգի զըմնըն-
 տա հիքմէթլէր վէ միւ՛ճիւղաթլար իշլէնիյօր .
 վէ պու՛ մասլահաթըն հալինէ մուաֆըղ վէ զա-
 յէթ մինասիպէթլի թարիգ օլտուղունու քիմնէ
 ինքեար էտէմէղ : Ա՛յազա՛ Այէհուտի միլէթի՛
 այնէ տայիր գապա զիւ՛իւմլէրտէն ազատ՝ վէ ալ-
 լահանի շուրութլարա վուգուֆ օլմալէրի իլէ , օն-
 լար ախէր ճէմի՛ միլէթլէրտէն իւթիւն օլուպ՝
 պու իսպաթլար հագգընտա ճիւմլէսինին էյի
 ֆէրղ էտէճէք հաքիմ՝ օլա պիլիբրլէր իտի : Պուն-
 տան մա՛տա՛ Վրիստոսուն տիւնեա իւզէրինտէ
 կէօրիւմէսինին սուրէթի՛ քէնտիլէրինին միլէթի
 հագգընա տիւնեայը զապղ էտէճէյիղ վէ հէր
 միլէթի ալթըմըղա ալաճաղըղ տէյիւ զիւ՛իւմլէ-
 րինի շիւրիւտիւպ՝ գատիմտէն պէրի պէյնլէրինտէ
 քէօքլէնմիշ ի՛թիգատա մուղայիր կէլմէյիլէ ,
 հալիլէ կէօղլէրինի տէօրտ աշըպ՝ պու միւ՛ճիւ-
 զաթլարըն թէֆթիշինէ աղիմ՝ տիգգաթ էթմէլէ-
 րի՛ իգթիլայի հալտէն իտի : Ա՛է պա՛տէհու ճէ-
 մի՛ տիւնեայէ տալըլմալարը իճապ էտէճէք օլ-
 մասըլլա , քէնտիլէրինին հագղ էթմէտիյի Վր-
 րիստոնեալըգտա պիր գուսուր պուլայըտըլար ,
 հէր վէճհիլէ օլ տինի ի՛թիպարտան տիւշիւրմէյէ
 զայրէթ էտէրէք՝ օլ գուսուրու ա՛լէմէ ֆաշ էթ-
 մէլի իտիլէր : Վրեղալիք փութփէրէսթլէր՝ վէ

իշի տախտի օլա պիլեր : Ալաճ պիղէ՛ պիր շէյե
 իսպաթօրը ինանմաղա ասլա ճէպր էթմէղ : Ա-
 քին նէ՛ վազըթ քիֆա՛էթ միգտարի գանտըրա-
 ճադ իսպաթլար օլուր տէ՛ պիր ատէմ պու իս-
 պաթլարա գարշը ի՛նատ էտէր վէ ինանմաղսա ,
 Ալաճ օնա հազգան փէք կիւճէնիր : Ասպի՛թ
 հալիլէ օլ ճէմի՛ վուգու՛թ միսիլիւ միւ՛ճի զաթ-
 լար տախտի իսպաթ օլունասպիլեր շէյէր տիր :
 Ասգլ օլունուր քի , Հինտիսթան ճանիպինտէ
 փատիշահըն պիրիտի՛ Ֆիլէմէնք էլէխսինին Ֆիլէ-
 մէնք մէմլէքէթ ինտէ՛ սուլարըն իւզէրինտէ ինսան
 վէ հայվան վէ եիւքիւ արասլալար կէզիպ կէշէ-
 ճէք տէրէճէտէ տօնկար տէյիւ նազլ էթտիլիսի
 իշիթտիքճէ՛ թէհամլիլէ կէլիպ տէր իտի .
 «Պու եալան տըր , օլուր շէյէրտէն տէյիլ տիր ,
 Սիամ էօլքէսինտէ պու միսիլիւ շէյ կէօրիւն-
 տիլիւ եօգ տուր՛ : Սիամտա սույուն պիր գարար
 ազար օլտուղունուն իսպաթը գօլայ օլտուղու կի-
 պի՛ այնի պունուն կիպի Ֆիլէմէնք մէմլէքէթին-
 տէ տախտի սույուն տօնկուպ պուզ քէսիլմէսինի
 իսպաթ էթմէք գօլայ տըր : Վրիստոնեալըզ
 իասիմլէրինին չօղու կիպի՛ պիր զայէթ սըճազ
 մէմլէքէթտէ օլան Սիամ փատիշահը տախտի Ֆէհմ
 էտէմէտի քի , պիր զէմանտէ եա պիր մէմլէքէթ-
 տէ պուլունան պիր թէք ատամըն թէճրիւպէսի՛
 հէր եէրաէ վէ հէր վազըթտա ճէմի՛ ինսանլարըն
 շէհատէթինին եէրինի դութմազ . վէ պիր ատէ-
 մին՝ ասլա կէօրմիւշ տէյիլ իտիլի իշիւն գասպիլ-

սից զանն էթտիյի պիր շէյ՝ ախէրինին կէօրտիւյիւ
 օլմաղըլա , օնուէն սահի՛հլիյինի իսպաթ էտէպի-
 լիր : Իսթէտիյիմիզ սալի իսպաթ տըր , վէ ա՛գ-
 լըմըզը գանտըրաճագ իսպաթ տըր . վէ պիր շէյ՝
 ալէսսէվի զուհուրաթլարըն սինօրինտէն տիշարը
 օլուրսա , օնա ինանմագ իչիւն տահա գուլվէթ-
 լիճէ իսպաթլար լաղըմ օլուր . վէ պիր մատտէ-
 նին խուսուսուէնտա Ալլահտան իլհա՛մի մախսուսէ
 վար տէյէնատամտան՝ պիր ազ պէօյիւճէք իսպաթ
 իսթէմէք հագտըր : Ալէ միւճիւզաթլար հագգը-
 նա պու գանուէնու գուլլանալըմ : Ա՛գլը պաշըն-
 տա օլան ատամըն գանաթ էտէճէյի տէրէճէ-
 տէ իսպաթ իսթէ , վէ օնու պուլաճաղընա էմին
 օլսուն , զիրա Ալլահըն մախսուսիյէթի հալընըզ
 ատալէթ տէյիլ՝ իլլա էյլիք տախի օնա մախսուս
 տուր :

Միւճիւզաթը՝ կէօղէրի իլէ կէօրէնլէրին հագ-
 գընա՝ քէնտի կէօղէրինին շէհատէթի քիֆա՛էթ
 էտէր , լաքին կէօղէրի իլէ կէօրմիւշ օլմայանլար
 հագգընա՝ իսպաթը մութլագա շահիտլէրէ հա-
 վալէ օլունմագ իճապ էտէր . վէ պունա՝ միւճիւ-
 զաթը իչլէյէն շէհատէթի՝ միւճիւզաթ իւղէրլէ-
 րինտէ իճրա օլունմուշ քիմսէլէրին շէհատէթի ,
 վէ միւճիւզաթըն իճրա օլմասընը կէօղէրիլէ
 կէօրէն քիմսէլէրին շէհատէթի իգթիլա էտէ :
 Ալէ պու ճիւմլէ շէհատէթլէր ճէմ օլուպ պիր
 հէրէ կէլտիքտէ , իսպաթա էօյլէ պիր գուլվէթ
 վէրիւլէր քի՝ պու շահատէթլէրին վէ իսպաթ-

րարն ճիւմէսինի պիրտէն ըէտտ էտիպ ինանմա-
 յան քիմսէյի՝ հիչ պիր շէյէ ինանտըրաճագ վէ
 ա՛գլընը գանտըրաճագ սուրէթ ասլա գալմազ՝
 Իմտի կէչմիշ վագըթլարըն վուգու՛աթլարընտա
 Վրիստոսուն իշէտիյի միւ՛ճիւղաթլարըն թասհի-
 հի զըմնընտա վէ Մուաքեալարըն իշէտիյի միւ՛-
 ճիւղաթլէր իսպաթը հագգընտա օլան շէհատէթ
 գատար սապիթ օլունաճագ քէօշէլէրի օլան շէյ
 եօգտուր : () նլարըն թաստիգի իչին եօգարըտա
 զէքր էթտիյիմիզ իսպաթլարըն իւչտիւրլիւսիւ տէ
 եէտիմիզտէ մէվճուտ տուր : Միւ՛ճիւղաթլէր իշ-
 լէյէն Մուաքեալար՝ կերէք քէնտի իտսիմլէրինին
 հուղուրունտա ա՛գտ օլունան մէճլիստէ՝ կերէք
 քէնտի թէլիֆ էթտիքլէրի քիթապլարընտա
 աշիքեար շէհատէթ էտերլէր . վէ շէհատէթլէ-
 րինին մագպուլ օլտուղու՛ օնլարըն հալ ու մշ-
 րէպլէրի թէզքիյէ օլունտուգտա աշիքեար օլուր :
 Պունտան սօնկրա՛ միւ՛ճիւղաթլար քիմին իւղէ-
 քինտէ իճրաօլունմուշլար ըսա՛ օնլարըն շէհատէ-
 թի կէլիր . նիճէ քի անատան քէօր տօղմուշ՝ վէ
 Յիսուս Վրիստոսուն քերէմիլլէ կէօրմէք գուտ-
 րէթինէ նայիլ օլմուշ քէօր քիմսէնին՝ (է՛քե .
 թ) , վէ Պետրոս իլէ Յովհաննէս Մուաքեալա-
 րըն սաղալթտըզը քէօթրիւմիւն նագլինտէ աքի-
 քեար կէօրիւնիւր (Վր՝ք . գ) : Մնճագ կէօզ-
 լէրիլլէ միւ՛ճիւղաթլըն իշէնմէսինի կէօրէն շա-
 հիտլէրին շէհատէթի ճիւմէսինին գուվլէթլիսի
 կէօրիւնիւր : Պու շահիտլէրտէն պինլէր իլէ կէ-

լիպ Մանտարանը գապուլ էթտիլէր , վէ պունուն
 ուլա՝ քէնտի հէմէհրիլէրինին ատալէթինէ
 տիւշիւպ ճէֆա չէքմէյի իւղէրլէրինէ ալտըւար •
 վէ օնլարտան պիր չօգ քիմսէ էղլիլէթլի էօլիւմիւ-
 լէ էօլտիւլէր : Իմտի օնլար՝ պիր եալանըն եայը-
 մասընա մէթանէթ վէրմէք իչիւն պու տէրէճէ
 սըգընտըյա վէ էօլիւմէ պիլէ տիւշմէյէ՝ նէ՞ իչիւն
 գայըլ օլմալը ըտըլար : Պու՝ տիւնեանըն ա՛տէ-
 թա թանղիմ ու շուրուգունա դասանը դասանըն
 շար րըր , վէ էյէր ֆիլ վաղի պու պէյլէ օլմուշ
 ուսա , ա՛ղիմ պիր միւ՛ճիւղաթ պոնպոն օլմալը •
 վէ էյլէ պիր միւ՛ճիւղաթ քի՛ Մանտարանտաքի-
 նագլ օլունան միւ՛ճիւղաթլարը ինքեար էտէն
 քիմսէ՝ պու միւ՛ճիւղաթը ինքեար էթմէյէ գա-
 տըր օլա՛մաղ . իլլա իգրար էթմէյէ մէճպուր օլուր
 քի , քիմսէնին պիլմէտիլի պիր գուտրէթ՝ պին-
 լէրճէ քիմսէլէրին ա՛ղընը՝ պիրտէն էօյլէ պիր
 թէրս չէվիւրմիշ օլմալը քի , պու քիմսէլէր հէր
 պիր շէյտէ ֆէհմ ու իտրագլարընը պէյան էտէր-
 իքէն , եալընըգ պունտա ախէր ատամլարըն գա-
 նուն տէյի գութտուգլարը շուրութուն դապանը
 դապանընա զըտընը էտիպ՝ կէրէք Ֆարիզէի
 զիմմէթ օլան պօրճու՝ կէրէք հիլէսիղլիլէ տայիւր
 ի՛թիպարլարընը վէ մէնֆաա՛թլարընը վէ սաա-
 տէթլէրինի վէ րահաթլարընը տախի պիր եանա
 պրագտըլար : Աքին խայըր , մատամ քի պու
 միսիլլիւ պիր շէհատէթէ՝ Մանտարանըն աշիքեար
 տիւշմէնլէրի օլան օլ վագթըն ատամլարընտան

պիլէ գարշը տուրուպ օնու եալան չըգարան օլ-
մամըտըր , ագլ ու իտրաք պու նէթիճէյէ կէ-
լիր քի , օնլարըն օնա գարշը սէօյլէյէճէք պիր
սաղ սէօզլէրի եօղ ուտու :

Ք Ա Ս Լ 6 :

Վոր Արտակարանըն նազլ էլիպիյէ պա'ղէ հօխստա մի-
շալարըն այրըճա լէֆիլիշէ :

Վոր Ատակարանտա նագլ օլունան միւ'ճիւ-
ղաթլարըն սահիհլիյինի տահա զիյատէ գավիլէ-
մէք՝ եախօտ տահա միւնասիպինի սէօյլէյինճէ՝ ա-
չըգտան կէօսթէրմէք իչիւն՝ օնլարը մախսուսէն
թէֆթիշէ ալմաղա իգթիզա էտէր : Իմտի պու
թէֆթիշտէ՝ պիր էմսալ տէյիւ իշպու իւչ միւ-
ճիւղաթէ տիգգաթ էտէլիմ :

Յովհաննու Մեծտարանըն սօգուզունճու պա-
պընտա՝ անապան Էօր Կօղմուշ վէ Վրիստոստան շի-
ֆա պուլուպ կէօզլու աչըլմըշ պիր քիմսէնին
նագլինի պուլուրուղ : Պու ատամը՝ Վրիստոսուն
կերէք զաթընա վէ կերէք մեմուրիյէթինէ շէտիտ
տիւշման օլան Վարիսեցիլէրին էօնիւնէ կէթիրիր-
լէր , օրատա օնա՝ սօրկու սիւալ օլունուր , կէօզ
տաղը վէրիրլէր , վէ նիհայէթինտէ՝ սինակոկա-
լարընտան իխրաճ էտէրլէր : Վաքին սէն պու
նագլին հէր պիր միւֆրէտաթընը վէ էթրաֆը-
նը էյիճէ միւհաղա՝ էյլէ , վէ պա'գ քի , պու

Թէ՛ֆթիշտէն նէ՞ Տասրւ օլտու : Վարիսեցիլէր՞
 պու ատամըն նագլինի խիլաֆ չըգարմաղա Տի՛չ
 պիր սէօզ՝ Տի՛չ պիր ուճ պուլամատըլար :

Պիր իքինճի միւճիւղաթա կէչէլիմ . վէ պու
 րօզարու լուրն պան պէրի քէօնիմ՝ օլուպ Մու-
 քեալարըն վասէթասըյլա շիֆա պուլան քիմսե-
 նին՝ գործք Մուքեղոցուն իւչիւնճիւ պապընտա
 պուլունան նագլի տիր : Մուքեալարը պէօյիւք
 քահանայապետէրին Տուղուրունա կէօթիւրիւր-
 լէր . ինճէ ինճէ վէ ուղուն սիւալէր իլէ օնլարը
 Թէ՛ֆթիշ էտէրլէր . վէ օնլար՝ քէօթիւմին սա-
 ղալմասը օնլարըն խաչա չըգարտըղը Յիսուս՝ Սա-
 ղուրեցիկին իսմիլիլէ օլմուշ տուր տէյերէք՝ մատ-
 տէյի Թաստիգ էտէրլէր : Իմտի պունուն իւղէրի-
 նէ քահանայապետէր նէ՞ քէֆշ էտիպ պուլտու-
 լար : Մուքեալար քէնտի էլէրինտէ իտի , օն-
 լարըն վասէթասըյլա շիֆա պուլան քէօթիւմ
 Տուղուրլարընտա ըտը , վէ Տիւքիւմէթ եէալէրին-
 տէ օլուպ՝ մասլահաթը իսթէտիքլէրի կիպի Թէ-
 ճէսսիւս էթմէյէ միւղթէտիր քիմսէլէր իտի , վէ
 էյեր պունուն իչինտէ պիր Տիլլէ՛ պիր օյուն վար
 ըտը ըսա , օնլարտան կիղլի գալմագ միւմքին
 տէյիլ իտի : Մաքին օնլար Տիչ էօլլէ պիր շէյ
 պուլամատըլար . վէ օլ գատար Տի՛չ քի՛ պու
 միւճիւղաթըն իւղէրինէ պէշ պին ՍէՏուտի տա-
 հա Մեւտարանը գապուլ էտիպ Վրիստօննայ օլ-
 տուլար :

Շ իմտի միւճիւղաթլարըն Տէփսինտէն մէշ-

հորունա կէլէլիմ , քի օ՝ Յիսուս Վրիստոսուն
յարուխին ալմալ տրր : Աւետարանըն իչինտէ պու
վուգու՝աթըն նագլինի օգու , վէ մու թլագա եա՝
սահիհէն Յիսուս յարութիւն ալտր , եա՝ Առա-
քեալար թէնինի գերեզմանտան չալտրար տէմէյէ
մէճպուր օլաճագսըն : Անճագ չալմըչար տրր
տէմէնին իւղերինէ նէ՝ գատար ինճէ տիւշիւնիւր
իսէն , ասլա ա՛գրլ գանաճագ պիր քէօշէ պուլա-
մագսըն : Յիսուս խաչա չըգմասընըն իւշիւնճիւ
կիւնիւ յարութիւն ալաճաղընը՝ էվվէլտէն քէն-
տիսի խապէր վէրմիշ իտի : Աէհուտիլէրին մի՝
թէպէրլէրի վէ ճէմաա՛թ պաշըլարը՝ պունու պի-
լիրլէր իտի , վէ պունա տայիր իգթիլա էտէն հէր
թէտարիյի կէօրտիւլէր , շէօյլէ քի՝ Յիսուսա
թարաֆ օլան քիմսէլէր ճէպրէն եախուտ հիյէ
իլէ Վրիստոսուն մէզարընա կիրմէնին եօլունու
պուլուպ թէնինի օրատան գալտրրարգտան սօնկրա՝
յարութիւն ալտր տէյերէք էգրաֆա չալ էթմէ-
սինլէր տէյիւ՝ մէզարըն աղգընա պիր պէօյիւք թաշ
եուլարլայըպ գափատրգտան սօնկրա՝ զիյատէ
էմնիյէթ իչիւն՝ պիր տէ մէօհիւր պասըլտրգտան
մա՛տա՝ օնու պէքլէմէյէ Հոովլալը սօլտաթլար-
տան տա գարաղըլլ գօտուլար : Յիսուսուն գու-
թուլտուղու վագըթ ճիւմլէսի թար ու մար օլուպ
օլ գաչափն գօրգագ շայիրալէրի՝ կէլիպ սիլահչը սօլ-
տաթլարա գարըն գօյա պիլըրլէր մի իտի , եա-
խուտ քիմսէ կէօրմէղտէն օլ թէնի չալըպ կէօ-
թիւրմէյէ ումաճագ եերլէրի վա՞ր մը րտը : Պուն-

լար կիպի ա' գլէ զըտ թահմինէր օլա պիլի' ր մի օ պունտան մա' տա' էյէր օնլարըն Վֆէնտիմիգ պի- ղի ալտատըպ պօշ ումուտլարըլա ալընարըտը տէյիւ շիւպհէ էթմէյէ սէսէալէրի օլայըտը, թէ- նինի ալմագ իչիւն էն քիւչիւք թէհէլէքէյէ տախի սալաճագ եէրինէ' օնուն պիր տահա իսմինի պիլէ անմամագ գամլիլիլէ օնտան կէրի տուրմաղլա' ր մը ըտը : Վ է էյէր' օլ վապըթ տախի հավա- տիս օլունտուղու կիպի' օնլար օնուն թէնինի չալ- մըշ օլսալարըտը , սօրարըմ քի , պու' օլ խըր- սըղըրգլարը տախի հէրարէթինի սօղուլթմաղա քիֆայէթ էթմէ' զմի իտի : Վֆէնտիլէրի իչիւն օլ մուհապպէթին վէ ա' շգըն գէրրէ միգտարը էսէ- րի օնլարըն եիւրէյինտէ դալա պիլի' րմի իտի : Մն- ճագ օնլարըն օնտան սօնկրա ճէմի' միւտտէթի էօ' միւրլէրինտէ եաշամալարընըն գարզը' վէ ղայրէթլէրինին աթէշի' վէ այրըլմայարագ Վֆէն- տիլէրինէ պէնտ օլմասը' պու միսիլլիւ թահմին- լէրին է' ն գուլվէթլի ըէ' տախի ճէվապը տըրլար :

Վ ագա' թէն մէզարտա պուլունմատը : Մու- քեալար քէնտի Վֆէնտիլէրինին յարութիւն ալ- տըղընը նազլ էտիպ' յարութիւն ալտըղը կիւն վէ օնտան սօնկրա պիր գաչ քէրրէ տահա քէն- տիլէրինէ կէօրիւնտիլիւնիւ իգրար էտէրլէր : Պիր տէ պէքճիլէրին վէրտիյի ճէվապը տիյնէյին (Մարի . իը) . վէ հարիմլէրին տախի գուլթ- տուղու եօլս պագըն : () նլար' Մուքեալարը նէ' իչիւն գուլթաուրմատըլար , սօլտըթլարը նէ' ի-

չիւն թէքտիր էթտիրմէտիլէր . նի՞չիւն ասլա
 քէշֆի շէրի՞ օլունմատը . վէ մէղար գամիուսու-
 նա պէքճի գօմագ տէրէճէսինէտէք մասլահաթը
 պէօյիւտէն քիմսէլէր՝ օնտան սօնկրա սօղոյուպ
 գալմալարը նէտէ՞ն իճապ էթտի : Յիսուսուն
 յարուծիւն ալմըշ օլտուղունու գապուլ էյլէ՛ ,
 վէ պունլարըն ճիւմլէսինին ճէվապը դօրսյլանըր՝
 վէ անկլաշըմայաճագ պիր շէյ գալմաղ . լաքին
 էկէր օնուն շայիրտիլէրի կէլիպ Յիսուսուն թէնի-
 նի մէղարտան չալմըշար տէրսէն՝ պունլարըն
 մանա՛սը պուլունմաղ օլուր :

Խիւլասա , մի՛ճիւղաթլարըն հալ ու հիյէթի-
 նէ հէր նէ՛ գատար տիգգաթ օլունուրսա , օնլա-
 րըն իզհար էթտիքլէրի իսպաթ սուրէթլէրինտէն
 օլգատար ղիյատէ թա՛ճիւպ ղուհուրէ կէլիւր : Լ-
 ճապա Լ. աքեալար քէնտի նաղլիյէթլէրինի քէն-
 տիլէրի եաղտըլար , վէ նաղլ էթտիքլէրի մատտէ-
 լէրի իթէտիքլէրի հիյէթէ սօգուպ՝ նաղլ էթմէք
 քէնտի էլլէրինտէ՛ իտի տէյէն օլո՞ւր մու : Աքին
 Լ. ետարանըն օլ գատար աղվազըթտա մէյտան
 պուլմասը՝ օնլարըն էթտիյի նաղլիյէթտէ եալան
 պուլունմատըղընա՛ վէ պօլաճաղ եէրի օլմատը-
 ղընա պէօյի՛ք իսպաթ տէյի՞լ մի տիր : Ապա՛
 իշպու սօնկ նաղլ էթտիյիմիզ մի՛ճիւղաթէ գար-
 շը՝ Լ. ետարան տիւշմանլարընըն քիթապընտա
 ա՛գըլա եէր էտէճէք վէ տիճկլէնմէյէ լայրգ նէ՞
 վար տըր : Յիսուսուն յարուծիւն ալմըշ օլմա-
 տըղընը նէ՞ գարղ իսպաթ էթմիլլէր տիր :

Պու միւհհաղալարըն պիր Եերէ կէթիրիլիպ է-
 յիճէ վէղն օլունտուգլարը թագտիրտէ , միւմ-
 քիւնսիգ տիր քի , պիր պիղարաղ տիւշիւնէն աղ-
 լըն ինտինտէ զայէթ գուվվէթլի իսպաթ սայըմա-
 սընլար : Տիտուս Քրիստոս վէ Մաքեալար
 միւճիւղաթլարընը իշէտիքլէրի զէման՝ տէր ա՝
 գապ օնլարըն հավատիսի ճէմի՝ տիւնեայէ չավ
 օլտու : Պու միւճիւղաթլար՝ հէման օլ իճրա օ-
 լունտուգլարը վագըթտա վէ մէմէքէթտէ՝ վէ
 միլէթին իչինտէ թէվարիս քիթապլարընտա
 գայտ օլունտու , քի կերէք տօսթ՝ կերէք տիւշ-
 մանլարը թէֆթիշ էտէ պիլսին : Իմտի էյէր
 ճիւղի պիր եալան եախուտ եանըշըգ օլայըտը ,
 մէյտանէ չըգարմադ գօլայ ըտը , պու միսիլիւ
 եանըշ չըգարմանըն տիսլինտէն ա՛ղիմ շէյէր
 չըգաճաղը ա՛մմէնին մա՛լիւմիւ օլտուղու իչին՝
 ասլա պու պապտէ միւսաա՛տէ օլունմաղ ըտը :
 Եյլէ իսէ՝ պունտա՝ զայէթ ա՛ղիմ պիր իսպաթ
 վար , վէ տիւնեատէ պունուն կիպիսինի մէյտանա
 կէթիրէ պիլէն եօգ տուր :

Պիր թագըմ միւճիւղաթլար վար տըր քի ,
 վուգուլինտէն Եիւղէրճէ սէնէլէր կէչտիքտէն
 սօնկրա՝ վէ վուգու՝ օլտուղու մահալտէն ուղադ
 եէրտէ՝ հավատիս պուլգուպ տույուլմուշ տուրլար ,
 մէսէլա Պիլթագորաօըն վէ Մպողոնիոսուն Տիւ-
 նացինին էթտիքլէրի տէյիւ հավատիս պուլանլար՝
 վէ Տիտոս Վիլիոսուն նաղլ էթտիլի միւճիւղաթ-
 լար կիպի : Օնլարըն հի՛չ պիրիսի Մուետարանըն

նագլ էթտիյի միւ՛ծիւղաթլարըլա բուպար օլունա՛-
 մազ: ()նլար տիգգաթա շայէսթէ մատտէլէր տէ-
 յիլ տիրլէր . վէ օնլարը պիր քիմսէ ինքեար էտէճէք
 օլուրսա , օնլարըն թաստիգի զըմնընտա մէյտանա
 կէթիրէճէ.ք պիր իսպաթ եօգ տուր : Պա՛ղը
 միւէլլիֆլէրին միւ՛ծիւղաթ խուսուսունու հաֆիֆ-
 ճէ կէչմէլէրինէ պագարագ , քիշինին էօյլէ տէյէ-
 ճէյի կէլիր քի , տին իճատընա չըգան քիմսէյէ
 կէօրէ՛ միւ՛ծիւղաթ իշլէմէ.ք զայէթ գօլայ պիր շէյ
 օլմալը . վէ հէր քիմ իսթէր իսէ՛ պէն միւ՛ծիւղաթ
 էտէ պիլիրիմ տէյիպ՝ իգթիզա էթտիյինտէ տէ
 եափապիլմէլի տիր : Աքին պու միսիլլիւ միւէլլ-
 լիֆլէր քէնտի թահմինլէրինի ինսան գըսմընըն
 թէվարիլսինտէն ալմըշ օլմամալը տըրլար : Պիր
 մահալտէ պիր եէնի տին թանզիմի գուրուտուղու
 թագտիրտէ , օնուն միւ՛ծիտլէրի՛ օլ տինէ մէթա-
 նէթ վէրմէք իշլին՝ գապիլ տիր քի , միւ՛ծիւղաթ
 իշլէմէ.ք իտտիա՛սընա տիւշտիւնլէր . վէ օնլարըն
 էդրաֆընտա դօփլանան քիմսէլէր՝ քէնտիլէրի
 կիպի օլ տինին մէթանէթինի արգո՛լէյէնլէր օլ-
 մաղըլա , իհթիմալ քի՛ պու եալանը՝ օնլարա զահ-
 մէթսիզճէ եութտուրա պիլիրլէր : Աքին պանա՛
 թէվարիլստէ պիր ճէտիտ վէ հաղըրտա պուլունան
 տինլէրէ դաշանը դապանընա զըտ տին իճատ է-
 տիպ՝ օլ տինին Ալլահտան օլտուղունու միւ՛ծիւ-
 զաթըլա իսպաթ էտէր պիր ատամ կէօսթէր :
 Պու հալ՝ Սոլսէստէն սօնկրա սալթ Վրիստոն-
 եալըգտա պուլունուր . վէ ճէմի՛ տիւնեա պու-

նուն էմսալինի կէօսթէրէմէդ : Հայը քեաղիպ
 քիմնէլէր պէօլէ էթմէյէ չալըշաղընա սալա
 շիւպհէմիզ հօգ տուր . լաքին օնլարըն էն չօղու-
 իշին կիւճլիւյիւնիւ Ֆէհմ էտիպ կերի շէքիլտիլէր :
 Մմա Վրիստոսուն Մաքեալարը ճէսարէթ իլէ
 պու իշէ էլ սալարլար , վէ պինլէրճէ նուֆուս
 օնլարըն իշէտիյի միւճիւղաթլարը կէօրիւպ՝ Մ-
 ւետարանը գապուլ էթմէյիլէ , տէյիլ սալթ էվ-
 վէլքի զիւիւմլէրինի վէ ի՛թիգատլարընը՝ իլա
 մէշրէպլէրինի վէ թալուրլարընը տաիի թէպտիլ
 էյլէտիլէր , վէ պու տինէ մէթանէթ վէրիպ՝ միւճ
 ճիւղաթլարը թաստիգ էթմէք իչիւն՝ էօլիւմէ տա-
 իի իրթիքեապ էթտիլէր : Ա է պու տինին տիւշ-
 մանլարը՝ քէնտի դարաֆլարընտան՝ օնուն աա-
 հիհլիլինէ խալէլ կէթիրէպիլէճէք՝ նախուտ Մ-
 լտհտան օլմասընա շիւպհէյէ սէպէպ վէրմէյէ
 գատիր օլան գուվլէթլի պիր շէյ եաղըպ պրագ-
 մատըլար :

Նոր կրօնակարանն Եւլանի ինճանը յաւ եապընը
 օլտուղունս հարգարէլէրդէն իսպախ :

Միւճիւղաթլարը , վէ մարգարէուլթիւնլարը
 թէֆթիշ էթմէքտէ՝ իլհա՛մի իլահինին սահիհլի-
 յինին թաստիգի խուսուսունտա պու իքիսինտէն
 հանկըսը տահա գուվվէթլի իսպաթ օլտուղունու
 պուլուպ գարար վէրմէսի՝ գապիլ քի փէք գօլայ
 տէյիլտիր : Պունլարըն պիրի տէ օ պիրի տէ քինտի-
 նէ մախսուս իւսթիւնլիլիլ վար : Միւճիւղաթլար
 իճրա օլտուղլարը վագթէ նազարէն՝ Եւլահըն
 ճշմարտութիւն հագգընա գուտրէթինի պէյան
 էթմէսի իլէ՝ ատէմին Փիքրինի կերէյի կիպի գան-
 տըրըպ իսքեաթ էտերլէր : Վէ միւճիւղաթլարը
 կէօրէնլէրին Փիքրինէ էքսէրի էթտիքլէրի թէսիր
 պու միսիլլիլ օլտուղունա՝ Քրիստոսուն անատան
 տօղմա քեօրուն կէօղլէրինի աչտըղը՝ վէ խասթէ-
 լէրին մա՛րաղընա շիֆա վէրտլիլի ղէման , կէօ-
 րէնլէր թա՛ճիւպ չէքիպ վէ միւթէհայիր գալըպ՝
 Եւլահա շիւքր էթտիքլէրինտէ աշիքեար կէօրիւ-

րիւզ : () պիր դարաֆտան՝ մարգարէլէրին օլ գատար տէհրլէրտէն էվլէլ խապէր վէրտիքլէրի ա՛ղիմ զուհուրաթլարըն՝ վագթընտա վուգու պուլմայէրի նազար օլունտուգտա՝ ֆէհմ էտէնին Ֆիքրինէ օ պիրի գատար՝ լաքին պիր պաշգա դարգ թէսիր էտէր , վէ Ալլահըն էվլէլտէն պիլմէսինի վէ աղիմ ի՛լմինի պէյան էտէր . վէ ազլը գանտըրըր քի պու մարգարէու թիւնլարըն շէհատէթի իլէ մէթանէթ վէրմէյէ մէրամ օլունան տինին ասըլ զաթըր վէ քէօքիւ Ալլահտան տըր : Ա՛նճագ՝ պու իքի նէվ՝ շէհատէթի պիր եէրէ կէթիրէճէք օլուրսագ , ա՛գըլ պունտան զիյատէ գուվլէթլիսինի պուլա պիլի՞րմի :

Ա՛ւետարանըն միւ՛ճիւզաթլարը հագգընա ագտէմճէ սէօյլէտիք , լաքին օնուն՝ մադլուպլարընը սապիդ էթմէք իչիւն մարգարէու ինիւտըր տախի վար տըր . վէ պունլար սատէճէ պիր իքի փէշին վէրիլմիշ խապէրլէրտէն ի՛պարէթ տէյիլ տիր , իլլա պիրի պիրինէ պաղլը պիրի պիրի արգասընճա պինլէրճէ սէնէլէր միւտտէթինտէ պա՛ղը մախսուս վուգուա՛թլարըն խուսուսունտա փէշին սէօյլէնմիշ փէյլամպէրլիքլէք տիր , քի օլ վուգուա՛թլարըն պաշլըճա վէ կէօղէ կէօրինիւր մատտէլէրինի պիվէ իշար էտէր : Ալքին Ա՛ւետարան տիւշմանլարը տէյէ պիլիլլէր քի , “Տիւնետա պունուն կիպի չօգ նալանճըլըզլար տախի զուհուր էթմիշ տիր” : Փէք էյի , լաքին պունտան նէ՞ անկլաշըլըր : Այէր պիր ասէմ՝ պիր շէյի-

չիւն օլմուշ տէյիւ խապէր վէրիր տէ՛ օլ շէյ
 ասլա օլմամըշ ըսա , պու՛ օլմուշ կէշմիշ շէյլէ-
 րին հիշ պիր խապէրի ինանըմաղա լայըգ օլմա-
 տըղընա պիր իսպաթ օլա պիլի՞ր մի : Աէլէճէք
 շէյլէրին հաղգընա տա թըպղը պունուն կիպի
 տիր : Պունտան դաղը՛ նազար՛ պիր շէյին հաղ-
 գընտա պաղըլ իտտիալէր օլտուղու թագտիրտէ ,
 փէք իհթիմալ տըր քի՛ օլ իտտիալէր օրատա վէ
 օլ վաղըթտա սահիհ տէյիլ իսէ տէ՛ մութլաղա
 սահիհ օլտուղու եերի վէ վագթը օլմալը տըր :
 Թէմիզ վէ այարը խաս ալթուն սիքքէ օլմասայ-
 ըտը , գալպ ալթուն պուլուննըր մու ուտու : Այոյ-
 լէ իսէ՛ մարգարէութիւնլարա տայիր մատտէլէրի
 տախի սատագաթըլա վէ պիղարէզանէ թէֆթիշ
 էտէլիմ՝ ,

 ՓԱՍԼ 1 :

Մարգարէներն հեյլն :

Ալլահըն՛ միլէթլերին իչինտէ թէպտիլ էթմէք
 իլէ քէնտինին գուրտուղու թէտպիրլերինին իճ-
 րասընա մուգատտերի իլէ ալէաթ տէյի գուլան-
 տըղը քիմսէլէր՛ չօգ քէրրէ փայէտէ էսնա ա-
 տամլար իտիլէր : Աքին քէնտի իըղմէթինտէ
 իըղմէթքեար կիպի ամէլ էտիպ՛ իրատէթինի ա-
 լէմէ պէյան էտէրէք կիւնահ քնարլարը թէվպէյէ
 վէ իղաաթէ տալէթ էթմէյէ մէմուր էթտիյի

զաթլար՝ կերէք ի՛լիմտէ վէ կերէք մեշրեպ ու
 ախլէադ թէզքիէլէրինտէ՝ ա՛ղիզ քիմսէլէր իտի :
 Հին և Նոր Ատակարանտա պուլտուղումուզ
 մարգարէլէրին Տիյէթինի տիգգաթ էտէն քիմսէ՝
 պու տէտիյիմիզ կիպի պուլաճապ տըր : Ա է պիզ
 պունտա էմնիյէթ իլէ տէյէ պիլիբրիզ քի , էկէր
 պիր քիմսէնին Փիքրի վէ մեշրեպ ու ախլէադը
 եազտըը քիթապընտան անկլաշըլապիլիբսէ , հէր
 վէճհիլէ ա՛գըլ վէ մեշրեպ թէմիզլիյի էօտիլլի-
 մարգարէլէրէ եադըշըր : ()նլար ճիւնհա սայըլա-
 պիլէճէք ճէմի՝ ախլէազտէն՝ վէ այրըճա քէն-
 տի նէֆսլէրինէ տայիր մէրամլարտան հայլի վէ
 իւսթիւն տիւր : Մ էմուրիյէթլէրինին իճրասընա
 մուզայէտ օլմալարը քէնտի քեարլարը իչիւն օլ-
 մատըը՝ խապէր վէրտիքլէրի մատտէլէրին քէյ-
 Փիէթինտէն պէս պէլլի տիր , զիրա պու խապէր
 վէրտիքլէրի շէյլէր սէպէպիմտէն Փայտա վէ էյ-
 լիք կէօրէճէք եէրինէ՝ վէ րահաթըզ վէ վարիյէթ
 գազանաճազլարընա պէտէլ՝ էքսէրի տիւշմանլէր
 գազանըպ՝ թիւրլիւ մէշագգաթ վէ ա՛ղապլար՝ վէ
 էօլիւմ տախի պուլուրլարըտը : ()նլար՝ եալան
 մարգարէլէր կիպի՝ եալան շէյլէր խապէր վէր-
 մէյիլէ րիճալ քիպարըն վէ գուտրէթ վէ նուֆուզ
 սահիպի օլանլարըն պէտ խուլլարընա միւսատէ
 էտէրէք մարգարէութիւնլարը իլէ օնլարը իման-
 սըզըզ ևօլունտա սապիթ էթմէք իչիւն օնլարա
 միւտահանէ էթմէզլէր իտի . իլա կերչէքլիսե
 սէյլէտիքլէրինտէ թէհլիքէյէ վէ պէլայա տիւ-

շէճէքլէրինի աշիքեար պիլիւրէր իտի իսէ տէ՛ ա-
 չըգտան աչըղա վէ ճէսարէթ իլէ սէօյլէմէքտէն
 սաղընմաղլարըտը : Վամ ու շան դաղանմադ մէ-
 րամընտա տէյիլէր իտի . վէ օնու ասլա արա-
 տըգլարը եօգ տուր . վէ օնլարը՝ փատիշահ սա-
 րայլարընտա վէ գատր ու նուֆուգ սահիպի ա-
 տամլար արասընտա՝ օնլարըն չազգ էթմէյէճէյի
 ճշմարտութիւնլար սէօյլէմէքտէն մանտա՝ կէօրտիւ-
 յիւմիւղ փէք նատիր տիր : ()նլարտա տիւնեա
 րուհու եօղուտու . վէ քէնտիլէրին ալէմին էօ-
 նիւնտէ իճրա էյլէտիքլէրի աճայրպ շէյլէրէ
 տիւնեա կէօղիւ իլէ պագմաղլարըտը : Պէօյիւքլիւք
 վէ գուտրէթ վէ տիւնեա սէֆաաթլէրի օնլարըն
 ինտինտէ արղուլանաճագ շէյլէր տէյիլ տիր . վէ
 կէօղլէրի էօնիւնտէ կէօրիւնէն ճէ՛մի՛ շէյլէրէ՛
 սալթ Վլաճլա նէ՞ միւնասիպէթլէրի վար տըր ,
 վէ ինսանը Վլաճըն իրատէթինէ միւթիւ՝ էթմէյէ
 նէ՞ եիւզտէն եարար օլա պիլիւրէր միւլճազասը
 իլէ նաղար էտէրլէր . զիրա պէս պէլլի տիր քի
 տայիմ տիւշիւնտիւքլէրի՝ Վլաճըն շէրէֆի վէ
 Վրիստոսու՛ն սալթանաթը վէ ինսանըն եէթիշէ
 պիլէճէյի էն ալէա սանտէթի օլուպ՝ Փիքիւրլէրի
 տայմա պու շէյլէրին իւղէրինտէ կէղէր , վէ
 պու՛նտան պաշգա շէյ թանըմաղլար , վէ ճէմի՛
 էթտիքլէրի վէ չալըշտըգլարը պու՛նլար իշիւն
 տիւր : ()նլարըն՝ հէր թիւրլիւ ինսանլար վէ մատ-
 տէլէր վէ զուհուրաթլար իշիւն սէօյլէմէյէ ֆուր-
 սաթլարը օլուր . լաքին աղտիգգաթըլա գօլայ անկ-

լաշըլա պիլիբր քի , պունլարըն ճիւմլէսի օնլալըն
ազընա՝ Ալլահըն տիւնեայր վէ ինսանլարը իտա-
րէ էթմէսի թէրթիպինէ ազ չօդ եարատըղլարը-
նա՝ վէ ինսան ճինսինին քէմալիյէթէ սէպէպ եա
էնկէլ օլմալէրինէ կէօրէ թէսիր էտէրլէր :

ՖԱՍԼ 2 :

Մարգարէն-նէնլարըն դասիւմը՝ խապէր վէրէն շէյլէրին՝
է՛ն ինճէ էէյթէնլէրին պիլէ պիգգումլա Ռաֆայիլ օլունսառը
վէ խապէր վէրէն ճապարէլէրին կէնչլէն :

Չօդ քէրրէ օլմուշ տուր քի՝ Փիլան շէյ շէյլէ
օլաճագ տըր տէյիւ՝ ինսան խապէր վէրմիշ , վէ
օլ շէյ՝ խապէր վէրիլտիյի միւնվալ իւզրէ պիլա
դուսուր վուգու պուլմուշ տուր : «Վէյլէ օլմասը՝
պաճի տէֆա՝ րասթ կէլէ օլուր , վէ պաճէն սէյ-
լէյէն ատամըն աճը եիւքսէք օլուպ՝ օլաճագ
շէյլէրի էվլէլտէն էյի Տիսապ էտէպիլտիյինտէն
օլուր : Վրիստոնեայրըըն տիւշմալլարը՝ մարգա-
րէլէրին էվլէլտէն խապէր վէրմէլէրինի տէ՝ իշպու-
սըրատա սայարլար , ալճագ պունլարըն պիրի
պիրինտէն Փարդընը անկլամաղա ազ պիր տիգ-
դաթ քիֆայէթ էտէր : Ալլահտան մախսուսէն
պիղէ մալիւմաթ իլհամ օլմագսըըն՝ պիր քիմնէ
պահսըլա գըյաս էտէրէք՝ օլաճագ պիր շէյի էվ-
լէլտէն խապէր վէրէ պիլիբր : Աքին մարգարէլէր
պիր շէյ օլաճագ տըր տէտիքլէրի զէման՝ հէր պի

եղբայրներն ուրիշ ուրիշ խառնակութիւններով խառնակութիւններով վերստին վերադարձան օլ շէյի քիմ էտէճէք՝ օնուն սեպեպի դարդը՝ վազմը վէ եերի՝ փէյլամպերլիյին խառնակութիւններով վերստին շէյէր տիր : Պունունուլա մասլահաթ քիւլլիէն ակեր սուրէթէ տէօնէր . վէ օն պինտէ պիր օլմազ քի՝ օլաճաղընը տիւզճէ վէ սատէճէ Ֆէհմ էտիպ խառնակութիւններէն ատամըն սեօղիւ չըդմասը միսիլլիւ՝ պէյլէ էղրաֆը խառնակութիւններով վերստին տէ հէր պիր էղրաֆըյլա գուսուրսուզ կէլսին չըդսըն :

Մարդարէլէրին օլաճագ տէյիւ խառնակութիւններով վերադարձան զաթընտա՝ շու հալ տախի վար տըր քի , ինսանլարըն Ֆէհմ ու խարստըյա ակտայ էրիպ անլայտիլէճէ+ շէյլէն Ֆէհմէն պէն պիշարը տըրլար : Այգան պունլարըն պանլիւլէրի քիւլլիէն նէվ իճաստ շէյէր իտիլէր . վէ պիր աղը՝ տիւնեաճա օլա պիլիր վուզուլարըն սըրասընտան խարիճ իտի . վէ օնլարըն չօղունուն՝ օլաճաղը անգլէ տախի մուղայիր կէլիր շէյէր իտի . վէ իչինտէ էյլէլէրի տախի վար տըր քի , ինսանճա տիւշիւնիլէպիլէճէք դարդըն դապանը դապանընա զըտը իտիլէր , շէյլէ քի օլ թիւրլիւ սիւնիւ ինսան Ֆէհմ էտէմէզ : Հասըը քէլամ՝ Քրիստոսուն յարութիւն ալմասը կիտիլէրի տախի վար տըր քի , քիւլլիէն դապիւթ թարիքինտէն խարիճ օլմաղըլա , օնլարը պիլմէք վէ թանըմագ վէ էվլէլտէն խառնակութիւններով վերստին սալընը Մուլահըն իշի օլուպ՝ օնլարը օնտան պաշղա պիլէն օ-

լամազ , քի Աֆէնտիմիդին համբառնալ օլմասը վէ Հոդին Սուրբուն Մուարեալարա էնմէսի տա-
խի պու մագուլէտէն տիր :

Մարդարէուծիւնլարըն Կէլ-Կէլ ինսան գուվ-
վէծիւնին հուտուտինտէն եիւքսէք շէյլէր օլտու-
ղունու թաստիդ էտէր : Այէր սալմ պիր դաչ
վուգոււնթ խապէր վէրիլիշ օլտյըարար , վէ է-
յէր օնլարըն օլաճագլարընա պիր ազ միւտտէթ
կէօսթէրիլսէյիտի , վէ էյէր խապէր վէրիլէն
մատտէլէր պիր պիրիլլէ պաղանմըլ օլմոյարար ,
վագա՛ մարդարէուծիւնլարըն գուվվէծի օլ դա-
տար աղիմ օլմազ ըտը : Վուծիւնիւնթ վագ-
թընտա փուծլար դարաֆընտան վէրիլէն խա-
պէրլէր՝ պիր պիրիլնէ պաղը օլմոյըպ՝ ճիւմէսի
պիր մէվճուտ մարդարէուծիւն սսյըլաճագ եեր-
լէրի եօղուտու : Այլքի վագըթ պէ վագըթ սիւ-
ալէրէ վէրիլէն ճէվապէ կէօրէ պաղը տէֆա
պիր թէք վուգոււնթ վուգու պուլուրուտու , ֆա-
գաթ օնլարըն պիր մուգթաղի նիշանկեահլարը վէ
մագսուտլարը եօղուտու : Աքիլն՝ պու կէօղիւ-
միւզիւն էօնիւնտէ աչըլան կէնիշ տէֆթէրտէ նէ՞
դատար չէշիտ շէյլէր վար տըր , օլաճագ տէյիւ
խապէր վէրիլէն վուգոււնթլարըն հատտի հիսապը
եօգ , օնլարա թախսիս օլունմուշ վագթըն միւտ-
տէթի փէք կէնիշ տիր , վէ պիրիլէրճէ սէնէլէրէ
ուղանըր , վէ օլաճագ շէյլէրին մահալի՛ պիւծիւն
տիւնեայը իչէնէ ալըր : ()նլարըն ճիւմէսի պիր
եէրտէ՛ փարչալարը տաղընըգ պիր ճիսիմ օլմա-

յըպ' ճիւմլէսի պիր պիրինէ պաղլը վէ սըրա իլէ
 պիրի պիրինէ միւնասիպէթի օլան վուզուլաթլէր-
 տէն թանգըմ օլունմուշ ազլիմ պիր վիւճիւտ
 տիւր : Նսիւլասէ'ի քէլամ մարգարէութիւնլար'
 ինսանա վազի' օլսճագ զուհուրաթլարընտան ա-
 լընըպ' օլմալարընտան ագտէմ եագըլմըշ պիր
 թէվարիս քիթապը տըր , քի օնտա' փէք մէշ-
 հուր վազըթլար տիգգաթ ըլա իշաթ օլունմուշ
 տուրլար , վէ Մ.լահըն քէնտի անտալէթինի վէ
 մերհամէթինի պէնի ատէմէ պէյան էթմէք իչիւն
 զահիրէ կէթիրէճէյի անղիմ վուզուլաթլար պէյան
 օլունուրլար :

Մարգարէութիւնլարը պու դարափտան թէֆ-
 թիշէ ալընճա' իօպաթ սըրասընտա չօդ անճայիպ
 գուվվէթ քէսպ էտէրլէր : Այլէր ինսանլար պան-
 ղէն ազ վազթըն իչինտէ օլաճագ թէք թիւք վու-
 գուլաթլարը հալա մէվճիւտ օլան սէպէպլէրտէն
 թահմին էթմէյէ գատըր օլմուշլար ըսա , պու
 միսիլլիւ տօլաշըգ վէ ազըլտէն խարիճ վէ ազլիմ
 վուզուլաթլէրի էվվէլտէն խապէր վէրմէյէ' Մ.լ-
 լահտան էօյրէնմիշ քիմսէտէն զայրի գատիր օ-
 լամագ :

Փ Ա Ս Լ 3 :

Մարգարէութիւնլարըն ըտէն վէ մերամ ու մաշտտտա :

Պիր քիմսէնին պիլմէտիյինի օնա խապէր վէրէ
 պիլիպ մերազընը տէֆ էթմէք' ինսան եիւրէյի-

նին քիպրինի արթըրը պիր քէյֆիյէթ տիր : Մ -
 զամէթ գազանըպ սայիրլէրտէն թմղիմ օլունմագ
 իչինն ախէրլէրտէ պուլունմայան հիւնէր ու մա-
 րիֆէթլէր իզհար էթմէք՝ ինսան դապիաթընա
 զայէթ մուաֆըգ պիր հալ տըր : Վ քին իշպու-
 շէյին իքիսի տախի անղիզ մարգարէլէրին բու-
 հունտան վէ մէրամընտան նէ՞ գատար ուղագ
 տըր : Վուլթիւէրէսթլէր մապէյնինտէ՝ փուլթար-
 տան օլաճագ շէյլէր խապէրինի իսթէյէնլէրին
 մէրամը՝ քէնտի մէրագընը հալ էթմէք՝ եախուտ
 ալտըգլարը ճէվապը քէնտի շանընա եախուտ
 քեարընա եախուտ զէվգինէ ճէվիրմէք նիյէթին-
 տէն ի՛պարէթ իտի : Վ է պու խապէրլէրի վէրէ
 պիլմէք իտտիանընտա օլուպ քէնտիսինէ փէյղամ-
 պէրլէք գուտրէթի անտ էտէն քիմանէ՝ էյէր ալ-
 տըղը իւճրէթտէն զիյատէ շէյ գազանմագ մէրա-
 մընտա իտի իսէ , օնուն մէրամը ախէրի տախի՝
 քէնտի հագդընա պիհուտէ եէրտէ միւթէհայիր
 էթմէք՝ եախուտ քէնտի իչինն քեարը պիր եա-
 լան սէյլէյէճէյի վագթա նազարէն ի՛թիպար
 գազանմագտան ի՛պարէթ իտի : Մ ստուաճաշունչ
 քիթապընտաքի պուլունան մարգարէլէրին մէրա-
 մը՝ պունլարտան չօղ ուղագ տըր : () նլարըն օլա-
 ճագ շէյի խապէր վէրմէլէրինտէն զուհր էտէն
 հասըլաթ՝ իլհամի իլահինին սահիհլիյինէ վէ
 սատըգըղընա մէթանէթ վէրմէք՝ Մլահըն հագ-
 դընա եիւքսէք Փիքիրլէր էյրէթմէք՝ հէր քէստէ
 տիւնեանըն Վուրթարըճըսընա իման թէտարիք

էթմէք՝ ինսանլարը Մլաճըն էմիրինէ միւսթագիլէն միւթի՛ւ էյլէմէք՝ Մլաճ խըղմէթինտէ միւտաւիմէթ իլէ գալմաղա ինսանլարը րազի էթմէք՝ տին իչիւն սըղլէթտէ օլանլարա վէրմէք՝ Վրիստոն. եալարը քէնտի տիւշմանլարընըն խուսումէթինէ վէ գըղլընլըղընա գարշը գուվլէթլէնտիրմէք, վէ Մլաճըն եօլունու ինսանլարա Տագդ ու անիլ կէօսթէրմէք՝ վէ պունլարա գըյաս սայիր մատտէլէր տիրլէր : Մլաճ դարաֆընտան կէօնտէրիլթիշիղ տէյէն ինսանլարա պունլարտան զիյատէ եագըշըղը մէրամ օլա պիլի՞ր մի :

Նոր կտակարան միւէլլիֆլէրինին թէլիֆ էթտիյի քիթապլարըն Տէր պիր մաճալինտէ կէօրիւնէն Մլետարան թմալիմաթընըն վէ նիյէթինին Բեդայեռ պեռլէի իշպու խուսուստա՝ ալէսսէվի պիր վէճճիլէ փէք գուվլէթլի պիր իսպաթ տէյի թագտիմ՝ օլունա պիլիր : Նաքին պուրատա՝ եալընըղ՝ Մղիղ քիթապլարտա պուլունան մարդարէութիւնլարըն թաստիղի իչիւն թագտիմ՝ օլունուր : Պէյլէ պիր պիրինէ զէնճիրլէմէ պաղըր օլարագ պիրի պիրի արտըսըրա զուհուրա կէլէն պիր թագըմ՝ վուգուաթլար՝ վէ կէլէճէք վագըթտա օլաճագ շէյլէրին օլմալարընտան էվլէլ գալէմէ ալընմըշ նագլիյէթլէր՝ պու դարաֆտան տախի զայէթ անճայիպ տիրլէր քի, օնլարը եազան մարդարէլէր՝ Տէր պիրիտի այրը այրը պիրէր սէմթտէ վէ պիրէր վագըթտա եաղտըլար : Նյէր պիր գագըմ՝ ատէմլէր՝ ճիւմլէսի պիր մաճալտէ

վէ պիր դէմանտէ օլուրլարսա , տէյէն օլա պիլիր
 քի՝ հէփսի պիլ իթթիֆագ պիր մասալ վէ տիւղմէ
 թէվարիս եափարագ՝ խալքը ալտաթմագ իչիւն
 սէօյլէրինի պիր էթմիչլէր տիր : Աքին Վրիս-
 տոսուն տիւննայէ կէլմէսինտէն էվվէլ զուհր է-
 տէն մարգարէլէրին արասլնտա փէք չօղունուն
 պիրի պիրի իլէ իհագլղղ վէ միւնասիպէթի օլմագ
 միւմքիւնսիւղ իտի : Աքին պէօյլէ իքէն տէ՝ օն-
 լարըն հէր պիրի՝ Ալլահ դարաֆընտան քէնտի
 հիսսէսինէ տիւչէն խըղմէթին իճրասընա դայրէթ
 ու հիմմէթ էթմէսիլլէ , կէօրիւրիւղ քի՝ հէր պի-
 րինին այրը այրը քէսիպ իչլէտիլի վէ հիւսնէ կէ-
 թիրտիլի թաշ՝ պինանըն թախսիս օլունտուղու
 մահալէ զօնտուղունտա , գըպըր գըպըրյա ոյ-
 ղուն կէլիր , վէ պինանըն աղամէթինէ վէ գուվ-
 վէթինէ վէ կիւղէլլիլինէ փէք էյի եագըշըր :
 Պու մարգարէլէրին հիչ պիրիսի իչիւն տէյէմէյիղ
 քի , պիր ախէրինին եազտըղընտան էօրնէք ալ-
 մըշ տըր . վէ ֆիլ վագի՝ չօգ տէֆա՝ պիրի սայրի-
 սինին սէօյլէմիշ իտիլի պիր շէյին խուսուսունտա
 սէօյլէտիլի դէման՝ օլ շէյին հագգընտա սէօյլէն-
 մէմիշ քէյֆիլէթլէր զիքը էտէր . վէ հէր պիրի-
 նին վէրտիլի խապէրտէ՝ եալընըղ քէնտիլնէ մա-
 լիւմ օլունմուշ պիր թագէ փէյլամպէրլիք վար :

Ֆ Ա Ս Լ 4 :

Մարգարէո-նի-նո-ն աւելլելունն գերեզմանի :

Երբսերի մարգարէլէրին քելամլարընն գարանլըդ օլմասը հագգընա շիքեայէթ օլունմուշ տուր . լաքին էյեր օնլարըն մէֆհումու վէ սէօյլէյիշլէրինին գարզը՝ լայըը վէճհլլէ թէֆթիշ օլունա՛ ըտը , աճապա պու շիքեայէթ օլա պիլիւր մի իտի : Պու գարանլըդըդ զանն օլունան հալէ՛ իքի տէ սէպէպ կէօսթէրիւէր , քի պիւրի օնլարըն լա-նը՝ վէ օ պիւրի՝ Ռարիֆլէրինին աճլաւմասը կէ-օ օլտուղու տուր : Պագալըմ պու շիքեայէթլէր նէ՞ տէրէճէ տօղրու օլա պիլիւր :

Մարգարէութիւնլար՝ մախսուսէն այրը պիւր նէվ՝ թէլիֆաթ օլտուղլարը սէպէպտէն՝ օնլարտա գուլանըլան իսթիլահ վէ թէլաֆֆուզ տախի օնլարա մախսուս օլաճաղը էմը մուգարրէր տիր : Պանգէն ֆիքիւրլէրինի աւել քէ քօլայ աճլաւմասը լուղէթլէր իլէ իֆատէ էտէրլէր . լաքին էրսերի է՛մսալ (գի-օրբեր-նի-ն վէ յե) «եօլէնը աւրիլէր տախի գուլանըլար : Մարգարէութիւնուն» քէնտինէ մախսուս նիշանէլէրի վար , քի գուլանմասը ճիւմլէ փէյղամպէրլէրէ ալէսսէվի տիր . լաքին պու սէպէպտէն մարգարէութիւն թէլիֆաթլարը պիլմէճէ վէ մուամմա սայըմալը տէյիլ տիր : Լըղիզ Վիթապլարտա պուլունան մարգարէլէրին իսթի՛մալ էթտիյի էմսալար վէ

նիշանէլէր՝ էքսէրի մասնուգաթման վէ Ալլահն տիննէայր իտարէ էթմէսի ուսուլինտէն վէ Ահհոտիլէրին վէ քէնտիլէրիլէ միւնասիպէթլէրի օլան հէմճիվար միլէթլէրին թէվարիսլէրինտէն այլնմա տըրլար : Աքին լիսանլէրին հէր թիւրլիւ ախէր ուսուլլէրին հազզընա օլտուղու միսիլլիւ՝ իշպու էմնալտէն իպարէթ օլան ուսուլին հազզընա տախի էօյլէ պիր մանէա վէրմէք շուրուգ վէ գայիտէլէրի վար տըր քի՝ պիր քիմսէ օլ թարիդի դութտուղու թագտիրտէ, ճիւմէսինին մանէասընը գօլայճա՝ վէ ասլա եանղըլմայարագ պուլուր : Ա է օնլարը՝ լայրղը իւղրէ սապր վէ տիգգաթըլա մէշգ էթմէյէ մէշղուլ օլան քիմսէ՝ սգուտուղու մարգարէութիւնուն ալէսսէվի մէրամընը՝ վէ փէշին խապէր վէրտիյի վուգուսթլէրին շէքլինի՝ եանի օլ մարգարէութիւն սաատէթ վէ րահաթըլգ մը՝ եօգսա պէլա վէ մուսիպէթ մի խապէր վէրիյօր անկլայա պիլիր . լաքին իհթիմալ քի՝ քիմի՞ն իչիւն եախօտ հանկը գէման եա մահալ իչիւն սէօյլէնտիյինի ասլա անկլայամասըն :

Մարգարէութիւնլարըն գարանըգ օլմասընա իքինճի սէպէպ տէյիւ կէօսթէրիլէն թարիֆլէրինին անկլաշըլմասը կիւճ օլտուղու հազզընա՝ պունու ունութմալը տէյիլ իգ քի , եյէր պանղի մարգարէութիւնլարըն պու պապտէ սէօյլէյիշլէրի գարանըգ ըսա տա՝ ախէրլէրինին սէօյլէտիյի էօյլէ պիր աշըգ տըր քի՝ օնտան տահա զիյատէ ա-

չք գ սէօյէյիշ օլամաղ : Պու աչըդ օլանլար՝ իս-
 պաթ էաէրլէր քի , թարիֆ էթաիքլէրինի քէն-
 տիլէրինէ եազարրան՝ Մլաճըն ինճամի մախսու-
 սէսի իտի . անճագ կիւճ անկլաշլըր օլանլար տա
 պունա գարը պիր շէյ սէօյէմէվէր : Ըօգ քեր-
 րէ մարգարէութիւնլարն գարանլըգ օլմասընա
 սէպէպ՝ թարիֆ էթաիքլէրի շէյլէրին իճրասը՝
 պինլէրճէ սէնէլէր իշինաէ վուգոն պուլաճաղը
 տըր : Պանլի մարգարէութիւնլար՝ Վրիստոնեա-
 լըղըն իւ երլարլնտա իճրա զունմագ կէրէք ի-
 տիլէր . վէ մախսուսէն օլ էվվէլքի վագթըն
 Վրիստոնեալարըն Փաիտէսի իշին սէօյէնտի-
 լէր : Պունուն իշին պունլար՝ զիյատէ աչըգ վէ
 գօլայ անկլաշլըր թարգըլա եազըլըշտըլլար :
 Պանղիլէրի տէ Վրիստոնեալըղըն օլնա վագթ-
 լարընտա կէլէճէք առէմլէրէ միւթանլիգ օլուպ՝
 իլք վագթըն Վրիստոնեալարը պունլարըն Փիք-
 րինի անկլայւմաղլար ըտը . լաքին օնլարըն կէօս-
 թէրտիլի վուգուանլարըն զուհուրի վագթի եագ-
 լաշտըգճա՝ օնլարըն եիւշինիւ էօթթէն փէրտէ
 եավաշ եավաշ աչըլմագտա օլուպ՝ Փիքիլէրի
 անկլաշլմաղա պաշատը : Վէ մարգարէութիւն-
 լարըն վագթիլի տէ՝ Վրիստոնեալըղըն «ն վա-
 գթլարընըն առէմլէրինէ միւթանլիգ օլմաղըլա՝
 էվվէլքի վէ օթթա վագթըն Վրիստոնեալարը
 օնլարըն մէֆհումունու գարանլըգ պուլուրլար ը-
 տը . լաքին Մլաճ պու մարգարէութիւնլարը քիմ-
 լէրէ նաղարէն ինճամ էտիպ եազարըմըշ իսէ , օլ

քիմսէլէր տիւննա իւզէրինէ կէօրիւնտիւյիւ զէման ,
պուլուժլարըն արտընտան պիր պարնըզ շաֆգը
կէօրիւնմէյէ պաշայըպ՝ առէմլէր Ալլահըն իզ-
ղէթ ու շանընը աշիքիար էթմէյէ վէ օնուն գուլ-
լարընըն սաստէթինէ սէպէպ օլմաղա թային օ-
լունան պա՛ղի ազիմ վուգուսթլարըն իճրասընը
կէօղէթմէյէ ույանտըլար : Պա՛ղի մարգարէու-
թիւնլարըն տախի թա՛րիֆլէրի գարանըզ օլմասը
պու եիւզտէն անկլաշըլմալը տըր :

Պիր մարգարէութիւնուն իւզէրինէ՝ կերէք օ-
նա մախտուս օլան էմսալ վէ նիշանէլէր իլէ վէ
կերէք գարանըզ թարիֆլէր իլէ՝ փերտէ չէքիլմէ-
սինին սէպէպլէրինտէն պիրի տէ՝ օլ մարգարէու-
թիւնուն սէօյլէտիյի մատտէյի միւլհազայէ ալ-
մաղըլա անկլաշըլըր : Պէշին խապէր վէրիլմիշ
պազը զուհուրաթլար տախի պու մադուլէտէն
տիր քի , միլէթլէրին տէվլէթ ու սաստէթի եա-
խուտ խարապ ու պերպատ օլմասը օնլարա պաղըք
տըր , վէ օնլար ինսանըն եէտի իլէ իճրա օլու-
նաճագ տըր : Այէր պու մարգարէութիւնլար ափ
աչըզ՝ վէ հէր քէսին գօլայ անկլայապիլտիյի պիր
սուրէթտէ օլսայըտը , Քրիստոնեալըղըն տօսթ-
լարը օնլարըն իճրասընը հուսուլէ կէթիրմէյէ
մախտուսէն ճէհա ու աճէլէ էտերլէր իտի . վէ
օ պիր գարաֆտան Քրիստոնեալըղըն տիւշմէնլէ-
րի պիւթին գուվլէթլէրի իլէ՝ օնլարըն իճրասը-
նըն էօնիւնիւ ալմաղա չալըշըլար ըտը : Ապին
մարգարէութիւնլարըն շիմաիքի սուրէթինտէ՝ ին-

օանլար քիւլլիէն քէնտի հալէրինտէ գալմըշ օ-
 լուպ՝ մերամ էթմէյերէք վէ տիւշիւնմէյերէք վէ
 պիլմէյերէք մարգարէութիւնլարըն իճրասընա
 չալըշուպ հուսուլէ կէթիրիրլեր: Ա է մարգարէու-
 թիւնուն իճրասը թէքմիլ օլտուգտան սօնկրա՝ օ-
 նուն իւզէրինտէն փերտէ գալգար, վէ մարգարէ-
 ութիւնուն իսպամը հէր վէճհիլէ աչըգտան
 Կէօրիւնիւր: Մ. լահըն թէտպիրլերի՝ ինսան գու-
 ըապիլէճէ յի թէտպիրլերտէն նէ՞ գառար զիյա-
 տէ ա՛ղիլանէ տիրլեր:

ՖԸՍԼ 5 :

Վրիստոս իւլիւն օլն մարգարէութիւնլար :

Մարգարէութիւնլար բասթ կէլէ իճրա օլուն-
 մուշ թահմինլերտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր
 տէյէնլէր՝ Մ. զիզ քիթապլարըն ճիլտի էվվէլի օ-
 լան շին Կտակարանը պիր քերրէ կէօղտէն կէ-
 շիրսինլեր, վէ Մ. եսիանըն հազգընա ընտա թահ-
 րիր օլունան մարգարէութիւնլարա նազար էյլէ-
 սինլեր: Ա է հուտիլերէ վա՛տ օլունան պու ա՛ղիմ
 Վուրթարըճընըն էշքեալինի վէ ճէմի նիշանէլէ-
 րինի իշար էթմէյէ հազ թարաֆընտան թա՛յին
 օլունան մարգարէլերտէն եաղըլմըշ օրատա ընուն
 պէլքի եիւզտէն զիյատէ նիշա՛նի մախսուսէլերի
 իշարէթ օլունմուշ պուուրուզ . քի պու նիշանէ-
 լերին պաղըսը փէք աճայրպ՝ վէ պաղըսընտա տէ

սուրեթա պիր պիրլերինէ զըսլըգ տախի կէօրիւ-
նիւր : Ալէլ խուուուս՝ Ասայի մարգարէնին էլլի
իւչիւնճիւ պապընա պագ : Աշպու մարգարէու-
թիւնլար պիրպիրինտէն Փարզլը միւէլլիֆլէրտէն՝
վէ Փարզլը մէմլէքէթլէրտէ վէ Փարզլը զէման-
լէրտէ եազըլըպ՝ Օնլարըն էն սօնլըաքիսի՝ Քրիս-
տոսուն զուհուրինտէն պիր գաչ եիւզ սէնէ
էվվէլ եազըլըլ տըր : Քրիստոնեալար տէր քի ,
պու մարգարէութիւնլարըն ճիւմլէսի Յիսուս
Քրիստոսուն հագգընտա տըր : Աշպու մատտէ՝
տէրին վէ ինճէ թէֆթիշ գապուլ էտէր պիր
մատտէ տիր : Աէրէք Ա՛ղիղ՝ վէ կէրէք խարիճ
քիթապլարըն նազլ էթտիյի պու գատար գահ-
րամանլարըն վէ ալիմ վէ մլլթէպպիր վէ ճէնկտէ
պէհատըր քիմսէլերին վէ փատիշասլարըն վէ քի-
պար վէ դուտրէթի զաթլարըն վէ Փէյլէսօֆլա-
րըն իչինտէն պէյէնալիյին քիմէյի սէչիպ սյըր ,
վէ մարգարէլերին սէօյլէտիքլերինի օլ քիմսէնին
իւզլերինէ ույտուրմաղա թէճրիւպէ էյլէ : Պետ-
րոսու եախուտ Յուդայը եախուտ Յովհաննէսի
եա շերովդէսի էլէ ալ , վէ էկէր խարիճ թէվա-
րիլլերի տահա՝ զիյատէ մինասիպէթլի պուլուր-
սան՝ Աղէքսանդրոսու եա Յուլիոս Աեսարը
թուլթ , վէ էկէր զայրէթին պօշունա կիթմէմէսի-
նէ ճահտըն վարըսա՝ Աոնիոտիոսու վէ Սոկրատը՝
եախուտ Սարկոս Անտոնինրոսու ալ , վէ շին
Ատակարանտա պուլլունան մարգարէութիւն քէ-
լամլարընը պունլարըն պիրիսինէ ույտուրմաղա

չալը : Վապիլ տիր քի՝ սէյլէնէն քէլամլարըն՝
 պիրիսի՝ սէնին սէչիպ այըրտըղըն մէշհուր զաթա
 փէք կիւղէլ ույայօր . լաքին պիր քէլամա տահա
 պոգընճա , օնուն ասլա օլ քիմնէյէ ույաճագ
 քէօշէսի եօգ տուր , վէ իւչիւնճիւսիւնիւ տէ ույ-
 աուրայըմ տէտիյինտէ , էյիճէ ա՛ղըն գանար
 քի , պու մարգարէութիւնլարըն կէօսթէրտիյի
 տտամը պուլա՛մամըշսըն : Աէլ սօնկրա պու մար-
 գարէութիւնլարը Վ.րիստոսա ույտուր . օնլարըն
 ճիւմէլէ եիւզ՝ եա տահա զիյատէսինի օնա ույ-
 տուր . վէ պու մարգարէութիւնլարըն օնա ա՛ճա-
 յիպ թարգըլա ույարլըղընա թա՛ճիւպ չէքէճէք-
 սին . օնա ույմայաճագ ա՛սլա պիր սէօղ պուլա՛-
 մաղսըն : Պունա դունի կէլէ տէյիպ՝ ույլունլուղու
 աիւչէշ պիր քէյֆիյէթ սայան քիմնէ իլէ մուպա-
 հէսէ էթմսի լայըգ տէյիլ աիր . վէ օնա՝ սալթ
 քրիստոնեալար ահագ վէ հէր շէյէ ինանլուր տէ-
 մէք եագըշմաղ :

Վայէթ աճայըպ պիր շէյ տահա վար քի , օնու-
 պօշ կէշմէսի եագըշմաղ . վէ օ՝ Վ.րիստոս իչիւն
 օլան մարգարէութիւնլարըն ճիւմէսի փիւշմու-
 ընըն էլինտէ հըֆղ օլտուղու աուր : Այէր Վ՛զիզ
 Վ.իթապլարըն պէքճիլէրի եալընըզ Վ.րիստոն-
 եալար օլայըտըլար , պէլքի՝ մարգարէութիւն-
 լարը վուգուաթլարա ույտուրմագ իչիւն՝ իչինե
 գալէմ սօգուպ պօշմուշար տէյէն պուլունուր
 ուտու : լաքին պու էմանէթլէրին պէքճիլէրի՝
 Աշհուտիլէր քէնտիլէրի աիրլէր , վէ օնլար էօյլէ

պէք ճիւղեր տիր քի , էսքի զէման մարգարէլէրինին շէրէֆինէ խալէլ կէլմէքտէն՝ զկյատէսիյէ սագրնըրլար : () Նլար քէնտի միլէթլէրինին մարգարէլէրինէ նէ գատար ըսյէթ էտէրլէր իսէ , Քրիստոսա վէ օնուն իշինէ տախի օլ գատար աճը խասիմլէր տիր : () Նլարըն մապէյնինտէ պու գատար գըյմէթլի դուլթուլան քիթապը օնլարտան իսթէ , վէ օնու սանա վէրիը իքէն , օնլար Յիսուս Նաղովրեցիէ լանէթ օգուրլար : Սէն քիթապը ա՛լ , վէ օնտա Սեսիա հազգընա ևաղըլան մարգարէութիւնլարը օգու , վէ էվվէլտէն վէրիլէն խապէր իյէ զուհր էտէն վուգուա՛թը զայէթ պիր պիրինէ մուվաֆըգ պուլուըսուն , վէ պունունուլա ա՛ղըն էյիճէ գանար քի , Քրիստոնեալարըն գատիմտէն պերու միլէթլէրէ կէլէճէյի խապէր վէրիլէն Սեսիա՝ Յիսուս Նաղովրեցի օլաուղունա իտտի՛ա էթմէլէրինէ գուլվէթլի սէպէպլէրի վար տըր :

Փ Ա Ս Լ Ծ :

Երոստաղէօն Էսթալըլար էլիյէ խարապ օլմաղը :

Նոր Կտակարանտա պուլունան ա՛ճայիպ թա՛րիֆլէրին իշինտէն իքի թանէսինի այըրըպ՝ օգույանլարըն տիգգաթ ու միւհազատընա հալալէ էտէճէյիմ : Պունլարըն պիրիսի՝ օլաճագ տէյի փէշին խապէր վէրիլտիքտէն ազ սօնկրա վուգու

պուլմուշ պիր վադա՛ա տըր . վէ օ պիրիսի՛ խա-
պէր վէրիտիյի վազըթտան պէրու հալէա պու
կիւնէ տէք իսպաթ զըմնընտա վէրտիյի ըշըգ վա-
զըթ կէչտիքճէ արթմադտա օլուպ՝ պիր քիւչիւք
երլտըգ իքէն կիւնէշ պէօյիւքլիւյիւնէ էրէյօր :
Պու միւնվալ իւզրէ հէր վազթէ մախսուս պիրէր
մարգարէուլթիւն վար . քի հէր պիրիսի քէնտի
վազթընտա իճրա օլտուդճա Վրիստոննալարըն
տինինէ գուվվէթ վէ մէթանէթ վէրիր : Պունլա-
րըն էվվէլքիսինտէն պաշլայալըմ , քի Արուսա-
ղէմին խարապ օլմասը տըր :

Ը Էօյլէ պիր շէյ վազի՛ օլաճադ տէյիւ՝ մէճ-
հուլ պիր սէօյլէյիշ իլէ պայաղըճա պիր թագրիր
էթմէք՝ օլ գատար տիգգաթէ լայըգ պիր մատտէ
տէյիլ տիր , հէմ տախի պու՝ պէօյիւք պիր իս-
պաթ օլամադ : Վապիլ տիր քի , օլ վուզուաթ
վազի՛ օլա պիլիր , վէ օնու փէշին խապէր վէրէն
ատէմ զիհնի իլէ թահմին էթմիշ եա պիրի րասթ
կէլէ սէօյլէմիշ տիր , վէ պունտա ինսան ա՛ղընըն
եէթիշէճէյինտէն եիւճէ պիր շէյ եօգ տուր : Վն-
ճադ պիր շէյի փէշին խապէր վէրէն քիմնէ՝ օլա-
ճաղըն մահալինի վէ վազթընը վէ էդրաֆընը վէ
ատամլարը վէ սէպէպլէրի վէ օլ սէպէպլէրտէն
նէշադ էտէն հասըլաթլարը թաֆսիլէն իշար է-
տերէք խապէր վէրտիյի թագտիրտէ , մասլահաթ
պաշգա սուրէթէ տէօնէր : Ը Լիմտի պիլիմ թէֆ-
թիշէ ալտըղըմըղ մարգարէուլթիւն ոա պունլարըն
ճիւմէսի մէվճուտ պուլընուր :

Պու վուգուա՛ծ քէնտի զա՛ծընտա ասլա օլա-
 ճագ շէյէ պէնպէմէզ իտի . չիւնքի խապէր վէ-
 րիլտիյի վագը՛ծ՝ Երուսաղէմ Լոռվմայեցիլէրին
 էլինտէ իտի , վէ Եհնուտիլէրին պաշ գալար-
 րըպ օնլարը օլ մէմէքէ՛ծտէն գօվաճագլարընը
 թաճմին էտէճէք ասլա պիր վէսիլէ ևօղուտու :
 Լոռվմալըլարըն Տիւքմիւ հէր նէ գատար Եհ-
 նուտիլէրէ աղըր իտի իսէ տէ , պիր կիւն օնլարըն
 հիւքմիւնէ ասը օլուպ օնլարտան այրըլաճագլարը՝
 օլ վագը՛ծըն հալինէ նաղարէն՝ հիւ պիր վէճհիլէ
 գըյաս օլունամաղըտը : թէվարիխ քի՛ծապլա-
 րընտա՝ պունծիլէյին թէքմիլէն երգըլըպ խարապ
 օլմուշ շէհիլէր զայէ՛ծ ազ՝ վէ ահալիսինին գը-
 լըճտան կէչիլիլիպ գա՛ծլ օլունմալէրինէ՝ պիր
 էմսալ նատիր պուլունուրուտու : Պու շէհրին
 մուհասէրէ օլմասըննը վո. գուա՛ծը մախսուսէլէ-
 րինէ վէ օնուն չօդ վսգըլ՛ծ սիւրմէսինէ օլան սե-
 պէպլէրի՝ պէջլէ պիր հիյպէ՛ծլի գըրղընա վէսիլէ
 օլան վուգուա՛ծլարըն՝ վէ այալէ՛ծին իւզէրինէ
 կէլէճէք սըգլէ՛ծ ու պէլալէրի՝ ճէմի՝ պու մէմէ-
 քէ՛ծին ահալիտէն պօշ գալմասընը վէ Լոռվմա-
 լըլարըն գըլըճընտան խէլաս պուլուպ էսիրլիյին
 էն Ֆէնասընա տիւշէնլէրին խօր հաղիր վէ սէֆիլ
 օլաճաղընը , վէ պիւթիւն տիւնեա իւզէրինէ տա-
 ղըլըպ փէրիշան օլաճագլարընը՝ վէ պունլարըն
 ճիւմլէսի հէփ օլ տէվրին ատէմլէրի էօլմէզտէն՝
 եա՛նի օթուզ պէշ երլըն զարֆընտա վագի՛ օլա-
 ճաղընը՝ էվլէլտէն խապէր վէլմէք ինսան աղը-
 նըն գուվլէ՛ծինտէն իւսթիւն պիր շէյ իտի :

Իշպուռ օլմալտան վերիլէն խապէր հէր նէ գա-
 տար աճայրպ իտի իսէ , օնա կէօրէ վուգուռ պաւ-
 մասը տախի աճայրպ իտի : Եյէր պու վուգուռա՝
 թըն թաստիգի իչիւն սէպէպ պիր Վրիստոնեայ
 միւէլլիֆ կէօսթէրէճէք օլսամ , տէյէ պիլիրսի-
 նիզ քի , օ՝ քէնտի տինինին զայրէթինի չէքմէսի
 իլէ , վուգուռա՝թը՝ էվվէլ վերիլէն խապէրէ ույ-
 տուրմագ իչիւն քիթապընը քարէպաշտ իարպի-
 ին տէնիլէն եալանլար ըլա տօլտուրմուշ տուր :
 Լաքին էյէր սիղէ Լւետարան տիւշմանը օլան
 պիր Լէհուտի կէօսթէրիրսէմ , պանա պէօյլէ
 պիր շէյ տէյէմէզսինիզ : Լէհուտի միլլէթինտէն
 Յովսեպոս նամ՝ միւէլլիֆին եազտըղը՝ Լէհու-
 տիլէրին շոովմաշըլարըլա էթտիլի ճէնկլէրին թէ-
 վարիլսինտէ՝ պու միլլէթին խարապ օլմասը թաֆ-
 սիլէն նազլ օլուենույօր : Աէ պու խուսուպտա պու
 քիմսէնին շէհատէթի օլ վէճհիլէ ի՛թիպարու շա-
 յէսթէ տիր քի , միւէլլիֆ քէնտիսի օլ էյամտէ
 միլլէթինին իչինտէ մէսնէտտէ վէ մանսուպտա օ-
 լուպ՝ նազլ էթտիլի վուգուռա՝թտա քէնտիսի տա-
 խի պիլ նէֆս պուլունմուշուտու : Եյլէ օլուենճա՝
 պու մարգարէութիւնուն իճրասը պապընտա էմ-
 նիլէթ էտէճէյինիզ՝ պիր Վրիստոնեայ սէօլլէ
 տէյիլ տիր . Լէհուտի Յովսեպոսուն թէէլիֆ
 էթտիլի թէվարիլի օգույուն , վէ Մատթէոս ա-
 ւետարանիչին եիրմի իւշ վէ եիրմի տէօրթ պա-
 պընտա՝ վէ Ղուկաս աւետարանիչին եիրմի պիր
 պապընտա եազըլանլար ըլա բուպար էթին : Պու

միտիլլիւ սիր իշ՝ սիլէ փէք սղըր կէլէճէք շէյ տէյիլ աիր , էյէր սիզին էպէտի սա՛ատէթինիդէ պայիս օլաճագ սահիճ տին պուլմաղա հալվէսինիդ վար րսա , պու թէֆթիշտէն դաշմաղսրնը :

Պու իսպաթըն գուվվէթինի տահա էյի անկլամագ իչիւն՝ պու ճէնկէ մախսուսէն սէպէպ օլան հալ ու քէյֆիլէթլէրէ աիգգաթ օլունմասը դայէթ էլդէմ մէվատտէն տիր , մէսէլա՛ էվվէլտէն խաղըրա կէլմէսի միւմքինսիդ գուհուրաթլարա՛ վէ ճէնկին ուղանմասընա սէպէպ օլան րասթ կէլէ վուգուա՛թլարա վէ մատտէնին հիտտէթի վագթընտա էնվա՛յի խըրսլարըն գապարըպ շիտտէթ պուլմասըլա թիւրլիւ թիւրլիւ թէտպիրլէր վէ թէրթիպլէրէ՛ վէ եէվմիյէ գուհը էտէն քէյֆիլէթլէրէ կէօրէ միւճէտտէն գուրուլմուշ թէտպիրլէրէ վէ պէլլիսիդ պիր թագըմ ատէմլէրին էվվէլտէն հիսապա սընմասը միւմքինսիդ օլույ՝ ա՛ղիմ իշէրէ սէպէպ վէրէն զարարըզ հարէքէթլէրինէ աիգգաթ էյլէ : Պունլար հէփիսի միլլէթին թէմամ խարապ օլմասընա մուգթագի հալլէրտէն օլուպ՝ ճիւմլէսի օլ վագըթ պիր եէրէ կէլմէլէրլիյէ պու ա՛ղիմ պէլլայի միլլէթին պաշընա կէթիրաի : Պունլարըն ճիւմէսինի պիրէր պիրէր փէշին կէօրմէյէ եալընըղ Ալլահ գատիր իտի , վէ օնլարը գուհուրունտան աղտէմ խապէր վէրիլմէլէրի տէ՛ եալընըղ Ալլահ թարաֆընտան թա՛յին օլունմուշ քիմսէլէրին իշի օլա պիլիր :

Ք Ա Ս Լ 7 :

Եւ եհո֊տիւերին հաւ ու հիւեմի , վէ տիւր մեւէմէրդէն
այրըմըլէլէլ +եմտի պաշընոս պէր մեւէմ օլմէրի :

Ճէմի տիւնեա իւղէրինտէ միւթէմէքիւն ճինս
ճինս միւլէթլէրին իւղէրինէ կէօղ կէզտիրտիյիմ
տէ , լէճճէսինին շէքլիյլէ վէ քէնտիւերինէ մախ
սուս ա'տէթլէրիյլէ վէ տինլէրիյլէ ճէմի' ախէր
միւլէթլէրտէն Փարզը պիր միւլէթ կէօրիւյօրում :
Պու միւլէթին զաթընը անկլամագ իսթէտիյիմտէ ,
խապէր ալըրըմ քի' պունլար տէօրթ պին սէնէ
տէն պէրի սայրը միւլէթլէրտէն պէյլէ սայրը պիր
միւլէթ տիրլէր : Պու միւտտէթին նքսփը միգտա
րը վագըթ' քէնտիւերինէ մախսուս պիր մէմէ
քէթտէ միւթէմէքիւն իմիշլէր . լաքին պին եէտի
եիւզ սէնէտէն զիյատէ վար քի , ճէմի' տիւնեա
նըն իւղէրինէ տաղըլայ' տէտիրկին վէ փէրիշան
ախէրլէրինին միւլքիւնտէ միւթէմէքիւն տիրլէր .
վէ հէր նէրէտէ պուլընուրլարըսա , օրատա եա
պանճը վէ միւսափիր կիպի տիրլէր : Վահաթլէզ
վէ խօշ հալ իւղրէ օլմագ' վէ զաթընտա ալա'
մէշրէպէ մալիք օլմագ' պիր միւլէթի տիւնեանըն
պտղի ահալիսինտէն այրըմըլ սաղլայա պիլիր :
Լաքին պուննուն զըտտը' Եէհուտիւերին սատէճէ
խամի պիլէ' տիւնեանըն հէր պիր դարափընտա
խօր վէ ալլագ սայրըմըլըտը : ()նլար' եալընըզ
Եէհուտի օլտուղլարի իշիւն քէօփէքլէրտէն տա

հա՛ ալլադ դու թուլմուշտուրլար , վէ մեզհեպ ու
 տինլերի հադդենա շոդ սերէնճամ վէ ճէֆա վէ
 մեշագգաթ շէքմիշէր տիր : Տիւշմանլարընըն օն-
 լարա եթախլէրի ֆէնա վէ շէյթանի քեթմիւ-
 լիւքլէր վէ զուլումլար՝ կէեպ կէչիճի պիր խըրս
 վէ թէհապիլըր իշե տէյիլ տիր , իլա եիւզլէր վէ
 պինլերճէ սէնէլէր տէվամ եթմիշ պիր մուսիպէթ
 տիր , վէ եալընըզ պիր մէմլէքէթ եախուտ այա-
 լէթ հուտուտունաա մահատուտ տէյիլ տիր , իլա
 օնլար հէր եէրսէ պու . . սիլլու ա՛ղապ ու էզի-
 յէթ շէքմէքսէ օլմուշար : Բէղալէթ շէքմէք վէ
 սըգլէթտէ օլմագ՝ օնլարա ստէթ կիպի պիր շէյ
 օլմուշ տուր : Ալազլթ օլաու քի՝ հէր կիւն մալ-
 լերի եաղմալանտը՝ քէնտիլէրի նէֆ՝ օլունտու
 եախուտ էօլտիւրտիւ : Պէջլէ հիտտէթլի վէ
 հէյպէթլի սէյրանլար կէօրիւնմէտիք՝ Աւրոքա-
 նըն հա՛նկը դարաֆըր գալոր : Այէր զաթլարը-
 նը կիզէսէ իտիլէր , էյէր տինլերինի թէպտիլ
 էթսէ իտիլէր , վէ պուլունտուգլարը տիյարլէրին
 ահալիսիլլէ գըզալըպ վէրմէյիլէ օնլարա գարըշա-
 ըտըլար , պու գատար սըգընթըլարտան գուր-
 թուլուպ՝ քէնտի էվլատ ու սինսիլէլէրինի տէ
 պունճա բէզալէթտէն վէ զուլմտան գուրթարմըշ
 օլուր ուտուլար : Պունուն պէջլէ օլտուղունու
 քէնտիլէրի տէ պիլմէզ տէյիլ տիրլէր , լաքին
 կէօրիւնիւր քի , պու պէջլէ օլտուղու իչիւն՝
 միլէթլէրինին իսմինի տահա՛ զէյատէ սըգը
 դու թմուշ տուրլար , վէ Աէհուտի մէշքէպինի վէ

ա՛տեթլէրինի վէ տինլէրինի ա՛սլա գօյ վէրմէզլէր .
 վէ էվլէնմէլէրինտէ՛ հալէա քէնտի միլէթլէրին-
 տէն մա՛տա ախէրինտէն գըզ ալմամագ իչինն ի՛-
 նատլարընտա միւհքէմ տուրմուշլար տըր : Տիւն-
 եա իւղէրինտէ պունա թէշպիհ օլաճագ պիր միլ-
 լէթ տահա պուլունո՛ւր մու : Պու նագլ էթտիյի-
 միզ քէյֆիյէթ էգրաֆը իլէ ալընարագ՝ կէրէք
 Ալահըն տիւնեայը իտարէսի ուսուլինտէ՛ վէ կէ-
 րէք ինսանլար թէվարիխինտէ ՚Է+պէն պիր քէյ-
 ֆիյէթ տիր :

Իշպու ա՛ճայիպ մատտէնին իւղէրինէ միւլհա-
 զա էտէրքէն , Յիսուս Վրիստոսուն (Ղոհ .
 իա . 24) վէ Պօղոս Առաքեալըն (Հոմ . ժա .
 25) , վէ ճիւմլէսինտէն զիյատէ՛ Մեսիանըն
 տիւնեայէ կէլմէսինտէն պին պէշ եիւզ սէնէ միգ-
 տարի մուգատտէմ Ալահըն գուլուղունտա սա-
 տըգ պուլունան Մոլսէսին (ՂԿ . իզ : բ (Օ-
 ղն . իը) վէրտիքլէրի խապերի Ֆիքրիմէ կէթի-
 րիրիմ : (Նլար՝ պունուն պէօյլէ օլաճաղընը սա-
 տէճէ մէճհուլ թարզ ըւա խապեր վէրմիշ տէ-
 յիլէր տիր . իլա հէր պիր էգրաֆը իլէ թաֆսիլ
 իւզըէ սէօյլէտիլէր : Աէհուտիլէրին եէսիր օլմա-
 լարը՝ տաղըլմալարը՝ տիւնեանըն հէր հա՛նկը
 դարաֆընտա պուլունուրլար ըսա ըէզիլ վէ խօր
 վէ սէֆիլ գուլթուլմալարը՝ եալընըզ Աէհուտի
 իսմինի թաղըլմալարըլա թիւրլիւ թէհլէքէլէրէ
 տիւլար օլմալարը՝ վէ պու տէրէճէ աղըր պէլալէր
 ալթընա տիւլմէլէրինին սէպէպի օլանն իմանըլլէր

իլէ Սեփեայը գապտաւ էր՝ Երեմիայի՝ պունկարըն ճիւմէ-
 սի էգրաֆըյլա թաֆսիլ օլունմուշ տուր : Աքին
 ինսանճա տիւշիւնէրէք՝ պու ճիւմէնին վուգո՛ւ
 պուլաճագլարընը թահմին իլէ պուլաճագ ասլա
 պիր քէօշէ եօղուտու : Պու խապերլէրի վէրէն-
 լէրէ եարտըմ՝ էտէճէք սապըգատան կէօրիւմիւշ
 էմնալ եօգ տուր : Ագա՛ , շիմտի Ինկիլթէրա
 միւթէմէքիւնլէրինին իչինտէն Սաքսօնլարը վէ
 Պրէթօնլարը վէ Րօմանլարը վէ Եօրմանտլարը
 պիր պիրինտէն քի՞մ ֆէրք էտէպիլիբ : Բէզալիք
 ֆրանսա միւթէմէքիւնլէրինտէ Աօլօսլար վէ Րօ-
 մանլար վէ Ֆրանքլար նէ՞ թարիգ իլէ դանըլըր-
 լար : Պու միլէթլէր վագըթ կէչէրէք վէ պիր պի-
 րինէ գըզ ալըպ վէրէրէք օլ տէրէճէ գարըմըշլար
 քի , զաթընտա այրը միլէթլէր իքէն շիմտի ճիւմ-
 լէսի պիր միլէթ օլմուշլար : Պունլարա գըյասէն
 ումուլըրուտու քի , Եէհուտիլէր տախի՛ օլ գա-
 տար մատէնլէրի հալ էտիպ պիր պիրինէ գարը-
 տըրան աթէշ միսալի պաշլարընտան էքսիք օլմա-
 յան սըգընթըլար՝ օլ իչլէրինէ տաղըլմըշ օլտուգ-
 լարը միլէթլէրէ գարըտըրըր իտի : Աքին էվվէլ-
 տէն վէրիլէն խապեր՝ հէր նէ գատար անգլէ եա-
 գըն կէօրիւնմէզսէ տախի , հէր պիր էգրաֆըյլա
 զուհր էտիպ վուգո՛ւ պուլմուշ տուր , վէ Եէհու-
 տինին եիւղիւնէ պագան քիմնէ՛ Օնտա Հիսուս
 Բրիստոսուն Եւետարանընըն սահիհ վէ Ելլահ
 իլճամըյլա եազըլմըշ օլտուղունուն խապաթընը
 աշիքեար կէօրիւր : Ալէ պու տախի մախսուսէն

տիգգաթէ շայեսթէ տիր քի , պիւթիւն տիւննա-
տէ հէր հանկը դարաֆա տաղըլըպ կիթմիշէր ի-
սէ , հէր եէրէ Մովսէսին վէ մարգարէլէրին քի-
թապլարընը քէնտիլէրիլէ պէրապէր կէօթիւ-
րիւրլէր . վէ Մեսիանըն կէլէճէյի՝ վէ քէնտիլէ-
րինինն օնա ինատ էտիպ ինանմատըղլարընա պէ-
տէլ չէքէճէքլէրի ճէֆալար՝ օլ քիթապլարտա
եազըլմըշ պուլունուրլար . վէ պու թարիգ իլէ՝
օնլար Վրիստոնեալըղա ա՛ղիմ տիւշման վէ խա-
սիմ իքէն՝ հէր նէրէյէ կիտէյօրլար ըսա , քէն-
տիլէրի պիլմէյերէք վէ իսթէմէյերէք օնուն շէ-
քէֆինին տէլլալը վէ խապէրճիսի օլրւյօրլար :

Ալլահըն թէտպիրլէրինին եալընըզ պիր փար-
չասը նաղար օլունտուգտա՝ էքսէրի միւնասիպէթ-
սիզ վէ եագըշըգսըզ կէօրիւնիւր . լաքինն օն-
լարըն թէքմիլի նաղար օլունտուգտա , օնլար
թէքմիլ պիր կիւղէլլիք վէ ճէմալ իլէ փարլար :
Յշպու թէֆթիշէ ալտըղմըզ խուսուս տախի պու
սըրատա տըր : (էօյլէ անկլայալըմ քի , ինսան
թէնինինն աօղրանմըշ վէ պիր պիրինտէն այրըլըպ
սաչըլմըշ աղալարընը կէօրիւյօրուզ . պու սէյրան
կէօղիւմիւղէ չիքին կէօրիւնիւր , վէ եիւրէյիմի-
ղէ տէ պիր Փէրրահլըզ վէրմէզ : Ալաքին էնճա-
մը պիր կիւն՝ Այէհուտիլէրին չէքտիլէրի սէրէն-
ճամլէրին սօնու կէլէճէք տիր : Մարգարէլէրին
վանտի միւճիւպիւնճէ կիւն օլաճագ տըր քի , Վը-
րիստոնեալըղա տէօնէճէքլէր . վէ օնտան սօնկրա
իթիպար գաղանըպ րահաթըղգտա օլաճագլար :

() Եւարըն մարդարէլէրինին պիրիսի պունու աշի-
 քեար սէյլէմիշ տիր . “Մ. յըպընըզ եէրինէ իբի
 դաթ” վէ հիճապ (պէտէլինէ) հիսսէլէրինտէ ալ-
 դըշ էտէլէր . չիւն տիյարընըղտա իբի դաթ միրաս
 ալաճագլար , օնլարըն էպէտի շաղըղը օլաճագ”
 (Ասայ . կա . 7) : Հէփ միլէթլէրին իչինտէ
 Աէհուտիլէրին հիչ պիրինէ գարըշմայարագ այրը
 տուրմալարը՝ օնլարըն թէքրար թէճտիտ օլմալէ-
 րի խոսոսոսունտա օլան վաճալէրին թէքմիլ օլա-
 ճաղընա իհիմալ սուրէթի իլէ նէ՞ դատար գա-
 վի պիր իսպաթ տըր . վէ օնլարըն հալինտէն Մ-
 ւետարան հազգընա ալընան իսպաթ՝ օնլարըն
 Վրիստոնեայ օլմասընտան սօնկրա թէքմիլ շավ-
 դըյլա կէօրիւնիւպ ճէմի՝ գուլվէթինի իպրագ է-
 տէճէք տիր . վէ օ կիւնէտէք քէնտի իմանսըղըզ-
 լարընտա տէլամ էտէնլէրէ ազիմ՝ գուլվէթ իլէ
 թէսիր էտէճէք տիր : Մնճագ Աէհուտի միլէթի-
 նին շիմտիբի հալինտէն տախի ալընան իսպաթ՝
 Վրիստոնեայ տինինի րէտտ էտէնլէրին ի՛նտին-
 տէ տիգգաթի մախսուսէյէ շայէսթէ տիր :

Պու քիթապը օգույանլարա րէճա էտէրիմ ,
 քի պու պապտէ սունուլան միւլհաղալարա էյի-
 ճէ տիգգաթ էթսինլէր : Մարդարէութիւնլարըն
 հիլէթինի վէ էնճամ նիլէթինի՝ լայըզը կիպի միւ-
 թալաճայըլա թէֆթիշ էյլէյիպ՝ պուրատա ղէքր
 էթտիքլէրիմիղի՝ էյիճէ թէֆէքքիւր էթսինլէր :
 Իթիմատ իլէ մատտէյի աճլու իտրաքէ վէ ֆէհմ
 ու ի՛րֆանէ հալալէ էտիպ աօլա շիւպհէ էթմէ-

յերէք սիւալ էտերիմ քի, մարգարէն-նիւնլարը՝ շէփ
 ու իսնիկայե ալընանագ. պիւր մարտէ կիպի դո-նիսոֆ ա՛-
 րուլը՝ էշէ մի տիւր, Վէ օնլարը պիւրապանէ իեֆիէշ է-
 տերէտ՝ պիւր քաւ պիւր-լի- մանէա՛յէ ույար մեֆի-ն-մա-ու-
 ռեօյէ՛նլէր ույմասը մի-մի՞ն մի տիւր : Զա՛շա . հէր
 պիր սէրպէսթ վէ պիղարազ քիմսէ՛ պու մար-
 գարէուծիւնլարըն իսպաթ պապընտա վաֆիր
 գուվէթէ մալիք օլտուգլարընը իգրար էթմէք-
 տէն կերի տուրամազ : Պու իսպաթը՝ չըգտըղը
 փունկար պաշտան ուղագլանտըգճա սրթըպ գուվ-
 վէթ քէսպ էտէն ըրմագլարա թէշպիհ էտերիզ .
 վէ պիր չօգ մարգարէուծիւնլարըն մէրամ ու
 մագսուտունու՝ վէ ինսան գրամընըն պիր չօղու-
 նուն սահիհ հալինի՛ վէ տիւնեստէ վուգու պու-
 լան քէյֆիյէթլէրին բարոյականէ տայըր նէտէ
 գարար պուլմագտա օլտուգլարընը էյիճէ միւլա-
 հազա էթտիյիմիզ թագտիրտէ , մարգարէուծիւն-
 լարըն իլհամի բապպանի իլէ վէրիլմիշ իտիբլէրինի
 վէ Մ. Ետարանըն սահիհլիյինէ ազիմ իսպաթ օլ-
 տուգլարընը տույմամասը միւմքի՞ն մի տիր :

Նոր Արարանն Մլան ինամը օլմասը պա-
պընաս՝ Ա-եդարանն զաֆէր պո-լմասընդան
այմա իսպանլար :

Քրիստոնեայ տինինին տինեատէ անլմ
զաֆէր պուլուպ չօգ տաղըլմասընը հիչ պիր քիմ-
սէնին ինքեարէ մէճսլի եօգ տուր : Պապիլ տիր
քի՝ պիրիսի պունա ճէվապ վէրէ քի , անապա
վադթի գատիմտէ միւթէպէր պուլունան փութ-
փէրէսթլիք հագգընա տախի պու միսիլլիւ իս-
պաթը գուլանմագ միւմքին օլմա՞ղ մը : Պու ճէ-
վապըն շու միգտարը հագգ տըր քի , ախէր քէյ-
ֆիյէթլէրէ նազար օլունմայրպ՝ զաֆէր պուլմանըն
վասէդալարընա վէ սէպէպլէրինէ պագմայարագ՝
եալընըզա զաֆէր պուլմագ՝ սահիհլիք եա պա-
դըլըգ զըմընտա իսպաթ օլամագ : Պիր թանղի-
մին գօլայ զաֆէր պուլմասընա նազարէն օնու
տօղրու սայմագտան զիյատէ թէհլիքէլի պիր
զի՛ւիւմ օլամագ , վէ պիր քիմսէ՝ թէտպիր էթ-
տիյի մագսուտունա սայթ էրտիյի իչիւն օնու էյի

պէլլէմէք՝ վէ միւթալնալարընա վէ արդուլարընա
 եալընը թէքմիլէն էրմէյէ գատիր օլտուղու ի-
 ջիւն օնլարը Ալլահըն ինտինտէ մագպուլ վէ խօշ
 սայմագ զայէթ սագաթ վէ մուխագարալը պիր
 գանուն տուր : Աշպու եօլտա Փիքր ու միւհագա
 էթմէք ճէմի՝ վաղըթտա՝ վէ հալէա շիմտի տախի
 պէյն էլ նաս հէր նէ գատար միւսթէ՛մէլ պիր
 եօլ իսէ տէ՝ քիւլլիյէն պի սասս վէ թէմէլսիզ
 տիր : Ապրին պու՝ հէր նէ գատար ալէսսէվի թէ-
 մէլսիզ իսէ տէ , զաֆէր պուլմագ՝ պանլի զուհու-
 րաթի մախսուսէտէ մատտէնին սահիհլիյինէ վէ
 անգիլանէ թէտպիր օլունտուղունա իսպաթ՝ վէ օլ
 իշտէ Հագ (Ի)անալէանըն փարմաղը վար իտլիյինէ
 թէպէյիւն սայրլմաղա հագգ օլաճաղը հէր շիւպ-
 հէտէն խարիճ տիր : Ումարըլ քի , Վրիստոն-
 եալըգ հագգընա պունուն պէօյլէ օլմասը պէյան
 օլունաճագ : Սատտէ ճիւղիճէ պիղարաղանէ
 թէֆթիշէ ալընընճա , աշիքեարէ կէօրիւնէճէք
 քի , զաֆէր պուլմագ՝ էյերչի փութիէրէսթլիք
 հագգընա իսպաթէ եարար տէյիլ իսէ տէ , Վը-
 րիստոնեալըլըն Հագ թարաֆընտան օլունտու-
 ղունա՝ իհթիմալ թարիքինաէ զայէթ գավի պիր
 իսպաթ օլապիլիր : Աշաղտա թագտիմ օլունա-
 ճագ մատտէլէրի վէզն էտէլիմ :

Նոր կրօնարանս հետք Վրիստոնեալըքն նէ՞ օլմաք :

Պու մատտէ իւղէրինէ սապրգա սէջլէ տիյիմի-
զի՝ քիթապրմըղը օգույանլարըն խագրընա պու
մահալտէ տախի կէթիրէլիմ : Վրիստոնեալըգ՝
ինսանըն գալպինի մուհասէրէյէ ալան էնվայի
խըրսլարա գարըը աչըլմըչ պիր ճէնք տիր : Պու
տին՝ քիպրի վէ ղուրուրիյէթի վէ մէսնէտ ու փա-
յէ արղուսուհու վէ ինսանը քէնտի ի՛նտինտէ վէ
տիւնեա ի՛թիպարընտա ալէա կէօսթէրէն քեազիպ
ազամէթէ պայիս օլան մատտէլէրէ մէյլ էթմէսի-
նի բէտտ էտէր : () Վրիստոնեալըղըն իսմինտէն
ղայրը պիր էսէրինէ մալէք օլմայրպ՝ տինտար օլ-
մագ իտտիասընտա օլանլարա պէյան էտէր քի ,
ճիւմլէ արարողութիւնլարընըն ազիմ տարաթլա-
րը՝ վէ սալահէթ ամէլէրինին (ջերմեռանդութիւն-
լարընըն) միւտավիմէթի վէ նէֆսէրինի ղապթ
էթմէլէրինէ հէփ հիմմէթ ու ղայրէթլէրի իլէ
քէնտի կիւնահլարընըն մաղֆիրէթինի վէ Վլա-
հըն լուգֆուհու վէ էպէտի սահատէթի քէնտիլէ-
րինէ հագ էտէմէղլէր . վէ պու տին օնլարա պի-
չարէ վէ Փասիտ վէ կիւնահա պէնտ օլմուչ վէ
թէքտիրէ լայրգ ղաթլար նազարը իլէ պաղըպ օն-
լարա քէնտի սէլամէթլէրինի պուլմագ իչիւն՝ խաչ
իւղէրինտէ էղլէթ չէքէն () անթի միւքէրրէմէ
սըղընմաղա տավէթ էտէր . վէ օնլարա թէնպիհ

էտէր քի , “իւմ վէ սատագամ վէ անդիզլիք վէ
 խէլաս” (ա Ար : ա . 30) զըմնընտա հէփ իւ-
 միտլէրի եալընըզ օնտա օլտուն , վէ օնուն իչիւն
 եաշասընլար : () ինսան ճինսին չօգլուղու իւզէ-
 րինէ զալէպէ էտէն Ֆիքիրլէրին ասըլ քէօքլէրի-
 նէ վուրուր : Աւետարան էմր էտէր քի , ագրա-
 նըմըզըն էյլլիյնի՝ նէֆսիմիզէ մախսուս կիպի սա-
 յարագ՝ գօնշումուղու քէնտի նէֆսիմիզ կիպի
 սէվէլիմ . վէ ինսանլարըն ալէսսէվի մէնֆաւաթի-
 նի ֆէրտի վահիտին եալընըզ քէնտիւ մէնֆաա-
 թընտան իլէրի դութալմ : Աէ ճիւմլէսինտէն
 զիյատէ պիզէ էջրէտիր քի , Ալլահըն իշխանու-
 թիւնու՝ պիլա օրթագ վէ շէրիք ճանլարըմըզըն
 ազլիմ հաքիմի վէ զապիթի օլմալը . վէ պիզ օնա
 միւտալիմէթ իւղրէ թէքմիլէն իգաւաթ էթմէքտէ
 եաշամալըյըզ , եախուտ օնուն քէնտի սէօլէրինի
 սէջլէյինճէ , “Ալլահըն օլան թէնլէրիմիզ վէ
 շանլարըմըզ իլէ օնու իզզէթլէմէլլիյիլ” : (ա Արն .
 զ . 20) : Իմտի պու տինտէ՝ տիւնեալի քիպա-
 րըն քիպրինի ազտըրաճագ՝ եախուտ նասըն հէ-
 վայի համէսինէ վէ խըրսընա մուվաֆըզ կէլիպ
 օնու օխշայաճագ նէ՞ վար տըր :

 Ֆ Ա Ս Լ 2 :

Քրիստոնէալըլը ալէֆ նէշր էրէն փախէր :

Քրիստոնէալըլըն թէմէլինի գօյան Օլաթ՝ օլ

տէրէճէ Փազըր իտի քի , պաշընը գօյուպ րահաթ
էտէճէք պիր մահալի եօղուտու . վէ էօմրիւնէ վէ
թալիմաթընա շէհատէթ զըմնընտա սէչտիյի քիմ-
սէլէրտէ տախի՝ տիշարըյա կէօրիւնիւպ նասը
քէնտիլէրինէ ճէլպ էտէճէք պիր շէրէֆլէրի վէ
ազամէթլէրի եօղուտու : Պունլարըն արասընտա՝
Լոունանիլէրին վէ Հոովմալըլարըն ինտինտէ էհլէ
իլիպ սայըլաճագ գատար ատէմ եօղուտու : Վէ
Լէհոտիլէրին իթիգատինճէ օգումուշ տէնիլէ-
ճէք՝ օնլարտա Պօղոս Լոաքեալտան մանտա եօղ-
ուտու : () նլար պէօյիւք Փամիլեալարտան՝ վէ մալ
ու էմլաքէ՝ վէ քէնտի հէմշէհրիլէրինին պէյ-
նինտէ նամ ու շէօհրէթէ՝ վէ բապէ իւնվանինէ
պիլէ մալիբլէր օմայըպ՝ պայաղ քիմսէլէր կիպի
իտիլէր . վէ կէօրիւնիւր քի , ալա վէ շէլիլէ
տէնէճէք քիմսէլէրին փայէսինտէ տէ տէյիլէր
իտի : Լաքին օնլար ը՛րզէհլի՝ սատէտիլ վէ սա-
հիհ բարեպաշտութիւն իլէ՝ կէօրիւնիւր զիյնէթ-
տէն չըփլագ՝ լաքին սաղլամ ագըլ իլէ տօնանմըշ
քիմսէլէր իտի . քի օնլար քէնտի շէհատէթլէրի-
նի՝ պիր սատէտիլ իլէ վէ ազիմ զայրէթ իլէ՝ կէ-
րէք քէնտի Լաֆէնտիլէրինէ կէրէք ատէմլէրին
ճանլարընա ազիմ մուհապպէթ կէօսթէրէրէք
իճրա էթտիլէր : Վըյաֆէթտէ՝ էսվապ վէ տալ-
րանըշ խոսոսոսունտա՝ պէյն էլ նաս պայաղը ա-
տէմ տէնիլէնլէրին սըրասընտան իտիլէր : Վի-
սանլարը վէ թէլաֆուղարը խոսոսոսունտա՝ Լ-
րուսազէմ Լէհոտիլէրինին ինտինտէ Վալիւսա

Թէլաֆուզու գուլանըր՝ վէ Լ, ունանլար վէ Հ ոով-
 մալլար ինտինտէ Լ, էհուտիճէ Թէլաֆուզու
 գուլանըր սայըլըրլարըտը, վէ Լ, թինա ֆէյլէսօֆ-
 արըն լիսան պապընտա Պօղոս Լ, աքեալը “պու-
 սէօզ տաղըտըճը նէ՞ տէմէք իսթէյօր” տէյիւ
 զէվքլէնտիքլէրի՝ վէ քէնտինին “էյեր սէօզտէ
 պայաղ ատամլար կիպի իսէմ, պիկիտէ էօյլէ
 տէյիլիմ” տէտիյի՝ պագի Լ, աքեալարըն տախի
 սէօյլէյիշի նասըլ օլտուղու պէյան էտէր : Սօնկ-
 րաքի դարլարտա կէլէն Վ, րիստոնեալար՝ Լ, ա-
 քեալարը հագգ իւզըէ օլ տէրէճէ ի՛ թիպար վէ
 րաղպէթտէ դութարլարըտը, վէ պու սէպէպտէն
 շիմտի պիզ օնլարա տիւնեանըն կէօզլէրինտէ պիր
 աճամէթ՝ վէ ճիւմլէնին րայէթինի քէսպ էտէճէք
 պիր ի՛ թիպար վէրմէյէ հագըրըզ : Լ, նճագ՝ մատ-
 տէյի տիգգաթ ըւա թէֆթիշ էթտիյիմիզ հալտէ՝
 Լ, աքեալար հագգընա թա՛րիֆ էթտիյիմիզ հի-
 յէթ՝ զաթընա թըպզը վէ զայէթ միշապիհ տիր :
 Խմտի միւհհագա էյլէ քի, պու միսիլլիւ քիմսէ-
 լէր եէնի պիր տին վաճ էթմէք՝ վէ քէնտիլէրին-
 տէն մատա ճէմի՝ ատէմլէր եանղըր վէ էյրի
 եօլտա տըրլար տէյիւ խապէր վէրմէք իչիւն՝ տի-
 յար պէ տիյար սօլաշտըզլարը զէման, նէ՞ ի՛ թի-
 պար գաղանապիլիլէր իտի : () նլար հեր եեր-
 տէ՝ կիւնահտա զարգ օլմուշ ճիւմլէ նաս քէնտի
 կիւնահ եօլարընը՝ վէ փութփէրէսթլէր քէնտի
 փութփէրէսթլիք իպատէթինի թէրք էթմէյինճէ՝
 վէ Լ, էհուտիլէր Սոմսէսի պրաղըպ Վ, րիստոսու

գապուլ էթմէ յինճէ՝ վէ Ենի Լճտը դութմագ
 իչին Լսքիյի թէրք էտիպ Լւետարանը գապուլ
 էթմէ յինճէ՝ Լլաճըն ազապ ու ճէզասընտան խէ-
 լաս պուլաճագլարը Եօգ տուր տէյիւ պիւթիւն
 ալէմէ անկլաթմագ իչին տէլալէթ վէ նիտա
 էթտիքլէրի զէման, տիւնեա ալէմ՝ օնլարըն վա-
 զընը տինկլէտիքտէ՝ օնլարըն հազգընա նէ՞ զիւ-
 իւմտէ օլաճագլարը՝ վէ օնլարա նէ՞ կէօզ իլէ
 պագաճագլարը՝ թա՛րիֆէ հաճէթ Եօգ տուր :

Փ Ա Ս Լ 3 :

Լւետարանը պիւնեապէ Եայճաֆ իլիւն գորտուտն
 Բերնիպլէր :

Փութփէրէսթլիք ուսուլու պիղէ՝ Հիսուս
 Քրիստոսուն տիւնեայէ կէլմէսինտէն էվվէլ՝ պիր
 պէլտէնին եախուտ պիր թէք գասապանըն ահա-
 լիսինի պիլէ ազլը գանտըրաճագ պիր թէրթիպ
 իլէ փութփէրէսթլիք ի՛ թիգատընա ճէլպ էթմէյէ
 մէշղուլ օլմուշ պիր քիմսէ կէօսթէրէմէղ : Փութ-
 փէրէսթլէրտէ՝ պիր գավմ՝ Ենի թէօրէտիյի վա-
 դըթտա թանղիմ օլունան պիր թէրթիպ Լլաճ-
 տան վէրիլմիշ սայրլըրըտը, վէ օնտան սօնկրա
 կէլիպ օլ գավմէ իլհագ օլմաղա իսթէյէն քիմսէ-
 լէր՝ օլ գավմըն հիմայէսինէ վէ իյանէսինէ նա-
 յիլ օլմանըն եալընըղ շարգը միւճիպինճէ օլ
 թէրթիպէ միւթիւ՝ օլմաղա մէճպուրլարըտը : Վա-

քին Վրիստոնեալըղըն եայլմասը պիւթիւն պիւթիւնէ Փարգը պիր դարդ իլէ օլտու : Մէմլէքէթ մէմլէքէթ տօլաշըպ Լեւտարանը վաղ էտէն Վրիստոսուն շայիրտլէրի՝ դէնկին տէյիլ իտիլէր , քի օնլարը տինկլէյէնլէրի ըուշվէթ իլէ քէնտիլէրինէ պէնտ էթսինլէր : Եշխանութիւն վէ գուվ վէթ սաՏիպի տէյիլլէր իտի քի , հէր քէս օնլարտան գօրգտուղու իչիւն՝ եա պիր շէյ ումտուղու իչիւն օնլարա թապի օլտուն : ()նլարըն վաղ էթտիյի եալընըզ “Յիսուս Վրիստոս՝ վէ օ տախի խաչլանմըշ” իտի : ()նլար՝ օնուն էօմրիւնիւ վէ էօլիւմիւնիւ՝ տիրիլմէսինի՝ կէօյէ ալընմասընը (համբառնալ օլմաւը՝ը) նաղլ էտիպ , օնու՝ ալէմէ Գուրթարըճը (Փրկիչ) օլմագ իչիւն իրսալ օլունան՝ վէ տիրիլէրին հէմ էօլիւլէրին տաւասընը կէօրէճէք շաքիմ պու տուր տէյիւ ամմէյէ չավ էտէրլէր իտի : Եունան վէ շուովմա միլէթլէրի պէլաղէթի լիսանէ զիյատէսի իլէ մայիլ իտիլէր , վէ վագա՝ օլ տէվիրտէ պէլաղէթէ վէ լիսան կիւղէլլիյինէ չօգ տիգգաթ օլունուրուտու , վէ տիւնեատէ զուհր էտէն ատէթա վուգուաթլարտա տախի կիւղէլ սէօյլէյիշ գուլլանմասը՝ զայէթ մագպուլուտու : Լ՛նճագ՝ Լ՛ուաքեալլարըն իչինտէ՝ պու պապտէ օնլարըն մէյլ ու իսթի՝տատընա մուվաֆըզ կէլիպ՝ օնլարը գանտըրմաղա միւգթէտիր օլա պիլիւր եալընըզ պիր քիշի վար ըտը , վէ օլ տախի վաղինտէ տէյօր քի , “պէնիմ վաղիմ տիւնեաճէ իլմ գանունլարըյլա տիյնէյէնլէրին

անգլները գանտըրմադա թային տէյիլ տիր" : (Ն-
 լարըն պագիսի՝ պունա մերամ էթսէլեր տախի՝
 էլէերինտէն կէլիր պիր շէյ տէյիլ իտի , վէ պու-
 խուսուս իւզէրինէ ասլա զիհին եօրմատըզլարը՝
 եազտըզլարընտան աշիքեար կէօրիւնիւր : զիրա է-
 յեր տիւնեատէ՝ միւէլլիֆի ասլա կիւզէլ սէօյլէյի-
 շէ թալիպ օլմայարագ եազըլմըշ պիր քիթապ վար
 ըսա , "Նոր Ատակարան քիթապը տըր : Պու քի-
 թապըն սէօյլէյիշինի՝ օնլարըն վազ վէրմէսինին
 իսթիլահընա պիր չէշնի վէ նիւմիւնէ միսալի
 գուլմաղա հադգըմըզ վար , վէ պունուն ուլա
 անկլաշըրը քի , օնլարտա՝ վազէրինի տիյնէյէն-
 լէրի քէնտիլէրինէ այարթմագ մերամը եօղուտու :
 Վէնտիլէրի սէօյլէրլէր քի , "Պիզիմ սիզէ նա-
 սիհաթ վէրմէմիզին ուսուլինտէ ասլա ալտաթ-
 մագ՝ եախուտ նափաքըզ եախուտ հիյլէ պուլուն-
 մագ" : Օնլար՝ ասլա իօլիդիէ ուսթալըզլարը
 գուլլանմատըլար , օնլար քիպարըն վէ զէնկինլէ-
 րին միւրայիլէրի վէ տալգափուզլարը տէյիլ իտի-
 լէր . վէ Ֆուգարայէ խօշ կէօրիւնմէք արզուսուն-
 տա օլմատըլար , գուտրէթլիւ քիմսէլէրին էթէ-
 յինէ եափըշտըզլարը՝ եախուտ պայաղը նասըն
 միճազընա կէօրէ հարաքէթ էտերէք կէօնիւլլէրի-
 նի ալմաղա չալըշտըզլարը կէօրիւնմիւշ տէյիլ
 տիր , վէ ճահիլ խալզը ալտաթմագ իչիւն անիմ-
 լիք վէ պիլիհիճլիք իտտիասընտա օլմատըլար , վէ
 տինլէրինի թէպտիլ էթմէյէ գայիլ օլան քիմսէ-
 լէրէ՝ ասլա տիւնեաճէ պիր մէնֆաթ կէօսթեր-

մէտիքէրինտէն մատա՛ վաճէրինի տիյնէյէնէրէ՛
 “ Էփ բարեպաշտութիւն միւճէպինճէ Յիսուս
 Վրիստոստա եաշամաղա մէրամ էտէնէր հա-
 լածում չէքէճէքէր” տէրլէր իտի : Եւթէ օնլա-
 րն գուլանտըգլարը թէրթիպլէր պունլար րտը .
 իմտի պու թարիգ իլէ տիւնեա ալտանը՞ր մը , վէ
 եալանտան ի՛պարէթ օլան պիր տինի գապուլ է-
 տէնէր՛ պու եօլտա օնու պուլա պիլի՞ր մի :

Փ Ա Ս Լ 4 :

Ը-եդարանա գարչը օլան խոստումէլէր :

Փութփէրէսթլիք տինինին պիր մահալէ տախիլ
 օլմասընա պիր դարաֆտան գարչը տուրուտու-
 ղու թագտիրտէ , պու մագուլէ նիզալարը քէսէն՛
 գըլըճ իտի : Ըւետարանըն րուհու՛ պունտան նէ՞
 գատար ֆարգլը տըր : Ըաքեալ՝ “Պիղիմ մուհա-
 րէպէ վէ ճէնկիմիզին սիլահալարը ճիսմանի տէյիլ
 տիրլէր” , վէ Յիսուս Վրիստոս՝ “Եւթէ սիզի՛
 գուրտլար իչինէ գօյունլար կիպի եօլարըմ” տէր :
 Ըւետարանա գարչը ղուհր էտէն խուսումէթ՛
 եալընըզ պիր դարաֆտան եախուտ պիր մահալէ
 մախսուս տէյիլ իտի . հէր դարաֆտան պու եէ-
 նի թալիմաթա գարչը տիւշմանլար չըգմագտա
 իտիլէր : Խալէ դարաֆընտան խուսումէթ վար
 րտը . ղերա խալգըն ղեհինլէրի գափըմը՞ օլուպ՛
 աթալարընըն տինինէ ղայէթ սըգը եափըմըլար

րտը , վէ սօֆուլուգլարը վէ թճսիպլիքէրինին
 չօգլուղու՝ ճահալէթլէրինին վէ Փիքիր քեօրլուգ-
 լարընըն չօգլուղունա կէօրէ իտի : Վիյնէօֆլար վէ
 ալիմլէր դարաֆընտան խուսումէթ վար րտը .
 զիրա Վրիստոնեալը՝ օնլարըն ի՛լմ թէրթիպլէ-
 րինէ վէ պիլիճլիքէրինէ՝ խալըն ճէհալէթլինէ
 պագտըղը կէօղ իլէ պագտըղընը Փէրգ ու Փէհմ
 էտէրէք՝ օնլարըն քիպրի ինճինմէյիլէ՝ օնտան
 կէօրտիւքլէրի հագարէթին ինթիգամընը ալմագ
 միւրատըյլա այաղա գալգամալարը աճայիպ պիր
 շէյ տէյիլ տիր : Վահանալարըն՝ վէ սեղան խըզ-
 մէթինէ մէմուր օլմաղըյլա գուրպանլարտան սէմի-
 րէնլէրին դարաֆընտան խուսումէթ վար րտը .
 զիրա Վահտարան՝ օնլարըն տէյիլ սալթ էմվալ
 ու իշխանութիւնունա՝ իլա մանաչարընա վէ կէ-
 չինմէլէրինէ տախի՝ զարար ու քէտէր վէրէճէ-
 յինէ շիւպհէ հօղուտու , պու միսիլլիւ մէմուր-
 լէրին՝ ճէմնաթ իւզէրինէ մալիք օլտուգլարը օլ
 գօրգուլաճագ իշխանութիւնլարը իլէ ճէտիտ պիր
 թալիմ վաղ էթ Ռէյէ ճէսարէթ էտէնլէրին իւզէ-
 րինէ խալգը նէ գօլայլըղըյլա թահրիք էտէպիլէ-
 ճէքլէրի՝ ճէմի՝ գէմանըն թէվարիսինտէ պիր չօր
 էմսալ պուլունապիլիր : Վէ ճէմի խուսումէթլէր-
 տէն շէտիտի՝ պիւնէանըն զապիլլէրի դարաֆընտան
 օլան խուսումէթ իտի : Վութիէրէսթիք հիւքմիւ
 նիզամընտա՝ եկեղեցի իլէ տէվլէթ՝ թամ իթթի-
 Փագ իլէ պիրի պիրինէ պաղը իտիլէր . շէյլէ
 քի՝ տին խուսուսու՝ տէվլէթին ուսուլի վէ շու-

Թուժարը յըլա պիր օլմուշուտու , վէ անէլ խու-
 սուս Հոովմա իմիէրաթօրլուղունտա՝ տինէ տա-
 յիր մէմուրիյէթլէրին էն անէալէրինի պաշ ըի-
 ճալէր դուժարլար ըտը : Խմիէրաթօրուն քէն-
 տիսինէ՝ Վոնիֆէթիս մասիմուս (մեծ քահանայապետ)
 իւնվանը էլգապ օլունուպ՝ փայէտէ տէրէճէ տէ-
 րէճէ օնտան աշաղը օլան ըիճալարա տա՝ օնա
 կէօրէ տին մէմուրիյէթլինին աշաղը խըղմէթլէրի՝
 Թուժպէլէրինճէ թէսլիմ օլունմուշ ուտուլար :
 Պու միսիլլիլ քիմսէլէրին մապէյնինտէ՝ օնլարը
 քէնտիլէրինին տինէ մէքպուժ փայէլէրինտէն՝ վէ
 պունուսն տօլայրսըլա տին հագգընտա մալիք օլ-
 տուգլարը նուֆուգտան տիւշիւրմէյէ՝ քէզալիք
 օնլարըն զաննընա կէօրէ խալգըն ըահաթընը վէ
 քէնտիլէրինին տէվլէթճէ իշխանուժիւնլարընը
 գըրմաղա պագան եէնի պիր թանլիմ թէրթիպի-
 նին չավ օլունմասընըն նէ տէրէճէ գօրգու վէ
 վէլվէլէ պրագաճաղը աշիքեար տըր : Հէմ տախի
 գուտրէթէ մալիք օլան քիմսէլէր քէնտի իշխա-
 նուժիւնլարընըն էն ճիւզի միգտարինէ տախի
 խալէլ կէլմէսինի անկատըգլարը թագտիրտէ ,
 նէ տէրէճէ իգտամ վէ զայրէթ իլէ գարշը տու-
 րուպ իշխանուժիւնլարընը զայպ էթմէմէյէ նէ
 տէրէճէ ճէհտ էթտիքլէրի ճէմի՝ զէմանըն թէվա-
 րիսի էյի կէօսթէրիր : Վէ պու թէհլիքէյի քէն-
 տիլէրի ֆէհմ էթսէլէր իտի պիլէ՝ ախէր սընըֆ-
 արընտան օլանլար՝ քէնտի փայէլէրինի վէ տիւն-
 եատա իլէրիլէմէյէ օլան ումուտլարընը զայպ

էթմէքտէն գօրգուպ՝ փատիշահն սէլամէթինէ վէ նասըն ըահաթընա զայրէթ վէ սատագամ վէ հիմմէթ էթմէք վէսիլէսիլէ՝ պու միսիլլիւ թէհ-լիքէլի վէ մուղիր քիմնէլէրին տէֆի՝ իչլին վէ թէրթիպլէրինի պողմագ իչլին՝ մութլագա տէվ-լէթին հիւքիւմէթինտէն քէնտի իմտատլարընա գուլվէթ ալմաղա չապալայաճագլարը մուգարէր տիր :

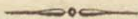
Եթէնորիւր գարաֆընտան օլան խուսումէթ՝ փութփէրէսթլէրին խուսումէթինտէն աչաղը տէ-յիլ իտի : Վրիստոնեալը գ ճէմի՝ միլէթի պիր գութմասը իչլին՝ պու պապտէ միլէթ ֆէրգին-տէն տօլայը մալիք օլտուղու քիպր ու զուրուրիյէ-թի ինճինմէտիք Եթէնորի գալմաղըտը : Երրահա-մըն սիլսիլէսինտէ օլան պէշիւքիւք իտտի՝ասը՝ վէ Ելահ ճէմնաթը անտ օլունմագ սէվտասը՝ պու պէրապէրլիքտէ պիրտէն զայպ օլուրլարըտը , վէ Եթհուտիլէր պու միսիլլիւ պէրապէրլիքտէն օլ տէրէճէ գօրգարլար ըտը քի , Պօղոս Եւա-քեալ Եթհուտիլէրէ էթտիյի պիր վնղընտա՝ Հագ թանալէա պէնի փութփէրէսթլէրէ վնղ էթմէյէ թանյին էթտի տէտիյինտէ , հէփ պիր աղըլտան չաղըրըտըլար քի՝ «Պունճիլէյին քիմ-սէյի եէրտէն գալտըր , զիրա օնա եաչամաղա լայըգ տէյիլ տիր» , (Գործք Եւաքելոցուն իք պապընըն 21 վէ 22 խանէսինի օգու) : ()նլար հայը վաղըթ սուգութ էտէրէք վաղընը տիյնէ-յօրլար ըտը , լաքին Եթհուտիլէրին լայըգ օլտու-

զու քերէմէ փուլթփէրէսթլէրին տախի նայիլ
 օլմասընըն խապէրինի ալընճա , թէհամմիւլ է-
 տէմէտիլէր . վէ էլէրինի պու պինամուս քեա-
 ֆիրին դանընտա եայգամաղա ճիւմլէսինէ արզու
 կէլտի : Իշթէ Լէհուտիլէր մապէյնինտէ պայալը
 խալթ տէնիլէ պիլէնլէր պու ագըլտա իտիլէր :
 Փարիսէցի նամիլլէ մէշուր քիմսէլէր՝ էյէրչի
 տօղրուլուգ իտախ'ասընտա իտի իսէլէր տէ , օն-
 լարըն խուսուամէթի պագըլէրինքինտէն էքսիք տէ-
 յիլ՝ վէ խըրսլարը տահա՛ զիյատէ իտի : Վրիտ-
 տոնեալըգ ի'թիպար պուլաճագ օլտուղու սու-
 րէթտէ , օնլար մուլթլագա ի'թիպարըն էն եիւք-
 սէք տէրէճէսինտէն հագարէթին էն ալըաղ տէ-
 րէճէսինտէք տիւշէճէքլէրինի պիլիքլէր իտի :
 Իմտի ախէրինտէն զիյատէ մալիւմամտան՝ վէ
 տինին թէնպիհամընըն էն ուֆաք մատտէօինին
 տախի սօֆուճա տիգգաթ ըլա հըֆղ էթմէքտէն
 իլէրի կէլէն քիպրիյէթին հասըլ էթտիյի խու-
 սուամէթ կիպի շէտիտ վէ մուաննիտ խուսուամէթ
 օլամաղ : Պու պապտէ՝ Լէհուտիլէրին Կանալարը
 իլէ փուլթփէրէսթլէրին տիւշիւնտիլքլէրի պիր
 պիրինէ մուլաֆըգ ըտըլար . վէ մէմուրլէր հէմ
 հաքիմլէր տախի քէնտիլէրի՝ պալատէ թաֆսիլ
 էթտիյիմիղ սէպէպլէրտէն էօթիլիւ եախուտ
 խալգա մագպուլ կէօրիւնիւպ կէօղլէրինէ կիրմէք
 իչիւն ա'տավէթ վէ խուսուամէթ իճրա էթմէյէ
 մէճպուր իտիլէր :

Պու վէճհիլէ պու էնվայի դարղ խուսուամէթ-

էր ճէմի՛ պօշուգ եիւրեքլէրին տիպինտէ գուվ-
վէթ պուլմուշ օլան օլ ա՛ղիմ՝ վէ թէմէլլի աւե-
լորդապաշտութիւնտան իլէրի կէլէն պէյիւք
խուսումէթէ՛ եա՛նի ճէմի՛ զուրուրլյէթ թահրի-
քինի ՝ ՝)իսուս Վրիստոսուն այաղընըն էօնիւնէ
աթլպ գուրպան էթմէյէ՛ վէ Ֆիքր ու դալպ վէ
էօմիւր թէմիղլիլի՛ վէ կիւնահա մէյիլ էտէն ճէ-
մի՛ Ֆիքիրլէրին վէ քէլամլարըն վէ ա՛մէլլէրին
թէրքինի թէնպիհ էտէն պու տինէ օլան տիւշ-
մանլըղա պիր իլավէ իտի :

Պունուն ճիւմլէսի՛ սալթ ագրլ պուլուշու իս-
պաթլար օլմատըղընը անկլամագ իչիւն՛ Վրիս-
տոսա վէ Ղաքեալարա վէ Ղւետարանը վա՛ղ
էաէն ախեր քիմսէլերէ էթտիքլէրինի պիր միւ-
լահազա էթմէսի քիֆայէթ էտեր : ()նլար՛ էթ-
տիքլէրի խըղմէթէ վէ շէքտիքլէրի գահմէթէ պէ-
տէլ Ղէ՛նտիլէրտէն ալարղլընը իւճրէթ սի-
թէմ վէ մալլէրինի զայ՛ էթմէք՛ վէ վազանլէ-
րինտէն նէֆ վէ մահպուս օլմագ՛ վէ էնճամընտա
էօլիւմ իտի : Պուլթիերէսթլէրին ճիւմլէսի տէ
հէման պու իսթի՛տատլարը կէօսթերտիլէր . վէ
Վրիստոնեալըղըն տէլլալարը՛ օնլարըն դարա-
ֆընտան տախի օլ սագընմագլըղը վէ օլ սըզըն-
տըլարը կէօրտիլէր : Պու հալտէ՛ պու տինին
զաֆէր պուլմասը՛ հագիգաթ պէյիւք շէյ տիր :

ՓԱՍԼ 5 :

Անտիպոստոնեանը հասցուլ էրէնլէրին չէ+Պէյէ՛ վէ մահրոմ
 հաւմալա մէհոյոս օլտո-իւարը շէյլէր :

Վրիստոնեալըդ պիր մէմլէքէթտէ հիւքմ է-
 տէն տէվլէթին տինի օլուպ՝ օլ մէմլէքէթին գա-
 նունլարը Վրիստոնեալըլա մուղայիր օլմատըղը
 էճիլտէն Առաքեալարըն վագթընտա Վրիստո-
 սուն տինինի գապուլ էտէնլէրին չէքէճէքլէրինի
 վէ մահրում գալմաղա մէճպուր օլտուղարը շէյ-
 լէրի լայըղը վէճհի իւզրէ անկլամագ փէք գօլայ
 շէյ տէյիլ տիր : Փուլթփէրէսթլիք՝ օլ զէմանըն
 բուսում ու ա՛տէթլէրինէ՛ վէ ինսան է՛մբիւնիւն
 սէֆա՛աթլարընա օլ տէրէճէ գարըմըլ իտի քի ,
 պու սէպէպտէն պիր խղճմտանք բահիպի Վրիս-
 տոնեայ՝ չօդ սըզընտըլար չէքմէմէսի գապիլսիզ՝
 վէ չօդ իգթիղալը շէյլէրտէն մահրում գալմա-
 մասը միւմքինսիզ իտի : Աւէաթրօյա վէ մէյտան
 օյունլարընա վէ զաֆէր ալայլարընա՝ փուլթփէ-
 րէսթլիք այնընըն ատէթլէրինտէն չօղու գարըլ-
 մըլ օլտուղունու պիր եանա պրաղըպ՝ քի պուն-
 լարտան կէրի տուրմասը խալգտան ալէյիւք պիր
 շէյ սայըլըր ըտը , շու գատարընը իշա՛ր էտէլիմ
 քի , հէր քէսին խանէսինտէ օլաճագ մասլահաթ-
 լարա պիլէ՛ վէ միսաֆիր գապուլ էթմէք ուսուլ-
 լէրինտէ՛ վէ պիր քիմնէ քէնտի տօսթույլա կէօ-
 րիւշմէյէ կիթմէսինտէ օլունաճագ թալթիֆ ու

Թէշրիֆաթտա մախսուսէն իճրա օլունաճագ փուլթփէրէսթլլիին պիր չօգ պօշ վէ պիհուտէ ատէթլէր իտխալ օլմոնշլար ըտը , քի պունլարըն հիչ պիրիսինի քրիստոննալար էտէմէյէճէքլէր իտի : Պունլար՝ Մ.Լ.ետարանը գապուլ էտէնլէրէ չօգ զայէթ ազիմ սըգընտըլարա տիւշիւրիւրլէր իտի , վէ հէր պիր մէճլիստէն իխրաճ՝ վէ տօսթ-լուղա վէ ագրապալըղա մախսուս օլան իւլֆէթ ու իւնսիյէթտէն մահրում՝ գալմաղա մէճպուր էտէրլէրիտի :

Պունտան մա՛տա օնլարա՛ հէր քէս ատաւէթ իլէ վէ տիւշմէն կէօղիւ իլէ պագար ըտը : Պա՛ղը-լար օնլարը Մ.Լ.ահսըղ՝ եախուտ հիչ տէյիլ իսէ՛ քէնտի վիլայէթլէրինին ալահընա ի՛թիպար էթ-մէղ քիմսէլէր պէլլէրլէր իտի . վէ պու վէճհիլէ տամղալը կիպի հէր քէստէն դանըլըպ՝ պէնի ա-տէմէ խասիմ՝ վէ ճիւմլէսինէ ա՛տու սայըլըրլար ըտը : ()նլարըն ի՛նտինտէ՛ ինսան մէճլիսինտէն ճէմի՛ լէթաֆէթ մահվ օլմոնշուտու . հէր քի-մին եիւղիւնէ պագսալար իտի , եա՛ մէյուս եա՛ ատու չէհրէսի կէօրիւրլէր իտի : Ղ՛իւմլէսինտէն աճը օլան՝ իսթիհզա վէ թահզիր սուրէթիլլէ պիր զէվքլէնմէ կիւլիւշիւ կէօրիւրլէր իտի : Ա՛ք-սէրիյա տօսթլարընտան վէ ագրապալարընտան տախի ըէտտ օլունուպ՝ ինսան ճինսինին թօրթու-սու վէ չիրքէֆի կիպի սայըլմաղըլա , խուսուլմէթ ինսան ֆիքրինէ հէր նէ կէօնէ քէօթիւ իսիմլէր կէթիրէ պիլիր իսէ , օնլարը օլ վագթըն Վ.րիս-

տոննեալարընտան էսիրկէնմէզէր իտի . վէ սօ-
գագտան կէչտիքլէրի եախուտ փազարտա գալա-
պալըգ եէրտէ պուլունտուգլարը հալտէ՝ հէր
քէստէն կէօրտիւքլէրի հագարէթէ վէ իշիթտիք-
լէրի զէվք ու իսթիհզայէ սուգուլթ պիրլէ թէ-
համիւլ էթմէյէ մէճպուր իտիլէր :

Քրիստոննեալարա օլան պու միսիլլիւ ա՛տա-
վէթ վէ խուսուլմէթ ա՛մէլլէրի՝ օնլարըն տիւննեա-
ճէ մասլահաթլարընա տախի թէսիր էտիպ՝ քեար
ու քիսպլէրինէ վէ մալլէրինէ վէ ըրզզլարընա
տախի քիւլլէյէթլիւ զարար կէլիւր իտի : Վասիպ
վէ սօֆու փուլթփէրէսթլէր՝ քէնտիլէրին ալաճ-
տան վէ թաշտան եափմա ալահլարընտան իք-
րահլըգ կէօսթէրէրէք գաջան քիմսէլէր իլէ հիչ
պիր տիւրլիւ ախզ ու ի՛թատա վէ մասլահաթտա
պուլունմագ իսթէմէզէր իտի : Աչքսէրի խալզըն
ճիւմհիւրիւ՝ եախուտ թամաքեար պիր զապիթ՝
օնլարըն մալլէրինի ճէպրէն էլլէրինտէն ալըրլար
ըտը . վէ պա՛ղի տէֆա՛ օնլարը ալէսսէվլիյէ նասըն
նայիլ օլտուղու հիմայէյէ լայըգ սայմամաղըլա ,
պէջիւք գապահաթ ըլա դուլթուլուպ գաթլէ
վաճիպ կէօրիւլսիւշ վէ իւզէրլէրինէ գաթիլ
հէօքմիւ կէզմիշ քիմսէլէր իլէ զընտանա աթար-
լար ըտը : Ա՛ է պա՛ղէն՝ օնլարը քէնտի վէթանլա-
րընտան վէ քէնտիլէրինին էն սէվկիւլիւ դուլթ-
տուգլարը զաթլէրտէն վէ ագրապատէն այըրըպ
տիյարի ախէրէ գօվարլար ըտը , վէ պա՛ղէն տա-
խի՝ զայրէթտէ վէ սէլահաթտէ էն մէշհուր պու-

լունանլար՝ վէ տինլէրինին իգրարինտէ իգտամ՝
 վէ միւտալէմէթ էտէնլէր՝ էզլիյէթլէրէ վէ շէտիտ
 իսքէնճէլէրէ վէրիլիպ՝ էն նիհայէթինտէ գաթլէ
 հիւքմ՝ օլունուրլար ըտը : Հուովմա տէվլէթի հի-
 մայէսինտէ օլան խալգա պա՛ղէն պիր պէլա եա
 պիր ուգուպէթ զուհր էտինճէ՝ օնա սէպէպ Վր-
 րիտոննեալար սայըլըրլար ըտը , վէ պու օնլարա
 պու գապահաթ ա՛տտ օլունան գաղայէ պիր քէ-
 Փարէթ տէյիւ՝ Վրիտոննեալարըն մալի եաղմա-
 յէ՝ վէ քէնտիլէրի ա՛ղիմ վէ թէհամիւլէ կէլ-
 մէզ իսքէնճէլէրէ վէրիլըր իտի :

Ակեղեցիներն իլք վազըթլարընտա տինինտէն
 տէօնիւպ Մւետարանը գապուլ էտէնլէրին ճիւմ-
 լէսինին ումաճագ հալի պու իտի . վէ հէր կիւն
 եէնիտէն եէնիյէ զուհր էտէն վուգուա՛թլէր՝ պու
 աճը քէյֆիյէթին սահիհլիյինի գալիճէ սապիթ
 էտէր իտի : Պաղի տէֆա՛ փութփէրէսթլիյէ
 տէօնէն քիմսէլէր՝ հիչ պիր զարարա եա ըէղա-
 լէթէ օղրամաղլար ըտը : Աէրչի Մւետարան՝ քէն-
 տիյի գապուլ էտէնլէրէ էճիր վա՛տ էտէր իտի ,
 լաքին օ՛ թէն կէօղիւ իլէ կէօրիւլէճէք էճիր տէ-
 յիլ իտի , վէ ինսանըն հալվէս ու արղուլէրինէ
 մէնֆա՛աթ սուրէթլէրի եօղ ուտու . պու էճիրլէ-
 րէ՝ անճագ էօլի՛ւմ եօլ աչապիլըր իտի : Պուն-
 ճա շէյլէրտէն վա՛ղ կէչիպ պու տինեատա էղի-
 յէթ շէքիպ մահրում գալմագ գալլիլէ՛ Վրիտ-
 տոննեալըգ իմանընը պու գատար քիմսէլէրին գա-
 պուլ էտէճէյի ումուլուր շէյ մի իտի :

Ք Ա Ս Լ 6 :

Լ՛-ե Կարանըն շփեր քե մեյրան պո-լմար , քե օնո-
գապո-լ էտեն շէրէն սայլար :

Պաշատէ թափսիլ օլունան քեյ Ֆիէթլէրին
իւղէրինէ տիւշիւնտիւքճէ , շու միւլճազա Ֆիք-
րիմէ կէլիր քի , ինսանճա պագարագ՝ կէրէք Լէ-
հուտիլէր վէ կէրէք փուլթիէրէսթլէր ի՛նտինտէ՝
Լ՛ւնտարանըն զափեր վէ մէյտան պուլաճաղընա
ասլա ումուտ եօղ ուտու : Պէօյլէ պիր տին՝ Լ՛-
ուաքեալար կիպի ատամլարըն վա՛ղ էթմէսիլլէ վէ
ինսանէ իւրքիւնթիւ կէթիրիր շէքլ ու հիյէթլէ-
րիլլէ վէ պէօյլէ խուսուլմէթլէրէ գարշը գօյուպ
ճէնկլէշմէյէ պիր մէճպուրիլլէթ իլէ վէ տինի գա-
պուլ էտենիլէրի պունճէ շէյլէրտէն մահրում գօ-
յուպ էնվա՛յի էղիլլէթլէրէ տիւչար էթմէսիլլէ՝
նէ՞ գատար իլէրիլլէյիպ մէյտան ալմագ՝ նէ՞ գա-
տար սերպէսթլիք պուլմագ մէմիւլ օլունապիլլեր :
Լ՛գլը պաշնտա օլուպ՝ Վրիստոնեայ Լ՛կեղեցի-
սինին թէվարիլիսինէ վուգուֆ օլմայան պիր քիմնէ
մուլթլագա վէրէճէյի ճէվապ պու տուր , “ օիլ ” :
Լ՛ա Վրիստոնեալըղըն հալի նի՞ճէ օլտու : Վր-
րիստոնեալըգ վաղընըն պսյրաղը հէմեն օլ աչլը-
տըղը կիւնտէ՝ միւմինլէրին ճէմա՛աթընա իւչ պին
քիշի տախիլ օլտու , վէ օնտան հիչ պիր կիւն
կէչմէտի քի , Վրիստոսուն սէմավի փատիշահ-
լըղընա եէնի թէվապիլլեր կիրմէյէլէր : Լ՛րուսա-

ղէմտէ օն պինկերձէ քիմսէլէր տիզ չէօքիւպ՝
 խաչ իւզերինտէ էօլէն Յիսուս Վրիստոսս սէճ-
 տէ գըլարլար ըտը : Սամարիատա վէ Վիւզիատա
 վէ Յոպպէտէ վէ Աեսարիատա պինկերձէ նու-
 Փոս իմանա կէլիր իտի : Առաքեալլար Աէ-
 Տուտիսթանտան փութփէրէսթէր իչինէ կիրմէ-
 լէրինտէ՝ Անտիոքտա վէ Ափեսոստա վէ Աորնթոս-
 տա վէ Աթենքտէ վէ Հուլմատա Վրիստոնեայ
 ճէմա՝աթլարը թանզիմ օլունուրտու . վէ Առա-
 քեալլարըն վէՓաթընտան սօնկրա տախի՝ Աւե-
 տարանըն մուզաֆէր եօրիւյիւշիւ մէն՝ինէ զայրէթ
 էտէն խուսուլմէթլէրին հիչ պիրիսինի տիյնէմէ-
 յէրէք՝ տուրմայրպ կիւն պէ կիւն մէյտան պուլ-
 մագտա վէ չալ օլմագտա օլտու : Աագլինի օգու-
 յանա հիտտէթ վէ հայրէթ կէթիրիր տէրէճէ
 սըզլէթ ու էզիյէթտէ իքէն տախի՝ տիյար տիյար
 եայըլըր ըտը . վէ սըզընթը տէՓ՝ օլունտուգտան
 սօնկրա աչըլարագ գուլվէթ պուլուպ՝ կէրէք չա-
 փուգլուղունտա վէ կէրէք գուլվէթինտէ կիւնտէն
 կիւնէ արթմագտա օլուրուտու : Աէ իւչ եիւզ
 սէնէ միգտարի տէվամ իւզրէ ճէնք սիւրտիւք-
 տէն սօնկրա՝ նիհայէթինտէ տիւշմէնլէրի եէնիլտի-
 լէր , վէ Աայըլարըն իտիլըն չըզրպ օթուրմաղա
 տա՝վէթ օլունտու . վէ քէնտինին ինսան դարա-
 Փընտան քիւլլիյէն եարտըմսըզ էյլէտիյի ճէլիլ
 իճրալարը ճիւմէ ա՛լէմէ պէյան օլունտու :

Պու միսիլլիւ վուգուա՝թլարտան անկլաշըլան
 նէ՞ տիր : Անկլաշըլան շու տուր քի , Առաքեալ-

ըստ ըն շէհատէթինտէ՝ մութլաղա տինկլէյէնին
 ա՛ղլընը գանտրրաճագ պիր Եէնիլմէզ գուվլէթ
 օլմագ կէրէք իտի . պու շէհատէթ իլէ պէրապէր
 Զոգին Սուրբուն ինսանլար տերունինտէ իլհամը
 վէ միւճիղաթէ տայիր թէսիրի օլմագ կէրէք ի-
 տի : Պունուն պէջլէ օլտուղունու դասպուլ էթ-
 մէյերէք Ղեետարանըն զաֆէր պուլմասընը ին-
 քեարէ մէճալը օլմատըղը իչին իգրար էտէն՝ վէ
 օնուն էջրէթտիյի տինին ինսանըն խըրսլարընա
 վէ մէյլէրինէ վէ հարէքէթլէրինէ քիւլլիէն մու-
 ղայիր օլտուղունու պիլիր իքէն , օնուն ազ վագ-
 թըն իչինտէ զաֆէր պուլուպ՝ տէվամ իւզրէ
 տուրմայրպ արթմագտա օլտուղունու ինքեար է-
 տէմէյէն՝ ճիհան թէվարիսինտէ զէքրի գայտ օլ-
 մուշ ճէմի՝ միւճիլղաթլարըն իչինտէ միսլի կէօ-
 րիւնմէմիշ ա՛ճայիպ պիր միւճիղաթէ ինանմըշ
 օլմա՞զ մը : Ղնճագ՝ հագիգաթը տօղրուլուգ իլէ
 արայան՝ վէ իքի դարաֆըն քաճօնլարընը պիղա-
 րէզանէ թէֆթիշ ու վէզն էտէն ա՛ղիլ քիմսէ՝
 Ղոր Ատակարանըն նագլինին տօղրուլուղու վէ
 Զագտէն իլհամ օլմուշ օլմասը՝ զայէթ միւհքէմ
 վէ մէթին թէմէլ իւզէրինէ պինա օլունմուշ օլ-
 տուղունա էյի գանաճագ . վէ մատտէյի հէր էգ-
 րաֆըյլա միւլահաղա էթտիքտէն սօնկրա՝ պուլա-
 ճագ տըր քի , տիննա իւզէրինտէ վուզուա՝ կէ-
 լէն ճէմի՝ զուհուրաթլարըն էն ա՛ղիմի՝ Ղեետա-
 րանըն զաֆէր պուլմասը տըր :

Պու վուզուա՛թը պիղէ անկլատըպ պէյան էթ-

մէք վէ թա՛ճիւպիւմիւղիւ տէ՛ֆ էթմէք զըմննտա
 էմնալի վէ թէշպիհի պուլուննը մու : Խա՛յըր
 պուլուննաղ . իլա՛ հէր նէ թէմսիլ կէթիրիլէճէք
 օլսա , թէաճճիւպիւմիւղ արթըպ՛ պու իսպաթը-
 մըղա եէնիտէն գուվկէթ զամմ՛ օլունուր :

Առնան վէ Հոովմա ֆէյլէսօֆլարը՝ Եռաքեալ-
 լարըն հալ ու հիյէթինէ պէնկզէր պիր հալտէ
 օլտուլար : ()նլարըն տախի բաճօնտան զայրի սի-
 լահլարը եօղ ուտու , վէ օնլար տա էօրֆ ու ճէպր
 դուլանմատըլար : Ենճագ՝ Եռաքեալարա պա-
 դընճա՛ ֆէյլէսօֆլարըն ախէր եիւղտէն չօգ դօ-
 լայըղլարը վար ըտը , զիրա խալգ օնլարըն ա՛գ-
 լընա միւթէհայիր օլուպ՛ հէր քէս օնլարա բայէթ
 էտէր իտի . վէ օնլար պէնի ատէմ մապէյնինտէ
 սընը՛ֆի էվվէլաէն ա՛տտ օլունուրլար ըտը : ()ն-
 լար չօղուգ իտիլէր . վէ մալիք օլտուգլարը դուվ-
 վէթտէն մա՛տա՛ խալգըն ինտինտէ չօգ իթիպար-
 լէրի օլուպ՛ օնու քէնտիլէրինէ պէնտ էթմէք ի-
 չիւն տախի՛ իսթէտիքլէրի գատար նուֆուգէ մա-
 լիք իտիլէր : ()նլարըն թա՛լիմաթընըն թէրթիպի
 տիւնեանըն միղաճ ու մէշրէպինէ՛ Վրիստոնեա-
 լըղըն թէմիգ վէ միւտահանէ դապուլ էթմէգ գա-
 նունլարընտան զիյատէ մուվաֆըրգ ըտը : Ենճագ
 օնլար քէնտի թալիմլէրինի տիւնեայէ տաղըտըպ
 ճիհանը թէճտիտ էթմէք խուսուսունտա նէ՞ էտէ
 պիլտիլէր : Պու մէշհուր քիմսէլէրտէն զիյատէ
 կիւղէլ սէօյլէյիշլի ատէմ պուլուննը մու իտի ,
 վէ ինսան ա՛ղը՛ թէֆէքքիւր տէրինլիլի իլէ վէ

Իսթիլահ շիրինլիյի իլէ վէ պէլադէթ լէթաֆէթի
 իլէ օնլարըն վագթընտան զիյատէ փարլայըպ միւ-
 շէրրէֆ օլտուղու վաճը մը իտի : ()նլար՝ տիւննա-
 նըն դարաֆլարընըն զարպ ճանիպինտէ հայլը
 զէման ահքեամ սիւրտիւլէր վէ պիր թագըմ
 ֆէյլէսօֆ կէլիպ կէչինճէ պիր պաշգա թագըմը
 կէլիր օնլարըն եէրինի տօլտուրուրուտու , վէ
 մէրամ էթտիքլէրի նէթիճէյէ գօլայճա էրմէք ի-
 չիւն՝ Եպփօք վէ Եօյլէփէ+ խուսուսունտա քէնտին-
 տէն էվլէլ կէլմիշ ֆէյլէսօֆլարըն էմէքլէրինտէն
 ֆայտէ վէ ազիմ եարտըմ թահսիլ էտէպիլերլէր
 իտի : Իմտի սօրարըմ , Առաքեալլարըն զուհր
 էթտիյի վագթըթտա՝ պու գատար ալիմ վէ ազիլ
 քիմնէլէրին էմէքլէրինին հասըլաթը նէօրէտէ
 դալմըլ իտի : Ան Սոկրատ՝ եմ Պլատոն՝ եմ
 Արիստոտէլ՝ ճիհանըն թէճտիտի պապընտա շու-
 սիզին ալէա ֆէյլէսօֆլուդ թալիմլէրինիզին խայր
 ու հասանաթընը կէօսթէրին : Պիղէ սիզին թէ-
 վարիսինիզի վէրէնլէր՝ ֆասիտ եօլունտան տէօ-
 նիւպ ֆազիլէթէ րաղպէթ էթմիշ եալընըզ պիր
 Պողեմոն՝ վէ օնուն կիպի պիր գաչ քիշի տահա
 կէօսթէրէ պիլտիլէր , լաքին պունճէ ճէհտլէրի-
 նիզին հէփ մէյլէսի պո՛ւ գատար մը տըր : Պօղոս
 քէնտինին պիր թէք վազըյլա Աթինատա սիզին
 կիպի ֆէյլէսօֆլարըն զէվքէ ալտըզը սէյլէյիշի-
 նին սալթ պաշանկըճըյլա պունուն ճիւմլէսին-
 տէն զիյատէ իշ կէօրտիւ : (Շու ֆէյլէսօֆլուդ-
 լուղունուղուն բարոյական գանունլարըյլա ֆի-

քիւրէրի սըվարըլը պ օնլարա կէօրէ էօմիւր սիւ-
րէն պիր թէքմիլ միլէթ կէօսթէրին : Աի՞չին
սուգութ էտէյօր:ուէնուգ , պարէ պիր շէհիր՝ պիր
թէք շէհիր օլսուն կէօսթէրին : Աքին՝ զահմէ-
թիմիլէ՛ եազըգ : «Պէլտէմիղտէն փութփէրէսթ-
լլիլ տէֆ՝ օլուպ եալընըղ սահիհ Ալլահա սէճտէ
գըլմամըգ՝ Ֆէյլէսօֆլարըն զայրէթինին պէրէքէ-
թի տիր՝» տէյէճէք պիր գաչ քիշիտէն ի պարէթ
պիր ճ՛մաաթ պուլմաղա նաֆիլէ չալըջըրըգ : Ա՛-
վէթ՝ Ագատէմինին պաղէլէրի՛ եա Սթօա՛ եախուտ
Արիստոտէլին տէրս վէրմէսի ուսուլինին մէշուր
կէզինմէ եերլէրի պէյլէ պիր ճիւղի հասըլաթ
կէթիրմէլէրինի ինանմամաղա հազըրըմ : Աքին
աշիքեար կէօրիւնէն շէյէ թէսլիմ օլմաղա մէճ-
պուր օլույօրում :

Ֆէյլէսօֆլարըն զահմէթլի վէ մահսուլսուգ
էմէքլէրինտէն կէօղիւմիւ չէվիրիպ՝ օլ Աալիլեալը
քիմսէլէրէ նաղար էտէրիմ . վէ հէր դարաֆտա՛
օնլարըն էմէքլէրի վասիդասի իլէ թանղիմ օլմուշ
մէվճուտ ճէմանաթլէր կէօրիւրիւմ , քի օնլար
քէնտի փութլարընը իքրահլըղըլա գըրըպ՝ փութ-
փէրէսթլիքլէրինտէն վէ ճէմի՛ մէքրուհ անէտլէ-
րինտէն տէօնտիւլէր , վէ Րապպ Ալլահըն էօնիւ-
նէ մահճուպանէ սէճտէ իլէ եերէ գափանըրլար :
Պունա հէր պիր տագիգէտէ թէանճ ճիւպիւմ ար-
թար . վէ՛ «Պունտա Ալլահըն փարմաղը վար
տըր՝» տէյիւ չաղըրմագտան քէնտիմի զապթ է-
տէմէմ:Քամի՛ եա Սոկրատըն շայիրտլէրի վէ օն-

լարըն խալէֆլէրի , կէլին սիզին ա՛գըլը ֆէյլէ-
սօֆլարընըզըն ալէա դանունլարընըն հասլաթ-
լարըլլա՝ խաչ իւզէրինէ սսըլան Յիսուս Վրիս-
տոսու վազ էտէն սատէտիլ քիմնէլէրին վասի-
դասը իլէ տիւննատէ օլան տէյիշիքլէքլէրի պիր
պիրելլէ բուպար էտին , վէ էյէր էլինիզտէն կէ-
լիր իսէ , շու մատտէնին նասըլ օլապիլտիլինի
պիզէ թարիֆ էտին :

Փ Ա Ս Լ 7 :

Վրիստոնէալէք էյէր ֆէլ հաֆէքէ սահէն պին օլմասլըդը ,
շաֆէր պուլմասը իւսիլնսիզ իսի :

Ե՛յլէ դուլթալըմ քի , պու կիւնքի կիւն՝
մէշրէպլէրի գուսուրսուզ վէ լէքէսիզ՝ վէ զայէթ
բարնպաշտ օն իքի քիշի՝ պիրտէն պիրէ Վարիզ
շէհրինտէ զուհր էտիպ՝ մէյտանտէ աշիքեարէ
շու միսիլլիւ պիր քէլամ նիտա էթսէլէր . «Պուն-
տան ագտէմ ճէ պիր աճայըպ քիմնէ Վրանսա
մէմլէքէթինտէ իւչ սէնէտէն զիյատէ տօլաշըպ՝
ճէմի՝ կէչտիլի եէրլէրտէ բասթ կէլտիլի ճէմաա-
թա վազ վէրիր իտի . վէ շօղ վազըթ պու ազիմ
փայիթախթտէ կէօրիւնիւպ՝ խասթէլէր սաղաթ-
տը , էօլիւլէր տիրիլթտի , իւչ պէշ էքմէք իլէ
վէ պիր գաչ թանէ պալըղըլա պինլէր է ատամ
տօյուրտու , վէ ճիւմլէսինէ՝ ինսանըն խէլասը ի-
չիւն Ալլահտան տիւննայէ կէօնտէրիլմիշ օլտու-

դունու իֆատէ էտիպ՝ պունուն իչինն պէնի տիյ-
 նէյին տէյիւ թէնպիհ էյէտի . լաքին շիմոի իքի
 այ գատար օլույօր քի , քիլիսէ պաշարը վէ տէվ-
 լէթ մէմուրանը պիր օլուպ՝ ճէմնաթըն տախի
 բէյի վէ խօշնուտլուղու օլարագ՝ օնա գարշը սեօ-
 ղիւ պիր էթտիլէր , վէ օնու էօլտիւրտիլէր : Ա է
 օնլար՝ օնուն իւչիննճիւ կիւն տէֆն տիրիլէճէյիմ՝
 տէտիլինի էվվէլտէն իշիթմիշ օլմալէրիլէ , օնուն
 կէօմիւլտիւյիւ մէղարընըն գափուսունա պէքճիլէր
 թնյին էթտիլէր իսէ տէ , քէնտիսի փէշին սէօյ-
 լէտիլի մինվալ իւղրէ գըյամ էյէտի , վէ պէք-
 ճիլէր տախի պունա շէհատէթ էտէրլէր : «Յըյամ
 էթտիքտէն սօնկրա՝ պիղ օնու պիր գաչ տէֆն՝
 կէօրտիւք . վէ կէօղիւմիւղիւն էօնիւնտէ կէօքլէրէ
 ուրուճ էյէտի : () Ը զաթ՝ պու շէյէրին ճիւմ-
 լէսինի շէհատէթիմիղ իլէ ամմէյէ չափ էթմէյէ
 պիղի մէմուր էյէտի . վէ մէմուրիլէթիմիղէ իս-
 պաթ օլմագ իչինն՝ գատիմտէն ասլա էօյրէնմիշ
 օլմատըղըմըղ լիսանլարը սէօյլէմէյէ՝ վէ քէնտի
 էթտիլի միսիլլիւ մի՛ւճիւղաթլար էթմէյէ պիղէ
 գուտրէթ իհսան էյէտի” : Յմտի օլ քիմնէլէր
 պէօյլէ սէօյլէտիքտէն սօնկրա ճէմնաթա տէօ-
 նիւպ տէսէլէր քի . “Սիղին զապիթանընըղ վէ
 պէօյիւքլէրինիղ օնու էօլտիւրմէլէրիլէ փէք պէօ-
 յիւք գապահաթ սահիպի օլտուլար . վէ շիմոի
 իգթիղա էտէր քի , գատիմտէն պէրի մապէյի-
 նիղտէ մագպուլ գութտուղունուղ տինինիղտէն
 մէմլէքէթճէ Փարիղ կէլէսինիղ , վէ պունտան

պէջլէ քահանայարրն գատր ու նուֆուզու թէրք
 ու իպթալ օլունսուն : Այ սիզ ճիւմլէ պիզի տիյ-
 նէյէնլէր՝ շէհատէթիմիզէ ի՛թիպար ու ի՛թիմատ
 էտին , եօսսա՝ իւղէրինիզէ Ալլահըն զազէպի
 կէլիբ” : Աիզէ սիւալ էտէրիմ պու միսիլլիւ պիր
 թագրիրտէն նէ՞ հասըլ օլուրուտու :

Պունտա ճիւմլէսինտէն՝ գապահաթլը տէյիւ
 շէքվա օլունույօր . պունուն իչիւն ճիւմլէսի տա-
 խի քէնտիլէրինի փաքա չըգարմաղա մէճպուր
 օլմալը տըրլար : Ա է պունուն էն գօլայ վէ գըսա
 վէ գուվլէթլի եօլու՝ պու պիրտէն պիրէ զուհր
 էտէն քիմնէլէրին սէօղիւնիւ եալան չըգարմագ
 տըր : Ա է պու ամմէյէ տօգունան սէպէպտէն
 մատա՝ տէվլէթ վիւքեալասը վէ մէմուրանը մութ-
 լագա անկլայաճագ տըրլար քի , պու միսիլլիւ
 պիր շէքվա՝ քէնտի մէմուրիյէթլէրինի նասէ չիր-
 քին վէ քէնտիլէրինի ատու կէօսթէրմէյէ պիր
 թարիք տիր . վէ պու եէնի տինի գապուլ էտէն-
 լէրին ի՛նտինտէ՝ օնլար պիր Ալլահտան եօլա-
 նըմըշ փէյղամպէրին գանընա կիրմիշ գաթիլլէր
 սայըլըպ՝ ի՛թիպարլարը ինքրագ պուլաճաղընա
 անգըլլարը էրէր . ա՛լէլ խուսուս՝ Ալլահըն () զու
 տէյիւ տիւնեատէ կէօրիւնէն զա՛թի ա՛ղիմին
 գաթլինէ գաստ էտէն քիմնէլէր նէ՞ ի՛թիպար
 պուլսալար կէրէք տիր : () պիր դարաֆտան
 տախի՝ տին մէմուրիյէթլլէ միւշէրէֆ օլան քիմ-
 սէլէրին՝ պու նէվիճատ տինի պաթըրմաղա պիր
 ախէր գուվլէթլի սէպէպլէրի վար տըր , զիրա

շէհատէթին եալանը մէյտանէ չըգմասընտան
 քէն տիլէրինէ պիլ նէֆս մէնֆա'աթի քիւլլի հա-
 սիլ օլուր , զերա էյէր պու ատամլարըն տէտիք-
 լէրի տօղըու չըգար ըսա , նուֆուղարը վէ խալ-
 զըն ինտինտէ իթիպար ու փայէլէրի վէ կէչինմէ-
 լէրի՝ ճիւմլէսի էլտէն կիտէր , իմտի պու միսիլլիւ
 հիլլէպագ քիմսէլէրին հիլլէսինի մէյտանէ չըգա-
 րըպ օնլարը ըէզիլ էթմէք իչիւն՝ ճիւմլէսի եէք-
 տիլ եէքճիհէթ օլուպ չալըչամամլարը միւմքի'ն մի ,
 վէ հէր պիր շէյի էլտէն գաչըրմագ գօրգուսու
 եիւրէքլէրինէ կիրտիքտէն սօնկրա՝ սահիհինի
 մէյտանա չըգարմագ իչիւն մասլահաթը թէմէլինէ
 տէք գաղըմաղա վէ ինսան ա'ղընըն պուլապիլէ-
 ճէյի հէր պիր ուսթալըղը գուլլանմաղա իհմալ
 էտէճէքլէրի ինանըլը'ր մը : Իմտի հալի քէյֆի-
 յէթ պու իքէն՝ եալանըն մէյտանա չըգմամասը
 միւմքի'ն մի : Մէմլէքէթին ճէմի՝ գուվվէթի՝ պու
 մասլահաթա խասիմ օլանլարըն եէտինտէ տիր ,
 իմտի եալան օլտուղու թագտիրտէ՝ օնու մէյտա-
 նէ չըգարմագ իչիւն օլ գուվվէթի գուլլանմայա-
 ճագլարընը ա'գըլ քէսէ'ր մի : Այալան մութլագա
 մէյտանա չըգար , վէ չըգմասը տա կիւճ պիր շէյ
 տէյիլ տիր , զերա պու մատտէյի սահիհ չըգար-
 մագ իչիւն՝ իսպաթ զըմնընտա չօգ քիմսէ վէ չօգ
 մահալէր վէ վագըթլէր վէ քէյֆիլլէթլէր զէքը
 օլուլույօր , վէ պու եէնի տինի վա'ղ էտէն օն
 իքի քիչիլէր՝ պուլնճա իսպաթլարըն պիր եէրէ
 կէլմէսինին էօնիւնիւ ալմաղա վէ գարչը գօմաղա

չէհատեթլերինին սահիհլիյինտէն մա'տա հիչ պիր
 շէյլերի եօգ տուր . զիրա օնլարըն պէջլիք քիմ-
 սելեր իլէ պիր ալադալերի վէ մինասիպէթլերի'
 վէ քէնտիլերին գուտրէթլերի վէ նուֆուզլարը
 եօգ տուր : Պունուն ճիւմլէսի պէջլէ օլտուղու
 հալտէ' պիր եալան մէյտան պուլուր տէյիւ ի-
 նանմաղա քիմ ճէսարէթ էտէպիլիր :

Վրիստոսուն Մուաբեալարը Արուսաղէմտէ
 Մլետարանը վա'զ էթմէյէ պաշլատրգլարը զէ-
 ման' Աէհուտիլերին հալի այնի պունուն կիպի ի-
 տի : Աէհուտիլեր օնլարըն շէհատեթինի չիւ-
 րիւթմէյէ էլլերինտէն հէփ կէլտիլինի իճրա էթ-
 մէյէ իհմալ էտէճէքլերինի ազլընըզ քէսէ'ր
 մի : Պու' ինանըլըր շէյ տէյիւ տիր : ()նլար Մ-
 ոաբեալարը եալան չըգարմաղա մէճպուր իտի-
 լեր . վէ պունու էթմէյէ Փիլ վագի չօգ ճէհտ
 էթտիլեր . զիրա օլ վաֆի'նն ատամլարը տա' թըպ-
 դը շի'ոնի'նն ատամլար կիպի' քէնտի քեարլարընըն
 իւզերինէ կէօզլերինի տէօրտ աչմըշլար' վէ քեար-
 ւարընա տօգունան շէյլերի էյի անկլարլար ըտը :
 Մնճագ օնլար ճէհալերի իլէ պու պապտէ պիր
 եալան պուլապիլտիլէ'ր մի : Մլետարանըն մէյ-
 տան պուլմասընա' վէ օնլարըն սիւքիւթ էթմէսի-
 նէ պագընճա' պէլլի տիր քի , հիչ պիր եալան
 պուլա'մատըլար : Վրիստոնեալըղա խասիմ օլա՞
 կերէք Աէհուտի վէ կերէք փութփերէսթ էվվէլ
 զէման միւէլլիֆլերինտէ ասլա պէջլէ պիր շէյ
 պուլունմազ : Այէր օնլար հագիգաթ աղաճըգ

պիր իփ ուճու պուլմուշ օլա՛յըտըլար , տիւրլիւ
 տիւրլիւ սուրէթլէրտէ կիւնիւմիւզէտէք եէթիշ-
 մէմէսի միւմքինսիզ օլուրուտու : Որոգինէսին Աել-
 սոսա գարշը եազտըղը կիպի՝ Վրիստոնեալըղա
 գարշը եազանլարըն սէօղիւնէ գարշըլըզ եազան
 Վրիստոնեայ միւէլլիֆլէր՝ օնլարըն սէօլէտիբլէ-
 րինի քէնտի թէլիֆաթլարընտա զիքր էտէրլէր
 իտի . վէ հիչ տէյիլ իսէ օնլարըն թէլիֆաթըն-
 տա օնլարա գարշը պիր ճէվապ պուլունուրուտու :
 Պէլքի տէյէն օլա քի՝ «Վրիստոնեալըզ մէյ-
 տան վէ գուվլէթ պուլտուղու վազըթ՝ պու մի-
 սիլլիւ թէլիֆաթլարըն ճիւմլէսինի թէլէֆ էթ-
 տիլէր» : Աքին պու՝ դապիլսիզ պիր շէյ տիր :
 Ա՛ադա՛ , Հուլմա տէվլէթինտէ Վրիստոնեալըզ
 մէյտան վէ գուվլէթ պուլտու ուսա տա՛ շարգ
 դարաֆընըն չօգ սէմթլէրինտէ տահա միլէթճէ
 վէ տէվլէթճէ դապուլ օլունմուշ տէյիլ իտի . վէ
 օնուն տիւշմանլարը կիտիպ ոլ մահալէրէ սըղը-
 նըպ սէլամէթլէրինի պուլա պիլիբլէր իտի : Պուն-
 տան մա՛տա՛ Վրիստոնեալարըն է՛ն էպի վէ է՛ն
 զալըմ՝ վէ սուլհա կէլմէսի միւմքինսիզ տիւշմէն-
 լէրի օլան Աէհուտիլէր հալէա տուրուրլար ըտը ,
 վէ օնլարտան պիր չօղու՝ Հուլմա տէվլէթինին
 սընըրլարընտան տիշարը օլան այալէթլէրտէ միւ-
 թէմէքիւն իտիլէր : ()նլարըն քիթապլարը վէ
 թէվարիսլէրի քէնտի եէտլէրինտէ պուլունուրլար
 ըտը , քի Վրիստոնեալար օնլարը թէլէֆ վէ զայ՝
 էտէմէղլէր իտի , վէ էօլէ պիր շէյէ էլ գօտուգ-

լարընը պիլէ թահմին էտէճէք եերիմիզ եօգ տուր :
 Վրիստոննեալըղըն շուովա տէվլէթինտէ հիւքիւ-
 մէթ սիւրէն տին օլտուղու վագըթ թէլիֆ օլու-
 նան թւարուր փիսպլըր՝ հալէա պու կիւնէտէք
 մէվճուտ տուր : Լաքին օնտա՝ Լուսքեալարըն
 Վրիստոննեալ հագընա էթտիքլէրի շէհատէթ
 խուսուտունտա Եէհուտիլէրին պաշարը պիր եա-
 լան պուլա պիլտիքլէրինէ՝ ըաճօն վէ ազլ ու իա-
 ըաքէ մութապըզ կէլիր պիր նագլիյէթ պուլուն-
 մագ :

Ալագա՝ էյէր Լւետարանըն նագլի խիլաֆ
 չըգմըշ օլպըսը , ընուն պու գատար տաղըլըպ
 մէյտան վէ գուվլէթ պուլմասը անկլաշըլմագ պիր
 շէյ օլուրուաու : Պու տախի խադրա կէլմէլի տիր
 քի , գավդար եալընըզ թահմին վէ ըէյ իւզէրինէ
 մէպնի տէյիլ տիր , քի հէր քէսին ա՛ղը ազ չօգ
 գօլայճա դանմաղըլա ըէյ վէրսին . իլա՝ օլմուշ
 պիր վուգուա՛թ իւզէրինէ տիր . եա՛նի՝ եալընըզ
 ա՛ղըլ վէղնինէ մերպութ տէյիլ տիր . իլա հիսս
 օլունուր պիր շէյ օլուպ՝ հէր քէս կէօրտիյիւնիւ
 վէ իշիթտիյինի ինանմագ վէ ինանտըլմագ տըր :
 Մատտէնին խիլաֆ օլմասը թահգիգ օլունտուգ-
 տան սօնկրա՝ Յիսուսուն գաթլինէ իլհագ օլարագ՝
 օնուն խաչընը գալտըրըպ տիքմէյէ եարտըմ՝ է-
 տէն պինլէրճէ քիմաէլէր օնա ինանտըլարընը՝
 վէ ինանտըլարը իշիւն քէնտիլէրինի ա՛ղիմ սէ-
 րէնճամլարա կիրիֆթար էտիպ՝ Վինակոկատան
 իխրաճ՝ վէ սերպէստիյէթ գա՛խտէլէրինտէն ըէտա
 օլունտուգտան սօնկրա՝ հէմշէհրիլէրինէ վէ ագ-

րապալարընա վէ տօսթլարընա չիրքին կէօրիւն .
 մէյէ՛ վէ ճէմի՛ վարիյէթլէրի էլէրինտէն ալընըպ
 քէնտիլէրի մահպուսա իլգա օլտուգտան սօնկրա
 գաթլէ տախի րաղպէթ էտիպ գան տէօքմէյէ
 գատար տայանաճապլարը ա՛ճայիպլէր ա՛ճայըպը
 պիր վուգուա՛թ տըր : Հագիգաթ պու պէօյլէ օ-
 լա պիլիր տէմէք՝ քեաինաթտա պուլունան րա-
 րոյականա տայիր թանղիմին քիւլլիէն մուղայիրի
 պիր զիւ՛իւմ օլուպ՝ կէրէք էյի կէրէք քէօթիւ-
 ճիւմլէ նասըն մութէսիր օլուպ էօմիւր սիւրտիւք-
 լէրի շուրութլարըն ճիւմլէսինին զըտար տըր :
 Աքին ա՛ղըմըզը տահա էյի գանտըրմագ իչլին
 միւշքիւլիւ հալ էտէճէք ախէր թարզ պիր մանէա՛
 վար ըսա , պունա նէ՞ միւճիպ : Այլէթ , պուն-
 տան գօլայ վէ դապիաթա մուվաֆըդ ախէր պիր
 մանէա՛ վար . վէ պու մանէա՛ Առաքեալլարըն
 շէհատէթինին սահն օլմասը տըր :

 ՓԱՍԼ 8 :

Քրիստոնէայըդ որէնէլրտէ՛ պիր զօրանան մէշքեպե
 պօղոտ իտէն որտի՛ Քրիստոնէալըգ որո զա՛յեֆլէյէ
 պաքմայըդ միտալիմիլէ ելիտի :

Ղիւղի րաճօն կէօսթերիշիյլէ թահմին օլունա
 պիլիր քի , պիր տինին գուվլէթ պուլմասը վէ
 ասըլ վարլըզը պիլէ՛ օլ տինի իգրար էտէն քիմ-
 սէլէրին ագըլլըլըզ՝ վէ մէշրէպ ու խիւլիւս փագ-

լըղընա պաղլը տըր, վէ օնլարըն գուտրէթսիղլիյի
 վէ լիյագաթսըղլըղը վէ մէշրէպ պօղուգլուղու՝ օլ
 տինին գատր ու իթիպարընա աղիմ խալէլ կէ-
 թիրէ պիլիբըլէր : Անճագ պիր տին հէր նէ գա-
 տար քէմալիյէթէ նագըն օլուրսա, օլ տինի իգ-
 րար էտէնլէրին ճէմի՝ մէշրէպ ու ախլէագը հէր
 հալտէ օլ տինին դանունլարընա մուվաֆըզ օլա-
 ճաղը մէմիւլ օլունամազ, վէ էյէր օնլար օլ տի-
 նէ շէրէֆ ու իֆթիխար օլաճագ քէյֆիյէթլէրին
 սայէսինատէ տէվամ՝ էտէմէտիքտէն մանտա՝ օնա
 ղիւլ կէթիրէճէք թագսիրաթլարըն տէվամընտա
 պիլէ պուլունտուգլարը կէօրինիւրսէ, եինէ օլ
 տինին զաթը կէօքտէն վէ գուլվէթի քէնտի տէ-
 րունինտէն վէ քէնտի ասլընտան օլտուղունա գա-
 րար գըմաղա հագգըմըզ օլա պիլիբ : Յիսուս
 Քրիստոսուն Աւետարանը պէօյլէ տիր, վէ շօգ
 զահմէթ իլէ պու միսիլլիւ շօգ Ֆէնալըղլար վէ
 միւսիպէթլէր իլէ ճէնքլէշիպ եէնմէսի՝ թէվարիխ
 քիթապլարընտան իսպաթ օլունուր :

Քրիստոնեալըղա տօսթ օլուպ՝ օնու թէսա-
 հուպ էտէնլէրին իշինատէ նէ գատար մէշրէպի զա-
 յիֆ ատամլար պուլունուր, քի օնլարըն մերամլա-
 րը թէմիզ՝ լաքին հարէքէթլէրի սայկըսըզ՝ վէ
 դուրտուգլարը թէրթիպլէրի ագըլ սընըրընտան
 տիշարը տըր : Անճագ պու միսիլլիւ մէշրէպ ու
 ախլէագլարըն Աւետարանա ասլա զարարլարը օ-
 լամազ : Օիրա ագըլ գըսա օլսա տա՝ եիւրէք տօղ-
 րուլուղու Յիսուս Քրիստոսուն Աւետարանընը

չավ էթմէք խոսուսունտա՝ տէրին վէ ինճէ անգլ
 ու Ֆիրասէթտէն զիյատէ եարայա պիլիր : Մնճագ
 պու տախի ինքեար օլոււմազ քի , պու միսիլլիւ
 ատամլար՝ պէօյլէք ատամլարըն մէճլիսինտէ՝ վէ
 անէլ խոսուս կէրէք մէմլէքէթճէ վէ կէրէք եկե-
 ղեցիճէ օլան ումուրլարա մէմուրլիյէթ էթտիքլէ-
 րինտէ , օնլարըն էթտիքլէրի շէյլէրտէ ազիմ
 սագաթ իշլէր վէ եանղլըշլըզլար կէօրիւնիւրլէր ,
 վէ սէօյլէտիքլէրի շէյլէրտէ աղըզարընտան ճա-
 Տիլանէ սէօզլէր գաչար , շէօյլէ քի՝ իշիտէնլէր
 օնլարըն իւղէրլէրինէ կիւլիւպ՝ շէտիտ քէլամլա-
 րըյլա օնլարը Տիճվէ ալարագ՝ տէյիլ եալընըզ
 օլ տինտարլարը՝ իլլա օնլարըն թէսասոուպ էթտի-
 յի տինի տախի թասգիր էտէրլէր :

Այսքի զէմանտէ Վրիստոսուն գօրգագ շայիրա-
 լէրինին տէրունինտէ՝ Վրիստոսուն իշինին պա-
 շա չըգմասը խոսուսունտա գօրգու կիրտի իսէ
 տէ , գօրգուլարը թէմէլսիզ իտի : Ալագա՝ ճէմի՝
 ճիհան՝ թմարիֆ էթտիյիմիզ քիմսէլէր կիպիլէրին
 ճէհալէթլէրի իւղէրինէ կիւլէ պիլիր իտի . լաքին
 ֆաղիլէթլէրինէ պիր սէօյլէյէճէյի օլմայուպ՝ պու
 պապտէ օնլարա րայէթ էթմէյէ մէճպուրուտու :
 Ալ է պունտան մանտա՝ Մեւտարանըն դանուն ու
 գանիտէլէրի՝ օնա ի՛ թիզատ ու ի՛ թիմատ էտէնլէ-
 րին զանիֆլըզնա պաղլը տէյիլ տիր , վէ ինանան-
 լարըն իմանընըն թէմէլի՝ օնու վազ էտէնլէրին
 անգըլարը վէ զիւ՛ իւմլէրի տէյիլ , իլլա ՄղեզՎի-
 թապլար տըրլար : Վրիստոնեալըգ ասըլ քէնտի

Փազիլէթի զամիյէսինտէն գուվլէթ պուլմաղըլա ,
 աւլա սարսըմազ . վէ Վֆէնտիսինին խըզմէթինտէ
 պուլունան քիմսէլէրին պազըսընըն ազըլ թարի-
 քինտէն շաշմասընը կէօրաիւքլէրի իչինն՝ Վրիս-
 տոսուն սահիհ շայիրտլէրինին հիչ պիրիսի քէն-
 տի Վֆէնտիսինի թէրք՝ վէ օնուն խըզմէթինտէն
 կէրի չէքիլմիշ տէյիլ տիր :

Վրիստոնեալարըն ճէհալէթինտէն ղիյատէ
 տինէ մուղիւրը օլան՝ օնլարըն քէօթիւլիւքլէրի վէ
 մէշրէպ պօղուզուզլաքը տըր : Մւետարանըն թէ-
 սիրի իլահիսինի ալան իւրէքլէրտէ նէ աճայիպ
 թէպտիլլէքլէր զուհըր էթտիյինի՝ սայըյա կէլմէզ
 Վրիստոնեալարըն աղիզլիյի վէ մուհապպէթի՝
 քիֆայէթ միգտարի սապիթ էթմիշ տիր . լաքին
 Վրիստոնեայ տինինի իգրար էտէնլէրին իչինտէ՝
 ինսանլարըն ճիւմէսինտէն ալլադ՝ վէ թօրթուսու
 տուր տէնմէյէ շայէսթէ քիմսէլէր տախի պու-
 չունուրլար : Պու միսիլլիւ պախթլարընըն իգթի-
 զասընտան՝ Վրիստոնեալըզ իչինտէ տօղմալա-
 քըյլա , Վրիստոնեալար կիւրիւհիւնտէ պուլուն-
 մուշ պիր թագըմ ատէմլէրի՝ պու սըրատան իս-
 րաճ էթմէյէ իսթէրիտիմ , քի օնլար՝ պէյլէ
 սուրէթա Վրիստոնեայ իքէն՝ տինին գաիտէլէ-
 րինտէն վէ գանունլարընտան ուզադ տըրլար :
 Վէզալիք՝ Վկեղեցի մէմուրիյէթինի քէնտի ղէն-
 կինլէնմէլէրինէ վէ իթիպար պուլմալարընա պիր
 թարիգ կիպի սայըպ օլ մէմուրիյէթի իլթիլամ
 էտէն իմանսըզ մէմուրլարը տախի պու սըրայէ

ալմայրայ՝ պու մահալտէ եալընըղ սատէաիլ վէ
 հիլէսիգ Վրիստոնեալըգ ի՛ թիպարընտա օլանլար
 իչիւն սէօյլէյէճէյիմ՝ , քի օնլար Մւետարանըն
 թէնպիհիլէրինէ վէ գանունլարընա մուվաֆըգ օլ-
 մաղըղա զայրէթլէրինի զահիր էթմիշ իքէն՝ պու
 կէօյլէ կէօրիւնիւր աղիզլիյին իչինտէ տախի մէք-
 բուհ թագսիրաթլարա տիւշմիւշէր . եախուտ ա-
 զըր վէ իչիտէնէ հիտտէթ կէթիրիը գապահաթ-
 տա պուլունմուշար տըր : () նլարըն իչինտէ էօյլէ-
 լէր վար տըր քի , եիւրէքլէրինի պօլուգ հավվէսլէ-
 բինին վէ մէքբուհ խըրսլարընըն հիւքմիւ ալթընա
 տիւշիւրիւպ՝ օլ հավվէս ու խըրսլարընըն զօրլա-
 մասըլա՝ քէնտի աղըլարընա զըտ կէօրիւնէն
 թարիքլէրէ տիւշէրլէր : Վաքին պաշչալարը տախի
 պուլունուրլար քի , միւրայիլիքտէն իպարէթ օ-
 լան գօյու վէ տերին սօֆուլուգ վէ սուրէթա բա-
 րեպաշտութիւն կէօսթէրիլէր . վէ պունտան էօ-
 թիւրիւ հարաքէթլէրի նասա կէօրիւնիւր օլմասը
 իլէ՝ քիմսէտէն կիղլի գալւմաղ : Պունլար՝ տինէ
 ինանմաղլար , վէ պու իմանսըղըղլարընա չօգ
 վաղիֆէլէրի տէ էտինմէզլէր , անճագ իչէրի-
 լէրինին ֆէսատընը վէ քէօթիւլիւյիւնիւ գա-
 փաթմագ իչիւն տինի քէնտիլէրինէ փէրտէ կիպի
 դութարլար , վէ պու թարղըղա կիղլէնէրէք՝ գօր-
 դուսու ճիհանը գափլար տէրէճէ քէօթիւլիւքլէր
 իչլէմէյէ էլ աթարլար : Վրիստոսուն խաշա չըղ-
 տըղը վագըթտան պու կիւնէտէք տիւնեա սէյ-
 րանկեահընտա նէ՝ գատար պու միսիլլի ատամ-

լար կէօրիւնմիւշ տիր : Ա է տին մատտէսինտէ՝
 պունլարըն ճիւմլէսինտէն զարարըսը շու տուր
 քի, պու միւտաճանէճի միւրայիլէրին արասընտա՝
 մէմուրիլէթլէրինին իգթիզասընտան Աւետարանը
 վնգ էթմէյէ մէճպուր իքէն, միւտտէթի մէմու-
 րիլէթլէրինտէ գապաճաթտան պէրի օլմայըպ՝
 Յուգանըն լայըգ շայիրտլէրի կէօրիւնիւրլէր ի-
 տի :

Պիր Փասիտ տանլայը չիւրիւթմէք իչիւն՝ պուն-
 ճա քէօթիւլիւքլէր քիֆայէթ միգտարինտէն զի-
 յատէ իքէն տախի՝ Վրիստոնեալըգ պունտան
 ասլա սարսըլմատը : Ա ագա՝ Աւետարանը ըէտտ
 էթմէյէ վէսիլէ արայան քիմնէլէր՝ պունու պիր
 պէճանէ պուլմուշ զանն էթտիլէր . վէ ինճէ
 թէֆթիլ զաճմէթինտէն գաչընանլար՝ Աւետա-
 րանըն թալիմաթընը վէ նուֆուզ ու ի՛թիպարընը
 գապուլ էթմէմէյէ սէպէպ՝ պու միսիլլիւ ճագա-
 րէթլէրի եէթիչիր զանն էթտիլէր : Արին սա-
 ճիճ Վրիստոնեալար պու Ֆիքրի գուլանմատը-
 լար . վէ պու միսիլլիւ իմանսըղըղլարըն շէքլինի
 կէօրիւպ թէէսիւֆ չէքէրլէր . վէ զայէթ մէլիւ
 օլուրլար իտի իսէ տէ՝ Վապարն եօլունտա սա-
 պիթ գատէմ՝ օլուպ՝ օնտան ասլա շաչմատըլար :
 Ա է պու սուրէթա Վրիստոնեալարըն տինէ ճէլպ
 էթտիլի քիմնէլէր՝ վագա՝ քէնտի Վրիստոնեա-
 լըղլարընա սէպէպ օլանլարըն կիւնաճ չիւքէֆինէ
 տիւշմէլէրինի՝ եախուտ էօյրէթտիլլէրի թանլի-
 մաթտան պիլ նէֆու կէրի տուրտու զլարընը կէօ-

քիւրէր իտի , լաքին քէնտիւերի իգրար էթտիք-
 ւերի տինտէ տէվամ էտիպ գալըրլար ըտը , վէ
 գալպէրինի թէմիդ՝ վէ մէշրէպլէրինի վէ էօմր-
 լէրինի ճէմի՝ զէմմտէն պերի գութարլար ըտը :
 Վրիստոնեալարըն տինի ինսան անղը վէ Փաղի-
 լէթի իւղէրինէ պինա օլմայըպ՝ Ալլահըն հաղի-
 գաթը վէ գուտրէթի իւղէրինէ գուրուլմուշ օլ-
 տուղունու միւլհաղա էտէնլէր՝ ասլա պունա թան-
 ճիւպ էթմէյէճէք տիրլէր . զերա ճէմի՝ զէմանտէ
 տիւնեա իւղէրինտէ Փասիտ քիմսէլէրին՝ վէ պէնի
 ատէմէ խիյանէթ էտէն Յուդալարըն էքսիք օլմա-
 յաճաղընը՝ Ալլահըն ևանղըլմադ քէլամընտան
 էօյրէնմիշ տիրլէր :

Աստուածեան մէզհէպինէ զահիպ օլան՝ վարսըն
 արասըն քի , պու գատար պու տինին տօսթույուդ
 տէյէն մէշրէպլէրի պօղուգ վէ քէօթիւ ատամլա-
 բըն՝ վէ անլէլ խուսուս՝ պու տինին մէմուրիյէթի-
 նի իւղէրլէրինէ ալմըշ քիմսէլէրին իչինտէ տին
 ինգրաղ պուլաճագ և էրինէ նէ՞ իչիւն տահա զի-
 յատէ մէթանէթ պուլույօր : Ալլա գան պու մատտէ՝
 տիգգաթէ վէ թէֆթիշէ շայան պիր մատտէ
 տիր : Ալլէ քիչինին պու թէֆթիշտէն էօյրէ-
 նէճէյի՝ Ալլետարանըն զաթընտա օլան անլէա-
 լըղը՝ վէ օնուն քէնտի ասլընըն գուվլէթի՝ վէ ին-
 սան թէսահիւպիւնէ ասլան վէ գաթան միւլհաճ
 օլմամասը՝ վէ շոգին Սուրբուն գուտրէթի մի-
 սիլիւ հաղիգաթլար օլաճագ տըրլար :

Լապտաձեան Ռեզէպինէ զահիպ օլտնլարն
Ֆէր ԿարէէէՆէրինն հոխնասար ՌէՖէրէ :

Պուրայա գատար Վրիստոսուն մէմլէքէթի-
նէ կիրիպ ճէնկէ հիւճիւմ էտէն՝ Լապտաձեան ի-
տի շիմտի Վրիստոնեայէ տախի Լստուածեանըն
սըղընտըղը եէրլէրէ այագ պասըպ իշէրի կիրմէյէ՝
վէ օնուն իւզէրինէ Պօղոս Լաաքեայըն թա՛րի-
ֆինէ կէօրէ տէյիլ ճիսմանի՝ իլլա հիսարլար
եըգմասը իշիւն՝ վէ գուրունթուլարը՝ հէմ Լլա-
հըն պիլկիսի իւզէրինէ եիւճէլէնէն հէր եիւքսէք-
լիսի եըգմաղա վէ հէր աիւշիւնմէյի Վրիստոսուն
իդաաթընա եէսիր էթմէյէ Լլաս իլէ գուլվէթլի
օլան բուհանի սիլահլարըլա (բ Ար . Ժ . 4, 5)
հիւճիւմ էթմէսինին վազթը տըր : ()՝ աստուած-
եանա թէքլիֆ էտէրքի, սիլահընը գուլլանսըն . վէ
մէրտճէ քէնտինի սագընտըրսըն : Վրիստոնեայ՝
կէրչէքլիք դարաֆլնտան ճէնքլէշիր . օ՛ ինսանա
Լլահ խըղմէթինտէ պուլունմասընը՝ վէ էպէտի
սաստէթին եօլունտա եիւրիւմէսինի էօյրէտէն
տօղրուլուգ իշիւն տէյիւշիւր : Վէ էյէր աս-

տոււածեան օլան քիմսէ՛ տօղլուլուգ իլէ ամէլ
 վէ հարաքէթ էտէյօր իսէ , քէնտի հէլթէնտիյի
 թարիդին թէրթիպինտէ պու իքի նէվ՝ Փաղիլէ-
 թի կէօրմիւշ օլտուլու իչիւնն օնա րայէթ էթմէ-
 լի . եանի՛ քէնտի ի՛թիպար էթտիյի թէրթիպ ի-
 լէ՛ Ալահա մագպուլ օլմանըն՝ վէ էպէտի սա՛ա-
 տէթէ էրմէնին էյի եօլունու պուլմուշ օլմալլ
 տրր : Անճագ էյէր աստուածեան՝ Վրիստոնեա-
 լըղը րէատ էտիպ օնա գարշը տուրմասը իլէ՛ ին-
 սանա զայէթ էլզէմ՝ վէ Փարզ օլան մատտէլէրին
 հագգընտա քէնտինէ հիչ պիր մա՛լիւմաթ վէր-
 մէյիպ ա՛ղիմ ճէհալէթտէ պրագան պիր տինէ
 րայէթ էտէյօր իսէ , օնուն պու թիւրլիւ հարա-
 քէթի՛ ա՛ղլըն ինճէ վէ պիղարազ թէֆթիշինէ
 գարշը ասլա տայանամայաճագ տրր : Աքինն տօղ-
 րուլուղա տօսթ օլան քիշիյէ եագըշըր սատագաթ
 իլէ շու մատտէնին թէֆթիշի զըմնընտա մուպա-
 հասէյէ կիրէլիմ :

Փ Ա Ս Լ 1 :

Աստուածեան յօղլուլուգ տէլէր տասլուր կեդի
 Վրիստոնեալըլը թէֆթիշ էթիւլէր :

Ինսալար ուֆագ պիր մատտէ իւզէրինէ միւ-
 ճատէլէ էթտիքլէրի զէման՝ օնլարտա ճիւլիճէ
 հաֆիֆլիք ա՛ֆվ օլունա պիլիր : Անճագ՝ միւճա-
 տէլէլէրի զայէթ աղիմ՝ վէ փէք աղըր վէ էլզէմ

պիր մատտէ իւղէրինէ օլտուղու թագտիրտէ՝ ա՛-
 դիւանէ սէօյլէյիշ փէք միւնասիպ վէ հէր վէճհի-
 լէ իգթիզալը տըր : Պու թագտիրտէ հաֆիֆլէք՝
 զէմմէ շայան վէ գապահաթ նէվ՝ինտէն սայըլըր :
 Տիւնեանըն պաշլանկըճընտան պէրի պու կիւնէ-
 տէք՝ ինսանըն զիհին եօրտուղու մատտէլէրին ի-
 չինտէ՝ ‘Աոր Ատակարանտա թաֆսիլ օլունան
 տին թալիմաթը թէրթիպինտէն ա՛ղիմ վէ աղըր
 վէ էլզէմ մատտէ գուհըր էթմի՞շ մի տիր : Ազա՛
 պու թէրթիպին մէֆհումու նէ՞ տիր . Ալահըն
 դապի՛աթը՝ վէ տիւնեայը իտարէ էթմէսի՛ վէ
 ինսանըն էճմրիւնիւն էլճամընտա եա՛ ա՛ղապըն
 եա՛ սա՛ատէթին էպէտիլիյի տիր : Պունլար՝ էօյլէ
 ա՛ղիմ վէ աղըր վէ մուգթաղի մատտէլէր տիրլէր
 քի , օնլարա հաֆիֆճէ պիր նազար ըլա պագան
 քիմսէ իչիւն՝ պու խուսուլար պապընտա խիւլիւ-
 սի փաք իլէ մա՛լիւմաթ քէսպ էթմէյէ մերամը
 եօդ տուր տէյիւ շիքեայէթ էթմէյէ թէքմիլ
 հազգըմըզ օլա պիլիբ :

Իմտի՛ ճէմի՛ դէմանտէ աստուածեանլարըն
 Վրիստոնեայըզ հազգընա կէօսթէրտիքլէրի
 Ֆէյլ ու հարաքէթ պու միսիլլիւ տէյի՞լ մի տիր .
 պու սըրատէն տիշարը նէ գատար ազ քիշի կէօս-
 թէրիլէ պիլիբ : Էէր պիր շէյի ա՛տալէթ իւզըէ
 թէֆթիշ էտիպ՝ իսպաթլարըն գուլվէթինի պի-
 ղարէզանէ վէղն էթմէք՝ վէ Աւետարանըն սայէ-
 սինտէ հասիլ օլան տինէ տայիր հիսապսըզ մա՛-
 լիւմաթլարա պի գարաֆ նազար էթմէք եէրինէ

նա՛սըլ օլույօր քի , օնլարտա՛ մինասիպէթօիզ
 հաֆիֆլիքտէն վէ դէվք ու իսթիհզատէն պաշգա
 նէլ՝ պիր շէյէ բասթ կէլմէմիզ զայէթ նասիր օ-
 լույօր : Վրիստոննեալըղը զէվքէ ալըրլար . օնու
 թահգիր էտէրլէր . օնուն հագգընա խուսուլմէթ-
 տէն ի՛ պարէթ ֆիքիր կէօսթէրիրլէր . վէ օնլարըն
 ալէսսէվի օնա դարշը մագպուլ դութուուգլարը
 սիլահ՝ զէվք ու իսթիհզա տըր : () Նլար՝ գուսուր
 պուլմաղա միւմքին օլան հէր պիր մէհէլսիզ քէօ-
 շէյի եագալայըպ՝ հէր պիր շէյտէ պիր պէհանէ
 պուլմաղա ճէհտ էտէրլէր , վէ էքսերի եալան վէ
 աօրլսըզ շէյլէր իճատ էտիպ՝ օնլարըն իւզէրինէ
 սէօզ ուզատըրլար : Խիւլասէի քէլամ , ճէմի՛
 աստուածեանլարըն թէլիֆաթլարընտա՛ կիզլէմէսի
 քէնտիլէրինէ միւմքինսիզ օլարադ՝ Վ,ւետարանեա
 զայէթ ա՛ղիմ խուսուլմէթ կէօսթէրիրլէր : Վճա-
 պա պու տինին Բէնպէլլէրինն Բէմիզլէն օնլարը կի-
 զիշտիրիպ թէհապլիւրէ՛ մի կէթիրիյօր :

Վստուածեանլարըն խիւլիւսի փաք իլէ մա՛լիւ-
 մաթ քէսպ էթմէյէ մերամլարը օլմամասընա
 թահմինիմէ պիր գուլվէթլի սէպէպ տախի շու-
 տուր քի , քէնտիլէրին թա՛լիմաթ թէրթիպլինէ
 կէօրէ օլան տին ու բարոյական գանուլարըն
 քէնտի շայիրալէրինէ էօյրէթմէյէ ա՛սլա գայա
 էթմէզլէր : () Նլար խալըր Վ,ւետարանըն եօլուն-
 տան չէվլիրմէյէ հայլը զայրէթ կէօսթէրիրլէր .
 լաքին պու՝ քէնտի զիւ՛լիւմլէրինճէ զալաթ գա-
 նուն տայլուան շէյլէրի ինսանըն գալպինտէն չը-

գարմագտան մատա պիր շէյ սայրլամազ : Ա-
 քին պու եթ մէզ , մատտէնին էն իգթիզալը դա-
 րաֆը՝ ինսանըն գալլինէ որդու Կանոնլար Գոմար
 տրը : Այ իմտի՝ ես աստուածեանլար , պու պապ-
 տէ սիզին շայրէթինիզ նէ՞րէտէ տիր , թապի՛ի
 տին (բնական կրօնք) ուսուլինտէ իգթիզա էտէն
 թա՛լիմաթը տէվամ՝ իւզրէ հանկը շայրտլերի-
 նիզէ՝ քէնտի տինինի պրագտրրտրգտան սօնկրա՛
 էօյրէտիյօրսունուզ : Այիրտլերինիզ իչինտէ՛
 հիչ տէյիլ իսէ՛ պիր քիշի օլսուն վա՞ր մը տրը
 քի , սիզէ շայրտ օլտուղունտա , էվվէլքինտէն
 տահա զեյատէ բարեպաշտ վէ փաք վէ Փազիլէթլի
 էօմիւր սիւրմէյէ տէվամ իլէ վէ մուհապպէթ ի-
 լէ օնա նասիհաթ էթմէքտէ օլտուղունուզա շէ-
 հատէթ էթսին : Հա՛շա . պու եօգ տուր : ()նլար
 պիրինի տինինտէն չըգարմազա հէր նէ տերէճէ
 շայրէթ կէօսթերիպ զահմէթ չէքերլէր իսէ , քէն-
 տի թալիմաթլարընա շէրէֆ պուլտուրմաղա վէ
 մէյտանէ չըգարմաղա տախի օլ տերէճէ պի-
 գայտլըգտա օլուպ՝ ա՛սլա վազիֆէ էտինմէյէն՝
 վէ թահգիգան սա՛ղ եիւրէյիլէ սահիհ տին ա-
 րամաղա չըգմըշ քիմսէլէր տէյիլ տիրլէր տիր :

Վրիստոնեալըղա խասիմ օլանլարըն սա՛յքի
 ճիւմէսինին Ֆիքրի պու միսիլլիւ օլտուղունու
 միւլահազա էթտիքճէ , Վրիստոնեալըղը բէատ
 էթտիքլերինէ ա՛սլա թա՛ճիւպ չէքմէմ : Հա՛շա .
 հէր նէ իսթերսէնիզ տէյին , սիզին արատըղընը՝
 ճշմարտութիւն տէյիլ տիր : Ճշմարտութիւն սի-

զի գօրգո՞ւտույօր , սիզէ զըտ կելիպ թէհամվիւրէ
 չըգարըյօր . վէ սիզին արգունուզ վէ մերամընըզ՝
 օնուն սիզի թա՛ճիզ էտէն պաշարընտան գուր-
 թուլմագ տըր , վէ ճանընըզն իսթի՛տատը շէօյլէ
 պիր հայէ կիրիֆտար օլմուշ տուր քի՛ ճշմարտու-
 թիւնու պուլմաղա ա՛սլա վասըլ օլաճաղընըզ եօգ
 տուր : ()նուն իչիւն սիզին Վրիստոնեայըզը
 րէտտ էթմէնիզ իլէ Վրիստոնեայըզ մատտէսինէ
 ա՛սլա խալէլ կելմէզ . վէ օնա նիսպէթէն սիզին
 Փէյլինիզ՝ օնուն Մլահտան իլհամ օլունմուշ
 օլմասընա ֆազլա պիր իսպաթ տըր :

Ֆ Ա Ս Լ 2 :

Լսարուածեանլար՝ Էնդի Կենդանին ա՛ճէնէնէ՛ վէ օ-
 նուն ալէօք որազըլմար՝ խոստոստանորա պէգայրլըք
 կէօթէրէրէր :

Հէր պիր պէլտէտէ տէվլէթին մագպուլ սայ-
 տըզը տին հա՛նկըսը ըսա , օլ պէլտէնին էքսէր
 ահալիսի օլ տինէ սիւլիւք էտէրլէր : Ա է Վրիս-
 տոնեայըզ հէր նէրէտէ տէվլէթին մագպուլ սայ-
 տըզը տին իսէ , օրանըն էքսէր ահալիսի քէնտի-
 լէրինէ Վրիստոնեայ ատընը վէրիբլէր : Աքին
 տէյէմէյիզ քի , օլ մէմլէքէթին ճէմի՛ ահալիսի
 Վրիստոնեայըզ շուրուդու մուճէպինճէ եիւրիւր-
 լէր . եախուտ քէնտի Փէյլէրինէ գանուն տէյիւ
 օնուն թէնպիհ ու թէտպիրլէրինի դութարլար :

()նլար՝ Վրբիստոնեալէր պուլունտուղու մէմլէ-
 քէթտէ պուլունմաղըլա՝ Վրբիստոնեայ սայրլմաղ-
 լար , նիճէ քի սատէճէ պիր թագըմ՝ ֆէյլէսօֆ-
 լարըն վէ ֆէյլէսօֆլուգտան անկլայանլարըն սա-
 քին օլտուգլարը մահալտէ պուլունմաղըլա պիր
 ատամ ֆէյլէսօֆ օլամաղ : Իմտի՝ Վրբիստոնեա-
 լըգ հագգընա օլան մուպահասէլէրտէ՝ սնու իգ-
 րար էտէնլէրին էօմրիւնտէն իսպաթ արանտըգ-
 տա՝ պու միսիլլիւ քիմսէլէրին ֆէյլինաէն վէ
 մէշրէպինտէն Վրբիստոնեալըղըն հագգընա եա-
 խօա Վրբիստոնեալըղա գարշը իսպաթ ալընմաղ ,
 իլլա՝ տինինէ ազլը դանըպ հէր վէճհիլէ տինին
 թէնպիհլէրինճէ տալրանմաղա ճէհտ ու ղայրէթ
 էտէնլէրին էօմրիւնտէն իսպաթ ալընըր : Ընճագ
 աստուածեանլարտան պու շէյ թէքլիֆ օլունտու-
 ղու թագաիրտէ , հագգ իւզրէ պիզէ քէնտիլէրիլէ
 տէ պու մինվալ իւզրէ տալրանմաղ ճայիզ օ-
 լուպ՝ եալընըգ ա՛գըլարը դանմաղըլա օնլարըն
 մէղհէպինէ խըզմէթ էտէնլէրի աստուածեան սայ-
 մագ իգթիղա էտէր : Իմտի աստուածեանլար պու
 դա՛յիտէյի գապուլ էթտիքլէրի հալտէ՝ տինլէրի-
 նին կէրէք ա՛մէլլէթիւնտէ՝ վէ կէրէք օնու վաղ
 էտիպ ախէրէ էօյրէթմէք վէ տինտաշլարընը ար-
 թըրմագ պապընտա քէմալ տէրէճէ իհմալլըգ
 էթմէքտէ տէյիլլէ՛ր մի :

Ելիւզ էլլի սէնէտէն պէրու՝ կէրէք Վրանսատա
 վէ կէրէք Ինկիլթէրատա հայլը աստուածեանլար
 պուլունուր , վէ պու տինին քէնտի թալէպէսինին

մէջըէպ ու ախլէագլարըն իւզէրինէ էտէճէյի թէ-
սիրի իճրա էթմէյէ՝ քիֆաէթ էտէճէքտէն զիյա-
տէ վագըթ կէչմիշ տիր : Թապի՛ի տին (բնական
կրօնք) թապիրիյէ անկլաշըլան տին՝ թէվապի՛-
սինէ ֆագլի ամէլ վէ Ալլահա կերէք թէնհա վէ
կերէք ճէմաաթ իլէ տու՛ա վէ սէնա էթմէք թէն-
պիհ էտէր իմիշ : Պու շէյլէրի՛ Վրիստոննայլդ
տախի թէնպիհ էտէյօր , լաքին տահա զիյատէ
գուվվէթ իլէ վէ տահա զիյատէ սէպէպլէր վէ
թալիմաթլէր իլէ էտէր : Աւետարանա սահիհ
իմանլարը օլմագ իտտիա՛սընտա օլանլարըն հէփի-
սինտէ թէնհատա վէ էվճէտէ պիր ջերմեռան-
գութիւն ամէլէրի օլտուգտան մա՛տա , ճէմաաթ
իլէ իպատէթ էտէճէք մէճլիսլէրի տախի վար
տըր : Պիլմէմ , աստուածեանլար թէնհատէ վէ
էվճէ Ալլահա իպատէթ գըլարլա՛ր մը . պու սիւ-
ալըն ճէվապը օնլարըն խղճմտանքլարընա հավա-
լէ օլունմալլ : լաքին ճէմաաթ իլէ ի՛պատէթլէրի
հագըրնա՛ մատտէյէ վուգֆիլյէթիմիղ օլտուղու
իչիւն պիլտիլիմիղի սէյլէյէպիլիբիղ : Վշպու մատ-
տէտէ գանունտան տիշարը եալընլղ պիր թէք
ղուհուրաթ վար , քի օլ զուհուրաթ տախի փէք
աղ վագըթ տէվամ էտիպ թէղ իպգալ օլմուշ
տուր (1) . վէ օնտան մա՛տա աստուածեանլարըն

(1) Պունտան գըրգ սէնէ գատար մուգատտէմ՝ քրիստոննայ
տինի խօճայարընըն պիրիսի աստուածեան մէզհէպիսնէ տէօ-
նիւպ՝ Վօնարատա պիր ի՛պատէթկեահ աշտը , վէ դա պի՛աթ
փափազը իւնվանը իլէ փափասյըգ էտէր իտի : լաքին աս-
տուածեանլար Ալլահա ի՛պատէթ էթմէքտէն շափուգ օսա-
նրպ՝ պիր պէշ սէնէ թէքմիլ օլմաղտան չօգ էվվէլ՝ մէզ-
բիւր ի՛պատէթխանէ գափանտը :

Ինկիլթերատա ի' պատէթ էթմէք պապընտա պիր
 ճէմնաթ օլտուգլարը պիլինմիշ շէյ տէյիլտիր :
 Պու մէզհէպէ թէսասհուպ էտէնլէրին էն ալիմ
 վէ էն ղայրէթլիլէրի՝ Ալլահը դանըտըգլարընը
 խարիճտէն իզհար էթմէք հագգընտա՝ տիւնեատէ
 Ալլահը դանըմալ կիպի էօմիւր կէշիրմիշ տիրլէր :
 Թապի'ի տին տէնիլէն շէյին հագգընա ալէա ըի-
 սալէլէր եափըլա պիլիր , վէ մէճլիսլէրտէ բարե-
 պաշտ սէօհպէթլէրէ ալէա մատտէլէր վէրէ պի-
 լիր : Ընճագ՝ աստուածեանլարճէ էօմիւր կէշի-
 րէնլէր՝ վէ աստուածեանլար քէնտիլէրի տախի՝
 իգրար էտէ պիլիրլէ՞ր մի քի , տայիմ Ալլահ ի-
 շիւն սէյլէշտիրլէրինտէ՝ գալպտէն օնա ըաղպէթ
 էտիպ խարիճտէն տախի ըաղպէթլէրինի իզհար
 էտէրլէր , վէ տէյէ պիլիրլէ՞ր մի քի սայիրլէրինէ
 տախի Ալլահա ի' պատէթ էթմէյի վէ հէր կէօնա
 Փաղիլէթ իլէ ա'մէլ էթմէյի վա'ղ ու թէնպիհ է-
 տէրլէր : Թապի'ի տինի ախէրլէրտէն էվլա դութ-
 տուգլարընա նէ՞ սէպէպ կէօսթէրիրլէր : Ըճապա
 ինսանտա Փաղիլէթ պուլունմատըղընտան մը ,
 եօխսա Վրիստոնեալըղըն ինսանլար գալպիմէ
 Փաղիլէթ հալվէսի պրագմաղա գատըր օլմամատը-
 ղընտան մը օնու էվլա դութարլար : Խայրը , օնլարըն
 սէպէպլէրի պու միսիլլիլ շէյլէր օլմատըղընա՝ իլ-
 լա սէպէպլէրի Վրիստոնեալըղըն օնլարա պիր ազ
 ղիյատէճէ սէրթ կէօրիւնմէսի՝ վէ տիւնեալի հալ-
 վէս ու շէհվէթէ մէյտան վէ սէրպէստիլէթ վէր-
 մէմէսի օլտուղունա գանմագ իշիւն՝ օնլարըն եազ-

տըզլարը թէլիֆաթլարընը օգումագ քիֆայէթ
էտէր : Պու շէյլէրի տիգգաթ էթտիյիմիզտէ՝ չօգ
դօրգամաղա քէմալի տէրէճէ հազգըմըզ վար տըր ,
քի Վրիստոննալըղը թէրք էտիպ աստուածեան
սընըֆընա կիրէնլէրին իչինտէ չօզլարը վար տըր
քի , պու մէզէպէ՝ սալթ Աւետարանըն պօյուն-
տուրուղունտան խէլաս օլմագ՝ վէ մէզէպէճէ կիւ-
նահ իշէմէյէ բուխսաթ պուլմագ իչիւն ի՛թիպար
էթմիշ տիրլէր (1) :

Աստուածեանլար՝ տինլէրինին գողուլը չօզլար-
ընա տախի պիր զիյատէ զայրէթ կէօսթէրտիքլէրի
էօգ տուր : Պիր քիմսէ՝ քէնտի բաղպէթ վէ իդ-
րար էյլէտիյի ուսուլ ու դարիգ Ալահըն շէրէ-
ֆինէ վէ ինսանըն իգպալ ու սաատէթինէ եարար
վէ զայէթ մուվաֆըզ օլտուղունու աղը շէհա-
տէթ էթտիյի թագտիրտէ , օնու նաս մապէյ-
նինտէ տաղըթմագ իչիւն սայ ու զայրէթ էթմէք՝
օնուն Փարիզէի զիմմէթի տիր : Պու Փարզ՝ ինսան

(1) Օն սէքիզինճի դարըն սօն սէնէլէրինտէ պաղը իմանսըզ-
լարըն՝ անրէթ հազգընա օլան ի՛թիգատըն ճէմի՝ էսէրինի
զայպ էթմէք իչիւն Ֆրանսատա զայրէթ էթմէլէրի՝ սէօյլէ-
տիյիմիզի թաստիզ էտէր : Մապէյնլէրինտէ մագպալ դու-
թուլան սէօյլէյիլէրին պիրի՝ պու խտի : «Գօլիւմ պիր էպէ-
տի ույգու տուր» . վէ չօգ մէզարիսթան գափուլարընըն իւ-
զէրինէ պունու դօցտ էթմէյէ տիգգաթլարը օլմուշ տուր ,
«Պու առամլարըն Աստուածաշունչու գաղուլ էթմէլէրինին
սէպէպի աշիքեար կէօրիւնիւր : Օնլար Աւետարանըն թէմիզ-
լիլէ էտէմէզլէր : Օնլարըն հայվան կիպի էօլմէլէրինի արջու-
լատըզլարընըն սէպէպիլի սէօյլէսէմ՝ , քէնտիլէրինէ կիւճ կէ-
լիր : Ալքին սէպէպի պու տուր՝ քի հայվան կիպի եաշամագ
իւթէրլէր :

Հէր հանկը տինտէն օլուրսա օլսուն՝ ճիւմլէնին
 հագգընա պիր մինվալ իւզրէ տիր : Զօգ վագըթ-
 տան պերու Վրիստոնեալար իչինտէ Վստուած-
 եանլար պուլունուրլար . վէ օնլարըն պա՛ղըլարը
 ի՛լիմտէ մէշհուր վէ նուֆուզ սահէպի վէ միւ-
 թէպէր քիմսէլէր տիրլէր : Ալ ագա՛ օնլար՝ քէն-
 տի զիւ՛իւմլէրինէ պիր դաչ Վրիստոնեայ ճէլպ
 էթմէյէ թալիպ օլմուշլար տրը . սնճագ՝ ղայրէթ-
 լէրինին սընօրու պուրատա էնճամ պուլտուղու
 թագտիրտէ , թա՛լիմաթլարընըն թէմիզլիք թէր-
 թիպաթը նէ՛ օլմուշ օլուր : Վրիստոնեալար՝
 Վլահա թա՛ղիմ վէ ի՛պատէթ էթմէյի՛ վէ հէր
 թիւրլիւ Փաղիլէթլէրի իշլէմէյի էվվէլտէն էօյ-
 րէնմիշ տիրլէր . պունուն իչին՝ աստուածեան-
 լարըն պիպէ թէվապի՛ պուլտուզ տէյի էօվլենէ
 պիլտիքլէրի եիւզտէն՝ բարոյականա վէ Փապիլէթէ
 աճիմ պիր դազանճ էթմիշ օլմայօրլար . չին աս-
 տուածեան մէզհէպի՛ թալէպէսինին ախէաղընը
 վէ Փէյլինի տօղրուլթմագ հագգընտա եէնի պիր
 սէպէպ էօյրէթմէյօր : Պունտան մա՛տա քէնտի
 էվլատ ու այալինէ թապի՛ի տին ուսուլլէրինի վէ
 շուրուլթլէրինի էօյրէթմէյէ՛ մախսուսէն չօճուգ-
 լար իչին եափրմըշ քիթապլար իլէ չալըշան
 պիր աստուածեան կէօրէն վա՛ր մը . վէ պու տի-
 նին վէրտիյի սէպէպլէրէ պինա էտէրէք թէնպի-
 հաթընը դուլթմանըն Փարղընը սապիթ էթմէք ի-
 չին պիր ղահմէթ չէքտիքլէրի վա՛ր մը : Պու սիւ-
 ալին ճէվապընը օնլարա պրագըրըզ :

Անճագ սահիճ զայրեթ իբի թարղ իլէ պէյան
 օլունուր , վէ աստուածեանլարտա պու իբի թար-
 ղըն նէ պիրի նէ օ պիրի կէօրիւնիւր : Աերէք Յը-
 րանսատա վէ կերէք Անկիլթէրատա՝ քէնտիլէրինի
 լեօնիւնիւն վէրմիշ վէ քարոյականն հեր ին-րւն-
 ուուլինէ ասլա բուղլէթ ելնիւ չօգ քիմսէլէր վար ,
 քի ա՛տէթա դութ ոուգլարը եօլ՝ աղլ ու իտրա-
 քէ մուղայիր տիր , վէ ամէլ ու հարաքէթլէրին-
 տէն կէօրիւնիւր քի , Ալաս թա՛ալէայը թահգիր
 էտերլէր : Այ՛ իմտի , պու միսիլլիւ կիւնաս իշի-
 նէ զարգ օլմուշ քիմսէլէրի թէվպէյէ կէթիրմէյէ
 վէ քէնտի Փասիտ եօլլարընտան վաղ կէչիրթմէյէ
 ճէհտ էտէն պիր աստուածեան իշիտիլմիշ վա՛ր
 մը : Աստուածեանլարըն մէյլինէ վէ մուհասպպէ-
 թիլէ վէ զայրեթինէ միւհթաճ չօգտան պերու-
 պիր թագըմ՝ ատէմլէր տահա վար , եանի՛ տին-
 եանըն հայը մահալինի դութմուշ օլան պունճէ
 միլեօնլար լեօնիւնիւն վար , քի աստուածեան-
 լար օնլարըն ի՛թիգատընը՝ Ալասա դարչը քիւ-
 Ֆիւր վէ ի՛թիգատ սահասլարընա բէղալէթ սայ-
 մալը տըրլար : Աստուածեանլարըն ի՛նտինտէ
 քէնտի մէղհէպլէրի՛ հէր տինտէն էյի վէ Ալասա
 մագպուլ վէ ինսան հադգընա էմնիէթլի վէ աղիմ
 տէվլէթէ պաիս պիր տին տիր : Պու պէօյէ իքէն՝
 քիմի՛ն իշիթտիլի վար տըր , քի աստուածեանլար
 պու միսիլլիւ քեսֆիրլիքտէ վէ փութփէրէսթ-
 լիքտէ կէօղլէրի գաիտը գալմըշ ատամլորա վէ
 միլէթլէրէ՛ ճէմի՛ ճիհանըն եարատըճըսը վէ սա-

հիպ նիզամը օլան սահիհ Լըւահը դանըթմաղա
 մեհուր Գարուլէլէր թա՛յին էթմիշ օլաէր : Լստու-
 ածեանլարըն պէյնինէ պու միսիլլի պիր Փեքիր
 տօղմուշ օլտուղու՝ աստուածեանլարըն քիթապ-
 արընտան կէօրիւնիւր քի , հիւ պիր վագըթ վու-
 գու պուլմուշ պիր շէյ տէյիլ տիր : ()նլարըն
 պու միսիլլիւ ալէսսէվի զայրէթսիզլլի՝ վագա՛
 միւհնազայէ շայէսթէ պիր հալ տըր : Պունտան
 շիւպհէ ա՛րիզ օլամազ մը , քի օնլարըն եա՛ թա՛-
 լիմաթընտա՛ եա՛ թա՛լիմաթը գապուլ էտէնլէրտէ
 պիր գուսուր օլմալը տըր , քի օնլարըն գալպինէ
 ասլա պիր աշգ վէ պէնի ստէմէ նազարէն մու-
 հապպէթ զուհր էթմէյօր , եախուտ պէօյլէ պիր
 շէյ քէնտիլէրինէ թէսիր էթմէսին տէյիւ եիւ-
 րէքլէրինի գափայօրլար , եախուտ պու իքի սէ-
 պէպ պիր եէրէ կէլիպ՝ աստուածեան մէզհէպինի
 ինսանէ եարամազ վէ Փայտէսիզ պիր մէզհէպ
 էտէյօրլար :

 Փ Ա Ս Լ 3 :

Վրիստոս Բրիստոս խոստովէն էրէնլէրին օն Գարու
 -էօյլէրէլէրինին իկտ ալ օլտուր՝ պիթթալէ շայէլի
 պիր հալ տըր :

Յիսուս Վրիստոս քարոզութիւն էթմէյէ
 պաշլատըղը կիւնտէն պէրու՝ Լստարանա շիտ-
 տէթ իլէ գարշը տուրուլուպ զըտ սէօյլէնմիշտիր :

վէ օնա տիւշմանլըդ էտէնլէր՝ օնու բէտտ էթմէ-
 լէրի իչինն քէնտիլէրինի հագգ չըգարմաղա չա-
 լըշմագտա օլտուլար : Այէհուտիլէր՝ օնուն եալա-
 նընը մէյտանա չըգարմաղա ինսան էլինտէն հէփ
 կէլտիյինի էթտիլէր . զիրա օնլարըն պիւթիւն
 մասլահաթը՝ պու եալանը մէյտանա չըգարմագ-
 տան ասըլը իտի : Պու ճիւմլէ իլէ՝ օնլար տիդգա-
 թա լայըգ նէ՞ էտէ պիլտիլէր : Վութփէրէսթլէր
 տախի՝ Աւետարանըն իթիպարընը գըրմագ իչինն
 օնլարտան էքսիք զայրէթ կէօսթէրմէտիլէր : Վասի-
 շահլար՝ զապիթլէր՝ տին մէմուրլէրի՝ Փէյլէսօֆ-
 լար՝ վէ հէր պիր սընըֆ ատէմ՝ քէնտի սընըֆը-
 նա մախսուս՝ պու ալահանի քիթապա գարչը
 պիրէր կէօնէ խուսումէթ սէպէպի կէօսթէրտի-
 լէր . վէ պիր թագըմ ատամ հէփ պիրտէն պիր
 շէյի պօղմաղա չըգարլար ըսա , էն գապա վա-
 գըթլարտա պիլէ դարաֆլարընա շէրէֆ վէ մէ-
 թանէթ վէրէճէք ա՛գըլը վէ ա՛լիմ՝ քիմնէլէր
 էքսիք օլմագ : Անճագ պունլարըն զայրէթի՝ Այէ-
 հուտիլէրինքինտէն զիյատէ պիր իշ կէօրէ պիլտի՞
 մի : Այէր պա՛ղըլարընըն թէլիֆաթը զայ՝ օլմուշ
 ուսա տա , ախէրլէրին եազտըղլարը հալէա տու-
 բուր . վէ պունլարըն իչինտէ՝ Աւետարանըն տօղ-
 բուրուղունա գարչը կէլէճէք վէ օնա ճիւղիյէթ
 մագուլէսի տախի զարար կէթիրէճէք ասլա պիր
 շէյ եօգ տուր : Վէ չինքի օնու գալպ չըգարմա-
 ղա էն դուվվէթլի իսպաթլարը իլք խասիմլէր
 պուլա պիլիլլէր իտի , օնուն իչինն պունլարտան

Ղայէթ գուլվէթլի վէ գավի իսպաթլար մէմիւլ
 օլունուր : Լաքին պունլարըն տա եազտըզլարը՝
 սօնկ գարլարըն Ֆէյլէսօֆլարընըն խուսումէթ
 սուրէթլէրինէ փէք մուվաֆըգ կէլիւր . զիրա
 Վրիստոնեալըղա գարշը եաղան էն էսքի միւէլ-
 լիֆլէրտէն պիրիսի օլան Աելսոսու կէօրիւրիւզ ,
 քի Վրիստոս իչլէտի տէյիւ նազլ օլունան՝ վէ
 Լաաքեալլարըն հագգընա սէօյլէնիլէն միւ՛ճիւ-
 ղաթլարըն ճիւմլէսինի գապուլ էտէր : Պիր գաչ
 եիւզ սէնէ սօնկրա , Եէհուտիլէր Թալմուտլա-
 րընը թէսնիֆ էթտիքլէրի թարիխտէ՝ Լեւտարա-
 նա գարշը քէնտի միլէթլէրինին եէտինէ վէրէ-
 պիլէճէքլէրի սիլահը օլ քիթապըն իչինէ գօմագ՝
 քէնտի իչլէրինէ ղայէթ մինասիպէթլի կէլմէ՞զ մի-
 իտի : Ե՛յ . պու քիմապլարտա՝ Լեւտարանա
 ըէտտի ճէվապ տէնմէյէ շայէսթէ նէ՞ պուլու-
 նուր : Պու պէօյլէ օլունճա՝ Վրիստոնեայ Եէ-
 հուտիլէրին վէ փութփէրէսթլէրին գարաֆընտան
 Լեւտարանա գարշը սէօյլէնիլէն ճէվապլարըն
 ղայի՛ֆլըղընը կէօրիւպ՝ տա՛վայը գազանտըմ տէ-
 յիւ էօյիւնէ պիլիւր :

Սօնկ վագըթլարտա Վրիստոնեալըղա խու-
 սումէթ կէօսթէրէնլէր՝ ախէր թիւրլիւ ճէսա-
 ըէթտէն ի՛պարէթ պիր գարիգ գութտուլար :
 Վրիստոնեալըգ թէվարիխինին էվվէլլէրինէ եա-
 դըն վագթլարտա պուլունան սէլէֆլէրիտէ՝ պուն-
 լար կիպի Լեւտարանա ղայէթ խասիմ իտիլէր :
 Պունլարըն իչլէրինտէ մէսնէտճէ վէ մէմուրիյէթ-

Ճէ գուլվէթի քիմսէլէր վար ըտըւար . վէ տէվ-
 լէթ խըղմէթինտէն տօլայը քէսօյ էթտիքլէրի
 նուֆուզ՝ մատտէնին սահիհի թահգիգ էթմէք
 դարիգլէրինի օնլարա չօգ գօլայլատըր ըտը : Ա-
 քին պու ճիւմլէ իլէ օնլարըն ճիւմլէսի՝ Աւետա-
 րանտա նագլ օլունան միւ՛ճիւղաթլարըն սահիհ
 օլմասընը գապուլ էթմէյէ մէճպուր օլտուլար :
 Պու ախըր զէմանլէրտէ օնլար զիպի պաշ գալ-
 տըրանլար՝ օնլարըն իգրարինէ պագմայըպ՝ ա՛-
 ղիմ ճէսարէթ իլէ պու միւ՛ճիւղաթլարըն ճիւմլէ-
 սինի ինքեար էթտիլէր : Պա՛ղիլէրի՝ միւ՛ճիւղա-
 թըն միւմքինսիգ օլտուղունու սապիթ էթմէյէ՝
 վէ ախէրլէրի՝ Աղիգ Վիթապլարըն պա՛ղը քէ-
 լամլարընըն պօշ լագըրտը եախուտ եալան օլտու-
 ղունու կէօսթերմէյէ գալգըշտըլար : Ախէր պիր
 թագըմը տա՝ Ա՛ղիգ Վիթապլարըն իչինտէ պիր
 պիրինէ զըտ՝ վէ գարշուաշտըրընճա պիրի օպիրինի
 պօշաճագ սէօղլէր վէ միւշքիւլէր արամաղա
 չըգտըլար . վէ թէլիֆաթլարընը հիճվ ու իսթիհ-
 զա վէ զէվթլէնմէք սէօղլէրիյլէ տօլտուրտուլար :
 Աչպու Աւետարան խասիմլէրինին իչինտէ ա՛լիմ
 վէ պիլկիճ քիմսէլէր տախի վար տըր . լաքին
 գոլսուրլարընտա նէ մալիւմաթ վէ նէ ի՛լմ ու
 մահարէթ պուլունուր , վէ ի՛թիպար պուլմալա-
 րընըն սէպէպի՝ եալընըղ Աւետարանա գարշը զա-
 յէթ շէտիտ խուսումէթլէրի օլմասը իչիւն տիւր :
 Գալտը քի՝ պու գատար ատէմլէր հէփսի պիր-
 տէն՝ Ա՛ղիգ Վիթապլարա գարշը նէ՞ սէօլէյէ

պիտիլէր : Պալ խոստուտա օգույուպ՝ մէֆհու-
 մունուն իւզերինէ ճիւղի միւհազա վէ թէֆէք-
 քիւր էտէն Վրիստոնեայ՝ խասիմէրինին սէօյլէ-
 տիյի սէօյլէրին վէ կէօսմէրտիքլէրի միւշքիւլէ-
 րին նէ գօլայլըղըլա վէ նէ տայանըմազ գուվլէթ
 իլէ ճէվապլար վէրիլէ պիտիլինի ֆէրք ու իարագ
 էտիպ՝ ղայէթ խօշանաճագ տըր , ղիրա կէօրիւր
 քի , Վրիստոնեայլըղն ա՛ղիմ իսպաթլարընը
 չիւրիւթմէք իչիւն էթտիքլէրի հէփ ղայրէթ պօշա
 չըգմըշ , վէ ալթիւսթ էթմէյէ օլ գատար ղայրէթ
 էթտիքլէրի օլ ա՛լէա պինա՝ հալէա մէվճուտ վէ
 սադաթսըղ քէնտի թէմէլինին իւզերինտէ գալ-
 մըշ տուրույօր : Աստուածեանլարըն պիզէ գարշը
 չըգարտըղլարը միւշքիւլէր՝ մատտէյէ վէ միւ-
 ճատէլէյէ վուզֆիյէթի օլմայանլարըն թահմին
 էտէպիտիքլէրի գատար չօք տէյիլէր տիր , ղի-
 րա քիթապլարը հէր նէ գատար չօղալմըշլար ի-
 սէ տէ , օնլարտա գատիմ ղէմանտէ զուհր էտէն
 միէլլիֆլէրին սէօյլէտիքլէրինտէն պաշգա սէօզ-
 լէր օլմայըպ՝ անճագ օնլարըն սէօյլէտիքլէրինէ
 էնվայի՝ գուվլէթ վէ հիւսիւն վէրմիշ տիրլէր :
 Տիւնեանըն եարատըմասընա՝ վէ Հագ թաւալէա-
 նըն մախոլուգաթ իւզերինէ օլան նաղարընա գարշը
 սէօյլէմէյէ չըգան ահմագ տիվանէլէր՝ իհնամի ի-
 լահիյէյէ գարշը սէօյլէմէյէ էլ գօյանլարտան
 ղիյատէ սէօզլէր սէօյլէյէ պիլիւրլէր :

Ըստ անձեանլար՝ Լեփարանա գարշը արհալա՝ վե
 օնոն ինանըլաւընը շիբի-խմէյէ կեօմիերոյի+լէրի բո-
 հան սեպեպինոյէն փէ+ գապա համագալարա րի-լէրլէր :

Ինսան գըսմը քէնտի հազզ ու գապուլ էթմէ-
 տիքլէրի պիր մատտէյէ գարշը կէլմէք իչինն գա-
 պա համագաթլարա տիւշիւպ՝ օլ գապուլ էթմէ-
 տիքլէրի շէյին ի՛թիպարընա հէր զիւլ կէթիրիր
 զանն էթտիքլէրի շէյի՝ նէ գատար ա՛գլէ սըղմազ
 ըսա տա , գապուլ էթտիքլէրի թագտիրտէ , գա-
 պուլ էթմէտիքլէրի մատտէնին սահիհ օլմասընա
 գարար վէրմէյէ պիր ազ հագգըմըզ օլուր , եա՛
 հէր հալտէ տա՛վալարընտա հագլարը եօդ տէմէյէ
 զիյատէսիյէ ըա՛ճնոլմոլզ օլա պիլիր : Իմտի՛
 Վրիսոյնեալէք խոլսոլսոլնտա աստոլաճեանլարըն
 գուլանտըղը պաշըճա ոլսթալըզլարընըն պիրիսի
 հէման պոլ տուր : Այգա՛ իչլէրինտէ չօզ մա՛-
 լիւմաթ վէ իտրաք վէ Փերգ սահիպի քիմսէլէր
 վար ըսա տա , պու էյլիքլէրի՝ քէնտիլէրինէ
 զիւլ կէթիրիր , վէ հէր նէ վագըթ տինէ գարշը
 սեյլէմէյէ չըգարլարսա , պու էյլիքլէրին հայլի
 միգտարինի զայպ էտերլէր տէյէ պիլիրիզ : Այքի
 Լոլնանլարըն վէ Հոլմալըլարըն փութփէրէսթ-
 լիք ոլսուլէրի՛ պիր թագըմ՝ պիր պիրինէ ոլմազ
 վէ պիր պիրինի պաղլամազ փութփէրէսթլիքլէր-
 տէն վէ պիհոլտէ ի՛թիգատլարտան մախուլթ

պիր մէքրուհ վէ գըյագ տին իտի : Պագ քի՛ Վը-
րիստոնէալըղըն խասիմէրի փուծփէրէսթլիյի
նա՛սըլ մէտհ էտէրլէր : Տինսիղէրին սէրվէրլէրի
րուծպէսինտէ օլան ճ՛իպպոն նամ միւէլլիֆ՝
փուծփէրէսթլիք իւղէրինէ սէօյլէտիքտէ՛ տայի-
մա պիր խօշնուտլուղուլա սէօյլէր , վէ օնա՛
«Առանանլարըն Կէզէլ Տասանաճէսի» ի՛ննլանի իլէ
թալլիֆ էտէր :

Ը իմտիքի վագըթտա տիննատէ պուլունան
փուծփէրէսթլիյի տախի՛ մէտհ էտէնլէր պուլու-
նուր : Հինտիսթանըն տինի՛ փուծփէրէսթլիք-
տէն վէ ինսաֆսըղլըգտան վէ էտէպսիղլիքտէն
ի՛պարէթ պիր տին օլուղուլա՛ ամմէնին մա՛լիւմիւ
տիր : Վէ մատտէյէ վուգուֆ օլանլարըն ճիւմ-
լէսինին պիլ իթիֆագ շէհատէթի միւճիւպինճէ
Հինտիլէր՝ տիննա իւղէրինտէ պուլունան էն
մէշրէպլէրի պօշուգ վէ էն ը՛րլսըղ վէ էն հլլէ-
պաղ միլլէթին պիրի տիր : Մնճագ օնլար՝ աս-
տուաճեան սընըֆընըն պա՛ղը միւէլլիֆլէրինտէն
նէ՛ տէրէճէ մէտհ օլունուրլար : Այէր Մպէ-
րայնալ նամ միւէլլիֆէ վէ օնուն հէմփալարընա
ի՛թիմատ էտէճէք օլուրսան , օնլարըն տինինի՛
ասըլ թէմիղլիք վէ ա՛գըլ շէշմէսի սայմսլըսըն ,
վէ պու տինէ թապի՛ օլանլարը՛ ճէմի՛ ֆաղիլէթէ
ի՛պրէթ վէ էմսալ զանն էթմէյէ մէճպուր օլուր-
սուն : Աքին մատէնին սահիհինի պու գատար
պօզմագ իսթէյէն քիմսէլէրին մէրամը նէ՛ տիր
զանն էտէրսին : Պաշգա պիր շէյ տէյիլ , իլա

պու միսիլլիս բուպար ըլա Քրիստոնեալը
 թահգիր էտիպ՝ Պրահմանըն տինինի Քրիստո-
 սուն տինինաէն իւսթիւն կէօսթէրմէքտէն ի'պա-
 պարէթ տիր : Ե՛ղիղ Քիթապլարըն իշա՛ր էթ-
 տիյի թէվարիս վագըթլարը՝ էսքի թէվարիսլէրէ
 դայէթ մուվաֆըգ կէլեր , վէ թապի՛ի զուհու-
 րաթլարըն՝ հէմ սէնա՛աթլար վէ իլիմլէր իճատ
 օլմասընըն վագթընա տախի ույղուն տուր , վէ
 հէր պիր միլէթին թէվարիսլէրինի տիգգաթ ըլա
 պիրէր պիրէր եօղլամաղըլա՝ պունուն տօղրուլու-
 դու թասսիհ օլունմուշ տուր : Ե՛նճագ Մըսըրը-
 լար վէ Չինլիլէր վէ Էինտլիլէր՝ չօճուգճա պիր
 զուրուրիյէթ իլէ պիր թէվարիս իճատ վէ թէս-
 նիֆ էթմիլլէր տիր քի , եիւղլէրճէ պին , եախուտ
 միլեօնլար ըլա սէնէլէր կէօսթէրիր . վէ փատի-
 շահլարընըն պա՛ղսը՝ պին սէնէտէն զիյատէ
 փատիշահլըգ սալթանաթը սիւրմիւշ օլույօր : Պի-
 ղիմ աստուածեանլար պու խապերի ալտըգլարը
 կիպի՛ քէնտի սէօլէտիքլէրինէ իսպաթ՝ պունու
 կէթիրմէյէ պաշլատըլար , վէ պու եէնի վէ խօշ
 հավատիս՝ դափանըն էլինտէ գալըյօր : Լաքին
 նամսըլ օլույօր քի , ա՛գըլ Փիքիր սահիպի ատամ-
 լար պու միսիլլիս համագաթմա՝ պիր տաղիգա
 պիլէ ա՛գըլարը գափըլսըն : Պու սիւալին ճէվա-
 պը գօս գօլայ տրը : Չիւնքի պունուն իլէ՝ Ե-
 դարսն ինանըլուդ պիր շէյ օլաճագ տրը :

Պիր քրիստոնեայ՝ ա՛ղիմ Փաղիլէթ վէ խայրաթ
 սահիպի օլտուղու զէման , տինսիղէրին ի՛նտինտէ

օլ քիմսէնին հագրգնա միւրայրլըդ թահմին էլմէք
 պէջիւք պիր վէսիլէ օլուր : Անճագ ախէր տին
 թէվապի'սինտէն պիրի տախի պու միսիլլիւ ամէլ
 ու հարաքէթտէ պուլունսա , ամէլ ու հարաքէթի
 Վրիստոնեանընքինտէն չօդ էտնա օլսա պիլէ'
 կէրէք օլ քիմսէյի վէ կէրէք օնուն տինինի էֆ-
 լաքէ չըդարըլար . վէ պիրիսի' օնուն էթտիքէրի
 սուրէթա տըր տէյէճէք օլսա , եա պու պապտէ
 ճիւղի իսպաթէ չալըշաճագ օլսա , օլ քիմսէ օն-
 լարըն ի'նտինտէ փէք ա'ղիմ վէ ա'վֆ օլունմազ
 գապահաթ իշլէմիշ օլուր : Ա է չիւնքի քրիստո-
 նեայ տինինի էյրէթմէյէ թա'յին օլունմուշ մէ-
 մուրլարըն հագրգնա թիւրլիւ թիւրլիւ սիթէմ
 սէօլէր սէյլէյէրէք' օնլարը ճանկէ վէ հիլէտուլ
 վէ ճէմի' ա'ր նամուս գանունլարընտան պիտուէք
 թոթուլը սայարլար : Պա'ղի մէշրէպի պօղուգ
 քիմսէլէր պու ա'ղիզ մէմուրիյէթլէրինէ ղիւլ կէ-
 թիրիրլէր իսէ , էյէր իսթէր իսէն օնլարը լայըգը
 կիպի ըէղիլ ճարիս էյլէ . եա օ պիր ֆաղիլէթ
 սահիպի ատամլարա նէ իչիւն տարըլըրսըն , քի
 ֆաղիլէթի եալընըզ էյրէթմէյէ գանա'աթ էթ-
 մէյիպ' ա'մէլէն իճրասընը տախի էտէրլէր , վէ
 Վրիստոնեալըղը քարողել էթտիքլէրինտէ' թա-
 պիի տինին տախի ուսուլլէրինի թա'րիֆ էտիպ'
 ղայրէթկիւզար աստուածեանըն էթտիյինտէն ղի-
 յատէ ղայրէթ վէ հիմմէթ իլէ' օնուն թէնպիհ-
 լէրինտէն շաշմամագ վէ օլ թարիգտէ կիթմէք ի-
 շիւն իգտամ էտէրլէր : Պունլարըն եալընըզ գա-

պահաճածը՝ Մեծտարանըն խըղմեթճիսի օլմալարը
տըր : Մեծտարանա տայիր օլան ճէմի՝ շէյլէր
պու քիմսէլէրէ զըտ՝ վէ ի՛նտլէրինտէ մէքրուհ
կէօրիւնիւյօր :

Իմտի՛ աստուածեան մեզհէպինէ զահիպ օլա-
նա րէճա օլունուր քի , եիւրէյինտէն հէր կէօնա
ղարազը թէմիղլէյիպ՝ քէնտինտէն էվվէլ օլ եօլ-
տա եիւրիւյէնլէրին վէ հալէա քէնտի վազթըն-
տա օլ թարիգէ րաղպէթ էտէնլէրին ճիւմլէսի-
նին Փէյլ ու հարաքէթինի պիդարաֆանէ թէֆ-
թիշ էյլէսին : Այգա՛ , մէվճուտ պիր թագըմ
ատամլարըն հագգընա պու գատար գապահաթ-
լար սէյլէմէյէ մէճպուր օլմագ աղըր շէյ տիր .
լաքին օնլարը եալան չըգարա պիլիբլէ՛ր մի : ()ն-
լար Վրիստոնեալըղա գարշը չըգտըզլարընտա ,
հէր եօլու էյի վէ մինասիպ սայըլըպ՝ լայլէլը լ-
յէլէլը թէքտիրէ միւպատիրէթ է՛թմէյօրլար
մը : Պու տա պիր իսպաթ տէյի՛լ մի տիր քի՛
մերամլարընա էրմէք իչիւն պէյլէ եօլարա րաղ-
պէթ էտէնլէրէ կիւլէնիլմէզ . վէ քէնտի տավա-
լարընըն ճիհանէ եիւթտուրմաղա իսթէտիքլէրի
գատար տօլըրու վէ հագ օլմատըղը պունտան
սնկլաշըլմագ մը :

ՓԱՍԼ 5 :

Ասորո-աշե-անլարըն Ռա՛լիմախը ինսանա ոահիհ սա՛արեխե
 պա՛խ օլտմարըղը իլի-ան՝ Ա-եթարաւըն էերինի
 դո-նիմազ :

Կերէք պիղէ պօրճ վէ Փարզ օլան շէյլէր՝ վէ
 կերէք սա՛ատէթիմիզ հազդընա պիլմէմիզ էլզէմ
 վէ մոզթազի օլան ճէմի՝ մատտէլէրի Աւետարան
 պիղէ աշիքեար էօյրէտիր : Աւետարան պիղէ՝ Աւ-
 լահըն դապի՛աթընը վէ պիղլիմ՝ օնա արզ էթմէ-
 յէ լայըդ օլան ի՛պատէթ սուրէթինի վէ օնուն
 վա՛տլէրինէ նազարէն սէպէպի թէսէլլիմիզ օլա-
 ճազ մատտէլէրի վէ ախրէթտէ հէր քէսին ա՛մէ-
 լինէ կէօրէ սէֆա եախուտ ճէֆա էճրինին ա՛տի-
 լանէ թագսիմինի աշիքեար վէ միքէմմէլ էօյրէ-
 տիր : Աքին աստուածեան օլան քիմէ՛ Աւետա-
 րանը գապուլ էթմէզ . էօյլէ իսէ , պիղէ պէօլէ
 պիր ա՛լէա մատտէլէրի հալի քիթապա պէտէլ
 տահա էյի պիր շէյ կէօսթէրէճէյի՝ ա՛ղլէն վէ
 թապի՛ան մէմուլ տուր : Չիւնքի օ՝ եիւրէյիմիզի
 պուճտան սօղուտուպ պիղի օնտան կերի չէքիօր ,
 էլպէթ պիղէ ալահանի սայիր ճմարտութիւնլարը
 ի՛լան էթմէյէ , վէ պուճտան ալաճաղըմըզ թէ-
 սէլլիլէրտէն տահա գըյմէթլի թէսէլլի քէօշէլէ-
 րի կէօսթէրմէյէ եօլ պուլմուշ տուր , Աքին Ա-
 ւետարանըն եերինի զիյատէսիլէ տօլտուրմազա
 միւգթէտիր տին ուսուլի հանկըսը ըմըշ , պա-
 գալըմ :

Հագգ իւզրէ սէջլէնմիշ վէ Փարգ օլունմուշ տուր քի՛ աստուածեանըն պիւթիւն մերամ ու մագսուտու՛ Վրիստոնեանըն տէրունինտէն Վւետարանա օլան ճիւմլէ ի՛թիգաար թէմէլինտէն սէօքմէք տիր . վէ պիր տէֆա՛ պու մերամընա վասրլ օլտուգտան սօնկրա՛ սէօքտիւյիւնիւն եէրինէ պաշգա պիր շէյ տիքիպ օրայր տօլտուրմասընը հիչ վագիֆէ էտինմէղ . մերամընա էրտիքտէն սօնկրա՛ զայրը օնտան սօնկրա պիր շէյ էտէճէյի գալմամը՝ կիպի՛ շայիրտլէրինէ գըւալուգ օլաճագ հիչ պիր սաղլամ ուսուլ կէօսթէրէմէյէրէք՝ օնլարը էօյլէճէ քէնտի հալլէրլյլէ պրագըր : Պու միսիլլիւ հարաքէթ մութլագա ղէմմ՛ ու տախլէ շայան տըր . վէ հագգ իւզրէ տէյէ պիլիրիզ քի՛ պու պապտէ աստուածեանըն զայրէթիւնէ սէպէպ օլան՝ ճշմարտութիւն ա՛շղը վէ պէնի ատէմին իգպալ ու սա՛ատէթի տէյիլ տիր . իլլա եալընըզ Վրիստոնեալըղա օլան ա՛տալէթի տիր :

Վաքին պիզ էօյլէ դութալըմ՛ քի՛ աստուածեանըն պիրիսի քէնտի շայիրտլէրինէ քէնտի մէղհէպինին ուսուլինի թէքմիլան էօյրէթմէսինի Փիքրինէ գօտու : Պու ուսուլտէ Վւետարանընըն եէրինի դութաճագ նէ՞ պուլունա պիլիր : Նա՛ աստուածեան՝ Վլասըն ինսանա տօսթլուգ կէօսթէրէճէյինէ՛ պանա նէ՞ քէֆալէթ վէրիցսին . իպատէթ էտէճէք օլտուղումտա՛ «Վէտէրէ Հիսուս Վրիստոռուն վասէթասըյլա եազլաշմաղա» իսթէրիմ : Իմտի «էնն գալլինճէ՛ Վլասա նա՛սրլ

ի'պատէթ էթմէլիյիմ : Պու ա'ղիմ մատտէ իւղէ-
 րինէ պանա՝ մախսուսէն էօյրէտէճէք նէ՞ թալիմ
 վէրէ պիլիբոսին . վէ պէնիմ Մ,լլահա սունտու-
 ղում ի'զգէթ ու թէքրիմ՝ օնուն ի'նտինտէ մագ-
 պուլ օլաճաղչնա պէնի նաճըլ ինանտըրա պիլիբ-
 սին : Աոր Ատակաւրան պանա էօյրէտիր քի ,
 Մ,լլահըն խաթրընը ինճիթաիքտէն սօնկրա՝ օ-
 նունուլա տէֆա՝ պարըչմաղա՝ Հիսուս Քրիստո-
 սուն շէֆա՝աթի վասիգասի իլէ ումուտում օլա
 պիլիբ : Աէն պունու գապուլ էթմէզսին : Ապին
 կիւնահլարում նէ՞ վէճհիլէ աֆիլ օլունաճաղտըր .
 վէ Հագ թա՝ալէա պանա փէտէր նաղարըլա
 պագմաղա թէնէզղիւլ էտէճէյինի նէ՞րտէն պի-
 լէյիմ վէ ումուտ էտէյիմ : Ան աստուածեան-
 լար՝ ճէվապ վէրին . պու՝ պէնիմ գալպիմին բա-
 հաթընա մերպութ պիր մատտէ օլտուղու իչիւն՝
 պունու պիլմէք պանա զայէթ մուգթաղի տիր :
 Պանա վէրէճէյինիզ ճէվապ շու տուր . «թէվպէ
 էյլէ , էօմրիւնիւ թէճտիտ էթ , վէ Մ,լլահ սա-
 նա աֆիլ ու ի'նայէթ էտէր» : Այլի եա . պէն
 պու սիղին սէօղիւնիւղէ նաճըլ ի'թիմատ էտէ-
 պիլիլէյիմ . վէ պունտան մա՝տա թէվպէ՝ գաճ տէ-
 ֆա , վէ նէ՞ գատար վաղիթ , վէ հանկը կիւնահ-
 լար իչիւն քիֆա՝յէթ էտէճէք տիր : Պէնիմ գա-
 միրիմ պանա խասկեր վէրիր քի , պանա ֆարզ
 օլան շէյլէրին իճրասընը էթտիյիմտէ , չօգ թագ-
 սիրաթլար իչլէյօրում , վէ հէփ զայրէթլէրիմ
 գուսուրտան վէ զա՝իֆլիքտէն ի'պարէթ տիր :

Իմտի՝ պունլար Ալլահա մագպուլ օլուրլար տե-
 յի պէնիմ կէօնլիւմիւ նաւրլ էմին էտէ պիլիբսի-
 նիզ : Պէն քէնտի թէսէլլիմի՝ Աւետարանտա
 Յիսուսուն շայիրլէրինէ վէ թէվապի՛սինէ վա՛տ
 օլունմուշ՝ վէ պու էօմիւրտէն սօնկրա իհսան օ-
 լունաճագ տէվլէթ ու սա՛ատէթ հալի ումուտու-
 նա գօմուշում : Միզ պանա տէյօրսունուզ քի ,
 Աւետարան եալան տըր , վէ ումուտումու պիհու-
 տէ սայըպ՝ պօլմաղա իսթէյօրսունուզ : Այ՛յ , սի-
 ղին Աւետարանա պէտէլ գօտուղոււնուզ նէ՞ տիր :
 Միզ տախի սիր ախրէթ վար տէրսինիզ , լաքին
 իսպաթընըզ նէ՞րէտէն տիր : Միլին այնընըճա ,
 հիչ քիմնէ կէօքտէն էնիպ պունուն խապերինի
 պիզէ կէթիրմիշ տէյիլ տիր , էօյլէ իսէ՛ ախրէթ
 հաղընա մա՛լիւմաթըմըզն ղիյատէսի էքսիյի՛
 եալընըզ ինսանճա թահմինլէրտէն ի՛ պարէթ շէյ-
 լէր տիր : Իմտի՛ քի՞մ պանա եալընըզ քէնտի
 ա՛ղընըն զօրու իլէ խապեր վէրէ պիլէճէք , քի
 պու արատըղըմըզ սա՛ատէթ նէ՞ տիր , նէ՞ դա-
 տար վազըթ տէվամ էտէճէք , վէ գապիլ տե-
 յի՛լ մի տիր քի պիր կիւն օնու էլտէն չըգարմամ
 միւմքին օլսուն : Աւետարան թէվլէքիւլ օլմագըղը
 պանա Փարզ գօմուշ օլուպ՝ պու գըսա էօմիւրիւն
 տէրտ ու պէլալէրի արատընտա պանա թէսէլլի
 վէրիր , վէ թէսէլլիյէ թէմէլ գօտուղու շու միւ-
 թալա՛ա տըր , քի “հեր շէյ Ալլահը սէվէնլէրին
 էյլիյինէ իշլէր” , վէ “պիղիմ էն խաֆիֆ սըզըն-
 տըմըզ՝ պիզտէ զայէթ ա՛լէա սալթանաթա էպէ-

տի պիր Փազլա վերրիւէր” : Սիղէ ինանսամ, պու
 ճիւմէ սէօղէրի Ֆիքրիմտէն տէֆ’ էթմէլիմ :
 Լ’նտէն սիղէ’ պունուն եերինի պէնիմ հազզըմ
 դութաճագ թէսէլլիւէր նէ՞րէտէ տիր տէյիւ
 սօրսամ . սիղտէն նէ՞ թէսէլլի ումա պիլէճէյիմ :
 Պանա վէրէճէք Լ’լահ դարաֆընտան իլհամ օ-
 լունմուշ հիչ պիր իֆատէնիզ Եօգ տուր . ինսան
 թագրիրինէ վէ ինսան ա’գլը շէհատէթինէ գայըլ
 օլմաղա մէճպուր օլմալըյըմ : Պունա գանա’աթ
 էտէ պիլի’րմիյիմ :

Եւ աստուածեանլար . պանա հէր նէ սէօլէ-
 յօրսանըզ՝ գուրուճա պիր թահմինտէն վէ իհթի-
 մալ քէրթէսինտէն զիյատէ պիր շէյ կէօրէմէյօ-
 Րում : Պանա սէօլէտիքլէրինիզ՝ օլա պէլի . Լա-
 քին օլմամար՝ տա միւմքին տիր : Պանա հոգլաթ
 թահգիզ վէ էմնիյէթէ շայէսթէ հիչ պիր շէյ
 կէօսթէրմէյէ գատըր տէյիլսինիզ : Պէօլէ չիւ-
 Րիւք տէսթէկէ տայանըլը՞ր մը . պու՝ պէնիմ
 էճմրիւմէ գանուն եերինէ Եարայաճագ՝ վէ պանա
 ումուտ՝ վէ ումուտումա մէթանէթ վէրէճէք պիր
 շէյ մի տիր : Վրիստոննայ՝ քէնտի “այագլարը-
 նա ը՛ջըզ վէ իզլէրինէ չիրաղը” օլան Լ’Ետարամը
 պրաղըպ տէ Նա պէտէլ գապուլ էտէճէյի ու-
 սուլ պոլ մու : Մուհաթիս վէ սուհէ պիլտիյի պիր
 ուսուլի պրագըպ՝ աստուածեանլարըն քէնտի
 գավիլէրի միւճիւպինճէ պիլէ ինլիսու տէրէճէ-
 սինտէն Եօգարը չըզմաղա իգթիտարը օլմայան
 պիր ուսուլէ ըաղպէթ էթմէք ազըլ մը տըր :

Պու էլզէմ մատակ իչիւն պու միւթալա՛ւլարըն տահա զիյատեճէ թափսիլի մուզթազի իքէն , մեճպուրէն պէօյլէ մուսթասարճէ իշարէթ էտիպ կէչմէյի իսթէմէզ իտիք : Ընճագ՝ ասլա գօրգմա-յարագ՝ Վրիստոնեալըզը գապուլ էթմէյէ իս-թէմէյէնէրէ թէքլիֆ էտերիզ քի , ա՛գըլարընը գանտըրմագ իչիւն էյիճէ միւհաղա էթսինլէր , վէ տիգգաթ ըլա պու պապլարը պիրէր պիրէր թէֆթիչէ ալսընլար :

Ֆ Ա Ս Լ Թ :

Ըստուածեան լարըն մտպուլ գոմարտուրա ինպի՛ն տին (քնալոն կրօն) ոստուլի Երբ Վրախարանտան ալընմըչ արը զանն էինժէյէ գոմէլէնլէ տեղեպլէրէթը լար ուր :

Ըստուածեան տէր քի , “իհհամի ըապպանի նէյէ լաղըմ . ինսանա թանըմասը մուզթազի օլան ճշմարտութիւնլարը թանըմաղա՛ եալընըզ քէնտի ա՛ղը քիֆայէթ էտէր” , վէ պունու պիզէ իսպաթ էթմէք իչիւն՝ պիզէ ինսան մարիֆէթի օլան թապի՛ի տին ուսուլինի կէօսթէրիր : Լաքին ա՛ճապա օնուն սէօյլէտիյինի ինքեար էտիպ՝ քէնտինէ պա՛յիսի իֆթիխար դութտուղու թապի՛ի տէտիյի տինի Ե՛զիզ Վրիթապլարտան չալմըչ տըր աէմէյէ հազգըմըզ եօղ մու : Պու ուսուլէ՛ ալէս սէվիյէ սէօյլէյէրէք՝ թապի՛ի տին գանունլարը տէնիլէ պիլիր , լաքին շունու պիլմէք իճապ էտէր

քի , աստուածեան օնլարը նէ՞րէտէն էօյրէնմիշտիր : ()նլարը՝ ա՛գը՛լ մէքտէպինտէ՝ եօխսա ()իսուս Քրիստոսուն թա՛լիմխանէսինտէ մի էօյրէնմիշտիր : Ինսան ա՛գընտան օլմատրղընա՝ ինսան նէսլի թէվարիսինտէն էօյէ իսպաթլարըմըզ վար տրը , քի ըէտտ ու ինքեարը գօլայ շէյ տէյիլ տիր :

Աննանի վէ Հոովմա տէվէթլէրինին էվէլ ղէման Փէյլէսօֆլարըն էքսերիսի ղայէթ ա՛գիլ քիմսէլէր իտիլէր . վէ միւտտէթի էօմիւրյէրինտէ ճէմի՝ մէշղուլյէթլէրի՝ թա՛լիմ վէ թէ՛ալլիւմ իտի : ()նլարըն էքսէր միւթալա՛ալարը վէ թէֆթիշլէրի՝ էն ա՛լիմ վէ մուգթազի մատտէլէր իւզէրինէ օլուպ՝ պիզիմ կիւնիւմիւզէտէք հայլը թէլիֆսթլարը գալմըշ տրը : Ապին օնլարըն գուրտուղու թապի՛ի տին ուսուլի նէ՞րէտէ տիր , գօ՛ պիզէ կէօսթէրսինլէր : Ալաղա՛ քիթապլարընտա պա՛զէն էօթէ պէրի եիքսէք Փիքիրլէր պուլունուրլար . լաքին իլէրիսի վէ կէրիսի վէ տէօրթ դարաֆը սայիր գապա ղալաթլար ըւա գուշանմըշ տրըլար , օնլար պիր թաղըմ վէրանէ երզընթըլարը վէ մօլօղլար իչինտէ պիր միւճէվհէր՝ եախուտ մէզպէլէտէ պիր ինճու թանէսի կիպի տիրլէր : Աագըն վագըթտա Ինկիլթէրատէ ղուհր էտէն աստուածեանլարըն էն մէշհուրլարընըն պիրիսի՝ պու մէշհուր ա՛լիմլէրին քիթապլարընտա պուլունան սաղ Փիքիրլէրի տէվէիրիպ պիր թէլիֆսթ նազմ էթմիշ տիր : Անճագ՝ էյէք պու

սէչտիյի փարչալարըն եանընա՝ ասըլ եաղըլմըչ
 մահալէքիինտէ եանլարընտա պուլունան պօղուգ
 վէ զալաղ Ֆիքիրլէրի տախի գօսայըտը , օլ պի-
 հուտէ ի՛թիգատլարը վէ համագաթլարը վէ շա-
 ջըլաճագ փուլթփէրէսթլըք զիւ՛իւմլէրինի տախի
 մէյտանա կէթիրսէյիտի , օլ տէվչիրաիյի կիւզէլ
 փարչալար օնուն էլինտէ հէր նէ գատար պիր
 կիւզէլ քիթապ օլույօրլար իսէ տէ , պէօյլէ՝ պիր
 դարաֆտա պիր՝ վէ պիր սայիր դարաֆտա պիր՝
 տաղընըգ զիւ՛իւմլէր հէր նէ գատար կիւզէլ վէ
 անգամէթլիւ կէօրիւնիւր իսէ տէ , օլ Ֆէյլէսօֆլա-
 րըն քիթապլարընտա էօյլէ պու գատար Ֆայտալը
 շէյլէր տէյիլ իմիշլէր : Այքի Ֆէյլէսօֆլարըն էն
 ա՛գըլըսընըն կերէք ուսուլի կերէք ա՛մէլիյէթի՛
 մէքրուհ պօշ ի՛թիգատտան վէ գապա փուլթփէ-
 րէսթլիքտէն իպարէթ իտի : Հ իմտիքի փուլթփէ-
 րէսթլէր պունլարտան մահիր չըղմատըլար : Ը ին-
 ախտան՝ ա՛զիմ թէրպիյէ թահսիլ էթմիշ պիր
 մէմլէքէթ աիր , վէ ինսանէ մէնֆա՛աթլը ի՛լմ ու-
 սէնա՛աթլարըն օլ տիյարտէ հայը իլէրիլէմիշ
 օլտուղու ճիւմլէտէն իգրար օլունույօր , վէ Արա-
 մին տէմէքլէ մա՛րուֆ փուլթ խատէմէլէքիինին մա-
 լիւմաթլարը՝ վէ օնլարըն հըֆղընա հէվալէ օ-
 լունմուշ Հ ապիլէք քիթապլարընտա տերճ օլու-
 նան քէլամլարըն էսրար ա՛գըլ մէտհ օլունուր :
 Ը ին ահալիսինին ի՛լմտէ վէ սէնա՛աթլտա պաւն-
 լարտան չօգ զիյատէ իլէրիլէտիլէքի՛ վէ տէվլէթ
 ուսուլէքիինին զայէթ րապուլթալը օլտուղու մէշ-

Հուր վէ մէմուռէ՛ օլուպ , պունլարըն տախի՛ ֆէյ-
լէսօֆլարը վէ փուծ խատէմէլէրի վար տըր : Ա է
պու իքի պէլտէնին թէրպիյէ ալթընա կիրմէսի օլ
գատար էսքի տիր քի , կէրէք էսքի վագթըն վէ
կէրէք եէնի զամանըն իլմ ու սանաաթէ տայիր
իճատ ու պուլուշլարը մէճմոնէն պունլարտա պու-
լունա պիլիր : Իմտի մուծլագա՛ թապի՛ տինին
թէքմիլ ուսուլինի պունլարըն իլնիպէ արամագ լու-
ղըմ կէլէճէք տիր : Ենճագ՛ պու ումուղումուղ
քէմալիյէթէ պէտէլ՛ իքիսինտէ տէ զայէթ մինա-
սիպէթսիզ վէ գապա փուծփէրէսթիք ուսուլի-
նի գուվվէթլէնմիշ պուլուրուզ : Պունլարըն օ-
գումուշլարը՛ քէնտիլէրինին ճէմի՛ նուֆուզլարը-
նը վէ ի՛թիգատլարընը՛ պու փուծփէրէսթիյէ
մէթանէթ վէրմէք իշիւն սարֆ էտէրլէր , վէ
քէնտիլէրի տախի՛ պայաղը խալզ կիպի՛ ըէզալէ-
թէ սէպէպ վէ ինսան մէսնէտինէ հագըմաղ պօշ
ի՛թիգատլարա գուլ վէ եէսիր օլմուշ տուրլար :

Եյէր ա՛գըլտան պաշգա քէնտիլէրինէ գուլա-
ղուզ զանըմայան էսքի վէ եէնի միլլէթլէրին
հալի պու իսէ , Եւրոփա աստուածեանլարընըն
թապի՛ տին հագգընա ճէմի՛ ֆէյլէսօֆլարտան
զիյատէ մալումաթլարըլա՛ օնլարտան իւսթիւն
օլմալարընըն սէպէպի նէ՞ տիր . պունլար՛ էսքի-
լէրտէն զիյատէ ա՛ղըլը օլտուղլարընտան մը տըր :
Պունա էվլէթ տէմէյէ ճէսարէթինիզ կօգ տուր :
Եգըլ՛ էվլէլ զաման ֆէյլէսօֆլարընա էսիրկէ-
տիյի մալումաթ ըշըղլարընը՛ պունլարտան նա՛սըլ

էսիրկէմէմիշ տիր : Միւքիւն ըմիւ էտէյօրսունուզ .
 սէպէպինի սիզէ պէն սեօյլէյէյիմ : Միւնէմէքիւն
 օլտուղունուզ մէմէքէթտէ Մ. Ետարանըն շապր
 փարլայօր . վէ սիզին թապի'ի տին հագգընա
 քէսպ էթտիյինիզ մահարէթի պունտան ալմըսը-
 նըզ : Մաքին տէյէճէքսինիզ քի , Մ. Ետարանտան
 պու միսիլլիւ պիր տին ուսուլի թանգիմ էտէճէք
 դատար Մ. Ետարանը օգուտուղունուզ օլմատրղը
 իչիւն՝ պու պապտէ օնա թէչէքքիւր էթմէյէ
 պօրճլու տէյիլիզ : Վապիլ տիր քի պէօյլէ օլ-
 սուն , լաքին միւտէմ կէօրիւշմէյէ ա'տէթ էթ-
 տիյինիզ քիմսէլէրին զիհնինտէ տինէ միւթա'լիգ
 դայիտէլէր վէ ուսուլէր եերլէշմիշ վէ քէօքլէշ-
 միշ օլտուղու իչիւն՝ չօճուղլուղունուզտան պերի
 բարոյական հագգընա հէր նէ պիլիրսէնիզ ,
 ճիւմէլ սինին փունկարը Մ' զիզ Վ. իթապլար տըր :
 Միզ օ ատամա պէնդէրսինիզ քի , տումանը
 կիւնտէ կիւնէշին զաթընը կէօրմէյէ պուլլութ-
 լարտան մէն օլունուպ՝ կիտէճէյի եօլու վէ էդ-
 րաֆընտաքի շէյլէրի քէնտինէ կէօսթէրէն ըլըղըն
 կիւնէշտէն օլտուղունու ինքեար էտէր :

Փ Ա Ս Լ 7 :

Վրիստոնեայարն զ սոսուածեանլարն էն յեշուոց զ
 Բիւնդերլէրի՝ տիւնոց զ Բարոյական հագգընա պի
 Կերելէ բոսոսը ցլոնոց :

Պիր ուսուլին մեզատիրինի դանլմագ Ի-
 չիւն՝ օնու դապուլ էտենլէրին մեշրէպ ու ախ-
 լէագ հազզընա էթալյի թէսիրի թէՖթիշ
 էթմէքտէն էյի վէ հագ դարիդ ևօգ տուր : Ըս-
 տուածեանըն սեյլէալյինէ պագարսագ , օնուն
 տինի Վրիստոնեալըդտան էյի իմիշ : Եյլէ իսե
 ֆարզ տրը քի , պու տին՝ օնու դապուլ էտենլէրի
 տահա զիյատէ ֆազիլէթլի վէ ը՛րդէհլի վէ աճըլ-
 լը ուսուլու էյլէյէ : Պիր թագըմ պայաղը աս-
 տուածեանլար վար քի , կէմսիդ զապթսըդ հէր
 թիւրլիւ հէվայի հավվէսլէրինին արգասընա տիւ-
 շիւպ՝ ճէմի խըրս ու շէհվէթլէրինէ մէյտան վէ-
 րիւլէր , վէ պունա՝ տինիմիդ պու միսիլլիւ սե-
 ֆաաթլէրէ բուխսամ վէրիւր տէյիւ է՛զըր էտէր-
 լէր : Պու միսիլլիւ քիմսէլէրի՝ օնօր վէ ը՛րդ նէ
 օլտուղունու պիլէն հէր պիր տինսիդ՝ քէնտինէ
 տինտաշ վէ դարտաշ տէյիւ դապուլ էթմէյէ
 իրթիքեայ էթմէյէճէյինէ շիւպհէմ ևօգ տուր :
 Պունուն իչիւն պէն տաիի պու սըրատա օնլարըն
 լագըրտըսընը էթմէմ : Ելաքին էն մեշհուր աս-
 տուածեանլարըն սիւրտիլլիւ է՛օմիւր իլէ էն զայ-
 րէթկիւղար Վրիստոնեալարըն սիւրտիլլիւ է՛օմ-

բիւ պիր պիրինէ բուպար էտէճէք օլսագ , ա՛ճա-
պա պու՝ միւճատէլէմիդէ պիր չօգ ըըգ վեր-
մէ՞զ մի :

Վոր Ատակարան պիղէ՝ Վրիստոսուն շայիրտլէ-
րի օլան Պետրոսուն վէ Պօղոսուն վէ Յովհաննէ-
սին ախլէագ ու մէշրէպլէրինի վէ եաշամալարընըն
թամբունու նագլ էտեր , վէ Օնլարըն մէշրէպլին-
տէ՝ պիր մահճուպուղ վէ ինսանիյէթ վէ հալիմ-
լէք կէօրիւրիւղ քի , հիչ պիր վագըթ իւղէրլէ-
րինտէն մահլ օլմաղար : () Նլար ախերտէն ին-
ճինտիքլէրի վագըթ աֆիլ էտերլէր , կերէք քեմ-
լիյէ վէ կերէք էյլիյէ պէտէլ՝ ասլա էյլիյի էսիր-
կէմէղլէր , տայիմ՝ Վլէահա մագպուլ իշտէ պու-
լունմաղա՝ վէ քէնտի իրատէթլէրինի օնուն իրա-
տէթինէ միւթի՝ էթմէյէ՝ վէ ասլա վէթան վէ
ճինս վէ միլլէթ վէ տին ֆերգ էթմէյէրէք ճէֆ
ինսանլարա էյլիք էթմէյէ՝ վէ Օնլարա տօղրու-
լուղու էյրէթմէյէ՝ վէ Օնլարը ա՛ղիղլիյէ հեմ
սա՛ատէթէ էրտիրմէյէ զայրէթ էտերլէր : Վ է
էն նիհայէթինտէ կէօրիւրիւղ քի , պու մերամլա-
րընըն իճրասը իչիւն քէնտիլէրինի՝ չօգ սըգընթը-
լարա վէ սերէնճամլարա վէ էօլիւմէ տախի թէս-
լիմ էտերլէր :

Ը իմտի աստուածեան մէզհէպլինին էն մէշուր
թէվապիլէրինի թէֆթիչէ ալալմ : Աելսոս վէ
Պորփիւր՝ վէ ղէմանէմիղտէ խալգա տահա ղիյա-
տէ մա՛լիւմ օլան Վ օլթէր՝ Մուսօ՝ Տիտթօ՝ Տ՛ալան-
պէր՝ Էիւմ վէ Դ՛իպպօն նամ քիմսէլէր՝ աստու-

անձեանլարըն էն մեշհուրէրի իտի : Իմտի պուն-
 լարտա տախի օլ ախլէագ թէմիզլիյի վէ եիւրէք
 փաղըղը վէ քէնտի մէնֆաաթլարընը կէօղէթմէ-
 յէրէք ճան ու տիլտէն ինսան սէվմէքլիք՝ վէ ա-
 խէրինին սանտէթէ էրմէսինին արղուսունա քէն-
 տի էօ իւրէրինին բահաթլըղընը վէ սէլամէթինի
 տախի ֆէտա էթմէքլիք կէօրիւնի՞ւր միւ : Ի՞ս-
 առաձեանլարըն սէրվէրլէրինտէն իքի քիշի՝ եա-
 նի Վոսօ վէ Ղիպպօն՝ քէնտի էօմիլէրինին թէ-
 վարիլէրինի սաղըղլարընտա քէնտիլէրի էաղ-
 տըլար . պունլար ըլա Պետրոսու վէ Յովհաննէ-
 սի բուպար էտէլիմ : Պու բուպարըն էնճամ նի-
 հայէթի հանկը քրիստոնեայէ պայխի իֆթիխար
 օլմաղ . վէ հանկը աստուաձեանը ութանարղըն-
 տան եիւղիւնիւ գափաթմաղ : Զո՞ւմա րէվէրինին
 էալգմաընը վէ րիշէսինին թէվարիլինին միւէլի-
 ֆի օլան Ղիպպօնուն քէնտի հաղզընա եաղտըղ
 ալէա նագլիյէթինի օգոյուպ՝ իլք սահիֆէսինտէն
 սօնունատագ արայարագ պիր ա՛ղիմէթիւ վէ վա-
 գարը թէֆէքքիւր՝ եախուտ քէնտի մէնֆաաթը-
 նը կէօղէթմէյէրէք ախէրինին խայրընա պագար՝
 եախօտ խայրաթէ տայիր պիր գանուն պուլա պի-
 լէն քիմսէ՝ փէք քէսքին ա՛ղըլը օգոյուճու օլ-
 մալը աըր : ()նտա՝ պիր րէնլէ կէօրիւնիւր . վէ
 տայիմ էօնիւնտէ պուխուր եանան վէ իպատէթ
 օլունան փութ օ տուր : Պու առամըն ֆիքրի վէ
 ա՛շղը վէ մէյլի՝ Պօղոս Տարսոնացիլինքիւնտէն նէ՛
 գատար ֆարղը աըր : ()նուն սէօղէրի պունլար

տըր . “ Հիչ պիրիմիդ քէնտիմիդ իչիւն եաշամա-
յըզ . անճագ եաշարսագ Վապպէ եաշարըզ . վէ
էօլիւրսէք Վապպէ էօլիւրիւզ ” — . “ վէ տայիմս
պունա սավաշըրըմ քի կէրէք Մլլաճըն վէ կէրէք
ինսանլարըն գըղընտա իլիշէքսիզ զամիրիմ օլա ” —
“ Տէր շէյի սէչիլմիշէրին խաղըը իչիւն չէքէրիմ ” :
Վուսօնուն քէնտի իգրարընտան էօյրէնիբիզ քի ,
էօմրիւ չօգ գասպահաթլար վէ նախաք հարաքէթ-
լէր իլէ մուրտարլանմըշ՝ վէ գալպի ազիմ տէրէ-
ճէտէ հէվաի նէֆսինին իշթահլարընա վէ քէօ-
թիւ Ֆէյիլէրէ գաիրլմըշ ըտը : Պէօյլէ Ֆէյլ վէ
պու միսիլլիւ Ֆէնա մէշրէպ՝ Տօլհաննէս Մու-
քեալըն էօմրիւ իլէ բուպար վէ իմթիհան օլա պի-
լի՞ր մի , քի օ՝ էօյրէթտիյի շէյին իպրէթինի
քէնտի հարաքէթինտէ կէօսթէրիր իտի : (Նուն
էօյրէթտիյի պու թա՛լիմաթլէր իտի . “ Վարտա-
շընը սէվմէյէն գաթիլ աիր ” — “ Մլլաճ մուհասպ-
պէթ աիր . վէ մուհասպպէթտէ տուրան Մլլաճ-
տա տուրուր , վէ Մլլաճ օնտա սաքին օլուր ” .
— “ էօլիւմտէն էօմրէ կէչտիյիմիզի պունտան պի-
լիբիզ . չիւնքի գարընտաշլարը ս՛վէրիզ ” :

ՓԱՍԼ 8 :

Ինչպէս որ աստիճան է ազգայնաբանական և քաղաքական
 օրէնքներու վերջնական Վրիստոնեայր ընտանացական
 քաղաքական օրէնքներ :

Տին թաղիմաթընըն գըյմէթինին դանըրմասը՝
 վէ օնա մասսուս օլան էյիլին վէ թէսիրին տէ-
 րէճէսինին Փէրդ օլունմասը՝ պէլա վագթընտա
 պէլլի օլուր : Ա է պէլա նէ գատար շիտաէթլի օ-
 լուրսա՝ թէճրիւպէսի տէ օլ գատար սաղլամ օ-
 լուր : Իմտի ինսանըն էն զիյատէ աղըր տույտու-
 շու սա՛աթ՝ էօմրիւ քէնտինի թէրք էտէճէյի եա-
 դըն օլմասընը տույտուղու սա՛աթ տըր : Ղանըն
 իմթիհան հալինտէն՝ եանի պու տիւնեատէն էճ-
 րինի ալմագ հալինէ՝ եանի ախրէթէ կէչմէսինին
 օլ հիյպէթլի սաաթընը՝ ինսան էօմրիւնին էն
 ա՛ղիմ վէ էլգէմ վագթըլարընըն պիրի տէյիւ
 սայմայան քիմսէ՝ աղլ ու Փիքր սահիպի պիր ա-
 տէմ կիպի միւպահիսէ էթմէղ . օլ քիմսէ Փէյ-
 լէսօֆ իսմինէ լայըգ տէյիլ տիր : Իմտի ինսանըն
 տին ու մէշրէպլինի՝ վէ օնուն ճանա էթտիլի թէ-
 սիրի թէճրիւպէ էտէճէք պունտան էյի վէ միւնա-
 սիպ շէյ օլամաղ : Պու պէօյլէ օլունճա աստու-
 ածեան կէլսին , պու հիյպէթլի սաաթտէ քէնտի
 տինտաշընը սէյր էյիէսին : Վրիստոնեայ տա՛
 ճան ալամէթինտէ օլան Վրիստոնեայը սէյր
 էթսին , վէ պու իքի տին ուսուլլէրինին գըյմէթի
 պու վէպն իլէ անկլաշըլըր :

Մտտուածեանլար՝ ելլել շէտն փուլփէրէսթ-
 լերի իշիւն միւսալիլէ մէտճ իլէ սեօյլերլէր : Իմ-
 տի թէվարիս եազանլարըն նագլինէ կէօրէ՝ ալէա
 Փալիլէթլէրի իշիւն շէօճրէթ պուլմուշ օլանլա-
 րըն պիւրինի՝ էօլիւմ տէօշէյինին իւղէրինտէ
 Տալինի նազար էթմէյէ կէլէլիւմ : Գերմա-
 նիկոս նամ քիմսէ՝ էօլէճէյինէ եագըն տօսթ-
 լարընը եանընա չաղըրտը , վէ Պիսոն իլէ Պլան-
 գինա նամ քիմսէլէր իշիւն՝ եա զէճիր իլէ եա
 սիճր իլէ քէնտի էօմրիւնէ գաստ էթմիլէր տէ-
 յիւ գըյաս էթմէսի իլէ , էօմրիւնիւն սօնկ տա-
 տըգալէրինի օնլարտան ինթիգամընը ալմասընը
 տօսթլարընա վասիլէթ էտէրէք կէչիրտի . վէ
 մէրամընը գօլայճա իճրա էթմէք խուսուսունտա
 օնլարա թէրթիպ վէրտիրիպ՝ վա՛տլէրինտէ տու-
 րաճաղլարընա էմիլիլէթ իշիւն եէմին տախի էթ-
 տիրտիքտէն սօնկրա տէր քի “էկէր էօլիւմիւմ է-
 ճէլիւփն իգթիզասընտան ըսա , ալլաճլարտան
 շիքեայէթ էթմէյէ Տագըլմ օլուր , քի կէնճ չա-
 ղըմտա վագըթսըղ պէնի փէտէրիմտէն վէ վալի-
 տէմտէն վէ էճլիմտէն վէ էվլատլարըմտան եատ
 էտէյօրլար” : Էէմէն օլ վագըթլարտա վէ եա-
 գըն մաճալէրտէ՝ Յիսուս իշիւն իպթիտա մար-
 տիրոս օլան Ստեփաննոսուն կէօսթէրտիլի Տալ՝
 պունտան շօգ Փարղը աըր : Պիր դարափտան
 տիւշմանլարը թաշ երղընը տիպինտէ օնու թէ-
 փէլէմէքտէ իքէն , օլ արատէ քէնտիսի կէօղէ-
 րինի կէօյէ գալտըրըպ Կուրթարըճըսընա րէճա

էտէր , քի հէման չըզմագտա օլան ճանընը քէն-
տի գապուլ էյլէսին . վէ ճան վէրիբ իքէն՝ տու-
տաքլարընըն արասընտան «Ա՛ն Րապպ՝ պունու
օնլարա կիւնահ սայմա՝ տէյիւ նիտա էտէր :

Պէլքի շիֆիէ աստուածեանլարտան՝ էքիլէր-
տէն զկատէ պիր շէյ ումուլուր զանն էտէճէքսին :
Ա էֆաթը թէվարիտտէ զէքր օլունուր՝ ա՛գըլ վէ
ֆիքիբ սահիպի՝ վէ սարայտա թէրպիյէ օլմուշ
քիպարտան պիր քիմսէ՝ էօլէճէյի անտէ էդրա-
ֆընա պագըպ՝ օլ գօրգուլու վագըթտա՝ աստու-
ածեան մէզէպինին մէզքիւր ա՛լէա թա՛լիմաթը-
նը քէնտի իմտատինէ չաղըրտը , լաքին նաֆիլէ .
վէ պու հալտէ իքէն , աղապտա օլան բուհունա
Մետարանըն սէմավի ճշմարտութիւնլարընտան
զայրու եերտէ թէսէլլի վէ բահաթըզ պուլամա-
տը : Իմտի պու՝ զայէթ սըզլէթլի ա՛ղապընտա
էդրաֆընտա պուլունանլարա խապեր վէ նասա-
հաթ վէրտի , քի տինսիզլիյին իղվասընտան վէ
ֆասիա շէօհրէթինտէն ալտանմասընլար , վէ օ՛
կիւնահ քեարլարըն Խէլաս էտիճիսի օլան Յիսու-
սուն մէրհամէթինէ սըղընըր ըտը : Իշպու Րօչէս-
թէր պէյինին էօլմէսի պէշլէ օլտու : Ի՛յ աս-
տուածեանլար . սիզ տէ պանա պիր թանէճիք
Քրիստոնեայ կէօսթերին , քի էօմբիւնիւն նիհա-
յէթինէ էրտիյի անտէ Մետարան իչիւն՝ պիր
եռլան ուսուլ ումուշ վէ պէնի եանղըթմըլ վէ
ֆէնալաթմըլ տէյերէք՝ օլ հիյոյէթլի սա՛աթտա
աստուածեան մէզէպինտէն քէնտինէ ումուտ վէ

Թէսէլլի արամբը օլա , պու պապտէ սիզտէն պիր
Թանէտէն զիյատէ իսպաթ իսթէմէմ . անճագ
սիզ օլ պիր Թանէյի տախի պուլամայաճգսընըզ :

Պանա տէյէճէքսինիզ քի , “սօն նէֆէսինէտէք
պու ուսուլ իւզրէ էօմիւր սիւրէն ախէր ստամլար
եօգ մու : Ա՛ վէթ , վար տըր . վէ պիզ պուրատա
օնլարըն էն ազեմ տինսիզէրին իւզէրինէ Թէսիր-
լէրինի վէ գուվվէթլէրինի վէ մէյլինի Թէֆթիշէ
ալալըմ : Ա՛ օլթէրին էօլիւմիւ հազզընա Թիւրլիւ
Թիւրլիւ նագլինէթլէր վար տըր , օնուն քէնտի
տօսթլարը իտտի՛ա էտէրլէր քի , էօմրիւնիւն սօն
նէֆէսինէտէք քէնտի տինսիզլէք ուսուլինտէ սա-
պիթ գատէմ գալտը , լաքին օնլարըն՝ նագլինէ
պազընճա , օ՛ օլ գօրգուլու սա՛աթլարտա սազ
գալանլարա իպրէթ տէյիւ զիքրէ շայէսթէ պիր
նասիհասթ , եախուտ ալէմէ Փայիտէ էտէճէք ա-
զիզ Փիրիր կէօսթէրիր պիր քէլամ ազզընտան
չըգմըշ տէյիւ տիր : Պազի գաթօլիքլէր տէրլէր
քի , օ՛ հիյպէթլու պէյիւք խղճմանք սրդլէթին-
տէ էօլտիւ : Մ՛ ուսօնուն էօլմէսինին հալի՛ քէնտի
Փիրրինին իիւլիւալարընա զայէթ մուվաֆրգ իտի :
()՝ քէնտի էօմրիւնիւն նագլինի պիթիրտիքտէն
սօնկրա , “պէն շու ատէմտէն էյի իմ” տէմէյէ
քի՛մ ճէսարէթ էտէ պիլիր տէյիւ ա՛լէմէ մէյ-
տան օգումուշուտու : Տիտրօ՛ էօմրիւնիւն սօնկ
տազիգալէրինի՛ պիլմէճէ սէօքմէքտէ սարֆ էյլէ-
տի : Հիւմ՛ քէնտի տօսթու օլան պիր ախէր ա-
տուածեանըն շէհատէթի միւճիւպինճէ՛ էօլիւր ի-

քէն եիւզիւնտէ սահիհ եախուտ սախտէ պիր
 Ֆէրրահայէթ կէօսթերէրէք՝ պու եագընլարտա
 Վարոնուն գայրղըյա Ստիւզս սույունու կէչէ-
 ճէյիմ տէյիւ լաթիֆէ էտէրէք, վէ իսմի ա՛լէմէ
 չամ օլմուշ օլտուղունու՝ վէ իսմինին ի՛թիպարը
 կիթտիքճէ արթմագտա օլտուղունու քէնտինէ թէ-
 սէլլի դութարագ՝ վէ գարտաշընըն չօլուգ չօճու-
 ղունու մէրամը իւզըէ պիր էյի հալտէ պրագտը-
 ղընը քէնտիսինէ իֆթիխար էտէրէք՝ վէ ալթմըշ
 ալթը եաշընտա էօլմէյիլէ, սատէճէ պիր գաչ
 սէնէլիք ղայիֆլիք վէ էզիյէթ կէրի պրաղըյօրում
 տէյերէք ճան վէրտի : Ղիպպօն էօլէճէյինտէն
 պիր կիւն էվլէլ՝ իհթիմալ քի տահա խիրմի երլ
 եաշարըմ տէյերէք՝ քէնտի սըզլէթլէրինէ պու
 իհթիմալտէ պիր թէսէլլի արատը :

Մտուածեան մեղհէպինին էն ա՛լէա նուճու-
 նէլէրինի թա՛րիֆ էթտիմ, լաքին աստուածեան-
 լարըն մեղհէպինէ գարը՝ պէօյլէ րահաթ էօլիւմ-
 լէր Վ օլթերին չէքտի տէյիւ նագլ օլունան կէօ-
 նիւլ ազապը վէ ճան սըզլէթինտէն տահա գուվ-
 վէթլի իսպաթլէր տիրլէր : Տինսիզլէրին ուսուլի
 օնու գապուլ էտէնլէրէ նէ ճան գուվվէթի վէ նէ
 կէօնա թէսէլլի վէրէ պիլտիյի՝ պունտա աշիքեար
 կէօղիւմիւզիւն էօնիւնտէ տիր, պագալըմ պու
 գուվվէթ վէ թէսէլլի նէտէ՞ տիր, վէ պունլարըն
 հագգընա նէ՞ տիւշիւնմէլիիզ : Տիտրօնուն խա-
 ֆիֆլիյինի՝ վէ Մուսօնուն ղուրուրիյէթինի ճիւմ-
 լէսի ղէմմէ մուսթահագ սայմալը տըր : Վաքին

սօնկ տէմլէրինի Փէյլէսօֆանէ պիգայտլըդտա կէ-
 ջիրէն Ղ'իպսօն վէ շիւմ' աստուածեանլարըն
 էօլիւմիւնտէ՝ օնլարըն տինսիզլէյինի մագպուլ
 կէօսթէրէճէք վէ եախուտ Մ.եւտարանըն ի'թի-
 պարընա զէրրէ միգտարի զիւլ կէթիրէճէք նէ՝
 վար տըր : Ինսան դապի'աթընը դանըյանլար
 պունու ինքեար էտէմէզլէր քի , պու քիմսէլէրին՝
 քէնտի Փիքրիլէրինի էօլիւմիւլէ ալըշտըրմագ ի-
 ջիւն էթտիքլէրի միւլհազալարըն ասլա թէմէլէ
 եօգ տուր . կէրջի պու միւլհազալար վիւճուտի
 հայաթտէ վէ իշի սըրասընտա օլան ատամը էյ-
 լէնտիրէ պիլերլէր . լաքին շիքեարընը գալմաղա
 հաղըրլանմըշ էօլիւմիւ կէօրէն քիմսէնին Փիքրի
 օնլար ըլա սահիհէն կիւվէնէճէք պիր իւմիտ եերի
 թէտարիք էթմիշ կիպի գուվիթլէնէմէզ : Պուն-
 տան մա'տա՝ կէլէճէք պիր էօմիւր՝ պու քիմսէլէ-
 րին Փիքրինտէն օլ գատար ուղագ պիր միւլհա-
 զա տըր քի , օնլարըն ի'նտինտէ էօլիւմ տէնիլէն
 շէյ՝ էպէտի ույգու նէվ'ինտէն սայըլըպ՝ էօլիւմ-
 տէն էօթէյէ քէօյ եօգ տուր կիպի տավրանը-
 յօրլար :

Լաքին աստուածեանըն ճանը՝ էօլիւմ սա'ա-
 թընտա պուլունտուղու օլ հիյպէթլի հիչլիք՝
 Վ.րիստոնեանըն էօլիւմ վաղթընտա թէֆէքքիւր
 էթտիյի միւլհազալար իլէ վէ կէօսթէրտիյի Փէյլ-
 ու հարէքէթլէր իլէ բուպար օլտուղունտա՝ տահա՝
 զիյատէ գօրգուլու կէօրիւնէճէք տիր : Մ.եւտա-
 րանըն բուհու իլէ տօլմուշ օլան հարսոնացի Պօ-

շոս՝ պէնտալէր վէ զինճիրլէր՝ ճէֆալար վէ էզը-
 յէթլէր օրթա ընտա պուլունուր իքէն պիլէ՝
 կէչմիշ վազըթլարընա նազար էտէրէք՝ գալպինին
 հարէքէթինի շու թա՝ պիր իլէ աշիքեար էտէր .
 «Այ յի ճէնգի ճէնքլէշտիմ՝, եօլու թէքմիլ էթտիմ .
 իմանը սագլատըմ» . վէ կէլէէք վազթըն միւլ-
 հազասընտան գալպի Փէրրահլըդ իլէ տօլուպ ա՛ջգ
 ըլա շէյլէ նիտա էտէր . «Արթըդ պէնիմ իշլին
 սատագաթըն ըաճը գօնմուշ տուր , քի օնու
 պանա ՚րապպ՝ օլ սատըգ հաքիմ՝ օլ կիւնտէ վէ-
 րէճէք տիր վէ եալը՛ ըզ պանա տէյիլ՝ իլա հէփ
 օնուն կէօրիւնմէսինի սէվէնլէրէ տախի» (ք ՏԵ՛ .
 դ . 8) : Ա՛ճմրիւնիւն սօնկ՝ վէ ախրէթէ կիրէ-
 ճէք իլք տէմլէրինտէ , թամ՝ եիւրէք ըահաթըլը
 իլէ ասլա խէվֆ կէթիրմէյիպ՝ գավի վէ սարսըւ-
 մազ իմանընը պու մինվալ իւզրէ նազշ էտէր :
 «Ապրին ութանմամ . զիրա քիմէ ինանտըղըմը
 պիլիբիմ . վէ իթիմատըմ՝ վար քի , էմանէթիմի
 օ կիւնէ սագլամազա գատիր տիր» (ք ՏԵ՛ . ա .
 12) : Սիլեօնլարճա Վրիստոնեալար պու Փի-
 քիրտէ՝ պու Փէրրահլըդ իլէ վէ պու ումուտուլա
 էօլմիւշլէր տիր . վէ պունա եէնի պիր էմսալ
 զուհր էթմէքտէն կիւն կէչմէզ : Պու մատտէյի՝
 Վրիստոնեալարըն րէֆագաթընը պրագըպ տին-
 սիզլէր կիւրիւհիւնէ կէչէն քիմսէլէրին իտրաքը-
 նա հէվալէ էտէրիմ . օնլար ըուպար էթսինլէր
 վէ գարարը՛ը վէրսինլէր :

Տիգգաթէ լայըդ պիր քէյֆիլէթ տախի վար

տըր քի , օնու կէջմէսի ճայիղ տէյիլ տիր , վէ
 աստուածեանլար՝ պունա ա՛գըլ գանտըրաճագ
 պիր մանէա՛ վէրմէյէ պօրճլու տուրլար : Աստու-
 ածեանլարըն՝ արասընտա՛ էօլխմիւղդդդ էօ՛րիւն
 «՝արեմիւնէ նայրլ օլմագ արղուսույլա՛ էօլխմիւնէ
 իմիւնէն հիչ պիր ատէմ իշիտիլմիշ տէյիլ տիր :
 Պունուն պիր թանէճիք օլսուն էմսալի վա՛ր մը
 տըր , էյէր վար ըսա՛ չափուգ մէյտանա չըգար-
 սընլար . զիրա տիւնեանըն իւղէրինտէ էօյլէսի
 կէօրիւլմիւշ տէյիլ տիր . վէ էյէր եօգ ուսա ,
 օլմամասընըն սէպէպի նէ՞ տիր , սէօյլէսինէր :
 Վէնտի էօլխմիւլիւ թէնլէրինտէն խէլաս օլուպ
 Վապպ իլէ օլմանըն վագթընա արղուլայան Վը-
 րիստոնեալարըն հատտի հիսապը եօգ : Այա նէ՞
 իշիւն աստուածեան՝ կէլէճէք էօմրիւն սա՛ատէ-
 թինէ նազարէն պու էօմրիւ թէրք էթմէսինէ աս-
 լա արղու կէօսթէրմէզ . վէ պու տիւնեա էլին-
 տէն չըգաճաղը վագթընըն եագընլըղընը Ֆէհմ
 ու Ֆէրդ էթտիքտէ՛ հիչ պիր միւֆէրրիհ քէլամ
 աղընտան իշիտիլմէզ : Վուսուր քէնտիսինտէ՞
 մի , ուսուլինտէ՞ մի , եօլսսա օնուն իքիսինտէ՞ տէ
 մի : Ալտանըրըղ տէյիլ գօրգմայարագ տէյէ պի-
 լիրիզ քի՛ պունլարըն պիրինտէ քէօքտէն պիր
 չիւրիւքիւք օլմալը տըր :

Սիզին ուսուլէրինիզին իշպու մօլսթասար
 թէֆթիշինտէ կերչէքլիին սինօրլարընը կէջմէյէ-
 րէք սերպէսլէճէ հարէքէթ էթտիք : Սիզին միւ-

էլ լիֆլէրինիզին պօլ պօլ գուլանտըզլարը ածը
 րուհ վէ հիճվ վէ գէվքլէնմէք վէ խաֆիֆլէք՝ վէ
 եագըզըգսըզ լուղէթլէր իլէ գէմմ էթմէք՝ ճան-
 լէրին սէլամէթի ա՛շգըլա սիզի ճշմարտութիւնա
 վէ էպէտի սա՛ատէթէ էրտիրմէքտէն զայրու մէ-
 րամը օլմայան պիր Վրիստոննայէ եագըզըր շէյ-
 լէր տէյիլ տիր : Ա՛ն աստուածեանլար , պու պա-
 պը տէֆա՛ օգույուն . վէ եիւրէք տօղըուլուղուլա
 պիզէ սէջլէյին քի , պիր Վրիստոննայ քէնտի
 տինինի պրագըպ դարիզինիզի գապուլ էթմէյէ
 նէ՞ մուճիպի օլա պիլիր : Ա՛յ լիւմամ վէ ֆազի-
 լէթ վէ սա՛ատէթ խուսուսունտա օնտան նէ՞
 ֆայտէ կէօրէճէք տիր : Տիսուսուն պայրաղըն-
 տան խուրուճ՝ վէ սիզին պայրաղընըզըն ալթընա
 տուխուլ էթմէյէ՝ փաք եիւրէք իլէ օնու տա՛վէթ
 էթմէյէ ճէսարէթ էտէ՞ր միսինիզ : Պու՛ Անվսէս
 վագթընտա Աըսըլըլարըն պիրիսի՛ Իսրայէլա-
 ցինին պիրինէ՝ «սէն Վեսեմ այալէթինի միւնէվ-
 վէր էտէն նուրուն իչինտէն չըգ , վէ պիզիմ ա-
 յալէթէ կէլիպ՝ պիզիմ իլէ օլ գալըն գարանըգ-
 տա միւթէմէքիւն օլ՝ տէմէք կիպի պիր թէքլիֆ
 օլմա՛գ մը իտի : Պունտան գաղը՛ նաղար՝ սիզին
 տինտաչարընըզըն՝ ա՛ղլըլա վէ ի՛լմիլէ շէրէֆ
 պուլմուշ էն մէշուրլարընըզըն պիլէ՛ էքսէրիսի-
 նին հարէքէթինէ վէ իգրարինէ պագընճա՛ Վը-
 րիստոննանըն՝ սիզ պիր ատէմի եանղլըշ ի՛թի-
 գատտան պիր տօղըսունա ճէլպ էթտիրէճէք
 եէրինէ՛ օնլարը ճէմի՛ տին պաղլարընտան չէօ-

զիւլմիւշ գոյ վերիւյ՝ սիզէ թապի օլանլարըն ճիւմ-
 լէսինի գորշուսուղճա վէ ինսաֆարղճա քէնտի
 Հէվայի համվէսլէրինին վէ խըրս ու շէհվէթլէրի-
 նին գուլմոնա թէսլիմ էտէճէքսինիզ տէյիւ
 գորգմաղա հագդը եօգ մու : Քըրիստոնեայ՝ սի-
 զին թալիմինիզի վէ մէյինիզի թէֆթիշէ ալարդ-
 ճա՝ քէնտինի ումուտլարընըն մէթանէթինտէն
 սարսըմաղա պիհուտէ եէրէ գուլանտըղընըզ ա-
 լէաթլարըն զա՛յիֆլիյինի կէօրիւյ՝ Մուստարանըն
 էօյրէթտիյինէ տահա՛ զիյատէ պէնտ օլուր . վէ
 սիզին տինինիզին ուսուլինտէն պաշգա կիւվէնէ-
 ճէք եէրի օլմայան քիմսէլէր՝ օնուն ի՛նտինտէ
 զիյատէ հագիր վէ զավալլը կէօրիւնիւրլէր :

ԹՎ-ԵՆԷ- Ռ-ԿԱԿԵՐԷԼԵՐ , ՎԷ ՆԵՆԻՃԷՆ
 ԿԻՆԱԿ :

Վ ԷՃՏԻ մախոսուսէ իլէ մուպահասէ վէ իգ-
 տամ է՛մէյէ մերամ էթախյիմիզ Վրիստոնեա-
 լըղըն էնվա՛յի իսպաթլարընը՝ քիթապըմըղը օգու-
 յանլարա իղհար էյլէտիք : Աոր Կտակարան՝
 օնտա մէվճուտ օլան գանունլար՝ Ըռաքեալլարըն
 շէհատէթլէրի՝ ա՛ճայիպ միւ՛ճիւղաթլար՝ Վրիս-
 տոնեայ տինինին պէջլէ ա՛ճայիպ վէ պինաղիւր
 շէքլիլէ մէյտան պուլմասը՝ պիրի պիրինէ պաղըր
 զինճիրլէմէ իսպաթլարըմըղը ալմաղա պիր պերէ-
 քէթլի վէ զէնկին խաղինէ օլմուշ տուր : Պու-
 միւպահէսէնին թիւրլիւ պէնտլէրինի միւլհաղա
 էատերէք՝ պիղարազանէ վէ սատաղաթ իւղրէ
 սէջլէտիքլէրիմիզի վէզն էտէն քիմսէ՛ քիթապը-
 մըղը օգումասը իլէ , հիչ տէյիլ իսէ շու գատա-
 րընա գայիլ օլմաղա մէճպուր օլուր քի , ասլա
 հիչ պիր վազըթ պիր էւլան տին՝ Վրիստոսուն
 Ըւետարանընըն իղհար էթախյի կիպի իսպաթլար

իզհար էթմիշ տէյիլ տիր : Աքին պունու տախի մուհազա էթմէյէ լազըմ տըր քի , օլ քիմսէյէ տէյէ պիլէճէք մի իզ քի , հիչ պիր վագըթ՝ պու հսպաթլարտան ղիյատէ գուվվէթլի հսպաթլար իզհար էթմէյէ իգթիտարը օլան սայիր պիր սահիհ տին օլմուշտուր : Ասուածեան մեզհէպինէ մէթանէթ վերմէք իչիւն կէթիրիլէ պիլէն ճէմի՝ ըաճօնլար պիր եէրէ ճէմ՝ օլունսուն , վէ պագալըմ քի , կէրէք գուվվէթտէ վէ կէրէք չօղուդտա՝ Աւետարանըն հսպաթլարընըն եանընա կէթիրիլիպ ըուպար օլմալարընտա նաճըլ չըգարլար :

Պէոյլէ շուրուդու վէ սըրալը պիր պիրինէ պաղլանմըշ հսպաթլարտան մա՛տա՛ պա՛ղէն թէք թիւք փարէքէնթէ հսպաթլար տա պուլունուրլար , քի օնլար՝ էվվէլքիլէրին եանընա կէթիրիլտիքտէ պօշ շէյլեր օլմաղլար : Պիզ պու քիթապէ լայըգ օլան հուտուտու աշարըզ տէյիլ խէվիթ էթմէյէրէք՝ պունլարըն չօղունու մէյտանէ կէթիրէ պիլեր իտիք , լաքին շիմտիքի հալտէ՛ պունլարըն պիր գաչընա գանա՛աթ էտէլիմ , վէ պունլարա պագարագ՝ գուսուրու տախի ֆէհմ օլունա պիլիր :

Ֆ Ա Ս Լ 1 :

Վրիստոնեալըն էնվայի իսպախարընն ղիբ ղիբնէ
 իմնիղնարը :

Վրիստոնեալը շա մեթանէթ վերմէք զըմնընտա
 օլան պաշըրճա իսպաթլարը օգույանլարըն հու-
 ղուրունա մուխթասարճէ թագտիմ էյլէյիպ՝ օ-
 նուն իլէ պերապեր պու կենիշ մէյտանը պիր
 կէօզտէն կէչիրտիք : Ղիւմլէսինին զիհնինէ զի-
 յատէճէ թէսիր էթմիշ շէյ շա տուր քի , պու
 իսպաթլարըն սայըսը չօգ տուր , օնլարըն ալըն-
 տըղը մահալէր վաֆիր տիր , վէ հէր պիրինին
 շէքիլէրի վէ հլէթլէրի այըլ այըլ օլուպ՝ պիր
 պիրինին իչինտէ տէրճ օլունմուշ շէյլէր տէյիլ
 տիրլէր : Ղնճագ՝ ֆիլ հագըգէ մութալնայէ շա-
 յէսթէ այըրճա շու տա վար տըր քի , ճիւմլէսի-
 նին նիհայէթ էնճամը պիր գարարէ օլուպ՝ պիր
 պիրինի աչարլար , վէ պիր պիրինտէն գուվլէթ
 ֆաղասը թահսիլ էտէրլէր , վէ պու գանունտան
 տիշարը գալըր պիր թէք իսպաթ եօգ տուր :
 Վրիստոնեայ տինինին թալիմաթլէրի չօգ տուր .
 վէ պունլարըն չօղունտա՝ միւղաքերէյէ վէ թէ-
 ֆէքքիւրէ լայըգ հալէր կէօրիւնիւր , շէյլէ քի՝
 օնլարտան ագտէմ հիչ պիր վագըթ օնլարըն
 էմսալի իշիտիլմիշ վէ պիլինմիշ տէյիլ տիր : Ղա-
 քին պունլարըն ճիւմլէսի թէքմիլէն պիր պիրլէ-
 րիլէ պաղըր վէ իմթիղաճը տըրլար :

Վեշալիք՝ Վեետարանտա պուլունան ըարոյա-
կան կիպի կէնիչ վէ վասիհ ըարոյական ախեր
մահալտէ կէօրիւմիւշ տէյիլ տիր . թէնպիհա-
թընըն պա՛ղըլարը գատիմտէն հիչ պիր փու թփէ-
րէսթ քիթապընտա գայտ օլմուշ օլմայրպ՝ Վե-
տարանտա քիւլլիէն եէնի տիր . լաքին օլ պիրլէր
իլէ ասլա պիր Փարգը օլմատըգտան մա՛տա՝ օն-
լար իլէ ա՛ճայիպ պիր իմթիղաճը վար տըր . վէ
ճիւմէսի պիր եերէ կէլտիքտէ՝ ազալէր կիպի օ-
լարագ ճիւմէսինտէն պիր թէքմիլ վիւճիւտ օ-
լուր : Էմ Վեետարանըն թալիմաթը վէ թէն-
պիհաթը տախի պիրի պիրինէ թէքմիլէն իմթի-
ղաճը տըր : թէնպիհաթէր՝ աղաճըն տալարը
աղաճըն քէնտի զաթընտան չըգտըղարը կիպի՝
թալիմաթլէրտէն չըգարլար , վէ պունլարըն միճ-
մու՛խի՝ թաթը վէ հասսէլի մէյվէլէր իլէ տօլու-
պիր կիւլէլ վէ մէյվէտար աղաճ կիպի օլուպ՝
էմնիյէթիմիղի վէ զէվք ու սէֆամըղը օլ աղաճըն
կէօլկէսինտէ պուլուրուղ :

Խարիճտէն ալընան իսպաթլարտա՛ տախի պու-
հալ կէօրիւնիւր : Ալ ագա՛ , միւ՛ճիւղաթլարտա՛
պիր պիրլէրլէ պիր թէքմիլ իմթիղաճ վար . վէ
հիչ պիրիսի պիր ախերինէ զըտ վէ մուղայիր
կէլմէղ : Վարգարէութիւլար տախի պունուն
կիպի տիրլէր , օնլարտա պիր պիրինէ զըտըգ
սուրէթի արամագ՝ նաֆիլէ չալըմագ տըր : Վ-
ղալարը պիր պիրինէ զայէլլէ իմթիղաճ էթ-
միշ պիր վիւճիւտ տուր . ա՛ղալարընտա պիր պի-

րինի պօղածագ վէ պիր պիրինին հարեքէթինէ
 էնկէլ օղածագ հիչ պիր շէյ եօզ տուր . հէփսի
 պիր պիրինի դուժարլար , վէ պիր պիրինէ գուվ
 վէթ վէրիրլէր : Ա է պու ճիւմլէտէն գադը՝ նա-
 զար՝ ինսան թէրթիպիլէ տիւզիւլէն ճէմի՝ թան-
 զիմաթտէ պու միսիլիւ իմթիղաճ վէ ույղունլուգ
 միւմբիւնսիւզ տիւր . շէօյէ քի , տախիլտէն վէ
 խարիճտէն ալընան իսպաթլար պու իմթիղաճ
 ըւա պիր պիրինէ պաղլանըլար : Իսպաթլարըն
 հէր պիրի այրըճա ալընտըգտա , գուսուրլու օ-
 լուրլար . լաքին հէփսի պիր եէրէ կէտիքտէ ,
 պիր պիրինի գուվվէթլէնտիրիրլէր , վէ մէճմուի՝
 պիր միւքէմմէլ վիւճիւտ օլուր : ()նլարըն ճիւմ-
 լէսի պիր թէք զէնճիրին խալգալարը տըրլար .
 քի հէփսի պիր պիրինէ կէշտիրլէրինտէ , այրը
 այրը գուվվէթլէրի պիրի պիրինէ պաղլանարագ
 օլ վիւճիւտէ գուվվէթ վէրիպ՝ պիր թէք գուվ-
 վէթ վէ պիրլէշմիշ հարաքէթ իլէ իշլէր :

Այէր քրիստոնէալը 7 Մ. ըստան օլմուշ օլ-
 մասա ըտը , պու պէօյլէ լընը մու վէ օլա պիլի՝ր
 մի իտի : Այէր էօյլէ օլսայրտը , աճապա պանգէն
 պիր իսպաթը օլ պիր իսպաթա մուղայիր վէ զըտ՝
 վէ պիր պիրինի պօղար՝ վէ պիր դագըմ իսպաթ-
 լար պիր սայիր դագըմընա պաղլանմըշ օլմատըգ-
 տան մա՛տա՝ իքի դարաֆընը տա զա՛յիֆլէնմիշ
 պուլմաճ մը իտիք : Մնճագ պուլնտա՝ պիր իմթի-
 զաճը վիւճիւտ կէօրիւրիւզ քի՝ հէր նէ գատար
 ա՛ղալարընըն պիր պիրինտէն ֆարգլարը վար ըսա

տա , պիր վուճուտէ պաղլանտըգլարընտա , թէք-
 միլէն իմթիղաճ էտէրլէր . վէ պու Ֆէրգլէր՝
 պիրի պիրինէ իմթիղաճ էթմիշ տիւրլիւ տիւրլիւ
 րէնքլէր իլէ պիր մահիր րասսամըն իշի պիր թաս-
 վիր օլտուղու աշիքեար օլարագ՝ սէյր էտէնին
 կէօղիւնէ շիրին կէօրիւնիւպ սէֆա պաղըշար : Մ-
 լետարանըն թէրթիպինի՝ էնվայի ալէաթտան միւ-
 րէթթիպ պիր մանճընըղա տախի թէշպիճ էտէ-
 պիւրիգ , քի փարչալարը հէր նէ գատար պիր
 պիրլէրինէ պէնկղէմէղլէր իսէ տէ , հէփսի պիր
 պիրինէ ույղուն օլուպ՝ հիչ պիրի օ պիրինէ էն-
 կէլ վէրմէյէրէք՝ եափանըն մէրամընա վասըլ օլ-
 մագ իւղրէ օնուն օնլարա թա՛յին էթտիյի իշէ
 քէմալիլէ եարարլար : Պու միսիլլիւ նատիր վէ
 պինաղիր լիյագաթ՝ Մ.լետարանը գապուլ էթմէ-
 յէնլէրին զայէթ տիգգաթըլ թէֆթիշինէ շայէս-
 թէ տիր :

Փ Ա Ս Լ 2 :

Ղ'է'ի' էի-րէի' Ռէ'ի'լ աթէ'էր' Մ-եպարանըն առնի
 լէթ'ա-ընը որդ-լա'ալը ԿԵՐԼԵ :

Տօղրու սէօյլէ՝ եմ աստուածեան , քրիստոն-
 լըղըն սահիճ տին օլմասընը տէրունինտէ արզու-
 լար մըսըն : Մ.լետարանըն ա՛լէա՝ վէ ա՛լէլ խու-
 աուս ալլահանի ուսուլլէրի՝ օնուն թէմիգ թէն-
 պիճլէրի՝ օնուն վատ էթտիյի հիւքսէք վէ միւ-

քէ:մեկ վէ միւտէմ սա՛ատէթի՛ օնուն ինսան
 դապի՛աթընը թէմիզէմէյէ վէ եիւճէլթմէյէ վէ
 ա՛ղիզէթմէյէ վէ սաատէթէ էրտիրմէյէ գուտ-
 րէթ ու մէյլն՝ օնուն քիշիյի տիւնեա մէշագդա-
 թընտա թէսէլլի վէրմէյէ վէ էօլիւմ սա՛աթըն-
 տա գուվվէթ վէրմէյէ քէրէմանէ հիմմէթ էթմէ-
 սի՛ օնուն տայիմ կէօղիւմիւզիւն էօնիւնտէ նի-
 հայէթսիզ պիր սա՛ատէթ գութարագ ճանըմըզա
 միւֆէրրիհ պիր նէզարէթ կէօսթէրմէսի՛ պու-
 գատար ալէա վէ արզուլանաճագ շէյլէր իքէն ,
 պունլարըն ճիւմլէսի՛ հէր պիր աղլ տօղու վէ
 հիւրէյի փագ քիմսէ օնուն սահիհ օլմասընը ար-
 դուլամաղա քիֆայէթ էթմէզէր մի : Պէօյէ
 պիր տինի դապուլ էթմէմէյէ՛ իսպաթ միւհթաճ-
 լըղընտան մա՛տա նէ՛ սէպէպ օլա պիլիբ : Ա է
 պու տինին իսպաթը օլմատըղը հալտէ տախի՛
 մահճուպուզուլա վէ սատագաթ ըլա ճշմար-
 տութիւնու արամաղա չըգան քիմսէ՛ օնու պրագ-
 մաղա մէճպուր օլուրսա , քէյֆի զայէթլէ դըրը-
 լաճագ , վէ ճանը սըդըլաճագ տըր , վէ պունու
 քէնտինէ պու ալէմտէ փէք աճը վէ դասավէթլի
 պիր քէյֆիյէթ սայաճագ տըր :

Աքին՝ օնուն դապի՛աթընը թասհիհ վէ թէֆ-
 թիշ՝ վէ իսպաթլարընը թահգիդ էթտիքտէն
 սօնկրա , օնու՛ վաղիֆէ էտինմէյէրէք՝ վէ պիր
 շէյ եէրինէ գօմայարագ բէտտ էտէն քիմսէ՛ ա-
 շիքերաբէ կէօսթէրիբ քի , բարոյականէ տայիբ
 հէր պիր ֆիքիբ քէնտինտէն փէք ուզագ տըր :
 Պէօյէ քիմսէտէ՛ Մւետարան հագղընա պիր ար-

դու օլամազ : Այլէթ՝ քիշինին քէնտի պոյնունա
 Ֆարզ վէ պօրճ օլան վէ սաատէթինէ պագան
 պիր շէյի՝ պէօյլէ թաթլը վէ միւքէմմէլ իմթի-
 զաճ ըւս պիր պիրինի դութմուշ թա՛լիմաթա
 պիֆայ օլան քիմսէ՝ էլպէթ պօղուզլուղուն վէ
 քէօթիւլիւյիւն սօն տէրէճէսինէ էրմիշ օլմալը
 տըր : Անճագ օլ ա՛ղիզ քիթապը եալան պիր
 քիթապ տըր տէյիպ՝ «վինէրէ+ վէ էֆնէհար էրէրէ+
 եանընտան ուզաղա Ֆըրլատան քիմսէնին հալ
 ու մէշրէպի՝ Աւետարանըն թա՛ղիր վէ թէքտիր
 էյլէտիյի մինվալ իւղրէ տիր տէյիւ թա՛մին էթ-
 մէյէ հագգըմըզ վար : () Ը քիմսէ քէնտինտէ
 էօյլէ պիր ախէագ կէօսթէրիր քի , օնուն նէ
 օլտուղունու թա՛րիֆ էտէճէք պիր իսիմ պուլ-
 մասը միւմքիւնսիւզ : Աիւլասէ՝ օլ քիմսէ՝ էօյլէ
 ատամա պէնզէր քի , զէվը ու սէֆատէն վէ ֆեր-
 րահիյէթտէն գափըլըպ՝ կիտիպ էպէտի գարան-
 լըգտա կէօմիւլմէք իչիւն կիւնէշին հայաթագախշ
 շալգընտան վէտա՛լէշիպ այրըլըր :

 Փ Ա Ս Լ Թ :

Քրիստոնեալըզն իսպաիւրընը լէֆնէշ էրէն իմսէպէ՝
 «Այր Ապախարան թիւնպինճէ մաթլուպ օլունան
 էյֆէյէթլէր :

Քրիստոնեալըզ՝ թէճրիւպէտէն գօրգմատը-
 ղընտան մա՛տա՝ օնու իսիւր , վէ թէնպիհ էտէր ,

վէ հիլէսիգ իմանէ տէլիլ օլա պիլիւր տէյիւ եա-
լընըզ պու թարիգի կէօսթէրիր : Պու միսիլլիւ
սէրպէսթիլք՝ տօղրուլուղունա էփէյիճէ գուվ-
վէթլի պիր իսպաթ տըր :

Մեծտարածնն թէնպիհինի թէֆթիշ էթմէք
իսթէրմիսինիզ : Յիսուս սիզէ՝ Ֆլաֆ ու Ֆի-ճի-ր
իճրասընդոս կէպիյի եասաղ էտէր , վէ քիշինին
կիւնահո օլան ճոհապպիլինի՝ քէնտինին տինինի գա-
պուլ էթմէմէյէ սէպէպ տէյիւ կէօսթէրիր : Սի-
զէ խապէր վէրիր քի , Ֆիսանի սէֆա՛տիլար՝ ճանըն
զէհիրի տիրէր , վէ ճանըն ճշմարտութիւնա եէ-
թիշէճէք եօլունու գափատըրլար : Մալ Ռոսո՛րնը՝
ինսանը քէնտի մէսնէտինտէն տիւշիւրիւր վէ Մ-
ւեծտարանա խասիմ օլմագ սըրասընա կէթիրիր
տէյիւ ըէտտ էտէր : Մանսուպ արդոստանդան վէ
դուրոսիլիլիպէն՝ օնլար սահիհ Քրիստոնեալըզա
եագըրըր մուհապպէթ իլէ իմթիզաճ էտէմէզէր
տէյիւ սիզի սագընտըրըր : Ճշմարտութիւնու
պուլմաղա էնկէլ՝ վէ տիւշմանլարըն ճիւմլէսին-
տէն քէօթիւսիւ օլան էանլուշ շի-ի-վէրի վէ զա-
լաի Ռոսո՛րնիլի Փիքրինիլտէն չըգարըպ՝ քէնտինի-
զի օնտան սագընասընըզ տէյիւ թէնպիհ էտէր :

Ինսան դապի՛աթընը թէֆթիշ ու ֆէհմ է-
տէն քիմսէ՝ եօգարըտա պու ղիքր օլունան գու-
սուրլար ինսանըն եիւրէյինի նէ տէրէճէ պօզ-
տուզլարընը՝ վէ ֆէրդ ու ֆէհմ էթմէք գուտրէ-
թինի քէօրլատըզլարընը՝ վէ օնլար ըլա քիշինին
ա՛ղլընը՝ սատագաթճա ճշմարտութիւնու պուլմա-

ղա եարամազ էթտիքլէրինի էյի պիլիր : Աւետարան պու թագսիրաթլարը գապուլ էթմէմէսիյլէ՝ վէ օնլարը քէնտինտէն թէրք էթմէք մերամընտա օլան ատամլարա՝ սէպէպլէրինի թէֆթիշ էթմէյէ թէքլիֆ վէ ա՛լէլ խուսուս ճէպր էթմէք իլէ , աշիքեար կէօսթէ՞րմէյօր մու քի , հիչ քիմէյի ղաֆլէթտէ ավլամազ՝ վէ գապիհ սէպէպլէր իլէ վէ էքսիք վէ գուսուրլու թէֆթիշ վէ թէճէսսիւս իլէ քէնտինէ պէնտ ու ճէլպ էթմէյէ իսթէմէյօր . վէ պունուն ուլա կէօսթէ՞րմէյօր մու քի , թէֆթիշէ իտրագը օլան քիմէլէրին էտէճէյի թէֆթիշտէն գօրգաճագ պիր շէյի եօգ տուր :

Աիւրէյինի պու էնկէլլէրտէն պիր տէֆա՝ խէլաս էթտիքտէն սօնկրա , սէնտէն պու մաղլուպ օլունուր քի , պու իգթիղալը խըղմէթէ՝ սանա ա՛տալէթ իլէ գարար վէ սիճիլ քէսմէյէ գատիր էտէճէք մէյլէր իլէ եագլաշ : Յիսուս Վրիստոսուն թա՛լիմի սանա տէր քի , ‘Աոր Ատակարանը ալլը վէ ճէսիլ ֆիքր իլէ թէֆթիշ էյէ , մատտէնին իգթիղալը օլմասը հիսապա վէ էօլչիյէ կէլմէզ , վէ սէնին էպէտի սա՛ատէթին պու թէֆթիշէ պաղլը տըր : Ղ՛էմի՛ հաֆիֆլիյի գալպինտէն իխրաճ վէ տէֆ՛ էյլէ . զիրա պու խըղմէթ կիւճիլլէքտէն խալի տէյիլ տիր , վէ պու հաֆիֆլիք սէնտէ օլտուգճա՝ պու խըղմէթինի պաշա չըգարամաղսըն : Ղ՛մարտութիւնու թանըմաղա պէր հէրաբէլլէ արղուն օլուն , վէ գանմազ իչիւն եիւրէք գափուլարըն աչըգ օլուն : Ղ՛մարտութիւնու

հէր նէրէտէ պուլուրսան , վէ նիհայէթի նէ՞րէյէ
 վարըրսա՝ պագմա , ծնու գապուլ էյնէ , վէ հէր
 պիր ատըմընտա՝ արգասընտան այրըմա . սէնի
 նէրէյէ կէօթիւրիւր իսէ , արգասընտան այրըմա ,
 թա՛ օնուն ճիւմլէսինի էլէ կէթիւրիպ՝ սինօրունուն
 նիհայէթինէ էրէնէտէք : Հէր թէֆթիշինտէ սէ-
 նին դըւավուզուն՝ պըզարալլէթ օլսուն : Սահմու-
 շուլու էլտէն պրագմա . զիրա “Մըւահ մաղըուր-
 լարա դարըր տուրուր , վէ մահճուպլարա ի՛նայէթ
 էտէր” : Աիր մատտէտէ Քարէլը Ֆիւրին օլտուզուն-
 տա , օնու տէֆաթըւ թէֆթիշէ ալ . վէ հէփ-
 սինտէն զիյատէ , պու խըզմէթէ Նիֆիլ էիւրէյնէ
 պաշլա . վէ ճէմի՛ Փըսդ հավվէսլէրինի եիւրէյին-
 տէն շըգարմաղա ճահտ էյլէ . զիրա պու հավ-
 վէսլէր վէ հըրս ու շէհվէթ՝ ինսանըն եիւրէյինի
 քէօր վէ սաղըր էտիպ՝ ճըմարտութիւնու կէօր-
 մէյէ վէ իշլիթմէյէ գուտրէթինի գալտըրըլար :
 Խոշմատանքընըն թահըիքի վէ թա՛րիֆի միւճիւ-
 պինճէ հարէքէթ էյլէ . հէր նէ քի սանա ֆարդ
 կէօրիւնիւր իսէ՝ օնու էթ , վէ հէր նէ քի սանա
 ֆէնա կեօրիւնիւր իսէ՝ օնտան սագըն : Հէր նէյի
 քի Մըւահըն էմրի տիր տէյիւ տէրունին սանա
 շէհատէթ էտէր իսէ , եիւրէյինէ օնու գանուն՝
 վէ ֆէյլ ու հարէքէթինէ գըւավուզ գուլթ , վէ
 սէնին տայիմ մէշղուլիյէթին՝ Մըւահը վէ ինսան-
 լարը սէվմէք օլսուն : Վիշիյի ճըմարտութիւնա
 մալիք էտէն Լօլ պու տուր : “Նյէր պիր քիմսէ
 օնուն իրատէթինի էթմէյէ իսթէրսէ , թա՛ լիմտէն

էօթիւրիւ՝ աճապա Մլաճտան մը եօխսա պէն
 քէնտիլիյիմտէն մի սէօյլէրիմ անկլայաճագ տըր”
 (Յոհ . է . 17) : Սէ չիւնքի “հէր էյի վէրկի
 վէ հէր թէքմիլ պախշիշ՝ եօգարըտան ըջգլարըն
 Պապասընտան էնէր , օնա ճան ու տիլտէն ըէճա
 վէ նիյազ էտին , քի քէնտի ի՛լմի իլահիսինին
 շավգընտան պիր շէօլէ տախի սիզին բուհունուլա
 ի՛նայէթ էթսին , վէ զալէաթըն զալըմ ճէպրին-
 տէն սիզի խէլաս վէ հըֆը էյլէսին . վէ ճշմար-
 տու թիւնու պուլմաղա սիզէ քէրէմ էյլէսին , վէ
 պիր սալիհ արչու իլէ Ֆիքրինիզի օնա վէրմէյէ
 թէտարիքտէ պուլունմաղա իգթիզա էտէն գուլ-
 վէթի սիզէ իհսան էյլէսին” :

Իշթէ Յիսուսուն սիզէ խիթապ էյլէտիյի նա-
 սիհաթլար պուլար տըրլար : Այէր սիզի ալ-
 տաթմագ իսթէյէ իտի , պու եօլու գութա՞ր մը
 ըտը : Իսայրը . պու սէօյլէյիշ՝ ալտատըճը ատամ
 թավուրու տէյիլ տիր . իլա պէր ա՛քա՝ սէնի
 ալահանի ճշմարտութիւն եօլունա դամաղա ար-
 զու էտէն պիր զաթըն օլտուղու պէս պէլլի տէ-
 յի՛լ մի տիր . բարոյականէ տայիր թանզիմ՝ հագ-
 գընա Ֆիքրիմիզտէ օլան մա՛լիւմաթ միւճիւպինճէ՝
 պունա պաշգա պիր շէյ տէյէ պիլը՞ր մի իզ : Ահ-
 լի Ֆիրասէթ ատամ՝ ի՛նտինտէ պու միւլհաղա
 զայէթ գուլվէթլի օլմալը տըր . լաքին էյէր մի-
 նասիպէթլի Ֆիքիր վէ ելւրէք թէտարիքիլէ սի-
 զէ Մ՛զիզ Վիթապլարը թէֆթիշէ ալմաղա դա-
 րար վէրտիրիր իսէ , մէրամընըն էն էլգէմինի վէ

մուգթաղիսինի իճրա էթմիշ օլուր : Ա է պու
թէֆթիշին նիհայէթի՝ սիզ տախի օնուն պաշլըճա
շայիրտէրինին պիրի կիպի՝ «Աճ Բապպ՝ քիմէ՝
կիտէլիմ՝ սէնտէ էպէտի էօմիւր սէօզէրի վար
արը» տէմէնիզ օլուր :

Փ Ա Ս Լ Կ :

Պի-նի-ն էօթ-ըլէրինի «Ար Արախարանն Բեֆթիշէ
էլէ Ֆշղու-լ օլանար՝ Վրի րոնեալըլըն սաֆէլէնէ
ինանարըլար :

Տիւնեատէ պուլունան պունճա Վրիթապլարըն
իշինտէ՝ Ար Ատակարան գատար թէֆթիշէ վէ
ինճէ վէ պիղարազ թէճէսսիւսէ պլընմըշ հիչ
պիր քիթապ Եօգ տուր : ()նու՝ տօսթլարը վէ
տիւշմանլարը թէֆթիշ էթմիշ տիրէր . վէ պին-
լէրճէ քիմէլէր՝ մէմուրիյէթլէրինին իգթիզասըն-
տան պունտա տէրճ օլունան մա՛լիւմաթլարը ճէ-
մա՛աթա մէշգ էթմէյէ մէշղուլ օլմալարը իշին ,
մէֆհումունու անկլամաղա Երլար ըլա զահմէթ
չէքիպ՝ մէթանէթ վէրմէք իշին հիսապսըզ ճիշտ-
լէր Եաղտըլար : Ա է օնլար ճէմի՝ էօմիւրլէրի օ-
նուն թէնպիհլէրի միւճիւպինճէ թանդիմ՝ վէ ու-
սուլարընճա սարֆ էտէրէք՝ վէ օնուն վա՛տլէրի-
նէ սըտգը պիւթիւն իման կէթիրէրէք՝ վէ թէ-
սէլլիլէրինին չէշնիսինի ալարագ՝ ախրէթտէ վա՛տ
էթտիյի սա՛ատէթին թաթը ումուտոյլա էօլ-

միւշ օլմալէրի իլէ օնուն սահի՛հ օլմասընա գան-
տըղարընը աշիքեար իսպաթ էթմիշ տիրէր :

Պու վուգուա՛թ՝ աստուածեանլարըն տիգգա-
թընա շայէսթէ պիր մատտէ տիր : Աճապ օնլար
տէրլէ՞ր մի քի , պու ատամլարա՛ իշպու իմանը
դութմագ իչիւն ագչէ վերէնլէր վար ըտը , վէ
պէօյլէ ինանմալարընըն սայէսինտէ կէչինիրլէր
իտի . օնուն իչիւն օնլարըն շէհատէթի միւթէպէր
վէ տինկլէնմէյէ շայէսթէ տէյիլ տիր : Ալազա՛
պիղ տախի պիլիրիղ , վէ եիւրէյիմիղն աղըը-
սըյլա իգրար էտէրիղ , քի Վրիստոնեալըգ էօյ-
րէտէն քիմսէլէրին իչինտէ՛ պու ա՛ղիղ մէմուրի-
յէթի էքմէք վէ պալըգ խաթըը իչիւն իլթիղամ
էտիպ՝ տիւնեալիճէ վէ պա՛ղէն կիւնահ իչինէ
ղարգ օլմուշ քիմսէ կիպի տավրանմըշ չօգ քիմ-
սէլէր զուհը էթմիշ տիր . վէ մէսնէտ հէմ թա-
մա՛ հավվէսինի տօյուրաճագ պիր շէյ պուլուն-
տուղու մահալտէ՛ թամանքեար վէ մէսնէտէ հավ-
վէսլի ատէմլէր տախի պուլունտուղու ա՛ճայիպ
պիր շէյ տէյիլ տիր : Ալազա՛ պու ֆիւլլէն ֆիմե-
լէնն շէհատէթինէ հիչ պիր տիրլիւ ի՛թիպար
եագըմաղ . օնլար՝ քէնտիլէրին քէօթիւլիւքլէ-
րինէ եագըշըր հագարէթ ու խօրլուգտա դու-
թուլսունլար : Ալաքին պու ճիւմլէ իլէ՛ իրատէ-
թիլլէ տէվա վէ շիֆա՛ գապուլ էթմէղ զալաթ
թահիլին զալէպէսիլլէ քեօր օլմասընը իսթէմէյէն
հէր պիր քիմսէ՛ իգրար էթմէյէ մէճպուր օլուր
քի , Աւետարան մէմուրլարընըն փէք չօղու՛ տայ-

մա խաղաղն էն միւ՛թէպէր զաթլարընտան օլ-
մուշար տըր , վէ էօմիւրլէրինին ճէմի՛ ա՛մէլէրի՛
հէլլէսիզլէք վէ ա՛զիզլէք վէ էյլէք տամղասըյա
տամղալանմըշ տըր . վէ կէրէք վագըթլարընը վէ
կէրէք ագըլարընը՝ ինսան ճինսինէ էյլէք էթմէ
իլէ վէ էգրաֆլարընա քէրէմ՝ վէ Փազիլէթ տա-
ղըթմաղըլա կէչիւրմիշ տիրլէր : Ա է օնլարըն չօ-
ղու՝ էմէքլէրի պէտէլինէ հէփ ալտըղլարը՝ օլ
գատար ճիւզիլէթ մագուլէսի պիր մա՛աշ ըտը
քի , կիւնտէն կիւնէ զայէթ իգթիլալը հաճէթ-
լէրինէ կիւճ պէլա քիֆա՛յէթ էտէր իտի : Պէջլէ
ատամլար իչինն՝ տիւնեայը ալտաթմագ իսթէմիշ-
լէր տէմէյէ քի՛մ ճէսարէթ էտէ պիլեր : () նլար
քէնտի մէմուրլիլէթլէրինէ պոււնուն կիպի հէր
պիր դամա՛տան փաք պիր նիլէթ իլէ կիրտիլէր .
վէ թա էօլիւմլէրի վագթընատէք օնտա պէր գա-
րար տէվամ էթտիլէր : Ա է ճանլարընը թէսլիմ
էտէճէք անտէ՛ պու միսիլլիւ պիր ա՛զիզ խըզ-
մէթտէ պուլունտուղլարընա սէվինիպ՝ քէնտի
Փամիլեալէրինէ վէ տօսթլարընա պիր զիյգըյմէթ
միրաս կիպի Մւետարանը պրագտըլար : Շ ունու
գանըլըպ իգրար էթմէյէ մէճպուրուզ քի , Վը-
րիստոնեալըղը պու տինին մէմուրլարը կիպի էյի
անկլայան եօղուտու . վէ ախէր ատէմլէր իլէ
կէօրիւշմէլէրինտէ՛ քէնտիլէրինին տօղրու վէ
խըճմտանք սահապը քիմնէ օլտուղլարընը էջլէ
պիր սաղ վէ ա՛գըլ գանտըրըճը իսպաթլար ըլա
գանտըրտըլար քի , պէնի ատէմ գավմինտէն

Տիչ պիւրիսի պէջլէ գուվլէթլի իսպաթ թէտարիք
 էթմէյէ գատիր տէյիլ իտի : Այէր ասըլ Փիքիր-
 լէրինտէն Աւետարանըն եալան օլտուղունա գան-
 մըլ օլա՛ ըտըլար , էլպէթթէ օնլարըն պա՛ղըլարը
 եալանը մէյտանէ չըգարըպ՝ քէնտի կիպիլէրինէ
 տախի՛ սիզ տէ օլ տուղաղա տիւշմէյէսինիզ տէ-
 յիւ նասիհաթ վէրիլէր իտի : Աշախուտ , էյէր
 գօրգու եա հիճապ օնլարըն աղըզլարընը դու-
 թարսա ըտը , վէ պու պէյէնմէտիքլէրի մէմուրի-
 յէթի պրագմաղա ճէսարէթ էթմէզլէրսէ իտի ,
 Տիչ տէյիլ իսէ տիւնեայը պրագըպ մէղարա էնէ-
 ճէքլէրի վագըթ եաղլաշտըգտա , քի պու՛ ինսա-
 նըն սատագաթ վէ հիւլիւսի փաք կէօսթէրէճէք
 վագթը տըր , օնլարըն էյիլէրինին իչինտէ օլտուն
 Տիչ պիր քիմնէ պուլունմա՞ղ մը ըտը քի , էտէ-
 ճէյի իգրարըն եիւղինտէն պաշընա կէլէճէք րէ-
 զլէթ վէ այըպտան ազ վագըթըն իչինտէ գուր-
 թուլաճաղընը ազը քէսիպ՝ եալանճըլըղըն փեր-
 տէսինի գալտըրսըն : Ապին պու պէջլէ օլմա-
 տըգտան մա՛տա՛ օնլար հէր նէ գատար զիյատէ
 բարեպաշտ իտիլէր իսէ , օլ գատար տա զիյատէ
 Վրիստոնեալըղըն ալլահանի տին օլմասընա ի՛-
 թիգատլարը գավի իտի , վէ էօլէճէքլէրի վագըթ՝
 պու տինին վա՛տ էթտիլի սա՛ատէթին չէշնիսինի
 ալմաղա ումուտլարը օլ գատար զիյատէ գավի
 իտի . վէ պու՛ տէյիլ պիր տէվիրտէ վէ պիր մա-
 հալտէ՛ իլլա հէր վագըթ վէ ճէմի՛ մահալտէ վէ
 Վրիստոնեալըղըն հէր պիր Փըրգասը իչինտէ

պիլա իխթիլաֆ պէօլէ վուգո՛ւ պուլմուշ տուր

Եւ աստուածեանլար՝ պու քէյֆիյէթ սիզին
թամ տիգգաթընըզա լայըգ տըր : Եւսէր վագըթ-
տա պաշգա մատտէ իչիւն պէօլէ գուվիէթի շա-
հիտլէր մէյտանէ կէլտիքտէ , օնլարը նանսըլ թէզ-
քիյէ էտէրսէնիզ , պունլարըն տախի թէզքիյէ-
սինի վէ շէհատէթինի օնուն կիպի գութասընըզ :

Եւյէր օնլար ճէմի՛ ախէր խուսուսլարտա ա՛գիլ
վէ հիլէսիզ կէօրիւնտիւլէր իսէ , սալթ պու
խուսուստա սատագաթտա ղալաթ վէ սագաթ
էթմիշլէր զանն էթմէյէ հագգընըզ եօգ տուր :

Եւյլէ իսէ՛ պունլարըն ճէմիսի շունու իսպաթ
էտէրլէր քի , Վրիստոննեալըղըն հագիգաթ սա-
հիհ վէ Եւլահտան օլմասընը վէզն ու Ֆէրգ էթ-
մէյէ իգթիզա էտէն քէյֆիյէթէ մալիք վէ ղա-
յէթիլէ գատիր քիմսէլէր՝ Վրիստոննեալըղըն
սահիհ օլմասընը դանըլըպ իգրար էթմիշ տիր-
լէր : Եւյէր օնու տա տիւշիւնիւրսէն քի , Վրիս-
տոննեայ տինին մէմուրլէրինին չօղու Եւետարանըն
խաթըրը իչիւն ճէմի՛ վարիյէթլէրինին թէլէֆինի՛
վէ քէնտիլէրի Ֆագըրըգտա վէ մէնֆիտէ վէ
մահպուստա եաշամայը՝ վէ աղըր էզիյէթլէրի վէ
էօլիւմիւ տախի կէօզլէրինէ ալմըշլար տըր , պու
իսպաթըն գուվիէթի պիր գաթ տախի արթար :

Պու քիթապտա՛ Վրիստոննեայ տինինին իս-
պաթլարընը կէօզիւնիւզիւն էօնիւնէ գօմաղա
ճէհտ էյլէտիմ : Խագըրընըզտա օլսուն քի , Վը-

ըրիստոնեայ տինի տէմէ իլէ՝ ‘Ար Վրասիայունս
 պուլանան ճշմարտութիան լեանդիտինէ պե՞՞տ իսկերի՞մ :
 Կերէք պազը թէք ատէմլէրտէն՝ կերէք քիլիսէ
 իսմինի պիղայրը հազզըն քէնտիլէրինէ մախսուս
 էտէն ճէմա՛աթլարտան՝ Վրիստոնեայ տինինէ
 իլավէ օլունան հիչ պիր շէյէ ալլահանի ճշմար-
 տութիւն իսմի եազըշմաղ : Պու հիլէտէն ի՛ պա-
 րէթ ի՛լավէլէրի՛ Վրիստոնեալըղըն փարչասը
 տըրլար տէյիւ ինանտըրմաղա իտտիա՛ էթմէք
 ա՛ղիմ ահմազըդ տըր : Վրիստոսուն է՛մրիւնիւ
 վէ իսքէ՛ ճէսինի վէ յարութիւն ալմասընը կէօրէն
 շահիտլէրին էօլտիւքլէրինտէ՛ իլհամի րէպսլանի
 նիհայէթ պուլտու . զիրա Մլլահ ինսանլարըն
 պիլմէսինէ միւնասիպ կէօրտիյիւ ճէմի՛ ճշմար-
 տութիւնու ծնլարըն աղըլլա իլհամ էթմիշ իտի .
 վէ պու ալլահանի նօմօս Վրիթապընա ի՛լավէ օ-
 լունան խարիճ մատտէլէրին ճիւմլէսի՛ եանըմաղա
 միւմքին քիմսէլէրին թահմինլէրի օլմաղըլլա , օլ
 նուֆուղտան չըփլադ օլուպ հիչ պիր ի՛ թիպարա
 լայըդ տէյիւ տիրլէր : Պէյլէ էյրէթի ի՛լավէլէ-
 րի՛ Մլլահըմըղըն Մագտէսէսինի չիրքինլէթմէք-
 տէն զայրի հիչ պիր եարամաղ Ֆայտէսիղ սիւփ-
 րիւնթիւ կիպի պէր դարաֆ էտէլիմ :

Ն Ի Թ Ի Ճ Է Ի Բ Ի Թ Ա Պ :

Եւ զ վէ մոլխթասար սէօզ իւլէ , վէ (էյէր պու պապտէ պէնիմ շէհատէթիմ գուլթուլուրսա ,) սատադաթ վէ քեմալ հիյլէսիզլիք իլէ 'Նոր Ալտաակարանըն Ելլահտան իլհամ օլտուղունուն իսպաթլարընը իզհար էթաիքտէն սօնկրա՝ եւ քիթապըմը օգույան ա՛ղիզիմ , ի՛նայէթ էյլէ՝ րէճա էտէրիմ , պու քիթապըմը տէֆա՛աթ ըլա օգու . վէ պիղարազ Փիքիր վէզնիյլէ՝ թա՛րիֆ էթաիյիմ իսպաթլարը տիզգաթլըճա վէզն էյլէ : Այէր սանա՝ պու գատար իսպաթլարը կէօրտիւքտէն վէ անկատըգտան սօնկրա՝ եինէ 'Նոր Ատաակարանը պիր եալան քիթապ կիպի րէտտ էթմէյէ իստէք կէլիյօրսա , իպթիտա՝ աշաղատա թադտիմ՝ օլունաճագ քէլամլարըն իւզէրինէ ճիւղի թէֆէքքիւր էյլէ , քի պու քէլամլար՝ օլ Ե՛զիզ Վիթապըն Հիսուսու կիւնահքեարլարը Վուրթարըճը տէյիւ գապուլ էթմէյէն քիմսէլէրին մոլսիպէթինի վէ քէօթիւ հալինի վէ նիհայէթինի թա՛րիֆ էտէրլէր : «Ալարը պիւթիան պիւթիան Ինճիլէ պիւթիան ա՛լէօթ զա՛ղ էպիւն . ինանըզ զաթիլիզ օլան գուրթուլանագ , վէ ինանսայանըն իպլէրինէ կիւտ՝ օլունանագ» (Սուրի , ԺՂ . 15 , 16) : «() զուլա ինանանըն էպէպի էօ՛րիւ զար . ամնա () զուլա էգա՛տիս էթիւյէն՝ էօթիւր կէօ՛րիւյէճէ , իլլա ծնուն իպլէրինէ Ելլահըն զալէպէ գօնար» (Հիլի , գ . 36) : «Ալ է իելու՝ զայրէ կիլ փիւթիլի զաթիւրաթ էլէ Գէթիլ

համէթ գափուլարընը քէնտի իւղէրլէրինէ գա-
փամըշար , վէ պիր կիւն՝ էպէտիլիյէ կիրտիքլէ-
րինտէ , Ալլահտան րէտտ օլունուպ՝ քէնտի տին-
սիղլիքլէրիլէ իւղէրլէրինէ տա՛վէթ էթտիքլէրի
ղաղէպին ճէփ՝ աղըրըզլարընը տույաճագլար .
վէ եէսիր կիպի քէնտի հըրս ու շէհվէթլէրինին
զուլմ ու զօրպալըղընա տիւշիւպ՝ տիլ իլէ թապիր
օլունմազ վէ հէյալէ նագշ օլունմազ մուսիպէթ
ու պէլանըն սէյրանկեահը օլաճագլար տրը :

Վիթապըմը սատագաթ ըլա օդույուպ՝ «Պէն
աստուածեան ըտըմ , լաքին Հիսուսուն Վրիս-
տոս օլմասընա շիմտի գանտըմ» տէյէն օլուրսա ,
էօյլէսինէ ճէվապըմ պու տուր քի , եալընըզ
Վրիստոնեայըմ տէմէք քիֆա՛յէթ էթմէզ . պու
իգրարը սալթ թագրիր էթմէյիլէ՛ : օնտան աւլա
պիր Փայիտէ օլամազ . Աետարանըն գա՛յիտէլէրի
եիւրէյինտէ եաղըլմըշ օլմապ՝ վէ թէնպիհլէրի
Փիքրինի միւնէվլէր էտիպ անմլէրինի օնա թատ-
պըգ էտէրէք տօղրուլթմազ Փարզ տրը . օ՛ քիւլ-
լիէն օնուն հիւքմիւ ալթընտա օլուպ՝ քէնտիսի
տաիտի Աոաքեալ կիպի՝ «Վրիստոս պէնտէ եա-
շար» տէյէ պիլմէլի տիր :

Ընճսգ պու եիւրէք տէյիշիլմէսի ինսան իշլ
օլամազ . պունա՛ ինսան գուվվէթինտէն իւսթիւն
պիր գուվվէթ լազըմ : Հիսուս Վրիստոս պու-
նուն հագզընա սէօյլէյիլճէ՛ տէր . «Ղյէր պիր
քիմսէ սուտան վէ բուհտան տօղմաղսա , Ալլա-
հըն փատիշահլըղընա կիրէմէզ» (Հ-Է . գ . 5) :

Վէ ալժընճը պապըն ԿԿ պէյթինտէ տէր . «Պա-
 նա հիչ քիմսէ կէլէմէզ , էյէր պէնի կէօնտէրէն
 Պապա օնու չէքմէզսէ» : Ինսան դապի'աթընըն
 պօղու գլուղու սէպէպինտէն՝ պու իմտատ իգթի-
 զալը օլմուշ տուր . վէ ինսանը դատիմտէն ա'ղիզ
 վէ սա'ատէթէ խալէ էտէն Լլաճ՝ ինսանը եէնի
 պիր ատէմ էթմէյէ՝ վէ օնա «Լլաճտան ի'լմ
 վէ սատագաթ վէ ա'ղիղլիք վէ Փիտա (վերէն)»
 (ա Արհի . ա . 30) Հիսուս Վրիստոսու գապուը
 էթմէյէ օնուն եիւրէյինէ խթի'տաա վերէն պիր
 ի'նայէթ իհսան էթմէյէ խօշանըր : Ինսան զու-
 րուրիյէթինի զըրան իշպու թա'լիմաթ՝ Աոր Աը-
 տակարանըն պաշտան պաշա հէր պիր դարաֆըն-
 տա աշիքնար տըր , վէ պունտան մէրամ պու
 տուր քի , թագսիրաթընը դանըյան տինսիղի
 Լլաճըն էօնիւնէ եերէ գափանըպ , «Աա Լլաճ ,
 պէն կիւնաճքնարա մէրհամէթ էյլէ , պանա ըըը-
 ղընը վէ ճշմարտութիւնունու կէօնտէր , քի պա-
 նա տէլալէթ էթսինլէր , վէ եա Լլաճ պէնտէ
 պիր եէնի եիւրէք եարաթ , վէ տերունիմտէ
 տօղրու պիր բուհ եէնիլէթ» տէյիւ չաղըրթմալա
 գուլաղուզասըն : Վէ պունուն ասան պուլմասը
 զըմնընտա՝ սիղէ ումուտ վէրմէք իչիւն Հիսուս
 Վրիստոս տէմիշ տիր . «Տիլէյին , վէ սիլէ վէ-
 րիլսին . արայըն , վէ պուլաճագսընըզ , չալըն ,
 վէ սիղէ աչըլաճագ տըր . զիրա հէր խթէյէն
 ալըր , վէ արայան պուլուր , վէ չալանա աչըլըր»
 (Սապի . է . 7 , 8) : Իմտի էյէր սիզ եարա-

մաշլար իբէն էվլատլարընըղա էյի վերկիլէր վեր-
մէսինի պիլիբ իսէնիզ , նէ գատար չօգ զկյատէ
կէօքտէ օլան Պապանըզ օնտան տիլէյէնլէրէ
Րուհ էլ Վուտս վէրէճէք” (Ղ Դ . Ժա . 13) :

Իշպու պէրէքէթէ նայիլ օլուպ Վրիստոստա
պուլունտուղունուզ զէման “եէնի մախուզսու-
նուզ . էսքիլէր կէչտի իշթէ հեր շէյ եէնի օլտու”
(Բ Կ . Ե . 17) : Լեւտարանըն թէսիրի ալ-
թընտա եաշամանըզ իլէ , օնուն թա՛լիմաթը սի-
զին իմանընըղա մէթանէթ վէրիբ , վէ թէնպիհ-
լէրի՝ ախլէագ ու մէշրէպլէրինիզին գանունու օ-
լուբ , օնուն վա՛տլէրի սիզէ ումուտ վէրիբլէր ,
ճշմարտութիւնլարը սիզին Փիքրինիզին մէշղուլի-
յէթի մախսուսէլէրի՝ վէ տայիմ արզու էթտիյի-
նիզ մատտէլէր օլուրլար , վէ օլ վագըթ սիզէ՝
պիբ եէնի տիւննատասընըզ կիպի կէօքիւնիւր .
էօմրիւնիւզ էվվէլքինտէն տէրէճէսիզ զկյատէ
րահաթ վէ սա՛ատէթտէ օլուր , վէ հիչ աճըլըգ
գարըմըշ օլմայան սէֆա՛աթլարըն շէշնիլէրինի
ալըրսընըզ . վէ “սիզին սէվինճինիզի սիզտէն
քիմսէ գալտըրամազ” :

Պունտան սօնկրա սիզին էօմրիւնիւզիւն էն
ա՛ղիմ մատտէսի Լլահա մագպուլ օլուպ՝ քէն-
սինիզի թէքմիլէն օնա թէսլիմ էթմէնիզ՝ վէ Հի-
սուս Վրիստոսու Փիքրինիզտէն չըգարմայըպ՝
տայիմա օնուն շէֆաաթընա կիւվէնմէնիզ՝ վէ
կիւնտէն կիւնէ սիզին սէմավի Ֆէտէրինիզէ իլմ-
տէ՝ ատալէթտէ՝ ա՛ղիզլիքտէ վէ քէրէմաէ տա-

Հա զնյառե պէնկզէմէ յէ սայ՝ ու զայրեթ էթմէ-
 նիզ՝ էլինիզտէն կէլտիյի դատար՝ ճէմի՝ ինսանըն
 պու տիւննատէ վէ ա՛լէլ խուսուս օ պիր տիւն-
 նատէ սա՛ատէթինէ տէսթիկիր օլմանըզ օլաճագ
 տրը : Պու թարգըլա էօմլուր կէչիրմէքտէն Հասըլ
 օլան սէֆա՛աթ՝ տիւննա ղէվքինտէն Հասըլ օլան
 սէֆաաթտան նէ՞ դատար Փարգըլ տրը : ()նլար՝
 տիւննատէ չէշնիսի այընա պիլէճէք սէֆա՛աթլա-
 րըն ճիւմլէսինտէն թէմիղի վէ թաթըսը տրը .
 լտքին ծնլար՝ տահա պէօյիք ղէվք ու սէֆա՛նըն
 նայընըզ նիւմիւնէսի վէ չէշնիսի տիրլէր : Վն
 մէշուր տինսիլէրին գօրգտուգլարը՝ վէ գօրգ-
 մաղա Հաղլարը օլտուղու էօլլումիւ՝ ()խուսուն
 շայիրտլէրի էքսէրի արղուլատըղլարը պիր շէյ՝
 սէմամի Ֆէտէրին կէօնտէրտլի՛ վէ քէնտիլէրինի
 քէնսի վէլանի ասլիլէլէրի օլան Ֆէտէրլէրինին
 էվինէ կէօթիւրմէք իչիւն մախսուսէն կէսիշ պիր
 տա՛վէթճի նաղարը իլէ պագարլար : Վ՝օլլում սիղի
 մուհապպէթ Վ. լւահընըն հուղուրունա՛ վէ « ()էք-
 միլ օլմուշ ազիլէրին ըուհլարընըն՝ մէքնանը-
 նա կէօթիւրէճէք տիր : Վըյամէթ կիւնիւնտէ
 թէնինիզ մէղարտէն չըզըպ՝ ա՛ղիմ հաքիմին սաղ
 գաքաֆընտա աուրաճագ . վէ ծնուն ալզընտան՝
 « Վէլին էյ Վասպամըն միւպարէքլէրի , տիւննա-
 նըն գուրուլտուղունտան պէրու սիզին իչիւն հա-
 զըրլանմըշ փատիշահլըղը միրաս ալըն՝ տէյիւ
 խիթապէն սէօյլէտլիլինի իշիտիպ հէյրան օլա-
 ճագսընըզ : ()լ վագըթ սիզէ՛ պիր միւէէմմէ

ա՛ղիզլիք վէ գարըշըգսըզ սա՛ատէթ էպէրէլէնի
 պաշլայրպ՝ ա՛ղիզլէրին վէ ալիմլէրին ըէֆագաթըն-
 տա վէ տօղրու տօղրույա Մլա՛հ ըլա իլհագ օլ-
 մագլըղըն թէքմիլ վէ գուսուրսուզ սէֆա՛սընտա՛
 կիւնտէն կիւնէ ֆաղլա պուլմագտա օլաճագսընըզ:

Պու հոխի՛սար +իւսպըն նիհայէթ մէրամը՝ սի-
 զի քրիստոնեալըղը գապուլ էթմէյէ գանտրըրպ՝
 պու նագլ օլունմագ սա՛ատէթէ էրմէնիզէ սէպէպ
 օլմագ տըր : Վեա՛շքի պունու օգույան ճէմի՛
 տինսիղէր՝ Յիսուսու քէնտիլէրինէ Վուրթա-
 ըրճը գապուլ էտէրէք՝ էօլիւմսիւզ սէֆա՛ատ ճիս-
 սէտարլըղընա գապուլ օլունալար : Պու քիթա-
 պըն միւէլլիֆինին սըտգը պիւթիւն Մլա՛հտան
 իսթէտիյի , վէ զահմէթինէ զիյատէսիյէ պէտէլ
 սայաճաղը՝ պու ի՛նայէթ տիր : Ա է էյէր պիր
 լէ+ քիմսէ պիլէ պունտան ֆայտէ պուլսա , միւ-
 էլլիֆ էմէյինի պօշա կիթմէմիշ սայտըգտան մա՛-
 տա՛ էյիյէ գուլանըլմըշ տախի սայաճագ տըր :
 Օիրա՛ եալընըզ պու պէք քիշիյէ վէսիլէ օլտու-
 ղու պու սա՛ատէթ՝ կէրէք պէօյիւքիւյիւնտէ վէ
 կէրէք տէվամընտա՛ տիւնեա իւզէրինտէ հէր
 մահալտէ վէ հէր վագըրթտա պուլունան ինսան
 գավմինին մալիք օլտուղու վէ օլաճաղը ճէմի՛ սէ-
 ֆա՛աթտէն վէ տէվլէթտէն իւսթիւն տիւր :

